Вавилонский Талмуд

Babylonian Talmud
A late 13th- or early 14th-century
Vat.ebr.108

Файл подготовлен проектом Библия Онлайн
bibleonline.ru

Вавилонский Талмуд.

Датируется концом 13 началом 14 вв.

Авторские права © Ватиканская апостольская библиотека.

Файл создан проектом Библия Онлайн.
http://bibleonline.ru/

This manuscript, copied by three different scribes in a medium-size, vowelless and not entirely meticulous Sephardic square script, was probably made in Provence and is datable to the late 13th - early 14th century. The parchment on which it was written is of mediocre quality. The book contains the tractates Shabbat and Mo‘ed Katan of the Babylonian Talmud. It once belonged to the ancient collection of the Palatine Library of Heidelberg. As is well known, this latter entered the Vatican Library in 1623.

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana.

VAT.

408

© Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED
© Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0001
powered by DWork • Heidelberg University Library

Vat. Ebr.
108

Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED © Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED ©

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0002
powered by DWork • Heidelberg University Library

Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED © Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED ©

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0003
powered by DWork • Heidelberg University Library

© Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED © Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0004
powered by DWork • Heidelberg University Library

חדנאנלך

סליק פירקא

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0005
powered by DWork • Heidelberg University Library

בעא מיניה רב אחא מאבוי מלוכן שמקן [illegible]
שפן שאין לו קופה של תרן ומפקיר קופה של חמין [illegible]
ובציר עצמו וכל שונה שלא רגמן ומלוכן ואין מטלטלין אותן אלא [illegible]
קאמר אבל לא טמנן אין מטלטלין אותן [illegible]
ישראל לאחרו אורחא לבית ישראל בשבתא אותבה רב חנן בר חסדא לרב חנא בתרין
בית הנאר בשבת אבל לא מרחץ ואין נותנין את המוכין לא לתוך הבר ולא לתוך הנסא ביום
טוב האין צריך לומר בשבת לא קשיא הא ביום הא בערב שבת תנא נמי הכי אין נותנין
את המוכין לא לתוך הבר ולא לתוך הנסא ביום טוב הרי צריך לומר בשבת נשתרו מדזרין
אותן בשבת ואין צריך לומר ביום טוב אמר רב יהודה אמר רב חפוזה בית הנאר בשבת
חייב חטאת מתקיף לה רב בר הוא ומי מהכין זה ומניפת חבית אמר ליה רבא זה חיבור
וזה אינו חיבור רמי ליה ר' ירמיה לר' זירא אמר שדל של נוסין והבנר שהוא תפור בגלאים
חבור עד שיתחיל להתיר אמר שלא בשעת מלאכה נמי חיבור ורמיתה מקל שעשאו יד
לקרדום חיבור בשעת מלאכה לטומאה שעת מלאכה אין שלא בשעת מלאכה לא
אליבא דהם שלא בשעת מלאכה ארם עשוי לזורקה בין העצים הבא שלא בשעת מלאכה
ניחא ליה דאבטנפי חדר מחוור לרבו בסדא מתני לה לרבא שמעתא בישיבה חד
חסרא בפומבדיתא מתני משמיה דרב בהנא אמרי לה משמיה דרבא בנא דבילא
דאמור רבנן בד המחובר ליחדו הוא בנמיהו אמר רב יהודה אמר רב ר' מאיר היא דתנן בית הנר
ובית התבלין ובית הנר שבבית מטמאין במגע ואין מטמא באויר רבי ר' מאיר ר' שמעון
מטהר בשלמא לר' שמעון קסבר הני לאו בבית הדמו אלא לר' מאיר אי בבית הדמו אפילו
באויר נמי ליטמו אי לאו בבית הדמו אפילו במגע נמי לא ליטמו לא לעולם לאו בבית הדמו
ורבנן הוא דגזרו בהו אפילו באויר נמי ליטמו עבדו בהו רבנן [illegible]
דלא ליתי למשרף עליהו תרומה וקדשים תנו רבנן מספורת ש[illegible]
של דהיטני חיבור לטומאה ואין חיבור להזאה מה נפשך אי חיבור הוא
אי לאו חיבור הוא אפילו לטומאה לא אמר רבא דבר תורה בשעת מלאכה
בין הזאה שלא בשעת מלאכה אינו חיבור לא לטומאה ולא להזאה
שלא בשעת מלאכה מישום טומאה שבשעת מלאכה ועל הזאה שב[illegible]
להזאה מישום הזאה שלא בשעת מלאכה מנין שהן לו
איבעיא להו דיין מחבת עצמן תנן או דילמא לתיז מחבת [illegible]

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0006
powered by DWork • Heidelberg University Library

[illegible] שהן לחין אי אמרת בשלמי לחין מיקמתדמי אחר שפי אלא אמר
[illegible] דבין לחין מחבית עוצרן היבי משכחת לה במרדן דבני אטמי ואתני
דאנ[illegible] טבל משכחת בשה ובפרות יבשין אבל לא בנסוך לחה ולא בפרות לחין נסות
לה מחבית ענבין היבי משכחת לה דעבידה בימרנא דבני אטמי " ובנגעי יונה "
אמ' ר' נאי תפילין עדיפין גוף נקי טא"ע בעל נגעים מאי טע אמיי אמ' שלא
[illegible] בהן רבא אמ' שלא ישן בהן ואמרי לה אלישע בעל נגעים שפעם אחת עמד
מלבות הרשעה שמד על ישראל שכל הנערה תפילין יוקרו את מיחו והיה אלישע בעיר
תפילין וינא לשוק מיצאו קטרור אחד רץ מפניו ורץ אחריו כיון שהגיע אצלו נטרון מ'
מראשו ואחזן בידו אמ' לו מה בדרך אמ' לה נגעי יונה פשטו את ידיו ונמצאו בו נגעי יונה
לפי כך הוזקרין אותו אלישע בעל נגעים ומאי שנא נגעי יונה דאיתילא נגעת ישראל יונה
דכתיב נגעי יונה נחפה בכסף ואברותיה בירקרק חרוץ " מה יונה זו כנגעיה מגנין עליה אף ישר
ב עוות מגנות עליהן " בעטורת של חרשין ובגעורת של פשתן " איבעי להו
ר' יהודה אנטורת של חרשין קאי אוגעורת של פשתן קאי תשב"ר תנא ר' יהודה אי בעורת
של פשתן הריהו אבזמל " פוב בין בשלחן " יתיב ר' יוחנן בן עבמאי ור' יוחנן
בן לעזר ויתיב ר' חנינא בר חנינא גביהו ויתיב וקא מיבעיא להו שלחן של בעל הבית אכל של
אומן בין דקפיד עליהו לא מטלטלינן להו אורילמי שלחן אומן תנן וכר שכן של בעל הבית
אומן בין דקפיד עליהו לא מטלטלינן להו אורילמי שלחן אומן תנן אמ' ליה ר' יוחנן בן לעזר מסתברא שלחן של בעל הבית אכל שלאומן קפיד עליהו
ר' חנינא בר חמא כך אמ' ישמעאל בר יוסי אבא שלחה הוה ואמ' להו הביאו לי שלחן ונשב
מתיבי נסרים של בעל הבית מטלטלין אותה ושל אומן אין מטלטלין אותן
[illegible] עליהן לתת עליהן פת לאורחין בן בר ובן בר מטלטלין אותה שאני נסרים דקפי
תשמע עורות בין עבירין בין שאינן עבירין מטלטלין אותן אמרי עבדין
[illegible] טומאה מלבר מאי לאו לא שנא של אומן ולא שנא של בעל הבית לא
אבל של אומן מאי לא אתנ לא אמרי עבירין אלעגין טומאה כבר
[illegible] בשל בעל הבית אבל בשל אומן לא מולה נבעל קמיר " כתני
הבית מטלטלין אותן ושל אומן אין מטלטלין אותן ר' יוסי אומ' אחר זה ואי
[illegible] ויתיב קא מיבעיא להו הא דתנן אבות מלאכות ארבעים חסר אחת
[illegible] בר חנינה בנגע עבודת המשכן אמ' ליה ר' יוחנן בן לעזר אמ' ל
[illegible] מלאכה ומלאכת שבתות ארבעים חסר אחת " בעורב

זוסף האי דבא הביתה לעשות מלאכתו כ כנינא הוא או לאו [illegible]
ספר תורה ולימנו מי לא אמר רמי בר בר חנא אמר ר יוחנן לא זוז משם [illegible] ספר
תורה ומצאו אמר ליה מי קא מיסתפקא לי משום דמת המלאכה היתה [illegible]
אבל דבא הביתה כמאן דא לעשות עוברין נכנס אדילמא דבא הביתה מכינא [illegible]
והמלאכה היתה דים כמאן דקא אמר דשלים ליה עבודתא תיקן תנא כמאן דאמר
עבודות שבמשכן דתנא אין חייבין אלא על מלאכה שבדעתא כה היתה במשכן הם זרעו
ואתם לא תזרעו הם קצרו ואתם לא תקצרו הם העלו קרשים מקרקע לעגלה אתם לא
הכניסו מרשות הרבים לרשות היחיד הם הוריד את הקרשים מעגלה לקרקע אתם לא
לא תוציאו מרשות היחיד לרשות הרבים הם הושיטו את הקרשים מעגלה לעגלה אתם
לא תוציאו מרשות היחיד לרשות היחיד מאיקא עניד אמר דאמר תרויהו ואיתימא
רב אחא בר רבא מרשות היחיד לרשות היחיד דרך רשות הרבים מתני
בגיזי צבר ואין מטלטלין אותן אמר רבא לא שנו אלא שלא הכין כדאן אבל הכין מהן
מטלטלין אותה איתיביה הרוא מרבנן מן יומיה לרבא מגיזי צבר אין מטלטלין
אותן מיצר הוא עושה נוטל את הבסיס והן נופלה אלא אמר רבא [illegible] ייחדן להטמנה
אבל ייחדן להטמנה מטלטלין אותן איתמר נמי בי אחא רבין אמר [illegible]
שאול אמר לא שנו אלא שלא ייחדן להטמנה אבל ייחדן להטמנה מטלטלין אותן [illegible]
אמר בשל הפתיק תני רמי בר בר חנה קמיה דרב חריות של סיד שנתרן לנעוב
ונמלך עליהן לישבר צריך לקשר רבן שמעון בן גמליאל אין צריך לקשר [illegible]
אמר להלכה כרבן שמעון בן גמליאל איתמר רב אמר מי שר ושמואל אמר חרש [illegible]
אעפ שלא קישר ושלא חישב בשל רב דתנא קמא לשמואל נמי [illegible]
בן גמליאל לרב אסי דאמר כמאן הוא דאמר בי תנא דתנא דמאן בפוקדין [illegible]
שנבדין בשמן לא מדבן במשיחה אין יוצאין בהן ואם יצא מהן אפי [illegible]
יום אעפ שלא נגעו לשבן הלכות בגמטריא מותר לשלח בהן אבל
הובין תנא דקסי שעל המיטה לא יגעו בידו אבל מגעו בגופו [illegible]
אין שהיה עליו כר או כסת אוסרין מגעו בידו שמעון מיה בר אבא תנא
שמעון בן גמליאל ר חנינא בן עקביה הוא רבי אתא רבי יוסי [illegible]
אמר ר חנינא פעם אחת הלך ר חנינא בן עקביה לבקר אחיו [illegible]
[illegible] לשם יצאם אלדן לגדלו [illegible]

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0008
powered by DWork • Heidelberg University Library

[illegible] אבל הבא נקשר
אבל [illegible] ולאבל רבי יהודה ארבע מנים אדם מלא קופתו עפר ועשה מה
[illegible] רבי שמעון בר זוטרא משמיה דרבי זוטרא רבה והוא שיעור לה קרן זוית א
אמרי הכא קביה רב פפא נמאן כר שמעון אמרי בעינן מעשה א לחורב פפ
פפא אפילו תמ דבנן עד נאן לא אמרי דבנן בעינן מעשה לא מידי דבר מעבדא בעי
אבל מידי דלאו בר מעבדא ניה מעשה לא ליב כתנאי בבל מחפין את הכלים
הוין בבלי נסן בגר תקון הא נתר יחול מותר והתנא נתר יחול אסור כאי לאו כהא מ
מיפרנ דבר סבר בעינן מעשה ומר סבר לא בעינן מעשה לא דבבלי עלמ לא בעינן מעש
ולא קשיא הא ר יהודה הא ר שמעון הא ר יהודה דאמר דבר שאין מתבטל אסור הא ר שמעון דא
דבר שאין מתבטל מותר דבבא אוקמתא לה דתנא מותר כר שמעון אימא סיפא אבל לא
יהודה בהן שיהו אי ר שמעון מישרא קא שרי דתנן נזיר חופף את ראשו ומפסקם אבל לא
מורק לא הא והא ר יהודה דתנאי אליבא דר יהודה הא תנא אליבא דר יהודה סבר גזירה
והא תנא אליבא דר שמעון סבר לא גזיר בבא אוקמתא כר יהודה אימא סיפא אבל פנו
ידיו ורגליו מותר הא מנא מ מנר שיר אינו מקטן ואינו מתיבא נאשה ואינו מתיבא בנים
[illegible] אמר רבי יוסי בר חנינא אמר רבא עפר בלפלי שרי אמר רב ששת
ברבא שרי בא מרבא תלא אזדלא תילתא אבא תילתא מיגלי רב נחמיה בריה דרבי
יוסף [illegible] ליבא דרבא איהלא שרי [illegible] מינה מרב ששת מיהו לפנינ
[illegible] אליר רבי נחול בי חתירו קסבר משום הפסד אינלי ליבא פלינא דשמל
[illegible] עושה אדם בל ינרבו בפת אמרי פת לא מאים חני מאים
[illegible] ורב זוטרא ורב אשי הוו יתבי בסעודתא אייתו לקמיהו מ ירא אמר מר ורב ששת
[illegible] זוטרא לא מישא אמרי ליה ולא סבר לה מר להא דרב ששת דא רב ששת
[illegible] אמר להו מר זוטרא מר מ ניה דההוא דמר דאפילו נחול לא סבירא ליה
[illegible] אדם נזיר נזאה ונגלח מה שעל בשרו שנגל נזיר אמר לשנו
[illegible] ר אלעזר אן קופה מטה על נזיר ונופל [illegible]
[illegible] אשי הנר מידים שאם נתקדלקה הנומה שאפיר לחחזיר תנ
[illegible] אי דלא נתקדלקה הנומה [illegible]

דנתקלקלה הנומא לעולם דלא נתקלקלה והוא [illegible]
שבא נתקלקלה הנומא ובר מבר אין [illegible] אמר [illegible]
שלפה והדר דינה שרי הא דאסור [illegible] אמר שמואל האי סבינא דבי [illegible]
והדר דינה שרי הא לא אסור מר זוטרא [illegible]
רב מרבי לרבא מתיב רב קטינא תיובתא [illegible]
עליו מגלין אינו חוש לא משום כלאים ולא משום [illegible]
בשבת תיובתא מגלא ארם קיתן [illegible]
אמר שמו מותר להטמין את הצונן אמר רב יוסף מאי קמל תנא [illegible]
הכר או תחת הכסת אמר ליה אביי טוטא קמל דאי [illegible]
דרבי להטמין אבל שרבי להטמין לא קמל אמר רב חונא אמר רב אסור [illegible]
את הצונן והא תניא התיר להטמין את הצונן לא קשיא מקמי דשמעיה מר ישמעאל בר יוסי
הא לבר דשמעיה מר ישמעאל דיתיב וקא אסור להטמין את הצונן אמר לפני ר ישמעאל
בר יוסי אבא התיר להטמין את הצונן אמר בר הידה זקן אמר רב פפא [illegible]
מחבבין זה את זה שאילו ר יוסי היה קיים היה נפוף ויושב לפני ר [illegible]
כמילא מקום אבותיו הוי זנפוף ויושב לפני ר וקא בר הורה זקן אמר רב עמרם
לדרו עברה אטמין לי ציון ואיתו לי מיא ואחים לי ארמאה שמיה רב אבי ואיקפה את
יוסף מאי עטין איקפה הוו יתו בר ברבתא עברה חדא ברב והדא בשמ רב [illegible]
שמואל מותר להטמין את הצונן והדא ברב דאר שמו בר יצחק אבל רב [illegible]
בכוות שהוא [illegible] אין כומשים בשולי גוים אדם חשוב שאני

תנו רבנן אף שאמרו אין טומנין את הרבין בדבר שאינו מוסיף
אם בא להוסיף מוסיף כיצד רשב"א נוטל את הפרינין ומניח בגרפקרין נוטל הגרפקרין
ומניח את הפרינין ומה היה רשב"א לא אמרו אלא מאחר מיחם אבל פנו ממחם [illegible]
מותר טמן וכסה בדבר שנוטל או שטמן בדבר שאינו נוטל וכסה בדבר [illegible]
זה נוטל ומחזיר טמן וכסה בדבר שאינו נוטל או שטמן בדבר נוטל וכסה בדבר שאינו
נוטל אם היה מוגלה מקיתו נוטל ומחזיר ואם לא אינו נוטל ומחזיר [illegible]
נעזרות של פשתן רקה הרי הוא כזבל [illegible] מניחין מים על גבי הרבה [illegible]
גבי קדירה אבל לא למיחם על גבי קדירה ולא קדירה על גבי מיחם [illegible]
ולא בשביל שיחמו אלא בשביל שיהיו משומרין וכשם שאין טומנין [illegible]

אין מרפקין את ה׳

[illegible]

הדרן עלך

בה במה טומנין ובמה אין טומנין

[illegible]

פליק פירקא

[illegible]

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0011
powered by DWork • Heidelberg University Library

באפסר [illegible] מתני׳ אין חייב יציאה בסוגר חנוכא [illegible]
המשתמרת במאי עסיקי אליבא דחייא גרולה מיפקי ליה בסוגר [illegible]
סני ליה בסוגר אלא חתול איכא ביניהון קמא סבר בין דסני ליה [illegible]
מישאוי הוא וחנוכא סבר כל נטירותא יתירא לא אמרינן משאוי הוא אמר רב הונא
בר חייא אמר שמואל הלכה כחנוכא׳ לוי בר חייא דרב הונא בר חייא ורפה בר רב
הונא חזקא אזלי בארבעה קרמיה חבריה דלוי לחמריה דרבה בר רב הונא אמרי
ליה מילתא ביניהון דייתיב רעתיה אמר ליה חמור עשעסקי דעסבנן זו מיהו לצאת
בפרומביא שבפיה בשבת אמר ליה הכי אמר אבוך משמיה דשמואל הלכה כחנוכא
תנא דבי מנשה עד שחנקך לה ביק קרניה ויצא באפסר בשבת בעו דב יוסף דהיב
לה בן זקנה מיהו מון דמעתא ליה כאים לא אתי לנתוחי או דילמא מינמא דרפי ונפל
ואיה לאוטוי ארבע אמות ברשות הרבים תיקן תנן התם ולא בחזעה שבין
קרנה אמר רב ירמיה בר אבא פליג בה רב שמואל חד א בין לוי בין לשנ׳ אבוה
ותרי אמרי לוי אמר לשונה מיתר אמר רב יוסף תסתיים דשמואל דא לוי אמר
לשומר מיתר דא דרב הונא בר חייא אמר שמואל הלכה כחנוכא אמר ליה אבוי ארבה
תסתיים דשמואל דא בין לוי בין לשומר אבוה דאמר רב יהודה אמר שמואל מחליפין
לפניו שלו זמנו מיהו אמר לפניו דשמואל בין יוסי בן אמר אבא אי בפרמיות ויצאה
באפסר הפרה והסוס הגמל והחמור מאי לאו דמעטי גמל מחמור וכאי חזיה דחמר
ודחסיפתא מקמיה אסמיה מקמיה דאשמעינן דשמואל היא דא לוי אבוה
לשומר מיתר מאי הוי עלה אי דרב חייא בר אשי אמר רב בין לוי בין לשומר אבוה
ורב חייא בר אבין אמר שמואל לוי אמר לשומר מיתר מיתיבי קשרה
בעלה בפיסורה בשירה ואי סל דעת מל שמירה מעלא משמעו הוא אמאי
בשירה אשה לא עלה עליה עוד אמר רחמי אמאי בפולין מינר לעד הוא
אמר שני פרח דרמיה יק דין דבינא א בפרמיה הכם בשיר
הנשיר ויצאין בשיר ומאי נמשכין אמר רב הונא
ברומכן אי ויצאין נמשכין בכתנא הוא ויצאין ברומכן לימשך
הוא לחוץ עגל דרב הונא ויצאין באפרסיקן ברומכן בשבת
דיומי אמר רב חנינא מראות שלבית ויצאות באפרסיקן בשבת
אבעיה דהו ברומכן אי נמשכין [illegible]

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0012
powered by DWork • Heidelberg University Library

אמרו [illegible] שלמה יועאות נאפרסהן בחוכין נשנה אמרוה רבנן קמיה רב
אשי [illegible] בר יהוד לא ינדינא מדרב דימי נפקא ואנן סר דרב דימי נמ
נמשכן [illegible] רב יהוד אמ שמו נפקא דאמר רב יהוד אמ שמו מחליפין לפנ
שלחו בר מיהו לפנוד שמ בר יומי בר אב אבא ארבע בהמות יועאות נאפסר
הסב הפרד והגביל והחמיר אליה רב אשי איצטריך דא מדרב יהוד אמ שנינ
נפקא דה אפינא אמ לפני ולא קיבלה מינה דתר דימי ואי דרב דימי הוה אמינא
הנבלה נמשכן אבל בתכן לא קמל דרב שמו בר יהוד ומזין עליהן
[illegible] טומאה ונהו והתנא טבעת ארם טמאה טבעת
[illegible] וכלים ונאר כל הטבעות טהורות אמ ר יצחק נפחא נבאין מני ארם
[illegible] אמ הואיל ואדם מישך בהן מי לא תנא מקל של נחמיה
[illegible] הואיל ואדם דורה בהן הכא נמי הואיל
ואדם מישך בהן וטובלין במקומן והא איכא חיצונה אמ
[illegible] ראמי בשורת הכליא ראמי בדבר הבא סבירא ליה דא בר יצחק נפחא הא אמ
נבאין מנוי ארב לוי בחבה בין דריהכן עברו בהו מעשה דתנן כל הכלים
יורדין לידי טומאתן נמחשבה אין עולין מטומאתן אא בשנוי מעשה מכר
ליה בר יהוד דא מעשה לתקן לאו מעשה הוא דתנא ר יהוד או לא אמרו שנוי
מעשה לתקן אא לקלקל נמיתנא תנא נמחללין שאר תכיר אור
בגליל העליון אתר איזור שמעתי שחולקין בין טבעת לטבעת אמ לי שנא ולא
שנינו אא לענין שבת דא לענין טומאה דא ודא אחת הא ולענין טומאה
דא ודא אחת הוא והתנא טבעת ארם בחפה טבעת בחכמה ושאר כל הטבעות
טהורות בי הא ליה אארם קא ליה ואארם דא ודא אחת הוא והתנא טבעת
[illegible] דהנוד כה בתנו ולקשור בה בין בתיפו טהורה ולא אמרו טומאה
[illegible] בלבד בי מאר ליה אחו נמי דאינבע קא ליה ודאינבעא ודא אחת
[illegible] טבעת [illegible] ותותמה של אגבין אדמות מ טומאה הא שלא
[illegible] טהורה מיקא ליה אחו נמי דבולה שלמיתבת קאמ
[illegible] ר יצחק שמעתי שחולקין בין מחטבעינא ליה שמעתי
[illegible] לענין טומאה דא ודא אחת הוא ולענין
[illegible] אחת הוא והתנא בחתו שנטל חדרה מן עוק אה טהורה בי

קאמ"ל ליה נמי בשדלמא קא"ל ליה ובשו[illegible]
אם מעבבת את התפירה טהורה, ואם לאו טמאה ואמרי חכמי [illegible]
כי קאמ"ל ליה נמי בשיפה קאמ"ל ליה ובשיפה [illegible]
שאינה נקובה מותר לטלטלה בשבת ולא אמרו נקובה אלא לענין טומאה [illegible]
אגי" אליבא דרבא בגדלמי [illegible] מתני' חמור ויונא במרדעת [illegible]
והוא שקשורה לו מערב שבת [illegible] אמ' רב נחמן בר יצחק מתניתין נמי דיוקא דיתבי אין
ויונא במרדעת בזמן שאינה קשורה לו מאי שאינה קשורה לו אילימא שאינה קשורה
לו בלל פשיטא דילמא נפלה ואתי לאתויה אלא לאו שאינה קשורה לו בתחלת שבת מכל
שקשורה מערב שבת תשמ" תנא נמי הכי חמור ויונא במרדעת בזמן שהוא נקשר
מערב שבת ולא כאוכף אלא שקשור לו מערב שבת ר"ש אומר אם בשבת בזמן שקשור
לו מערב שבת ומלמה שלא יפשיל לו מבערבי ומלמה שלא יקשור שתחת זנבו
בעא מינה רב אסי בר נתן ומלבר מר חייא בר אשי מהו ליתן מרדעת על גבי
חמור בשבת [illegible] איתיביה אוכף שעל גבי חמור לא יטלנו בידו ~~[illegible]~~
~~לאוכף אבל~~ אבל מזלימה ומביאה נחצר והיא נופלת מאליה השוא ליטול
אמרת לה להניח מבעוא אמ' ליה דזריקה שבקיה ברביה מביא ליה ורב חייא בר
אשי אמ' רב הונא טרפקל לבהמה בשבת קו ומה התם משום תענוג עוד הא אמ'
משום ר"נעור לאבל שכן ושמואל אמ' מרדעת מותר קרסטל אסור אזלו חייא בר
רב יוסף אמרה לשמעתא ~~[illegible]~~ לשמואל איהכי אמ' אבא לא [illegible]
ולא נלוב כי סליק רב יוסף אשכחיה לרב נחמן בר יפתריתב וקא משנה רשמ"
נותנין מרדעת על גבי חמור [illegible] ליה יישר וכן תרגם אריוך בנבר אריוך בנו
שמואל והא רב נמי אמרה [illegible] מסיים בה ואין תולין בה קרסטל לטו
בשבת אמ' ליה יישר [illegible] ר"א רב קרסטל שרי [illegible]
מיחת מרדעת [illegible] התם דנפיל ממילא [illegible]
כאן לחמרה כאן [illegible] לענא ליה ליה יעוש [illegible]
אנשי [illegible] ליה [illegible] לא [illegible]
שעל ולא [illegible] בכים שלו ולא [illegible]
[illegible] ולא סרוזקי קרסטלין שבפיהם ולא [illegible]
ולא [illegible] שהוא [illegible] בבהמה [illegible]

מאור

רב קמי דשמואל

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0014
powered by DWork • Heidelberg University Library

שיר [illegible] ן שיל גבי השבר ובשילא המרולדלת בה ופוקקליה זוג ומטיילת
בחצר [illegible] אזן בקרסטלין שבפיה [illegible] רשות הרבים הוא דלא הא בחצר שפיר
דמי מצי לא [illegible] לים ומשום תענוג לא בקטנים ומשום עגר דייקא נמי דקתני דומיא דקמיע
שם [illegible] אבל מר דלא בקמיע ואפ"ל שהוא מומחה והאמר תנן ולא בקמיע בזמן שאינו
מן המומחה הא מומחה שפיר דמי הנא נמי שאינו מן המומחה והא אפ"ל שהוא מומחה
קתני [illegible] מומחה לארם ולא מומחה לבהמה ומי איכא מידי דהוי מומחה לארם ולא הוי
מומחה לבהמה אין ארם דאית ליה מזל מסייע ליה מזל בהמה דליה מזל לא איהפי
מאיהו ומיר בנחמה מבארם אסנרל קיני תשמע סנין ומפרכן לארם ואין סנין ומפרכן
לבהמה ביון לאו דאנא ממה ומשום עגר לא דעבד ממה משום תענוג דרב הנא הוא דפליג
הא שבע בחמה שאחזה דם אין מעמידין אותה בגמים בשביל שיעמוד עולא גזירה
משום שחיקת סמנין איהבי ארם נמי ארם נראה בביקר איהבי בהמה נמי נראה בביקר
אין ביקר לבהמה ובהמה מלא גדרין והתנא היתה עומדת חוץ לתחום קורא לה והיא באה ולא
גזרין דיילמא אתי לאיתויה אמר רבינא כגון שהיה תחום שלה מובדל מתוך תחום שלו רב נחמן
בר יצחק אמר שחיקת סמנין גופא תנאי היא דתנא בהמה שאבלה בר שינין לא ידיענה מחיר
בשביל שתתרפה וו' אשה בקל דרש רבה הלבה בר אשה אמר לא יצא הזב
בגים שלו ולא עזים בגים שבדריהן והתנא לא יצא הזב בגים שלו אבל עזים ויצאות בגים
שבדריהן אמר רב יהודה לא קשיא הא דמיהדק הא דלא מיהדק רב יוסף אתנאי שקלת מ"ל
מעלמא תנאי היא דתנא והעזים ויצאות צרורות ר' יוסי אוסר בגדולן חוץ מן הדחל הבנות ר' יהודה
אומר עזים ויצאות ליכש אבל לא לחלב ואיכא אמר הא ר' יהודה בגן ליכש כגון לחלב תנאי
אר' שמעון מעשה בעזים של אנטוכיא שהיו דריהן נסן ועשו להן ביסין בני שלא יפרטו דריהן
תנו רבנן מעשה בארם אחד שבתה אשתו והניח לובן להניק ולאחיה שכר מניקה
[illegible] נפתחו דדיו בשני דדי אשה והניק את בנו אמר רב יוסף בא וראה בבהמה גדול
ארם [illegible] לו נס מה אבריה ארוכה בבהמה גדול ארם זה שנשתנו עליו סדרי בראשית
[illegible] בא וראה בבהמה קשין מזונותיו שלארם זה שנשתנו עליו סדרי בראשית
[illegible] תנו רבנן מעשה בארם אחד
[illegible] אשה זו שלא הביר
[illegible] בגר אל בבהמה יעגע איש זה שלא הביר בה באשתו
[illegible] אמר רבי חנינא תותרי בני משבע דהאי דלוב

לישנא דאיקרוני הוא רבת לבתיני אחת בלה אמ' עולא [illegible]
בני שלא יפלו עליהן זאבים וזאבים אברים נפלי אנקביה לא נפ[illegible]
עדרא וזאבים בריש עדרא נפלי בסוף עדרא לא נפלי אמ' משום דשמע [illegible]
דשמעון ומי ידעי בין הני לחני אמ' משום דזקפי חוטמיהן ומסגן [illegible] רב נחמן בר
יצחק אמ' עיר שקושרין להן תחת זכריהן בני שלא יעלו עד הנקיבות ממא מדקתני סיפא
והרחליב יוצאות שחוזות שאחזון אליה שלמעלה בני שיעלו עליהן זכרים ומדסיפא בני
שלא יעלו עליהן זכרים סיפא נמי בני שלא יעלו לעליהן זכרים ומאי משמע דהאי
שחוזות לישנא דגלי הוא דבת הנה אשה לקראתו שיח זונה ומעורה לב כבולות
מאי כבולות שבובלין אליה שלהן למטה בני שלא יעלו עליהן זכרים מאי משמע
דהאי כבול לישנא דלא עבד פירא הוא דבתו ויאמר מה הערים האלה אשר נתת לי אחי
ויקרא להם ארץ כבול עד היום הזה מאי ארץ כבול אמ' רב חמנונא שהיו בו ארבע
שמבובלין בזהב ובכסף אמ' ליה רבא אי הכי היינו דבתו ולא ישרו בעינו מפני שמבובלין בזהב
ובכסף לא שרו בעינו אמ' ליה ביון דעדיר ומפנקי לא עבדי עבידתא רב נחמן
בר יצחק אמ' חזי מטון היתה ואמאי קרי ליה כבול דמשקינא כרשא בגוה עד כבולא ואמרי
אנשי ארעא מכבלוא לא עבדא פירי כבונות מאי בעונת שמכבנן אותו למילת
בדתנן שאת בעמר לבן ואר מכבי בר אמי בעמר נקי בן יומו שמכבנן אותו למילת
ויעזיים ויאלות ערודות איתמר רב אמ' הלכה בר יהודה ושמו אמ' הלכה בר
יומי אינא דמתני ליה אתא עזים ויאלות ערודות שבעתא באפי נפשה רב אמ' ליבש מותר
לחלב אסור ושמואל אמ' אחר זה ואחר זה אסור אינא דמתני ליה אתא עזים ויאלות ערודות
ליבש אבל לא להלב משום ר' יהודה בן בתירא אמרי הלכה אבל מי מפיס שזה ליבש זה ל
להלב מתוך שאין מכירין אחר זה ואחר זה אסור א שמואל ואמרי לה אדרב יוסף אמ' שכל
הלכה בר יהודה בן בתירא בי ארא רב אדי יוחנן הלכה בתנא קמא
ויעשה אמ' הכה מתנה יצא נמל בנטוטלת חק שודה לו בשליחא
רגיל אמ' רב יהודה אמ' רב עקור עקידת ידי ורגל בי יצחק בן אבריהם
יכוף ידו על פני זרועו ויקשור מתיבי עקור עקידת ידים ורגלים
יכוף ידו על פני זרועו ויקשור דא רב נחמן עקור עקידת ידים ורגל
רגל שלא יכוף ידו על פני זרועו ויקשור ואמתי לא רבי דיסא
קשיא לאחוא דא בי דאי הנא דתנא עקור עקידת ידים ורגל

יכוף [illegible] ויקשור מתני׳ ולא יקשור גמלים זה בזה׳
מאי טעמא אמר רב פפא משום דמיחזי כמאן דאזיל להגנא אבל מכנים חבלים זה בזה אמר רב יוסף
עד כאן לא שנו אלא עיגין בלאים בלאים דמאן אלים בלאים דארם והתנן ארם מותר
בכולן לחרוש ולמשוך אלא בלאים דחבלים והתנן התוכף תביפה אחת אינו חייב לא לעול
בלאים דחבלים והבי קא ובלבד שלא יפריך ויקשור אמר שמואל ובלבד שלא יוציא חבל
מהיכן ידו טפח והאתנא דרבי שמעון טפחים אמר אביי השתא דא שמעון טפח ותנא דרבי שמעון
טפחים שמעון הלכה למעשה קמל והתנא ובלבד שיגביה אפסר מן הקרקע טפח אמר רבי
ביתנא ההיא בחבלה דבני בני׳ מתני׳ אין חמור יוצא במרדעת ממקום
שאינה קשורה לו מראמרן ולא מזוג משום דמיחזי כמאן דקא אזיל להגנא
ולא בטולם שביעוארן אמר רב בי׳ לוזה לבאי עברי לה להיכא דאית לה מנה דלא תחזי
ויחייב לה ולא בריצועה שברגלו דעברי לה לגזרא ואין התרנגלין יוצאין בחוטין
דעבר להו לסימנא ביהבי דלא ליחלפו ולא בריצועה שברגליהן דעברי
להו ביהבי דלא ליתברו באני ואין הזברים יוצאין בעגלה שתחת האלה שלהן
ביהבי דלא ליחבטיה אליתיהו ואין הרחלות יוצאות חגועות יתיב רב אחאי
עגא קמיה דרב חסדא ויתיב וקא בשעה שניחזין אוריה טומנין לה ערק בשמן ומניחין לה
על פריחתה דרב עוגא קמיה דרב חסדא ואחת על בית הרחם בדי שלא תצטנן אמר ליה
רב חסדא אם כן עשית מר עוקבא לא יתיב רב פפא בר שמואל קמיה דרב נחמן ויתיב
וקא בשעת שבורעת לילד טומנין לה שני ערקין בשמן ומניחין לה אחת על פריחתה ואחת
על בית הרחם בדי שתתחמם אמר ליה רב נחמן אם כן עשית לדא לא אמר רב הונא עין אחד
יש בבית הין ויחנן שמו ומביאין ממנו קיסם ומניחין לה בחוטמה בדי שתתעטש ויל
ויפלו דמים שמראשה אי הבי זבריב נמי זבריב דמגנחי אהדדי מכילא נפלו להו
שבין [illegible] אקימא דדיתמא בשלמא לרב הונא היינו דקתני חגועה אלא לרבנן מאי
[illegible] מילתא דרחמינן עליהו מתני׳ ואין העגל יוצא בגיי
מאן גמין אמר רבי הונא בר ירא אר אלעזר מאי כי שמע דהאי גמון לישנא
[illegible] ולא פרה בעור הקופר דעבדי לה מילא
ולא בריצועה שבין קרניה אי לרב דאמר בין לנוי בין לשבר אסור
[illegible] אמר מותר פרתו של אשר בן עירית היתה יוצאת
[illegible] חכמים והדא פרה היא ליה דאמרי לה אבי ר יהוד

אמ׳ רב תריסר אלפי עלי הוה מעשר ר׳ אליעזר בן עזריה מעדריה בכל שנה ושנה ותנא
שלו היתה לא שלו שמיעתו היתה ומתן שלא מיחה בה נקראת על שמו
רב ור׳ חנינא ור׳ יוחנן ורב חביבא מתנו במדה סדר מועד כל מי האי זוגא חלופי ר׳ יוחנן
ומעייל ר׳ יונתן כל שאפשר למחות על אנשי ביתו ואינו מוחה נתפס באנשי ביתו באנשי
עירו נתפס על אנשי עירו בכל העולם נתפס על כל העולם אמ׳ רב פפא הני דבירי
גליתא מיתפסי אכולי עלמא ואר׳ חנינא מאי דכתיב במשפט יבוא עם זקני עמו ו׳
ושריו אם שרים חטאו זקנים מה חטאו אלא על זקנים שלא מיחו בשרים רב יהודה
יתיב קמיה דרשמ׳ אתא ההוא איתתא וקא צוחא קמיה ולא אשגח בה אליה לא סמך לה נר
אוטם אזנו מזעקת דל גם הוא יזעק ולא יענה אליה דישך בקרירי דישא דדישך בחמימי
דבית דיין בה אמר ליה דינו לבקר משפט בה אבא מר עוקבא אמ׳ ליה ר׳ זירא לר׳ סימון
לומר ענמר לקני דבירש עלוהא אמ׳ ליה לא מקמלי מינאי אליה אע״ג דלא מקבלינהו מינו
לומר הינהו מר דאר׳ אחא בר׳ חנינא מעורם לא יצתה מידה טובה מפי הטה וחזר בה לרעה
חזן מדבר זה דכתיב ואמר ליה אלי עבור בתוך העיר בתוך ירושלים והתויתה על מצחות האנשים
הנאנחים והנאנקים על כל התועבות הנעשות בתוכה אלו הקב״ה לגבריאל לך ורשום על מצחם
של צדיקים היו של דין שלא ישלטו בהן מלאכי חבלה ועל מצחם של רשעים היו של
רב מרי שישלטו בהן מלאכי חבלה אמרה מידת הדין לפני הקב״ה ריבונו של עולם מה
נשתנו אלו מאילו אלה הללו צדיקים גמורין היה בידם למחות ולא מיחו גלוי וידוע לפני שאם
מיחו בידם לא קבלו מהן אמרה לפניו ריבונו של עולם אם לפניך גלוי להם מי גלוי והיינו
דכתיב וכחור ותולה טף ונשים תהרגו למשחית וערל איש אשר עליו התו אל תגשו ג
מבקדשי תחלו ויחלו באנשים הזקנים אשר לפני הבית ותנו רב יוסף אל תיקרי ממקדשי
אלא ממקודשי אלו בני ארם שקיימו כל התורה כולה מאלף ועד תיו והנה אנשים באים מדרך
שער העליון אשר מפנה צפונה ואיש כלי מפצו בידו ואיש אחד בתוכם לבוש בדים וקסת
הסופר במתניו ויבאו ויעמדו אצל מזבח הנחשת מזבח הנחשת מאי הוי אלהן הקב״ה
התחילו במקום שאומה לפניו שידה מאי נינהו ששה אנשים אמ׳ ר׳ חמא בר חנינא אף זאמה
משביר מנלה ומשחית ואינא דאמר משחית מנלה ומשביר ומאי שנאתיו א״ר יהודה
תחילה היו תמות ושמוא אתמה זכות אבות ור׳ יוחנן אתחון זכות אבות ורישלקיש
הומתו הותמו של הקב״ה וחותמו אמת א״ר שמואל בר נחמני אלו בני אדם
התורה נולה מאלף ועד תיו מאמתי תמה זכות אבות אמ׳ ביבי הוי

גולה את נדרותיה לעני מאהבה זו איש לא יצילנה בידי וישמעאל אמ׳ מימי חזא שנ׳ ויחל
מלך ארם לחרף את ישראל כל ימי יהואחז ויחן אותם וירחמם ויפן אליהם למען בריתו ויעבר
והאשלים כעל פני ארצה עד עתה ד׳ ויהושע בן לוי אמ׳ מי אלדו שנ׳ ויהי בעל
המלחמה ויגש אליהו הנביא ואמר מי אלדו אברהם ואלהי יצחק ואלהי יעקב נ׳ וחנן אמ׳ מימי
מימי חזקיהו שנ׳ למרבה המשרה ולשלום אין קץ ע׳ נבואות ר׳ יוחנן אמ׳ ר׳ אמי אין נביא
בלא חטא ואין יסורין בלא עון אין כיהה בלא חטא ר׳ נתן ושמואל אמרו שהחטא הוא תחלות ואין
יסורין בלא עון ופרחה בשבט פשעם ונגעים עתם מיעבי אפרו מלאכי השרת
לפני הקב׳ רבונו של עולם מפני מה קנחה מיתה על אדם הראשון אמ׳ לה מעשה קל
עשיתו רבו עליה והלא משה רבינו ואהרן שקיימו את התורה כולה נשלם ועד היום אדם
מקרה אחד לעניק ולרשע הוא ראמ׳ מיהו הוא דתנא דשבאו אף משה ואהרן
נחטאן כתיב ר׳ אמ׳ אל משה יען לא האמנתם בי הא האמנתם עדין לא הגיע זמנם
ליפטר מיתבי ארבעה מתו בעון יחיד אלו הן נעכן בן יעקב בן יעקב ר׳ אמי משה וישי
אבי דוד וכלאב בן יפונה עמרא לבר ר׳ ר׳ מפפדיה ביה קרא ובת ואה עמשא שם
אבשלום ותהי אבי על הצבא ובת ויבא אל אשה ושמו יורא הישראלי אשר בא אל
אביגיל בת נחש ובי בת נחש הוא ולא בת ישי הוא דמה ואחיותיהם צרויה ואביגיל אלא
בת מימי שכת ביעוז של נחש כנ׳ אמ׳ תנא קמא דמלאכי השרת אפילו משה ואהרן
לאו ר׳ שמ׳ קרא ושמ׳ עמיה מיתה בלא חטא ותיסתא דרב אמי תנא
בר נחמני ארי יעקן כל האומן חטא אינו אלא לעצמו ויחזו בני יעקב שנים עשר מלמד
שמולין שקדין כאחד אמרה מה אנו מקיים וישכב את בלהה פילגש אביו שכלל
מ׳ עאבין תנא ר׳ שמ׳ בן אליעזר אומ׳ זרע אותו האיש באותו עון כאמ׳ ישא לידו אפשר עתיד
דישוב לעמוד על דבר עבר ולומר ארור שוכב עם אשת אבי ויבא חטא לידו הא מה אני
מקיים וישכב את בלהה פילגש אביו עלבן אמ׳ תבעא אב אחות אימא תיא ערה ואיכא
שפחת אחות אבא הרא ערה לאמא עמר ובילבל את מ׳ עשה ארדים או שני מ׳ עולם
[illegible] אבן ואחת של שבינה והיינו דכתיב אז הלך ראובן ישן עלה כתיב פחז כמים
[illegible] אמ׳ ר׳ חמא בר חנינא ר׳ יהושע אמ׳ מ׳ עלה התעבת זונתה רבן גמליאל
[illegible] אמ׳ רבן גמליאל עריין עריבן אנן לכנדעי ר׳ עזרה המודעי
[illegible] פרחה חטא מכך ר׳ אבא ואמרי לה
[illegible] בלהה עמר הולי נדר פרשתא מלהשרה

אמ׳ רשב״א בר שמעון אמ׳ ר׳ יוחנן כל האומ׳ בני עלי חטא אינו אלא טועה שנ׳ [illegible]
סבר להו כרב דאמ׳ רב פשחם לא חטא ומר פשחם לא חטא חפני לא חטא אלא [illegible]
את אשר ישכבון את הנשים כתוך ששיהו את קניהם שלא הלכו אצל בעליהן [illegible]
הנה כל ושכבים גופא אמ׳ רב פשחם לא לחטא שנ׳ האחזה בן אריטוב [illegible]
בן פנחס בן עלי כהן יי׳ ונ׳ איפשר חטא בה׳ לידו והנה מיחסן והלא כבר נ׳ ינרה לאיש
אשר יעשנה ערו ועונה מאהלי יעקב ומגשי מנחה ליי׳ עבאות אם ישר הוא לאיש
ערו מחנכה ועונה בהלמידים אם כהן הוא לא יהיה לו בן מגש מנחה ליי׳ עבאות אלא לה
שבמשה פינחס לא חטא שנ׳ והנה אשר ישכבון ישכבון בת והנה אל בני אמ׳ רבינו
בר יצחק בני בת והנה מכעסים את יי׳ אמ׳ רב חנא בר יהודה בר יחזק מכעסים בת והנה ובני
עלי בני בליעל לא ידעו את יי׳ מתוך שהיה לו לבחור לפנחס בחפני ולא מיחה מיעלה עלי
ונסה בא לו חטא אמ׳ ר שמעון בר יוחנן כל האומ׳ בני שמואל חטאו אינו אלא
טועה שנ׳ ויהי כי זקן שמואל וישם את בניו שופטים לישראל ומה לא הלכו בני בר דבינו בר הבינו לא
הלכו מחטא בני לא חטאו אלא מה נאמר בקשים ויטו אחרי הבצע ויקחו שוחד ויטו משפט
שלא ידעו מן ישר אביהם שהיה שמואל מעשיק בחזור בכל מקומות ישראל ואותם בעריה
ובגזרה לך מידי שנה בשנה ויסב בית אל הרמה ואין לו בן אלא ישבו בבית בדיי
לחרמות שבר לחזיהם ולסופריהם בתנאי ויטו אחריהם בצע ר מאיר אומ׳ מלק שאל
בפיהם לי יחוד אומ׳ מלאי הטילו ערבים בתיב ר עקיבא קופה יתירה של מעשר נטו
ר יוסי אומ׳ מתנות גדולות בורין אמ׳ ר שמעון בר יוחנן כל האומ׳ דוד חטא
אינו אלא טועה שנ׳ ויהי דוד לכל דרכיו משכיל וי׳ עמו אשר חטא בא לידו שבעים
עדים אלא מה אנו מקיים מדין נוה את דבר יהוה לעשות אותו שבעים לעשות זה
ולא עשה אמ׳ רב יוסי אמ׳ מסורת מהוא ודריש בזמנה דדיש בית את דבריו לעשו
דרע בעיניו אוריה החיתי הכית בחרב ואת אשתו לקחת לך לאשה ואותו הרגת בחרב בני
ר אומ׳ משונה דרשה זו כל דרשות שבעולם שכל דרשות שבתורה [illegible]
[illegible] ר אומ׳ משונה דרשה זו כל דרשות שבעולם שכל דרשות שבתורה [illegible]
בכאן מתל לעשות שביקש לעשות ולא עשה ואת אוריה החיתי הכית [illegible]
לדין בעבר דבר ולא דעתו ואת אשתו לקחת לך לא [illegible] לדין ישלך מה [illegible]
בר יוחנן אמ׳ ר יוחנן בר לוי לפי דרכה מה בתיב כתב בנו כי יהוה [illegible]
[illegible] לשון הלה ואת אחיו תפרך לשון [illegible]
[illegible]

Biblioteca Apostolica Vaticana
© Biblioteca Apostolica Vaticana
ALL RIGHTS RESERVED

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0021
powered by DWork • Heidelberg University Library

לא חטא הבי קא ויהי לעת זקנת שלמה נשיו הטו את לבבו שלם והבת אין יבנה שלמה נבה
שביקש למנות ולא בנה אלא מעתה אז יבנה יהושע מזבח הבי נמי שביקש למנות ולא בנה אלא
בר תנאי יוסי אומר אתה הבמה אשר על פני ירושלם אפשר בא אבא ולא בערום בא יהושפט ולא
בערום עד שבא אשיהו בערם והלא כל עז שבארץ ישראל אבא ויהושפט בערום אלא מקיש ראשונים לאחרונים מה אחרונים לא עשו ותלו בהן אף ראשונים לא עשו ותלו בהן ונתן ויעש שלמה
הרע אלא מתוך שהיה לו למחות בנשיו ולא מיחה מעלה עליו הכתוב כאן חטא אמר רב יהודא אמר
עזרא לולא שהיו עריקה הבנים לא אף מיני זמר אבדיה ליכן עושין לעז פלגות נכר עושין לעז פלגות
ולא מיחה בה ואמר רב יהודא אמר שמואל בשעה שנשא שלמה את בת פרעה ירד גבריאל ונעץ
קנה בים והעלה שירטון ועליו נבנה כרך גדול של רומי בברתיתא תנא איתיביה שה עמיד
דבעם בן נבט שני עגלי זהב אחד בדן ואחד ביתאל נבנה ערים אחר זו היא איטליא של יון
אמר שמואל בר נחמני אמר ר יונתן כל האומר אשיה חטא אינו אלא טועה מג ויעש הישר בעיני יי
אמר אני מקיים וכמוהו לא היה לפנו מלך אשר שב אל יי שכל דרכן שדרן מבן שמנה עד ל
שמונה עשרה הוזר להם שבא ואמר מטה נתן לזה תל בכל מאדו שהחזירן להן משלו
ופליגא דרב דאמר אין לך גדול בעלי תשובה מאשיה ובדרו ועוד אחר נמי יש בדורנו ומנאנה
דרב דרמי בר אבא ואמרי לה אחיה דר אבא אבוה דרב דרמיה דאמר אבא יאה אחיה
רבי יוסף דרוה אחר יש בדורנו ומנו עקבן בר נחמיה דיל גלות והוינו נתן נויצא אר"ב זכה הוה
יתביה בפרקיה והוה קא מנגבא חזאי דפשטי ידיה זקבלוה
הדרן עלך
מה אשה ידאה ונבה
אינה ידאה לא תנא אשה לא
יטי יעבור ולא ביחוטי פשתן ולא בדיעות שבראשה ולא תטבול בהן עד שתפס ולא בטוטפת
ס כיסין בזמן שאינן תפרין ולא בנבדל לרשות הרבים ולא בעדר של זהב ולא בקטרא ולא
ולא בטבעת שאין עליה חותם ולא בכיחט שאינה נקובה ואם יצרה אינה חייבת חטאת
לא יצא איש בסדר המסומר ולא ביחיד בזמן שאין בדלו מינה ולא בתפרין
בזמן שאינו בן המומחה ולא בשירין ולא בקטרא ולא בסנפס ואם יצא אינו חייב
הצא אשה לא בסחטה נקובה ולא בטבעת שיש עליה חותם ולא בגדיל
ה של פרוטין ואם יצה חייב חטאת רבי יהודה חכמי פוטרין בגדיל
ולא איש לא בסיין ולא בקשה ולא בתרים ולא בגלה ולא בדיוקר
זיכין הן לו חכמי א אינו אלא לגנאי יש ובהתי אתר רבות

בדית טהורה ויוצאין בה בשבת בכלים טבולין אין יוצאין בהן יוצאה אשה בחוטי שער בין
בשלה בין בשל הבדיה ואין בשר בהמה ובהמה ומרבעיטין בזכן שהן תפורין בבגד ובפאה
עוברין בחיצר בגמוך שבאזנה ובגמוך שבסנדלה ובגמוך שהתקנה לנדיה בפרפר ובעל גל של
מרה ובגל יבר שתתן לתוך פיה ומלבר שלא תתן לבתחילה בשבת אם נפל לא תחזיר שן תותב
ושן של זהב מתיר וחכמים אוסרין יוצאין בסדין שיעל הינוביה הבנות יוצאות בחוטין אפילו
בקיסם שבאוזנם ערבות יוצאות בעלות מדיות יוצאות פרופות וכל ארם לא שרבו חכמים מחוה
פורפת על האבן ועל האגוז ועל המטבע ומלבר שלא תפרוק בתחילה בשבת הקיטע
יוצא בקב שלו מדי ר מאיר זר זמי אומר אם ישלו ביה קבל כתיתין טבא כמיבות שלו טבא
מדרס ויוצאין בהן בשבת ונכנסין בהן לעזרה כמא וכמיבות שלו טבאין מדרס ואין יוצאין בהן
בשבת ואין נכנסין בהן לעזרה לוקטמין טהורין ואין יוצאין בהן בשבת חכמים יוצאין בקשרים
וכנו מלבים מן אין כל ארם לא שרבו חכמים בחיה יוצאין בביצת החרגול ובשן של שועל
ובמיסבר בשום רפואה דמר ר מאיר זר זמי אומר אף בחול פני פפני דרכן האמוריי

נרים פרקא

במה אשה יוצאה

מתניתין מאן דכר שמה אבי רשה בר אבוה כשה
טעם קאמר מה בטעם לא תצא אשה לא בחוטי צמר ולא בחוטי פשתן בפני שאמרו חכמי
בחול לא תטבול בהם עד שתרפם ובין דבחול לא תטבול בהם עד שתרפם דילמא מיתרמיא לה
טבילה של מצוה ושרא לה ואתי לאיתויהו ארבע אמות בר שות הרבים בעא מיניה רב
נחמן מרב חמי חדילתא מאי אמר ליה ארתא קא אמרת כל שהוא אודן לאגוזי איתבי
נמי אבי דבהונא בריה דרב יהודה כל שהוא לא גזר איבא דאמרי אמר רב הונא אחזנא לה
לאחתגי דלא קפדי עליהן מאי איבא בין דאי לישנא לתאי לישנא איבא מנייהו דמנפן
לרב לישנא דאמרת כל שהוא ארגז לא גזר אדתנו הני נמי ארגז נינהו לתך לישנא דאמרת מטה
קפיד אהני בין דמנפן מיקפר קפדי עליהו הנן הוה אי חוטנין באדם חוט צמר
חוטי פשתן ורצועה שבראשי הבנות ר יהודה אומר של צמר ושל פשתן אין חוטנין באדם ואין בהם
אבל ר יהודה ומלבן בראשי הבנות ר יהודה אומר של צמר ושל שער אין חוטנין בפני שהבנים מאוכרים
[illegible] רב יוסף דמר זוטרא מאי אינו למדתי דיעאר ורבאי אמרי דצמר דשרא דיק עד
[illegible] דיק עד נבי דיק מיתיבא אפשר דשרא קשה על נבי קשה דחוטנין קשה על
[illegible] אבי רב יוסף אמרי מתני דרב יהודה לפי שאין אשה חוגרת את עצמה
[illegible] יוצאות בחוטנין בשבת ובגדים אבל לא בחוטנין שבעוארין ואמרתאין

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0023
powered by DWork • Heidelberg University Library

אשה חונקת את עצמה אמאי לא אלא אמר רבינא הכא בקטלא עסקינן דאשה חונקת את עצמה
דנדה להכרי שתראה בעדת בשר ר יהודה אומר של עמר ושל שער אין חוצצין מפני שהם
אין כרוכין אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר יהודה בחוטי שער אמר ליה אביי הלכה מעלה
דפליגי ופיתיבי אי לאו דשבעיה להנא קבאר אדי בחוטי שער איהו גמי לא אייתי ודילמא
הכי קא אמר לה כי היכי דאורייתא ליבחוטי שער אורייתא ליבחוטי עמר לא מיבעיא אתמר
אתמר נמי אמר רב נחמן אמר שמואל מודים חכמים לר יהודה בחוטי שער והנא נמי הכי חוטי
עמר חוצצין חוטי שער אין חוצצין ר יהודה אומר של עמר ושל שער אין חוצצין אמר רב נח
בר יצחק מתניתין נמי דייקא דקתני ויצאה אשה בחוטי שער כן משלחן מישל חניות
מני אמר ר יהודה אפילו בחוטי עמר נמי אלא הכא ושמע מינה בחוטי שער לא פליגי שמע
מינה ולא נטוטפת מאי טוטפת אמר רב יוסף חומרתא דקטפתא אמר
ליה אביי והתנן אשה בסכינה הבוחרת ונטוטפת ובפרבי טין הקטיעין בה אי זה הוא
טוטפת אי זהו פרבי טין אמר ר אמרו מי שקפה לה מאוזן לאוזן פרבי טין המגיעין לה
עד לחיי אמר רב יוסף ענות עשיה אותן של מני עדנין עשירות עשיות אותן של כסף
ושל זהב והא בגבול אמר רבא אמר רב נחמן זה אינו יורע מה הוא אינבלא דעבדא
תנן אבל פופה של עמר שפיר דבי אידילפי נופה של עמר כל שכן בגבלא דעבדא נופה
מעמר תנן ושמא נבלא דעבדא נמי תנן אדאמרו מסתברא מכאן ואילך נופה של עמר תנא נמי
הכי ויצאה אשה בגבול ובאיס שמא לחצר ושבמו אלו אם בגבול לרשות הרבים בלילה
שמקבלן אל שהוא ומפטרן מן הסכנא ויצאין בולמעלה בקרקע הסכנא אין יוצאין מאי איכסוי
אמר אבהו מיני כאי מוזר מיל אפרחי תנו רבנן שלשה רבדים נאמרו באיסטמאין
בחלון מיטות כלים ואין מיטלטלין מפני הנגעים ואין יוצאין בה לרשות הרבים בשבת ר שמעון אומר
אבל אם אין בה בשבת עטרה בלילה ושמא בגבולא דעבדא תנן מי אמר שמואל הכי והא שמואל
ויצא הנערה בריאה שבצוארו אבל לא בחוטב שבבמתו לא קשיא האדעבר קא רב יוסף
דאדעבר איהו לנפשיה בכאי אוקימתא להא דשמואל דאמר ליה רבינא מדיוקא שלמה
[illegible] מפני ומורתה ומקפיל ומחית ליה אבהפה [illegible]
[illegible] ומוגרת לו [illegible]
[illegible] בגבולא [illegible]
[illegible] לא ליפנן [illegible]
[illegible] שמואל [illegible]

נחתם שבכסותו [illegible] תשתמש הבי יוצא העבר מחותם שפסולו שבצאתו אבל לא בחותם שבפסולו
ורבינו לא יצא העבר לא בחותם שבצאתו ולא בחותם שבכסותו זה אין במקבלין טומאה
ולא בזוג שבצאתו אבל יצא הוא בזוג שבכסותו זה מקבלין טומאה ולא הוא בחמה לא בחותם
שבצאתו ולא בחותם שבכסותו לא בזוג שבצאתו ולא בזוג שבכסותו זה אין מקבלין
טומאה לומר הא דעבר ליה דמיה הא דעבר ליה אחו לנפשיה לא איתי ואיתי דעבר ליה דמיה
ולא קשיא כאן בשל מתנה כאן בשל מיתה דרב נחמן אמר רבה בר אמר רב נחמן
המקפיד עליו רבו אין מקפיד עליו רבו שאין מקפיד עליו רבו יוצאין בזוג בינוני מיסר ברא מדלק
תני זה וזה אין מקבלין טומאה איאמרת בשל מתנה הני הא דלא מקבלי הא מילים
דידהו מקבלי טומאה לא איאמרת בשל מיתה הא דלא מקבלי טומאה הא מילים
דידהו מקבלי טומאה והתנן כלי עלים וכלי אבנים וכלי ארמה אין מקבלין טומאה לא מ
ברבי יתורה ולא מדברי סופרים אלא שמ בשל מתנה שמ [illegible] אמר ולא בזוג שבצאתו
אבל יצא הוא בזוג שבכסותו זה וזה מקבלים טומאה [illegible] יוצא שבצאתו דלמ מנסיק
ואתי לאתויי זוג שבכסותו נמי דלמ מנסיק [illegible] הנא נמאי עסיק דמיחא מה מ
מקוי ונדרב הוא מריה רב יהושע דרב הונא [illegible] יהושע בל שחוא ארוג לא נזרו
ביה רבנן [illegible] לא יצא בחמה לא בזוג [illegible] אבזוג שבכסותה זה וזה אין מקבלין
טומאה [illegible] לא מקבל טומאה [illegible] זוג של בחמה מאי ישל דלת מחור
של דלת ויש לו לבחמה מאי של בחמה [illegible] לדלת אף שחברו בדלת וקבעו ב
במסמרים מאי שכל הכלים יורדין לידי טומאתן בבד שבה ואין עולין מטבואתן אבל שלו
מעשה לא קשיא הא ואית ליה עובל הא דלית ליה עובל מה נעשה אימא הוא אגדלית
ליה עובל אילא מנאהוא עובל משום ליה בנא אן נדרב שמעון בר נחמני
אר יוחנן לפשמיע קול בכלי מתכות שהוא טמא ש ובלדבר אשר יבא באש תעבירו
אפרי דבר יבא באש נמאי אוקמתא בדלית ליה עובל איבא מיצירא ולא בזוג שבצאתו
אבל יצא הוא בזוג שבכסותו זה וזה מקבלין טומאה אי דלית ליה עובל מי מקבלי טומאה
דכתיב עשה וגין למכתשת ולעריסה ולמטפחת ספרים ולמטפחת תיבות ישליכן עוב
מטמאי לדלת [illegible] אבל מחודין מטמאי עובליהן עדיין טומאתן עליהן הני מילי דמיקר דלקלא
[illegible] אבל גדול דמקפיד הוא אגדלית ליה עובל [illegible] אמר מר מטמאי עובליהן
[illegible] עליהן למאי הוצרכו אמר אביי הוצרכו [illegible] מותיב רב אחא
[illegible] ומאה ופרעמיה הבקא אגדלא מחבר [illegible] ותנא

בסופרת של פרקים ואזמר של ריטנו חיבור לטומאה ואין להזאה ואמרינן מה נפשך אי
חיבור הוא אפילו להזאה נמי אי לאו חיבור הוא אפילו לטומאה ואין נמי אמ רבא תורה בשע
מלאכה חיבור בין לטומאה בין להזאה שלא בשעת מלאכה אינו חיבור לא לטומאה ולא
להזאה וגזרו על טומאה שלא בשעת מלאכה משום טומאה שבשעת מלאכה ועל הזאה ש
שבשעת מלאכה משום הזאה שלא בשעת מלאכה א"ר בא הואיל ואוי להקישו על גני כלי
חרס איתמר ר' יוסי בר חנינא הואיל ואוי להקישו על כלי חרס ר' יוחנן אמ' הואיל והאוי
לגמיע בומים לתינוק ור' יוחנן לא בעי מיעון מלאכה ראשונה והתנא היושב על חבלי אשר
ישב עליו ינול כל כלי במשמיע בפה מאה וישב עליו בפה הרקב וישב עליה יהא טמא
הל אשר ישב עליו הזב מישב יוחר לישיבה יצא זה שאומרין לו עמוד ונעשה מלאכתנו
ר' אליעזר א' בדרסות עמוד ונעשה מלאכתנו ואין א' בטמא מת עמוד ונעשה מלאכתנו
ור' יוחנן א' אף א' בטמא מת עמוד ונעשה מלאכתנו איפוך קמייתא ומאי חזית דאפכת
קמייתא איפוך בתרייתא דא שמעינן ליה לר' יוחנן דבעי מלאכה ראשונה דתנא סגר ל' ושבן
של טהרה של מתנת טמא תמא ומאי הוי אמ' רב ראוי לשתות כה מים במרחצה ור' חנינא א
לסוך נושבן במרחצה ור' יוחנן אמ' בשעה שבדה בן הכרב מניחו ברגליו ורץ על הקוצין
ועל הנרקנים בין רב ור' חנינא איכא בינייהו דמאיס בין ר' יוחנן איכא בינייהו
דיקיר ביהנו ולא בעיר של זהב מאי עיר של זהב אמ' ר' יוחנן ורשל
דזהבא דעקיב לרבתהו תנורבנן לא תנא אשה בעיר של זהב ואם יצאת חייבת תנא
דברי ר' מאיר וחכמים או לא תנא אם יצאת בטהרה ר' אליעזר או יראה אשה בעיר של
זהב לתחילה במאי קא מיפלגי ר' מאיר סבר משוי הוא ורבנן סברי תכשיט הוא ודיר
שלפא ומחוא ואתיא לאיתויי ור' אליעזר סבר מאן דיהבה למיפק בעיר של זהב אשה
חשובה לא שלפא ומחוא בלילא רב אמר ושמואל שרי ואנסיבא כולי עלמא לא פליג
ראמר מיפלגי דארקתא מדסבר ניסבא עיקר זמר בבר ארקתא עיקר רב אשי מתני
לה לקולא דארקתא מדלי עלמא ולא פליגי דשרי מיפלגי דנסבא מד סבר דילמא שלפא
ומחוא ואתיא לאיתויי ומר סבר מאן דיהבה למיפק בבלילא אשה חשובה ואשה חשובה
לא שלפא ומחוא אליה דר' ישמעאל בר בר חעי לרב יוסף בפירוש אמרת לן משמיה דר' ר
שרי אמרי ליה לרב נגרא דבה ארבא אוקיל לנדרא ומיטלינן דרש בלילא ש
נגרא דבה ארבא לוי א' שרי בשה נה נעשה ור' אפסיהון ר' חנינא נרשא לא
אינש דלדי מיתב נגרא דבה אתא לאכא דילכ' חנינא דבה נעשה ור' אפ

ולא הוה ליה אנש ללוי למיתב עליה וקא אתי אם איתה דר חנינא שכיב ליה לר אפס מיכן הוה כאיל
ליה דר חנינא נכי לא סגיא דלא מליך רבי הוה ניחא נפשיה דר חנינא בר חכא ישב בראש ינתניה
בעשרים ותעזר אומר ייקב לך רש רבא מנהר דיגא מלא שרי נפיק עשרין וארבעה מילא
מבילה נהרדעא רש רבי מר אבא בניחזא מלא שרי ונפקו תרעי פרי מלילא מחר ל
מבאה אמ ר יהודה אמ רב ששת ק מרא שרי איכא דאמרי דמקרא ואר ספרא מירי
דהוה אטליה מזוהבת איכא דאמרי דאנסכא ואמ רב ספרא מירי דהוה אאבנט של מלכים
א ליה רבינא לרב אשי ק מרא עילויה מיינא מאי אמ ליה תרי הימיני קא אמרת ארב ששת
האי דסיקא איאית ליה מפרחייהא שרי ואי לא אסיר כתני ולא בקטלא
מאי קטלא מנקטא פירי ובאי עמים נזבי האף ולא בטבעת
הא יש עליה חותם חייבת אמא לאו תכשיט הוא ודמיעקי תכשיטי נשים טבאין ואין תכשיטי
נשים קטלא קטלאה טבים וטבעות בין שיש עליה חותם בין שאין עליה חותם ונמיהאן אר זירו
לא קשיא הא דנחמיה הא דנחמיה דתנא היא של כתנת וחותמה של אילמון טמאה ור נחמי מטהר
הא של מון אילמון וחותמה של כתנת טהורה ור נחמיה מטמא אי בטבעת הלך
אחר חותמות ביעל הלך אחר סלסמלמי בקולב הלך אחר מפפרתיו בסילם הלך אחר ש
שליבותיו בערשה הלך אחר שלשלותיו וחכמים אי חבל הלך אחר המיעבר רבא אמ לג
ל ירדן קתני יש עליה חותם תכשיט דאיש אין עליה חותם תכשיט דאשה ובנחכרי נחק
א טובאה אשכח קארניית טובאה נלי כעשה אבי דר בנא וכלי הוא שכח מישום תכשיט
הוא אין עליה חותם תכשיט יש עליה חותם מישאי ולא במחט שאינה נקובה
למאי הוא אמ רב יוסף הואיל ואשה אוגרת בה שיורר אליה אבי והיהו בבירית טהורה
דתני בירית טהורה ויוצאין מהן בשבת אמר אתרגמא רב ארא נרשאה ר יזיה
דרב יוסף הואיל ואשה חולקת בה בשבת לבא חזא תנא במיזטס זהב יש לה עליו
האשה נהוי חולקת בה שיורה ובשבת מניחה על פרדותיה לא יצא האיש
בסנדל המשונה מאי טעמא אר אבא אשבוש שילפי השבר היה ודוזנ
ואמרי נמנם יבנם והיו יצא אל יצא נהפך מנדלו של אחד מהן בסנורו
הם אמרו יצא דאיהו אוזבים ועבשיו באין עליו דרחקו זה את זה והרגו זה את זה
ר יוסי ברבי אבין אומרים ר אליעזר בן אלעזר אומר הרי הם ישבין ושמרין קול מלגו
אמרו זה והרגו זה את זה שוהר מגיה שהרגו נהם אדבים

יחזקא אבי בבית הכנסת היו שם ישבין ושמעין קול מאחורי בית הכנסת דחקן זה את זה והרג
זה את זה יותר כמה שהרגו בהן אויבים באותה שעה אמרו אל ינא האיש בסגרל הבכי
איהכי מחיל גבי ליתר מעשה ביהוה בשבת הוה אא מעתה ביום טוב לישתי אמאתן לא
הכיסומר ולא במעגל שאינו תפור ביום טוב משבת מאי טעם לא משום ראיבא בינפא
ביום טוב נמי איבא בינפא תיגוה יעבוד ראיבא בינפא ליתסר מעשה בהיה בינפא
הוה הנא בינפא רהיתיא חזא ואפילו לר חנינא בן עקבא דא לא אמרי חכמים אא מי
ובספינה ובמי נשה שהיה הנ מילו בזרדן דשני משאר זהרות אבל יום טוב ישנה כהדרי
ריתן אין בין יום טוב לשבת לא אוכל נפש בלבד אמר רב יהודה אמר שמואל לא שנו אא
לעני ביותר ובבית לעני ל יוח אחמש בזה ובמ ש בזה ר חנינא אמר שבין בזה ר שבין בזה
ר יוחנן לרב שמן בר אבא אמרא לך לדרי שהיה מיבן ושרתם מיבן ואת
לר חנינא שלש מיבן ושש מיבן אחר בתרסיתו מתיבתא נדר הנטה עשה לו שבע
רבדי דנתן ורבאה מתיר יעד ר חנינא בשלמי ר חנינא הוא דאמר נתן אא ר יוחנן
דא בר נהורא יתנאי נהוראי אחר ביותר ושבע אמור אבי ליה איפה לרבה בר בר חנה
אהון הלכידי ר יוחנן עבדו מי חנן אגן נבר ר חנינא בינא מעיה דר חנינא
ר אמר חמש ניהו אא אפילו שמעין מיותר בשבין ניהו אליה אפילו שמעה אסור
בינא מעיה ההוא רעגא בי ארבי הפרו בבנים הוה ליה בנעל בסגרל ניהו אבי ליה
מיוחד ולא ידעוה מאי טעם מאי טעם ביון דפרו בבנים
הוה ליה בנעל בסגרל נגרו ביה בגן בבעל אגרו ביה דבנן בינא מעיה דאבא
בר זבדא אבא בר זבדא עשאו בגין בלבוש מיותר אמר רב ששת חופהי גולו בבגדיהם
בדיבש יותרא קרקע אגלו מיותר הנא בהיה דרשה לא נאה איש בסגרל
המכבדי ולא יטיל מגבת לבית ואפילו ממטה לבטה אבל מטלטלו אותו לבטה בו אתבל
ולמניך מה נמי ר טה ולא מעה בר שמעון אומר נשרו דבר מלרחתו נשתיירו בו ארבעה
חבש כיהו ר ר שבעה בו בעור ר ר וקבעו מסמרות בלבעה מיותר עשאו
בגין כוס ר אושעיה בילהו בגיסרים בדי שלא תהא קרקע אגלו בבית
נופא קשר שרו בו חוב כסברתו ואע דאשתיירו בה טובא ודרדנו ארבעה
אין מפיל אדם שמלאיקשא נגן שבבמו נגן שעקרו ארבע
השלא אחרש שרו ארבע בבינא אבי רב חפרה ארבע מסגרל קטן חבש

ור מתיר עד שבע ועד שמונה ותנא ר מתיר עד שלש עשרה נוטה שני השרא דאתית להבי
לר יוחנן נמי לא ר שא נוטה שני אמ רב מתנא ואמרי לה אמ רבא אחר בוי בר מתנא אמ ת
מתנר אינהלמה בר אייער בר שמע פשיט יחיר ורבים הלמה נרבים מהו דתימ מסתבר ט"ע
ר אייער בר שמע נרא מכל אמ ר חיא אי לא דמרו לי מבלאי שרי אפורי הוה שרינא מה
טונא ובכה בפורנרתא אמרי עשרין וארבע מסורא אמרי עשרין ותרתי אמ רב נחמן
סיכנר יר ראיא בפסבריתא לטוראחכר תרתי מתני ולא
מזבי שאי מרלי מכה ט"ע מראן נרלי מנה האיש בגלו מנה נפיק מרי מינה
אמ רבהונא נאותו שיש בו מנה אמ קסבר מנעל לשום מנעל עבר מרו וחייא ברוב אוז
באותו שאין מנה מנה אמא קסבר מנעל לי והענו עבר זוה שיש בה מנה מכתו מיכה
עליה ואקרוה סבר לה להא דרבהונא דאליה ר יוחנן לרבי שמעון בר אמא הבלי מסאני הבליה
ריכין אליה עשיתה מנה דלמ מחיא בר רב מביא ליה והני מאי עשיתה של שבת ואחר
ר יוחנן לט עבדא ר יוחנן מתפלין בר מנעלין מהתפלין בשבת אף מנעלין בשבת מיתבי בשהוא נע
נעל של ימין ואחר מר נעל של שבת בשהוא חולץ חולץ של שמ ואחר מר חולץ של ימין
ארבעים ה שהא מתנן הבא ר יוחנן הבי עבר הבי עבר הבי דבי עבר ורילבי ר יוחנן
מתני לא שבעי ליה ואיתוה שבעי ליה הוה הדר ביה ואינבי שקיל ליה קסבר אין הילכה כ
אתה משנה אמ רב נחמן בר יצחק יהא שבים ויצא ידי שתיהן וכן מרמיה דרבנא הבי עבד
מסורת
מיסדיכנא ולא קטר מים דשבא וקטר והדר קטר דימנא ארבא אשיחזינא ליה לרב
הונא דלא קפיד תנו רבנן בשהוא נעל נעל של ימין ואחר מר נעל של שבת בשהוא
חולץ חולץ של שבת ואחר מר חולץ של ימין בשהוא רוחץ רוחץ של ימין ואחר מר רוחץ
של שבת בשהוא מר מר של ימין ואחר מר של שבת והוא לסר מל נופו סר ראשו
מחילה מני שהוא שמיל לי לאורץ מתני ולא מתפלין
אמ רב פפא לאתיבי אליבא דר אן דאמ שבת לאו זמן תפלין הוא לא אפיל למאן דאמ
שבת זמן תפלין הוא לא אמ דילמ פסקא ליה ר יוחנן ואיתי לאיתויי אי מינאמות פרשה הוא
ואמאי מתני לה אמ שמ ואמאי מאי אינו חייב חטאת ארבפפא לאתיבי אליבא למאן דאמ שבת
זמן תפלין הוא לא אפיל לכולהו שבת לאו זמן תפלין הוא אינו חייב חטאת מאי טעמא דרב
ולא בקבע מזמן שאינו בן המומרה אמ רב פפא לאתיבי עבדא
ר הוא מחי בר אלא מון אבחי נרא אלא אלא דלא אתבדי מבי אבא נמי
מזמן שאינו בן המומרה לא מקבע מזמן שהוא מומחה שמין בייה

תנורגנו אי זהו קמיע מומחה כל שרפא ושנה ושלש אחר קמיע של כתב ואחר קמיע של
עיקרין אחר חולה שיש בו סכנה ואחר חולה שאין בו סכנה ולא שנבפה לא שלא נבפה וקושר ומ
וכתיר אפילו ברשות הרבים ובלבד שלא יקשרנו בגוברת ויוצא בו לרשות הרבים משום מראית
העין והתנא אי זהו קמיע מומחה כל שרפא שלשה בני אדם באחד לא קשיא הא לאמחוי גברא
הא לאמחוי קמיעא אמר רב פפא פשיט ליתלתא קמיעי לתלתא גברי תלתא זימני איתמחי
גברא ואיתמחי קמיעא תלתא קמיעא לתלתא גברי גברא איתמחי קמיעא לא איתמחי חד ח
קמיעא לתלתא גברי קמיעא איתמחי גברא לא איתמחי בעי רב פפא תלתא קמיעי לחד גברא מאי
קמיעא לא איתמחי גברא איתמחי אי לא איתמחי מי אמר הא אבי ליה תלתא זימני אורילמ מזליה
דרחוא גברא רקא מקבל כתבא תיקו איבעיא להו קמיעין ישנן בכרושה
או אין בו משום כרושה לכאי הילכתא אילימא לאעולינהו בפני הרליקה תא שמע הבדבות
והקמיעין אעפ שישנן אותיות שלשם ומעיניהם הרבה שלתורה אין מגילין אותן מפני
הדליקה אלא נשרפין במקומן לא נגזה מאי תשמע היתה מלשל ירות הבליס ויזל בריע
המיטה הרי זה יעד ויגנוז אלא ליגנם בהן לבית הכנסת מאי ישנן בהן משום כרושה ואסור
אורילמ אין בהן משום כרושה ושרי תא שמע ולא נקמיע בזמן שאינו מן המומחה האמן
המומחה נפיק אי אמרת קמיע ישנו בו משום כרושה זמנין דצריך לבית הכנסת ואתו לאיתויינהו
ארבע אמות ברשות הרבים הכא במאי עסיק בקמיע של עיקרין והתנא אחר קמיע של
כתב ואחר קמיע של עיקרין לא הכא במאי עסיק בחולה שישנו סכנה והתנא אחר חו
חולה שיש בו סכנה ואחר שאין בו סכנה לא בין דמסי אגב דנקיט ליה בידא שמיר
דמי והתני ר אושעיא ובלבד שלא יאחזנו בידו ויעבירנו ארבע אמות ברשות הרבים
לא הכא במאי עסיק בחופה עור והרי תפילין דבחופות עור בינהו ותנא הנכנס למ
הכנסת חולין תפילין ברוך ארבע אמות ונכנס הכם בישוב ישן ראבי ישן שלתפי
הלכה למשה מסיני ואבי ר ל שלתפילין הלכה למשה מסיני ואמאבי יר ש
תפילין הלכה למשה מסיני ישן בתפילין עצבין ר ל ויר בקשרים של רצועות תפילין
מרובעות הלכה למשה מסיני ומרובעות בהפירתן ובזוויתן ובא לנכון ואם אין מרובעות
בתפירין פסולות ולא בשרין ישרין זרא קסרא רב סבירה
בנפים ארוכה בר בר חנה פזכר לא אסור בחט אבי עולא ואמרי
מאיש לאשה קסבר עולא מלבוש ר הזכליה לאיש לא תהי ליה לאשה ובל
לאשה לא יהיו לאיש כיתנא דבי יסא הדרעים ישנן בשקים ולא

אמרו לא כל ארס לא שדרכן של רועים ליגאת בשקים לא אמר רב יוסף קסבר עולא נשים
עם כפני עצמן הן איתיבי אביי המוצא מכניסן זון זון אחר האיש ואחר האשה קסב
ר מאיר לילה זמן תפילין הוא שכבת זמן תפילין הוא והוה ליה מצוה עשה שלא הזמן גרמא
וכל מצות עשה שלא זמן גרמא נשים חייבות והא טבעת הוצאה מל אחר ר הוא אר ירמיה
באשה נזרית ועסיקו אתר עת אשה איש מאי איבא למימר לא אמר רבא פעמים שאדם נותן
לאשתו טבעת שוש עליה חותם להוליכה לקופסא ומניחה בירה עד שמגעת לקופסא
ופעמים שהאשה נותנת לבעלה טבעת שאין עליה חותם להוליכה לאומן ומניחו בידו עד
שמגיע אצל אומן ולא כמוליך מאי מוליך אמר רב מתנא מכנסא
כובלת מאי כובלת אמר רב יוסף חוכירתא דפילין וכן ארבאסי חוכירתא דפילין
תנו רבנן לא תצא אשה בכובלת ואם יצאה חייבת חטאת דברי ר מאיר וחכמים אומרים
לא תצא ואם יצתה פטורה ר אליעזר אומר יצאה בכובלת לכתחילה בשבת במאי קא מיפלגי ר
מאיר סבר משאוי הוא ורבנן סברי לא אמרינן משאוי הוא לא נתכשים
שלפא ומחוא ואתי לאתויי ר אליעזר סבר מאי חיישינן לכיפק ברא אשה שריחה בעי
ואשה שריחה דעלא אתי לאתויי ורבנן ר אליעזר פוטר בכובלת וכן ליחית שרגלי
פליטון לא קשיא הא כי קא אליבא דר מאיר הא כי קא אליבא דר יוחנן דרבנן מאי
אליבא דר מאיר דאמר חייבת חטאת אי איהו פטור אבל אפי כי קא אליבא דרבנן
דאמרי פטור אבל אסור אי איהו מותר לכתחילה ומאי ר מאיר דתנא לא תצא אשה
בכפתור שבידה ואם יצתה חייבת חטאת דברי ר מאיר ר אליעזר פוטר בכובלת ובמעלות
של פליטון כובלת מאן דכר שמיה חמורי מיחסרא ומחמי קרגי וכן בכובלת וכן במעלות
של פליטון לא תצא ואם יצתה חייבת חטאת דברי ר מאיר ר אליעזר פוטר בכובלת
ובמעלות של פליטון בלא כה בימים אבל אין כה בימים חייבת אמר רב אחא בר אחוה
זאת אומרת הבוצא אוכלין פחות מכשעור בכלי חייב חטאת דתנא אין כה בוכב בפחות
מכשעור בכלי דמי וקתני חייבת ר אמי א בעינמא אימא לך פגיר שאני הוא דלבא
למישא גלל וראשית שמנים ומשחו אמר רב זה פוליטון אבי עזר ותוספאן
על פהפוליטון גזר ר יהודה בן בבא ולא הודו לו ואי אמרת כ שום תקנו אבל לא תקנו
אבל אני ולטעמיך הא דתנה השותין בכוזקין ראמר ר אמי ר אסי חוכרא דכוזקין
שמזרקין בפותיהן זה לזה הני נמי דאמר ר אמר רב חסדא ורבה בר בר חנה
ריש גלותא ואישתי בקנשקנין לא בר בר ר אמר בר חנן חייבת כשוב

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0031
powered by DWork • Heidelberg University Library

שמחה נזרו ביהודענן כל כמה דאית מה תענוג ולית ביה שבחה לאנשי ביה דפנוי
רב אמי ורב אסי יתיה אמר קמשקינן והדר אשוקין בטוקין זה זה השומרים
על מיטתו שן ומרזוק על ערסתה אמר ר יוסי בר חנינא לובני ארם שמשתנין בים בפני
מיטתה ערומים בתקון דה אמר אי הכי היינו דכתיב לכן עתה יגיון בראש נוסם א"ל
אמר ר אבהו איתובני ארם שאוכלין ושותין זה עם זה ומזרקין בפיהן זה לזה ומרבקין
מיטותיהן זה בזה ומכרכרין מיטותיהן בשבת ירין שאינה שלהן אמר ר אמי ואמרי
לה בברתנית תנא שלשה דברים מבאין את הארם ליד עניות ואילו הן המשתנין
בים בפני מיטתו ערום והמזלזל בנטילת ידים ושאשתו מקללתו בפני המשתנין בים
בפני מיטתו ערום אמר רבא לא אמרן אלא דמחדר אפיה לפוריא אבל לבריא ליתלן בה
ובי מחדר אפיה לפוריא לא אמרן אלא אארעא אבל בבנא ליתלן בה והמזלזל
בנטילת ידים לא אמרן אלא דלא משא אבל משא ולא משא ליתלהבה ולא מילתא
היא ברבי חמרא דאר חברא אנא כשאי מלי רחופנא ויהבי לי מילי חופנאי טיבתא
ואשתו מקללתו בפני רבא אמר רבא על עיסקי תפשטיה והני מילי הוא דלית ליה ולא
עביד ליה ברש ש"ל בלי ה דרי יעלאי מאי דכתי יש כי גבהו בנות ציון וה
והלכנה נטויות גרון ומשקרות עינים הלוך וטפוף תלכנה הגליהן העבכנה יעקבי
גביהו מבנות ציון שהון מהלכות ארוכה בצד קצרה ותלכנה נטויות גרון שהיו מהלכות בל
בקומה זקופה ומשקרות עינים דרחוק מליא בוחלא ומזאהלוך וטפוף תלכנה שהיו מ
מהלכות עקב בצד גורל ומרגליהן תעכסנה אמר ר יצחק ר אמי מלמד שהיו מטילות
מוך ואפר מכין מבגדיהן ומהלכות בשוקי ירושלם ומין שמגיעות אצל בחורי ישרא
בו עמדה בקרקע ומתיזות עליהם זמ בגפות בהם יצוד חרץ באדם בבעום נא פורצ
ברחוב ובה בר עולא והיה תחת בשם כמן יהוה מקום שהיו מתבשמות נעשה נמקב
נמקום ותחת חגרה נקבה שהיו בני עולם נעשה נקבים נקבים ותחת מגבעה
מקשה נעשה נמקום שהיו מגשמות נעשה קרחים קרחים ותחת פתיגל מחגרת
שקפתיזנו הנבאין ליחיד גלה יהוה ולמחגרת שקפ בי תחת יופי אמר רבא היינו דאמ
אנשי הדופי שופרא מבא ופיפחות קרקה בנות ציון ונלה יהוה ערותיהן ר יוסי בר
חנינא מלמד שפרה הבן צרעת בתהנא ופיפחות ותחת רב ולשאת ולכפחה
אולי תחזקה הם ושמול חרא אנו שמעתה פיתחזקן כמיתן והר א שנעשו
אותם שוה אנשי ושלם אנשי שחץ הוא אויב לחפירו בבה כ לדת

שאינו עמילה בין גדולי בין קטני בין חרדלי כמיסב רחב אוכמיקה קצר מחבר טוב אוטחבר רע אמר
חסרא לגנות אמ׳ רבא אמ׳ ר׳ יהודה עצי ירושלם של קנמון היו ובשעה שהיו מכסין ב׳
מהן ריחן נודף בכל ארץ ישראל משרבתה ירושלם נגנזו ולא נשתייר מהן אלא בשעורה ומשתנה
בגשר נזמיצמי מלבתא׳ מתני׳ לא יצא אדם ידו בקשת ולא ב׳
בתריס מאי אלה קופל ר׳ אליעזר אומר בשיטין הן לו תנא אמרו לו ר׳ אליעזר ובאה
תבשיטין הן לו מפני מה נטילין לימות המשיח אמ׳ להן לפי שאין עדיין שם לאישא גייר
גיירה ונתהוו לו בעלבא אמ׳ אבי מידי דהוה אשרגא בטיהרא ופליגא דשמואל דא שמא
אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שעבוד מלכיות בלבד שנ׳ כי לא יחדל אביון
מקרב הארץ מסייע ליה לר׳ חייא בר אבא דאמ׳ ר׳ חייא בר אבא אמ׳ ר׳ יוחנן כל הנביאים כולן
לא נתנבאו אלא לימות המשיח אבל לעולם הבא עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו
ואיבא דאמרי אמרו לו לר׳ אליעזר וכי מאחר דתבשיטין הן לו מפני מה הן נטילין לימות המשיח
אמ׳ להן אף לימות המשיח אינן נטילין אבל נטילין הן לעתיד לבא והיינו דשמואל ופליגא דר׳
חייא בר אבא אמ׳ ליה אביי לרב דימי ואמרי לה רב יוסף לרב דימי ואמרי לה רב
אשי ואמרי לה רב יוסף מאי טעמא דר׳ אליעזר דתבשיטין הן לו דכתיב חגור חרבך על ירך הודך
והדרך אמ׳ ליה רב נחמן בר יצחק הוינא בר תריסר שנין והוה גמירנא לגמרא ולא הוה ידענא
דאין מקרא יוצא מידי פשוטו עד השתא מאי קמל דליגבר והדר ליפגר אמ׳ ר׳
ירמיה אמ׳ ר׳ אליעזר שני תלמידי חכמים הכחדרין זה את זה ב׳ בהלכה הלכין בי
כי גריחי להן שנ׳ והדרך עלה רגב אל תיקו׳ והדרך אל תחזיק ורא׳ אם שעולין
לגדולה שנ׳ רגב ימל אפילו שלא לשמה תל על דרך אבות ועניה ערק ואם עושין כן זכין
להוה שניתנה בימין שנ׳ ותורך נוראות ינחך רב נחמן בר יצחק אזכים לרבים שנאמרו
בימינה של תורה דא׳ ר׳ שילא אמ׳ רב הסדא ואמרי לה א׳ רב יוסף בר חבא אמ׳ רב מאי
דכתיב אורך ימים בימינה ובשמאלה עשר וכבוד וכי בימינה אורך ימים אינא עושרא בלבד
ליכא אלא בימינה בה אורך ימים אינא ובל שכן עושר וכבוד אמר רבי יוחנן
אמר ר׳ אבא אורך חיים ליבא אמ׳ ירמיה אמ׳ ר׳ יוחנן שני תלמידי חכמים
שנחזו אצל הלכה הקבה מקשיב להן שנ׳ אז נדברו יראי ה׳ איש אל רעהו ויקשב
ה׳ ויעתר אל שון אחת שנ׳ ירבו עמים תחנונים בא ולחשבי שמו אמר אבי
[illegible] ואם לא נשאה מעליה עליו חנינא [illegible]
הקבה [illegible]

בשרות דעות שומר מצוה לא ידע דבר רע תא מי ואיתיבא ר חנינא בר פפא אפילו הקבה
גזר גזרה מלכות הוא מבטלה שנאשר דבר מלך שלטון מי אמר לו מה תעשה וסמיך ליה
שומר מצוה לא ידע דבר רע אר אבא א"ר יש לקיש שני תלמידי חכמים המקשטים זה את זה
בהלכה הקבה שומע לקולן שנ' היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני ואם אין
עושין כן גורמין לשכינה שנסתלק מישראל שנ' ברח דודי דמה לך לצבי אמ' ר אבא א"
ריש לקיש שני תלמידי חכמים המדברים זה את זה בהלכה הקבה אוהבן שנ' ודברו אלי אהבה
אמרבא והוא דידע ליה דאמרא דשמעתא והוא דלית ליה רמה למימר מיניה אמ' ר אבא א"ר
גדול המלוה יותר מן העושה צדקה ומטיל בכיס יותר מכולן אמ' ר אבא אמ' ריש לק
לקיש אם תלמיד חכם נחש הוא חגרהו על מתניך אם עם הארץ הוא אל תיירא בו
בשכונתו אמ' רב מתנא אמ' ריש לקיש בר חמרל בלבד ע"ב בתוך ביתו מונע חבר מתוך שנ' ה
למס מדעתו חסר יראת שדי יעזוב שבן בלשון יונקדין לבלב למס אמ' ר יוחנן מ"ח
המונע ותלמידו מלשמשו מונע ממנו חסד שנ' למס מדעתו חסר דמנה מר יצחק א"ר
פורק ממנו יראת שמים שנ' יראת שדי יעזוב ההיא איתתא דעלת בהדא ביתא לסיפא
נבח בה בלמתא אי עקר ולדא אמ' ליה מדיה דביתיה לא תדחלי שקילי עבדה ושקילי טופרה
אב' ליה שקילי טיבותך ושדי אחורי גבך ולדא אמ' רבינא מאי דכתי שמח בחור בילדו
ויטיבך בימי נעוריך והלך בדרכי לבך ובמראה עינך ודע כי על כל אלה יבאך האל
במשפט יעד כאן דבר חכמים יצר הרע מיכן ואילך יצר טוב ריש לקיש אמ' עד כאן
דברי תורה מיכן ואילך למעשים טובים מתני בית טהורה ויוצא
בה אמ' רב יהודה בורית זו אפר עגלה מותיב רב יוסף בורית טהורה ויוצאין בה בשבת
ולא אפר עגלה טמאה היא אלא אמ' רב יוסף קסבר רב הונא בורית תחת אבעבעה עומדת
יתיב רבין ורב הונא קמיה דרב יהודה ויתיב יהודה וקא מנמנם ויתיב רבין וקא מיית באוות
כלים בשתים אמ' ליה רב הונא לא שלשתם ומטילין שלשלת ביניהן ונעשו כלים ושדשל
מישוא ליה מנא ונ' תיכא מר שמעיא בר נחמני דאמ' שמואל בר נחמני אמ' ר נתן מנין
למשמיע קול בדי מתמה שהוא טמא שנ' לדבר אשר ינא כאשר אפילו דיבור בא
כאש בשר מא דהתם קבעי ליה לקולא וקא יבדי מעשה הכא מאי מעשה הכא נמי
קא עבדי מעשה דרבה בר בר חנא אמ' ליה משפרה אחת היתה בירושלים
נמות ואין מטילות נשרות דעשו להם כלים ומטילין שלשלת ביניהן שלא יהיו
ולא היו בתוליתיהן נשרות אתיבר מהו ר יוסף לא להו שר ובן אר יוחנן

אמר ר' יוחנן מנין לארץ כל שהוא טמא מצין אמ' ליה אבי ונין ארץ הוא והא תנא ינין רומה
לטבע של זהב ורוחב שתי אצבעות ומוקף מאחן לאחן ומתעלין ישנו שיטין ויר הא מלמעלה וקורש
למר מלמטה ואמ' ר' אליעזר בר יוסי אני ראיתי ורומי ומתעליו קורש ליו בשיטה אחת מן פרק
לנהרדעא שלח ליה הדברים שאמרתי לפניהם טעות הן נירי ברם כך אמרו משום ריש לקיש
מנין לתבשיט כל שהו שהוא טמא מצין מי אתא רבן אמ' מנין לארץ כל שהו שהוא טמא
מאו בגר תנו רבנן ארץ כל שהו טמא תבשיט כל שהו טמא ארץ והבשיט כל שהו
טמא מיסף שק על הבגר שטמא משום ארץ ארץ אמ' רבא כל שהוא טמא מאו בגר תבשיט
כל שהו שהוא טמא מאו בגר מצין תבשיט כל שהוא טמא מכל כלי מעשה אמ' ליה
ההוא מרבנן לרבא ההוא במעשה מרין מתאליה גמר כל כלי מתתם מיסף שק על הבגר
שטמא משום ארץ אטו בגר אינו טמא משום ארץ הכי קאמ' מוסף שק על הבגר שאינו
שאינו ארץ טמא לכאי חזי אמ' יוחנן שבן עני קולין שלש נימין והולה בעואר בהו
תנו רבנן שק אין לי אלא שק מנין לרבות את הקילקלי ואת הרבק תל אושק יכול אינו שאינו
מרבה את הרבים ואת המשיחות תל שקמה שק מיוחד טווי וארץ אף כל טווי וארץ דבר
הוא בית כל מעשה עזים תתחטאו יכול שאינו מרבה את הרבים ואת המשיחות ורין הוא כ
טמא בשרץ וטימא בטמא מה מה בשטימא בשרץ לא טימא אלא טווי וארץ אף בשטימא
בית לא טימא אלא טווי וארץ הן אם הקל בטמאת שרץ שהוא קרה נקל בטומאת בית שהוא
חמורה תל לו בגר ועור לגזירה שוה נא בגר ועור בית מה בגר ועור הא
האמור בשרץ לא טמא אלא טווי וארץ אף בגר ועור האמור בבית לא טימא אלא טווי וארץ ומה
בגר ועור האמור בבית שמא כל מעשה עזים אף בגר ועור האמור בשרץ טמא כל מעשה ע
עזים אין לי אלא רבי הבא מן העזים מנין לרבות רבי הבא מזנב הסוס ומזנב הפרה תל לו אוש
שק הא אפיקתיה לה בי לתא לקלקלי ורבק הני מילי מקבי רעתי נזירה שוה והשתא אייתי
גזירה שוה אייתי ליה בשרץ נמצא את בית מנין ורין הוא טימא בשרץ וטימא בבית מה
בשטימא בשרץ עשה בורבר הבא מזנב הסוס ומזנב הפרה במעשה עזים אף בשטימא
בבית עשה רבי הבא מזנב הסוס ומזנב הפרה במעשה עזים הן אמרינן בטומאת עוב שהוא
מרבה נרבה בטומאת שבעה שהוא מועטת תל לו בגר ועור לגזירה שוה נא בגר
ועור הא בגר ועור בית מה בגר ועור האמור בשרץ עשה בורבר הבא מזנב הסוס ומזנב הפרה
עזים אף בגר ועור האמור בבית עשה בורבר הבא מזנב הסוס ומזנב הפרה במעש
[illegible] אינא לבייפך מה לשרץ שבו נטמא בבעירה תאנר בבית שבו

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0035
powered by DWork • Heidelberg University Library

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0036
powered by DWork • Heidelberg University Library

בבים " אמר רב יהודה אמר רב בל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפילו בחדרי
אסור תנן ולא ביון אעפ שפקוק לה ותנא אידך פוקק לה זוג ומטיילה עמה בחצר
תנא הוא דתנא שם אין בחבית אבל לא בנגר העם ור אליעזר ור שמעון אוסרין "
ובמוך שבאזנה " תני רמי בר יחזקאל והוא שקשור לה באזנה " ובמוך
שבמנעלה " תני רמי בר יחזקאל והוא שקשור לה בסנדלה " ובמוך שהתקינה
לדיתה " פני רמי בר יחזקאל למימר הוא שקשור בין ידיבותיה אמר ליה רבא אעפ ש
שאין קשור לה ביון דבאים לא אתא לאיתויי " בעא מיניה ר ירמיה מר אבא עשתה
לו בית ידמרה איתמר אמר רב נתן בר הושעיא אמר ר יוחנן עשתה לו בית יד מותר ר יוחנן
נפיק בהו לבי מדרשא וחלוקין עליו ר ינאי נפיק בהו לבי מלית וחלוקין עליו בל דרוי ו
והא תני רמי בר יחזקאל והוא שקשור לה באזנה לא קשיא האי דמחדק האי לא מחדק
בפילפל ובגל של מלח " פילפל לריחה " גרגר של מלח לדוד שנ
יבל דבר שתנקן לתוך פיה " זעגילא אינבי דרא ציני " שן תוחבת ושן של זהב
אמר זיא לא שנו אלא בשל זהב אבל בשל כסף דמי חבל מותר תנא נמי הכי של
כסף דמי הבל מותר של זהב דמי הבל דמתיר וחכמים אוסרין א אביי ר אליעזר דתנא ור ש
שמעון מולהו סבירא להו דבל מידי דמינגא ביה לא אתא לאתויי ר הא דאמרן ר אליעזר
דתנא ר אליעזר בנמל ובצלחית של פולייטון ר שמעון בן אליעזר דתנא בלל אמר שמעון בל
שהוא למטה בן הסכנה יוצא בו למילה מן הסכנה אין יוצאה בו " מתני "
יוצאין בסדל שעל גבי הציניה " מאי ציניה בת ארעא מאי שנא סדל דאלים מקשי
בעלי זה לעביר ליה חספא אלא משום שוכתא לעביר ליה טסא אלא משום עורתא לעביר
ליה פולבא אמאבי שם בולהו מעלו לה " הבנות יוצאות בחוטין " אנה דשמ
לא שביק להו לבנתיה נפקן בחוטי ולא שביק להו נגין גבי הדדי ועביד להו מקואות ביומי
ניסן ובעצי ביומי תשרי והא אנן תנן הבנות יוצאין בחוטין ר אבוה דשמואל דגמיעין חוט
ולא שביק להו נגין גבי הדדי לימ מסייע ליה לרב הונא דאמר הונא נשים דמסלות זובזובפ
פסולות לכהונה סבר מימרי דלא ליליפן נוסא נוסאה " ועביד להו מקואות ביומי ניסן
כמשיעי דלא דרא אבי אמר רב מינזרא במערבא סחלא דבא פרת סבר שבא ירבו ניטפן
קודחלין ויהולין בי נשמים ופלגא דשמא דא שבא נהרא נביפיה מיבלע
דשמא דא ריה ארידיה דא שמא אי הבים דמיחרין בזוחלין אא פרת
ניגו פורפת ניר ראבן ועל דאנן " הא אביה

פירפת אמ׳ אביי סופא אתאן למטבע " כעי אביי אשה מהו שתערוס ותיפ״ה עד
האגוז ולהרציאו לבנה קטן בשבת תיבעי למאן דאמ׳ מערימין ברליקה ותיבעי למאן דא אין
מערימין ברליקה תיבעי למאן דאמ׳ מערימין התם הואיל שרית ליה אתי לבטוי אבל הכא
אי לא שרית ליה לא אתי לאפוקי אורילמ׳ אפילו למאן דאמ׳ אין מערימין התם הואיל דרך
הוצאה בכך אבל הכא דאין דרך הוצאה בכך אימ׳ לא תיקו " הקיטע ויצא בקב שלו
דברי ר׳ מאיר " אמ׳ ליה רבא לרב נחמן היכי תנן אמ׳ ליה ירעא הילכתא כמאי אליבא
ירעא " איתמר אמ׳ שמואל אין הקיטע ומן אמ׳ רב הונא אין הקיטע אמ׳ רב יוסף הואיל
ואמ׳ שמואל אין הקיטע ואמ׳ רב הונא אין הקיטע אגן נמי ניתני אין הקיטע מתקיף לה רבה
בר שילא לא שנייא לה הא דמתני רב חנן בר רבא לחייא בר רב קמייה דרבא בקיטונא
דבי רב אין הקיטע ויצא בקב שלו דברי ר׳ מאיר ור׳ יוסי מתיר ומחוי לה אפוך ואמ׳ רב נחמ
בר יצחק וסיכניך סמך סמך אף שמש הדרביה דתנן חליצה בסנדל שאינו שלו בסנדל
של עץ או בשל שמש בימין חליצתו בשרה ואמ׳ מאן תנא ואמ׳ שמואל ר׳ מאיר הא דתנן
הקיטע ויצא בקב שלו דברי ר׳ מאיר ואף רב הונא הדר ביה דתנא סנדל שלסיירין טמא
מדרס ואשה חולצת בו ויוצאין בו בשבת דברי ר׳ עקיבא ולא חזרו לו חכמים לו והתנא הודו לו
אמ׳ רב מאן הודה לו ר׳ מאיר מאן לא הודה לו ר׳ יוסי רבא מאן לא הודה לו ר׳ יוחנן בן נורי
דתנא בורית של קש וכוורת של קנים ר׳ עקיבא מטמא ור׳ יוחנן בן נורי מטהר ; אמ׳ ר
סנדל שלסיירין טמא מדרס ואשה חולצת בו ויוצאין בו בשבת הא לא להילוכא עביד
אמ׳ רב אחא בר רב יוא שבן הסייר מטייל בו עד שבגיע לביתו ואם ישלו בית קיבול נתות
טמא ואביי טמא טומאת בית ואין טומאת מדרס ורבא אמ׳ טמא טומאת מדרס אתא
מנא אמינא לה דתנן עגלה של קטן טמאה מדרס ואביי אהדם מסיך עילויה הכא לא
מסיך עילויה ואמ׳ אביי מנא אמינא לה דתנא מהל של זקנים טהורה מגילים ורבא אמ׳
דר התם להרוצי מנא עבידא הכא ליסיך עלה עבידא " כמא מסיכה שלו טמאין
מדרס " תנו תנא קמיה דר׳ יוחנן נכנסין מהן לעזרה אמ׳ ליה אנ שיוה אשה
חולצת בו ואת אמרת נכנסין מהן לעזרה תני אין נכנסין מהן לעזרה " ליטמין טהורין
כאי לוקטרין אמ׳ אבהו חמרא דאנפא רבא בר פפא אקישודי דבר בר חנא
אמ׳ פרמי " הבנים ויצאין בקשרים " מאי קשרים אמ׳ רב אדא בר
אהבה בר ברוך אמ׳ רב אדא בר אבין אמ׳ רב יהודה קשרי פיאה " אמ׳ אמ
לי אמ׳ לא מיקבי חמשה כמו שבעה אפילו כשתים מיגלו ארבע אמות

ולא חזי שימשא ויתרא ולא חזי מיטרא ולא שמע קול נגרי אמר רב נחמן ברזקא ולא
שמע קול תרנגולא ולא שמע קול נגרי אמר רב נחמן בר יצחק נפל פיתא בכירא מאי איריא
בנים אפילו בנות נמי ומאי איריא קטנים אפילו גדולים נמי אמאי קשרן קישרי מנעל ראש
אבן בר הונא אמר רב חמא בר גוריא בן שישה לו נענעין על אביו נוטל רצועה ממנעל וקושר
לו בשרא אמר רב נחמן בר יצחק זה שיבנך תפילין וחילופא סכנתא ואבן בר רב הונא אמר
רב חמא בר גוריא מותר לסוך סחופי נסי אטיבורא בשבתא שפיר דמי ואבן בר
הונא ואמר רב חמא בר גוריא מותר לסוך שמן ומלח בשבת מיתיבי דרבי הונא מבי רב ורבמבי
ר' ור מבי ר' חייא ור' חייא רבי אבא מיתיבו מבטמי מייתו משחא ומילחא ושייפילה בנרעיהו
ואמר לה כי היכי דאיל האי פלילא לגל חכרה דפלגא דפלגא ואילא מייתי שיעא דגא
ותרי ליה במיא כי היכי דאיל האי שיעא לגל חכרה דפלגא דפלגא ואמר אבין
בר רב הונא אמר רב גוריא לפני יונה מיתו ליחנק בשבת ואמר אבין בר הונא אמר רב חמא בר גוריא
לפני יונה נשמתא שפיר דמי רב נחמן בר יצחק מיתני בן רב פפא מתני רב פפא מתני בנים
ותרוויהו מתני ליה באבין בר רב הונא רב נחמן מתני בן קמייתא מתני לה באבין בר רב הונא
והא מתני לה בריבה בר בר חנה דאמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן לפני יונקא בשבתא שפ
ימי אמר אביי אמרה לי אם כל מניני בשמא ראימא וכל קיטרי בשמאלא ואביי
אמרה לי אם כל מניני דמיפרשי ודלא מפרשי ארבעין ותרי תני רבנן יוצא
באבן תקומה בשבת משום ר' אמרו אף במשקל אבן תקומה ולא שהפילה לא שלא הפיל
ולא שעינה לא שלא הטעבר ותפיל אמר רב ימר בר שלמיא משמיה דאביי הוא דאמר
בעי אבי משקל דמשקל הקי אמר אביי אמרה לי אם לאישהא בתיומא לישקו
ווזא חיורא ולישיל לבילהא וליתסור מתקליה דמילחא וליעיריה בחלא ובית עוארא
בנירא מרקא ואי ליתי אפרשת דרבים וכי מיחזי שומשתא גמלא ודאיך מידי לישקריה
ולשדייה בנבתא דנחשא ולסתמיה בגאמא וליחמיה בשרגן ונשפנקי ולירייחה
ולימא ליה טשוני עלך וטעותך עלי אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרבינא ודילמא איעיש
אמר ליה אמשכיתיה ואיפסיק ביה לא לא לימא ליה טעוני ואי לא לישקול בוזא
ולימא ליה ולימא ליה נהרא נהרא אופן נחא דמיי ראיקרעלי ולירחריה
ולשדייה לרובתיה ולימא ליה נהרא שקול מיה ואחפת ליה דאורחא ראי
אמר רב יהודה לאישהא תלתא ליתי שבעה
שקלי ושבעה שיבי משבעה בשרי ושבעה קיטמי משבעה תגרי ושבעה

משנעה מימי רבא ושבעה נופרי משבעה עדי ושב ביני [illegible]
סגא וליצירינהו בחל לארבית עוארה בעירא ברקא " אמ' ר' יוחנן לאישתא עמיתא
לישקול סבינא דמלה פרזלא וליליל להיכא דאיכא ודדינא וליקטר ביה בעירא ברקא
יומא קמא ליהדוק ביה פדהא ולימא ויהא מלאך יי' בלבת אש ולמחר ליהדוק ביה פיתא
ולימא ויהא יי' ביסר לדראות אמ' ליה רבא אחא בריה דרבא לרבאשי ולימא ליה ואמר אל
תקרב הלום אל יומא קמא לימא ויהא מלאך יי' אלו ואמר אל תקרב הלום ומיפסיק ליה
לתתא וליפסקיה ולימא הכי הסנה הסנה לאו משום דגביהת מכל אילני אשרי קדושא בריך
הוא שכינתיה עלך אלא משום דמכיבת מכל אילני קדושא בריך הוא שכינתיה עלך וכיה כי
דחמיתיה לאישתא דחננא מישא ועזריה ועדקת מן קדמיהון כן תיחמיניה לאישתא דפלנא
בר פלנית ערוק מן קדמוהי " לסימטא לימא הכי בזבזייה מסמטייה בסמטיה שדלני
ואדמלאי אילן מלאנא דאישתלחו מארעא דסדום לאסאה שיחנין וכיבין כיך ביך
כוך כמן כמן כמן עיניך ביך עיניך ביך אחריך ביך אחריך ביך יהי זרעיך כתרים
ונקלוט ונפיר דלא עברא פירי ולא תיפרי ולא תיכבי נגופיה דפלנא בר
פלנא " לסיפא לימא הכי חרב שלופה וקרע נגושה לא שמיך יונאב חולין ומסאבין
לשדא לימא הכי הוית דפקוק ודפקוק הוית ליט תניר ומשוכיה בר טיט בר טבא בשם
כוד נזמ ומוד נת ואיסמימית " לשדא דבת הכא לימא הכי אקרקפי יראי ו
ואבוסי דעוייתא אשכחתיה לשדא בר שדיקא פגרא נמשדא דכיתי חכטריה בלועא
דחמרא חטרתיה " ובני מלכים יונאין טנגן מאן תנא אמ' רב הושעיא ר' שמעון
האדתנא ר' שבעון אי מלי ישדא בני מלכים הן הנא אמ' בארוג בנסותא ודבריהנל "
יונאין בביעת חזרגול " דעבדי לשחלא קמא " ובשן של שחול " דעבדי
לשיגתא דחזייא למאן דתאים דמיתה למאן דלא נאים " ובמסומר מן הגלוב "
דעבדי לזירפא ומשום דפואה ישנו משום דרב האכורי והא תנא אילן שמשיר
פירותיו סוקרו בסיקרא וטוענו נאבנים בשלמא טוענו נאבנים כי היכי דלא מחוש חיליו
וליטעון לא סוקרו בסיקרא מאי דפואה קא עביד כי היכי דליחיות אינשי ולבעי עדיה
דחמי בדתנא וטמא טבא יקרא יריד להודיע יד"ו מזרו לרבים ורבים בבקשים
יחמים אמ' רבינא במאן תלין בווטא בדקלא דאיכא ביה איתא " ובנ' תנ
[illegible]
[illegible]

[illegible] לארבעה לימים [illegible] נמחטו נועלתא כי
בתים שיאר [illegible] האומר גרגרים ונוק לאושבי ובשבי אין בו משום ר"
רבי האמורי יחור אור אינו אלא עד שנ חעורבים לנר שולחן הוא בשמה והוא
בשמן אין בו משום רבי האמורי ריינו רבי אין בו משום רבי האמורי יחור אור
אינו אלא עד שנה שמעים באשכת שומרון ואחי אחיך רן האומר נרחל לעדמתא ל
שריקן והחזיר ונבך אין בו משום רבי האמורי האומר שחטו יה הרנגל יה שבא
ר"ם ותרנגלת זו שקדיה נברית אין בו משום רבי האמורי אישתו ואיתר אין
בו משום רבי האמורי המקעת עינים בבוהל אין בו משום רבי האמורי המרקדת
לבוה והמשתקדת לעשים והמיזוחת לנרים אין בו משום רבי האמורי והמשתנ
מים בפנ קדירה בשביל שתבשל אין בו משום רבי האמורי אבל נותנין מים
שילה בשיבר זכוכית בקדירה בשביל שתבשל מהרה והנמים אוסרין בשיבר
ובשבר מפני הסכנה תנו רבנן נותנין כיל של מלח לתוך חבר בשביל שתאור
והלוק ונותנין טיט והרמית תחת חבר בשביל שתמתין ותרלוק אמר מר זוטרא ל
הא דתנא דבבל שרגא דמשחא ומנלי דנפקא עבר בשום בי תשרת הגיא
וחיילפום דבר אין בו משום רבי האמורי ומי נשבר עק שעשה משרה לבנו ועל
מסומם אחנו אחיילפום רבנן דלפום גלבי דרון

הדרן עלך נמה

אשה יוצאה
בכל נדרי אסרה בשנה כל השבח עוברי
שבת ועשה מלאכות חדרנה בשבת חדרה אינו חייב אלא חטאת ארת והיודע
עיקר שבת ועשה מלאכות חדרנה בשבת חדרה חייב עליה שבת ששת ויהיו
שהא שבת ועשה מלאכות הרבה בשבת חדרה חייב על כל מלאכה ומלאכה
ועשה מלאכות חדרנה מעין מלאכות אחת אינו חייב אלא חטאת ארת

אבות מלאכות ארבעים חסר אחת הזורע והחורש והקוצר והמעמר ה
הדש והזורה והמברר והטוחן והמרקד והלש והאופה והגוזז והרועה
הכבסן והמנפץ והצובע הטווה והמסך והעושה שני בתי נירין והאורג
והקושר והמתיר והתופר שני תפירות והקורע על מנת לתפור שני
תפירות הצד איל ונבל והשוחט והמפשיט והמולח והמעבד והמחתך
והכותב שתי אותיות והמוחק על מנת שיכתוב שתי אותיות והבונה והסותר

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0041
powered by DWork • Heidelberg University Library

והמבנה והמבעיר המכבה בפטיש והמוציא ברשות לרשות חייב חטאת ארבעים
חסר אחת" ועוד כלל אחר אמרו כל הכשר להצניע ומצניעין בכמוהו והוציאו בט
בשבת חייב חטאת כל שאינו כשר להצניע ואין מצניעין כמוהו והוציאו בשבת אינו
חייב אלא המצניעו" המוציא תבן בכלא פי פרה עצה בכלא פי גבל עמיר
בכלא פיטרה עטבים בכלא פי גרי עלי שום עלי בצלים לחים בגרוגרת יבשים
בכלא פי גרי אין מצטרפים זה עם זה מפני שלא שוו בשיעוריהן"
המוציא אוכלין בגרוגרת ומצטרפין זה עם זה מפני ששוו בשיעוריהן חוץ מקפ
מקליפתן וגרעיניהן ועוקציהן וסובן ומורסן ר יהודה אומר חוץ מקליפי עדשים
המתבשלות עמהן"

כלל גדול אבות

כלל גדול אבות"
מאי טעמא תני כלל גדול אילימא משום
דקא בעי למיתנא עוד כלל אחר אמרו תני כלל גדול נמי משום
דקא בעי למיתנא עוד כלל אחר אמרו תנא כלל גדול והא נמי מעשר דתני עוד
כלל אחר אמרו ולא קתני כלל גדול אמר יוסי בר אבין שמת ושביעית ראית מהו
אבות ותולדות תני כלל גדול מעשר דלית ביה אבות ותולדות לא תני כלל גדול ולבר
קפרא דתני כלל גדול במעשר מאי אמת ומאי תולדות אינא אלא היינו טעמא דקתני
כלל גדול גדול עונשה של שנת יותר משל שביעית דאילו שנת איתה בין בתרלש
בין בבחובר ואילו שביעית במחובר איתיה בתרלש ליתיה וגדול עונשה של שביעית
יותר מ של מעשר דאילו שביעית איתיה בין במאכל ארם בין במאכל בהמה ואילו
מעשר במאכל ארם איתיה במאכל בהמה ליתיה ולבר קפרא דתני כלל גדול
במעשר כלל גדול עונשו של מעשר יותר משל פאה דאילו מעשר איתיה
בתאינה וירק ואילו פאה ליתיה בתאינה וירק דתנן כלל אמרו בפאה כל שהו
אוכל ונשמר ונגדר בן הארץ ולקיטתו כאחת ומגיעין לקיום חייב בפאה אוכל
למעוטי מפיחי פטים וקוצה ונשמר למעוטי הפקר ונגדר בן הארץ למעוטי
במדבר ופטריות ולקיטתו כאחת למעוטי תאינה ובגיעין לקיום למעוטי ירק
ואילו גבי מעשר תנן כלל אמרו במעשר כל שהוא אוכל ונשמר ונגדר בן הארץ
חייב במעשר ואילו לקיטתו כאחת ובגיעין לקיום לא תנן ותנא דידן מאי טעמא
לא תני כלל גדול במעשר שנת ושביעית דהומרא דאיתיה דתני כלל גדול

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0042
powered by DWork • Heidelberg University Library

אבל בעשה דרחוקה דרבנן לא תני כלל גדול " מתני " כל השוכח
עיקר שבת " רבי שמעון אומר תדויחו מתני מתניתין שנשבה לבין הגוים ואומר
ור שנתגייר בין הגוים אבל הכיר ולבסוף שנה חייב על כל שבת ושבת ר יוחנן
ור שמעון בן לקיש דאמרי תדויחו הכיר ולבסוף שנה אינו חייב אלא חטאת
אחת וקתני שנשבה ובין הגוים ור שנתגייר פטור כל עיקר תנן כל השוכח
עיקר שבת לאו מכלל דהוא ידיעה מעיקרא לא מאי כל השוכח עיקר
שבת שהיתה שגיחה ממנו עיקרה של שבת אבל הכיר ולבסוף שנה מאי
חייב על כל שבת ושבת ליתני היודע עיקר שבת ולבסוף שנה ועל שכן האי
מאי היודע עיקר שבת נמי שהיה יודע עיקרה של שבת ושכחה אבל לא
שנה מאי חייב על כל אב מלאכה ומלאכה ארתני היודע שהוא שבת ועשה
מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל אב מלאכה ומלאכה ליתני היודע
עיקר שבת ועל שכן האי אלא מתני בהכיר ולבסוף שנה ורב שמואל הכי אמר
איתמר רב שמואל דאמרי תדויחו אפילו תינוק שנשבה לבין הגוים ור שנתגיי
בין הגוים בהכיר ולבסוף שנה רבי חייב ר יוחנן וריש לקיש דאמרי תדויחו דווק
הכיר ולבסוף שנה אבל תינוק שנשבה לבין הגוים ור שנתגייר לבין הגוים פטור
מתוך כלל גדול אמרו בשבת כל השוכח עיקר ועשה מלאכות הרבה בשבתו
הרבה אינו חייב אלא חטאת אחת כיצד תינוק שנשבה לבין הגוים ור שנתגיי
בין הגוים ועשה מלאכות הרבה בשבתות אינו חייב אלא חטאת אחת ויחייב
על הרבה אחת ועל ע" אחת מנין פטור ומה היה מנבון לפני
ר עקיבא איר ובייר קרבן חטאת ושגגת קרבן חטאת מה מזיד שהיתה לו ידיעה
אף שוגג שהיתה לו ידיעה אבל לר עקיבא הרינו מוסיף על דבריה איבה
מזיד שהיתה לו ידיעה בשעת מעשה אף שוגג שהיתה לו ידיעה בשעת
מעשה אמ"ל ומה שבן שהוספת אמ"ל לדבריה אין זה קרוי שוגג אלא
מזיד בשלמי לדבר שמואל ניחא אלא לר יוחנן וריש לקיש קשיא אמ"ל לר
יוחנן וריש לקיש לאו מי איכא מנבון דפטר אנן דאמרי מנבון מאי טעמא
דמנבון דנתתורה אמה ויהי לכם לעשות בשגגה ונפש אשר תעשה
מזיד דמה מקיש שוגג למזיד מה מזיד שהיתה לו ידיעה אף שוגג שהיתה
" ידיעה מה מקרי ליה ר יהושע בן לוי לגבי תורה אחת יהיה לכם לעשות

יודע שבת ביום עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבת אחת על כן חייב ואינו

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0044
powered by DWork • Heidelberg University Library

Biblioteca Apostolica Vaticana
© BIBLIOTHECA APOSTOLICA VATICANA
Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0045
powered by DWork • Heidelberg University Library

ועדיין אני אומר על חרישה ועל קצירה חייב שתים על מולן לא יהא חייב אלא
אחת לא תבערו בכל מושבותיכם ביום השבת הבערה בכלל חייבה ולמה יצא
לחקיש אליה ולומר מה הבערה מיוחדת שהוא אב מלאכה וחייבין עליה בפני
עצמה אף כל שהוא אב מלאכה וחייבין עליה בפני עצמה שמעון סגן ליה
בר נקי ר' יוסי ראי הבערה ללאו יצאת דתנא הבערה ללאו יצאת דברי יוסי ר' נתן
הבערה לחלק יצאת ותיפוק ליחילוק מלאכות מהיכא דנפקא ליה לר' יוסי ורבנן
ר' יוסי אומר ועשה אחת ועשה הרבה פעמים שחייב אחת על מולן ופעמים שחייב
על אחת ואחת ואמר ר' יוסי בר חנינא מאי טעמא דר' יוסי אחת מאחת והרבה מהרבה
אחת שהוא הרבה והרבה שהוא אחת אחת שמעון מאחת שם משמעון הרבה אבות
מהרבה תולדות אחת שהוא הרבה זרעון שבת ושגגת מלאכות הרבה שהוא אחת ש
שגגה שבת זרעון מלאכות אחת שהיא הרבה והרבה שהיא אחת ש שבת ליה
ביעא רבא מרב נחמן העלם זרעון בירו מהו אמר ליה הרי העלם ש
שבת בירו ואינו חייב אלא אחת אדרבה הרי העלם מלאכות בירו חייב עד
כל אחת ואחת אלא ארב אשי חזינן אי משום שבת קא פריש העלם שבת
בירו ואינו חייב אלא אחת אי משום מלאכות קא פריש העלם מלאכות בירו
וחייב על כל אחת ואחת אמר ליה רבינא לרב אשי מלים פריש משבת אלא
משום מלאכות ומלום פריש ממלאכות אלא משום שבת אלא לא שנא
הנן אבות מלאכות ארבעים חסר אחת והנינן בה מגיעא ליה ר' ואמר
יוחנן שאם עשאן כולן בה' עלם אחת חייב על כל אחת ואחת אי אמרת
בשל העלם זה בה חייב על כל אחת ואחת שפיר אלא אי אמרת העלם שבת
בירו ואינו חייב אלא אחת היכי משכחת לה משכחת לה בזרעון שבת ושגגת
מלאכות הא ניחא אי סבר ליה ר' יוחנן ראי בין ששגג בכרת אלא שהזיד
בלאו מישמעת ליה דיריע ליה לשבת בלאו אלא אי סבר ליה פריש לקיש הא
עד שישגג בלאו וכרת דיריע ליה לשבת בכא דיריע ליה בתרוויהן ואיכא
דר' עקיבא אמר רבא קצר וטחן בגרוגרת בשגגת שבת זרעון מלאכות
וחזר וקצר וטחן בגרוגרת בזרעון שבת ושגגת מלאכות ונתערבו לו על קצירה
ופחינה עד שגגת שבת זרעון מלאכות קצירה בגרוגרת קצירה וטחינה
טחינה אכל נתערבו לו על קצירה של זרעון שבת ושגגת מלאכות קצירה

גוררת קיצורה וטחינה שיעבה וטחינה שבגוררת בבקומה עוברת אביי אמ׳ טחינה נמי
גוררת טחינה אחת היא ומי איתליה לרבא גריריה והא איתמר אכל שתי זתים חולב
בהעלם אחת ונודע לו על אחת מהם וחזר ואכל בזה אחר בהעלמו של שני אמ׳
רבא הבא קרבן על הראשון ראשון ושני מתכפרין שלישי אין מתכפר הבא קרבן
על השלישי שלישי ושני מתכפרין ראשון אין מתכפר הבא קרבן על האמצעי
נתכפרו כולן אביי אמ׳ אפילו הבא קרבן על אחת מהן נתכפרו כולן בתר דשמעיה
מאביי איהבי טחינה נמי תיגרר לטחינה גריריה איתליה גריריה ליתליה
מילתא דפשיטא להו לרבא ואביי מיבעיא ליה לו זרא רבעי ר׳ זירא ואמרי לה ביעא
מיעיה ר׳ ירמיה מר זרא קצר וטחן חצי גרוגרת בשבת שבת חדרן מלאכות וחזר וקצ
וטחן חצי גרוגרת בזדון שבת ושגגת מלאכות מהו שיעתרפו אמ׳ להן חלוקין לחט
לחטאת ולא מיעתרפין ונר היכא דחלוקין לחטאות לא מיעתרפין והתנן אבר חרב
וחלב בהעלם אחת אינו חייב אלא אחת אבל חלב ודם ונותר ופיגול בהעלם אחת חייב
על כל אחת ואחת וזה חומר במינן חדנה מכין אחת חומר בבין אחר במינן חדנה
שאם אכל כחצי זית וחזר ואכל כחצי זית מכין אחר חייב משני מינין פטור והוין
נה מכין אחת חייב יריבא למימר ואמ׳ ריש לקיש משום תא מני הכא בבאי עסיקין
בגון שאכלו בשני תמחויין ור׳ יהושע היא דא תמחויין מחלקין מהודתם בי אמ׳ ר׳ יהושע
בן לקוליא בן לחומרא קמ״ל דלחומרא אמ׳ לקולא לא אמ׳ והא הכא דחלוקין לחטאת
וקא מיעתרפי אמ׳ ליה מר אריש מתני לה וקא קשיא ליה אנן אמתניתא מתנינן ליה
משני מינין פטור יריבא למימר ואריש לקיש משום בר תאוטני לעולם מינין אחר ל
מחלקין ואמאי קרי ליה שני מינין בגון שאכלו משני תמחויין ור׳ יהושע היא דא תמחוי
מחלקין הא קמ״ל דאמ׳ ר׳ יהוש בן לקוליא בן לחומרא מנלן דרישא בבין אחר ומינו
אחר יריבא למימר אמ׳ רבינא הכא בבאי עסיקין בגון שהיתה לו ידיעה בעתים ורבן ג
גמליאל הוא דאמ׳ אין ידיעה לחצי שיעור אתמר אכל שני זתים חלב בה
בהעלם אחת ונודע לו על הראשון וחזר ונודע לו על השני ר׳ יוחנן אמ׳ חייב ריש לקי
אינו חייב אלא אחת ר׳ יוחנן אמ׳ חייב על חטאתו ריש לקיש אמ׳ פטור מחטאתו ונמלח
לו זלר ריש לקיש נמי האמרת על חטאתו והכא דאיתידע ליה לאחר כפרה ולה
יוחנן נמי האמרת מחטאתו ונמלח לו הכא בבאי עסיק בגון שאכל מזית ומחיצה ונודע
לו וחזר ואכל חצי זית בהעלמו של שני מהו דתימא ליעתרפי קמ״ל אמ׳ ליה

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0047
powered by DWork • Heidelberg University Library

רבינא לרב אשי דאיתיר עליה קודם הפרשה פליג ובהא פליג דמר סבר ידיעות כולל
מחלקות ומר סבר הפרשה בחלקות אבל לאחר הפרשה מודה ליה דיש לקיים לר יוחנן
דחייב שתים אודילמ דאיתיר עליה לאחר הפרשה פליג ובהא פליג דמר סבר הפרשה
מחלקות ומר סבר כפרות מחלוקת אבל קודם הפרשה מודה ליה ר יוחנן לדיש לקיים
דאינו חייב אלא אחת אודילמא בין בזו ובין בזו מחלוקת אלא מים תרא בין בזו ובין בזו
מחלוקת דאי סר קודם הפרשה פליג אבל לאחר הפרשה מודה ליה ר יוחנן לדיש לקיים לר
יוחנן דחייב שתים אדמוקמי ליה לאחר כפרה לוקמה לאחר הפרשה ואי סר לאחר
לאחר הפרשה פליג אבל קודם הפרשה מודה ליה ר יוחנן לדיש לקיים דאינו חייב
אלא אחת אדמוקמי ליה בבית ומחיצה לוקמי קודם הפרשה והלמ מפוקי מ"ל
מספקא ליה ואם תמצא לומר קא אמרינן אם תמצי לומר קודם הפרשה פליג
ר יוחנן היכי מוקים ליה לקרא בבית ומחיצה ואם תמצא לומר לאחר הפרשה
פליג ודיש לקיים היכי מוקים ליה לקרא בבית לאחר הפרשה בפרה אמר עולא
לבאן דאמר אשם ודאי לאבעי ידיעה בתחילה בעל חמש בעילות בשפחה
חרופה אינו חייב אלא אחת מתקיף ליה רב חבנינא אלא מעתה בעל והזרוע על
והפרש קרבן ואמר המתנלי שבעול הבינמי דאינו חייב אלא אחת אמר
ליה מעשה דלאחר הפרשה קא אמרת מעשה דלאחר הפרשה לא קא אמינא
כי אתא רב דימי אמר לבאן דא אשם ודאי בעי ידיעה בתחילה בעל חמש
בעילות בשפחה חרופה חייב על אחת ואחת אמר ליה אביי הדי חטאת דמעין
ידיעה בתחילה ופליג ר יוחנן ודיש לקיים דלמ מעשה לאחר הפרשה קא אמר
ונדרב הונא אמר ליה אין כי אתא רבין אמר הכל מודים בשפחה חרופה
והכל מודים בשפחה חרופה ומחלוקת בשפחה חרופה הכל מודים בשפחה
חרופה דאינו חייב אלא אחת דעולא הכל מודים בשפחה חרופה דחייב על
כל אחת ואחת נדרב הונא ומחלוקת בשפחה חרופה לבאן דא אשם
ודאי בעי ידיעה בתחילה בפלוגתא דר יוחנן ודיש לקיים איתמר נמי
לדנמי אתחוש ודחוך את המחוסר כפרה לחתוך את החדוש ויחדר את
המחוסר דבא אכפרה ואמר אביי רבא אכפר דהא לא מינטר לחתיכה
דאיסורא אבל אם כן הא מיבין דהתיכה בעלמא אבל דבא מנא אמר
ריתנא ומר בשרה מסאר בעצה ואחר כפטאר בעצה מבשר

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0048
powered by DWork • Heidelberg University Library

בשבת שהשבת עשה שתים בהעלם אחד חייב מה שאין כן בשאר מיעות והאמר רב
בשאר מיעות שהשאר מיעות שגג מלא מתכוין חייב מה שאין כן בשבת
אמר רב חומר בשבת שהשבת עשה שתים בהעלם אחת חייב מה שאין כן בשאר
מיעות הא שתים בהעלם אחת היכי דמי איל"מ דעבר קצירה וטחינה דבשתיהן נבי
שאר מיעות היכי דמי דאכל חלב זרים הכא תרתי מיחייב לא נבי שאר שבת דעבר
קצירה וקצירה נבי שאר מיעות נמי דאכל חלב וחלב הנא חדא מיחייב והכא
חדא מיחייב לעולם דעבר קצירה וטחינה ומאי מה שאין כן בשאר מיעות אע"ג
ודרב אבי דא"ר אבי זירא וקיטר בהעלם אחת אינו חייב אלא אחת בבאי אוקים
בעו אימא סופא חומר בשאר מיעות שהשאר מיעות שגג בלא מתכוין חייב מה שאין
בשבת הא שגג בלא מתכוין דע"ה היכי דמי איל"מ בסבור ביה הנסת הוא והשתחוו
הרי לבו לשמים אלא דחזא איתרנגא וסגיד ליה אי דקבליה עליה נאוה מזיד אי דלא
קבליה עליה נאוה מזיד לא נלום הוא ואלא מאהנה ומיראה חייבא לאבי דאמרי אב
לרבא דאפטור כאי איכא למימר ואלא מאן מיתי מה שאין כן בשבת דפטור לגמרי עד
כאן לא בעאי מינה רבא מרב נחמן אלא לאיחייבי חדא אי לאיחייבי תרתי אבל מיפטרי
ליגמריה לא אלא דישא בעו וסופא בשאר מיעות ושגג בלא מתכוין היכי דמי דסבור שומן
הוא ואכלו מה שאין כן בשבת דפטור דנתכוין להתיך את התלוש והתיך את המחובר
ואבי לא שגג בלא מתכוין היכי דמי דסבור דוק הוא וכליו מה שאין כן בשבת פטור דנ"ל
דנתכוין להגביה את התלוש והתיך המחובר אבל להתיך את התלוש והתיך את המחובר
חייב נתכוין לזרוק שתים וזרק ארבע אמות רבא אמ' פטור אבי אמ' חייב
אבי אמ' חייב רבא אמ' פטור דהא לא מכוין לזריקה דארבע אבי אמ' חייב דהא מכוין
לזריקה בעלמא בסבור רשות היחיד ונמצא רשות הרבים רבא אמ' פטור אבי
אמ' חייב רבא פטור דהא לא מכוין לזריקה דאיסורא אבי אמ' חייב לזריקה בעלמא
ודרינא דאי אשבעינן קבייתא בהדא קא אמר רבא דהא לא מכוין לחתיכה דאיסורא אבל
נתכוין לזרוק שתים וזרק ארבע דלא תרתי לא [illegible] אינא מודי ליה לאבי
דאי אשבעינן בהא בהא קא אמר רבא דק דהא לא מכוין לזריקה לא [illegible] אבל בסבור רשות
[illegible] רשות היחיד ונמצא רבא מכוין לזריקה דאיסורא אימא מודה ליה לאבי עריל
[illegible] רבא קאמ' אבי אבל בהא תרתי אינא מודי ליה לרבא עריבא
[illegible] מה לי ואמ' ר' יוחנן שאם

והכא תרתי מיחייב

והיכן

עשאן בלם נה׳עלם אי תחייב על כל אחת ואחת בשל לאביי דא כי האי גונא חייב מ״ש
משמחת לה דיריע איסורא דשבת ודיריע דאסורה מלאכות וקא טעי בש״עורי לא לרבא
דאמ׳ פטור חבא דיבי משמחת לה בזמן שבת ושבעת מלאכות הניחא אי מבר לה בר יוחנן
דא ביון ששבע בברת אעפ״ש שחזיר בלאו משמחת לה דיריע לה לשבת בלאו לא אי מבר
לה בריש לקיש דאמ׳ עד ששבע בלאו ובברת דיריע לה בתחומין ואליבא דר׳ עקיבא״
מתני׳ אבות מלאכות ארבעים חסר אחת מיתיבא למה
למה לי אמ׳ ר׳ יוחנן שאם עשאן כולן נה׳עלם אחת חייב על כל אחת ואחת״
הזורע והחורש מברי מ״ר ברבי ברישא והדר זרע ליתני חורש והדר ליתני
זורע תנא נאמרין ישרא קאי דזרעי ברישא והדר בתבי תנא הזורע והזומר הנוטע
והמבריך והמרביב כולן מלאכה אחת הן הא קמ״ל ה״ז ישה מלאכה הרבה מעין אחת אינו
חייב אא״ה אחת״ אמ׳ ר׳ אבא ארבה חייב בר אשי אמ׳ רב זומר חייב משום נוטע
והמבריך והמרביב חייב משום זורע ואין משום נוטע לא אמ׳ אף משום נוטע
אמ׳ רב נחמן זמר ובריך לעיצים חייב שתים אחת משום קוצר ואחת משום נוטע״
אמ׳ רב יוסף הא מאן דקטל אספסתא חייב שתים אחת משום קוצר ואחת משום נוטע
אמ׳ אביי הא מאן דנקיב מילקא חייב שתים אחת משום קוצר ואחת משום נוטע תנא החור
והחופר החורש כולן מלאכה אחת הן״ אמ׳ רב ששת היתה לו גבשושית ונטלה
בבית חייב משום בונה בשבת חייב משום חורש״ אמ׳ רבא היתה לו גומא וטממה
בבית חייב משום בונה בשבת חייב משום חורש״ אמ׳ ר׳ אבא החופר גומא בשבת
ואין עליך אא״ל לעפרה פטור עליה ואפילו לר׳ יהודה דא כל מלאכה שאינה צריכה לגופה
חייב עליה הכא מילי מתקן אבל האי מקלקל הוא״ תנא הקוצר והבוצר והבוסר
והאורה כולן מלאכה אחת הן אמ׳ רב פפא האי מאן דשרא פיבא לדיקלא ואתי תמרי
חייב שתים אחת משום תולש ואחת משום מפרק רב אשי אמ׳ דרך הלישה בכך ואין דרך
פריקה בכך והמעבר אבל רבא האי מאן דנקיב מילתא ממילתא חייב
משום מעבר ואינו אבל אין עבור אא״ב נגרר לו קרקע״ והדש״ תנא הדש
והמנפה והמנפה כולן מלאכה אחת הן״ הזורה והבורר והבוחן והמרקד
היינו זורה היינו בורר היינו מרקד אביי ורבא ואמרי תרויהו בל מילתא דרוא בל
נרשמן אינון דאינא דרביא ליה חשיב לה לולחשיב נמי בורר אמ׳ אביי שמן ענאורה
פיתו בלא טרישה ושמן אמ׳ רבא כוי דרבא דאמ׳ אבות מלאכה ארבעים חסר אחת

טהש הויא להו ארבעין וליפוך חדא מהנך ולישקל ביתא אלא מחוורתא כראבי"

תנו רבנן היו לפניו מיני אוכלין בורר ואוכל ומניח לאור ואם בירר חייב חטאת מאי
קא איעלא הכי קא בורר ואוכל לבוביום הבורר ואוכל לבו ביום למחר לא יברור ואם ברר
חייב חטאת מתקיף לה רב חסדא וכי מותר לאפות לבו ביום ומותר לבשל לבוביום אא"מ
רבא בורר ואוכל פחות מכשיעור ברר ומניח פחות מכשיעור ומותר ונשיעור לא יברור ואם
ברר חייב חטאת" מתקיף לה רב יוסף וכי מותר לאפות פחות מכשיעור ומותר לבשל
פחות מכשיעור לא אמ' רב יוסף בורר ואוכל ביד בורר ומניח ביד נקנן ובתמחוי לא יברור
ואם בירר פטור אבל אסור ובנפה ובכברה לא יברור ואם ברר חייב חטאת" מתקיף לה
רב המנונא מידי קנון ותמחוי קתני לא אמ' רב המנונא בורר ואוכל אחד מתוך פסולת בזוד
ומניח אוכל מתוך הפסולת פסולת מתוך אוכל לא יברור ואם ברר חייב חטאת מתקיף לה
אביי מידי אוכל מתוך פסולת קתני לא אמ' אביי בורר ואוכל לאלתר ומניח לאלתר
ולבו ביום לא יברור ואם בירר נעשה בבירר לאורר וחייב חטאת אמרוה קמיה דרבא אמ'
ליה שפיר אמ' נחמני" הו לפניו שני מיני אוכלין ובירר ואוכל ובירר והניח רב אשי
מתני חייב רב ירמיה מדפתי מתני פטור רב ירמיה מדפתי מתני פטור והא קתני חייב לא
קשיא כאן בקנון ובתמחוי כאן בנפה ובכברה כי אתא רב דימי אמ' שמעתא דרב ביבי הואי
ואיקלעו רב אשי ורב אמי ושמעה רב אשי קמיהו מלבלה דפירי ולא יד"ענא אי משום דקסב
בורר אוכל מתוך פסולת אסור ואי משום עין יפה הוא דאיכון" אמ' חזקיה הבורר
תורמוסין מתוך פסולת שלהן חייב ליכא קסבר חזקיה בורר אוכל מתוך פסולת חייב שני
תורמוסא דשלקי ליה שבע זימנין ואי לא שקלי ליה מינה מסרחו פסולת בתוך אוכל דמי
מתני" והטוחן" אמ' רב פפא האי פרים סילקא חייב משום טוחן
אמ' רב מנשי האי באן דסליתי סילתי וחייב משום טוחן אמ' רב ששת ואי קפיד אכישחוא
חייב משום מחתך" דלש והאופה" אמ' רב פפא שבקתנא דידן בישול
מבנין דהואי במשכן ונתנו אשה תנא דידן סידורא דפת נקט אמ' רב אחא בר עויא הואי
באן דשרא סיטרא לאתונא חייב משום מב של פשיטא מהו דתימא לשדורי מני קא מימין
קבל דכדפא דמי ויהדר קמיטן" אמ' רבינא מי רב הוא האי באן דאתחו נופרא
חייב הכא בבגיל פשיטא דהו דתימא כיון דאחזי לא קמל" אמ' רבא האי
מאי דאיתיה בביתא חייב חטאת תנינא חטאת אמ' אביי האי באן
דאיתיה בה חייב חטאת עשרה ואי חזי ליה דפוריה חייב שלשה עשרה"

הנוזז את הצבר " אמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן הטווה צבר מעלמי
מהכיה חייב שלש חטאות משום נוזז משום מעבין משום טווה ורבנא א"ר אין דרך נוזה
בכך ואין דרך נפרץ בכך ולא והא תנא משמיה דר' נחמיה שטוף ב
בשים וטווי בעזים חבמה יתירה שני " תנו רבנן ההולש את הבנף והקוטמו והמ
והמירטו חייב שלש חטאות ואמ' ריש לקיש תולש חייב משום נוזז קוטם חייב משום
משום מחתך מירט חייב משום ממחק " הקושר והמתיר "
קשירה במשכן היכא הוא א"ר שמן קושרין יתידות אוהלים אמ' ליה אמי' ההוא קו
קשר על מנת לה תיר הוא לא אמי' שמן אודני ירישות שנפסקה לחן נינא קושרין אותה
אמ' ליה הרצת קושר מתיר מאי איכא למימר ונתיבארא מתרמי ליה שתי קישרי ב
בהרי הרדי ישרי חד וקטר חד השתא לפני מלך בשר ודם אין עושין כך לפני מלך
המלכים על אחת כמה וכמה לא אדרבא והאיתמא ר' אליעזר שמן צדי הלזון קושרין
ומתירין " והתופר שתי תפירות " הא לא קייבא אדרבה בר בר חנה אר'
יוחנן והוא שקושרן " והקורע על מנת לתפור שתי תפירות "
קריעה במשכן היכי הוא רבה ור' זירא דאמרי תרויהו שמן יריעה שנפל בה קרינא
קורעין אותה ותופרין אותה אמ' רב זוטראמר טובא אמ' רב המנונא הוט של תפירה
בשבת חייב וחטאת והלמד דבר אחר מן המנגש חייב מיתה והיודע לחשב בתקופות
ומזלות ואינו חושב אמור לספר הימנו " אמ' שמואל ור' ישמעאל חד אמ' חדשי
וחד א' נדרפי תסתיים דרב דא' נדרפי דאמ' מר זוטראמר תקונא אמ' רב הלמד דבר
אחר מן המנגש חייב מיתה הא סד חדשי והמת לא תלמד לעשות אבל אותה למד ל
להכין ליחורית תסתיים " אמ' ר' שמעון בן פזי אמ' ר' יהושע בן לוי כל ה
היודע לחשב בתקופות ומזלות ואינו מחשב עליו הכתוב אומר את כל פעל ה' לא יביטו
אמ' ר' שמואל בר נחמני אמ' ר' יונתן מניין שמצוה על אדם לחשב בתקופות ומזלות ש
ושמרתם ועשיתם כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים אי זה הוא חכמה שרואין
העמים הוי אומר זה חישוב תקופות ומזלות " בתנו " הצד את הצבי "
תנו רבנן הצד צבי אילון והפרגיו אינו חייב אלא אחת ר' יהודה אומר חייב שתים שהיה
ר' יהודה אומר מצוה בגלל ד' שה אמרו לו אין מצוה בגלל רישה אמ' רבה מאי מעמה
דרבנן אין רישה לא בגיזרי קרקע ולא חייב נמי משום נטילת נשמה אמ' ר' יוחנן שב
שמעון בר רבא א' אפילו תנא שמצוה אחר נתעסק הוא אצל נטילת נשמה ולא אצל

והא אבי רבא דאמרי תרויהו בזורה ר׳ שמעון באיפסק רישא ולא ימות שאני הנא דרבי
דאיתביה נשמה טפי ניחא ליה כי היכי דליצלי דנצלח עיבעיה " השוחטו וד
והמפשטו " שוחטו משום מאי מיחייב רבי אמ׳ משום עובדא ושמואל אמ׳ משום נ׳
נטילת נשמה דבא אמ׳ משום עובדא משום עובדא אין משום נטילת נשמה לא אימ׳ אף משום
עובדא אמ׳ רב מילתא אמרי אימא ביה מילתא כי היכי דלא ליתי דרי נתואי וליחבו ביעובדא
ממאי ניחא ליה דליתוסבית השחיטה דמא כי היכי דליחזייה אינשיה וליתו וליזבנו מינה "
הבולחו והמעבדו " היינו מולחו היינו מעבדו ר׳ יוחנן וריש לקיש דאמרי
תרויהו אפיק חד אמינהו ועייל שיריטוט אמ׳ רבא בר בר חונא האי מאן דמלח בשרא חייב
משום מעבד דבא אין עיבוד באוכלין דבאשי אמ׳ אפילו רב חונא לא אמ׳ אדרבא לא
לאו דהא אבלל ביתא לאמשוי איש מיבלי העץ " המבשלו והמבשלו "
אמ׳ רב אחא בר חנינא ריש בי עמודים בשבת חייב חטאת משום מבשל אמ׳ ר׳ חייא בר א
אשי שלשה דברים סח לי רב אשי משבי״ה דר׳ יהושע בן לוי המגיד ראשי בלונסות בשבת חייב
משום מחתך והמריח רטייה בשבת חייב משום מבשל והמסתתא בן בשבת חייב
משום ממה נפטיש אמ׳ ר׳ שמעון בן יאמנא אמ׳ ריש לקיש הגר בכלי צורה והמנפח בכלי
זכוכית חייב משום ממה נפטיש אמ׳ רב יהודה האי מאן דשקל אקופיה מגילמיה חייב משום
ממה נפטיש הני מילי הא דקפיד עליהו " המכתב שתי אותיות " הנורבן הרבאות
אחת גדולה ושתי מקומה לכתוב שתים פטור מחק אות גדולה ושתי מקומה לכתוב שתים חי
אמ׳ מנחם בר יוסי זה חומר במחק מבכתב " הבונה והמוער " דבחור ויראה דאנדי
תרויהו גלגי דיראה כי הגבר מלאכה חייב משום ממה נפטיש " אילו אבנים מלאכת "
אילו לאפוקי מדר׳ אעזר דמחייב אתולדה בנקים חסר אחד לאתחומיד יהודה בר
ר׳ יחזקאל אתה הסונט והמדקדק אמרו לו שונטו הדי הוא בבל מטיר בדקדקדקדר
דיא בבל אדרב " כתני " עוד בלל אחר אבידו " בל הבשר לה בנגעים
לאפוקי מאי דר׳ מתנא לאפוקי דם נדה מר עוקבא אמ׳ לאפוקי עצי אשרה מאי דא
דם נדה בל שבן עצי אשרה דאן דא עצי אשרה אבל דם נדה מיגעליה לגבא ואידך
בקדר הלשה אמ׳ עליה אמ׳ יוסי בר חנינא אדר לאבי שמעון ר׳ שמעון הלא
בל שעורין הגדלין אלא לגבעון " בל שאינו בשר לה בגיע " אמ׳ ר׳ אבהו
אמר ר׳ שמעון בן יוחאי בל אמ׳ ר׳ שמעון בן אלעזר בל שאינו בשר לה בגיע

המוציא תבן עינה אמר רב תבן שלבים מעי קטנת מיאתא רבי אמר
אמר המוציא תבן נמלוא פיפרה לגמל ר יוחנן אמר חייב רישלקיש אמר פטור באורתא אמר
ר יוחנן הני ליפרא הדר ביה אמר רב יוסף שפיר עבד דהדר ביה דהא לא חזי לגמל אמר
אביי אדרבה נדרש עיקרא מיסתמרא דהא חזי לפרה אא מיאתא רבין אמר המוציא תבן
נמלוא פיפרה לגמל נטלו עלמ לא פליגי דחייב מיפליגי בעינה נמלוא פי פרה לפרה ואיפכא
איתמר ר יוחנן אמר פטור ראיש עגלא אמר חייב ר יוחנן אמר פטור אגילה עלידי הדחק לא
שמיז אגילה דאוטעא אמר חייב אגילה עלידי הדחק שביה אגילה עמיר במלוא
פי טרלה והרגיא בנרגורת איני ואיני חד שיעורא הוא ותנא עלישום ועלי בעיא
מעטרפין אמר זוכי בר חנינא אין מעטרפין יחבור שבהן אבל מעטרפין לקל שבהן
וכל דלא שוו שיעוריהו להדדי מעטרפין והתנן הנגר שלשה על שלשה השק ארבעה
על ארבעה הזיר חמשה על חמשה מפץ ששה על ששה ותנו עלה הבנין והשק השק
והזיר והמפץ מעטרפין זה עם זה ואמר שמיון בר טיעם מפני שראוין לטמא מושב טע
דראוין לטבא מושב טע הא לאו ראוין לא רבא אהרא חזי ריגמא המוציא אבני
בנרגורת טופן ומורסן מילא מעטרפי יהתנן חמשה רבעון קמח לעיר חיטין בחלה
קן טופן ומורסן אמר אביי שמן ענו אונר פיתו בעיסה בלוסה ר יהודה אומר חוץ מרוצי
עדשים עדשים אין פולין לא והתנא ר יהודה אומר מרפי מקרפי פולין ועדשים לא
קשיא הא מחדתי הא בעתיקי ועתיקי מאי טעמא מפני שנראין כיבובין בקערה
הדרנא עלך
המוציא יין מיד בלל בדיל אמרו בעיר
מחצית כוס חלב מדי נבעיה הבש
מדיליתן על פי הנתות שמן מדי ליכרך אבר קטן מים מדי לשוף מחן את הקיי ד השאר בלחם
המשקין ברביעית ובלח השופכין ברבעזית ר שמעון אומר ניתן ברבעזית ולא אמרו כל השעורין
הללו אא לכעין עזרן הנכנס אחר מדיל לעשות איזן לקופה גמיד לעשות תרא
לנפה ולכברה ר יהודה אומר מדיליכול הזמנו כדי מנעל לקטן נייר מדי לכתוב עליו קשר מונסן
והמוציא קשר מיבמין חייב נייר מדרוק מדי ליכרך על פי צלוחית של פלפלין
עור מדי לעשות מ ר יהודה אומר לעשות כזחה קרא מדי לעשות לכתוב עליו פרשה
קטנה שבתפלין ישמעו ישר דין מדי לכתוב שתי אותיות בזה מדי לכתוב עין אחת דבק מדיליתן
מדי ר השמיטה זפת ותפרים מדי לעשות רבע שעורה מדי ליתן על פי נקב קטן
חר מדי לעשות פיכר של עור פי יוסי בר יהודה אומר מדי לעשות פיטפוטסין מדי לעשות

פיבור של יורפי זהב מיד כדי לסור ארבע קטנה שבבעות ר' יהודה אומר כדי לסור מיל כול ר' נחמיה
אומר כדי לעשות אגדפי ארבעה כחותם המצרופין רבי ר' עקיבא וחכמים אומר כחות
האיגרת זכל וחול הרק כדי לזכל קלה של נחב ר' מאיר ר' עקיבא וחכמים אומר כדי לזכל כרישה חול
הגם כדי ליתן על פי נקב מיד קנה כדי לעשות קולמוס ואם יזיח עבה או מרקם מדי לבשל
בעבה קלה שבבעים עצם כדי לעשות תרווד ר' יהודה אומר כדי לעשות חפזמן
כדי לגרוד בה ראשה כדי עדר אבן כדי לזרוק בעוף ר' אליעזר בן יעקב אומר כדי לחדוק בה
בטהרה חרס כדי ליתן בין פעים לראבירו דברי ר' יהודה ר' מאיר אומר כדי לחתות
בו את האור ר' יוסי אומר כדי לקבל בו רביעית אמר ר' מאיר אעפ שאין ראיה לדבר זכר לדבר
דבת לא ומעא נמתתן חרס לחתות אש מזקר אמר לו ר' יוסי לחשוף מים מגבה נה

פרק פירקא המעא

תאנא כדי מזגה כוס יפה כא
כדי מזגת כוס יפה של ברכה אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה כוס של ברכה עריך שיהא
בו רובע רביעית כדי שימזגנו ויזמוד על רביעית אמר רבא אף אנן נמי תנא המעא
כדי מזגת הכוס ותני עלה מדי מזגת כוס יפה וקתני סיפא ושאר כל המשקין ברביעית
וכל השופכן ברביעית רבא לטעמיה דאמר רבא כל חמרא דלא דרי על הדרתא אמא
לאו חמרא הוא אמר אביי שתי תשובות בדבר חדא דתנן ובמזג שני חלקי מים ואחד יין
השירוני ועוד מיהכבר מעטדפין אמר ליה רבא דקא אמרת שני חלקי מים ואחד יין
מקהיין השירוני יין שירוני לחוד דרפי ואי נמי התם משום חזותא ודקא אמרת מינבר
ומעטדפין לעניין שבתא מדי דהשיב בעינן והאנמי חשיב תנא ביבש בגזית דברי
ר' נתן אמר רב יוסף דנתן ור' יוסי בר' יהודה אמרו דבר אחר ר' נתן הא דאמרן ר' יוסי בר' יהודה
דתנן ר' יהודה אומר ששה דברים מקולי בית שמאי וחמורי בית הלל דמנבלות בית שמאי מטהר
ובית הלל מטמאין אמר ר' יוסי בר' יהודה אף כשטמא אומרים הלל לא טמאו אבדם שישבו
רביעית הואיל ויכול לקרוש ולעמוד על גזית אמר ליה אביי דילמא הא שרבאן לא
אמר נתן הכא דבגזית בעי רביעית אבל דבר דמיך בגזית לא בעי רביעית
אי נמי עד כאן לא קא אמר ר' יוסי בר' יהודה התם דנמצי ליה ברביעיה אבל דבר דמיך אבר
יין ויקרוש בגזית הוא יותר מרביעית ובמפיק פרוזה דבגזית ליה יב מתני
חלב בדי נמיעה איבעיא להו חלב בדי נמיעה אי מדי נמיעה אמר רב נחמן בר
יצחק אמר רבה הנמיאני עמעמנו מים ממרך איבעיא להו נדיני אוראתן אבר דבהבר

עולא אמר קרא ונגרעמ ערכך איבעי להו אוממות או עוממות אמר ר יצחק בר אבדימי א קרא
ארזים לא עממוהו כגן אים איבעי להו מעמיצין או מאמיצין אמר ר חייא בר אבא אמר ר יוחנן
עיצם עיניו מראות ברע תנו רבנן המיעא חלב של בהמה טרפה מיגמיעה חלב שלאשה
ולובן של ביצה טרי ליתן במשיפה קילוד מרי ל שקמים בעיר באשי מרי שיפא או
מרי אחיא ושיפאתיקו רבש מרי ליתן על פי חבתית תנא מרי ליתן על פי נתיה
בעי רב אשי על פי נתית אפי מאי רבוה אודילמ אמורשא קמא רבתית לאפוקי קדר הדינא
דלא תיקן אמר רב יהודה אמר רב גדל שנברא הקב"ה בעולמו לא ברי אחד לבטלה ל
נרא שבלול לבהות צבוב ליצירה יתוש לנחיש נחש לחפפית בממית לעקוב יתוש לנחש
ונחש לחפפית היכי עבדי לה מייתו חד חיורא וחד אומא ושלקי ליה ושיפי תנו
רבנן חמשה אימתחלש על גיבור אימת מפגיע על ארי אימת יתוש על הפיל אימת בבמיה
על עקרב אימת סכינא על השרא אימת נילמית על לויתן אמר רב יהודה אמר רב אמר קרא המגל
שוד על עז ושוד על מבריה אמר זירא אשכחתיה לרב יהודה דהוה קאי אפתחא
דבי חמיה וחזיתיה דהוה מיחאי ריתיה ואיבעי ליבינה גל חללי עדמא הוה אמר ליה מאי
טעם עיזי מסנין מישאחרי אינשי ואמר ליה בכריתו של עולם דבר שאחשוכא יהד
עהוראמאי טעם הנמיכסו וחנמיגליהנירמיכפיע מיפהו מיכמיין הנגלא מיכסין מיעיהו
מיגליין מאי טעם גולא זוטר ונתיה משום דאכלה מיסמאי טעם תורא אינא ונתיה
משום דרייד באגבי ובעי לכרכשי באקמאי טעם קרנא דקמינא דבינא משום דהוה
מחולפא ואי קשאנידא ומיתעורא דאב שמיהאי מאן דבעי למיסמי לקמיצה ישלפוהו
לקרנא מאי טעם תיכרא דתרנגלא מידלו לעילאי משום דדייריי אדפיאי עייל בהו שטן
מיתעוהרי שא דרך שפדרנא דרך גג מתבולתא מתי תיבלי ראביתא בוא ואיתי מקרא
ביעקוב פופתא כוקתיבי ליבני לבני ולבני בני הוא חיצאחינא שחרנא מיבמקו
הנחד נהא מזה שוטוא שטוא מישיבלא משבולא מישמלא מישאבלא אסיתא
חטיחתא בוגנא בוא ואכנה לבושא לאוכושא גלימא שנעשה בה נגולם גולתא גל
ואיתי פירא שפרין ורבין יליה בור זינקא ביר זה נקיסוד נא סודרא סודי ליראי
אפתחא אפתחא דין תנו רבנן שלשה כל זמן שמזקינין מתכפין נבודא
נחש ודזאב שמן בריי לסוך אמר קטן אבדי רבי יאי שמן מרי לסוך
אמר קטן בן יומו מיתעי שמן מרי לסוך אמר נתן יקטן בן יומו מאי לאו אמר קטן
רב ולאמר ר ישי קטן בן יומו אמר ר יאי לאחכי קאמ שמן מרי לסוך אמר קטן

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0056
powered by DWork • Heidelberg University Library

בן יומו לימא כתנאי שמן בריא לסוך אבר קטן וקטן בן יומו דגדול ר' שמעון בן אלעזר ד' גע' או
בריא לסוך אבר קטן מאי לאו בהא קא מיפלגי דר' שמעון בן אלע' סבר אבר קטן דגדול
ואבר גדול דקטן בן יומו חד נינהו ות"ק סבר אבר קטן דקטן בן יומו לא דמו לי' עלי' אבר קטן
דקטן בן יומו לא והכא בהא קא מיפלגי דר' שמעון בן אלע' סבר אבר קטן דגדול ואבר גדול
דקטן בן יומו חד נינהו ות"ק סבר אבר קטן דגדול אין אבר גדול דקטן בן יומו לא מאי הוי
עלה תא שמע דתניא ר' שמעון בן אלעזר או' שמן ורד לסוך אבר קטן של קטן בן יומו
מיב בריא לשתות מהן את הקילור אמ' אביי מינה דמר כל מילתא דשחיקא ולא
שחיקא אזול רבנן בתר דשחיקא לקולא שחיקא ושחיקא אזול רבנן בתר דשחיקא לחומרא
יין שתיתו שחיקא ורפואתו לא שחיקא אזול רבנן בתר דשחיקא לקולא ר' לב אכילתו שחיקא
ורפואה לא שחיקא אזול רבנן בתר דשחיקא לקולא ר' כש אכילתו שחיקא ורפואתו נמי שחיקא
אזול רבנן בתר רפואתו לחומרא אמ' ליה מר מידי שתיתו שחיקא ורפואתו לא שחיקא כאי טע
טע' אזול רבנן בתר דלא שחיקא לחומרא אמ' רבא בגיללא שנו דביניא אבל אפילו תמ' בשא
מקומות נמי שבי ר' ראב' שמעו ראמ' שמעו כל שיקיינו ממנו ומטלין נמי מט' אר' מנו ולא
מטלי' ושאר כל המשקין מרבעית תנו רבנן ר' נו ותל' מינ משקין במ'
רביעית ר' שמ' בן אלעזר או' בבריא לסוך עין אחת שכן נותנין לבדיקה ומאי נינהו רבא א'
דתרנגולא גברא רבן שמעון בן גמ' או' דקטן לגדול עין אחרת שכן נותנין ליוד ומאי נינהו רבא
דכרשתא ומיכנך נא' לנא' הא לגוא נמ' רבא אמ' במוצא אבל בבצע נל' שהוא ר' שמעון
או בגמרא נביעיין אבל בגדעא אינו חייב אלא מרביעית ומודים חכמי' הל' ר' שמעון במוציא שופכ'
לרשות הרבים ששיעורו ברביעית אמ' כו' טר' נמוציא אבל במצני' כל שהו
אטו מצניע לאו בדעא הוא אמ' רבא הכא במאי עסיקי' בתלמידי שאמרו לו רבו לך ופנה לי מקו'
למעודה הלך ופינה לו דבר החשוב לכל מחייב דבר שאינו חשוב לכל לא אבל מצניעו דיבד
מחייב עליה נא' לא מחייב עליה אמ' מר ומודים חכמ' כל ר' שמעון במוציא
שופכין לבאי הוו אמ' ר' ירמיה לגבל בהן את הטיט דתניא עיט כדי לעשות פי כור לא קתני
האדמני גבל האדלא מגבל לפי שאין אדם טורח לגבל טיט לעשות פי כור
מתני' המוציא חבל כדי לעשות אזן וחבל נמי ליחייב בכדי לעשות תלאי
ליחייב לכבוש כדי... נמצא לא עבדי אינשי תנו רבנן המוציא כדי לעשות אזן
...פה מעריות בין אחרים או בגדיל ... עלמ' מצוף בינן למען ... כדי לעשות ...
...ית קטנה וכמה ... גמלין ... ואגד ... בנוריות ... מא ...

מוכין נרי לעשות נריר קטן וכמה שיעורו כאיזו " מתני " נייר נרי לכתוב עליו קשר
המוכסין " תנא נבבה קשר המוכסין שתי אותיות ורבינהו המוצא נייר הלקאם יש
בו נרי לכתוב שתי אותיות חייב ואם לאו פטור אמר רב ששת מאי שתי אותיות של קשר ה
המוכסין רבא אשתי אותיות ריר ובית אחיזה דהיינו קשר המוכסין מיתיבי המוצא נייר כחוק
ישטר פרעאם ישבלובן שלו נרי לכתוב שתי אותיות או נבבה נרי לכרוך על פי גליות קטנה
של פולטיין חייב ואם לאו פטור בשל לרב ששת דאמר מאי שתי אותיות של קשר המוכסין
שפיר אלא לרבא דאמר שתי אותיות ריר ובית אחיזה דהיינו קשר המוכסין הבא ביד אחיזה
לא עריך קשא " תנו רבנן המוצא קשר המוכסין עד שלא שהראהו למוכס ח
חייב משהראהו פטור ר יהודה אומר אף משהראהו למוכס חייב מפני שצריך לומר מאי מינהו
אמר אביי דהוטר מקבא אינא מינהו דבא אמר מוכס גדול ומוכס קטן אינא מינהו רב אשי
אמר לעולם הר מוכס ומפני שצריך להראותו למוכס שיראה ליה חזי דגברא דמים אנא "
תנו רבנן המוצא שטר חוב עד שלא פרעו חייב משפרעו פטור ר יהודה אומר אף
משפרעו חייב מפני שצריך לומר מאי מינהו אמר רב יוסף אסור לשהות שטר פרעא אינא מינהו
הנא קבא סבר אסור לשהות שטר וסבר מבר ביותר לשהות שטר פרעא אבי אמר דבור על
אסור לשהות שטר פרעא דהנא בבוריה בשטר שכתבו עריך לקיימו קא מיפלגי הנא קבא
סבר מודה בשטר שכתבו עריך לקיימו ור יהודה סבר מודה בשטר שכתבו אין עריך לקיימו
ומאי שפרעו עד שיאמר לזה פרעתי ולא פרעתי הנא אמר דגדולי עולם מודה בשטר ט
שכתבו עריך לקיימו והנא כבתבין שטר קא מיפלגי הנא קבא סבר מתבין שובר ר יהודה
סבר אין מתבין שובר דבא שיאמר מפני שצריך להראותו לבעל חוב שיראה ליה הוי דגברא
פרעינא אנא " מתני " עור נרי לעשות קמיע " בעא מינה רבא
מרב נחמן הבינא עור נבבה אמר ליה מתנו עור נרי לעשות קמיע המעבר עור מבבה
אמר ליה לעבדן נבבה אמר ליה לא שנא ומאי היא דתנא שיעור המלכן והמפץ והעובי
והטווח שיעורו נבילה ורחבה ס בפול ואורך שני חוטין שיעורו במלא ורחב ס
אלכסיין ד לטווח קאי שיעורו בטווי הבא נמי בקרר עמרו קאי שיעורו בנר נבר שלא
לעבדו ושאינו כעובר בבבה אמר ליה לא שנא ולא שני קן כעובר ושאינו כעובר
איתיבה הבוצא סמנין שרוין בנר לעבדו מהו לדונבא לאדא ואו סמנין שאינן שרוין
הנן קליפי אגוזים וקליפי רמונים נר לעבדו מהו בנר קטן מי סבנא הא איתנו אבל
עובדן בר אבוה לפי שאין ארם טורח לשרות סיבנין לעבדו מהו דונבא לאדא ואו

פרעא

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0058
powered by DWork • Heidelberg University Library

זרעוני גינה רבי קבי דליזרעינהו תנן זרעוני גינה פרחה מבגרותן ר יהודה בן תימא אומר חמשה
ואינתר זרעינהו תנן זבל הרקב וזבל החולה רק מרי לזבל קלה של גרוב רבי יוסי עקיבא
וחכמים אומרים מרי לזבל בדישא והא איתמר עלה אמר רב הונא האי זרעא דאדלא זריע לפי
שאין ארם טורח להוציא נמא אחת לזרעתו הרי פיטם מקבים דליגליה תנן מיהים חנם
לדשמן אין במינא שפין ודשות הרבים ששעורו בדבעיתו הוין נר שופטין מכאי חזי
אמר רבי לגבר בן את חטים ואילו בתר דגליה תנן טיט מרי לעשות פינוי התם נמיהא
דאמרן לפי שאין ארם טורח לגבל את הטיט לעשות הא שמעי דאמר רב אבא
משמיה דעולא של שה עורות הן מיה וחיפה וריפתרא מיה בכשמעון דלא מרים ולא
קבים ולא עפין ובמה שיעורו הוא תנו רבנן שמנו בר יהודה מרי לשוד בן משקולות קטנים
אמר אביי ריבעא דרבעא דפומבדיתא חיפה רמליה ולא קבים ולא עפין
ובמה שיעורו מרתנן עור מרי לעשות קבים ריפתרא רמליה וקבים ולא אפין ובמה שיעורו
מרי לבתוב עליו את הגט קתני מיחת מרי לעור בן משקולות קטנה ואמר אביי ריבעא דרבעא
דפומבדיתא חתם בנוטלא והא דתנן חבור שלשה על שלשה חשק ארבעה על ארבעה
קיעור חמשה על חמשה הכפן ששה על ששה ותני עליה חבור וחשק וקיעור בשיעור
טובאה מר שיעור לחודאה התם בקרטבלא מתני׳ קלף מי לבתוב
עליו פרשה קטנה שבתפילין שמע ישראל ורמינה קלף ורוכסוסטוס מרי לבתוב
עליו מזוזה מאי לאו אקלף לא ארוכסוסטוס איבעיא ליה לעולם אקלף מאי מזוזה מזוזה
שבתפילין וקרי לה מזוזה אין ודתנו רבעות תפילין עם תפילין מטמאות אבל
הידיעה שמעון בר יהודה אומר משום ר שמעון הנוגע בר רעה טהור עד שיגיע בקרקע ר זכאי
אומר משמו הנוגע בקרקע טהור עד שיגיע במזוזה עצמה והמרקתני מה קלף מרי לבתוב
עליו פרשה קטנה שבתפילין שמע ישראל כלל דרישא דמזוזה עצמה עמה לא הכי קאמר
קלף ורוכסוסטוס שיעורן בנמרוכסוסטוס מרי לבתוב עליו מזוזה קלף מרי לבתוב עליו פרשה
קטנה שבתפילין אבל רב רוכסוסטוס דמי הוא בקלף מה קלף מתכבן עליו תפילין אף רוכסוסטוס
נותנין עליו תפילין תנן קלף מרי לבתוב עליו פרשה קטנה שבתפילין שמע ישראל ורמינה תש
הלנה למשה בסיני תפילין על הקלף ומזוזה על הרוכסוסטוס קלף בכל מקום בשר רוכסוסטוס
בכל מקום שיעור לכל דבר והתנא שינה בפרי אמזוזה והתנא שינה בזה ובזה בפרי אמר אביי אמר
ר אבהו אקלף בכל מקום שיעור אבל רוכסוסטוס בכל מקום בשר ואיבעי אם שיעור בר
מה בזה וכזה תנא דתנא שינה בזה וכזה בפרי ור אבא בר בר שיר בשם ר יומי בר

כמה עלה יין
ונשאר את היין

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0059
powered by DWork • Heidelberg University Library

חנינא ואמרו לה משום ר׳ יעקב בר חנינא דבפא דאמר בתנא דבי מנשה דתנא דבי מנשה
כתבה על הנייר ועל המטלית פסולה על הסלף ועל הגויל ועל הדוכסוסטוס בשירה מ
כאי אימ׳ מזוזה מזוזה אקלף מי כתבינן אלא לאו תפילין אגויל מי כתבינן אלא נדתניא ההוא
בספר תורה ליכ׳ מסייעליה פיוצאבו תפילין שבלו וספר תורה שבלה אין עושין מהן מזוזה
לפי שאין מודדין מקדושה חמורה לקדושה קלה טעמ׳ דאין מורידין הא מורידין עושין
דתנינה אבאי לאו דתנינה אקלף מזוזה אקלף מי כתבינן אין דתנינא כתבה על הקלף ועל
הנייר ועל המטלית פסולה אמ׳ שמעון בן עזר מאיר היה על הקלף מפני שמשתמרת
השתא דאתית להכי לרב לעמי לא תימא דוכסוסטוס הריהו בקלף לא אינא קלף הריהו
בריכסוסטוס כיה דוכסוסטוס כותבין עליו מזוזה אף קלף כותבין עליו מזוזה
מתני׳ דרי לכתוב שתי אותיות׳ תנא שתי אותיות בריי שתי אותיות
בקולמוס שתי אותיות בקומדין׳ בעי רבא אות אחת בדין אות אחת בקולמוס אות
אחת בקומדין מהו תיקו׳ אמ׳ רבא הרגא וכתבן משהא מהלך חיים בהיתקן
דהוה ניחתן ואמ׳ רבא הוצא אות אחת ומהבה וחזר והוצא אות אחת פטור בעי הצאה
דאפקיה לבתריהא חבר ליה שיעורא לקבייהא ואמ׳ רבא הוצא חצי גרגרת והניחה
וחזר והוצא חצי גרגרת והניחה נעשה כמי שנקלטה או שנשרפה ופטור ואמאי הא
מעמה הכי קא׳ אם קרם והביא את הראשונה קודם הנחת שניה נעשה הראשונה כמי
שנקלטה או שנשרפה ופטור׳ ואמ׳ רבא חצי גרגרת והניחה וחזר והוצא
חצי גרגרת והיזבירה דרך עליה חייב ואמאי הא לא נח בגון שהעבירה הזרך שלשה והא
אמ׳ רבא הוא שלשה לרבנן נרך הנחה על גבי משהולא קשיא כאן בזורק כאן במעביר
תנו רבנן הוצא חצי גרגרת והעבירה וחזר והוצא חצי גרגרת בהעלם אחת
לרשות אחת חייב לשתי רשויות פטור אמ׳ רמי והא איש חיוב חטאת מעיקרן אבל
ברמלית לא אמ׳ אבי אפילו ברמלית אבל פסולא לא דבא אב אפילו תיבה פסולא ואמ׳
רבא לכעכיה ראמ׳ רבא רשות שבתו ברשות הרבים רבא׳ מתני׳
ביחל דרי לכתוב עין אחת׳ אם הלא כחלי אמ׳ רב הונא שכן עינים נחלות
אחת ביתבי רשב עין מלאיר אמ׳ אמ׳ רפואה בר׳ לכתוב עין אחת אם לקשט בשתי
עינים תרגבא חיל דריה דרשמ׳ לנחמני מתנא אמעירניות׳ רבה
ליתן נראש הספר׳ תנא של נראש הספר׳ בראש שלקנה עיר׳ אל
מתני׳ זפת וגפרית בדלי ישרת נקב לכ׳ מיר׳ דרשיעורא

והא קיימא לן דשיעורא דדבנן נפש דתנן ר' יהודה אומר ר' יוסי ליטול מכנו מנעל לקטן אמ'
לסוד פיטפוט בידה קטנה ביתנו מוביל מרי ליתן על פיכור של עורפי זהב
תנו רבנן המוציא שעורי לגבר בו את הטומט לעשות פיכור של עורפי זהב
סוד מרי לסוד אינבין קטנה שבבנות אמר רבי יהודה אמר רב בנות ישראל שהגיעו לפרקן
אי אתה יודע בנות ענייה טופלין אותן בסוד בנות מלכים טופלין
אותן בשבעה חכמות ששה חדשים בשמן המור מאי שמן המור רב הונא אמר מטונת רבי יוסי
אמר שמן של זית שלא הגיע שליש ילמיה סכין אותו שמעון את הבשר ומשיר את השער
ר' יוחנן ר' יוחנן ליה ברוא טפלה ליה אמר אבר ושקר ביה ארבעמאה ענין הוה הוא ענ
בשובבותיה הוה ליה הוא ברוא טפלה אנא שתיגן שיבראל מעיין בתין טפלא
ר' יהודה אומר ר' יוסי ר' יוסי ר' נחמיה אומר ר' יוסי אנר' יפ מאי בינלי
דמא אמר אמר רב עזרא ונתעדה לכי מרא דשיעורא דר' יהודה נפש הא קיימא לן ר'
דשיעורא דבנן נפש זוטר בדרבנן ונפש מר נחמיה מתיבי אבי דנראין דמר' יהודה נחמיה
ורבי יוסי נחמיה בבי עה ואיסר עזרא ופת עזרא אידי ואידי חביט הוא אמר ר' יצחק רבי
לאמר אנדיפא כתקיולר ובמרנא ובי אר ס עושה מעותיו אנפרות לא אמ' רב נחמיה ש
שנתות נדתנן שעתות היום נרון עד באן לפרי עד באן לאיל עד באן לרגש ואיבעא מאי
אנדיפא אפיתא ומה הא דהוא נר גדולה אינקבעלבבר אמרו ריה קום דדיש לן במעשה
מרנמי אמ' לה הוא דדישנא לבו בדדיש חבריה ונפקת עד עיהא בן בתלא ובחתדי
ומחדיה באנדיפה זבית ואמ' מן דדיה ליה ביתנו אדמיה בחתמ
המרעפן תנא מילאפ כף של טיבין מאן תנא דחור מעלי ליה לסוד אבי
רב חסדא דדוד הוא דתנא ואיסר את ביתו בסוד לא אם כן עוד בבי תבן חול ר' יהודה
אותבן מורר הוד אסור מפני שהוא טרפס דבא אבי אפילו תמא דבנן קולקולן והתיקנו
קנה מרי לעשות דרמוס תנא קרבים הבנין לקוי ר' אינבעותו
כעין רבאשי קשר העליון אי קשר הדדתין ואם הוה עזה אמרינן ספיל
לעיר ר' עזה קלה תנא סוד יפר בשמן ונתנה באלפס אמר ר' יוסי בר יהודה
ר' אלעזר אשר מי שמיין לך שהא ר' יהודה מאי הוא אמ' ליה בעתה ר' נלי נא בא
טעם משום דוטאא ר' נפרתא אי שדיך אנ' ליה בידי שמיין לך ביקא תבי אמ' ר
ר' יוסי בר' יעקב ר' יוסי בר' יעקב ר' יוסי בר' יעקב ר' יוסי בר' יעקב ר' יוסי בר' יעקב
מבינה תרגלת ומאי שנא מדר' עזרא ר' יוסי בר' יעקב ר' יוסי בר' יעקב ר' יוסי בר' יעקב

נחמן בר יצחק מתני׳ עצם בר׳ לעשות למיתא
דשיעורא בר׳ יהודה אומר בר׳ לעשות נפש וקא קשיא לן דשמואל דרבנן נפיש אמר עולא אפי
פותחות׳ תנו רבנן הפ׳ פותחת טהורין קבץ בפותחת טמאין ושלגל אעפ שחיברן בדלת
וקבען במסבירים טהורין שכל הבחור לקרקע חריחוא כקרקע׳ זבוכית בר׳ לגיור
בהראש המרבה׳ הנא בר׳ לפעוע שתי נכין באחת׳ צריר אבן׳ אמר׳ יעקב
אמר׳ יוחנן והוא שמרעשת מה וכמה שיעורא תניא ר׳ אישרי יעקב אומר׳ השקל עשרה זוז׳
זונין על לבי מרדשא אמר להם רבותי אבנים של בית הבסא בכמה אמרו לו בית באיזו בבעה
אמר להם וכי טורטני ינים נמנו וגמרו מלאה ד׳ תשאר׳ יוסי אומר בזית באיזו בבעה ר׳ שמעון
בר׳ יוסי אומר משום אביו מלא היד׳ תנו רבנן שלשה אבנים מקורזלות מותר להבנים
בבית הבסא בשבת וכמה שיעורן ר׳ מאיר אומר באיזו ר׳ יהודה בבעה אמר רפרם בר פפא אמר
רב חמרא בכיזרוקת באן כך מחלוקת באיתרוג אחרון אתם מתני׳ הבא במיטה אבנים מחלוקת
באתרוג כך מחלוקת באן אמר רב יהודה אבל לא הפים מאי פיס אמר ר׳ זירא מרשיב בבלית
אמר רבא אסור למשמש בצרור בשבת בדרך שממשמש בחול מתקנה מה זונטרא
ליסתכן לא כל אחריך אמר ר׳ נאי אם שמקום לבית הבסא מלא היד אבל אם בחבר עמדה
קטנה של בשמים אמר רב ששת אם יש גליה מותר׳ מיתיבי שבעה דברים מקיאין
ארם לידי תחתעות ואלו הן אוכל עד שקבר רגלי נפנים ומיורגי בהמה בלא מלח ו
ושדרו של רג ורגמליה ורג שלא בישל מן צדקנו והשחרה שמרי יין והמקנה בסוד ומחתם
והמקנה בצרור שקינה חבירו ויש אומרים אף הדרה עצמי בבית הבסא לאנקשא הא מלה הא
ביבש׳ ואיבעי אמר כאן בצר אחר כאן משני צרור ואיבעי אמר הא ר׳ יוסי הא ר׳ יוחנן
אמר ליה אבי לרב יוסף ירדן עליה נשמים ונטשמשו מחו אמר ליה אם רשומן גבר מותר
בעמיניה דבה בר רב שילא בר רב חסדא מיהו ר׳ יוחנן לגנאחרי אמר ליה גבור הבריות
שרוחה אתלאה עשרה שבתורה יתיב מ׳ מרי יקר ואלה ליה שמעורא איתביה רבינא
למרי בר ד׳ אייזר אגנוטל ארם קיים כלפני לרחצות בו שיניו ובמים אולאיטול לאמן
האיבתם של בהמה הבי השתא ארם קובע מקום לפעוה הבא אין ארם קובע מקום לביה הבסא׳
אמר רב הונא אסור לפנות בשדה ניר בשבת בבאים ומ׳ בשום דיישא אבל בחול נמי
ולא משום עשבים והא אר׳ שמעון בן לקיש צרור שיעלו בו עשבים מותר לקרות בו והתולש
מכה בשבת חייב חטאת אמר ליל שקיל מיעלא נשרי ותיתאי וביחיב משום דיש הא אמר יהא
היתה לו נבלה וטמאה בבית חייב משום נבלה בשדה חייב משום חורש׳ נפנאמרת

לקיש צריר שעליו ע"ב מותר לקנות בו והתולש מבנה בשבת חייב חטאת אמר רב פפא
שמע מינה מדרישא לקיש היא דפסא שרי לטלטולה מתקון לה רב מתנא אם אמרת לעורך
יאמרו שלא לעורך אבי אביי היא דפסא הואיל ואתא ליתן ניכא ולא מלאכה
מנה על גבי קרקע והניחו על גבי יתירות מיחייב משום תולש הוה מנה על גבי יתירות והניחו על
גבי קרקע משום נוטע אמר ר' יוחנן אסור לקנות בחרס בשבת מאי טעם אלינו משום
מבנה בחול נמי אלא משום נספים אפילו בחול נמי אלא משום הסרת נכסין דבר שאין מתכוין
אמר ליה ר' נתן בר הושעיא גברא רבא אמר מילתא לימא מה טעמא מיבעיא בחול דאסור אבל
בשבת תקנה ואיבא תורת כלי עליה שפיר דמי קמ"ל רבא מתני' ליה משום הסרת נכסין
וקשיא ליה דר' יוחנן ור' יוחנן ומי אמר יוחנן אסור לקנות בחרס בשבת אלא דבר שאין מתכוין
אסור והא אמר ר' יוחנן הלנה כמתה משנה ותנן עיר חופף ומפספס אבל לא סורק אלא בחורה
בר בר דרב נתן בר הושעיא כאי בשפיה בי הא דרב חסדא הוה קא אול בארבא אמ'
ליה הוא מטרוניתא אותבן מחדיבו ולא אותביה אמרה איהי מילתא אמרה לארבא אמרי
אינהו מילתא שרי והא אמרה ליה ונא אעבד לכו דלא מקנה לכו בחספא ולא קטיל לפנא
אמנא ולא שרקא ואנא לבו מנישא דאסר גנאה אמ' להו רב הונא לרבה מאי טעמא
לא שניחא ליה קמיה דרב חסדא דמחדדן שבעתא אמר ליה אמאי אזיל לגביה אי
אזלינא לגביה מותיב ליה גמרא דעולמו ואמ' מאן דעייל לביתה הנסא לא ירקיב להדיא ולא
ליטהר טפי דהאי כרכשתא אתית שני יתיב דילמ' לישטבטא ואתא לידי סכנה אמ'
ליה הוא עסיק בחיי דברייתא ואתא אמרת במילי דעלמא מי שבן דזיל לגביה
היו לפניו ערור וחרס רב הונא אמ' מקנה בערור ואין מקנה בחרס רב חסדא אמ' מקנה
בחרס ואין מקנה בערור מיתיבי היו לפניו ערור וחרס מקנה בחרס ואין מקנה בערור
תיובתא דרב הונא ורב נחמן רפרם בר פפא קמיה דרב חסדא אליבא דרב הונא מאונגי בים
היו לפניו ערור ועשבים רב חסדא ורב המנונא חד אמ' מקנה בערור ואין מקנה
בעשבים חד אמ' מקנה בעשבים ואין מקנה בערור מיתיבי המקנה בדבר שהאור של
שולטת בו שינו דתתתונות בו נושרות לא קשיא הלא בחזן הא בנשין
היו לפניו דפנות ואינו נפנה רב חסדא ורב הונא חד אמ' דרה דעה שולטת בו חד אמ' דרה זוהמא
שולטת בו דזה ערור לפנות ואינו יכול לפנות אמ' רב חסדא יעבד וישב רב חנן מנהרדעא
אמ' יכתוב לו עדים רב הונא אמ' יעשה בערור באותו מקום רבנן אמרי ייסיר דעתו
אמר ר' יוחנן כגון גרה דרבא דרבנן שנן דבי מסה דעתה לא מפני אמ' ליה יכה

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0063
powered by DWork • Heidelberg University Library

דעתו מדברים אחרים אמר רבי מדפתי להיר חזי לי ההוא טייעא דקם ויתיב עד דש
דשפיר בקדירה תנו רבנן הנכנס למערת קבר יהלך עשרה פעמים של ארבע
אמות פסיעה ואמרי לה ארבע אמות פעמים של עשר עשר פסיעות ונפנה ונכנס ויושב
במקומו מתני' רחם בדיליתן אבעו להו שיעורא דר' נפש
אנשיעורא דר' יוסי נפש מסברא שיעורא דר' יוסי נפש מקרא שיעורא דר' מאיר נפש
דאיסל דע שיעורא דר' יוסי נפש ליטל ליה בנמא זוטא והדר ליטל ליה בנמא רבא אמר
אביי נרי לחתות איש מיקירה גדולה שפיר קאמר ליה ר' יוסי לר' מאיר ור' מאיר לא מ
ר' יבעיא קאמר מידי דחשיב לאינשי דלא לישתכח ליה לא אפילו מידי דלא חשיב לא
לאינשי לא לישתכח ליה

הדרן עלך המוצא

אמר עקיבא מנין מי שמטמאה
במשא גדולה שתורם נכו דיה יצא ראמר לוה בידה מטמאה במשא אף מטמא
במשא מנין לפנות שזה אבן הזרה שבדרך אנייה כלים מנין לע
במשא מנין לשרונה שהוא טשה על טשה טפחים שזורעין בתוכה חמשה זרעונין ארבעה
ארבע רוחות הארץ ואחת באמצעין שני באשר בארץ תרוא עכחה וכנה זרועה
הצבוח ודיעה לאנא אא זרועה מנין שבת זרעין ביום השלישי שהיא טבאה
שני יהיו נמים לשרשתיכם ובנין שמרחיצין את המילה ביום השלישי שחל
להיות בשבת שני ויהי ביום השלישי בהיותם כואבים ומנין שקושרין לשון של
זהורית בראש שעיר המשתלח שאם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו
ומנין לשונה שהוא בשתיה בים הגיפורים שזרבא נמים בחרבו ובשמן בעצמותיו
ומנין לשונה שהוא בשתיה בים הגיפורים שזרבא נמים בחרבו ובשמן בעצמותיו
הכוייא עצים בר יבשל כיינה קלה ובגליל מרי לתבל ביינה קלה וכיעטרפין זה עם זה
קליפי אגוזים וקליפי רמונים מטים ופיאה מדיל עבוה בגר קטן פיסבא כירגלים
נתר ביני תקטוליא ואשלגדי לתבס בהן בגר קטן פיסבא ר' יהודה אומר לה עבר את
הכרם טילה לתבל שהוא עומדן כל שהוא מיני בשמים ומיני פרחים לתבל שהן שמצינן
איתן לרפואה כאגדי דבי ר' ומיעבר הכיינה מקק סופרין ומקק מטפחותיהן כל שהן שמ
שמצינן אשקלונגי ר' יהודי אומר הכיינה אמשיינו כל שהן שלא ירבה בידך מאוב
מן החוב הכיינא דיפת ירגלים שישנה מינן ירבה אינו חייב לארטאת
ארבעת ירגלים נגיה פרחה הכנגרת ר' יהודה אמר חמשה זרק קוקשאן

שנים זרעו לועין שנים זרעפול המיצרי שנים חגב חיטל שו[illegible] מת בגיורת צפורת בלים בין חיה
בין מתה כל שהוא שמצניעין אותו לרפואה ר יהודה אמר אף המיצא חגב חיטמא כל שהוא שלא
שמצניעין אותו לקטן לשחק

סליק נדרקא

אמר ר עקיבא

תנן התם מי שהיה ביתו סמוך לעיר ונפל אסור
לבנותו ביצד יעשה בונה לתוך שלו ארבע אמות ובונה חיצה שלו ושל עיר נדרין מחצה על
מחצה אבנין עצי יעפריו מטמאין בשרץ שנ שקץ תשקצנו ותעב תתעבנו ר חרם הוא אמר ר
עקיבא אם נדרה חרם נבו דוה מה נדוה מטמאה במשא אף עיר מטמאה במשא רבנן תורם
ראמ קרא נבו דוה מה נדוה בזר שנ תזרם נבו דוה צא ואמר לא קבנם אל ואמר אמ רבא נמי
במשא מולי עלמ לאפליגי ומטמיא דהא איתקש לנדה ביפליגי באבן מסמא ר עקיב סבר
בנדה מה נדה מטמיא באבן מסמא אף עיר מטמא באבן מסמא ורבנן סברי בשרץ מה
שרץ לא מטמיא באבן מסמא אף עיר לא מטמיא באבן מסמא לר עקיבא למאי הילכתא
איתקש לשרץ למשמשיה ורבנן למאי הילכתא איקשייה רחמנא לנדה למשא ולשרץ דלא
מטמיא באבן מסמא וליקשייה רחמנא לגבילה אין חכי נמי מה נדה אינה לאיברים אף עיר
אינה לאיברים אלא הא דבעי רב חמא בר גוריא עיר ישנה לאיברים או אינה לאיברים תיפשוט
ר"ח דלרבנן אינה לאיברים דב חמא בר גוריא אליבא דר עקיבא בעי להו ר אליעזר אמ באבן
מסמא מוליה עלמ לאפליגי דלא מטמא דהא איתקש לשרץ ביפליגי במשא דר עקיבא
סבר בנדה מטמא במשא אף עיר מטמא במשא ורבנן סברי בשרץ מה שרץ לא מטמא
במשא אף עיר לא מטמא במשא ולר עקיב למאי הילכתא איתקש לשרץ למשמשיה
ורבנן למאי הילכתא איתקש לנדה למשא וליקשייה רחמנא לגבילה אין חכי נמי מה
נדה אינה לאיברים אף עיר אינה לאיברים אלא הא דבעי רב חמא בר גוריא עיר ישנה
לאיברים או אינה לאיברים תיפשוט מ"ד דרבנן ודין לר עקיבא אינה לאיברים
דבזמא בר גוריא ברבא מתני לה ובעי להו אליבא דר עקיבא מתיבי עיר בשרץ ו
ומשמשיה בשרץ בשלמ לר אליעזר ניחא אלא לרבא קשיא אמ לך רבא מי אליבא
ר מתניתין דקתני אבנין עצי יעפריו מטמאין בשרץ ואוקימנא מה שרץ דלא מטמא
באבן מסמא הבא נמי דלא מטמא מסמא מתיבי נגעי ונמרית פגע עיר ומשמשיה
ולא אמרינן לר עקיב אם הן והפשטן בשלמ לר אליעזר ניחא אלא לרבא קשיא אמ לך רבא
ולמעמיך נגעי ונמרית הקשה הא דבר אל בני ישראל מי ישראל מטמאין בזיבה ואין

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0065
powered by DWork • Heidelberg University Library

הנים מטמאין בזיבה אבל נזרו עליהם שהן מבין לכל דברי הם לא רבא מתרין לטעמיה
אעזר מתרין לטעמיה רבא מתרין לטעמי נבדית ונבדית הן והיסטן ואבן מוסמא שהן
ש עז היא והסיטה אבל לא אבן מוסמא שלה ר עקי אז עז היא והיסיטה ואבן מוסמא
שלה ור אעזר מתרי לטעמי נבדית ונבדית הן והיסטן ואבן מסמא שלהן עז היא ולא היכט
ר עקי עז היא והיסטה אבל לא אבן מוסמא שלה מתקיף לה רב אשי אם כן מאי הן לא
רב אשי סבירא ליה כרבא ומתרץ ליה כרבא והכי קא רב אשי נבדית ונבדית בין הן שהסיטו
את אחרים ובין אחרים שהסיטו אותן טמאין עז שהסיטה את אחרים טהורין אחרים ש
שהסיטו אותן טמאין משמע הן שהסיטו את אחרים ובין אחרים שהסיטו אותן טהורין ב
בשל שהסיטו אותן משמע הן לא היא שהסיטה את אחרים היכי משמע הן לה אמר רמ
בדית דרב יבא נדתן זב בבא אחת ואוכלין ומשקין בבא שניה כרעזהזב טמאין ברעו הן
כמאן אולא הא דתנא כל הטמאות הסיטות טהורין חוץ מהסיטו של זב
של אמינו חמר נבלה תורה טלה נמאן דלא מ עקב דאי ר עקי אינא נמי עז אפילו תיבא
בעי רבחמא בר גוריא עז ישנה לאיברים אוינה לאחרים
כל היכא דהדיוטו יכול להחזירו לא תיבעי לך דמאן דמיחבא דמיא כיתבעי לך היכא דאן
הדיוטו יכול להחזירה מאי כיון דאין הדיוט יכול להחזירו כמאן דמיתבא דמיא אדילמ
לא מיחסרא איכא דבעי לה לאיתן גיקא כיון דאין הדיוט יכול להחזירה כמאן דמיתבא
דמיא כיתבעי לך היכא דהדיוטו יכול להחזירה מאי כיון כיון דהדיוטו יכול להחזירה
כמאן דמיחבא דמי אודילמ השתא מיחתא הא משלפא ושדא תיקו
בעי רב אחא בר אמי עז פחותה מכזית מהו תיקו מתקיף לה רב יוסף למאי
איקי לענין איקורא לא יהא אלא בעל זבוב אהי עקרון דתנא וישיבם להם בעל בריתה
לגרים זה בעל זבוב אהי עקרון מלמד שמל אחר ואחר עושה לו רמות יראתו ומניח
בתוך ביתו כיון שזורה מוצאו בתוך כיסו ומחבקה ומנשקה לא לענין טומאה מאי
כיון דאיתקש לשרץ מה שרץ אשה נמי בעי שה אודילמ הא איתקש לבית מחבת בגזית
אגב בגזית דאמר עולא דאשרץ דתנא עז פחותה מכזית אין בה טומאה כל עיקר
שרץ אבן גזרה אלמר בגיהנם מה בגזית אגב עז בגזית ורבנן לגיהנם
איתקש לשרץ דלא כמאה כמשאלגדה דאנו לאיברים לבית דאינו מי מאה כפ
בגזית אינם דחומרא דאי חיל הא אקשה דחמרא לשרץ לטמוי בעי שה לגדה לל
לטמוי באב מסמא לבית לטמוי באהל טומאה דעז דרבנן הוא וחומרא דקרא

מקשינן ר' אומרא לא מקשינן מתני' כגון לספינה שהוא טהורה

פשיט אנייה כלים הוא אא"ה אקמ"ל מה ים טהור אף ספינה נמי טהורה תנו

חנגא אי נמדה משקן מה. שקן מטלטל מלא וריקן אף מ"ל מיטלטל מלא וריקן לאפוקי ספינה

דלא מיטלטלה מלאה וריקנת מאי בינייהו איכא בינייהו ספינה של חרס למאן דאמ' אנייה

כלים למאן דאמ' שקהנך הוא דמתקי' נמי שקן דאי מטלטל מלא וריקן אין אי לא לא

אבל ספינה של חרס אע"ג דאינה מיטלטלת מלאה וריקנת אי נמי ספינת הידרן איכא בינייהו

למאן דאמ' אנייה כלים הוא למאן דאמ' מיטלטל מלא וריקן הא נמי מיטלטלת מלאה

וריקנת דאר' חנינא בן עקביא מפני מה אמרו ספינת הידרן טמאה מפני שטועין אותה ב'

בבשה ומידרן אותה לנים אמ' רבי יהודה אמ' רב לעולם אל יכנס אדם עצמו מבית המדר

אפילו שעה אחת שכמה שנים נשנית משנה זו בבית המדרש ולא נתגדה טעמה עד שבא

ר' חנינא בן עקביא ופירשה אמ' יוחנן לעולם אל יזנח אדם מדברי תורה ואפילו שעת

מיתה ש' זאת התורה אדם כי ימות באהל בשעת מיתה תורה אמ' ר"ש

לקיש אין דברי תורה מתקיימין אא"כ שממית עצמו עליהן ש' זאת התורה אדם כי ימות

באהל אמ' רבא ולחנינא טילטול על ידי טוורים שמיה טילטול אי דתנן שלש עגלות

הן העשויה נקתנדרא פטבאה מדרס במיטה טבאה טמאה מת של אבנים טהורה מ

מכלום אמ' יוחנן אם ישבו בית קבול רמונים טמאה" שלש תינות הן תמה שפתיה

כ"ד טמאה מדרס מלמעלה טמאה מת הבאה במדה טהורה מכלום" תנו רבנן מדרס

מכלי חרס טהור ר' יוסי אומ' אף הספינה מאי קא הכי קאמ' מדרס כלי חרס טהור מגעו טמא

ספינה של חרס טמאה בחנניה ר' יוסי אומ' אף הספינה טהורה בתנא דידן מתקין לה תב פפא

אבן כאי אף אאמ' רב פפא הכי קאמ' מדרס כלי חרס טהור ומגעו טמא ועישל עצבין

ניגעו בו מדרסו טמא וספינה הידרן בתנא דידן ר' יוסי אומ' אף הספינה טמאה בחנגא ומדרס

כלי חרס דטהור מנין אמ' חזקיה דאמ' איש אשר יגע בו משכבו מקיש מ' שכבו לו מה הוא יש

לו טהורה במקוה אף מ' שכבו ישלו טהרה במקוה לאפוקי כלי חרס דליה ליה טהרה במקוה

דבי ר' ישמעאל תנא מ' משכב נדתה יהיה לה מקיש מ' משכבה לה מה הוא ישלה טהרה במקוה

אף נדה ישלה טהרה במקוה לאפוקי כלי חרס דליה ליה טהרה במקוה מיתני' אדלע מפני

בית מנין ודין הוא פרק קטנים שטהורין בזב טמאין בבית מפני שאינו אינו דין שטמא נבלה

הבאה דליה ליה טהרה במקוה אמ' ליה חנגא הוא ר' אביא בריה אמ' ליה רב פפא לעולם מהאי

טעמא אמ' ליה אדרבה דחנגא לייתי מ' עתה דידן יש עמו מאי דחיקרא נחיים בתי' איש אשר

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0067
powered by DWork • Heidelberg University Library

אשר יגע במשכבו וכל המשכב אשר ישכב עליו הזב יטמא וגם האדם אשר יגע בזב
בלי שטף אין בגדיו כביכול משכבו לו רבא אבי בדרב כלי חרס טהור וכלי פתוח אשר אין עמיד
פתיל עליו טמא עליו הוא האיש עמיד פתיל עליו טהור מילא עסיק דיחיד לאשתו נדה
וקא רחמנא טהור" מנין לערוה" מאי משמע אמר רב יהודה ביבארן
הדיא עמוד וכנגד זרועה תעמוד הדיא חד עמוד חד אתרי זרועה תרי" הא חמשה וקים
לחו לרבנן דחמשה בשיתא לא ינקי מזרדי ובנא לן הקים לחו לרבנן מילתא הוא דאמר ר
חייא בר אבא אמר ר יוחנן לא תשיג גבול רעך אשר גבלו ראשונים גבול שגבלו ראשונים לא
תשיג מאי גבלו ראשונים אמר ר שמואל בר נחמני אמר ר יוחנן אלה בני שעיר החורי יושבי הארץ
אטו נולי עלמ יושבי דק ניהו אלא שהיו בקיאין בישיבה של ארץ שהיו אומלא קנה זה ליוה
מלאקנה זה לגפנית מלאקנה זה להאינה וחורי שמריחין את הארץ חיוי אמר רב פפא שהיו
טורמין את הארץ מחיוי רב אחא בר יעקב אחורי שנעשו בני חורין מבני סיחן"
אמר רב אבי ערוה ששה חוץ מגמוליה תניא נמי הכי ערוה תוכה ששה ~~ותוכה ששה~~ גמוליה
נמכיה מרתנן ר יהודה אומר יחב טפה פרסה אמר ר זירא האיתיבא ר חנינא בר פפא מאי טעמא ר
יהודה דבית והשקית ברגלך כגן הירק מה ירק טפה אף גבול גמי טפה אמר ערוה בחזירה
שנינו היא אינה מקיים קרנית אמרי בי רב משמיה דרב בממלא את הקרנות ולזר עמ אמאי
ולא ליכלי גזירה שמא ממלא את הקרנות ולא יהא לא ראש ומ מילא אתן הוה ראש ~~ומ~~ גנס
לתוך שדה ירק מותר בפני שנראה סוף שדה הוא אין ראשונה לערוה ושמואל אמר ערוה בכן
הערוות שנינו והא קא מיערבן לחדדי בטטה שורה לבאן ושורה לבאן" אמר עולא
בין במעיבא הפקיע תלם אחד על פני כולה מיהו אמר רב ששת בא ערבב ובטל את הקיים
השורה רבא אמר ערבב מבטל את השורה איתיבה רבא לרב אשיה נטע שתי שורות
של קישואין או שתי שורות של דלועין או שתי שורות של פול המצרי מותר שורה אחת
של קישואין או שורה אחת של דלועין או שורה אחת של פול המצרי אסור שנים הרבה
דאינא שרבא אמר רב סחנא אמר יוחנן הרחבה למלאות כל גינתו ירק עושה ערוה ששה
ושובל בה חמשה ונמלא קרנותיו נלמה שורה הא איכא רבני בני אמרי דבי ר ינאי כל
נמלא רוב אתו בנים ומ אשי אמר אסהיו לדלעין שתי זרעים שתי איתיבה
ר נא לרבא [illegible] ירק בירק אחד בששה [illegible] אחד נטבלא בדרבנן
[illegible] הוא ר שמעון [illegible] אסור [illegible] לתוך ראש
[illegible] ולתוך [illegible] הדיא מבנה" כגון לפרטה

ליקיע

שאמלו

ל פולטת שכבת זרע" דישא דלא מר אלעזר בן עזריה הסיפא מר אלעזר בן עזריה
דאמר אלעזר בן עזריה טהורה שמעינן מאן דלא מוקים בתנאי תנא דישא טהורה ומוקים
לה למילה מר אלעזר בן עזריה ומאן דמוקים בתנאי דישא רבנן וסיפא מר אלעזר בן עזריה"
תנו רבנן פולטת שכבת זרע ביום השלישי טהורה דברי אלעזר ר' ישמעאל אומר פע"
פעמים שהן ארבע עונות פעמים שהן עונת פעמים שהן שש עונות ר' עקיבא אומר לעולם חמש עונות
ואם יצאת מקצת עונה ראשונה נותנין לה מקצת עונה ששית אמרו רבנן קמיה דרב פפא
ואמרי לה רב פפא לרבא בשלמא לר אלעזר בן עזריה דרבנן דאמרי בתרגשה עבד פרישה אלא לר עקיבא דאמר לא מרבנן ולא מר יוסי אלא מדאורייתא
ור' ישמעאל מר יוסי דאמר באדבעה עבוד פרישה אלא לר עקיבא דאמר לא מרבנן ולא מר יוסי אלא מדאורייתא
בר אהבה לעול מר יוסי ומשה בהשכמה ירד בהשכמה עלה דסל' ויבשכם מיה
בבקר ויעל אל הר סיני בהשכמה ירד דכתיב לך רד ועליית מיון ישל לעלה מה עליה בהשכמה אף ירידה בהשכמה
ירידה בהשכמה למה לי למימר להו והאמר תנא הונא ישראל קדושים הן ואין משכימין מטות הכם
ניים האמר רבא בבית אפל מיתר ואר רבא ואיתיל תרפא תלמי חכם מאפיל בטליתו ומעיר והא
טבולי יום ענהו אבי ורבא דאמר תרויהו נהנה תורה לטבולי יום יתיב מיימר וקא להאי שמעתא
אליה רבא לאמרימר נתנה קאמרת אוראויה קאמרת אליה הוויה קאמינא וליטבלו בני שמעתא
ויקבלו אותה בני שמעתא אל יגזק לא מראש בסתר דכתי ולך עקיב לישמשו כולו יומא ר'
דארבעה ולטבלו בנהרא דשבתא ויקבלו תורה בנהרא דשבת אל יגזק אר הלוי ולכן לקבל
תורה והלו לטבילה אל חייבו ראבא אר יוחנן דברי ר' ישמעאל ר' עקיבא אבל חכמים אומרים
עיניות יולדות בעוון אלר חסדא מחלוקת שפרשה מן האשה אבל פרש מן האיש טמאה
כל זמן שהוא לוה מתוך כי ששת בלבנה ובל עור אשר יהיה עליו שכבת זרע עד ערב לשכבת זרע
שרחה ראו לאו שפרש האיש לא שכרשו מן האשה בעי רב פפא שכבת זרע שרי
בכלים המהו ישראל דדייני כמעות חבל לגופיהו מיבר ולי דייני במעות לא חבל לגופיהו אודילמא
כיון דאמלי שקעים ורכסים חבל לגופיהו שכבת זרע שלו שלו בעי בהמה מה אשה דאי
לה כרוכיר בתרה דלית לה כרוכיר לא אודיל לא שנא תיקו תנו רבנן פשר בחרש
ר' יוסי אומר לישר ר' יוסי אומר בשבת ר' אבא דכתי עלמא דראי חדש אתו דרבי סיר סת הוא
ר' יוסי אומר מדבר סיני ובל חדש החדש הזה לכם ראש כל חדשי אף כאן ראש חדש
ר' יוסי אומר בשבת נתנה תורה לישראל בר רבא זמנו את יום השבת ובל דתם ויאמר משה אכלו
לה לכן בעוברי שלו אף ראו ביומו של יום כי מעוברי בקנין ר' דרבא דיבר בחד

תהיו לי ממלכת כהנים בתלתא אמ להו מצות הנבלה בארבעה עבוד פרישה ודבנ סבר
בתרי בשבא אקבע ירחא בתרי בשבא לא אלהו ולא מידי משום חלשא דארחא בתלתא אלהו
ואתם תהיו לי ממלכת כהנים בארבעה אלהו מצות הנבלה בחמשה אלהו מצות פרישה
כתיב וקדשתם היום ומחר קשי לר יוסי אלר יוסי יום אחר הוסיף משה מדעתו דתנא שלש
דברים עשה משה מדעתו והסיפ הקבה על ידו הוסיף יום אחד מדעתו ופירש מן האשה ושבר
הלוחות הוסיף יום אחד מדעתו מאי דרש היום ומחר היום כמחר מה מחר לילו עמו אף היום
לילו עמו ולילה דהאידנא נפק ליה שמ מ תרי ומילבר מהאידנא ומנלן דהסיפ הקבה ערידו
דלא שרא שכינה עד עברא דשבתא פירש מן האשה כמאי דרש אמר מה ישראל שלא דברה שכינה
עמהם אלא שעה אחת וקבעלהן זמן אמרה תורה והיו נכונים לשלשת ימים אף שבת שלשה
ושעה שכינה מדברת עמו ולא קבע לו זמן על אחת כמה וכמה ומנלן דהסיפ הקבה ערידו
שנאמר אמור להם שובו לכם לאהליכם וכתיב ואתה פה עמד עמדי שבר את הלוחות מאי דרש אמר
ומה פסח שהוא אחת משש עמאות ושלש עשרה מצות אמרה תורה כל בן נכר לא יאכל בו כל
התורה כלה וישר משומדים על אחת כמה וכמה ומנלן דהסיפ הקבה ערידו דכתיב אשר שברת
וישר כחך ששברת תשמ והיו נכונים ליום השלישי קשי לר יוסי האמרת יום אחר הוסיף
משה מדעתו תשמ שלישי שלישי בחדש שלישי בשבת קשי לרבנן האמני ר יוסי הוא
שלישי לכאי לכדתנא וישב משה את דברי העם אל יי ויגד משה את דברי העם אל יי מה אל
הקבה למשה ומה אמ משה לישר ומה אמרו ישראל למשה ומה השיב משה לפני הגבורה זו מצות
הנבלה דברי ר יוסי ר יהודא אומ מתחלה פרש עשה ולבסוף פרש מתן שכרה בתחלה פרש עשה
שנ וישב משה את דברי העם דברים שמשיבין דעתו של אדם ולבסוף פרש מתן שכרה דכתיב ויגד
משה את דברי העם דברים שמושכין לבו של אדם כאבדה איבדא בתחלה פרש מתן שכרה דכתיב
וישב משה דברים שמושיבין דעתו של אדם ולבסוף פרש עשה דכתיב ויגד משה דברים שקשין
לאדם כבניתין תשמ ששי ששי בחדש ששי בשבת קשי לרבנן האמני ר יוסי הוא ששי לכאי
ורבא אלחנייתן ר אחא בר יעקב אף למיסען וקמיפלגי בשבת דמרה דכתיב זכור את יום השבת
כאשר צוך יי אליך ר יהודא כאשר צוך במרה מר סבר אשבת אפקוד אתחומין לא אפקוד ומר
סבר אתחומין נמי אפקוד תשמ ניסן שבו יצאו ישראל ממצרים בארבעה עשר שחטו את
פסחיהן בחמשה עשר יצאו ולערב לקו בכורות לערב סלקו דלא אמ מבערב האותו היום חמישי
בשבת היה ומודה מיסר בניסן בחמשא הוה ירחא דאייר שבתא ויהי ירחא דסיון חד בשבתא קשי
לרבנן אמרי לר רבנן אייר דהוא שתא עבור עברה תשמ דלא עברה ניסן שבו יצאו ישראל

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0070
powered by DWork • Heidelberg University Library

יצאו ממצרים בארבעה עשר שחטו את פסחיהן בחמשה עשר יצאו ולערב לקו בכורות לערב סלדנ
אלא אימא מערב לקו בכורות ואותו היום חמשי בשבת היה הש"ים עמן אידע איר להיות בשבת
חשר איר איר ע"סיון להיות בחד בשבת קשיא לרבנן הא מני ר' יוסי הוא אמ' רבינא הא שמ
ויסעו מאלים ויבאו כל עדת בני ישראל מדבר סין בחמשה עשר יום לחדש השני ואותו היום
שבת היה רבנן וראיתם את כבודי וכתו ששת ימים תלקטוהו ומדחמסר באיר שבתא
ריש ירחא דסיון הד בשבא קשיא לרבנן הא אמרינן איר דהיא שתא עבורי עברוה"
אמ' רב חבי מיתיבי לרב אשר אשי הא שמע ויהי בחדש הראשון בשנה השנית באה
לחדש הוקם המשכן ותנא אותו היום טל ישר עטרת ראשון למעשה בראשית ראשון
לנשיאים ראשון לכהנה ראשון לעבודה ראשון לדרשת אש ראשון לאכילת קדשים ראשון
לשכון שכינה בישראל ראשון לברך את ישראל ראשון לאסור במות ראשון לחדשים ומדר
לשכון שכינה בישראל ראשון לברך את ישראל ראשון לאסור במות ראשון לחדשים ומדר
ובדריש ירחא דניסן דהאי שתא חד בשבא ראשתקד ארבעה בשבא דהנא אחרים או
איקבין עצרת לעצרת ואיקבין ראש השנה לראש השנה אלא ארבעה ימים בלבד אס
היתה שנה מעברת חמשה הוה ליה ריש ירחא דאיר מעלי שבתא וריש ירחא דסיון
שבתא קשיא כמן לר' יוסי בין לרבנן לר' יוסי שבעה חסרים עבור לרבנן שמנה חסרים עב
עבורה" תא שמע ר' יוסי אומר בשני עלה משה וירד בשלשי עלה וירד ברביעי ירד ושוב
לא עלה וכו' מאחר שלא עלה מהיכן ירד אלא ברביעי עלה וירד בחמשי בנה מזבח וה
והקריב עליו קרבן כשר שלא היה פנאי לאו כמשוש תורה לא משום טורח שבת"
דרש הוא ברבי עייל דתנ חסדא ברבי מנא אמר אורין תליתאי בירח תליתאי על ידי
ויתי נבו בת ההר ארבעים יום תליתאי ברבנן
שלפה הקב"ה את ההר על ישראל כגגית אמר רב אחא בר יעקב מיון מה ענבה לאו ריתא
הבורתכם ארבאחא בר יעקב מיון מה ענבה לאו ריתא ארבאחא בר יעקב הדיר וחבירה בימי מרדכי
ואסתר דכתיב קימו וקבלו היהודים עליהם קיימו מה שקבלו כבר
השמעת דין ארץ יראה ושקטה אם יראה ומר שקטה אם שרטה לרוה יראה אם כתרה יראה
ולכסות שהיה ודמה יראה כדרישי רקי דרישי רקי מאי רבי יוחנן יום הטוב מלהר שחתנה
הקב"ה עשה בראשית אלהים אמר ישר מחבריו את התורה מוכר ואם לאו הרינו מחזיר את
ירחו ליתרו ויהי דרש רבי מאיר בשעה שרחה ימי ישראל בשה שמע בא שמעון ריבא
מלאכי השרת וקשרו רבו אחד בנגד נעשה ואחד בנגד נשמע ריבא שמעון
ריבא מלאכי חבלה הפרקים של ויתנצבו את עמדם תחתיו אר רמא בר חנן

בחרב טענו ובחרב פרקו בחרב טענו כדאמרן ובחרב פרקו כדכתי ויתנעלו את עדים מהר חורב
אר יוחנן וכורן זכה משה ונטלן דסמיך ליה ומשה יקח את האהל. א"ר יש לקח ועתיד הקב"ה
להחזירן לנו שנ' ופדויי ה' ישובון ובאו ושמחת עולם על ראשם שמחה שמעולם על ראשם.
אר"ל בשעה שהקדימו ישר' נעשה לנשמע יצתה בתקול ואמ' להן בני מי גלה לכם רז זה
שמלאכי השרת משתמשין בו שנ' גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו בריש עושה והדר
לשמוע. אר' אחא בר חנינא מאי דכת' כתפוח בעצי היער למה נמשלו ישר' לתפוח לומר
מה תפוח זה פריו קודם לעליו אף ישר' הקדימו נעשה לנשמע. ההוא מינא דחזייה לרבא
דקא מעיין בשמעתא ויתבה ליה אעבעתיה דידיה תותי כרעיה וקא עייל להו וקא מבען א"ל
אעבעתיה דמא א"ל עמא פזיזא דקדמא פומא לאודנא אכתי בפזיזכו קימיתו ברישא אבע
לכו למשמע אי מצית קבלית ואי לא לא קבליתו א"ל אנן דסנינן בשלימותא כתבן תומת
ישרים תנחם הנך אינשי דסניאן בעלילותא כתבהו וסלף בונדים ישדם. אר' שמו' בר נחמני
אר' יונתן מאי דכת' לכבתיני אחתי כלה באחת מעיניך כתחלה באחת מעיניך ולבסוף בשתי עיניך
אעולא עלובה כלה שזנתה בתוך חופתה אר' מאי קראה עד שהמלך במסבו נרדי נתן
ריחו אר' רבא עדין חביבותא נבן דכת' נתן ולא כת' הסריח. תנו רבנן הנערכין ואינן עולבין
שומעין חרפתן ואין משיבין עושין מאהבה ושמחין ביסורין עליהן הכת' אומר ואוהביו כצאת
השמש בגבורתו. אר' יוחנן מאי דכת' יי יתן אמר המבשרות צבא רב כל דיבור שיצא מפי
הקב"ה נתחלק לשבעים לשון דבר' ישמעתנו וכפטיש יפצץ סלע מה פטיש זה מתחלק למה
ניצוצות אף כל דיבור שיצא מפי הקב"ה מתחלק לשבעים לשון. אר' חנינא בר פפא מאי דכת'
שמעו כי נגידים אדבר למה נמשלו דברי תורה לנגיד לומר לך מה נגיד זה יש בידו להמית ולהחיות
אף דברי תורה יש בהן להמית ולהחיות כדרבא דא"ר רבא דאמין ליה סמא דחיי דלא אמין ליה סמא
דמיתא. דבר אחד נגדים כל דבור ודבור שיצא מפי הקב"ה קשרו לו שני כתרים אחד כנגד
נעשה ואחד כנגד נשמע. אר' יהושע בן לוי מאי דכת' ערור המור דודי לי בין שדי לין אמר דוד
כנסת ישר' אעפי שמיער ומימר לי דודי בין שדי לין. אשכר הכפר דודי מי שהכל שלו הוא
יכפר לי על עון גדי שגרמתי לי מאי משמ' דהאי כרם לישנ' דמכנש הוא אמר זוטרא ברי דרב
נחמן כדתנן כסא של רובס שכורמין עליו את הכלים. אר' יהושע בן לוי מאי דכת' לחיי וכעוזרת
הבשם כל דיבור שיצא מפי הקב"ה נתמלא כל העולם כולו בשמים כי מאחר שבדיבור ראשון
נתמלא דיבור שני הילוך הוא הקב"ה רוח מאוצרותיו והיה מעבר ראשון ראשון שו שפתותיו
שושנים נוטפות מור עובר. אר' יהושע בן לוי כל דבור ודבור שיצא מפי הקב"ה יצתה נשמה

שלישי שנ נפשי יצאה בדברו כי מאחר שבדבור ראשון יצאה נשמתן דבור שני היכן הקבו
הוריר עליה) הקבה טל שעתיד להחיות מתים והחיה אותם שנ גשם נדבות תניף אלים
ואליהוא בן לוי כל דבור ודבור שיצא מפי הקבה חזרו ישראל לאחוריהם שנים עשר מיל והיו
מלאכי השרת מדדין אותן שנ מלאכי צבאות ידדון ידדון אל תקרי ידדון אלא ידדון ואליהוא
בן לוי בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקבה רבונו של עולם מה ילוד
אשה בינינו אלהן הקבה לקבל תורה בא אמרו לפנו רבו של עולם חמדה נאה שנאה לך
תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה לבשר ודם לה
אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו תנה הודך על השמים שנ׳ אדנו מה אדיר שמך בכל
הארץ תנה הודך על השמים אלו הקבה למשה החזיר להם תשובה אלפני רבונו של עולם
מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל פיהם אלו אחזו בכסא כבודי והחזיר להן תשובה שנ מאחז
פני כסא פרשו עליו עננו אר נחום מלמד שפרש שדי מזיו שכינה וענני עליו אלפני רבונו
של עולם תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה אנכי יי׳ אשר הוצאתיך אלהן למצרים ידותם לבריע
נשתעבדתם תורה מה לכם שוב מה כתיב בה לא יהיה לך אלים אחרים אלהן בני עבודים אתם ונשתעבדתם
שעבדתם עגל תורה מה לכם שוב מה כתיב בה לא תשא משא ומתן ישבכם שוב מה כתיב בה זכור
ושמור כלום מלאכה אתם עשין שאתם עריין שביתה שוב מה כתיב בה כבד את אביך ואמך
ואם יש לכם שוב מה כתיב בה לא תרצח לא תנאף לא תגנוב קנאה יש בכם ינאה הרע יצר הרע
גלוי עריות יש בכם חזרו והודו להקבה שנ׳ אדנו מה אדיר שמך ולא תנה הודך על השמים
לא מת מיד כל אחד ואחד נעשה לו אוהב ומסר לו דבר שנ׳ עלית למרום שבית שבית שבית לקחת מתנות
באדם בשכר שקראוך אדם לקחת מתנות ואף מלאך המות מסר לו דבר שנ׳ ותן על חסדתיך
עלה עם ואליהו ואליה מנא הוה ידע אר׳ יהושע בן לוי בשעה שירד משה לפני הקבה בא שטן
לפני הקבה אלו תורה היכן היא אלו נתתיה לבני עמרם באלו אצל משה אלו תורה שנתן לך הקבה
היכן היא אלו אים הכין דרכה והוא ידע מקומה הלך אצל אים אלו אין עמדי אצל אים אלו אין
שנ תהום אמר לאבי היא ים אמר אין עמדי אבדון ומות אמרו באזנינו שמענו שנתנה אמונה
לבן עמרם חזר ואלפני הקבה ואל משה בראי הוא אלו הקבה למשה בראי אתה אלפנק רבונו של
עולם חמדה נאה ישלך שאתה משתעשע בה בכל יום ואני מחזיק טובה לעכו אלו תורה
דואיל ומיעטת את עצמך תהיה על שמך שנ זכרו תורת משה עבדי ואליהו
בשעה שעלה משה למרום בא אליהו להקבה שהיה קושר כתרים לאותיות אלו הקבה למשה
ואל שלום מעורר אלפני כלום יש עבדי שנותן שלום לרבו אלו אעפ היה לו לעבדי מידה

ואעתה יגדל נא כח יי׳ אר׳ יהושבן לוי מאי דכתיב ויראו העם כי בשש משה אל תקרי בושש אלא
באו שש כשעלה משה למרום אר׳ להן ר׳ישר׳ לסוף ארבעים יום בתחלת ששי אני בא לסוף ארבעי
יום בא שטן ועבר את העולם אר׳ להן משה ובכנסת היכן הוא אמרו לו עלה למרום באו ששי ולא
השגיחו לו מת הוא לא השגיחו לו הראה להן דמות מטתו בענן והיינו דקאמרי כי זה משה
האיש׳ אל ליה ההוא מרבנן לרב נחמן מי שמיע לך מאי הר סיני אליה הר שנעשו בו
נסים לישר׳ הר ניסאי מבעי ליה אלא הר שנעשה בו סימן טוב לישר׳ הר סימנאי מיבעי ליה
אליה מאי טעמא לא שכיחת קמיה דרב פפא ורב הונא בר׳ דרב יהוד׳ דמעייני באגדתא דרב
חסדא ורבה בר רב הונא דאמ׳ תרוייהו מאי הר סיני הר שירדה שנאה לאומות העולם עליו והיינו
דא׳ ר׳ יוסי בר חנינא חמשה שמות יש לו מדברסין שנעשו ישר׳ עליו מדבר קדש שנתקדשו בו
מדבר קדמות שנתנה קדומה עליו מדבר מדבר ארן שפרו ורבו ישר׳ עליו מדבר סיני שירדה
שנאה לאומות העולם ומה שמו חורב שמו ופליגא דר׳ אסי דא׳ אמר הר סיני שמו ודמה
נקרא שמו חורב שירד חורבן לאומות העולם עליו והיינו דא׳ יוחנן הגוים חרוב יחרבו מחרוב
יחרבו׳ מתני׳ מנין שקושרין לשון ו׳ בשעם כשני מיבעי ליה אר׳ יוחנן
אלהן הקבה לישר׳ אם יהיו חטאיכם כשעם הללו שסדורות ובאות משעה יגלי בראשית ועד
עכשו נשרל ילבינו׳ דרש רבא מאי דכתיב לכו נא ונוכחה יאמר יי׳ לכו נא בואו נא מבעי
ליה שאמר יי׳ אמר יי׳ מבעי ליה לעתיד לבא שאמר הקבה לישר׳ לכו נא אצל אבותיכם ויוכיחו
אתכם אלפניו רבו של עולם אצל מי נדר אצל אברהם שאמרת לו גר יהיה זרעך ויעבדוהו
ויענו אותם אצל מי נחם שביקש את עשו שיגאל והיה שאשתדל פרקת עדו אצל יעקב
שאמרתלו אנכי אחד עמך מעדימה ולא בקש רחמים עדיו אצל מי אמר יי׳ אלהן הבה ונוכיחה
ותליתם עונכם בי אם יהיו חטאיכם כשעם כשלג ילבינו׳ אר׳ שמואל בר נחמני אר׳ יונתן מאי
דכתיב אתה אבינו כי אברהם לא ידענו וישר׳ לא יכירנו אתה יי׳ אבינו אתה אלהינו
לא גר הם בנך חטאו לי אלפניו רבו של עולם ימחו על קדושת שמך אמר ליה ליעקב הבה
ליה [illegible] בנים איפשר דבעי רחמי עליהו אליה ליעקב בנך חטאו לי אלפניו רבו של עולם
[illegible] על קדושת שמך אלא בסבי טעמ׳ ולא בדרדקי עניה אליעזר בנך חטאו לי אלפניו
של עולם בני ולא בנך בשעה שהקדימו לפנך נעשה ונשמע קראת להן בני בכורי ענשובנו
ולא בנך עד כמה חטאו כמה שנותיו של אדם שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה דר׳ ישר׳
ולא ענשת עליהן עשו להו חמשין דר׳ עשרין וחמש דדלוקא פשו להו עשרין וחמש דר׳ תרוכר
ופלגא דר׳ ר׳ יוחנן ר׳ ר׳ אלעזר פשו להו תרי תרי אם אתה סובל את כולן מוטב ואם

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0074
powered by DWork • Heidelberg University Library

לאו ליהוי פלגא עני ופלגא עדן ואם תמצא לומר כולהו עלי דהא קריבית נפשאי קמך מיד
פותחין ואומר כי אתה אבינו כי אברהם לא ידענו וישראל לא יכירנו כי אתה יי מידמחו דהוי נחמד
להקב"ה בעימה ופותחין ואומר אתה יי אבינו אתה גואלנו מעולם שמך א"ר חייא בר אבא אריוה
ראוי היה יעקב אבינו לירד למצרים בשלשלאות של ברזל אלא שזכו ונרמא לו שנבחבריו דם
אמשכם בעבותות האהבה ואהי להם כמריבי עול על לחייהם מתני' המוציא
עצים כדי לבשל הא תנינא חדא זמנא קנה כדי לעשות קלמוס אם היה עבה אומרים
כדי לבשל ביצה קלה שבביצים טרופה ונתונה באלפס מהו דתימא התם הוא דלא חזי למידי אבל
עצים דחזי לכמה דאקרוקא אפי' במשהו קמ"ל תבלין כדי לתבר ורמינהי תבלין שנים
ושלשה שלשה והן ממין אחד או משלשה מינין והן שם אחד אסור ומצטרפין זה עם זה ואם חזקיה
במינו מתניתה שני הואיל ואי למיתן את הקדירה הא אין ראוי למתקאי מצטרפי הכא נמי
חזי למיתן קליפי אגוזין ורמינהי המוציא סממנין שרויין כדי לצבוע בהן דונמא לאיא
א"ר נחמן א"ר חבר אבונא לפי שאין אדם טורח לשרות סממני דונמא לאיא מי רגלים
תנא מי רגלים בן ארבעים יום נתר תנא נתר אכסנדרית ולא אנטרין בורית את
יהודה זה אהר והתנ' הבורית והאהיר לא מאי בורית כיבריתא מיתיבי הוסיפו עליה החרצני
והרעינין והבורית והאהיל ואי סלדן כבריתא מי איתרמי שביעית והתנן כל שיש לו עיקר
ישרו שביעית ושאין לו עיקר אין לו שביעית אלא מאי בורית אהרא והתנ' הבורות והאהלאות
תרגומו אהרא קמורא א"ר יהודה שלוף דון אשרב א"ש שמו שמלתינהו לכל נחתי ימא ואמר
לי שורנא שמיה ומשתכחא בנוקבא דמרגניתא ומפקי ריה ברימנא דמדזלא מתני'
פירפרת כל שהו למאי חזי לריח הפה עטרן כל שהו למאי חזי לרלחתא מינו בשמי
כל שהן תני רבנן המוציא ריח רע כל שהו שכן טוב כל שהו ארגמן טוב כל שהו בתורת
הורד כל שהו מינו מתכות כל שהו למאי חזי תנא ר' שמעון בן יעקב אומר שכן ראוי לעשות
ממנו דרבן קטן תנו רבנן האומר הרי עלי ברזל אחרים אומר לא יפחות מאמה למאי חזי
ר' יוסי לאכדי ערב איכא דאמרי לא יפחות מאכולי ערב וכמה ר' יוסי אמה ער אמה
כסף לא יפחות ממעה כסף נחשת תנא ר' יעקב בן יעקב אומר לא יפחות מעגורא קטנה שלנחשת
למאי חזי שמלחטין בה הפתיתין ומקנחין בה הנרות מקקסעים מקקן דסיפרי ר' רבי
יהודה מקקן דספרי תקר דשיראי ואילא דעגבי ופה תנאי והה דרימוי כולהו סנהדרין
ההוא דרכיבנא דהוה ייתיב קמי רב יוסף הוה קאכיל תאינא ליחר מעים יש בה בוראנ
א"ר יוחנן חטריה פה לדין מתני' המוציא קופת הרוכלין ומיתוהי ובו

וחולה הדק כדי לחבל קלה שלכרוב דגריל עקיב וחכל אז כדי לזבר כמשא ארב פפא הא דזריע
הא דלא זריע לפי שאין אדם זורע עמא אחת לזריעה זרעקשואין תנו רבנן המוצ
נרעיין אם לזריעה שנים אם לאכילה כמלא פי חזיר וכמה מלא פי חזיר אחת אם להיסק
כדי לבשל ביצה קלה אם לחשבון שנים אחרי אז חמש תנו רבנן המוצא עמין מזנ
הסים ומזנב הפרה חייב מפני שמעמיעין אותן לנשבין מקשה של חזיר אחת עוורי דקל שתי
תורי דקל אחת צפורת כרמים מאי צפורת כרמים ארב עפיתא דפליא ביארי אבי
ומשתכחא בריקלא דחד נברא ועבדי ליה לחכמה אכלה לפלגא דמוצא ופלגא דשמעיה
דמי ליה בנבראא דנחשא וחתים ליה בשתין נושפנקי ותלי ליה באיבראא דשמעיה וסימנ
לכ חכם רימינו ולכ כסיל לשמעיו וחכים ליה נמה דבעי ונמר כמה דבעי ואכיל דפלגא אחרנ
ואילא מיעקר דלמודיה ר יהודא אז אף המוצא חנב ותנא קמ סבר לא מאי טעמ
דילמא אכיל ליה איהכי טהור נמי הא רבכהנא הוה קאי קמיה דרב והוה מעבר שושיבא אפ
אפורה אמ ליה שקליה דרא לחמרי מיכל קאכיל ליה ודקא יבר משום בל תשקצו את נפשותיכם
אא דירמ מאית ואכיל ליה ור יהודא אומיית קטן מספד ספיד ליה:
הדרין עלך אר עקיבא המצנע לזרע ולדגמא ולרפואה והוצאו
בשבת חייב עליו בכל טהו וכל אדם אין חייבין עליו אא בשיעורו
חזר והעתיקו אינו חייב אא בשיעורו המוצא אוכלין ונתנן על האיסקופה בין שחזר
והוצאן בין שהוצאן אחר פטור מפני שלא עשה מלאכתו בבת אחת קופה שהיא מליאה
פירות ונתן על האיסקופה החיצונה אע פ שרובם פירות מבחון פטור עד שיוציא כל הקופה
המוצא בין בימינו בין בשמאלו בתוך חיקו על כתיפו חייב שכן משא בני קהת לאחר
שיו הגלו בכתיפם פרן כאוזנו ובשערו ובאצבעותיו ופיה רמיטה בין פורתו לחרוקו ובחפת הליקו
בפנגוריו וכסנדריו פטור שלא הוציא כדרך המוצאין המתכוין להוציא לפני יבא
ולא הוציא לא חייב בא רבינו חייב באמת אמרי האשה החוגרת בסינר בין מרפנה בין
מלאחריה חייבת שכן דאי לרחות חוזר ר יהודא אז אף המקבל לפתקין המוצא בכדו ושל
הנים חייב הוציא זה שנים פטרין לא יכול אחד להוציא והוציא זה שנים חייבי ר שמעון
המוצא אוכלין בחות מכשיעור בכל פטור אף על פי שהכל טפירה לו את הפי בכיסה
פטור אף על פי הגמה שהמטה מפירה לו את המת במקום חייב יכן כזית מן המת ומן הנבלה
ונקל הנוכר נפרוש חייב ר שמעון פוטר הנוכר נפרוש זנחי ובעינו וכן שערו וכן
שפמו ומן הנוכרת וכן הפרמת וכן הנוכרת ראויין מחייב ושאת ומכל אוסרין מ

משוס שבות והתורש מעביר נקב בחיב משאינו נקב בפטור שמעבר בזה ובזה

סריק פרקא

המצניע [illegible] למה לי דמתני המצניע דיתני המוציא א אבל הכא

במאי עסיקי כגון שהצניעו ושכח למה הצניעו והשתא קא

מפיק סתמא מהו דתימא בטורי בטורה למחשבתו קמ"ל כל העושה על דעת ראשונה הוא עושה

ארבעה ל"ל שמי לחייב היה לומר אלא במוציא חטה אחת לזריעה משיט לה שהוא מתנה מהו

לשהו לא פליגי מגרונית לעורם עד דאיכא כזית קמ"ל מתקיף לה רב יעקב בריה דרב יהודא

מעתה חישב לחוצא כל כיתו הכי נמי לא מיחייב עד דמפיק ליה כל ליה התם בשל הוא מצאו

כל אדם וכל אדם אין חייבין מתני' דלא כל שמעון דתנא כלל אל שמעון

אינו כל שאינו משל הצניעו אין מצניעין כמלו והוכשר לזה והצניעו הא אתה והוציאו נתחייב

במחשבתו שלזה ארבא ארבעה הוצא מגרונית לאכילה ונמלך עליה לזריעה אינו מזריע

ונמלך עליה לאכילה חייב משיט זיר הכא איכא שיעורא וזיר הכא איכא שיעורא מהו דתימא

בעי עקרה ונחה בחדא מחשבה והא ליכא עקרה בעי הכא הוצא מגרונית לזריעה

ותפחה ונמלך עליה לאכילה מהו התם הוא דמיחייב דזיר הכא איכא שיעורא וזיר הכא איכא שיעורא

אבל הכא דמעיקרא לא הוה ביה שיעור לאכילה לא מיחייב אודילמא מיון דלא אשתיקה

חשיב ליה מיחייב אמחשבה דזריעה השתא נמי מיחייב אם תימצא לומר אמרי מיון דלא אשתיקה

ולא חשיב עליה מיחייב אמחשבת דזריעה השתא נמי מיחייב הוצא מגרונית לאכילה ונמלך

ונמלך עליה לזריעה מהו הכא הוא נמי אשתיקה ולא חשיב עליה אמחשבת מיחייב

ולא מיחייב אודילמא בתר השתא אזלי ומיחייב ואם תימצי לומר בתר השתא אזלי

ומיחייב הוצא מגרונית לאכילה נעקרה וחזרה ותפחה מהו ישר לחוצן לעצמן

שבת אין דחוי לעצמן שבת תיקון בעומדים [illegible] מגרונית כזית

תרומה הלבית טבלא מהו לבאי לעצמן שבת מגרונית בעי אוכלין טומאה

בכינה אוכלין בעי לעצמן שבת ונגנן דאיכא פחות מכזית אוכלין

והאי כשר מגרונית מאי [illegible] לעצמן שבת

אודילמא כל דעבי שבת מגרונית בעינן [illegible] תרומה

[illegible] הפנים שיעור מגרונית [illegible] לעצמן שבת בבית הקבר השתא

התם מראפקיה חוץ [illegible] לא מיחייב עד דמפיק ליה לרשות

הרבים הכא שכת [illegible] בהא [illegible] משיט אמר

הכא במאי עסקינן [illegible]

קייבא קמ"ל דכיון דזרקיה בכשרי בטריפה מתני' המוציא אוכלין וכו' האי אסקופ
היכי דמי אילימא אסקופ רשות הרבים פטור הא קא מפיק מרשות היחיד לרשות הרבים לא אסקו
רשות הרבים בין שחזר והוציאן בין שהוציאן אחר פטור הא קא מפיק מרשות היחיד לרשות הרבים
לא אסקופה כרמלית והא קמ"ל טע"ד דנה בכרמלית הא לא נח בכרמלית מיחייב מתני' דלא כבן עזאי
דתנא המוציא מחנות לפרסיא דרך סטיו חייב ובן עזאי פוטר: קופה שהיא מלאה
א"ח זקיה לא שנו בקופה מלאה קשואין ודלועין אבל מלאה חרדל חייב אלמ"ק אינד כדלא
שמיה אנד ר' יוחנן אפי' מלאה חרדל פטור ואמ"א קסב אנד כלי שמיה אנד אר"ז מתני' ל
כחזקיה דוקא ולא כר' יוחנן דוק כחזקיה לאו דוק דקתני עד שיוציא את כל הקופה מועל דכל
הקופה הא כל הפירות פטור אלמ"ק קסב אנד כלי שמיה אנד כר' יוחנן לא דוק דקתני אעפ"ש רוב
פירות בחוץ פטור טע"ד דב פירות הא כל פירות אע"ג דאנדא קופה מנאי חייב אלמ"ק אנד כלי
לא שמיה אנד לא קשיא חזקיה מתרץ לטעמי ור' יוחנן מתריץ לטע"ד עד שיוציא
את כל הקופה בבה דבר אמו בקופה מלאה קשואין ודלועין אבל מלאה חרדל נעשה כמי שהוציא
את כל הקופה וחייב ור' יוחנן מתריץ לטע"ד אעפ"ש רוב פירות מבחוץ ולא רוב פירות לא אפי' כל פירו
פטור עד שיוציא את כל הקופה מתיבי המוציא קופת הרוכלין ונתנה על האיסקופה החיצונה
אעפ"י שרוב פירות מבחוץ פטור עד שיוציא את כל הקופה קסד בעדרי קשיא לחזקיה אלך חזקי
הכא במאי עסקינן באונסי מתיב ת"ב כר' אבי הנגבים בשבת חייב שבכר נתחייב בנגיבה
קודם שיבא לידי איסור שבת היה מגיר ויוצא פטו שהרי איסור נגיבה ואיסור שבת
באין כאחד אי סל"ד אינד כלי שמיה אנד קדים ליה איסור נגיבה לאיסור שבת
אי דאפקיה דרך פיו הכי נמי הכא במאי עסיק דאפקיה דרך שדיו והאיכא מקום
חלאמיה דאיבעי מפקיע ליה ושקיל בנסכא וכיון דאיכא שנעין מפיק ליה
עד פומיה ושדי ושקיל ושנעין אנדימנאי דליכא שנעין איבעי דאית
ליה ומכדי עיליה וכן ארבא ר"ש אסקופה מלאה קשואין ודלועין
אבל מלאה חרדל חייב אלמ"ק אנד כלי ר"ש אנד ואבי אפי' מלאה
חרדל פטור אלמ"ק אנד כלי שמיה אנד חס אבי בשטתיה דרבא וחס רבא
בשטתיה דאבי ורמי דאבי אדאבי ורמי דרבא אדרבא דאתמר המוציא פירות לרשות הרבים
אבי אמר חייב בכלי פטור ורבא אמר ביד פטו בכלי חייב איפוך ויד חייב והתנן פשטכל הבית
אתי דרחץ ונטר העני לתוכה או שנתן לתוכה והכנים שנתנם פטור מ"ד מעבר משלשה הכא
דמטה משלשה מתני' המוציא ביום ביום אר"ע המוציא משוי דמיר

מעשרה טפחים חייב שכן משא בני קהת ומשא בני קהת מנין דכתי על המשכן ועל המזבח
סביב מקיש מזבח למשכן מה משכן עשר אמות אף מזבח עשר אמות ומשכן נופיה מנלן
דכתי עשר אמות אורך הקרש וכתי ויפרש האהל על המשכן ואי רב משה רבינו פרשו מיכן
את למדנו בן של רויס עשר אמות ועמירי דכר טונא דמידרי בלישנות תילתא מרעיל ותרי
תילתי מלתחת אשתכח דהוה מידרי טובא ואיבאי מארון ומר דאמר אמון תשעה וכפרת
טפח הרי כאן עשרה ועמירי דכר טונא דמידרי במיטיות תילתא מרעיל ותרי תילתי מלתחת
אישתכח דלמעלה מעשרה הוה קאי ולגמיר מכשה דילמ משה שני דאמר אין השכינה
שורה אלא על חכם גבור ועשיר ובעל קומה ארב משו רחייב המוציא משאי על ראשו חייב
שכן אנשי הוצל עשיין כן ואנשי הוצל דעלמא הוו אלא אי אתמר הכי אתמר ארב משו
רחייא אחד מבני הוצל שהוציא משאי על ראשו בשבת חייב שכן בני עירו עשיין כן ותבטו
דעתן אצל כל אדם אלא אי אתמר הכי אתמר ארב המוציא משוי על ראשו בשבת פטור ואם
תאמר אנשי הוצל עשיין כן בטלה דעתן אצל כל אדם המתכוין להוציא
מאי שנא לפניו ובאו לו לאחריו דפטור דלא איתעביד מחשבתו לאחריו ובאו לו לפניו נמי
הא לא איתעביד מחשבתו אר אעיתבא מי ששנה זו לא שנה זו ארב מאי קושיא דילמ לפניו
ובאו לו לאחריו היינו טעם דפטור דנתכון לשמירה מעולה ועלתה בידו שמירה פחותה לאחריו
ובאו לו לפניו היינו טעם דחייב דנתכון לשמירה פחותה ועלתה בידו שמירה מעולה אלא אי קשי
דוקא דמתכוין להוציא לפניו ובאו לו לאחריו פטור הא נתכון לאחריו ובאו לו
לאחריו חייב אמ סוף לאחריו ובאו לו לפניו חייב הא לאחריו ובאו לו לאחריו פטור ארבנן
תבריא מי ששנה זו לא שנה זו ארב אשי מאי קושי דיל לא מיבעי קאמ לא מיבעי לאחריו
ובאו לו לאחריו דחייב דאיתעביד מחשבתו אלא אפי לאחריו ובאו לו לפניו סל דע אמי הואיל
ולא איתעביד מחשבתו לא ליחייב קמ"ל דנתכון לשמירה פחותה ועלתה בידו שמירה מעולה
חייב ולאחריו ובאו לו לאחריו תנאי היא דתניא המוציא מעות בפונדתו ופיה למעלה חייב פיה
למטה ר יהודה מחייב וחכמים פטרו אלהן ר יהודה אי אתם מודים בלאחריו ובאו לו לאחריו דחייב
אמרו לו ואי אתמודה בלאחר ידו ורבנן שהוא פטור ר יהודה אני אמרתי דבר אחד והם אמרו
דבר אחר אני לא מצאתי תשובה לדבריהם והם לא מצאו תשובה לדברי מדקא להו איאחת
מודי לאו מגלגל רבנן ולטעמיר דקא מרי ליה רבנן אי אתה מודה לאחר ידו מכלל דמתני
ר יהודה לאחר ידו והא קתני לאחר ידו וזרקו פטור ולא פליג עליה ר יהודה אלא לאחריו ובאו לו לאחריו
דבריהם בלאחר ידו ובדברו דברי הכל פטור מי פליגי בפונדתו ופיה למטה מר בדקי לאחריו

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0079
powered by DWork • Heidelberg University Library

ובאו לו לאחריו מר מדכמי ליה לאחריני ורבנן: באמת אמרו תנא שכן לבית דין
מלכות עשין כן המוציא כסר לרשות ארבי יהודה ר"ב ואמרי לה אבוי ואמר לה
ב יהודה פשוט
במתניתא זה יכול וזה יכול ר"מ מחייב זה אינו יכול וזה אינו יכול ר"מ ור' יהודה מחייבין ור
שמעון פוטר זה יכול וזה אינו יכול דברי הכל חייב תנא נמי הכי המוציא כסר לרשות הרבים
חייב הוציאוהו שנים ר"מ אומר מחייבין ר"ש אם אם לא יכול אחד להוציאו והוציאוהו שנים
חייבין ואם לאו פטורין ר"ש אומר אפילו שלא יכול אחד להוציאו והוציאוהו שנים פטורין
מנהני מילי דתנו רבנן בעשותה העושה את כולה ולא העושה מקצתה כיצד שנים אוחזין
במלגם ורונזין בכרכר ושובכין בקולמוס וכותבין בקנה והוציאוהו רשות הרבים יכול יהו חייבין
תל בעשותה העושה את כולה ולא העושה מקצתה בעגול של דבילה בקורה והוציאוה לר
לרשות הרבים ר' יהודה אומר אם לא יכול אחד להוציאו יהוציאוהו שנים פטור לכך נאמר בעשות
יחיד שעשאה חייב שנים שעשאוהו פטור בכאן קמיפכני בהאי קרא אם נפש אחת תח
תחטא בשגגה בעשותה אחת ר' שמעון סבר תלתא מיעוטי כתיבי נפש תחטא אחת תחטא
בעשותה תחטא חד למיעוטי זה עוקר וזה מניח חד למיעוטי זה יכול וזה יכול חד למיעוטי זה
אינו יכול וזה אינו יכול ור' יהודה סבר חד למיעוטי זה עוקר וזה מניח וחד למיעוטי זה יכול וזה
יכול חד למיעוטי יחיד שעשה בהוראת בית דין ור' שמעון לטעמיה יחיד שעשה בהוראת פר
חייב ר"מ אומר מי מה נפש תחטא אחת תחטא בעשותה תחטא תרי מיעוטי כתיבי נפש אחת
תחטא בעשותה תחטא חד למיעוטי זה עוקר וזה מניח וחד למיעוטי יחיד שעשה בהוראת
בית דין אמר זה יכול וזה אינו יכול דברי הכל חייב הימינה ר"ח חייב ארב חסדא זה יכול
דאי שאינו יכול מאי קא עבד ליה רב הונא דיל דקמשייע בהדיה ליה מסייע אין בו ממש
ארבי זביד משמיה דרבא אמר אבן נמי תנינן היה יושב על המטה וארבע עטלות תחת אותן ליה מט
מוטות מפני שאינה יכולה לינמד על שלש ור' שמעון מטקר היה רוכב על גבי בהמה ואינו כנ
סמוכות תחת אותן ליה מפני שאינה יכולה לעמוד על שלש ואמאי הא קמסייע
בהדי הדדי לא פשיטא דאמרי מסייע אין בו ממש אתי יהודה דסקרתא לעיר אימלך מסייע
[illegible] ושני הכא דיקרה לה לגמרי וכיון דזמנין עקרה הא זמנין עקרה הא ליהוי כזב
המוחלט [illegible] זב שהיה מיטול על חרשה ספסלים אין על הרשה פונדאות לארבע טמאי
[illegible] ישן ספק מתהפך עליהן ספק איומתהפך עליהן טמאין ולאו משום דאמרינן
מסייע אין בו ממש אתי לפי משמיה דרבא אמר אבן נמי תנינן ר"ש אומר הסוס מטמא בידיו
[illegible] ואמאי הא קמסייע בהדי הדדי [illegible]

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0080
powered by DWork • Heidelberg University Library

דאמרי מסייע איכא ממש שמעי׳ ארב אשי אף אנן נמי תנינא ראיעו׳ אי רגלו אחת על הכלי
ורגלו אחת על הרצפה רגלו אחת על האבן ורגלו אחת על הרצפה ואין כל שאינו נטל הכלי
או האבן אם יכול לעמוד על רגלו אחת עבודתו כשרה ואם לאו פסולה ואמאי הא קא מסייע
בהדי הדדי לאו משום דאמרי מסייע איכא ממש שמעי׳ ארבינא אנן נמי תנינא קבל
בימין ושמאל מסייעתו עבודתו כשרה ואמאי הא קא מסייע בהדי הדדי לאו משום דאמרי
מסייע איכא ממש שמעי׳ אמר זה יכול וזה יכול איבעי להו בענין שעור לזה ושעור
לזה אי דיל שיעור אחד לכולן רב חסדא ורב המנונא חד א׳ שעור לזה ושעור לזה וחד א׳ שיעור
אחד לכולן ארב פפא משמי׳ דרבא אף אנן נמי תנינא היה יושב על גבי המטה וארבע טליות
תחת ארבע רגלי המטה טמאות מפני שאין יכולין לעמוד על שלש ואמאי ליבעי שעור זיבה
לזה ושיעור זיבה לזה לאו משום דאמרי שיעור אחד לכולן ארב נחמן בר יצחק אף אנן נמי תנינא
עבי שנכנס לבית נעל אחד בפני חייב נעלו שנים פטורין לא יכול אחד לנעול ונעלו שנים
חייבין ואמאי ליבעי שעור צידה לזה ושיעור לזה לאו משום דאמרי שעור אחד לכולן ארבינא
אף אנן נמי תנינא השותפין שנגבו וטבחו חייבין ואמאי ליבעי שעור טביחה לזה ושיעור טביחה
לזה לאו משום דאמרי שיעור אחד לכולן ארב אשי אף אנן תנינא שנים שהוציאו קנה שלגרדי
חייבי ואמאי ליבעי שיעור הוצאה לזה ושעור לזה לאו משום דאמרי שעור אחד לכולן אלא
תא אחא ברי דרבא לרב אשי ודיל דאית ביה כדי לבשל ביצה חלה לזה וביצה חלה לזה אם כן לא
לשמעי קנה דעלמא מאי שנא דגרדי ודיל דאית ביה כדי לארוג מפה לזה וכדי לארוג מפה לזה
אלא מיהא ליכא למשמע מינה תנו רבנן שנים שהוציאו קנה שלגרדי
פטור ד׳ שמע מחייב כלפלא אלא אימא חייבין ד׳ שמע פטור מתני׳ המוציא
אוכלין תנו רבנן המוציא אוכלין כשיעור בכלי חייב על האוכלין ופטור על הכלי ואם היה
כלי צריך לו חייב על הכלי שמעת מינ׳ אכל שני זיתי חלב בהעלם אחת חייב שתים ארב ששת
הא במאי עסיקי כגון ששגג על האוכלין וחזיד על הכלי מתקיף לה רב אשי והא אף על המ
קתני אלא אר אשי הכא במאי עסיקי כגון ששגג בזה ובזה ונודע לו וחזר ונודע לו ובפלוגתא דר׳ יוחנן
וריש לקיש ואת החי בסמטה פטור לימא מתני׳ לא רבנן דתנא המוציא
בהמה וחיה ועוף לרשות הרבים כיון דחיין בין שחיטין חייב ר׳ נתן אומר שחיטין חייב ועל חיין פטור
שהחי נושא את עצמו ארב אפי׳ תימא רבנן עד כאן לא פליגי רבנן עליה דר׳ נתן אלא בבהמה חיה
ועוף דמשיכתו נפשיהו אבל אדם חי נושא את עצמו אפי׳ רבנן מודו אליבא דרבא דאמר לרב
חונא בן בתירא מתיר בסוס מפני שהוא עושה מלאכה שאין חייבין עליה חטאת ואר׳ יוחנן בן בתירא

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0081
powered by DWork • Heidelberg University Library

ור נתן אמרו דבר אחר הא אמרת באדם אפי׳ רבנן מודו התם בטוס המיוחד לעופות ומי איכא טוס
המיוחד לעופות אין איכא דבי זייל אר יוחנן מודה ר׳ נתן בכטות אליה רבה ברמתא לאבי והא
הני פרסאי דכמאן דכפיתי דמו ואר יוחנן בן בתירה ור נתן אמרו דבר אחד התם רמית רוחא הוא דנקי
להו דהוא פרדכשא דרתח מלכא עליה ורהט תרתא פרסי בכרעיה בחלא וכן כזית מן
הנבילה אדא אר יוחנן ורב יוסף אריש לקי פוטר היה לשמעון אף המוציא את המרדע
מקברו אדבא ומירה לשמעון המר לחפור בו וספר תורה לקרות בו פשי דאי הא נמי מלאכה שאינו
צריכה לגופה היא מלאכה שצריכה לגופה לר שמעון הכי משכחת לה מהו דתימא עד דאית
לגבי ולגופה כגון מר לעשות לו טב וספר תורה להניח קמל ההוא שבבא דהוה בדיוקרת
טרא להו רב נחמן בר יצחק לאפוקי לכרמלית אליה ר יוחנן אחתה דמר בריה דרבנא לרב נחמן בר
יצחק כמאן בר שמעון אימר דפטר ר שמעון מחיוב חטאת איסורא דרבנן מיהא איכא אליה האיש
דעיילתיה את ואמר לר יהודה מי קא מי לרשות הרבים לכרמלית קאמי גדול כבוד הבריות שדוחה
את לא תעשה שבתורה תנן התם התורם סימנו טומאה והכוה את המחיה עובר בלא תעשה
אחפר אחת משחים חייב אחת משלש רב נחמן א חייב רב ששת א פטור רב נחמן א חייב אהני מי
ומנשיו דאי משתקלא חדא אחריתי אזלא לה טומאה רב ששת א פטור השתא מיחת הא אתא
למי תשה אר רב ששת מני אמינה דתנן וכן כזית מן המת וכזית מן הנבילה הא חצי זית פטור
והתנא חצי זית חייב מאי לאו הא דתני חייב דאפיק חצי זית מכזית הא דתני פטור דאפיק חצי זית
מכזית ומחצה ורב נחמן א אידי ואידי חייב והא דתני פטור דאפיק חצי זית מכזית גדול
הנוטר עפרנו אר אינו מחלקת ר אינו בכלי דברים הכל חייב פשי זבזית
מהו דתי רבנן בכלי נמי פטרי והא דתני זבזית דהוה בתוך כלי קמר ואינו מחלקת לענמי
אבל רחבי דברים הכל פטור פשי עפרנו תנן סתם חרש לא לר נמי והא דקתני עפרנו להודיע
כחו דרבנן קמל וכן שעורי וכן שמנו תנא הוא ולא מחלקת בין הזב בשבת חייב וכמה מלא
הזב ארבעה לשתים והתנא לקרחה שתים אימר דקרחה שתים תנא נמי הנוטר מדי
הזב ובר חייב וכמה מלא הזב שתים ר אינו אומר מודים הכל לר אינו במלקות לגנות
שמלת אשה תניא

פוקסת משוס טוה אמרוה רבנן קמיה דר' אבהו וכי דרך ארעא דדר ודרך טויה בכך אלא ר' אבהו
לדידי מפרש לי מינה דר' יוסי בר חנינא כוחלת משוס כותבת גודלת ופוקסת משוס בונה וכי
דרך בנין בכך אין כדרש ר' שמעון בן מנסיא ויבן ישלים את העליון מלמד שקילעה הקסה לחוה
והביאה אצל אדם שכן בכרכי הים קורין לקלעיתא בנייתא תני ר' שמעון גודלת פוקסת וכוחלת
לעצמה פטורה לחבירתה חייבת וכן היה ר' שמעון אומר לשון אשה לא תעמיד שדק על
שדק על פנה מפני שצובעת תנו רבנן החולב והמחבץ והמעבן בגדות המכבד והמרקן
והדודה חלות דבש שנג בשבת חייב חטאת חזיר ביום טוב לוקה ארבעים רבי יהודה אומר
אחד זה ואחד זה אינן אלא משוס שבות רב חסדא ברבורי איקרי לנהרדעא בעי מיניה חורנ משוס
מאי מיחייב אלהו משוס חורב מחבץ משוס מאי מיחייב אליה משוס מחבץ מעבן משוס מאי
מיחייב משוס מעבן אמר ליה רבך קטיל קני באנמי ופוה אתא שאיל לי מדרשא אמר ליה חורבא
משוס מרקן מחבץ משוס בורר מעבן משוס בונה המכבד והדודה חלות דבש שנג
בשבת חייב חטאת חזיר ביום טוב לוקה ארבעים דברי ר' יהודה ר' שמעון אומר דכת ויטבול
אתה ביערת הדבש וכי מה ענין יער אצל דבש אלא למדך לה יערת תולש ממנו חייב חטאת אבל
חלות דבש הרודה ממנה בשבת חייב חטאת אמימר שדא זרקא במחוזא אטעמאי אסרי רבנן דיל
אתי לאשווי נמרת הכא ליכא נימות רבא חוטפאה אשכחיה לרבינא דקא מצטער מהבלא ואמרי
לה מר קשישא בריה דרב אשי דקא מצטער מהבלא אליה לא סברלה מר דלהאי
חמצה דרבנן אתי בשבת מבי עיבורת מליאה מים ורוחץ פנו בזויין זו ודיו בזויין זו ונמצא הבגד
מתרבץ כאלו אלו אדעתאי ר' אשה חכמה מהבעת בשבת והא תנא דסגיר לן
כר שלגיע שדי אף תרומה לא התרש מעון רמי ליה אביי לרבא ואמרי לה חייא בר
רב רב ותנן ר' שמעון מטהר בזוהמא נקוב לשון כשאינו נקוב משוי ליה ורמינהו אין בין נקוב
לשאינו נקוב אלא לחכשיר זרעים דבר אחר לבר מידי ר' שמעון כתלוש משוי ליה ושני לענין טומאה
דהתורה ועשה אצל בית ר' ר' יוסי אשר יזרע בעא מיניה הזוא סבא מר זוטא שורש
כנגד נקב מהו אר' שמעון אשתיק ולא אמר ליה ולא מידי לזמנין אשכחיה דיתיב וקאמר ומודי ר' שמעון
שנים נקב בגדי שהרי אליה השוא שורש כנגד נחב בגדי מינן ולא אמרת לי נקב בגדי טהרת
מבעיא ליה אביי אם אחא הוא זה הכי הוא אחמר ימודה ר' שמעון שאם נקב מהטה כי מיעי
ובגדי חכש מדות בכלי חו שנקב מהיצא משקה טהור כדמכא נסטרא ועדיין כלי הוא לקדש בו
מי חטאת ונקב בכלים כשקה טהור מלקדש בו מי חטאת ועדיין כלי הוא לקבל בו זרעים עשב
כשורש ר' טהור מלהכשיר בו זרעים כדי הוא לקבל בו זיתים נקב בגמי זיתים טהור

מלקבל בוזיתים ועדין כלי הוא לקבל בו רמונים ניקב כמו כ"א רמון טהור בלכלוס ואם הוקה
עמיד פתיל עד שיפחת רובו אר"א אסי שמעתי כלי חרס שיעורו כמו כ"א רמון אליה שמאלה
שמע"ל במוקף עמיד פתיל והא רבה הוא דא מיקף עמיד פתיל עד שיפחת רובו לא קשו
הא ברבי הא בזוטרי אר"א אסי שונין כלי חרס שיעורו כונס משקה ולא אמרו מועיל
משקה אלא לענין נסטרא בלבד מאי טעמא מר זוטרא בריה דרב נחמן לפי שאין אוהבא נסטרא
לנסטרא עוד פליג בה תרי אמוראי במערבא ר"יוסי בר' אבין ור' יוסי בר' זבידא חד אמר
רמון וחד אמר כשורש קטן וסימנך אחד המוצה ואחד הממעיט אר"ח בר' בהנא משומיה
דר"א כלי חרס שיעורו כמו כ"א זתים ומר קשישא בריה דרב משמיה דר"ע מהיים בה הכי
והכי הן כלי גללים וכלי אבנים וכלי ארמה שאין מקבלין טומאה לא מדברי תורה ולא מדברי
סופרים ולענין עמיד פתיל עד שיפחת רובו

הדרן עלך המעניע

מדשות הרבים

הזורק מרשות היחיד לרשות הרבים

לרשות היחיד ר"ש מרשות היחיד לרשות היחיד ורשות הרבים כאמצע ר"ע עקיבא מחייב וחכמים
פטרין כיצד שתי גזוזטראות זו כנגד זו ברשות הרבים המושיט והזורק מזו לזו פטור היו
שתיהן כדיוטא אחת הזורק פטור והמושיט חייב שכך היתה עבודת הלוים שתי עגלות
יו אחר זו ברשות הרבים מושיטין את הקרשים מזו לזו ולא זורקין הוליות הפור והסלע
שהן גבוהין עשרה טפחי ורחב ארבעה הנוטל מהן והנותן על גבן חייב שהות מיכן פטור
הזורק את האליות כולן למעלה מעשרה טפחים לזורקן באויר ומהו מעשרה טפחים כזורק
בארץ והזורק בארץ הרבע אמות חייב זרק לתוך ארבע אמות ונתגלגל חוץ לארבע אמות פטור
מן לאחר ד' אמות ונתגלגל תוך ארבע אמות חייב הזורק לארבע אמות פטור אם היה
רקק מים ורשות הרבים מהלכו הזורק לתוכו ארבע אמות כמה הא רקק מים פטור
מעשרה טפחים ורקק מים ברשות הרבים מהלכתבו הזורק לתוכו ארבע אמות חייב
הזורק מן הים ליבשה ומן היבשה לים ומן הים לספינה ליבשה ומן הספינה לים ומן הספינה לספינה
פטור הסיכות ישורות זובזו מטלטלין מזו לזו אם אין רשויות אעפ"י שמן הפור אין מה
משיכדין מזו לזו הזורק ונזכר לאחר שיצא מיד הלבד אחר אם קלטה כיב אר"ש
פטור מתניתין עשות חבורה בין באדם ביו בבהמה ונזכר עד עולא אמר מחלוקת
הכלל כדי חטאת אינו עד שיהא הולך ושוב שנגר תחלה ונגנה וסיכן אדם
ודרך שוב עגלה מסוף שנגר ישוב שנגר

סדרים עד כאן

מכדי ירידה הוה ה"ד היא הוצאה

נפקא היכא כתיבא א"ר יוחנן דא' קרא ויצו משה ויעבירו קול במחנה משה היכא הוה יתיב
במחנה לויה ומחנה לויה רשות הרבים הוא וקאמ' להו לישר' לא תפקו מרשות היחיד לרשות
הרבים אשכחן הוצאה הכנסה מנלן סברא הוא מכדי מרשות לרשות הוא מה לי אפוקי
מה לי עיולי מיהו הוצאה אב הכנסה תולדה מכדי אהא מיחייב ואהא מיחייב מאי קרו ליה
אב ומאי קרו ליה תולדה נפקא מינה דאי עביד תרתי אבות בהדי הדדי אי נמי שתי תולדות
בהדי הדדי מחייב תרתי אב ותולדה דידיה לא מיחייב אלא חדא ולר' אליעזר דמחייב אתולדה
במקום אב מאי קרו ליה אב ומאי קרו ליה תולדה הך דהואי במשכן חשיבא וקרו ליה אב
הך דלא הואי במשכן לא חשיבא וקרו ליה תולדה. והדתנן הזורק ארבע אמות בכותל
למעלה מעשרה טפחים כזורק באויר למטה מעשרה כזורק בארץ והזורק בארץ ארבע
אמות חייב זורק ארבע אמות ברשות הרבים מנלן דחייב א"ר יאשיה שכן אורגי יריעות זורקין
מחטיהן זה לזה והא אורגין מחטין למה להו אלא שכן תופרי יריעות זורקין מחטיהן זה לזה ודילמא
גבי הדדי הוו יתבי מטו הדדי במחטא ודילמ' בתוך ארבע אמות יתבי אלא א"ר חסדא שכן אורגי
יריעות זורקין בוכאר ביריעה והא אגדו ביה בניסכא בתרא והא במקום פטור קא אזלא אלא
שכן אורגי יריעות זורקין בוכאר לשוליהן שוליהן נגהו הוו יתבי מטו הדדי בחופיא ודילמא
שלחופי הוו משלחפי ותו מי שיילי מהדדי והא תני לוה איש איש ממלאכתו אשר המה עושים
מלאכתו הוא עושה ואינו עושה ממלאכת חבירו ותו מעבירי ארבע אמות מנלן דמחייב
אלא ארבע אמות ברשות הרבים גמירי לה דא"ר יהוד' א"ש מקושש מעביר
ארבע אמות ברשות הרבים הוה במתניתא תנא תולש הוה רב אחא בר יעקב א' מעמר הוה למאי
נפקא מינה לכדרב דא' רב מצאתי מגילת סתרים בי ר' חייא וכתוב בה איסי בן יהודה א' אבות מלאכות
ארבעים חסר אחת ואינו חייב אלא אחת אחת בלבד והתנן אבות מלאכות ארבעים חסר אחת
והוינן בה מנינא למה לי וא"ר יוחנן שאם עשאן כולן בהעלם אחת חייב על כל אחת ואחת אימא
אינו חייב על אחת מהן מר סבר הא מיהת דלא מספקא ומר סבר הא מיהת לא מספקא
ותנו רבנן מקושש זה צלפחד וכן הוא או' וימצאו איש מקושש ולהלן הוא או' אבינו מת במדבר
מה להלן צלפחד אף כאן צלפחד דברי ר' עקיבא א"ל ר' יהודה בן בתירא עקיבא בין כך ובין כך אתה
עתיד ליתן את הדין אם כדבריך התורה כסתו ואתה מגלה אותו ואם לאו אתה מוציא לעז על
אותו צדיק והא גזירה שוה גמיר גזירה שוה לא גמיר אלא מהיכא הוה ממעפילין הוה כדכתיב
ויחר אף ה' בם וילך מלמד שאף אהרן נצטרע דברי ר' עקיבא א"ל ר' יהודה בן בתירא
עקיבא בין כך ובין כך אתה עתיד ליתן את הדין אם כדבריך התורה כסתו ואתה מגלה אותו ואם

לאו אתה מוציא לעז על אותו צדיק אל הא כת נס ההוא בגזיפה בעלי תנא כמאן דלא אמר
אהרן נענש דכת ויפן אהרן אל מריס תנא שנפטה מצרעתו אל ישלקיש החושך בכשרי
לוקה בגופו שנ והן לא יאמינו לי ולא יקבו דמהימני ישראל אלו הן מאמינין בני מאמינ
ואתה אין סופך להאמין מאמינין דכת ויאמן העם בני מאמינין דכת והאמין ביי ואתה
אין סופך להאמין דכת ישע לא האמנתם וממאי דלקה בגופו דכת ויאמר יי לו עוד הבא נא
ידך בחיקך ארבה ואיתימא ר יוסי בר חנינא מדה טובה ממהרת לבא ממדת פורענות דאל
במדת פורענות כת ויוצאה והנה ידו מצורעת כשלג ואל במדה טובה כת ויוציאה מחיקו
והנה שבה כבשרו מחיקו שבה כבשרו ויכלו מטה אהרן את מטותם אל לעז נס בתוכם
מרשות היחיד לרשות בני רבא למטה מעשרה פליגי ובהא פליגי דמר
סבר קלוטה כמי שהונחה דמיא ומר סבר לא אמרי קלוטה כמי שהונחה דמיא אבל למעלה
מעשרה דברי הכל פטור ולא ילפינן זורק ממושיט או דיל למעשרה פליגי ובהא פליגי דמר סב
ילפי זורק ממושיט ומר סבר לא ילפי זורק ממושיט אבל למטה מעשרה דברי הכל חייב
מאי טעם אמרי קלוטה כמי שהונחה דמיא ארב יוסף הא מילתא איכעיא ליה לרב חסדא ולרב
יהודה בר המנונא מיהא אמתניתין מרשות היחיד לרשות היחיד ועובר ברשות הרבים עמה
ר עקיב מחייב וחכמים פוטרין מדקתני רשות הרבים עמה פטור למטה מעשרה פליגי ובמאי אילימ
במעביר למטה מעשרה הוא דמחייב למעלה מעשרה לא מיחייב האמר אינון המוציא משוי
למעלה מעשרה חייב שכן משא בני קהת שאר אינו זורק ולמטה מעשרה הוא דמחייב למעלה
מעשרה לא מיחייב ושמעינן בקלוטה כמי שהונחה פליגי ופליג דר אלעזר מחייב היה ר
עקיב אפי למעלה מעשרה והאי דקתני רשות הרבים לעגמה להודיעך כוחן דרבנן ופליג דרב
חלקיה בר טבי דתנן תוך שלשה דברי הכל חייב למעלה מעשרה דברי הכל פטור משלשה עד עשר
באמצע מחלוקת ר עקיב וחכמים תנא נמי הכי תוך שלשה דברי הכל חייב למעלה מעשרה אינו
חייב אל משוס שבות אם היו רשויות שלו מותר משלשה ועד עשרה ר עקיב מחייב וחכמים פוטרין
אמר אם היו רשויות שלו מותר לימתהוי היובתיה דרב דאתמר שני בתים בשני צדי רשות
הרבים ר רבה בר רב הונא ארב אסור לזרוק מזה לזה ושמואל מותר לזרוק מזה לזה ולא מי איקימנ
דהוא כמן דמולי חד ומתני חד דזימנין דנפלה ואתי לאתויי אליה רב חסדא לרב המנונא ואמרי
לה רב המנונא לרב חסדא מנא הא מילתא דאמורבנן כל פחות משלשה כלום דרמי אליה דלי שאי
אפשר לה לרשות הרבים שתלקט במרקט ונדהיטנו אי הכי שלשה נמי ותנא הרחיק את
הסיכוך מן הדלות שלשה טפחים פטורה הא עדות משר שר טפחים עשירה תינח רשות ולבוד

מנלן אלא כל פחות משלשה כלבוד דמי הילכך נמירילה · תנו רבנן מרשות הרבים
לרשות הרבים ורשות היחיד פטור מן המחייב וחכמים פוטרין רב ושמואל דאמרי תרויהו לא חייב
ר"ל ברשות היחיד מקורה דאמרי ביתא כמאן דמי אבל שאינו מקורה לא רב יוסף אמר רב
יהודא שמו מחייב היה לשתים אחת משום הוצאה ואחת משום הכנסה יתיב רב חסדא וקא
קשו ליה למימר דמחייב אוירה במקום אב והתנן לא דברים הדברים אלה הדברים אלו
שלשים ותשע מלאכות שנאמרו למשה בסיני אליה רב יוסף מר אדר מתני לה וקשיא ליה
אגן אדר יהודה מתני לה ולא קשו לן ותני הזורק מרשות היחיד לרשות הרבים ועבר ארבע
אמות ברשות הרבים ר"יהודה מחייב וחכמים פוטרין אר"ב יהודא שמו מחייב היה ר"יהודה שיים אחת
משום הוצאה ואחת משום העברה דאיסור דרא הוא דמחייב כלכל דרכו פטרי לנמרי הא
אפיקליה מרשות היחיד לרשות הרבים ממאי דיל לעולא אימר ר"יהודה חדא הוא דמחייב ורבנן
פטרי לגבי והיכי מי שכחת לה כגון דאי עם דתפקא לרשות הרבים תנוח ובהא קמיפלגי דר"יהודה
סבר אמרי קלוטה כמי שהונחה דמיא ואיתעביד מחשבתו ורבנן סברי לא אמרי קלוטה כמי
שהונחה ולא איעבידא מחשבתו אבל אתולדה במקום אב לא מחייב ר"יהודה לא סלדעתיה
ר"יהודה מוסיף אף השובט והכדקתן אמרו לו שובט הרי הוא ככל מסיר מדקדק הרי הוא כ
בכל אורן מאי דעבדינהו לתרויהו בחדא ושמא מחייב היה ר"יהודה אתולדה במקום אב
ממאי דלמא ר"יהודה אתולדה במקום אב לא מחייב ובהא קמיפלגי דר"יהודה סבר הני אבות נינהו
ורבנן סברי הני תולדות נינהו תדע דתנן ר"יהודה מוסיף אי אמרת בשלמא אבות מאי מוסיף מוסי
אבות לא אי אמרת תולדות מאי פוטרין · איתמר נמי רבה ורב יוסף דאמרי תרויהו לא חייב ר"יהו
לא אחת אליה ר"פ לרבא דאמר דסליק אדעתין מעקרא מחייב היה ר"יהודה שרים אי להכי
קא בעי לה להכא לא קא בעי לה אליה בא על מקום שתרעה תנוח · פשוט נתנו לזרוק שמונה
וזרק אי מן הרי כתב שם משמעון נתנו לזרוק ארבע וזרק שמונה מהו מי אמרי הא אפיקן
לה אי דיל היכא דכולי לא נח לאו היינו דאליה תיבלו דבא ולא ליה בא על מקום שתרעה תנוח
אבר הרי כתב שם משמעון מיו מי יחתם כמה דלא מתשש לא מכתב שמעון הכא כמאן דלא
זרק אמרי מזהיקא לה תמני · תנו רבנן מרשות הרבים לרשות הרבים ורשות היחיד בא
ארבע אמות חייב פחות מארבע אמות פטור מאי קלוטה רשות ר"ע עמדפות ולא אמרי קלוטה כמי
שהונחה דמיא · ארבע שמו בר יהודה אר"א ארבע הוא ארבע אמות ברשות הרבים
מקורה פטור לפי שאינו דומה לדרי מדבר אמרו עליה דמקורה הואי ג' רבעי ר"חייא
עגלת תחתיהן ובמרגלא עדיהן רשות הרבים פ' ר' בדרא · מכדי אורחא דעגלה כמה הוי

* דלמא אישתי ליה
וחל לתעבר

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0087
powered by DWork • Heidelberg University Library

חמש אמות פותיא דקרש כמה הוי אמתא ופלגא וכמה מותיב תלתא פש להו פלגא דאמתא
כי שדי ליה מדביני בינו כלבוד דמי כלו סברת קרשים אפותיהו הוו מנח להו אחודן הוה מנח לו
סוף סוף סומכא דקרש כמה הוי אמתא כמה הוה מותיב ארבעה פש להו אמותא כי שדי מר
בינו בינו כלבוד דמי הוה לפאן דא קרשים מלמטן עובין אמה מלמעלן כלין עד כא עבין
שפיר אלא למאן דא כשם שמלמטן עובין אמה כך מלמעלן עובין אמה מאי איכא למימר
אית כהני באטבי אטבי היכא מנח להו אגבה דעגלה עגלה נעפה מקורה הואי שמו ביתדות
תנו רבנן קרשים מלמטן עבין אמה מלמעלן כלין עד כא עבין שלא יהיו תמים ולהלן
הוא אומר תמו נדריהו דברי ר יהודה ר נחמיה אומר כשם שמלמטן עבין אמה כך מלמעלן עבין אמה
שלא יחדו יחכה תמים ההוא דליתו שלמים ולא ליתו דנסכא שאיך נמי הכא יחדו ההוא דלא
לישלחפנהו מהדדי בשלמי לפאן דא כשם שמלמטן עבין אמה כך מלמעלן היינו דכתיב
ולירכתי המשכן ימה תעשה ששה קרשים ושני קרשים תעשה למקצעות המשכן דאינו
פותיה דהני ממלי לסומכא דהני אלא למאן דא מלמטן עובין אמה מלמעלן כלין עד כא עבין
האי עייל והאי נפיק דשפי להו כטורין והבריח התיכון בתוך הקרשים תנא נס היה עומד
ואת המשכן תעשה עשר יריעות אורך היריעה שמונה ועשרים באמה שדי אורכי הקר
לפותיא דמשכן כמה הוי עשרין ותמני דלעשר לאנא פשו להו תשעלהאי נסא ותשע
להאי נסא לר יהודה מגליא אמה דאדנים לר נחמיה מגליא אמה דקרשים שדיא פותיה
לאורכא דמשכן כמה הוי ארבעין דלתלתין לאנא פשו להו עשר לר יהודה מכסיא אמה דאדנים
לר נחמי מגליא אמה דאדנים ועשית יריעות עזים עשתי עשרה יריעות אורך היריעה
האחת שלשים באמה שדי אורכי לפותיא דמשכן כמה הוי תלתין דלעשר לאנא פשו
להו עשר להאי נסא ועשר להאי נסא לר מגמיא אמה דאדנים לר נחמי מכסיא אמה דקרש
תנא נמי הכי והאמה מזה והאמה מזה יהיה סרוח על צדי המשכן מזה ומזה לכסותו
לכסות אמה של אדנים דברי ר יהודה ר נחמי אומר לכסות אמה של קרשים שדי פותיה לאורכא
דמשכן כמה הוי ארבעין וארבע דלתרתין לאנא פש ליה דבעסר דלרוחתי לרוחה דנת וכפל
אתמוריה השתות אל מול פני האהל פשלהו תרתי סדי בשלמי לר יהודה היינו דכתיב היריעה
העודפת בחצי היריעות המשכן אל לר נחמיה מאי תסרח תסרח מלחבירתה תנא דבי ר ישמעאל
למה משכן דומה לעשה שמה רגל בשוק שיצוליה מהלכין אחריה תנו רבנן חוו עיסה
ונעשים ונחלולים הוי אדנים ונראין קרסים גדולות נבובים הנראין בחוץ תנו רבנן יריעו
המזרחיות של תכלת ושל ארגמן ותולעת שני ושל שש והעליונה של מי עזים שש ונדולה מכסה

שנאמרה בעליונות יותר מש נאמ בתחתונות דבתחתונות כת וכל אשה חכמת לב בידיה טוו
ש בעליונות כת וכל הנשים אשר נשא לבן אתנה בחכמה טוו את העזים ותנא משום ר
נחמיה שטוף בעזים וטווי בעזים מתני שתי בזמן טרא אות שני עגלות
ארבע משו ר חייא עגלות תחתונות ביניהן ועדיהן רשות הרבים אבי בין עגלה לעגלה
כמלא אורך עגלה וכמה אורך עגלה חמש אמות למה לי נ ארבעה ולא סגיא כי היכי דלא
לידחקי קרשים ארבע ועדי עגלה כמלא רחב עגלה וכמה רחב עגלה שתי אמות ומחצה למה
ליבאכיתא ולא סגיא כי היכי דלא לידדו קרשים ש דקיל לן דרך רשות הרבים ששה
עשרה אמה דנמדי לה ממשכן משכן חמש סרי הויין אמתא יתירא הוא דהוה קאי בן לוי דלי
משתלי קרשים נקיט דהו חוליות הבור למה לי למתני חוליות הבור והסלע
ליתני הבור והסלע כמה שייעליה לר יוחנן דאל יוחנן בור וחוליותיה מעטרין לעשרה תני נמ
הכי בור ברשות הרבים עמוקה עשרה ורחבה ארבעה אין ממלין הימנה בשבת אם אם כן עשו
לה מחיצה עשרה ואין שורין הימנה בשבת אם אם כן הכנסו לה ואשו ורובו למקום שהו
והוא שותה ובור וחוליותיה מעטרין לעשרה בעא מיניה רב מרדכי מרבה עמוד ברשו
הרבים גבוה עשרה ורחב ארבעה חרק ונח על גביו מהו מ אמרי הרי עקירה באיסור והנחה
באיסור אן דיל מון דממקום פטור הא אתיא לא אליה מתני היא אתיא שייליה לאביי אליה מתני
היא אלהוכ רבי ברוקא דהדדי תפתו אליה אביי ואת לא תסברא והתנן הנוטל מתן והנותן על
גבו חייב אליה דיל מתני במחט כחט מי אינו אשר דלא מידלא פורתא דאית ליה מירשא דרמיא
כפרצא אל מיושא בעי ריח כיתל ברשות הרבים גבוה עשרה ואינו רחב ארבעה ומוקף
לה לרמליות ועשאו רשות היחיד וחרק ונח על גביו מהו מי אמרי מון דאינו רחב ארבעה מקום
פטור הוא אן דיל מון דעשאו רשות היחיד כמאן דמליה דמי אעולי קר ורחוק לאחריו עשה
מחיצה לעצמו ראל כל שכן אחמר נמי ארבעה ורבי ריעחק אי יונתן כיתל ברשו
הרבים גבוה עשרה ואינו רחב ארבעה ומוקף לה לרמליות ועשאו רשות היחיד וחרק ונח על
גביו חייב ראי עשה מחיצה לעצמו ולא כל שכן בעי ר יוחנן בור תשעה ועקר הימנו
חוליא והשלימה לעשרה מהו עקירת חפץ ובנשיית מחיצה בהדי הדדי מיחייב או לא מיחייב
אם תמני לומר ביון דלא הוא מחיצה עשרה ליעבדא לא מיחייב בור עשרה ונתן לתוכה חוליא
ומיעטה מהו הנחת חפץ ריקן מרשות בהדי הדדי מיחייב או לא מיחייב תיפשוט ליה מדתני
ותנן הזורק ארבע אמות בכותל רמעה לעשרה טפחים כזורק באויר למטה מעשרה טפחי
כזורק בארץ והזורק בארץ ארבע אמות חייב והוינן בה אל נח ואל יוחנן ברבירה שמינה

יתקן אינו אל הכיסא ליה ומחב
הון

קרמ

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0089
powered by DWork • Heidelberg University Library

שנו וא"מ"ו הא קא מיעטה מ"ד בעא אמות ד"ת לא מבטיל ליה הנא מבטיל ליה בעי ר
תבה זרק דף ונח על גבי יתדות מהו מאי קא מבעיא ליה הנחת חפץ ועשיית מחיצה בהדי הדדי
היינו דר' יוחנן כי קא מיבעיא ליה לרבא כגון דזרק דף וחפץ על גבי מאי כיון דבהדי הדדי אתו
כהנחת חפץ ועשית מחיצה דמי אודיל כיון דלא איפשר דלא מידליא פוקא הדדי בעשיית
מחיצה והנחת חפץ דמי תיקו ארבא פשיט ליה מים על גבי מים היינו
לאו היינו הנחתן בעי רבא אגן בכלי ובלי אגן על גבי מים בתר אגן אזיל
והא ניידי תיקו שמן שיצף על גבי מים מחלוקת ר' יוחנן בן נורי ורבנן
טבול יום בשמן לא פסל שמן בלבד ר' יוחנן בן נורי אומר שניהן חבור זה לזה
הרבים עמוקה עשרה ורחבה שמונה וזרק לתוכה מחצלת חייב חלקה במחצלת פטור לא ביי דפשיט
ליה דמחצלת מבטלת מחיצתה כל שכן חולא דמבטל לה דמבטלה מחיצתה לר' יוחנן דמבעי
ליה חולא מחצלת פשיט ליה דלא מבטלא מחיצתה וא"ל אביי בור ברשות הרבים עמוקה עשרה
ורחבה ארבעה מלאה מים וזרק לתוכה חייב מליאה פירות וזרק לתוכה פטור מאי טעם מים לא
מבטלי מחיצתן פירות מבטלי מחיצתן תנא נמי הכי הזורק מן הים לאיסרטא ומן האיסרטא
לים פטור ר' שמעון אומר אם יש במקום שזרק עמוק עשרה ורחב ארבעה חייב מתני'
הזורק ארבע אמות והא לא נח ר' יוחנן בדבירה שמינה שנינו ארבי הוד ר' חייא
למעלה מעשרה והלכה ונחה בחוץ כל שהו באן למחלקת לאיר יתנן תנא נמי הכי זרק
למעלה מעשרה והלכה ונחה בחוץ כל שהו רמאי מחייב וחכמ' פטרי ארבי הוד ר' חייא
המתלקט עשרה מתוך ארבע וזרק ונח על גבי חייב תנא נמי הכי מגבי ששה לתוכו ונעשה
מדרון לרשות הרבים או ששה לרשות הרבים ונעשה מדרון לתוכו אותו מגבי אינו עריך לא לחייבו
קורה ר' חנינא בן גמליאל תל המתלקט עשרה מתוך ארבע אמות וזרק ונח על גבי חייב
מתני' זרק לתוך ארבע אמות ונתגלגל והא לא נח ר' יוחנן הוא שנח מישן
תנא נמי הכי זרק חוץ לארבע אמות ודחפו הרוח והכניסתו אע"פ שחזרה והוציאתו פטור
אחזתו הרוח משהו אע"פ שחזרה והכניסתו חייב ארבי תוך שלשה רבנן עריך הנחה
משהו יתיב מרימר וקא ליה רהאי שמעתא אליה רבינא למרימר לא היינו מרבי דחיי תוך
ארבע אמות והיינו בה הא לא נח ור' יוחנן הוא שנח עד נמי מעתה אליה כתגלגל אמר מתני
אין סופו לנוח אבל האי כיון דסופו לנוח אע"ג דלא נח כמאי דנח דמי תיקו מתני'
היה רקק ארבי ההוא מרבנן דבי בשרמי הילוך תרי זימני הא חדא דהוי על ידי הרחה
הילוך אריקה רקק תרי זימני למה לי חדא בימות החמה והדא בימות הגשמים ויעריב דאי תנא חדא

אמין הני מילי בימות החמה דעבדי אנשי דמסני לאחורי נפשיהו אבל בימות הגשמים לא אינמי
בימות הגשמים כיון דמטנפי לא איכפת להו אבל בימות החמה אימ לא צריך אבל אינטריך סד
אלי הני מילי חיצון מילא הוא רחב ארבע אמות אבל הכא דהוא ארבע אמות אחיפי מיקפי לה
צריך [illegible] סדא הני מילי היכא דהוי ארבעה אמות [illegible] הוי ארבעה מפסע
[illegible] אבל אשי לטע דא רב אשי האימנן [illegible] אגודא דגמלא חייב שהרי רבינ
בי [illegible] אתמר ספינה רב אמר אינא הימנה זיזכל שהו וממלא
[illegible] אמרי עושה מקום ארבעה וממלא רב הונא אמר אינא ממנה זיזכל שהוא
[illegible] מלית משחיגן ואוירא מקום פטור הוא ובדין הוא דזה נמי לא ליבעי אלא כי היכי
דליהוי היכירא דב חסדא ורבה בר רב הונא אמרי עושה מקום ארבעה וממלא קסבר מרמלית משמע
מיא משחינן ומיא ארעא סמיכתא היא ואי לא עביד מקום ארבעה קמטלטל מכרמלית לרשות ר
היחיד אליה רב נחמן לרבה בר אבוה לרב הונא אמר אינא זיזכל שהוא וממלא זימנין דליכ
עשרה וקא מטלטל מכרמלית לרשות היחיד אליה נמי דאין ספינה נמוכה [illegible] בפחות
מעשרה וחיל מורשא אית לה ארבאשי גשושי אזלי קמה אליה רב נחמן [illegible] נר יצחק
לרב חייא בר אבין לרב חסדא ולרבה בר רב הונא דאמרי עושה מקום ארבעה וממלא שופכין דידיה
היכא שהי לה רוחב מיבא באיתו מקום מאיסי לה דשדי להו אדעתא דספינה והאיכא חוכחא בנרמ
לא גזרו ומתני רמלא דתנא ספינה שכים אין מטלטלין לא מתוכה לים ולא מים לתוכה ר יהודה אומר
עשרה ואין נכנסה עשרה מטלטלין מתוכה לים אבל לא מהים לתוכה מאי שנא מהים לתוכה
דלא הקא מטלטל מכרמלית לרשות היחיד מתוכה לים נמי הקא מטלטל מרשות היחיד לכרמלית
אלא אחורה ושמי כחו בכרמלית לא גזרו שמי ארב הונא הני ביצ"אתא דמישן אין מטלטלי
בהן אלא בארבע אמות ולא אמרו אלא שאין בפחות משלשה ארבעה אבל יש בפחות משלשה ארבע
ליה רבינא מאי מרנחו קני ואיבני ליה לרבה מתקיף לה רב נחמן בר יצחק ולימא נוד אחית מחיצ
מילא יאר ויסיבר ליה נעץ קנה ברשות הרבים ובראשו טרסקל וזרק ונח על גבי חייב אמאמי
נד אחית מחיצתה הכא נמי נעל נוד אחית מחיצתה מדי אירא התם הוא ליה מחיצה שהבראים
כוחיעי הכא מחיצה שאין הבראים בוקעין בו אליה רב אחא בר יעקב לרב אשי נכי ספינה נמי הא
אינא בריעת הים אליה בקיעת הים לא שמיה בקיעה ומנא תיסר דבעי מינה לטבלא מרב מחיצה
הלויה מהו שתהיר בה בה אליה אין מחיצה הלויה מהרת אבמים קל הוא שהקל נמים ואמאי הא
אינא בריעת הים אלא לאו שמי לא שמיה בקיעה [illegible] מתני' ספינות קשורות
פטור [illegible] לא נצרכא לה היתר בעיר שבינה אליה רב ספרא כשה שפיר קאמרת מיהו מטלטלין

[illegible]

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0091
powered by DWork • Heidelberg University Library

מזרזו תנן אל רב ספרא לא מערבא אל לערב ולטלטל מזרזו תדתנו ספינות קשורות זו לזו
מערבין מזרזו נפסקו נאסרו חזרו ונתקשרו בין שונגין בין מזידין בין אנוסין בין מוטעין חזרו
להיתירן הראשון וכן המחעלות הפרוסות ברשות הרבים מערבין ומטלטלין מזרזו נפסקו
נאסרו חזרו ונתקשרו בין שונגין בין מזידין חזרו להיתירן הראשון שכל מחיצה שנעשית
בשבת בין בשונג בין במזיד שמה מחיצה אינו והא רבנחמן לא שנו אל לזרוק אבל לטלטל
אסור כי אתמר דרב נחמן אמזיד אתמר אשמו אפי קשורות בחוט הסרבר היכי דמי אי
דיכיל להעמידן פשי אי דאין יכול להעמידן אמאי לעולם דיכול להעמידן ושמו לא אפוקי מ
מדנעשיה קאמ דתנא קשרה בדבר המעמידה מביא לה טומאה בדבר שאין מעמידה אין
מביא לה טומאה נ שמו הוא שקשרה בשלשרת של ברזל התם דלענין טומאה הוא דכת
בחלל חרב אינו הרי הוא כחלל אבל לענין שבת כיון דיכול להעמידה אפי בחוט הסרבר:
מתני הזורק ונזכר לאחר שיצתה וכו' האנחה חייב והלא מכר ותנן
כל חייבי חטאות אינן חייבין עד שתחא תחלתן וסופן שגגה אבל הנאנס אינו אתאן
ללכתא ומתנא לכתא ומתנא אגרן בידו הוא בגון שנתכוין לעשות חבורה והאנגר תוי
הזורק לעשות חבורה בין באדם בין בבהמה ונזכר עד שלא נעשית חבורה פטור אבל רבא
במעביר והא זה הכלל אזדיקה קתני אל רבא תרתי קתני הזורק ונזכר מאחר שיצתה מידו
אי נכוה ונזכר וקלטה אחר או קלטה כלב או שנשרפה פטור תנאשיא חסורי מיחסרא ותכ
קתני הזורק ונזכר מאחר שיצתה מידו וקלטה אחר או קלטה כלב פטור הא נחה חייב ממה
דבר אמו שחזר ושכח אבל לא חזר ושכח פטור שכל חייבי חטאות אינן חייבין עד שתהא תחלתן
וסופן שגגה מתני זה הכלל כל חייבי שתי אמות בשונג שתי אמות במזיד שתי
אמות בשונג רבא אל פטור רבה אל חייב רבא אל פטור אפי לרבנן נמי דלא אין ידיעה לחצי שיעור התם
הוא דבינמיד שיעוריה בשונג נמי אבל הכא דמזיד לא יכמאי אי בזורק שונג הוא אל במעביר
רבה אל חייב אפי לרבנן דאמ יש ידיעה לחצי שיעור התם הוא דבידו אבל הכא דאין בידו לא נמאי
אי במעביר הרי בידו אל בזורק אל רבא זורק ונחה בפי הכלב או בפי הכבשן חייב הא תנן קלטה
אחר או כלב או שנשרפה פטור התם הוא דלא מיכוין הכא דקא מכוין אבל אי אף
אנן נמי תנן יש אוכל כזיתה אחוז וחייב עליה ארבע חטאות ואעפ אחד הטמא שאכל חלב
והוא נזיר מן המוחה בשין ביום הכפורים ר מאי אם היה שבת והוא שוגג חייב אמרו אינו
השם ואמאי הא אין דרך היא בכך אל מיון דקא מכוין לחטטן משוא לה מקום הכא נמי
כיון דקא מיכוין מחשבת מעשיא לה מקום:

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0092
powered by DWork • Heidelberg University Library

הדרן עלך הזורק מרשות היחיד: הבונה כמה יבנה ויהא חייב הבונה
כל שהו והמסתת והלכה בפטיש ובמיעכד והקודח כל שהו חייב זה
הכלל עושה מלאכה ומלאכתו מתקימת בשבת חייב רבן שמעון בן גמליאל אף המכה בקונס
על הסדן בשעת מלאכה חייב מפני שהוא מתקן מלאכה. החורש כל שהו והמנכש
והמקרסם והמזורר כל שהו חייב והמלקט עצים אם לתקן כל שהו אם להסק כדי לבשל
ביצה קלה והמלקט עשבים אם לתקן כל שהן אם לבהמה כמלא פי הגדי. הכותב שתי
אותיות בין בימינו ובין בשמאלו בין משם אחד ובין משני שמות בין משני סימניות בכל לשון
חייב אע"פ שלא חיבר שתי אותיות אלא משום רושם שכן רושמין על קרשי המשכן לידע איזה
והבין אזני אל יהודי מיעני שם קטן מפני גדול שם משמעון ומשמואל נח מנחור בן מדני.
הכותב שתי אותיות בהעלם אחת חייב כתב בדיו בסם בסיקרא בקומוס ובקנקנתוס בכל
דבר שהוא רושם על שני מתלי זית ועל שני לוחי פנקס והן נהגין זה עם זה חייב. הכותב
על בשרו חייב המסרט על בשרו לשעון מחייב חטאת וחכמים פוטרין. כתב במשקין במי
פירות באבק דרכים ובאבק סופרים וכל דבר שאינו מתקים לעולם לאחר ידו ברגליו בפיו ובמרפק
שלא אות אחת סמוכה לכתב נתכון לכתוב שני זיינין וכתב אות אחת בארץ ואחת בקורה נתכ
על שני פנקסי הבית על שני דפי פנקס ואין נהגין זה עם זה פטור כתב אות אחת בטריקין ר
יהודה בן בתירא מחייב וחכמים פוטרין. הכותב שתי אותיות בשתי העלמות אחת בשחרית ואחת
בערבים רבן גמליאל מחייב וחכמים פוטרין.

סליק פרקא הבונה.

כי שהוא למאי חזי אל ירמיה שכן עני חופר נומא להצניעה
פירותיו דכותח נמי משכן שכן תופרי ידיעות חופרין נומא להצניעה מחטיהן אבל מיון
ומשלבא לא עבדי הכי אלא שכן עני עושה פטפוטי בירה קטנה לשפות עליה חדירה קטנה דכותח
נמי דשמא שכן מבשרי סמטן לצנוע ידיעות שחסרה מלאכתן עושה פטפוטי כירה קטנה לשפות
עליה ירק קטנה הבא מן הגר יעקב אין עצות במקום עשירות אלא שכן בעל הבית שיש לו נקב
ביומן פותמי דכותח נמי משכן שכן חדש שנפל בה דרגא מטוף לתינוקות אבר וסותמו אלא שמואל
הגיעה את הנבל חייב משום מכה בפטיש מתיבי אחד ניחן אתה אבן ואחד נותן את חטיטי הנוקן
ת"ל הטוטה חייב ר"ש עניה אמר מסוף ר' יוסי אמר הערה והנחה על גבי דימוס של אבנים חייב אלא אם
כן היו חוזרות מצי עאה ועולה תוא בצורי ועפרא מצי עאה בעי נמי בטיסא עולא אמר בהנחה בעלמא..
מסרת מלסרת משום מאי מיחייב רב אמשום גיזה ושמואל אמר משום מכה בפטיש הנשמה
בעל שלא הרגו לין דבא משום בונה המכה בפטיש עיר שומתא בקיפוטא דמרה גב אחיב

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0093
powered by DWork • Heidelberg University Library

משום ושמעון משום מכה בפטיש וצריך דאי אשמעי [illegible] אמר רב משום דדרך בנין
בנין אבל עשה נקב בכיל של תרנגלין דאין דרך בנין [illegible] אמר [illegible] ערב ואי אשמעי בהא
בהא קא רב משום דדמי לבנין דעבר לאוירא אבל [illegible] דאין דרך בנין
בנין אמר מודה ליה לשמעון ואי אשמעי בהא בהא קא ש[illegible] ליה לרב ערב
בעי מינה רבינהן ברה דשמעון מר יוחנן מסתת משום מ[illegible] מכה בפטיש
והאנן תנן המסתת והמכה בפטיש אמר המסתת המכה בפטיש [illegible]
לרב מחזי כמאן דחר חתא בבנינא אלא לשמעון לאו מלאכה הוא הכא [illegible]
דפרזלא ושבקיה בנייה דהיינו גמר מלאכה [illegible] זה הכלל לא תעשה מאי לאתויי [illegible]
רבן שמעון בן גמליאל מאי קא עביד רבה ורב יוסף דא תרוויהו מקנו שמא מן ידו [illegible]
רחבא אמר רבה חזא אומנותא בשבתא וגמר הכי נמי דמי חייב אבל אבי ורבא דא תרוויהו שכחו מ[illegible]
טסי המשכן עושין כן תנא נמי הכי רשב"ג אומר המכה בקרנס עד הסדן בגמר מלאכה חייב שכן
מיחדי טסי המשכן עושין כן מתני' החורש כל שהו למאי חזי ר' ירמי לביזרא דקרא
דכותה בבי משכן שכן ראוי לקרח אחד של סמנין המזנכש תנו רבנן התירש עד שלשה
והמזרד זרדים אם לאכילה כגרוגרת אם לבהמה כמלא פי בהמה אם לחסם כדי לכשר ביעה חלה אם
ליפות את הקרקע כל שהו אמר כל הורים ותקרקע ענהו רבה ורב יוסף דא תרוויהו באנס [illegible]
אבי אמר תימא בשדה דלאו אנס כיון דלא מיגנו ישרי והא אבי ורבא דאמר תרוויהו מודה ר' שמ[illegible]
בפסיק רישיה ולא אימות לא אריך דקא עביד בא דעא דחבריה מתני' הכותב [illegible]
בשלמא אימנו ליחייבא אשמעון אמאי אין דרך כתיבה בכך אר' ירמיה בא מטרשנו ותהוי
שמא דיריה כימין דבודי ר' מאשמעון ליחייב אימין לא ליחייב אלא אבי בשורט בשתי ידיו
רב יעקב ברה דבתי יעקב אמר מני ליחייב היא דא חייבי שתי אותיות אלא משום דרשם והא מדס
ר' יוסי הוי רישא לאור יוסי כולה ליוסי היא אר' יהודה מצינו אר' יהודה שתי אותיות
והן שני שמות הוא דמיחייב שני אותיות והן שם אחד לא מיחייב והתנא ויבשה אחת יכול
עד שיכתוב כל השם ועד שיאמרנו אחר ועד שיעשה את כל העשה תל מאחת אי מאחת
יכול אפילו כתב אל אחת ולא אמרנו חוט אחד ולא עשה בית אחד בנפה תל אחת
כיצד אינו חייב עד שיכתוב שם קטן כגון שם בגדול שם בגדול [illegible] נח כגון דקמדעי
גדמגדיו ר' יהודה אומר לא כתב אל שתי אותיות והן שם אר' חייב כגון שש [illegible]
יוסי וכי משום כותב הוא חייב והלא אינו חייב אלא משום רושם שכן רושמין על קרשי המשכן
לידע איזה [illegible] לזוגו לכיון הקרסים [illegible] ר' שנים עשרים או שני קרשים על גבי אחד חייב

רשמיעו ועשה אחת יכו[illegible] כתוב אתה השם עד שיאמרו הבנר עד שיעשה כלתעלה
תלמאחר אי מאחר [illegible] אחת ואפי לא אמרו אחת חוט אחת ולא עשה א
בית אחד בנפה [illegible] עד שיעשה מלאכה שכיוצא בה מתקיים
ר יוסי אומר [illegible] ם שחייב אחת על כל פעמים שחייב על כל אחת
קתני [illegible] שתי אותיות והן שם אחד חייב לא קשי הא דידיה
[illegible] ישוס רבן גמליאל אפי לא כתב אא שתי אותיות והן שם אחד חייבנן
[illegible] היינו תנא קמא וכי תימא אא דאאזרך קמיפלגי תנא קמא סבר אא
[illegible] מעסבר כיון דאיתיה בגרמורי בעולם מיחייב לכתיב דר שמעון לחומרא ותנ
[illegible] לשה חייב המנריר כל שה חייב המעבד כל שה הצר בכרי עורה כל שה חייב ר שמעון
[illegible] אינו חייב עד שיחדה אתכלו עד שיגיור אתכלו עד שיעבד אתכלו עד שיעור אתכלו א
ר שמעון הא אתא לאשמועי עד שיכתוב אתהשם כלו ומי מעית אמרת הכי והתנן ר שמעון
ועשה אחת יכול עד שיכתוב אתהשם כלו תלמאחת תביץ ואימא הכי יכול עד שיכתוב אתכל
הפסוק כלו תל מאחת ר יוסי ועשה אחת ועשה הנה פעמים שחייב אחת על כל פעמים שחייב
על כל אחת ואחת אר יוסי בר חנינא מאי טעמא דר יוסי אחת מאחת הוה מהנה אחת שהיא הוה
והנה שהיא אחת אחת שמעון מאחת שם משמע הנה אבות מהנה תולדות אחת שהיא הוה
זדון שבת ושגגת מלאכות והנה שהיא אחת שגגת שבת וזדון מלאכות [illegible] אר יהודה מעיה
שם קטן משם גדול שם משמעון מידמי מם דשם סתם מם דשמעון פתוח ארב חסדא זאת
אומרת סתום ועשאו פתוח כשר מתיבי וכתבתם שיהא כתיבה תמה שלא יכתוב לא פני עיינין
ודעיינין ארפין ביתין וכפין כסין ביתין גמרין צדין גמרין דלתין רישין רישין דלתין היהין חיתין חיתין
היהין ויין יודין יודין וויין זיינין נונין נונין זיינין פיפין טתין טתין פיפין פשוטין כפופין כפופין פשוטין
מיפיין סגוכין סמכין מיפין סתומין פתוחין פתוחין סתומין פרשה פתוחה דא יעשנה סתומה סתומה
דא יעשנה פתוחה או שכתבה פשוטה כיוצא בה או שכתבה שרא בדין אומר כתב
האזכרות בזהב הרי אינגזו הוא דא מר תנא דתנא ר יהודה בן בתירא ע בשינו נוסחיהם בשישי
נוסחיה בשופעי כמשקטם מם יודמם הריבאו מים מכאן רמז לעיסוק המים מן התורה ומדמתים
ועשאו סתום כשר סתום ועשאו פתוח כשר מידמי פתוח ועשאו סתום עדיי מעלי ליה דא רבחסדא
מם וסמך שגר חות בנס הינו שמרין לא סתום ועשאו פתוח נרוע חא מנרעליה דר ירמיה ואיתמ
ר חנינא מנצפר צופים אמרים ודסברא והכת אלה המצות שאין נבראשא לחדשדבר
[illegible] הוה מידע דא ידע היבתחלת תלה יהי בסנפה ואתי צופים ותקנינהו סוף סוף והכ

ארה המעות שאין נביא רשאי לחדש בה דבר מעתה אלא בחוס וחזרו ויסדום ׃ נמצא ארבחס
מס וסמך שבלוחות בנס היו עומדין ואלו רבחסרא כתב שבלוחות נקרא מבבנים ונקרא מבחוץ
בנין נבוב בתוך בהר רהבסרו ורס ׃ אמרו ליה רבנקלר יהושע בן לוי אתי דודקי האידנא לבי מדרש
ואמרו מילי דאמרי מימות יהושע ליה איתמר כותיחו לף בית ארה בינה נימר דל נמיר דלים מאי
טעמא פשטה כרעיה דנימר לנבי דל שכן דרכן של נמלים חסדים לרוץ אחר דדים ומאי טעמא
פשטה כרעיה דדל לנבי נימר כי היכי דלימצי ליה נפשיה ומאי טעמא מהדר אפיה דדל מנימר
דליתן ליה בצינעה כי היכי דלא ליכסיף מיניה הויו האי שמו של הבה ואם אתה עושה כן הקב
ן אותך וחן אותך ומיטיב לך ונותן לך ירושה וקישר לך סדר לעולם הבא מס פתיחה מסס תל
מאמר פתוח מאמר סתום נון פשוטה נון כפופה נאמן פשוט סמך עין סתומין
עשוה לדורתך וקנה אותה פא פשוטה פא כפופה פה פתוח סה סתום צדי כפופה צדי פשוט
צדיק פשוט צדיק פשוט הייטו נאמן כפוף נאמן פשוט הוסיף לך הכת כפופה על כפופתו
מכאן שנתנה יורה במנוד ראש קוף קדוש רש רשע מאי טעמא מהדר אפי דקוף מריש א
הקבה אינו יכול להסתכל ברשע ומאי טעמא מהדר תניה דקוף לנביא ש הקבה אם חוזר בו
אני קושר לו כתר כמותי ומאי טעמא כרעה דקוף תליא דאי הדר ביה ליעול בהך מסיי ליה
לקישדא ריש לקיש אם לרצים הוא ליץ ולענוים יתן חן בא לטמא אותו יורו כא לטהר מסיינו
אותו שין שקר היו אמת מאי טעמא שקר מקרבא מילי ואמת מרחקא מילי שקרא שכיח ק
קושטא לא שכיח מאי טעמא שקר אחד כרעא קאי ואמת מלכן לבוני קושטא קאי שיקרא
לא קאי ׃ אתבש אותיתיעב אתאוה רבש בירא חשוק שמיחול עליו גרגיטו טמא ארחס
עליו דק דרתיו נער קרנוהי לא אנרע עד כאן מרת רשעים אבל כדת צדיקים אתבש אם
אתה בוש מלחטא גדק גר כדק הצוף הצינה הוי בינך ובין אף זעחס טן אי אתה מזעזע
מן הסטן יסכל שר שלניהנס לפני הבה תמונו שר עולם ליס כל אחס בטעבה אחוס
עד חס שבעטו בגף דבן דכון הן בנס הס צדיקים הס הלק אין לך חלק כס ומרגן שת אלפנו
זמנו גזרו של שר אלבס אין לך חלק כס גן דס להיכן אירכס לגן הדס העוף אמרה נהינס
ולפני הקבה עייפה אנכי זעחק הדרו זרעו שרי נחק טר ישבת יש לי כתות סתור שאתן לך
מתנ׳ הכותב שתי אותיות סס סמא סיקרא רב סקרוא שמה ק׳ כוס קומא
קנחנתוס ג׳ רבה נרשלי חרתא דעושכי וכל דבר שהוא רשם לאריי מאי לאתויי האדוב
רב חגנא כתבו במיטרא ואמרינא כשר תנ׳ קייא כתבו בא בשחיר ובשיחור כשר
על שני כותלי׳ תנא אלקוד אלס ירמו והלא קסבדא דוצא בשולים מלמעלה בסרטא

שעל בשרו אמרו לו שוטה הוא ואין מביאין ראיה מן השוטים בן סטדא בן פנדירא הוא בעל
סטדא בועל פנדירא בעל פטיש בן יהודה הוא אמו סטדא היא בראמ לבעלבקי הוא פדא
בפומבדיתא סטת הא מבעלה מתני כתב במשקין סמוך לכתב מאן תנא
רבה בר רב הונא דלא מר אינון דא אחד על הארוג חייב וכתב על גבי כתב מאן תנא ר' רב חסדא
דלא מר אינון דתנא חדי שהיה צריך לכתוב את השם ונתכון לכתוב יהודה וטעה ולא הטיל
כוחלת מעביר עליו קו למים ומקדשו דברי ר' יהודה וחכמים אומרים אין מחק השם מן המובחר תנא כתב
אות אחת והשלימה לספר אינו חוטא אחד והשלימה לבגד חייב מאן תנא ר' רבה בר רב הונא
ר' אינון הוא דלא אחד על הארוג חייב רב אשי אפילו תימא רבנן להשלים שני אמר מתני אות
אחת בטבעת ואות אחת בצפורן חייב כתיבה היא שמחוסרת קריאה והאנן תנן על שני
כותלי הבית ועל שני דפי פנקס ואין נהנין זה עם זה פטור התם מחוסר מעשה דקריבה הכא
דלא מחוסר מעשה דקריבה תנא הניח אות אחת חייב השתא כתב אות אחת פטור הניחא
אחד חייב אלא רב ששת הכא במאי עסיקי כגון שנטלו לגנו של חית ועשאו שני זיינין רבא פנו שנטלו
לתנו של דל ועשאו רש תנא נתכון לכתוב אות אחת ועל הבידו שתים חייב והתנן פטור לא קשיא
הא דבעי זיונו הא דלא בעי זיונו כתב אות אחת אמר יוחנן משום ר' יוסי בן זמרא מנין
לרשון נוטריקון ומן התורה שבכי אב המון נוים נתתיך אב נתתיך לאומות בחור נתתיך לאומות
חנים נתתיך לאומות ונתתיך לאומות נאמן נתתיך לאומות ר' יוחנן דידיה אנכי אנא עשי
כתבית הבית רבנן אמרי אמירה נעימה כתבה יהיבה איכא דאמרי יהיבה כתיבה נאמן אמרה דבי ר'
תנא ידיד הדרך לנגדי יראיתה ראתה נטתה דבי ר' ישמעאל תנא כרמל כרמל רב אחא בר יעקב
והואיל לנו קדרה נמרצת נואן מואבי רוצח עורר תועבה רב נחמן בר יצחק מהנעטדה נכונים
אנחנו צדיקים אנחנו טהורים אנחנו קדושים אנחנו הכותב שתי אותיות
במאי קמיפלגי רבן גמליאל סבר אין ידיעה לחצי שיעור ורבנן סברי יש ידיעה לחצי שיעור
ר' דרדרן עלה הכונה ר' אינון אומר שלשה חוטין בתחלה ואחד על
הארוג חייב וחכמים אומרים בין בסוף שיעורו שני חוטין העושה שני
בתי ערין בנרים ובקירוס בנפה ובכברה ובסל חייב והתולה שתי תלויות והקורע על מנת לתקן
שתי תפירות הקורע בחמתו על מתו וכל המקלקלין פטורין והמקלקל על מנת לתקן שיעורו
כמתקן שיעור המלבן והמנפץ והאובע והטוה כמלא רחב היסט הפור והארג שני חוטין שיעורו
כמלא היסט ר' יהודה אומר העד נמר לבנו ולבנו חייב וחכמים אומרים נמר לבנו ולבנו לבנה ולחצר
ולכיבוי הרשות מנמלא לא מר הביבין שון זה הכל מחוסר עידה פטור שאין מחוסר עידה חייב

עבי שנבנס לבית ונעל אחד בפניו חייב נעלו שניהם פטורים לא יכול אחד לנעול ונעלו שניהם
מיבין ר' שמעון פוטר. ישב האחד על הפתח ולא מלאהו ישב השני ומלאהו השני חייב ישב
הראשון על הפתח ומלאהו ובא השני וישב בצדו אע"פ שעמד הראשון והלך לו הראשון חייב
והשני פטור הא למה זה דומה לנועל ביתו לשמרו ונכנס עבי שמור מאליו:

סוליקן פרקא ר' אליעזר האומר. כיצד ר' יצחק בעי שנים והאנן תנן שלשה
לא קשיא הא באדמי הא בקטינו אמרי לה להא ניסא אמרי לה להאי
ניסא אמר להאי ניסא אלימא לתא לא סתרי תרי סתרי קטינו תרי נמי סתרי אמר להאי ניסא קטינו
תלתא ידיעי תרי לא ידיעי אלימי תרי נמי ידיעי. תנא רבי אליעזר האומר שלשה חטאין בתחלה ואחר
על הארוג חייב וחכמים אומרים בין בתחלה בין בסוף שעורו שני חוטין ובפוף שני חוטין ברוחב שלשה
בתי נירין הא למה זה דומה לאורג צלעות קטן שני חוטין ברוחב שלשה בתי נירין והאורג שלשה חוטי
בתחלה ואחר על הארוג חייב סתמא כר' אליעזר. תנא אידך האורג שני חוטין על הנס ועל האימה חייב
רבי אליעזר אפי' אחד ובשפה שני חוטין ברוחב שלשה בתי נירין חייב הא למה זה דומה לאורג צלעות
קטן שני חוטין ברוחב שלשה בתי נירין והאורג שני חוטין על הנס ועל האימה חייב סתמא כרבנן.
העושה שני בתי נירין. מאי בעריים אבעי תרתי בכתיבא והדא בעיבא מאי בקורים
רבי יהודה מציבי. והתופר שתי תפירות. תנינא באבנות מלאכות משום דקבעי מיתנא
הקורע על מנת לתפור קתני נמי התופר. הקורע נמי תנינא באבנות מלאכות אמר משום דקבעי מיתנא
סוף הקורע בחמתו ובמתו משום הכי תני הקורע על מנת לתפור ומדקתני הקורע על מנת לתפור
קתני התופר שתי תפירות. הקורע על מנת לתפור היכי משכחת לה כגון שמתה
הקורע בחמתו. ורמינהי הקורע בחמתו ועל מתו חייב ואע"פ שמחל לו השבט יצא ידי חובתו
לא קשיא הא בבמת דעלמא הא בבמת דיחיד והא דקתני לעולם במת דיחיד ובהנך דלא כתבי אבידות
מנהו ואם חכם הוא חייבי מיחייב דתנא חכם שכר הכל קרובין הכל קרובין סלדין אע"פ הכל כקרובין הכל
קורעין עליו הכל חייבין עליו הכל מטמין עליו ברחוב שלו לא צריך דלאו חכם הוא ואם אדם כשר
הוא חייבי מיחייב דתנא מפני מה מטמין בניו ובנותיו שלאדם כשר הוקטנים כדי שיבכה ויתאבל על
אדם כשר כדי שיבכה עבדו שקרי מינה אע"פ שבכה ויתאבל על אדם כשר ישכל הבוכה ומרא
לאדם כשר מיחלין לו על כל עוונותיו בשביל כבוד שעשה למת לא צריך דלאו אדם כשר הוא ואי
דקאי בשעתא ונשמה חייבי מיחייב דתנא ר' שמעון אומר העומד על הבית בשעה יציאת נשמה
חייב לקרוע הא למה זה דומה לספר תורה שנשרף לא צריך דלא קאי בשעת יציאת נשמה תינח מאן
אמר אהמ"ל קשיא חמתו ארמתו נמי לא קשיא הא דלא לאנה שאינה צריכא לנפה וחייב

אר שמעון דא פטור עליה · אימר דשמעתא ליה לר יהודה במתקן במקלקלי שמעתא אר אבין
הא נכי מתקן הוא דקא עביד נחתיוה ליצרו וכי האי גונא מי שרי והתנן שמעון בן אלעזר משום
רחלפתא בן אנדי שמשום שמעון בן נורי הקורע בגדו בחמתו והמשבר כליו בחמתו והמפזר
מעותיו בחמתו הרי הוא כעובד עבודה זרה שכן אומותיו של יצר הרע היום אומר עשה כך ולמחר אומר
עבוד עבודה זרה והולך ועבד אר חנין מאי קראה לא יהיה בך אל זר ולא תשתחוה לאל נכר אי זהו אל זר שעמוד
בגופו של אדם הוי אומר זה יצר הרע לא צריכא דקא עביד למירגא אימתא דאינשי ביתיה כי האדוב
הוה שליף מעוכיתא תבא חבר יעקב אתכר מאני תבי ירב ששת רמילה לאמתיה מונני ארישא
אר שמעון בן פזי אר יהושע בן לוי משום בר קפרא כל המוריד דמעות על אדם כשר הקב"ה סופר ומניחן
בבית גנזיו שנ' נודי ספרת אתה שימה דמעתי בנאדך · אר יהודה המתעצל בהספדו של חכם ראוי
לקברו בחיין שנ' ויקברו אתו בגבול נחלתו בתמנת סרח מעפון להר געש מאי להר געש מלמד שרגש
עליהן ההר לקברן אר חייא בר אבא אר יוחנן כל המתעצל בהספדו של חכם אינו מאריך ימים מדה
כנגד מדה איתיבי ר חייא בר אבא לר יוחנן ויעבדו את ה' כל ימי יהושע וכל ימי הזקנים אשר האריכו
ימים אחרי יהושע אליה בבלאי ימים הארכו שנים לא האריכו אלא מעתה למען ירבו ימיכם ימים ולא
שנים ברכת שאני ואר חייא בר אבא אר יוחנן אחד מן האחין שמתו ראוי כל האחין אחד מן בני חבורה
שמתו ראוי כל החבורה אמר ר' אלה דמת גדול אמר ר' אלה דמת קטן · וכל המקלקלין ·
תנו רבנן מי דר יוסי כל המקלקלין פטורין חוץ מחובל ומגעיר אליה פוסק תני רבנן חובל ומגעיר
אינה משנה ואם תמצי לומר משנה חובל בעצמו לכלבו מגעיר בעצמו לאפו והאגן תקן כל המקלקל
פטור מתני ר יהודה בר' שמעון מאי טעמא דר שמעון מדאצטריך קרא למשרי מילה הא חובל בעלמו
חייב ומדאסר רחמנא הבעה נכי בתכן הא מגעיר בעלמו חייב ר יהודה התם מתקן הוא כדרבא שי
דאר אשי מה לי לתקן מילה מה לי לתקן כלי מה לי לכשר פתילה מה לי לכשר סמנין ·
מתני' שעור המרבין ונו' כמלא היסט · רב יוסף מחוי כפול ורבחייא בר אמי מחוי פשוט ·
מתני' ר יהודה אומר עצר עצור · תנן התם אין עדין דנים מן הביברין ביום טוב ואין נותנין
לפניהם מזונות אבל עדין חיה ועוף ניתנין לפניהן מזונות ומינהי ביברין של חיה ועופות ושל בנו
דנים אין עדין מהן ביום טוב ואין נותנין לפניהן מזונות קשיא חיה אחיה קשיא עופות אעופות
כשר חיה אחיה לא קשיא הא ר יהודה הא רבנן אעופות אעופות קשיא וכי תימא עופות נמי
לא קשיא הא ביבר מקורה הא ביבר שאינו מקורה והא בית המקורה הוא ובין לר יהודה
ובין לרבנן עפר למגדר אין לבית אלא רב הונא הכא בעפר דרור עסיקי לפי שאין מקבלת
מרות · תנא דבי רישמעאל נקבא שמו עפר דרור מפני שדרה בבית בשדה השתא דאתית להכי

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0100
powered by DWork • Heidelberg University Library

© Biblioteca Apostolica Vaticana

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0101
powered by DWork • Heidelberg University Library

דאין פרה ורבה אבל שאר שקצין ורמשין דפרין ורבין לא פליגי ושניהם לא למדוה שאמאיליב
מה איליס שישנבהן נטילת נשמה אף כל שיש בהן נטילת נשמה וכינה יש בה נטילת נשמה ותנ
סנרי כאילים מה איליס שפרין ורבין אף כל שפרה ורבה וכינה אינה פרה ורבה אליה אבי וכינה אינ
פרה ורבה והתנן יושב הקבה ון מקרני דאמיט ועד ביצי ביצים מיני דמיקרו ביצי כנים והתנ הכ
הטפויין וביצי כנים מינא דמיקרי ביצי כנים והרי פרעש דפרה ורבה ותנא הנר פרעש בשבת ראינ
מחייב חטאת ור יהושע פוטר ארב אשי צידה אהרינה קא דמיית עד כאן לא פליגי ר יהוש ור אינ
לענין צידה דמר סבר דבר שאין במינו עד חייב ומר סבר פטור אבל לענין הרינה אפי ר יהוש מודי
הצידן לצורך חייב מאן תנא ארבי יהודה ארב ר שמעון הוא דא מלאכה שאינה צריכה
לגופה פטור עליה איכא דמתני לה אהא דמפיס מירסא בשבת אם לעשות לה פה חייב ואם יהוש
ממנה רחה פטור מאן תנא ארבי יהודה ארב ר שמעון היא דא מלאכה וכו איכא דמתני לה אהא הנו
טחש בשבת אם מתעסק בו שלא ישכנו פטור ואם לרפואה חייב מאן תנא ארבי יהודה ארב ר שמע
היא דא מלאכה וכו א שמו השולה דנמוהיס כיון שיכש בו כסלע חייב אר יוסי בר אבין ובין סנפרי
ארב אשי לא תימא יכש אא אפי איתליה אר אבר המדודי אשמו הושיט ידו רמעי בהמה ודרדו
עובר שבמעיה חייב מאי טעם ארבא בר המדודי אסברא לי לאו ארבש שתה אי מאן דתרש כשותא
מהיזמא והינא מיחייב משום עיקר דבר מגידולו הכא נמי מיחייב משום עיקר דבר מגידולו אגבי
האי מאן פטרא מאונא דחצנא מיחייב משום עיקר דבר מגידולו מתיב רבא התולש מעצים נקוב
חייב מעצים שאינו נקוב פטור התם לאו היינו רביתיה הכא היינו רביתיה חיה ועוף שבדשו
א ארב הונא כותבין תפלין ערבי עוף טהור ארב יוסף מאי קמל דאיתליה עור תינוק החומ
בהן חייב אמא איתליה עור אליה אבי טוכא קמל דאי ממתי הוה אמי כיון דאיתביה נקבי
נקב לא קמל כדאמ במערבא כל נקב שהדיו עוברת עליו אינו נקב מתיב ר זירא בכנפיו לרבות את
העור ואיסד עור הוא היכי מרבי ליה קרא אליה אבי עור הוא ורחמנא רבייה אל דאמ ר זירא אינ
אגן נמי תנינא בכנפיו לרבות את העור אי אמרת בשר מ עור הוא היינו דאצטריך קרא לרבויה אבא
אי אמרת לאו עור אמאי אצטריך קרא לרבייה אבי לעולם אימא לך לאו עור הוא ואיצטריך סלקא
אמי כיון דאיתליה פירצי פירצי מאיס קמל בעא מיניה מרבריה דרבינא מרב נחמן בר יעקב מהו
לכתיב בתפלין על עור של דגטהור אליה אם יבא איהו ואמר מאי אם יבא אימא אי איתי
ליה אורא האקא חזינן דאיתליה עור ועוד התנן עצמות הדבוקין אם אם יבא איהו ואמר איפסקא
זוהמא מיניה אורא פסקא שמו וקרנא הוו יתבי אנדא דנהר מרא חזנהו רמיא דקא דיי
ועבירי אליה שמו לחרנא נברא רבא קאתי וחש במייה וקא דלו מיא לאתבורי אפיה קמיה זיר

תהי ליה אקנקיה אזל אשכחיה לרב אריה מנין שאין כותבין תפלין אלא על גבי עור בהמה
טהורה שנ׳ למען תהיה תורת׳ בפיך מן המותר בפיך מנין לדם שהוא אדום שנ׳ ויראו מואב
את המים מנגד אדומים כדם מנין למילה שבאותו מקום ש׳ כאן ערלתו וש׳ להלן ערלתו מה להלן
דבר ש׳ עושה פרי אף כאן דבר ש׳ עושה פרי אימ׳ לבו דמה ומלתם ערלת לבבכם אימ׳ אזנו דמה
ערלה אונס דמין ערלתו תמה מערלתו תמה ואין דמין ערלתו תמה מערלתו שאינה תמה אליה
מה שמך קרינא׳ יהא׳ דתיפוקליה קרנא בעינה נפקליה קרנא בעינה לסוף עיילי׳ שמו׳
לביתיה אוכליה לחמא׳ דשערי בכסא׳ דהרסנא׳ ואשקייה שיכרא ולא אחזיליה בית הכסא׳ ספרי חיי
דלשלשר לטיבכל דצערן לאלוקמי ליה נבי וכן הוה׳ כתנאי מנין למילה שבאותו מקום ש׳ כאן ע
ערלתו וש׳ להלן ערלתו מה להלן שעושה פרי אף כאן דבר שעושה פרי דברי ר׳ יאשיה ר׳ יונתן אומ׳ אינו
צריך הריהוא׳ ועוד זכר מקום שנכרת בו נקבית לזכרית׳ תנו רבנן כותבין על גבי עור בהמה טהורה
ועל גבי עור חיה טהורה ועל גבי עור נבלות וטריפות שלהן ונכרות בשערן ונתפרות בגידן אבל אין מתפ׳
על גבי עור בהמה טמאה ולא על עור חיה טמאה ואין עור לומ׳ על גבי נבלות וטרפות שלהן ואין נכרות
בשערן ואין נתפרות בגידן וזו שאלה שאל ביתוסי אחד את יהושע הנרסי מנין שאין כותבין תפלין אל
על עור בהמה טהורה ש׳ למען תהיה תורת׳ בפיך מדבר המותר בפיך אל מעתה נבלות וטרפות אר
יכתבו אליה אמשור לך משל למה הדבר דומה לשני בני אדם שנתחייבו הריגה למלכות אחד הרגו מלך
ואחד הרגו אספקלטור שלו אי זה מהן משוכה הוי׳ אי זה שהרגו מלך אל מעתה יאכלו אליה התורה אמ׳
לא תאכלו כל נבלה ואת אמרת יאכלו אליה קא לוס׳ כתנ׳ אין עושין הילמי׳
מאיקא׳ ר׳ יהוד׳ ש׳ שמו הכי קא׳ אין עושין מי מלח מרובין אבל עושה הוא מי מלח מועטין ר׳ יוסי
והרא הילכי בין מרובה בין מועט׳ איבעי׳ להו ר׳ יוסי לאסור׳ או להתיר ר׳ יהוד׳ להתיר מדלא קתני ר׳ יוסי
אוסר׳ אליה רבא הא מדקתני סוף׳ אין מי מלח המותרין מכיר דר׳ יוסי לאיסורא׳ אל ר׳ יוסי לאיסור וכו׳ ר׳
יוחנן לאיסור׳ תש׳ נמי הכי אין עושין מי מלח מרובין לתת לתוך הנגש׳ שבתוך הנסטרא׳ אבל נוהגין
מי מלח מועטין וטובל בהן פתו ונותן לתוך התבשיל׳ ר׳ יוסי וכי מפני שהרגו מרובין והרגו מועטין
הרגו אסורין והרגו מותרין יאמרו מלאכה מרובה אסורה׳ מלאכה מועטת מותרת׳ אל אלו ואלו אסורין׳
הן שלהן מימרה המותרין נותן שמן ומלח או שמן ומים ובלבד שלא יתן מים ומלח לתחלה׳ תנ׳
יהודה בר חביבא אין עושין מי מלח עזין מאי מי מלח עזין רבה ורב יוסף בר אבא׳ ואמ׳ תרויהו כל שהפיעה
עליה בהן וכמה׳ אביי תרי מ׳ תילתי מילתא׳ והלתא מיא׳ למאי עבדי׳ ר׳ אבהו ר׳ מורסא׳ תנ׳ יהודה בר
חביבא אין מרחין ענבים וכיצה משבת׳ לרב חזקי׳ משמי׳ דאבי׳ ש׳ ענבים אסיר׳ מעצה מותרת׳ דר׳ נחמן
מדיש הוה מרחינא׳ פוגלא אמינא אפסידי קא מפסידנא ליה דאשתי׳ פוגלא חדפיה מעלי׳ כון׳ שמע׳

להא דכי אתא עולא א׳ במערבא מרחי פישרי פישרי ממרח לא מרחנא טבולי ורא׳ מטבילנא׳
תני יהודה בר חביבא אתרוג צנון וכיצה אילמלי קליפתן החיצונה אינן יונאין מבני מעין לעולם
כי אתא רבדימי א׳ לא טבע גברא בימה דסדום א׳ רבי יוסף הפיכא סדום והפיכא מילהא גברא הוא דלא
טבעה אכשורא טבע א׳ ליה לא מיבעיא קא לא מיבעיא דאפי בכל מימות שבעולם לא טבע א׳
אפי׳ גברא דטבע בכל מימות שבעולם בימה דסדום לא טבע למאי נפק מי כי הא דרבין הוה שקיל
ואזיל אחוריה דר׳ ירמיה אגידא דימה דסדום א׳ ליה מהו למימשא מהני מיא בשבתא א׳ ליה שפיר
דמי מהו למיעמץ ופתח א׳ ליה זו לא שמעתי כיצא בו שמעתי דא׳ זירא וימנין א׳ ליה משמיה
דרבמתנא וזימנין משמ׳ דמר עוקבא ותרויהו משמי׳ דאבוה דשמו ולוי אמרין חד א׳ יין בתוך
העין אסור על גבי העין מותר וחד א׳ רוק תפל על גבי העין אסור תסתיים דאבוה דשמי׳ דא׳ בתוך
העין אסור על גבי העין מותר מדא׳ שמו שורה אדם פתו ביין ונותנו על גבי העין בשבת דשמיעא
ליה ממאן לאו דשמיעא ליה מאבוה ולטעמ׳ דא׳ שמו רוק תפל על גבי העין אסור דשמיע ליה
ממאן לאו דשמיע ליה מאבוה אלא לוי לא חדא א׳ שמו תרתי חדא דשמיע ליה מאבוה
וחדא דשמיע ליה מלוי ולא ידענא הי מאבוה הי מלוי א׳ מר עוקבא א׳ שמו שורה אדסמלוחין
מערב שבת ונותנו על גבי עיניו ואינו חושש ברל ויהוה קא קמיה דרב עוקבא חזייה דקא עמיץ
ופתח א׳ ליה כודי ודאי לא שרא מר שמו שלח ליה ר׳ זירא למר עוקבא לישדר לן מר מהקרקלוחין
דמר שמו שלח ליה שדורי משדרנא לך דלא תימא צר עין אנא א׳ הכי א׳ שמו טובה טיפת עין
בשחרית ורחיצת ידים ורגלים בחמין ערבית מכר קילורין שבעולם תני נמי הכי ר׳ מונא אומ׳
בשם ר׳ יהודה טובה טיפת צונן בשחרית ורחיצת ידים ורגלים בחמין ערבית מכר קילורין שבעולם הוא
היה אומ׳ יד לעין תיקצץ יד לחוטם תיקצץ יד לפה תיקצץ יד לאוזן תיקצץ יד לחסורה תיקצץ יד לאמה
תיקצץ יד לפי טבעת תיקצץ יד לבינתתיקצץ יד מסמא יד מחרשת יד מעורה פוליפוס תנא ר׳ יוסי
בית חורין היא זו ומקפרת עד שלשה פעמים א׳ יוחנן פיר מעביר בת מרר ופוסק את הדמעה ומרגה
שערב עמעפים א׳ מר עוקבא א׳ שמו עדין אין בהן משום רפואה א׳ רבי יוסף כוסברתא אין בהן משום
רפואה א׳ רב ששת כשות אין בהן משום רפואה א׳ רבי יוסף כוסברתא אפי׳ לדידי קשיא לי א׳ רב ששת
ורבינא אפי׳ לדידי מעלי לי א׳ מר עוקבא א׳ שמו ר׳ מיני כשות שרו רבי מטרוזא א׳ רב חסדא שיריקא
פויא שרי פעפועי ביני אסור דביתהו דזעירי עבדא ליה לרב חייא בר אשי ולא אכל אמרה ליה לרבך
עבדי ליה ואכל ואת לא אכלת זעירי לטעמ׳ דא׳ זעירי נותן אדם יין עדוי או מים לתוך המשמרת בשבת
ואינו חושש שמא יין דמשרתיה הכי לא מידי עביד הכא נמי כיון דמתאבי הכי לא מידי קא עביד
א׳ מר עוקבא מי שנגפה ידו או רגלו צומתה יין ואינו חושש אבעאי הו חלה מאי א׳ ליה רבה

הילל ורבי אשי כי הוינן בי רב כהנא אמרי חלהא א"ר בא הני בני מחוזא כיון דמפנקי אפי חכמא נמי
מסי להו רבינא איקלע לבי רב אשי חזייה דדריש ליה חכמא אנבא דכרעיה ויתיב וקא עמית
ליה בחלא א"ל ליה לא סבר לה מרלהא דא"ר בא הני בני מחוזא כיון דמפנקי אפי חכמא מסי להו
ומר נמי הא מפנק א"ל ליה נב הדוגב הרגל שני דא"ר בא ברמתא א"ר נב הדר ונב הרגל הרי
הן כמכה של חרש ומחללין עליה השבת תנו רבנן רוחצין במי נהר במי חמין במי עסיא במי
טבריא אבל לא בים הגדול ולא במי משרה ולא בימה של סדום ורמינהי רוחצין במי טבריא ובים
הגדול אבל לא במי משרה ולא בימה של סדום קשיא ים הגדול איס הגדול אר יוחנן לא קשיא הא
יהודה הא רבנן דתנן כל הימים כמקוה שנ' ולמקוה הכים קרא ימים דברי רבי יהודה אומרים הגדול
כמקוה ולא נו' ימים אל שישבו מי' ימים הובה ר' יוסי אומר הימים מטהרין בזוחלין ופסולין בזרמין
ומטהרין ולקדש בהן מי חטאת מתקיף לה רב נחמן בר יצחק אימר דמרבי רעין טומאה רעין
שבת מי שמעת להו אלא א"ר נחמן לא קשיא הא דאישתהי הא דלא אישתהי אמר רב נחמן אמר רבה
לבתריתא דלא אישתהי אבל דלא אישתהי אפי' מי משרה נמי דהתנא רוחצין במי טבריא ובמי משרה
ובימה של סדום אעפ שישבו חטטין בראשו במה דבר אמור שלא נשתהא אבל נשתהא אסור
לא אים הגדול לא קשיא הא ביטי שבו הא בדעין שבו מי משרה לא קשיא הא דאישתהי
הא דלא אישתהי מתני' אין אוכלין אזוב ר' יוסה אזוב אגרתא בר המן אזוב
יון אגרתא בר הגן עולא א"ר מרוא חיורא עולא איקלע לבי ר' שמו' בר יהודה אייתי לקמייהו מדיא
חיורא א"ל היינו אזוב יון דבתר בא ורתא רבא פי' א"ל שומשק א"ר ירמי מדלתי כותיה דרב פפי מסתברא
דתנן מינות אזוב שלשה חלקין ובהן שלשה בעלין ושומשק הוא דמשתכח הכי למאי אמרי
לה לקוחלי במאי אכלי לה בשבעה תמרי אוכמתא ממאי הוא מקמחא דשערי דמנא דחריף ע
עליה ארבעין יומין אבר אוכלהו יועזר מאי יועזר פוטנק למאי אכלי לה לארקתא
במאי אכלי לה בשבעה תמרי חיורתא ממאי הוא מאימצא אליבא ריקנא ומבשרא שמינא
אליבא דריקנא ומבשרא דתרא אליבא ריקנא ואמנוזא אליבא ריקנא ומנירי דרוכיא אליבא ריקנא
וכישתי מיא בתריה ואי לא ליבלע תחוי חיורתא ואי לא ליתיב בתענירא ולייתי בישוא שמינא ו
ולישדי אגומרי ולימצי נרמא ודינמיע חרה ואיכא דאמר חלה לא משום דחשי לכבדא אלא לייתי מרה
דאסתא דנדיד מעולא לתתא מתני' לחלאי דילמא נפקי אידי פומיה ולישלקא בשיבולא
בי שבכי דבמחר ונסרעון לקבין דידיה ולישתיה וכי מפני מפני אפשיחא דדיקלא
מתני' ושתי אדתא בוכרא מאי בבראה חומטריא מאי חמטריא חוטרא דייה למאי ובדי
לה לגלוליא לייתי הכי שיא כלי לחמשה נוכתא דשיבולא ונשלוקעה בחדי הדרי עד דחיי

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0105
powered by DWork • Heidelberg University Library

אגנפקא ונשתי אימיה דרב אחדבוי בראמי עבדא ליה לההוא גברא חד כוסתא דשיכרא
שלק ואשקיתיה ושבר תנורא ברפתיה ואותבה כיה לכיתא ואיתיבתיה ונפק מיניה כהוצא ירקא
רב אייא ורבי עקיבא דחלבא מעיזא חיורתי רבהונא בר יהודה ליתי אתרוג חלתא וליחייקיה
לגויה ולמליה דובשא ולותבה במלרי דנורא וליכליה לחינא מי דגליס בן ארבעים יום ברזינא
לזיבורא דבעקבא לעקרבא פלגא דריבגא לגלוא דבעא אפי לכשפים מעלי אריוה אגיגרון
כנגר ותיריקי מעלי בין לגלוא בין לכשפים האי מאן דבר חיוא לוכליה כשותא במילחא
ולרהטיה קמיה תלתא מילי רב שימי בר אשי חוייה לההוא גברא דבלע חוא אדמי ליה כפרשא
אוכליה משותא במילחא ולרהטיה קמיה תלתא מילי ונפק מיניה כגובי גובי איכדא דבשימי
בראשי איהו גרון חוא אתא איהו אדמי ליה כפרשא אוכליה כשותא במלחא ולרהטיה קמיה
תלתא מילי ונפק מיניה כגובי גובי האי מאן דטרחיה חוא ליתי עובדא דחמרא חיותא ולוקרעיה
ולותביה עילויה הני מלי דלא אשתכח טריפה ההוא ברקשא דפומבדיתא דטרחיה חוא היאי
ונריסר חמרי חיותא בפומבדיתא קרעינהו לכולהו ואשתכוח טריפות האי חדא בהך ניסא דפומבדי
עד דאזלי ומלו לה אכלה אריא אלהו אביי דיל חוא דרבנן טרחיה דכתי ופוגעי ישכנו נחש
אמרי ליה הן דכיתי נפשיה דרב נזר רב יצחק ברביסנא דליבא דרימטו אסא לביה חולא כטמ
ואזלא איהו ואמטיה האי מאן דבדכיה חוא לינחות למיא וליסחוף דיקלא על רישיה וליהדקיה
מיניה וכיסליק עיניה לשדייה למיא וליסלוק ליתי האי מאן דמקני ליה חוא אי איכא חבריה
בחדיה לירכביה ארבע גרמידי ואי לא לישוור נגרא ואי לא לעבר נהרא כלילא לותביה לפוריה
אתרוגא חביתא ולינבי כי כוכבי ולייתי ארבעה שוורי ליסרינהו בארבעה פרעי דפוריא וליתי
שחפי ולישדי התסוכי שמעי קליה אכלי ליה האי מאן דרחיט בתיה חוא ליהדיט ליה בי חדתא
ואי לא לימא ליה מזמנת לדיעא באדעא דישרא האי איתתא דחזיא חוא ולא ידעה אי יהיב דעתי
עילוה אילא תשלח מנא ותישדי קמיה אי מכרה בהו יהיב דעתיה עילוה ואי לא לא יהיב דעתיה
עלוה מאי תקנתיה תשמש קמיה ואיכדא כלשכן דחקיף ליה יצריה אל תשקוד ממזייה טופרי
ותישדי ביה ותימר ליה דשתנא אנא האי איתתא דעייל ביה חוא ליפסעיה ולותביה אתרוג
חביירא ולייתי בישרא שמינא ולישדי אגומרי ולישדי אגנא דתחליחמרא ולותבוה התם ולטרוקיה
בהדי הדרי ולינקט עצתא דפרזלא וכי מורח רוחא אפיק רישיה וכי מפיק רישיה לישקליה בעצתא
וליקלוייה כטורא דאילא הדר עילוה כל האוכלין איכל לאתויי מאי לאתויי טחור
לשנים ורשיעין לבני מעיין כל המשקין לאתויי מאי לאתויי מי ערלה בחומץ אליה רבינא רבא
מהו לשתות מי דגליס בשבת אליה תענא כל המשקין שותה ומי דגליס לא שתו אינשי

ממי דקלים מאי מי דקלים אמר רב נחמן תיתדיק ליאבא במערבא ונפיק עינא דמיא
מביניהו ומרפי מאן דא מי דוקרים שהן דוקרים את המרה מאן דא מי דקלים שיונאין מבין שני
הדקלים ונסא קמא מרפי ואידך מישרשל ואידך נדעייר הכי נמי אי עולא לדידי שקרי שכרא
דבבלאי ומעלי מינה והוא דלא נגיד ביה אהבעין דיין רביזמא אם זיהוס המצוי תלתא שערי
ותלתא קורטמי ותלתא מיל לבפנא מפיק שערי ומעייל חיטי תלתא חיטי ותלתא קורטמי ותלתא
מילתא וסיכמך סיסאני ושתי לה ובין דיבחא לענרתא דקמיטו מרפי ליה ודרפי קמיטו לה
לחורה ולאשה עובדא סכנתא וכוס העקרין מאי כוס העקרין אר יוחנן ליתי מתקל
זוזא קומא אכסטרית ומתקל זוזא מזנגיבלא ומתקל זוזא מנבא בילא ומתקל זוזא כורכמא ו
רשקא ולישתקינה מהדי לזבה תלתא בחמרא ולא מיעקר ליקרונא תרי בשיכרא ומעקרא
סי בעלים בדרך המשחר במנין פשט חנא יעיר וסלתות ובנים בחמרא לזבה תלתא בחמרא ולא מיעקר
ואי לא ליתי תלתא קפיזי שמן פרסאי ונישלוק בחמרא ונעבא ליה קוס מזיביך ואי לא ליתבה בפרס
דרכים וליגקטא כסא דחמרא ביריה ונעבי אינש מאחורה וליכעתה וליכלה קוס מזיביך ואי לא
ליתי בונא דכמונא ובונא דמוריקא ובונא דשבלולא ונישלוק בחמרא ונשתי ולכלה קוס מזיביך
ואי לא ליתי שיעי דדקא ולישייפה ולכלה קוס מזיביך ואי לא ליתי הרנונא רומיתא וליקלי וליסבה
בשחקי דכיתא בקייטא ובשחקי דעדרינא בסיתוא ואי לא ליכרי שבבירי וליקלי ביה שבבי שתא
ודעדלה וליגקטא כסא דחמרא ביריה ולוקמה מיחא ולותביה אהא ולכל חדא וחדא לימא ליה קוס
מזיבך ואי לא ליתי סמיכא וליסבה מפרנא לתתאי ואי לא ליתי ביערא דנעמיתא וליקלי וליסבה בשחקי
דכרבא בקייטא ובשחקי בעמיר ביפנא בסיתוא ואי לא ליתתח לה חכיתא דחמרא לשמה ואי לא
ליגקוט שערא דמישתכרא בכסיתא דכוכנא חיורא אי נקטא חד יומא פסקה תרי יומי אי נקטא
תרי יומי פסקה תלתא יומי אי נקטה תלת יומי פסקה לעולם סי דנבעיו תמרים על הגדר ואש
דבר אחר בפרישיא ליקרונא תרי בשבא ומיעקר ואי לא ליתי רישא דשיכוטא במילחא ולישתי
בשיכרא ולישתי ואי לא ליתי מונגא דקמני ואי ליכא מונגא דקמני ליתי מונגא דנקירי ולעיילי
לביבני ולישתיה מיתה ואי ליכא ביבני לוקמה בין תניא לבודא אר יוחנן הרוצה שיתחמם יקחנו
בסדינו רב אחא בר יוסף חש ביה עכר ליה רב נחמן ואיתסי ואי לא ליתי תלתא קפיזי תמרי פרסיתא
ותלתא חפיזי דחיטא דנישתריפי ותלתא קפיזי אהלא ולישלוק בשיכרא ולישתי ואי לא ליתי עגלא
דרחמיא ולגלה מיעיתא דחישא ולישקול ליה דמא מאוזניה ולייעב ארישיה וליזדהר מעינה
דילמא מסמי ליה ואי לא ליתי רישא דכרחא קרנא דמנח בכיבלא ולישלוק בשיכרא ולישתי ואי לא
ליתי דבר אחר חיטרנא וליקרעיה ולותביה אריביה ואי לא ליכול ליתי מבכתוותא דמשרי ההוא

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0107
powered by DWork • Heidelberg University Library

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0108
powered by DWork • Heidelberg University Library

הדרכן ערלה שמנה שרצים שם שאין אקשרים שהיין עליה דקשר הנמלים נקשה
הספנין ופשם שהוא חייבין עליה שורקן חייבין עולם עלה למאיר אבל קשרים
שהיא יכולה להתנבאה מדרבנן חייבין עליה עשרה תקנה שאין מעלין בקשר הנמלים
וכקשר הספנין חייבין חטאת אשה מפקחין אין ומזכין סבכה ושה פסיקיא ור צוערת מנעל וסנדל ונודות
ייין שמן דקרה השל בשחד אשה כשעקר אוקשרן לפני ברמה שלא תשאר קשרין דליבטיקא
אבל לא אבל לא יהיה מתר פלר אבל יהיה מר קשר שאינו שר קיימא אינו חייב עליה מפקיל את
הכלים אפי ארבעה ומשה פעמים מן מיין אות המיטות מלה שבת אבל לא ממרא אשנת
ר ישמעאל מקפלין אתה מכלים ומעיבין אתה המטות מיום חמשה לשבת חלבי שבת חרבין מיום
הכפורים ושל יום הכפורים אין מקפלין שנה ר עקיבא אל אשר יום הכפורים הקדים בעום הוא אשר
קרבין בעום הכפורים אשה הקרבן קרבן אין קשרים כמאי קשרי הנמלין וקשר הספנין
אילו קטרא דקטרי בזמנא וקטרא דקטרי באיסטרא האי קשר שאינו
של קיימא הוא לא חייבו אזמנא ניפה ואיסטרא הא ניפה
בעיר אחד בו יבראמי עמה לר מאיר מה ר מאיר משום ר יסוד להעיר באת מדין האנמי
יכולה מעיר באתמיר אי דיל טע דר מאיר משום דלא מהרן הוא יהאי האליהו דקתיקו
ישלך קשרים האנפא קשר אמרת ישלך קשרים שאין חייבין עליה נקשר עליה
וכקשר הספנין חייבא הוא דליכא האיסורא איכא והרי אמרת תקוטרת אשה אמתי חלוק חב לקשר
הנמלים ישלך קשרים שאין חייבין עליהן כקשר הנמלין וכקשר הספנין ומאי נינהו קשרא דקיטרי
בזמנא דקטרא דקטרי באיסטרא הוא דליכא האיסורא איכא ישלך שאות לתחילה
ושאינו נשמר חלוק פשיטא לא עדיף ראית לה תרי דשי שמו חשוב חד אשה
בשולי כסלה ליה קמל חוטי סבכה פשיטא לא עדיף דרוש מהודתא אשלוף שלפה
ליה קמל ואשה חסה על שעיה ומשרא שרא ליה ושלפסיקיא פשיטא לא עדיף דרוש
נתנדתי מחרה ליה קמל דמשום עבדות לא עבדה ור צוערת מנעל אתמר היתר
ר יוחנן מנעל לסנדל תנא חייב ורבנן אמרי פטור אבל אסור ותנא אינך מותר לכתחילה קשי
מנעל אמנעל קשי סנדל אסנדל מנעל אמנעל לא קשי האדקתני חייב ורבנן אמרי פטור
אבל אסור מדרבנן אותה לכתחילה סנדל אסנדל לא קשי האדתנא חייב ברטיעי
דקטר אושבתי פטור אבל אסור בחוטי דאדקטר אינהו מותר לכתחילה נסנדל דנפיק בה שבת
ברוכ יהור דתי יהוד אחה דרבי אלא תפרא הוא ליה הדא אזנא דסנדל זיבק נפיק בה איה
ואמאן תפיק בר יקיה אותה לקמי מאי אל כי מאי עמי ומאי אל חייב חטאת אל השחל קטור אדם

אבל אסור קא קשי לר חייב חטאת מיבעיא ליה מאי טעמשום דבחול נמי זמנין דנפיקנא
בזה אנא זמנין נפיקנא ביה ימיקא ליה אי הכי מותר להתחלה ר' ירמיה הוה אזיל בתריה
דר' אבהו בכרמלית איפסק רעועה דסנדלא ליה שקול נמי לה דהוה לה מאכל בהמה ורוך
עילויה אבי הוה קא מי דרב יוסף בחצר איפסק רעועה דסנדליה ליה ומאי איעבירה
ליה שבקיה מאי שנא מדר' ירמיה התם לא מינטר הכא מינטר והא מסה הוא דאי בעינא
מהפיכנא מימין לשמאל ליה מדתריץ ר' יוחנן ליב דר' יהודה שמ' מיהרלה דר' יהודה מאי היא
דתנא סנדל שנפסקה אחת מאזניו אחת מתרסיותיו אם שנטל רב הכה טמא שתי אזניו
ושתי תרסיותיו אם שנטל הכה טהור ר' יהודה אם נפסקה פנימית טמא חיצונה טהור ואם עור
ואיתימא רבה ברבי חנה א"ר יוחנן כמה דלוקת לענין טומאה כך מחרוכת לענין שבת אבל לא
לחליצה הוי בה רבא ליב דמאן אילימא ליב דרבנן מדלענין טומאה מנא הוי לענין שבת נמי
מנא הוי אבל לא לחליצה דלאו מנא והתנן חלצה של שמא בימין חליצתה כשירה לא ליב דר'
יהודה מדלענין טומאה לאו מנא הוא לענין שבת נמי לאו מנא הוא אבל לא לחליצה דמנא
הוי אימר דאמרי חלצה של שמא בימין חליצתה כשירה היכא דלמילתיה מנא הוא הכא דלמילתיה
לאו מנא הוא לעול ליב דר' יהודה אימא וכן לחליצה והא קמ"ל כי אמרי חלצה כשל שמא בימין
חליצתה כשירה היכא דלמילתיה מנא הוא הכא דלמילתיה לאו מנא הוא לא ומי אר' יוחנן הכי והא
ר' יוחנן הלכה כסתם משנה ותנן סנדל שנפסקה אחת מאזניו ותקנה טמא מדרס מאי לאו לאשמועי
פנימית ולא שנא חיצונה לא פנימית דוקא אבל חיצונה מאי טהור אי הכי
אדתני נפסקה שניה ותקנה טהור מן המדרס אבל טמא מגע מדרס ניפלוג ונתני בדידיה כמה
דבר אמו שנפסקה הפנימית אבל חיצונה טהור ארב יצחק בר יוסף תהא משנתינו בסנדל שיש
לו ארבע אזנים וארבע תרסיותיו שלא לשבור דבריו של ר' יוחנן כי אתא רבין אר' יצחק בר תנן
ברבא ארבה הלכה כר' יהודה ר' יוחנן אין הלכה כר' יהודה ומי אר' יוחנן הכי והא מדמתרץ ר' יוחנן ליב
דר' יהודה שמ' מי כר' יהודה סבר ליה אמוראי נינהו ליב דר' יוחנן תנן התם כל כלי בעל ריבתים
שיעורן במועא רמון בעי חזקה נקב במועא זית וסתמו וחזר ונקב כמועא זית וסתמו עד
שהשלימו למועא רמון אליבא דר' יוחנן דתנן שנפסקה אחת מאזניו ותקנה טמא
מדרס נפסקה שניה ותקנה טהור מן המדרס אבל טמא מגע מדרס ואמרי מאי שנא דאמרינן
דהא קיימא שניה טהורה נמי הא מתקנה ראשונה ואמרי לן עלה פעם חדשות באו לכאן הכא
נמי פעם חדשות באו לכאן קרי עליה ליתדן בר אינש ואיב דאם כעון דין בר אינש אר' זירא
רבה בר ירמיה אם ראשונים בני מלאכים אנו בני אי אם ראשונים בני אינש אנו בני המות

ולא נחמירו שלר חנינא בן דוסא ונחמירו שר ר פנחס בן יאיר שא כשאר חמירים ונודותיין
פשי לא צריכא דאית ליה תרי אוני מהודתיל חדא מיניהו בטולי מבטל ליה קמר וקדירה
שר בשר פשי לא צריך דאית ליה תרתי שלבי מהודתיל חדא מיניהו בטולי בטליה קמר
ר שמעון בן יוחאי קושרין פשיט לא צריך דאית ליה תרי אוני מהודתיל חדא מיניהו בטולי מבטל
ליה קמר ר יוסף ר רבי יהודה ר שמו אבא מר אמר בן יעקב ליה אבי הלכה כמר דפליגי ליה מאי
נפקא לך מינה נמרא נמור זמירתא תהא קושרין דרי חבל דמאי אילים חבל דעולם
ור יהודה מתיר האי קשר שר קיימא הוא אא חבר דברדי למימה דרבנן סברי בזרי חבל דברדי אטו חבל
דעלמא ור יהודה סבר לא גזרי ומינה חבל דרי שנפסקלא יהא קושרו אא עוקבו ר יהודא מרחעליו
פונדא או פסיקא ובלבד שלא יעקבנו קשי דר יהודה אדר יהודה קשי דרבנן אדרבנן דרבנן לא
קשי חבל מחבל מיחלף עקבה בקשירה לא מיחלפא דר יהודה נמי לא קשי התם לא משמ
דגזר עקבה אטו קשירה אא משום דעקבה נופה קשירה הוא ר אבא ר חייא בר אשי ר
מביא ארם חבל מתוך ביתו וקושרו בפרה ובאבוס איתיבי ר אמי ארבע דהוא אחא בר פפא לו
אבא חבל שנפיה קושרו באבוס ושבאבוס קושרו בפרה ובלבד שלא יבא חבל מתוך ביתו ויקשור
בפרה ובאבוס התם חבר דעלמא הכא חבר דברדי ר רבי יהודה ר שמו כלי קיזאי מותר לטרטרן בשבת
בעי מינה מרבי יהודה כובד העליון וכובד התחתון מהו אין ולא רמיא בידיה איתמר ר רבי יהודה
שמו כלי קיזאי מיתר לטרטרן בשבת ואפי כובד העליון והתחתון אבל לא את העמודים ליה יבא
לרבנחמן מאי שנא עמודים דלא אינם דקא עביד נומית ממילא קא הוויין ותנן הטומן לפת וצנונו
תחת הנפה אם היו מרעת עליו מנדרין אינו חושש לא משום כלאים ולא משום מעשר ולא משום
שביעית ומטרין בשבת בשדה לא אתי לאשוויי נומות הכא אתי לאשוויי נומות בעי מימה ליה
מר יהודה בר רבי אמי כלי קיזאי כובד העליון והתחתון מהו לטרטרן בשבת ליה אין מטרטרי מהטעם
דלי שאין מטרטרין מקפדין את הכלים אמרי דבר ינאי לא שנו אא באדם אחר אבל
בשם בני אדם לא ובאדם אחר נמי לא אמרו אא בחדשים אבל בישנים ובחדשים נמי לא אמרן
אא בלבנים אבל בעצים ולא ולא אמרן אא שאין לו להחליף אבל יש לו להחליף לא תנא של
רבן גמליאל לא היו מקפדין כלי לבן שלהן מפני שהיה להן להחליף ר רבה הונא יש לו להחליף אין
לו להחליף ישלשל בנדיו מתקיף לה רב ספרא והא מתחזי כרמות דוחא כיון דכליומי לא עביד והאדנא
עביד לא מיתחזי כרמות דוחא וכבדתו מעשות דרכיר ממנו חפצך ודבר דבר ובבריתי שלא
יהא מלבושך של שבת כשל חול ובי הא דר יוחנן קרי ליה ומאי מכבדתו מלעשות דרכיך שלא
יהא הילוכך של שבת כהלוכך של חול ממנו חפצך חפצך אסורין חפצי שמים מותרין

ודבר דבר שרי יהא דבורך שר שבת כדבורך של חול דבר דיבור אסור הרהור מותר בשלמ כיהו
רתי אא שרא יהא הבוכר שר שבת כחול מאי היא כי היא דאר זירא אוב ואמרילה אר אבא אר יהונ
היה מהלך בשבת ופגע באמת המים אם יכול להניח תרי ראשונה קודם שתעקר שניה מותר
שם ראו אסור מתקיף לה רבא היכי לעבוד ליקוף קא מפיש בהדוקא ליעבר זמטן דמיתוסן
נשניה מיא ואתי לידי סחיטה אא בהא כיון דלא איפשר שפיר דמי אא כדבעא מיניה דרבי ישמ
בר יוסי מהו דפסוע פסיעה נכה בשבת אליה וכי בחור מי התיר השאני אי פסיעה נסה נוטרת
אחת מחמש כשות מכאן עקרי שר אדם ומהדר ריה בקדושה דבי שמשון בעי מיניה ר
מר ישמעאל בריוסי מהו לאכור אדמה בשבת אליה וכי בחור מי התיר השאני אי אם בחול אסור
מפני שהוא מרקם אר יוסי כלה אוכר מעפרה שר בבר כשו אוכר בשר אבותיו הוא נמי הכי
כלה אוכר מעפרה שר כבר כשו אוכר מבשר אבותיו יש אי כשו אוכל בשר שקצים ורמשים
ש ומה את כל היקום ואריש דמיש דמה נקרא שמה שנער שכר מימי מבור נינוקי דשסר
ואריש דקיש דמה נקרא בבר שכר מימי מבור נבדרו דשסר ואר יוח דמה נקרא שמה מינורה
שכר מימי מבור מנרו דשם שקצים ורמשים הא ודאי אתמוחי אתמחו אמרי כיון דמרקא
אזרו בהו רבנן כי היא דהוא נבוא דאכיר בנו ישתא ואכיר תרלי וחדתא ליה תחרי בליביה ומית
ורחצת וסכת ושמת שסלתיך אר שעז אובנדים של שבת תן לחכם ויחכם עוד אר אינון זכות
המיאביה ושמוש הרמתי דשו נעמי אמרה רה ורחצת וסכת ורדת הגרן ובדידה כת ותרד הגרן
ותעש כל אמר לאו אורח ארעא למיזל הכי בשוקא שמוש הרמתי דשו עלי אליה יהיה כי יקרא
אליך ואמרת דברי כי שמע עבדך ובדידיה כת ויקרא מעם בפעם שמוש שמוא ויאמר שמוש
דבר כי שמע עבדך ותר ותבא ומרקט מרמד שהלכה ובאה עד שמיאת בני אדם מהונגנין
הילך עמהן ויאמר בועז רבי הנערה הזאת וכידרכו של בועז דשאל בנערה אר שעז דבר חכמה
ראה נה שתי שבלים לוקטת שדש אינה לוקטת במתניתא תנא דבר ענעות ראה נה עומדות
מעומד נופלות מיושב וכה תדבקין עם נערותיכם דרכו של בועז לדבק בנערות אר שעז מנוח
ששמיע ותשר ערפה לחמותה והות דבקה בה אשרי לדבוקי בה ויאמר בועז לנערתו אוכר הנערה
דמזדמזלה עתידה מלכות בית דוד ליצאת ממך דמת ביה הלום דכת ויאמר המלך לדוד ויש בלום
א ויאמר מי אנכי כי הביאותני עד הלום וטבלת בחומץ אר אבא מלמד שהלוחמין הם רשב
ושומו בי מלכים דמז דמזדה שעתיד בן ראת ממך שמשון ויקח שון בחומץ ומנו לנשה ונשב
מיד הקוצים אר שעז מצד הקוצים ואם בתוך הקוצים דמזדמז דה עתידה מלכות בית דוד
שתחדה ואכל ותשבע ותותר אר שעז אכל דמ דוד ותשבע מלכי שלמה ותותר מלכי חזקה

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0112
powered by DWork • Heidelberg University Library

איכ דא ותאכל בימי דוד ובימי שלמה ותשבע בימי חזקיה ותותר בימי ר' דא מר אהוריה דרב
הוה עתיד משבור מלכא במתניתא ותאכל בעולם הזה ותשבע בימי משיח ותותר לעולם
הבא: ותחת כבודו ויקד יקוד כאור אש אריוח תחת כבודו ממש ר' שמו בר נחמני אמר תחת כבודו
כשדיפת בני אהרן מה להלן שריפת נשמה ונוח קים אף כאן שריפת נשמה. ונוח קים אר' חייא
אר' יוחנן מנין לשנוי בגדים מן התורה ש' ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים ותנא. דבי ר' ישמעאל
בגדים שבישל בהן קדירה לרבו אל ימזוג בהן כוס לרבו. ואר' חייא בר אבא אר' יוחנן בשם הא דתלמי
חכם שיצא במגעלים מטולאים אינו והאר' חייא בר אבא נפיק אמר זוטרא בריה דרב נחמן בטלאי
על גבי טלאי והני מילי בפנתא אבל ברחתא ליתלבה. ואר' חייא בר אבא אר' יוחנן מאי דכתיב
יכאשר הרך עבדי ישעיה ערום ויחף ערום בבגדי בלאות ויחף במגעלים מטולאים ואר' חייא
בר אבא אר' יוחנן מל תלמיד חכם שנמצא רבב על בגדו חייב מיתה דכתיב ומשנאי אהבו מות
תיקרי למשנאי אל למשנאי רבינא וכד ממש ומקרא מסייעני שנ מרבדים רבדתי ערשי ולא פליגי
הא בגילוא הא בלבושא. תנן התם ער המדינת חוצץ ר' שמעון עד כאיסר האיטרקי על הבגדים
מצד אחד אינו חוצץ משני צדדין חוצץ ר' יהודה אומשום ר' שמעון אף מצד אחד חוצץ. בעא מיניה
רישלקי מר' חנינא מדינת מצד אחד או משני צדדין אליה זו דא שמעתי ביוצא בו שמעתי דתנן ר' יוסי
אומר בנאין מצד אחד שרבור משני צדדין ולא תהא מדינת חשיבה מבבדו של עם הארץ מאי
בנאי אר' יוחנן אותלמי חכמי שעוסקין בבנין של עולם כרמיהם ואר' יוחנן אי זהו תלמיד חכם שמחזירין
רואבירה בטביעית העין זה הכיקפיד על חלוקי להפכו ואר' יוחנן אי זהו תלמיד חכם שממנין אותו פרנס על
הצבור כי ששואין אותו דבר הלכה בכל מקום ואומרה ואפ' במסכת כלה. ואר' יוחנן אי זהו תלמיד
חכם שבני עירו מצווין לעשות תמר אכתו זה שמניח חפצו ועסק בחפצי שמים למאי נפק מי למטרח
ליה בדיפתיה. ואר' יוחנן אי זהו תלמיד חכם כל ששואין אותו דבר הלכה בכל מקום ואומרה למאי
נפק מי למעייה אא במסכתיה באתריה אי בכוליה תלמודא בריש מתיבתא בריש רקי בנאין או כלים
דאוירין הבאים ממדינת הים למימר דחיורי מינהו והאלהו ר' ינאי לבני בנו אל תקרבו לא בכלים
רבנים ולא בכלים שחורים לבנים שמא לא אזכה ואהיה נחתן בין אבלים שחורים שמא אזכה
ואהיה כאבל בין החתנים לא בכלים האוירין הבאים ממדינת הים אמר סומקי עמהון לא קשיא הא
בגילוא הא בלבושא. מתני' ר' ישמעאל אומר מקפלין. תנו רבנן עלת שבת בשבתו
לימד על חרבי שבת שקריבין ביום הכפורים יכול אף של יום הכפורים בשבת תל בשבתו דברי ר' ישמעאל
ר' עקיבא אומר עולת שבת לימד על חרבי שבת שקריבין ביום טוב יכול אף ביום הכפורים תל בשבתו
כשתמצא לומר לדברי ר' ישמעאל נדרים ונדבות קריבין ביום טוב יכול אף עצרת הא ליום הכפורים

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0113
powered by DWork • Heidelberg University Library

לדבריו עקיבא נדרים ונדבות אין קיצין ביום טוב וכי אינטרי קדא למשרי יום טוב · אר זירא היינו
בכל הוה אמרי הא דתניא יום טוב שחל ערב שבת לא היו תוקעין ובמוצאי שבת לא היו מבדילין
דברי הכל היא כי סליקו להתם אשכחיה ליהודה ברי דר שמעון בן אלעזר דאמר עקיבא דאמר ישמ
כיון דלא חלבי שבת קרבן ביום הכפורים ליתקעי היכי דלידעו דחלבי שבת קריבין ביום הכפורים ואמינ
להו אנא כהנים זריזין הן אליה רב קשישא ברי דרב חסדא לרב אשי ומי אמרי כהנים זריזין הן והתנן
שלש להכנסו את העם מן המלאכה ושלש להבדיל בין קדש לחול כדרב אבין לשאר עמא דירושלם
הכא בין לשאר עמא דירושלם · וליתקעי היכי דלידעי דשרי בקנבתירק מן המנחה ולמעלה ארב
יוסף רבי ישאין דיחון שבות להתיר ורב שישא ברי דרב אידי שבות קרובה התירו שבות רחוקה
לא התירו ושבות קרובה מי התירו והתנן יום טוב שחל להיות ערב שבת תוקעין ולא מבדילין ובמוצאי
שבת מבדיל ולא תוקעין ואמאי ליתקעי היכי דלידעו דשרי בשחיטה לאתר אלא מחוורא כדרב
יוסף · אר זירא רבהונא יום הכפורים שחל להיות ערב שבת אסור בקנבתירק ארבה תנא מנין ליום
הכפורים שחל להיות בשבת שאסור בקנבתירק ש שבתון שבות למאי הלכה אילימא לעשות מלאכה
הכתוב כל מלאכה לא תעשו אלא בקנבתירק שלמי · אר חייא בר אבא אר יוחנן יום הכפורים שחל
להיות בשבת מותר בקנבתירק מתיבי מנין ליום הכפורים שחל להיות בשבת שאסור בקנבתירק
תל שובתון שבות למאי אילימא למלאכה והכתוב כל מלאכה לא תעשו אלא בקנבתירק לעולם
למלאכה ולעבור עליו בלא תעשה ועשה · תנא כוותיה דר יוחנן יום הכפורים שחל להיות בשבת מותר
בקנבתירק ואר חייא בר אבא אר יוחנן יום הכפורים שחל להיות בשבת מפרישין באגוזים ומפרישין בזמיר
מן המנחה ולמעלה מפני עגמת נפש דבי רבי יהודה מקנבי כרבא דבי רבא ברדי קרא כיון דהזי דקא
מחרפי ליה אתא איגרתא ממערבא משמיה דר יוחנן דאסור

הדרן עלך

אוקשרים

כל כתבי הקדש מעלין אותן מפני הדליקה

בין שקורין בהן בין שאין קורין בהן אפילו שכתובין בכל לשון וטעונין גניזה ומפני מה אין קורין בהן
מפני בטול בית המדרש · מעלין תיק הספרים עם הספר ותיק של תפילין עם התפילין אפילו שיש
בתוכן מעות להיכן מעלין אותן רבי שאין מפורש בן בתירא אומר במפורש · מעלין מזון
שלש סעודות הראוי לאדם לאדם הראוי לבהמה כיצד נפלה דליקה בליל שבת מעלין מזון
שלש סעודות בשחרית מעלין מזון שתי סעודות במנחה מזון סעודה אחת ר יוסי אומר מעלין
מזון שתי סעודות · מעלין כל מלאכות אפילו שיש בו מאה סעודות ועגול שלדבי הוחכית
שליין אלא אחרים נואוה ניר ולכם ואם היו מחין עשיקין חשבון לאחר השבת · להיכן
מעלין אותן לחצר המעורבת בן בתירא אומר לשני חצרות ולשם מוציא כל כלי תשמישי

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0114
powered by DWork • Heidelberg University Library

ולובש כל מה שיכול לרבוש ועוטה כל מה שיכול לעטוף ר' יוסי אומר שמונה עשר כלים ופושט וחוזר ולובש
ומוציא ואין לאחרים באו והעידו עמו ר' שמעון בן גמליאל אומר פורסין עור של גדי על גבי שדה תיבה ומגדל
שאחז בהן את האור מפני שהוא מחרך ועושין מחיצה בכל הכלים בין מלאין בין רקנין משביל
שלא יעבר הדליקה ור' יוסי אומר בכלי חרס חדשים מלאים מים מפני שאין יכולין לקבל את האור
והן מתבקעין ומכבין את האור נמי שבא לכבות אין אולו כבה ואל תכבה מפני שאין ושביתתו
עליהן אבל קטן שבא לכבות אין שומעין לו מפני ששביתתו עליהן כופין קטן על הנר בשביל
שלא תאחז בקורה ועל עוצה של קטן ועל עקב שלא תשבר ר' יהודה מעשה בא לפני רבן
יוחנן בן זכאי אמר חוש שני לו מחטאת נמי שהדליק את הנר ישתמש ישראל אצלו
ואם בשביל ישראל אסור מילא מים להשקות בהמתו משקה אחריו ישראל ואם בשביל
ישראל אסור עשה גוי כבש לירד בה ירד אחריו ישראל ואם בשביל ישראל אסור
ומעשה בבן גמליאל וזקנים שבאין בספינה ועשה גוי כבש לירד בו וירדו אחריו
זקנים

סריך פרקא

כל כתבי הקדש אתמר היו כתובים
ובכל לשון רב הונא אין מעילין אותן מפני הדליקה רב חסדא מעילין
אותן איב דמאן דא נתנו לקרות בהן דכולי עלמא לא פליגי דמעילין כי פליגי איב דמאן דא לא נתנו
לקרות בהן רב הונא אין מעילין דהא אין נתנו לקרות בהן רב חסדא מעילין משום מיון
דכתבי הקדש מעילין תנן כל כתבי הקדש מעילין אותן בין שקורין בהן בין שאין קורין
בהן ואפ"ל שכתבו בכל לשון מאי לאו שקורין בהן נביאים שאין קורין בהן כתובים ואפ"ל שכתבו
בכל לשון דלא נתנו לקרות בהן וקתני דמעילין תיובתא דרב הונא אלא רב הונא ותסברא דמתניתא
האי איכא סופרים ובניזה השתא אינו מיבעיא לרב הונא מתרץ לטעון ורב חסדא
מתרץ לטעון רב הונא מתרץ לטעון בין שקורין בהן נביאים ובין שאין קורין בהן כתובים במה דברים אמורים שכתבו
בלשון הקדש אבל כתובים בכל לשון אין מעילין ואפ"ל הכי בניזה בעיא ורב חסדא מתרץ לטעון בין שקורין
בהן נביאים בין שאין קורין בהן כתובים ואפ"ל שכתבו בכל לשון נמי מעילין והכי קא ומקשי שד"ר
טעונין ניזה מתיבי היו כתובים תרגום ובכל לשון מעילין אותן מפני הדליקה תיובתא דרב הונא
אלא רב הונא האי תנא סבר נתנו לקרות בהן תשמ"ה היו כתובים בפטיתמית עברית עילמית יונית אפ"ל
שלא נתנו לקרות בהן מעילין אותן מפני הדליקה אלא רב הונא תנאי היא דתניא היו כתובים תרגום ובכל
לשון מעילין אותן מפני הדליקה ר' יוסי אומר אין מעילין אמר ר' יוסי מעשה בא אבא חלפתא שהלך אצל גמליאל
בן לטכריא ומצאו שהיה יושב על שולחני של ר' יוחנן בן הנזיה ובידו ספר איוב תרגום והיה קורא בו
אלו זכיתי את בן גמליאל אבי אביר שהיה עומד עליו מעלה בהר הבית והביאו לפניו ספר איוב תרגום

משבל הדליקה

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0115
powered by DWork • Heidelberg University Library

ואלבנאי שוקעה תחת הנדבך ואף הוא עוה עליו יגמו אר יוסי בר יהודה עדיבה שלטיט כפה
עליה אר שמעון תשובות בדבר מדא וכי טיט בהר הבית מני ועוד וכי מותר לאבדן ביד לא מעיחן
במקום התורה והן מה אבדין מאריהן מאן תנא אילימא תנא קמא ור יוסי דיל בהא קמיפלגי דמר
סבר מתנו לקרות בהן ומר סבר דלא מתנו לקרות בהן לא ר יוסי ותנא דבפטית תנו רבנן הברכות
והקמיעין שעפשיש בהן אותיות שר שם ימי בעות הרבה של תורה אין מציילין אותן מפני ה
הדליקה לא נשורין במקומן מיכן אמרו כותבי ברכות כרפי תורה ומעשה באחד שהיה כותב
ברכות בידן ובאו והודיעו אתר ישמעאל והלך ר ישמעאל בקרו וכשהיה עולה בסולם הגיש בו ונטל
טימוס שלברכות ושקעו בספר של מים ובלשון הזה אלו בדיר ענש האחרון מן הראשון
בעא מיניה ריש גלות מרבה בר רב הונא היו כתובין בסם בסיקרא בקומוס ומקנתנו
מציילין אותן מפני הדליקה או אין מציילין תיבעי למאן דא אין מציילין תיבעי למאן
דא מציילין תבעי למאן דא אין מציילין הני מילי הינא דכתב תרגום וכל לשון אבד
הינא דכתב בלשון הקדש מציילין אודיל אפי למאן דא מציילין הני מילי הינא דכתב ברי ורמ
דמקויים אבל הינא דלא מקויים לא אלא אין מציילין הא אתא בבא אתא מציילין אי תנא תנא
בעא מיניה רב הונא בר חלבו מרב נחמן ספר תורה שאין לו לא לקט שמנים וחמש אותיות כגון פרשה
ויהי בנסוע מציילין אותן מפני הדליקה או אין מציילין אליה תבעי לר פרשה ויהי בנסוע מה
הינא דחסר פרשה ויהי בנסוע גופיה לא מיבעי ליך דיון דאית ביה הזכרון אגב
דליתיה שמנים וחמש אותיות מציילין כי קמיבעי ליה ספר תורה שאין בו לא לקט שמנים
וחמש אותיות מאי אליה אין מציילין איתיבה תרגום שבתבו מקרא ומקרא שכתבו תרגום וכתב עברי
מציילין אותן מפני הדליקה ואין עניך לומר תרגום שבעברא ושבדניא ותרגום שבתורה תיגא שבתורה
מאי מעמא דיר שהדותא אגב דליתיה שמנים וחמש אותיות כי תנא הדא להשלים ◦ איבעיא
להו הני שמנים וחמש אותיות מכוונות או מפוזרות רב הונא מכוונות חסדא מפוזרות
מתיב ספר תורה שבלה אין חוש בו לקט שמנים וחמש אותיות כגון פרשת ויהי בנסוע מציל
לאו אין מציילין תיובתא דרב הונא תרגמא רב חסדא איכא דרב הונא בתיבות תנו רבנן ויהי בנסוע
פרשה זו עשה לה הקב"ה סימניות מלמטה ומלמעלה לומר שאין זה מרומה לא לומר השם הוא
זה אלא מפני שספר חשוב הוא בפני עצמו כמאן דאמר אלא דאמר אמר ר נחמן אריות חעבדן
עמודיה שבעה אר שבע ספרי תורה כמאן כר מאיר דתנן בעליה דר נחמן הוא דר
נחמן שמעון בן גמליאל עתיד לפרשו ונשתעקר מפני ותנא כתבה שאין בדיל המפרש
כי לורינו ראשונה לפוריות שניה פורעו ראשונה דכל ויהי בנסוע מרה לא אמר חנן גמליאל

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0116
powered by DWork • Heidelberg University Library

שסרו מאחרי׳ פורענות שנה ויהי העם כמתאוננים והיכן מלומה בדברים איבעי להו הגליונין
שלספר תורה מעילין אם לא מעלה הדדיה אולא תשמ׳ ספר תורה שבלה אם יש בה דלקט של
שמנים וחמש אותיות כגון פרש ויהי בנסוע מעילין אם לאו אין מעילין ואמאי תפוק לי משום
גליון דידיה בלה שני׳ תשל׳ ספר תורה שנמרח אם יש בו דלקט שמנים ואחד אותיות כגון פרש
ויהי בנסוע מעילין אם לאו אין מעילין ואמאי תפוק לי משום גליון דידיה מקום הכתב לא מיבעי
לי דכי קדוש אגב כתב קדוש אזל ליה כתב אזל ליה קדושתיה כי קא מיבעי לי של מעלה ושל מטה
שבין פרשה לפרשה שבין דף לדף ושבתחלת הספר ושבסוף הספר ותיפוק לי משום ההוא
דיל דבין ושדי׳ תש׳ הגליון של מעלה ושל מטה ושבין פרשה לפרשה ושבין דף לדף ושפתח
הספר ושבסוף הספר מטמאין את הידים דיל אגב ספר תורה תשמ׳ הגליונין וספרי מינין אין מעילין
מפני הדדיה לא נשרפין במקומן ואזכיותיהן מאי לאו גליונין דספר תורה לא דספרי מינין וספ׳
מינין גופיהו מעילין הכי קאמ׳ ספרי מינין הרי הן כגליונין נופא הגליונין וספרי מינין אין
מעילין אותן ר׳ יוסי אומ׳ אף בחור קודר את האזכרות שבהן ונוכן ונשאר שורפן אד׳ טרפון אומ׳ פורר
את בני אם יבא לידי שאני שורפן את האזכרות שבהן שאם אחדו דרך אחרון לחרגו ונחש דהכישו
נכנס לבית עז ולא רבית הן שלא שחררו מכירין וכופרין והלו אין מכירין וכופרין ועליהן אומ׳ הכתוב
ואחר הדרת והמזוזה שמת זכרונך׳ אל ישמע קל וחומר ומה לעשות שלום בין איש לאשתו אמרה
תורה שמי שנכתב בקדושה ימחה על המים הללו שמטילין איבה ותחרות בין ישראל לאביהן שבשמים
לא כל שכן ועליהן אל דוד משנאיך׳ אשנא ובמת חזמיר אתקוטט וכשם שאין מעילין אותן מפני
הדדיקה כך אין מעילין אותן לא מן המים ומן המפרת ולא מכל דבר שמאבדן נעא מיניה דר׳
יוסף בר חבשמא מר אמר הני ספרי דמינין אבידן מיגלין אותן מפני הדדיה אולא אין ולא דפא
ביה דבלא אזיל דבי אבידן כל שכן דבי נגרפו שמו לבי נגרפו לא אזיל לבי אבידן אזיל אמרי
ליה לרב מאי סברא לא אמר מר דבי אבידן אלהו דקרפלי אינא דמיחא דקשו לי עקרוה דוכתיה קשו
לי אמר בריה דרב יוסף אנא מיניה אנא לא מכתלינא מיניה זמנא חדא אזל ובעי לסכוני לי מאי
קדליה עקבין לי ורחפלי דיה און גלדיון אימא שלום בבתים דר׳ אע אחתיה דרבן גמליאל הואי
ההוא פילוסופא לא בשבנו עמה דחות שקר שמא דלא שקר יחדא זימנא חדא בעי לאחוכי ביה
עלא ליה שיבא דהתבא אזל קמיה אמרה ליה בעינא דתפלי לי בגדי דכי נשא אלהו עליני לי
אמרה לה מה לך בבתים פרתה לא תירא לי מזיק אדאבי ליתו מאי עבדון איה טירדא ואויתו
דמשה איתיה לחון עין בליו ופגיה בריא ובריתא ידתון בחדא לחר חדי ליה לרחו איתו חמש
לחנא אלהרשי פלוסופ דעין בליו סלבריה אנא עין בליו דלא למיפחתמן אורחיה דמשה אתינו אזלא לאוסופ על אוניה דמלך

ונתן ביה במקום ביא ברוחא לא תירות אמ ליה נהור נהוריך כשרא אמ ליה רבן גמליאל ר אתא חמיא ור
ובטשא לשרגא ״ ומפני מה אין קורין בהן ״ אמ רב לא שאנו אלא בזמן בית המדרש אבל שלא
בזמן בית המדרש קורין ושמואל אמ אפילו שלא בזמן בית המדרש אין קורין אני והא נהרדעא אה
אתרה דשמואל הוה ובנהרדעא פסקי סדרא כתבי במנחתא דשבתא אלא אי איתמר הכי איתמ
אמ רב לא שנו אלא בזמן בית המדרש אבל שלא בזמן המדרש קורין ושמואל אמ בין בזמן
בית המדרש בין שלא בזמן המדרש בזמן בית המדרש קורין שלא בזמן בית המדרש קורין ואי אין
ואזדא שמואל לטעמיה דבנהרדעא פסקי סדרא כתבי במנחתא דשבתא רב אשי א לעולם
כראמרינן מעיקרא ושמואל א כר נחמיה דתנא אף על פי שאמרו כתבי הקדש אין קורין בהן
אבל שונין בהן ודורשין בהן נערך לו פסוק אחר מביא ספר ירואה בו א ר נחמיה מפני מה א
אמרו כתבי הקדש אין קורין בהן כדי שיאמרו כתבי הקדש אין קורין וכל שכן בשטרי ה
הדיוטות ״ מעילין תוך הספר ״ תנו רבנן ארבעה עשר שחל להיות בשבת מפ
מפשיט את הפסח עד החצות דברי ר ישמעאל בנו של ר יוחנן בן ברוקא וחכמים אומרים מפשיט את
כולו בשלמא לר ישמעאל בנו של ר יוחנן בן ברוקא דהא איתעביד ליה צורך גבוה חלולי שבת לא
מחללינן אלא לתנן מאי טעמא דרבי בר חנה אמ ר יוחנן דא קרא כל פעל ה לכעצו יהבא כאי
לכעצו איכא א תב יוסף שלא יסריח רבא אמ שלא יהו קרשי שמים מוטלין בגבילה מאי בנו
בעייהו איכא בינייהו דכנה אפתרא דרהבא אי נמי מוכא דסתנא ר ישמעאל בנו של ר יוחנן בן
ברוקא האי כל פעל ה לכעצו מאי עביד ליה מבעי ליה שלא יוציא את האמורין מודם ה
הפשטת העור מאי טעמא טעמא א תב הונא בר נתן משום עמין א רב חסדא אמר עוקבא
מאי אחדרו ליה חבריה לר ישמעאל בנו של ר יוחנן בן ברוקא הכי קא אמרי ליה אם מעילי
תוך הספר עם הספר לא תפשוט את הפסח מעורו כי דמי הכא טלטול הכא מלאכה אמ
רב אשי כתרתי פליג בטלטול ופליג עם במלאכה והכי קא אמרי ליה אם מעילין תוך הספר
עם הספר לא נטלטל עור אגב בשר כי דמי התם נעשה בסיס לדבר המותר הכא נעשה
בסיס לדבר האסור אלא הכי קא אמרי ליה אם מעילין תוך הספר עם הספר מ אף על
פי שיש בתוכו מעות ולא נטלטל עור אגב בשר כי דמי התם נעשה בסיס לדבר האסור ולו
ולדבר המותר הכא כלו נעשה בסיס לדבר האסור אלא הכי קא אמרי ליה אם מבאין
תוך שיש בתוכו מעות מעלכא להצילו ספר תורה לא נטלטל עור אגב בשר והי
נפא כנא ל איזי מדהכא ראות ביה לא שלי להו אתוי נמי מיתנן מי דמי התם
אדהכי והכי נעלה דליקה הכי אדהכי והכי לשדינן לא אמ מר בריה ברוה דרב אשי ל

לעולם

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0118
powered by DWork • Heidelberg University Library

לעולם כראמרי מערבא ודקא קשיא לך דתם טלטול הכא מלאכה כגון דלא בעי ליה לעיר והאמרי ורבא
דאמרי תרויהו מודה ר' שמעון בפטיק רישיה ולא ימות דשקיל ליה בבית ״ להיכן מצילין אותן
היכי דמי מפולש והיכי דמי שאינו מפולש אמ' רב הסדא שלש מחיצות ושני לחיים זהו מבוי שאינו מ
מפולש שלש מחיצות ולחי אחד זהו מבוי שאינו מפולש ותרויהו אינון דר' עקיבא דתנן הכשר מבוי בית שמ
או לחי וקורה ובית הלל אומרים לחי אוקורה ור' עקיבא לחיים אליה רבא שלש מחיצות ולחי אחד מפול
קדית ליה ועוד לרבנן נעיל לתנו אוכלין ומשקין אל ארבע שתי מחיצות ושתי לחיים הו מבוי שאינו
מפולש שתי מחיצות ולחי אחד זהו מפולש ותרויהו איב דר' יהודה דתנן יתר על כן אר' יהודה מי שיש
לו שני בתים בשני עברי רשות הרבים עשה לחי מכאן ומכאן אוקורה מכאן ועשה ועתן
כאמצע אמרו לו אין מערבין ברשות הרבים בכך אלי אבי לדידך נמי לרבנן נעיל אוכלין ומשקין לתנו
אל ארבע שי שלש מחיצות ולחי אחד זהו מבוי שאינו מפולש שלש מחיצות בלא לחי זהו מפולש ו
ואפי' לר' עקיבא בעי לחיים הני מילי לאוכלין ומשקין אבל לספר תורה בחד לחי סגי ליה ״

מתני מצילין מזון שלש וכ׳ מכדי בהיתיר קטרה יעיל טפי אל רבא מתוך שאדם בהול
על ממונו אי שריית ליה לבעי אליה אבי אלא דתנא נשברה לו חבית בראש גגו מביא כלי ומניח
תחתיה ובלבד שלא יביא כלי אחר ויקדיח כלי אחר ויערה התם מאי גזיר איב הכא נמי גזיר שמא
יביא כלי דרך רשו הרבים ׳ נפ נשברה לו חבית בראש גגו מביא כלי ומניח תחתיה ובלבד שלא
יביא כלי אחר ויקדיח כלי אחר ויערה נזדמנו לו אורחין מביא כלי אחר ויקדיח כלי אחר ויערה ולא
יקדיח ואחר יזמין אל יזמין ואין מערבין בכך משום ר' יוסי בר' יהודה אמרו מערבין לימ
בפרוגן דר' עקיבא ר' יהושע קמיפלגי דתנא אותו ואת בנו שנפלו רבים ר' עקיבא מעלה את הראשון על
מנת לשוחטו ושוחטו והשני עשה לו פרנסה במקומו בשביל שלא ימות ר' יהושע אומר מעלה את הראשון על
מנת לשוחטו ואינו שוחטו ומעניים ומעלה את השני רצה זה שוחט רצה זה שוחט ממאי דילא הא
עדכאן לא קי' לר' עקיבא דאיפשר בפרנסה אבל הכא דלא אפשר בפרנסה לא ועדכאן לא קי' ליהו
התם משום דאיכא נער בעלי חיים אבל הכא דליכ נער בעלי חיים לא ׳ תנו רבנן העיל פתנקיה
אינו מעיל פת הדראה פת הדראה מעיל ביום הכפורים לשבת אבל לא ביום הכפורים
לשבת ואין עריך לימ משבת ליום טוב ולא משבת לשבת הבאה ולא ביום טוב לחול ׳ תנו רבנן
שכח פת בתנור וקדש היום מעיל לזון שלש סעודות ואו לאחרים בשאר והעיל לכם מזון שלש סעודו
וכשהוא רודה לא ירדה בסדיה אל בסדין אינו הא תני דבי שמ' בל מראשת עבודה לא תעשו יעב
רדית הפת ותקיעת שופר שהיא חכמה ואינה מראה אפי' כמה דאיפשר לשנויי משנתן ׳ אל רב
חסד לעולם ישכים אדם להוצאת שבת שלו והיה ביום הששי והכינו והכינו לאתר ׳ אל אבא חייב

אדם לבציעת שני כברות בשבת דכתי לחם משנה · א"ר אשי חזינא ליה לרב כהנא דנקיט תרתי
ובצע חדא נקיט תרתי דכתי לקטו לחם משנה ובצע חדא דלא נחזי כרעבתנותא · ל"ז ל' בצע
אכולה שיריתא · א"ל ליה רבינא לרב אשי והא מוחזי כרעבתנותא · א"ל ליה מין דכל יומא לא עביד ליה
והאדנא עביד לא מוחזי כרעבתנותא · ל"אמי ור"אסי מי מקלעי להו רפתא דערובא שדי עילויה
אמרי הואיל ואית עביד ביה חדא מצוה נעביד ביה אחריתי · מיבד נפלה דליקה ·
תנו רבנן כמה סעודות חייב אדם לאכול בשבת שלש ר"חדקא · ארבע · אר"יוחנן ושמעון מקדא
אחד דרשו דכתי ויאמר משה אכלוהו היום שבת היום ליי' היום לא תמצאוהו · ר"חדקא סבר
הני תלת היום לבר מאורתא ורבנן סברי בהדי דאורתא · תנן נפלה דליקה בלילי שבת מעילין מזון
שלש סעודות מאי לאו דלא אכל לא דאכל בשחרית מעיל שתי סעודות מאי לאו דלא אכל לא
דאכל במנחה מעיל ן סעודה אחת מאי לאו דלא אכל לא דאכל · והא מדקתני סוף ל' יוסי אולין
מעיל ן שלש סעודות מכלל דתנא קמא שלש סעודות סבר ליה · א"ל מחוורת מתני' דלא כ"ר חדקא
והדתנן מי שישלו מזון שלש סעודות לא יטול מן התמחוי מזון ארבע עשרה סעודות לא יטול מן
הקופה מני לא רבנן ולא ר"חדקא · אי רבנן חמש עשרה הוין · אי ר"חדק שיתסרי הוין לעולם רבנן
דאמרי ליה מאי דבעית למיכל מעלי שבתא אכול ליה · לימ' רבנן הוא ולא ר"חדק · אפי' תימ' ר"חדק
דאמרי ליה מאי דבעית למיכל מעלי שבתא אכול לאורתא · וכולי יומא דמעלי שבת ליתיב בתענית
· א"ה מני ר"עקי' היא דל' עשה שבתך חול ואל תעשהו לבריות · והא דתנן אין פוחתין לעני ההולך
ממקום למקום · א"ל מכבר בפונדיון מארבעסאין בסלע לן נותנין לו פרנסת לינה שבת נותנין לו מזון
שלש סעודות לימ' רבנן ולא ר"חדק · אפי' תימ' ר"חדק דאיבא סעודה בהדיה דאמרי ליה האי דאיכא
בהדך אכליה · וכי אזיל בריקן אזיל דמליגן ליה · סעודה אחרתי · מאי פרנסת לינה · רב פפא
פוריא וכי מדיא · תנו רבנן קערת שאכל בהן ערבית מדיחין לאכל שחרית שחרית מדיחין לאכל
בצהרים בצהרים מדיחין לאכל בהן במנחה ממנחה ולמעלה שוב אינו מדיח אבל קיתונות ועלוחין
מדיח והולך כל היום לפי קבעלשתיה · אר"שמעון בן יוחאי אר"יהושע בן לוי משום בר קפרא כל המקיים
שלש סעודות בשבת מנצל משלש פורענויות מחבלו של משיח ומדינה של גיהנם וממלחמת
גוג ומגוג מחבלו של משיח כתי הכא יום וכתי התם שולח אליהו הנביא לפני בא יום · מדינה של
גיהנם כתי הכא יום וכתי התם יום עברה היום הזה · מלחמת גוג ומגוג כתי הכא יום והתם ביום בא
גוג · אר"יוחנן משום ר"שמעון בן יוחאי כל הסעודות נותנין לו נחלה בלא מצרים שנ' אז תתענג על יי'
והאכלתיך נחלת יעקב אביך · לא סבר הכי דכתי ביה קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה · ולא
כי יצחק דכתי לך ולזרעך אתן את כל הארצות · ל"יעקב דכתי ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה ·

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0120
powered by DWork • Heidelberg University Library

רב נחמן בר יצחק א"ל ניעל משעבוד מלכיות מת חכא והרכבתיך על במותי ארץ וכת התם עד
במותימו תדרך. א"ר יהודה א"ר כל המענג השבת נותנין לו משאלות לבו שנ' ותתענג על ה' ויתן
לך משאלות לבך ענג זה איני יודע מהו כשהוא או וקראת לשבת ענג הוי או זה ענג שבת. במה
מענגה א"ר יהודה בר' דרב שמו בר שילת משמיה דרב בתכשיל של תרדין ודגים גדולים ואשי
שומים. ורבחייא בר אשי משמי דרב אפי' דבר מועט ולכבוד שבת עשאו הרי זה תענוג מאי היא
א"ר כפא אפי' כסא דהרסנא. א"ר חייא בר אבא כל המשמר את השבת מחללתו אפי' עבד עבד זר
כאנוש מוחלין לו שנ' אשרי אנוש יעשה זאת כל שמר שבת מחללו אל תיקרי מחללו אל מחוד
לו. א"ר יהודה א"ר אמרי שמרו ישר שבת הראשונה לא שלטה בהם אומה ולשון שנ' ויהי ביום
השפני יצאו מן העם ללקט וסמיך ליה ויבא עמלק. א"ר יוחנן משום ר' שמעון בן יוחי אמרי משנ'
משמרין ישר שתי שבתות כהלכתן מידנגלין שנ' כה אמר לסריסים אשר ישמרו את שבתותי וכת
והביאתים אל הר קדשי. א"ר יוסי יהא חלקי עם אומרי שלש סעודות בשבת. ואר' יוסי יהא חלקי
כאומרי הלל בכל יום. איני והא מר הקורא הלל בכל יום הרי זה מחרף ומגדף כי קאמרי בפסוקי
דזמרא. א"ר יוסי יהא חלקי ממתפללי עם דמדומי חמה דא"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן מצוה להתפלל
עם דמדומי חמה. א"ר זירא מאי קראה ויראוך עם שמש ולפני ירח דור דורים. א"ר יוסי יהא חלקי
ממתי בחולי מעיין דא"מ רובן של צדיקים מתים בחולי מעין. א"ר יוסי יהא חלקי ממתי בדרך
מצוה. א"ר יוסי יהא חלקי ממכניסי שבת בטבריא וממוציאי שבת בצפורי. א"ר יוסי יהא חלקי
ממושיבי בית המדרש ולא ממעמידי בית המדרש. א"ר יוסי יהא חלקי מגבאי צדקה ולא
כמחלקי צדקה. א"ר יוסי יהא חלקי ממי שחושדין אותו בדבר ואינו א"ר כפא לדידי חשדין
ולא הוה מי. א"ר יוסי חמש בעילות בעלתי ונטועתי חמשה ארזים בישר מאן איכון ר' ישמעאל
בר יוסי ור' שמעון בר יוסי ור' אלעזר בר יוסי ור' אבטולס בר יוסי ור' מנחם בר יוסי והאיכא ורדימוס
ורדימוס הוינן ר' מנחם ואמאי קרו ליה ורדימוס שפיר דומין לורד. למימר דר' יוסי מצות עונה
לא קיים אלא אימ חמש בעלות בעלתי ושעתי. א"ר יוסי מימי לא קריתי לאשתי אשתי ולשורי
שורי אלא לאשתי ביתי ולשורי שדי. א"ר יוסי מימי לא נסתכלתי במילה שלי אינו והא אמרי
ליה לר' אמאי קרולה רבנן הקדוש א"ל הן מימי לא נסתכלתי במילה שלי ר' מילרא אחרינא
הוה ביה שלא הכניס ידו תחת אבנטו. א"ר יוסי מימי לא ראו קורות ביתי אמרי חלוקי. א"ר יוסי
מימי לא עברתי על דעת חבירי ויודע אני שאיני כהן ואם אולי חבירי עלה לדוכן הייתי עולה. א"ר
יוסי מימי לא אמרתי דבר וחזרתי לאחורי. א"ר נחמן תיתי לי דקיימיתי שלש סעודות בשבת.
א"ר יהודה תיתי לי דקיימתי פון תפלה. א"ר ששת תיתי לי דקיימיתי מצות תפלין. א"ר נחמן

[illegible]

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0121
powered by DWork • Heidelberg University Library

אמר רב נחמן תיתי לי דקיימית מצות ציצית אליה רב יוסף בר חמא דרב יוסף אכוך במא זהיר טפי אליה
בציצית יומא חד הוה סליק נהרנא איפסיק ליה חוטא לא נחית ואתא עד דרמיא אביי תיתי לי דכי
חזינא עורבא מרבנן דסיים מסכתיה עבידנא יומא טבא לרבנן אמר תיתי לי דכי אתי עורבא מרבנן לדיני
לא מזגינא ריישי אבי סדיא כמה דלא מה פכנא בזכותיה אמר ראשי פסילנא ליה לעורבא מרבנן לדיני
דחביב כמפי ואין אדם רואה חובה לעצמו. ר' חנינא מיעטף וקאי אפתא דמעלי שבת אבאו נעא לקריאת
שבת מלכא. ר' ישאי אבאי כלה. רבה ברבה הוה איקלע לבי רבה בר נחמן קריבו ליה תלת סאי
טחיי אלהו מי הוו ידעיתו דאתינא אמרי ליה מי עדיפתלן מינה ר' אבא זבן בתליסר אסתירי פשיטי בשה
מתליסר טבחי ומשלם אעבורא דשא אלה אשורה היא אשור היא. ר' אבהו הוה יתיב אתא דשנא
ומשייתנורא רב עגן לכיש נודנא דתנא דבי ר' ישמעאל בנדים שבשל בהן קדירה לרבי אליעזר וסל לרבי
רבי סדרא מחרך רישא. רבא מלח שיבוטא. רב פפא גדיל פתילתא רב הונא מדליק שרגא רב חסדא פרים
סלקא רבה ורב יוסף מצלתי עיבי ר' זירא מעתת עתותי רב נחמן ברי מכתף ועייל מכתף ונפיק ואלו
מקלעין לי ראמי ורבי מי לא מכתפנא קמיהו איכא ר' אמי ור' אסי מכתפי ועיילי ואמרי אלו מקלעין לן
ר' יוחנן מי לא מכתפנא קמיה. יוסף מוקר שבי הוה ליה ההוא גוי בשבבותיה דהוו נפישי נכסי טובא
אמרי ליה כלדאי מולהו נכסי יוסף מוקר שבי אכיל להו אזל זבנינהו לנכסיה זכן בהו מרגניתא אתבוה
בסדיניה בהדי דקא עבר במברא אפרחיה זיקא לסדיניה שדייה במיא בלעיה ההוא כווא אסקוה ואייתי
בהדי פנא דמעלי שבתא אמרי מאן זכין כי השתא אמרי ליה זילו ואמטיוה ליוסף מוקר שבי דבגיל
למזבן אמטיוה ניהליה זבניה וקרעיה ואשכח ביה מרגניתא זבנה בתליסר עליתא דדינרי דדהבא
אשכחוה ההוא סבא אליה מאן דיזיף שבתא פרעשבתא. בעא מיניה ר' מ' ישמעאל בר' יוסי עשירי
שבכבל במה הן זוכין שהן מכבדין את התורה שבארץ ישראל במה הן זוכין בשביל שמעשרין שנעשר
תעשר עשר בשביל שתתעשר. וכשארעות במה הן זוכין בשביל שמכבדין השבת דר' חייא בר
אבא פעם אחת נתארחתי אצל בעל הבית בלודקיא שמכבדין והביאו לפנינו שלחן של זהב משאוי ששה
עשר בני אדם וששה עשר שלשלאות של כסף קנועות בו וקערות וכוסות וקתוניות וצלוחיות קנועות בו
וכל מיני מאכלות ומיני מגדים עליו וכשהן מניחין אותו אין ליי הארץ ומלואה וכשמסלקין אותו אין השמים
ליי אמרתי לו במה עסקת שזכית לכך אלי קצב הייתי וכל בהמה שהיתה באה אמרתי זו תהא מוגחת לשבת
אמרתי לו בזכות המקום שזיכך לכך. אלו קיסר ליהוי בן חנניא מפני מה תבשיל של שבת ריחו נודף אמ
לו תבלין ישראלי שבת שמו שאנו מטילין לו וריחו נודף אלותן לנו חימנו אליכל המשמר את השבת מועיל
לו ושאינו משמר השבת מועיל לו אליה רישנלות לרב המנונא מי דכת ולקדושיי מכובד זה יום הכפורים
שאין בו לא אכילה ולא שתיה אמרה תורה כבדהו בכסות נקיה. וכבדתו רבא דרב הדדים ושמו אלאחר אלה

דפסא בר אבא לרב פפא כגון אנן דשכיח לן בשרא כל יומא במאי נשנייה אליה איתגליתו לאקדומי אחרו
איתגליתו לאחורי אקדימו רב ששת בקייטא מותיב להו לרבנן היכי דמטי שמשא בסיתוא מותיב להו
היכא דמטי טולא כי היכי דלוקמי הייא · ר' זירא מהדר אגווי דרבנן אלהו במטוותא מיעכו לא תזלזלוניה
ארב ואיתימר יהוי בן לוי אפי יחיד המתפלל בערב שבת עריך ש' אמר ויכלו ש' רב המנונא כל המתפלל
ערב שבת ואומר ויכלו מעלה עליו הכתוב כאלו נעשה שותף להב"ה במעשה בראשית שנ' ויכלו השמים ארץ
תיקרי ויכלו אל ויכלו אל אל מנין שדימה במעשה שנ' בדבר יי' שמים נעשו · ארב חסדא אמר ערב כל
המתפלל בערב שבת ואומר ויכלו שני מלאכי השרת המלוין לו לאדם מניחין ידו על ראשו ואומרים לו וסר עונך
והטאתך תכופר · תני ר' יוסי בר' שני מלאכי השרת המלוין לו לאדם מבית הכנסת לביתו אחד טוב ואחד
רע כשבא לביתו מצא נר דולק ושולחן ערוך ומטה מוצעת מלאך טוב אומר יהי רצון שתהא לשבת אחרת
כך ומלאך רע עונה אמן בעל כרחו ואם לאו מלאך רע אומר יהי רצון שתהא לשבת אחרת כך ומלאך טוב
עונה אמן בעל כרחו · אר' אלעזר לעולם יסדיר אדם שלחנו בערב שבת אפי' שאינו עריך אל לכזית ואר' חנינא
לעולם יסדיר אדם שלחנו במוצאי שבת אפי' שאין עריך אל לכזית חמין במוצאי שבת מלוגמא פת
חמה במוצאי שבת מלוגמא ר' אבהו עבדין ליה באפוקי שבתא עגלא תלתא הוה אכיל מיניה כולייתא
כי גדל אביכי בריה אליה למה ליה דמר לאפסודי כולייתא ממעלי שבתא שבקואתא
ארישאכליה · ואר' יהושע בן לוי כל העונה אמן יהא שמיה רבה בכל כחו קורעין לו גזר דינו שנ' בפרע
פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו יי' מה טעם בפרוע פרעות משום דברכוי' · אר' חייא אר' יוחנן אפי' יש
בו שמץ עון מוחלין לו כתיב הכא בפרוע פרעות וכתיב התם כי פרעה אהרן לשמעה · אר' יש לקי כל העונה
אמן בכל כחו פותחין לו שערי גן עדן שנ' פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים אל תיקרי
שומר אמונים אל שאין אמן מאי אמן א"ר מלך נאמן · יהודה לאביי לאכוי ממעי מועלי עצוק עמדים מתלתא
יהודאי ומתלתא משאי דקל וחלל בקדיית שמע נתביש מן הנדיר הכי חזי זה חכם ובא שימון · אר' יהודה אשמו
ביה דרב שמו בר שילת משמי דרב אין הדליקה מעיה אל במקום שיש חלון שבת שנ' אם לא תש
תשמעו לי לקדש השבת ולבלתי שאת משא ונו' והצתי אש בשעריה ואכלה ירושלם ולא תכבה מאי
ולא תכבה אר' נחמן בשעה שאין בני אדם מצויין לכבותה · אביי לא חרבה ירושלם אל בשביל שש
שחללו השבת שנ' ומשבתותי העלימו · אר' אבהו לא חרבה ירושלם אל בשביל שלא קרו קריית שמע
שחרית וערבית שנ' הוי משכימי בבקר שכר ירדופו ונו' וכתיב פעל יי' לא יביטו ומעשה ידיו לא
ראו וכתיב בתריה לכן גלה עמי מבלי דעת · אר' המנונא לא חרבה ירושלם אל בשביל שביטלו בר
תינוקות של בית רבן שנ' שופוך על עולל בחוץ מה טעם שפוך משום דעולל בחוץ · אר' יוחנן
חרבה ירושלם אל בשביל שלא היה להם בשת פנים שנ' הוכישו כי תועבה עשו גם בוש לא

בעת פקדתם יכשלו ואסיי׳ · א׳ עולא לא חרבה ירושלים אלא בשביל שהשוו בה גדול לקטן שנ׳ והיה
כעם ככהן כעבד כאדוניו וכתיב בתריה הבוץ תבוץ הארץ · א׳ רב עמרם בריה דרב שמואל בר שילת
א׳ רשמואל בר אבא א׳ ר׳ חנן לא חרבה ירושלים אלא בשביל שלא הוכיחו זה את זה שנ׳ היו שריה כאילים מה
איל זה ראשו של זה בינו זנבו של זה אף ישראל שבאותו הדור כבשו פניהם בקרקע ולא הוכיחו זה
את זה · א׳ רבי יהודה לא חרבה ירושלים אלא שביזו תלמידי חכמים שנ׳ ויהיו מלעיבים במלאכי׳ ובמתעתעים
בנביאיו עד עלות חמת׳ עד אין מרפא מאי עד אין מרפא א׳ רבי יהודה כל המבזה תלמיד חכם אין לו
רפואה לחמתו · א׳ רבי יהודה א׳ רב מאי דכתי׳ אל תגעו במשיחי ובנביאי אל תרעו במשיחי אלו תינוקות
של בית רבן ובנביאי אלו תלמידי חכמים · א׳ ריש לקיש משום ר׳ יהודה נשיאה אין העולם מתקיים אלא בשביל
הבל תינוקות של בית רבן א׳ ליה רב פפא לאביי בהבלא דידי ודידך מאי א׳ ליה אינו דומה הבל שאין בו
חטא להבל שיש בו חטא · א׳ ריש לקיש משום ר׳ יהודה נשיאה אין מבטלין תינוקות של בית רבן אפי׳ לבנין
בית המקדש א׳ ליה ריש לקיש לר׳ יהודה כך מקובלני מאבותי ואמ׳ לה מבתיך כל עיר שמבטלין בה
תינוקות של בית רבן מחריבין אותה רבינא מחרימין אותה איתמר · א׳ רבא לא חרבה ירושלים אלא בשביל
שלא פסקו ממנה אנשי אמונה שנ׳ שוטטו בחוצות ירושלים אם תמצאו איש משפט מבקש אמונה
ואסלח לה · אמר ר׳ אבא א׳ ר׳ חייא בשעת כשלונה שלירושלים לא פסקו ממנה אנשי אמונה שנ׳ כי
יתפש איש באחיו שמלת לך קצין תהיה דברים שאדם מתכסה בהן כשלמה ישנן תחת ידיך והם
והמכשולה הזאת תחת ידיך דברים אין בני אדם עומדין עליהן אלא אם כן נכשל בהן ישנן תחת ידיך ·
ישא ביום ההוא לאמר לא אהיה חובש · ואין ישא אלא לשון שבועה שנ׳ לא תשא את שם יי׳ אלקיך לא
אהיה חובש שלא אהיה חובשי בית המדרש ובכיתי אין לחם ואין שמלה שאין בידי לא טעם לא
משנה ולא תלמוד מאי שני התם דאי אמ׳ לה נמי דנא אמרי ליה אימא הוה ליה למימ׳ נמד ושכח
מאי לא אהיה חובש כלל לא קשיא הא בדבר תורה הא במשנה ומתן · מצילין סר מלא ·
והא תנא ליה רישא שלש סעודות ותולא א׳ רב הונא ר׳ חשי׳ מאן בבא דהעיל מאן בבא לקפל
ר׳ אבא בר זבדא א׳ אידי ואידי בבא לקפל ולא קשי מאן לאותה חצר מאן לחצר אחרת · בעי רב הונא
בריה דרב יהושע פירס טליתו וקיפל והניח וקפל והניח מאי כבא דהעיל דמי או בבא לקפל דמי מדא
תנא אטעמה דרבי שזבי דרב חסדא ודרש ובלבד שלא יביא כלי שמחזיק יותר משלש סעודות שמע מי
בבא דהעיל דמי ושפיר דמי · א׳ רב נחמן בר יצחק דרבא מאי טעמא א׳ ליה דקתני ובלבד שלא יביא
כלי אחד מחלש כלי אחר ויעטוף כלי אחר הוא דלא אבל בהא הוא מנא כמה דבעי מציל ·
יול של דבילה · חשבון מאי עבידתיה מהפקירא קא זכו א׳ רב חסדא מדת חסידות שנו
ר׳ חסידי אנא דשבתא שקלי אלא רבא הכא ביא שמים עסיקי דלא נחא ליה דתיתי

מן ומלא שבנה ו
הבית בנאל ונפל
ונבנה בלי ומעמה
מתחתיו ונמצא לה
רב ריבב ודב
המר ולפי

מאחריו וכתוס נמי לא ניחא ליה למטרח והכי קא אמר פקחין דידעי כי האי נוע לאו שכר שבת הוא
עושין עמו חשבון אחר השבת · להיכן מעיליו אותן · תנו רבנן לובש ומוציא: פושט וחוזר
ולובש ומוציא ופושט ואפי׳ כל היומס׳ דברי ר׳ מאי ר׳ יוסי אומר שמונה עשר כלי שהן מקטורן ו
נאונקלי ופונדי קלבוס של פשתן וחלוק ואפליון ומעפרת ושני ספרקין ושני מנעלין ושני אנפריות
ושני פרנוד וחגור שבמתניו וכובע שבראשו וסודר שבצוארו · ר׳ שמעון בן גמליאל פוסלין ··

ר׳ יהודה טלית שאחז בו האור נותן עליה מים מיד אחר אם כבתה כבתה · מתיבי טלית
שאחז בה האור פושטה ומתכסה בה ואם כבתה כבתה וכן ספר תורה שאחז בה האור פושטו וקוי
בו ואם כבתה כבתה הוא דא׳ ר׳ שמעון בן גמליאל אימר דא׳ ר׳ שמעון בן גמליאל מפני שהוא מחרך בוים לכבוי
מי שמעת ליה אין מדקתני סוף ר׳ יוסי אומר בכלי חרש חדשים מלאין מים שאין יכולין לקבל
אתהאור והן מתבקעין ומכבין הדלקה מכלל דתנא קמא שרי · תנו רבנן נר שעל גבי טבלא
מגביה את הטבלא והאינוטלת ואם כבתה כבתה אמרי דבי ר׳ יאי לא שנו אלא בשוכח אבל במזיד נעשה
בסיס לדבר האסור · תנא נר שאחורי הדלת פותח ונוטל כדרכו ואם כבתה כבתה לייט עלה רב אליה
רבינא לרב אחא בריה דרבא ואמרי לה רב אחא ברי׳ דרב אשי מאי טעם לייט עלה רב אלילי משום
דרב סבר לה כר׳ יהודה ותנא תני כר׳ שמעון משום דרב סבר לה כר׳ יהודה מאן דתני כר׳ שמעון מילתא לייט
ליה אליה בהא אפי׳ ר׳ שמעון מודי האבי ורבא דאמר תרויהו מודה ר׳ שמעון בפסיק רישיה ולא ימות · אמר
רב יהודה אמר שמואל פותח אדם דלת כנגד המדורה בשבת · לייט עלה אבי במאי עסקי אילימא ברוח מצויה
מאי טעם דמאן דאסר ואי ברוח שאינה מצויה מאי טעם דמאן דשרי לעולם ברוח מצויה מי סברינן
ומי סברינן לא גזרי · עושין מחיצה · למימר מאי דתנן סברי נוים לכבוי מותר ור׳ יוסי
סבר נוים לכבוי אסור והאיכא שמעי דהו דתנא עושין מחיצה בכלים רקנין וכמלאין שאין דרכן
להשתבר ואו הן מלאן שאין דרכן להשתבר כלי מתכות ר׳ יוסי אומר כלי כפר שיחין וכלי כפר
חנוה שאין דרכן להשתבר וכי תימא איפוך מתני׳ ור׳ דברי׳ דרבריהם קא דהו ומי מצית אפכת
והא דבא בר מתחרי׳ משמיה דרב מאן תנא נוים לכבוי אסור ר׳ יוסי אלא לעולם לא תיפוך ובריתא
כולה ר׳ יוסי הוא וחסורי מיחסר והכי קתני עושין מחיצה בכלים רקנין וכמלאין שאין דרכן להשתבר
ואו הן כלים שאין דרכן להשתבר כלי מתכות וכלי כפר שיחין וכפר חנוה כמי אין דרכן להשתבר
של יוסי אומר כלי כפר שיחין וכפר חנוה אין דרכן להשתבר ורמי דתנן אדרבנן ורמי דר׳ יוסי אדר׳ יוסי
דתנא הרי שהיה שם כתוב על בשרו הרי זה לא ירחץ ולא יסוך ולא יעמוד במקום הטנפת נזדמנה
לו טבילה של מצוה כורך עליו גמי ויורד וטובל ר׳ יוסי אומר לעולם יורד וטובל כדרכו ובלבד שלא
ישפשף שני׳ התם דא׳ קרא ואבדתם את שמם וכת בתרי׳ לא תעשון כן לה׳ אלהיכם עשיה הוא דאסור

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0125
powered by DWork • Heidelberg University Library

נרמא שרי מתוך שאדם בהול על ממונו אי שריתיה אתי לכבויי אי הכי קשי דרבנן אדרבנן מה
התם דאדם בהול על ממונו שרי הכא לא כל שכן ותסבר האי במי היכי דמי אי דמהדק הוי חיצה אי
דלא מהדק עילי ביה מיא חיצה תיקוק ליה משום דין בלחה דתנא הדם והדין והדבש והחלב יבשין
חוצצין לחין אין חוצצין מכל מקום קשי לרבה בר שילא היינו טע דרבנן קסברי אסור לעסוק בפני ה
השם ערוס דמנחיה עלויה לרבנן מי מנח ידיה עלויה זמנין דמשתלי ושקלי ליה לר יוסי נמי זמנין
דמשתלי ושקיל ליה אידאיכ נמי הכי נמי הכא במאי עסיק להדורי רבנן סברי טבילה בזמנה לא מצוה
היא ומהדרי ור יוסי סבר טבילה בזמנה מצוה ולא מהדרי וסבר ר יוסי טבילה בזמנה מצוה והתנא הזב
והזבה והמצורע ובועל נדה וטמא מת טובלין ביום נדה ויולדת טבילתן בלילה בעל קרי טובל והולך
כל היום ר יוסי אומר המן המנחה ולמעלה לא יטבול ההוא ר יוסי בר יהודה היא דתנ ר יוסי בר יהודה אומר דיירה
טבילה שתהא באחרונה נכרי שבא לכבות אבי בדליקה התירו לו מלכל המלכה
אינו מפסיד נמי מסיים עליה נכרי שבא לכבות אין אומר לו כבה כבה הוא דלא אמר הא כל המלכה אינו
מפסיד אמרי אימ סוף אל תכבה לא אמרי וכל המלכה אינו מפסיד לא אמרי לא מיהא ליכא למשמ
מינה תנו רבנן מעשה שנפלה דליקה בחצרו של יוסף בן סימאי בשיחין ובאו אנשי גסטרא של
מלך לכבותה מפני שאפטרופוס של מלך היה ולא הניחן מפני כבוד השבת ונעשה לו נס ויחדונס
נשמים וכבוה ולערב שגר לכל אחד מהן שני סלעים ולהפרנסה שכהן חמשים וכשמעו חכמי בדבר
אמרו לא היה ערוך לכך שהרי שנינו נכרי שבא לכבות אין אומר לו כבה ואל תכבה אבל קטן שבא
שמעת מינ קטן אוכל נבלות ביתדין מצוין עליו להפרישו אר יוחנן בקטן העושה לדעת אביו
דכותה גבי נכרי דקא עביד לדעת ישל מי שרי נכרי אדעתא דנפשיה עביד בוטין קערה
אר יהודה מעשה וכו רב יהודה ורב ירמי בר אבא ורבי חנן בר רבא איקלעו לבי אבין דבי נשקיא לרב
יהודה ורב ירמי אייתו להו פורייתא ולרבי חנן לא אייתו ליה קם אשכחיה דקא מתני לבניה ועל עצמה
של קטן אליה אבין שטיא היכי מתני שטותא לבריך עצמה של קטן הא חזי לכלבים תנן מחתכין את
הדלועין לפני הבהמה והנבילה לפני כלבים ומי תימא נבלה הוא והתנא טהרות המושכין כרגלי כל אדם
אמר כיון דלהכי אורחיהו דעתיה עליה הכא נמי כיון דהכי אורחיה דעתיה עלויה אימ עד עצמה שלבו
מפני קטן ותיפוק לי משום נקב שלדעי דאמר נקב של דעי ועביט של מימי רגלים מותר להוציאו לאשפה
ומי תיפוק דמנח נמנא וכל היכא דלא מנח נמנא לא והא ההוא עכברתא דאשתכח באסלמין דהב אשר
ולא נקטוה בעוציתיה ואפקיה באשפה קטן באשפה מאי בעי אליה אלא היכי אתיה אימ ועד
עצמה של תרנגולין מפני קטן סוף סוף נקב שלדעי הוא בחצר אחרת ועל עקרב שלא תשוך
אר יהושע בן לוי כל המזיקין נהרגין בשבת מתיב רבי יוסף חמשה נהרגין בשבת אלו הן זבוב ו

שבמדבר וצידה שבנגב ועקוב שבהגליל ונחש שבארץ ישראל וכלב שוטה בכל מקום מני אילים
ר׳ יהודה אומר כל מלאכה שאינה צריכה לגופה חייב עליה אלא לא ר׳ שמעון הני הוא דשרי מידי אחריני לא אר
ירמי מאן נמא לן דמיתרצא לה דילמא משבשתא חיא אמ׳ רב יוסף אנא תנינא להא דאנא מתריצנא לה
ברצין אחרון ודברי הכל תני תנא קמיה דרבא בר רב חנא ההורג נחשים ועקרבים בשבת אין רוח חכמים
נוחה המנו אמ׳ ליה ואיתן חכמים נוחה מהם ומלג דרב הונא חזייה לההוא גברא דקטל
זבורא א׳ ליה פעמים עבדו לרחמו תנו רבנן נזדמנו לו נחשים ועקרבים והרגן כדרך שנזדמנו להרגן
ונעשה לו נס נס השמים א׳ שלא ואתיא רבה בר בר חנה א׳ ר׳ יוחנן בנושפין בו א׳ ר׳ אבא בר כהנא כמים אחד
נפל נחש אחד לבית הנורש וענוד נחתי אחד והרגו א׳ ר׳ מנעבו כזעבו איבעי להו מעבו כזעבו
כזעבו רשמר שבר אולא תשמע ר׳ אבא בריה דר׳ חייא בר אבא הוו יתבי אקילשא דבי יאי נבק מילתא
מכיניהו בעו מינה מר יאי מהו להרוג נחשים ועקרבים בשבת א׳ להן ערעה אני הורג נחשים ועקרבים
לא כל שכן דיל לפי תומו דא׳ רביהודה רוק דורסו לפי תומו ואי הכי ששת נחש דורסו לפי תומו נחש דורסו
לפי תומו אבא בר מרת דהוא אבא בר מניומי הוו מסקי ביה דביריש גלות אייתו מנא סחופי עילויה א׳ רהו
לא ערכיתו הכי א׳ רביהודה רוק דורסו לפי תומו א׳ להן ערבא מדבנן חוא שבקוה א׳ אבא בר כהנא עמוטו
של בית מותר לטלטלן בשבת א׳ ליה ר׳ זיר בנטלין בידו אחת אם כשתידין א׳ ליה כאותן של בית אביך
א׳ אבא בר כהנא א׳ רחנא קחנות של בית מותר לטלטלן בשבת א׳ ר׳ זיר בנטלין בידו אחד אם בשנבני
אדם א׳ ליה כאותן של בית אביך א׳ אבא בר כהנא התיר להן ר׳ חנא לביתר לשתותיין הבא בקרונות של
נים בחותם אחד ולא ידענא אי משום דסבר לה כל איע אי משום אימתא דבי נשיאה נכרי ש
שהדליק וצריך דאי אשמעי ר׳ משום דנר לאחד נר למאה אבל מים ליכר דילאתי לאפושי בשבת
ישראל כבש למה לי מעשה דרבן גמליאל וזקנים אתא לאשמועי תנו רבנן נוי שליקט עשבים מאבל
אחריו ישראל ואם בשביל ישראל אסור מילא מים להשקות את בהמתו משקה אחריו ישראל ואם בשביל
ישראל אסור בבהמה דבר אמו בשאין מכירו אבל מכירו אסור אינו והא רב הונא א׳ חנינא מעמיד אדם את
בהמתו על גבי עשבים בשבת אבל לא על המוקצה דקשים לה כאפה ואזלה ואכלה אמר ר׳ אבא בשאין
מכירו אבל מכירו אסור והא רבן גמליאל מכירו הוה א׳ אביי שלא בפנינו הוה ורבא א׳ אפי׳ תימא בפנינו נר לאחד
ינר למאה מתיבי׳ להן רבן גמליאל הואיל ושלא בפנינו עשאו נדד בו אימא הואיל ועשאו נדד בו תשמע
ענר שישראל נים דרך פרוסה והיתה בה מרחץ המרחצת בשבת אם רובנים מותר לרחוץ בו מיד אם
רוב ישראל ימתין בכדי שיחמו חמין התם כי מחמי אדעתא דרובא מחמי תשמע נר הדליק במסבה אם רוב
נים מותר לשמש לאורו ואם רוב ישראל אסור לשמש לאורו מחצה על מחצה אסור התם נמי כי מדלקי
אדעתא דרובא מדלקי שמיע איקלע לבי אביתרן אתא ההוא גברא אדליק שרגא אהדרינהו שמעון דאמר

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0127
powered by DWork • Heidelberg University Library

כיון דחזא דאייתי שטרי וקא קרי א״ר השתא ודאי אדעת דנפשיה קא מדליק אהדרינהו שמי לאפיה

לגו שרגא **הדרן עלך** כל כתבי הקדש ·· כל הכלים נטלין בשבת ודלתותיהן

עמהן אע״פ שנתפרקו בשבת אינן דומין לדלתות הבית לפי שאין

מן המוכן · נוטל אדם קורנס לפצוע בהן את האגוזים וקרדום לחתוך בהן הדבילה ומגירה לגרוד

בה הגבינה מגריפה לגרוף בה את הגיגריות ואת הרחת ואת המזלב לתת עליו לקטן את חכוש והכרכר

לתחוב בו מחט שליד ליטול בו את הקוץ ושל סקאין לפתוח בו את הדלת · קנה של זתים אם

יש קשר בראשו מקבל טומאה ואם לאו אין מקבל טומאה כיון כך וכיון כך ניטל בשבת · ר״יוסי או

כל הכלים נטלין בשבת חוץ מן המסר הגדול ייתד של מחרישה כל הכלים ניטלין לעורך ושלא

לעורך ר״נחמיה או אין נטלין אלא לעורך · כל הכלים הנסרין בשבת שבריהן ניטלין ובלבד

שיהו עששין מעין מלאכה שברי עריבה לכסות בהן החבית ושברי זכוכית לכסות בהן טי הפך

ר״יהודאו ובלבד שיהו עששין מעין מלאכתן שברי עריסה לעוק לתוכן מקפה ושברי זכוכית

לעוק לתוכן שמן · האבן שבקירויה אם מסרין הימנה ואינה נופלת ממלאין בה ואם לאו

אין ממלאין בה זמורה שהיא קשורה בטפיח ממלאין בה בשבת · פקק החלון ר״אליעזר בזמן

שהוא קשור ותלוי פוקקין בו ואם לאו אין פוקקין בו וחכמ״ אומרים כיון כך וכיון כך פוקקין בו · כל כסוי

הכלים שיש להן בית אחיזה נטלין בשבת אר״ יוסי בר״א בכסוי הקדרה אבל בכסוי הכלים כיון כך

וכיון כך ניטל בשבת · **סליק פרקא** כל הכלים ·· אע״פ שנתפרקו בשבת

ולא מיבעיא בחול אדרבה בשבת מוכנין ער״ג אביהן בחול אין מ״

מוכנין אבל אביהן א״ אבי הבי קא כל הכלים נטלין בשבת ודלתותיהן עמהן אע״פ שנתפרקו בחול

נטלין בשבת ואין דומין לדלתות הבית · תנו רבנן דלת שולשידה תבה ומגדל נטלין אבל לא

מחזירין ושל לול של תרנגלין לא טטרין ולא מחזירין בשלמ״ של לול של תרנגלין קסבר כיון

דמחברי כארעא יש בנין בקרקע ויש סתירה בקרקע אא״ש שלשה ושל מגדל מאי קסב״ אי קסב״

יש בנין בכלים יש סתירה בכלים אי קסבר אין סתירה בכלים אין בנין בכלים ר״ אביי לעולם קסבר

יש בנין בכלים ויש סתירה בכלים והכי קא ושנטרו ניטלין א״ליה רבא חדא דמטלין קתני ועוד

מאי אבל לא מחזירין אא״ר רבא לעולם קסבר אין בנין בכלים ואין סתירה בכלים ובזיר שמא

יתקע · נוטל אדם קורנס · א״ר יהודה קורנס של אגוזים לפצוע בו אגוזים אבל ש״

נפחים לא קסבר דבר שמלאכתו לאסור אפי״ לעורך נופל אסור א״ליה רבה אא״ נועתה סופא דקתני

אתהו רחת והמזלב לתת עליו לקטן רחת ומזלב מי מיחדי ליה לקטן אא״ר רבה קורנס ש״

נפחים לפצוע בו אגוזים קסבר דבר שמלאכתו לאסור לעורך נופל מותר · איתיביה אב״

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0128
powered by DWork • Heidelberg University Library

לרבה מדוכה אם יש בה שום מטלטלין אותה ואם לאו אין מטלטלין אותה אליה הא מני ר נחמי
הוא דא אין כלי מיטל לא לעורך תשמישו · איתיבי ושון שאם קצב עליו בשר שאסור לטלטלו
סבר דלישנייה דר נחמי כיון דשמעה להא דא רב חייא ברשלמיה משמי דרבא הכל מודין בסיכי
זיארי ומזורי כיון דקפיד עליהו מיחד להו מקום האי נמי מיחד להו מקום · איתמר רבא קורנס של
זהבים שנינו רב שמן בר אבא א ל יוחנן קורנס של בשמים שנינו מאן דא בשל בשמים כר שכן של
זהבים מאן דא דזהבים אבל דבשמים קפיד עליהו · את הכוש ואת הבדכר · תנו רבנן פנה
שהטמינה בתבן וחרדה שהטמינה בגבנחלים אם מגרה מקצתה מותר לטלטלה ואם לאו אסור לטלטל
אלא בן תדאי או תוחבן בכוש או בבדכר והן נגעדות מאיליהן א רב נחמן הלכה כאלא בן תדאי למימרא
דסבר רב נחמן טלטול מן העד לא שמי טלטול והא רב נחמן האי פינלא מלמעלה למטה שרי מלמטה
למעלה אסור הדר ביה רב נחמן מההוא · מחט שליד ליטול · שלח ליה רבא בריה דרבה
לרב יוסף ילמדנו רבינו מחט שנטל חררה או עוקצה מהו אמ ליה תנינא מחט שליד ליטול בה את הקוץ
וכימה איכפת ליה לקוץ בין נקובה בין שאינה נקובה · אתבי מחט שנטל חררה או עוקצה טהורה
אמ אביי טומאה אשבת קא רמית טומאה כלי מעשה אמ רחמנא לענין שבת מדי דחזי בענין והאי
נמי חזא למשקל בה קוץ אמ רבא מאן דקא מיתיב שפיר קא מיתיב מדלענין טומאה לא מנא הוא
מתיבי מחט בין נקובה בין שאינה נקובה מותר לטלטלה בשבת ולא אמרו נקובה אלא לענין טומאה
מלבד הרגמה אביי אלבא דרבא בגלמי עסקי זימנין דסמלר עליהו ומשוי להומנא אבל הכא
דעטל חרדה או עוקצה אדם זורקה לבין גרסאותיו: אסבי ינוקא רב נחמי אמר ורב ששת שרי אמ רב נחמן
מנא אמינא לה דתנן אין עושין אפקטוזין בשבת ואין מועכין את הקטן ורב ששת התם לא אורחיה
הכא אורחיה ארב ששת מנא אמינא לה דתנן מחט שליד ליטול בה את הקוץ ורב נחמן התם פקיד הכא
פקיד · קנה של זתים · אמאי פשוטי כלי עץ הוא ופשוטי כלי עץ אין מקבלין טומאה מאי טעמא
דומיא דמשקין דשקו בעינן הנא נמי דשמיה דר נחמיא בשעה שמהפך בזתים הופכו ורואה בו ··
ר יוסי אמ כל הכלים נטלין בשבת ·· אמ רב נחמן האי אוכלא דקיני ביתד של מחרשה דמי
אמ אביי חזא דאישבפ וסכינא דאשכבתא וחצינא דנגרי ביתד של מחרשה דמי ·· תנו רבנן
בראשונה היו אומ שלשה כלים נטלין בשבת מקל עשוי לדלת וזומא לסטרן של קדרה וסכין קטנה
שעל גבי השולחן התירו וחזרו והתירו וחזרו והתירו עד שאמרו כל הכלים נטלין בשבת חוץ מן הנסר
הגדול ויתר של מחרישה מאי התירו וחזרו והתירו וחזרו והתירו אמ אביי התירו דבר שמלאכתו ל
להתר לעורך מקומו גופו וחזרו והתירו דבר שמלאכתו להיתר לעורך מקומו ודבר שמלאכתו לאשור
לעורך גופו אין לעורך מקומו לא ועדיין בידו אחת אין בשתי ידיו לא עד שאמרו כל הכלים נטלין

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0129
powered by DWork • Heidelberg University Library

ואפי׳ נשדה דיו · אליה רבא מכדי התירו קתני מה לי לעורך נופו מה לי לעורך מקומו אלא רבא התיר
דבר שמלאכתו להתר בין לעורך נופו בין לעורך מקומו וחזרו והתירו מחכוה לעל ודבר שמלאכתו לאסור
לעורך נופו ולמקומו אין מחכוה לעל לא ועדין באדם אחד אין בשני בני אדם לא עד שאם כל הכלים
נטלין בשבת ואפי׳ בשני בני אדם · מועב אבי מדוכה אם יש בה שום מטלטלין אותה ואם לאו אין
מטלטלין אותה הכא במאי עסיקי מחמה לעל · איתיביה ושוין שאם קצב עליו בשר שאסור לטלטל
לטלטלו הכא נמי מחמה לעל · אלא חשבו מימי עצמיה נשנע משנה זו דתנו בימים הם ראיתי ביהודה
רוכבים נהות בשבת ומביאין חערמות אר׳ אלעזר קנים ומקלות ולוסטרא ומדוסה סלם קורס ותחתכלים
נשנו קנים חתנן לאסדור הקנים ולא נטרתן רחה את השבת מקלות חתנן מקלות ודקין וחרקין היו
שם מניח על כתפו ועל כתף חברו ותולה ומפשיט אר׳ אלעזר ארבעה עשר שחל להיות בשבת ממה ידו על
כתפו ועל כתפו ותולה ומפשיט · בלוסטרא דתנן ר׳ יהושע שומטה מן הפתח זו ותולה בחברו בשבת
ר׳ טרפון אומר הרי ככל הכלים ומטלטלת בחצר · מדוכה הא דאמרן · אר׳ רבא ממאי דיל לעולם אימא לך אחר
התרת כלים נשנו קנים טע מאי משום עפושי עפושי בהאי פורתא לא מיעפש · מקלות איפשר
כד אלעזר קלוסטרא כדר׳ יוחנן דאר׳ יוחנן בחצר שאינה מעורבת עסיקי ר׳ יהושע סבר תוך הפתח כלפנים
דמי ורבא מטלטל מנא דבתים בחצר ור׳ טרפון סבר ונך הפתח כלחוץ דמי ומנא דחצר בחצר קא מטלטל
מדוכה לרחמיה היא · מתני׳ כל הכלים הנטלין ניטלין · מאי לעורך ומאי שלא
לעורך אמר רבה לעורך דבר שמלאכתו להתר לעורך נופו שלא לעורך דבר שמלאכתו להיתר לעורך מקומו
אבל דבר שמלאכתו לאיסור לעורך נופו אין לעורך מקומו לא ואתא ר׳ נחמיה למימר דאפילו דבר שמלאכתו להתר
לעורך נופו אין לעורך מקומו לא אמר ליה רבא לעורך מקומו שלא לעורך קרית ליה לא אמר רבא לעורך דבר
שמלאכתו להתר בין לעורך נופו בין לעורך מקומו שלא לעורך דאפילו מחמה לעל ודבר שמלאכתו לאיסור
לעורך נופו ולעורך מקומו אין מחמה לעל לא ואתא ר׳ נחמיה למימר דאפילו דבר שמלאכתו להתר לעורך
נופו ולעורך מקומו אין מחמה לעל לא · יתיב רב פרא ורב אחא בר הונא ורב הונא בר חיינא ויתיבי וקא אמרי
אמרי ולרבה אליבא דר׳ נחמיה הניקיות היבי מטלטלינן לה אמר לה רב ספרא מידי דהוה אגרוגי שלו
ריעי אמר ליה אביי לרבה לר׳ אליבא דר׳ נחמיה הניקיות היבי מטלטלינן לה אמר ליה רב ספרא חברין
חדנמא מידי דהוה אגרוגי שלו ריעי · איתיביה רבה לרב מדוכה אם יש בה שום מטלטלין אותה ואם לאו
אין מטלטלין אותה הכא במאי עסיקי מחמה לעל · איתיביה ושוין שאם קצב עליו בשר שאסור לטלטל
הכא נמי מחמה לעל ורבא דתנן אין סומכין את הכירה בבקעה ובן הכירה ורבא נקעה דבום טוב דבר
שמלאכתו להתר הוא אם דבר שמלאכתו להתר בין לעורך מקומו אסור דתם היינו טע בין בשבת בין ביום טוב
דבר שמלאכתו לאיסור הוא גזרה יום טוב אטו שבת ומי תימא שבת נופיה תשתרי דהא דבר שמלאכתו

לאיסור לצורך גופו ולצורך מקומו שרי הני מלי היכא דאיכא תורת כלי עליו אבל היכא דליכא תורת
כלי עליו לא. ומיבזרי והתנן משילין פירות דרך ארובה ביום טוב אבל לא בשבת. ולא גזרי והתנן
אין בין יום טוב לשבת אלא אוכל נפש בלבד. ר' יוסף לא קשיא הא דתנא אותו ואת
בנו שבפרו לביר ר' אליעזר מעלה את הראשון לשוחטו ושוחטו והשני נושלו לפרנסתו במקומו ר'
שלא ימות ר' יהושע מעלה הראשון על מנת לשוחטו ואינו שוחטו ומעלה את השני רעוה
זה שוחט רעוה זה שוחט ממאי דיל עד כאן לא קא ר' אליעזר הם דאיפשר בפרנסה אבל הכא דלא איפשר
בפרנסה לא אינמי עד כאן לא קא ר' יהושע הם דאיפשר בהעלמה אבל הכא דלא איפשר בהעלמה
לא אלא ר' פפא לא קשיא הא בית שמאי הא בית הלל דתנן בית שמאי אומרים אין מועלין לא הקטן ולא הקטנה
וספר תורה לרשות הרבים ובית הלל מתירין אמר רב שמעתא דהו דבית שמאי הוו עבדי פולסולל מי שמע
להו וטלטול נפיה לאו משום צורך הוא. ואף רב סבר להא דתנא דרב מר שלא יעבר זה
טלטול שרא לצורך ואסור. טעם דשלא יעבר אבל לצורך גופו ולצורך מקומו מותר אינו הא רב כרב
איקלע לבי רב אלהו אייתי שותא לכרכא ולית ביה עלה לאו למימרא דדבר שמלאכתו לאיסור לצורך
גופו אין לצורך מקומו לא הכי קא לה שקילו שותא מקמי סהנא איב אימ התם מחמה לצל הוה. רב
מרי הוה ליה הנהו ביסדייתא בשמשא אתא לקמי דרבא אליה מהו לטלטלן אליה שרי איתלי אי
אחרינו חזו לאורחים אתלי נמי לאורחין אליה נלית אדעתך דמרבה סבי לך לבוריו ורמ שרי דדיר
אסור. ארב חייא בר אשי מכבדות של מירת מותר לטלטלן בשבת אבל של תמרה לא ר' אליעזר
אף של תמרה במאי עסיקי אימא לצורך גופו ולצורך מקומו בהא לימא רב של תמרה לא והא רב
כרבא סבי ליה אלא מחמה לצל בהא אר' אליעזר אף של תמרה לעורם מחמה לצל אימ וקא ר' אליעזר

מתני' כל הכלים הניטלין. ר' יהודה אומר מחלוקת שנשתברו מערב שבת דמר סבר
יעין מלאכתן אין מעין מלאכה אחרת לא ומר סבר אפי' מעין מלאכה אחרת לא אבל נשתברו בשבת
דברי הכל מותרין הואיל ומיכנו אגב אביהן. מתיב מר זוטר מסיקין בכלים ואין מסיקין בשברי
כלים דשתברו איסת אינמ דנשתברו מערב יום טוב עצים בעל נינהו אלא לאו ביום טוב וקתני מסיקין
בכלים ואין מסיקין בשברי כלים אלא אי אתמ הכי אתמ ר' יהודה אומר מחלוקת שנשתברו בשב
דמר סבר מוכיחו ומר סבר נולד הוא אבל מערב שבת דברי הכל מותר הואיל והוכנו למלאכה
אחרת מבעוד יום. תני חדא מסיקין בכלים ואין מסיקין בשברי כלים ותניא אידך כשם שמסיקין
בכלים כך מסיקין בשברי כלים ותניא אידך אין מסיקין לא בכלים ולא בשברי כלים לא קשיא הא ר'
יהודה הא ר' שמעון הא ר' נחמי. ארב נחמן הני ליבני דאישתיור מבנינא שרו לטלטלן דחזו למזנא
עליהו שרבינהו ודאי אקצינהו. ארב נחמן אשמו חרס קטנה מותר לטלטלה בחצר אבל בבית

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0131
powered by DWork • Heidelberg University Library

לא ורב נחמן דידיה א"ל אפי' בכרמלית אבל ברשו הרבים לא. ורבא א"ל אפי' ברשו הרבי אזדא רבא לטעמ
דרבא הוה אזיל בריסתקא דמחוא איתווס מסניה טינא אתא שמעיה שקל חספא הוה מכפרביה
ומוביה רבנן קלא ולא מסתיא דלא נמירי מגמר נמי מנמרי ון בחצר הואי מי לא הוה חזיא לשוי
ביה מנא הכא נמי חזיא לדידי. א"ר יהודא שמו מנופת חבית שנתכתתה היא ושבריה מו
לטלטלן בשבת. תנא נמי הכי מנופת חבית שנתכתתה היא מותר לטלטלן בשבת ולא יספות
ממנה שבר לכסות בה את הכלי ולסמוך בה כרעי המטה ואם זרקה לאשפה אסורה. מתקיף לה
רב פפא אי מעתה זריק ליה לגרימיה הכי נמי דאסור אלא א"ר פפא אם זרקה מבעוד יום לאשפה
אסורה. א"ר המדודי א שמו קרומית של מחצלת מותר לטלטלן בשבת מאי טעמא רבא בר המדודי
אסברה לי מחצלת גופה למאי חזיא לכסויי בה עפרא הכא נמי חזיא לכסויי ביה טינופיא אר"ז
שירי פרוזמיות אסור לטלטלן בשבת א"א ביי במטלניות שאין בהן שלש על שלש דלא חזיין לא
לעניים ולא לעשירים. תנו רבנן שברי תנור ישן הרי הן ככל הכלים הניטלין בחצר דברי ר' מאיר
ר' יהודא אומר אין ניטלין. העיד ר' יוסי משום ר' אליעזר בן יעקב על שברי תנור ישן שניטלין בשבת ועל
כסויו שאין צריך בית יד במאי קמיפלגי אר' אמי בעושין מעין מלאכה אחרת ואין עושין מעין
מלאכתן ואזדא ר' יהודא לטעמיה דאמר לטעמ' מתקיף לה רבא איהכי אדמיפלגי בשברי תנור ליפלגי
בשברי כלים דעלמא אלא רבא בשברי דהאי תנור קמיפלגי דתנן נתנו על פי הבור ועל פי הדות ונתן
שם אבן ר' יהודא אומר אם מסיק מלמטה והוא נסוק מלמעלה טמא ואם לאו טהור וחכמים אומרים
והוסק מכל מקום טמא במאי קמיפלגי בהאי קרא תנור וכירים יותץ ר' יהודא סבר מחוסר נתיצה
טמא שאינו מחוסר נתיצה טהור ורבנן סברי טמאים יהיו מכל מקום ורבנן נמי הכתיב יותץ ההוא
לאידך ביסא דסלדא אמי כיון דחבריה בארעא כגופה דארעא דמי קמר ואידך נמי הכתיב טמאים
יהיו לכם כדרב יהודא שמו דא"ר מחלוקת בהוסק ראשון אבל בהוסק שני אפי' ר' יהודא בעינן במל' אמ
עולא והיסק ראשון לרבנן אפי' תרוי בעינן ר' מתקיף לה רב אשי איהכי אדמפלגי בשברי
תנור ליפלגי בתנור גופיה השתא תנור גופיה לר' יהודא לא הוי מנא שברים מיבעיא אלא א"ר אשי לעולם
כדאמרי מעיקרא ובעושין מעשה עפקא ולמאי דדבריו דר' יהודא קא"ל לדידי אפי' בעושין מעין
מלאכה אחרת אלא לדידך אדידי איזה מיחת דמי האי נוגא מלאכתו היא ר' יהודא דא דמי התם
הסיקו מכלים הכא מבחוץ התם מעומד הכא לאו מעומד. אמר העיד ר' יוסי משום ר' אליעזר
בן יעקב על שברי תנור ישן שניטלין בשבת ועל כסויו שאין צריך בית יד א"ר בינו כמאן מטלטלי
האדנא כסוי דתנורא במתא מחסיא דאין להן בית אחיזה כמאן כר' אליעזר בן יעקב.
יאבן שבקרויה. תנן התם האבן שעל פי חבית מטה על צידה והיא נוטלת ארבע אמ

אר אמי אר יוחנן לא שנו אלא בשוכח אבל במזיד נעשה בסיס לרבי האסור ורבי יוסף אר אסי
ר יוחנן לא שנו אלא בשוכח אבל במזיד נעשה כסוי לחבית א רבא ומותבינן אשמעתין האבן
שבקירויה אם ממלאין בה ואינה נופלת ממלאין בה ולא היא התם כיון דהדקה שויא דופן קרויא
א רב יוסף ומותבינן אשמעתין אם לאו אין ממלאין בה ולא היא התם שני דכיון דלא הדקא כסוי
בטלה במאי קא מיפרני מרסבר בעי מעשה ומרסבר לא בעי מעשה ואזדו לטעמיהו דכי
אתא רבי דימי א זעירי אר חנינא ואמרי לה אר זעירי אר חנינא פעם אחת הלך ר למיקוט אחד
והלך ומצא ניכר של אכנים וא לתלמידין צאו וחשבו כדי שנשב עליהן ומחר ולא הערבן
למעשה ר יוחא הערבן למעשה מאי אמלהו ר אמי א צאו ולמדום א להן ר אסי א צאו
ושפשפום א להן אתמר ר יוסי בן שאול א נאר של קורות היה ר יוחנן בן שאול א נשוש שלסתין
היה מאן דא נשוש כל שכן שאר מאן דא נאר אבל נשוש קפיד עליה זמורה שהא
קשורה קשורה אין שאינה קשורה לא ליפ מתני דלא כרבן שמעון בן גמל דתנא חוריות
של דקל שנרין לשום עניס ונמלך עליהן לישובה צריך לקשר רשבן אין צריך לקשר
א רב ששת אפי תימא רשבן הכא במאי עסיק במחובת באבה אי הכי קא משתמש למטה
משלשה וכאשי א אפי תימא בתלוש נזיר שומא יקטום מתני פקק החלון
א רבה בר בר חנא אר יוחנן הכל מודין שאין עושין אהל עראי לכתחלה ביום טוב ואין
צריך לו בשבת לא נחלקו אלא להוסיף שלא ליעז אין מוסיפין ביום טוב ואין צריך לו בשבת
בשבת וחכמ אומרים מוסיפין בשבת ואין צריך לו ביום טוב תנא נמי הכי מודים חכמ לר ליעז שאין
עושין אהל עראי לכתחלה ביום טוב שאין צריך לו בשבת לא נחלקו אלא להוסיף שלא ליעז
אין מוסיפין ביום טוב שאין צריך לו בשבת וחכמ אומרים מוסיפין בשבת ואין צריך לו ביום טוב
וחכמ אומרים בין כך ובין כך מאי בין כך ובין כך אר אבא בר טהא בין קשור בין שאינו קשור והא
שמתוקן ליה ר ירמי ולימ מר בין תלוי בין שאינו תלוי והא שקשור דא רבה בר בר חנה אר יוח
כמחלוקת כאן כך מחלוקת בנגר הנגר דתנן נגר הנגר נועלין בו במקדש אבל לא במדינה
והמונח כאן וכאן אסור ר יהודא המונח במקדש והנגר במדינה ותנא אי זהו נגר הנגר
שנועלין בו במקדש אבל לא במדינה כל שקשור ותלוי ונאשו מניע לארון ר יהודא זה אר
במדינה מותר אלא איזהו שבמדינה אסור כל שאינו לא קשור ולא תלוי ושומטו ומניחו בחדן זית
ואר יהושע בן לוי כמשמ דעולא מאן תנא נגר הנגר ר ליעז היא אליבא דאמרי כי האי תנא
דתנא חוטה שהותקינו בעל הבית להיות פותח ונועל בו בזמן שקשור ותלוי פותח ונועל בו אין
קשור ותלוי אין פותח ונועל בו בזמן שמעבנגל מתוקן אפ שאינו קשור אר יהו בר שילא

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0133
powered by DWork • Heidelberg University Library

אר״ אסי אר״ יוחנן הלכה כרשב״ג מי אר״ יוחנן הכי והתנן כל כסוי הכלים שיש להן בית אחיזה מטמ״
ניטלין בשבת ואר״ יהודה ברשילא אר״ אסי אר״ יוחנן והוא שיש תורת כלי עליהן וכי תימא הכא נמי
דאיכא תורת כלי עליהן ומי כעי רבן שמעון בן גמליאל תורת כלי והתנא חדיות של דקל שנרין לעגים
ונמלך עליהן לישיבה צריך לקשר רבן שמעון בן גמליאל אין צריך לקשר ר״ יוחנן סבר ליה מותיר
בחדא ופליג עליה בחדא דרש ר״ יצחק נפחא אפיתחא דבי ריש גלותא הלכה כר״ אליעזר מתיב ר״
זירא ומדבריהם למדנו שפוקקין ומודדין וקושרין בשבת אליבא דר״ אליעזר משום דקתני
לה סתמא גבר הנגדר נמי סתמא הוא אפי הכי מעשה רב: כל כסוי הכלים אר״ יהודה
ברשילא אר״ אמי אר״ יוחנן והוא שיש תורת כלי עליהן דמדלי עלמ״ כסוי קרקעות אם יש להם
בית אחיזה אין אי לא לא כסוי הכלים אפ״ שאין להן בית אחיזה כי פליגי דכלים וחכרינהו באדם
מרסבר גזרי ומר סבר לא גזרי:

הדרן עלך כל הכלים:

מפנין ארבע וחמש קופות של תבן
ומפני בטול בית המדרש אבל לא את האוצר מפנין תרומה טהורה ודמאי ומעשר ראשון
שנטלה תרומתו ומעשר שני והקדש שנפדו והתרומה היבש מפני שהוא מאכל לעזים
אבל לא את הטבל ולא מעשר ראשון שלא נטלה תרומתו ולא מעשר שני והקדש שלא
נפדו ולא את הלוף ולא את החרדל רבן שמעון בן גמליאל מתיר בלוף מפני שהוא מאכל לערביים
חבילי קש וחבילי עצים וחבילי זרדין אם התקינן למאכל בהמה מטלטלין אותן ואם
לא אין מטלטלין אותן כופין את הסל לפני האפ״ רוחין שיעלו ושירדו תרנגולת שברחה
רותין אותה עד שתכנס ומדדין עגלים וסייחין ומדדה אשה את בנה אר״ יהודה אימתי בזמן ש
שהוא נוטל אחת ומניח אחת אבל אם היה גורר אסור אין מילדין את הבהמה ביום טוב אבל
מסעדין אותה ומילדין את האשה בשבת וקורין לה אשה חכמה ממקום למקום ומחללין
עליה השבת ונקושרין הטבור ר״ יוסי אומר אף חותכין וכל צרכי מילה עושין בשבת:

סליק פירקא מפנין ארבע וחמש:

השתא חמש מפנין ארבע
מיבעיא ל״ רבי חסדא ארבע מחמש וחמש מאוצר גדול מאי
אבל לא את האוצר שלא יתחיל באוצר תחלה מני ר״ יהודה היא דאית ליה מוקצה ושמ״ ל״ ארבע
וחמש אפ״ מאוצר גדול כדאמר איכשי ארבע וחמש ואפ״ מוכא מאי אבל לא את האוצר שלא
יגמור את האוצר אבל אתחולי מתחיל ומנו ר״ שמעון הוא דלית ליה מוקצה תנו רבנן אין כ״
מתחילין באוצר תחלה אבל עושה בו שביל שיכנס ויצא עושה בו שביל האמרת אין מתחילין
הכי קא עושה בו שביל בהנלו בכניסתו וביציאתו תנו רבנן תבואה צבורה בזמן שהתחיל

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0134
powered by DWork • Heidelberg University Library

נה מערב שבת מותר להסתפק המנה בשבת ואם לאו אסור להסתפק ממנה בשבת דברי ר שמע
ר אחא מתיר כלפיליא ר שמע מישרא שרי אמ אימ דברי ראחא ר שמע מתיר תנא כמה שער
תבואה עבורה לתך בעא מיניה ר נחמיה בר זכריה מאביי שער תבואה עבורה בכמה אליה
הרי אמרו שער תבואה עבורה לתך איבעי להו הני ארבע וחמש קופות דקאמרי בארבע
וחמש קופות אין בטפי לא אמ ממעט בהילוכא עדיף או דיל מעוטי במשאוי עדיף תשמ דתני
חדא מפני אפי ארבע וחמש קופות של כדי יין ושל טרי שמן ותנא אידך בעשר ובחמש
עשרה מאי לאו בהא קמיפלגי מר סבר מעוטי בהלוכא עדיף ומר סבר מעוטי במשאוי עדיף
לא דכולי עלמ מעוטי הילוכא עדיף ומ סבר בעשר וכחמש עשרה אקופות קאי אכדין קאי
הא דמשתקלי חדא חדא בקופה הא דמשתקלי תרי תרי בקופה הא דמשתקלי תלת תלת
בקופה ומשכחת לה בדקורי דהרפנאי איבעי להו הני ארבע וחמש קופות דקאמר
אענ דאית ליה אורחין טובא או דיל הכל לפי האורחי ואם תמצי לומ הכל לפי האורחין חד נבוא
מפני לכולהו או דיל כל נבוא לנפשיה תשמ דאמר אר חייא פעם אחת הלך ר למקום אחד
וראה מקום דחוק לתלמידי ויצא לשדה ומצא שדה מלאה עומרין ועמר ר כל השדה כלה
ורבי יוסף אר הושעי פעם אחת הלך אר חייא למקום אחד וראה מקום דחוק לתלמידים ויצא
ומצא שדה מלאה עמרים ועמר כל השדה כלה שמ הכל לפי האורחי ועדין תבעי לך חד
נבוא מפני לכלהו או דיל כל חד לנפשיה תשמ ועמר ר ולטעמי ר בנפשיה עמר אל צורה
ועמר ולעולם כל חד וחד מפני לנפשיה מפני האורחים אר יוחנן גדולה הכנסת
אורחין כהשכמת בית המדרש דקתני מפני האורחין ומפני בטול בית המדרש רבי רמי מנהרדעי
אמר יותר מהשכמת בית המדר דקתני מפני האורחין תחלה אר אבא גדולה הכנסת אורחי מהקבלת
פני שכינה דכתי ויאמר אדני אל תעבר מעל עבדך אר אבא בא והאה שלא כמדת הקב"ה מדת
בשר ודם מדת בשר ודם אין קטן אלגדול המתן עד שאבא אצלך אבל בהקב"ה כתי אל נא
תעבר מעל עבדך אר יהודה בר שילא אר אסי אר יוחנן ששה דברים אדם עושה אותן אוכל
פירותיהן בעולם הזה והקרן קימת לעולם הבא אלו הן הכנסת אורחין וביקור חולין והשכמת בית
המדרש והמגדל בנו לתלמ תורה והדן חבירו לכף זכות ועיון תפלה איני והתנן אלו דברים
שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן קימת לעולם הבא אלו כבוד אב ואם וגמילות חסדים והבאת
שלום בין אדם לחבירו ותלמ תורה כנגד כלן הני נמי בהני שיכן תנו רבנן הדן את חבירו
לכף זכות דנן אותו לכף זכות מעשה באדם אחד שירד מגדל העליון ונשכר אצל בעל
הבית בדרום שלש שנים בערב יום הכפורים אלו תן לי שכרי ואפרנס אשתי ובני אלו אין לי

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0135
powered by DWork • Heidelberg University Library

מעות תן לי בהמה אלו אין לי תן לי קרקעות אלו אין לי אלו תן לי פירות אלו אין לי תן לי כרים
וכסתות אלו אין לי הפשיל כליו לאחורין והלך לביתו בפחי נפש אחר הינל נטל הבית שכרו ועמו
משאוי שלש חמורים אחד של מאכל ואחד של משתה ואחד של מיני מגדים והלך לביתו
לאחר שאכלו ושתו נתן לו שכרו משלם ואלו בשעה שאמרתי לי תן לי מעות ואמרתי לך
אין לי במה חשדתני אלו שמא פרקמטיא בא לך ולקח בהן בשעה שאמרת תן לי בהמה ואמרתי
אין לי במה חשדת אלו שמא מושכרות הן בידו אחרים בשעה שאמרת תן לי קרקעות ואמרתי
אין לי במה חשדת אלו שמא מונחות הן בידו אחרים בשעה שאמרת תן לי פירות ואמרתי
אין לי במה חשדת אלו שמא אינן מעושרין בשאמרת תן לי כרים וכסתות ואמרתי אין לי
במה חשדתני אמרתי שומא הקדישו כל נכסיו לשמים אלו העבודה כך היה הקדשתי כל
נכסי בשביל הרקנוס בני שלא עסק בתורה עד שבאתי אצל חברי שברומה והתירו לי את נדרי
ואתה כשם שדנתני לזכות המקום ידין אותך לזכות תנו רבנן מעשה בחסיד שפדה
היבה אחת מישראל למלון השכיבה תחת מרגלותיו למחר ירד וטבל ושנה לתלמידיו אלהי
כשהשכמתיה אצלי במה חשדתוני אמרנו שמא ישבנו תלמיד שאינו ברוך לו בשירדתי
וטבלתי במה חשדתוני אמרנו שמא מפני טורח הדרך אירעו לו קרי אלהן העבודה כך היה
ואתם שדנתוני לזכות המקום ידינכם לזכות תנו רבנן פעם אחת הוערך דבר אחד לחכמי
אצל מטרונית שבלבדולי רומי מעוין אצלה אמרו מי ילך אלהון יהושע אני אלך הלך ר
יהושע ותלמידיו כיון שהגיע לפתח ביתה חלץ תפליו ברחוק ארבע אמות והשלים לתלמידיו
ונכנס ונעל הדלת בפניהן אחר שיצא ירד וטבל ושנה לתלמידיו אלהן כשחרצתי תפיליו
במה חשדתוני אמרנו כסבור לו אל יכנסו דברי קדושה במקום טומאה כשנעלתי הדלת בפניכם
במה חשדתוני אמרנו דברי מלכות בינך ובינה כשירדתי וטבלתי במה חשדתוני אמרנו
שמא נתזה ציצורא מפיה עד בגדיך אלהן העבודה כך היה ואתם שדנתוני לזכות המקום
ידינכם לזכות מפנין תרומה פשיטא לא צריכא דמנחא ביד ישראל מהו דתימא כיון
דלא חזי ליה אסור קמ"ל כיון דחזיא לכהן שפיר דמי ודמאי האי לא חזי ליה כיון דאי
בעי מפקר ליה לנכסיה והוי עני וחזי ליה השתא נמי חזי ליה דתנן מאכילין את העניים
דמאי ואת אכסנאי דמאי ותנא בית הלל אומרים מאכילין את העניים דמאי ואכסנאי דמאי
ובית שמאי אומרים אין מאכילין מעשר ראשון פשיטא לא צריכא שהקדימו בשיבלין
והפרישו ממנו תרומת מעשר ולא הפרישו ממנו תרומה וכדר אבהו דאר אבהו דיעלקים
מעשר ראשון שהקדימו בשיבלין פטור מתרומה גדולה שנ והרמותם ממנו תרומת יי

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0136
powered by DWork • Heidelberg University Library

מעשר מן המעשר אמרתי לך ולא תרומה גדולה ותרומת מעשר מן המעשר אליה רב
פפא לאביי אי הכי אפי׳ הקדימו בכרי נמי עליך אקרא מכל מעשרותיכם תרימו ומה ראית
האי דבן והאי לא אידבן מעשר שני פשי׳ לא צריך שיתן את הקין ולא יתן
החומש וקמל דאין חומש מעכב והתרומה דוק יבש אבל לח לא מאיטע
כין דמדיר לא אכלי ליה אבל לא חטבל פשי׳ בטבל טבול דרבנן בעניין שאינו נקוב
ולא מעשר ראש פשי׳ לא צריך שהקדימו בכרי מהו חתם כדא רבפפא לאביי
קמל כדשני ליה ולא מעשר שני פשי׳ לעול דנפדו ממש ולא נפדו כהלכתן מ׳
מעשר שני כגון שפדאו על גב אסימון דרחמא ועדת הכסף בידך דבר שיש לו עורה
הקרש שחללו על קרקע דרחמא ונתן הכסף וקם לו ולא את הלוף תנו רבנן
מטלטלין החצב מפני שהוא מאכל לעבאים והחרדל שהוא מאכל ליונים רבן שמעון
גמליאל מטלטלין שכרי וכוסית מפני שהוא מאכל לנעמיות אליה לנתן לא מעתה חבילי
זמורות יטלטלו שהן מאכל לפילין ורשב׳ נעמיות שכיחי פילין לא שכיחי אמימר
והוא דאית ליה נעמיות אליה רב אשי לאמימר הא דאליה לנתן לרשב׳ לא מעתה
חבילי זמורות יטלטלו מפני שהן מאכל לפילין ואי דאית ליה פילין אמאי לא לא ראוי
הכא כמי ראוי אביי רשב׳ ור׳ שמעון ור׳ ישמעאל ור׳ עקי׳ כולהו סבירי להו כל ישראל בני מלכים
הן רשב׳ הא דאמרן ר׳ שמעון דתנן בני מלכים סכין על מכותיהן שמן ויין שכן דרכן
לסיך בחול ר׳ שמעון כל ישראל בני מלכים הן ר׳ ישמעאל ור׳ עקי׳ תנא הרי שהיו עשין בו
לך זוז ולובש אנטולית בת מאה מנה מפשיטין אותו ומלבישין אותו אנטולית האויהלו
תנא משום ר׳ ישמעאל ור׳ עקי׳ כל ישראל ראוין לאותה אנטולית מתני׳ חבילי קש
תנו רבנן חבילי קש וחבילי עצים וזרדין אם התקינן למאכל בהמה מטלטלין אותן
ואם לאו אין מטלטלין אותן רבן שמעון חבילה הנטלת בידו אחת מותר לטלטלה בג׳
בשתי ידים אסור חבילי סיאה ואזוב וקורנית הנעשין לעצים אין מסתפק מהן בשבת
למאכל בהמה מסתפק מהן בשבת קוטס אוכל ובלבד שלא יקטום בכלי ומולל ואוכל
ובלבד שלא ימלול בכלי דברי ר׳ יהודה וחכמים מולל בראשי אצבעותיו ואוכל ובלבד שלא
ימלול בידו הרבה כדרך שעושה בחול וכן באמיתא וכן בטיגס וכן בשאר מיני תבלין
מאי אמיתא נינא מאיסיאה ארב יהודה עתרי אזוב אברתא קורנית קורניתא שמדה
איני והא ההוא דא להו מאן בעי קורנית אשתכח חשאי אסיאה עתרי אזוב אברתא
קורנית חשאי אתמר בשר חי מותר לטרפו בשבת בשר תקוה רב הונא מותר

לטלטולו ורב חסדא אסור רב הונא מותר והא רב הונא תלמיד דרב הוה ורב נר יהודה סבי ליה דאית
ליה מיקצה במיקצה לאכילה סבר לה כר יהודה במיקצה לטלטול סבר כר שמעון ורב חסדא אסו
לטלטולו והא רבא יצא בר אמי איקלע לבי רב חסדא וחזא ההוא בר איוזא דהוו מטלטלי משמש
לטולא ואי חסרון כיס קא חזי הכא שני בר איוזא דחזי לאומצא תנו רבנן דבמליח מותר
לטלטולו דבתפל אסור בשר חי בין מליח מותר לטלטולו תנו רבנן מטלטלין את
העצמות בשבת מפני שהוא מאכל לכלבים בשר תפוח כפני עוהא מאכל לחיה מים
מגולין מפני שראויין לחתול רבן שמעון בן גמליאל אומר כל עצמו אסור לשהותן מפני הסכנה
כופין את הסל אר יהודה בהמה שנפלה לאמת המים בשבת מביאין כרים וכסתות
ומניחין תחתיה ואם עלתה עלתה מתיבי בהמה שנפלה לאמת המים עושין לה פרנסה
בשביל שלא תמות פרנסה אין כרים וכסתות לא לא קשי הא דאיתי שר כפרנסה הא דאיתי שר
~~בלא~~ פרנסה אמר מר מביא כרים ומניח תחתיה והא קא מבטלי מהיכנו קסבר מבטלי מהיכנו
דרבנן ועבר בעלי חיים דאורית אתי דאורית ודחי דרבנן מתני תרנגולת שברחה
דוחין אותה אין כמדרין לא תניא להא דתנו רבנן מדרין בהמה חיה ועוף בחצר אבל לא את
התרנגולת תרנגולת מאי טעם לא אביי משום דמקפיא נפשה תניא אדר מדרין חיה ועוף
בחצר אבל לא ברשות הרבים והאשה מדרה את בנה ברשות הרבים ואין עריך לו בחצר
תניא אדר אין עוקרין בהמה חיה ועוף בחצר אבל דוחין בהן שיכנסו הא נופא קשי אמרת אין
עוקרין הא דדוי מדרינן והדר אמרת דוחין דוחין אין מדרין לא אביי סוף אתאן לתרנגולת אביי
האי מאן דשחיט תרנגולת ליכבשינהו לכרעיה אינמי מידלי להו דיל מוקים לטוף ריה בארעא
ועקר לסימנין אין מילדין כיצד מסעדין אר יהודה ארב אוחז את הולד שלא
יפול לארץ ורבנחמן אדוחק בבשר כדי שיצא הולד תני נותי דרב יהודה כיצד מסעדין אוחז
את הולד כדי שלא יפול לארץ ונופח בחוטמו ונותן דד לתוך פיו כדי שיינק אר בן שמעון בן גמל
מרחמין היינו עד בהמה טהורה ביום טוב היכי עביד אביי מביא בול של מלח ומניח להבתוך
הרחם כדי שתזכור צערה ותרחם עליו ומזלפין מי שליא על גבי ולד כדי שתריח ריחו ותרחם
עליו חיוק טהורה אבל טמאה לא מאי טעם לא מרחקא ואי מרחקא לא מקרבא ומילדין
האשה מכדי תנא ליה מילדין האשה בשבת וקורין לה חכמה ממקום למקום מחללין
השבת לאתויי מאי לאתויי הא דתנו רבנן אם היתה עריכה נר חברתה מדלקת לה את הנר ואם
היתה עריכ שמן חברתה מביאה לה שמן ביד ואם אין ספק בידה מביאה בשערה ואם איתה
ספק בשערה מביאה בכלי אמר אם היתה עריכ נר חברתה מדלקת את הנר פשי ארבאשי

מן הפל

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0138
powered by DWork • Heidelberg University Library

לא נערב לא בסימא מהודתיה מיון הלא חזיא אסור קמל דיתובי מיתבא דעתה א איכא מידי
חזיין חברתי ועבדין לי ואם היתה שמן חבריתה מביאה בשערה ותיפוק לי משום סחיטה
רבה ורב יוסי דאמ תרוייהו אין סחיטה בשער ובאשי א אפי תימ ישסחיטה בשער מביאהלה
בכלי דרך שערה כמה דאיפשר לשנויי משנינן א רביהוד חיה בזמן שהקבר פתוח בין ש
שאמרה עריכ אני ובין שלא אמרה עריכ אני מחללין עליה השבת נסתם הקבר אמר עריכה
אני מחללין עליה השבת לא אמרה עריכ אני אין מחללין רב אשי מתני הכי ומר זוטר מתני
הכי א רב יהוד א שמו חיה כל זמן שהקבר פתוח בין שאמרה עריכה אני ובין שאמ איני עריכ אני
מחללין נסתם הקבר אמרה אין עריכ אני אין מחללין עליה השבת לא אמרה אין עריכ אני
מחללין א ליה רבינ למרימר מר זוטרא מתני לקולא ורב אשי לחומרא הילכת כמאן א ליה
הילכת כמר זוטרא ספק נפשות להקל מאימתי פתיחת הקבר א אביי משעה שתשב על המ
המשבר רב הונא בריי דרב יהוד א משעה שהדם שותת ויורד ואמרי לה משעה שחבריתה נשאו
אותה באנפה עדמתי פתיחת הקבר א אביי משום רב יהוד שלשה ואמרי לה שבעה ואמרי
לה שלשים נהדדי אמ חיה שלשה שבעה ושלשים שלשים ימים הראשו בין שאמ עריכ אני
ובין שאמר אין עריכ אני מחללין עליה השבת משלשה עד שבעה אמרה אין עריכ אני אין מחלל
לא אמר אין עריכ אני לא אומ איני יודעת מחללין עליה השבת משבעה עד שלשים אפי אמ
עריכ אני אין מחללין עליה השבת אבל עושין לה על ידי ארמאי כדרב עולא בריה דרב עולא
דא רב עול בריה דרב עילאי כל ערכי חולה עושין על ידי ארמאי בשבת וכדרב המנונא דא דבר
שאין בו סכנה אל לנוי ועשה א רביהוד לחיה שלשים יום למאי הילכת אמרי נהרדעי לטבל
א רבא לא אמרן לא שאין בעלה עמה אבל בעלה עמה בעלה מחממה ברתיה דרב חסדא
מובלה בגיתלתן יומין שלא בפני בעלה אמטיוה לערסא בתריה דרבא לפומבדיתא א רביהוד
א שמו עושין מדורה לחיה בשבת סנור מינה לחיה אין לחולה לא בימות הגשמים אין בימות
החמה לא אתמר א רב חייא בר אבין א שמו הקיז דם ונעטנן עושין לו מדורה אפי בתקופת
תמוז שמו ערלחו ליה תכתא דשאנא רביהוד ערלחו ליה פתיא דיונס לרבא ערלחו ליה שרשיפא
א ליה אביי לרבא קא עבר מר משום בלתשחת א ליה בל תשחת דגופאי עדיף לי א רב חייא בר אשי
א רב לעולם ימכר אדם קורות ביתו ויקנה מנעלים ברגלו הקיז דם ואין לומה ישאל ימכר מנעלים
ויסתפק מהן ויקח ערכי סעודה מאי ערכי סעודה רבא בשר ושמו א יין רב א בשר נפשא חלה
נפשא ושמו א יין סומקא אפיק סומקא עייל שנמסר סי שמוביומ דהקזה עבדי ליה
תבשילא דטחלי ר יוחנן הוה שתי עד דנפיק תיהא מאונה רב נחמן שתי עד דקפי טחלי רב

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0139
powered by DWork • Heidelberg University Library

רביוסף שתי עד דנפיק מריבא דכוסילתא · תנא מהדר אחמרא בתתלתא טרפי אלהו דבנזמ
בריעא לרבנן במטותא מינייכו ביומא דהקזה לא תחזון לאפאי אמרו . נחמ איקלע לבבל וכ
ומלהו איערומי אסרי בר מהאי ערמה דשרא האי מאן דעבד מילתא ולא איפשר ליה לשוק
זוזא מאכא בידיה ונהדר אשב חנותא עד דטעים שיעור רביעתא ואי לא ליכול שבתמ רי
אוכמיתא ולישוף משרתא בצידעא ולינני בשמשא · אבלט אשכחיה לשמו דגנ בשמש
אליה חכימא דיהודאי בישא מי הוי טבא אליה יומא דהקזה הוא ולא היא איכא חד יומא
דמעליא בה שמשא במולא שתא יומ דנפלה ביה תקופת טבת וסבר לא אינלאי ליה ·
היקלבריח טעם ועמד סי · רב ושמו דאמ תרויהו כל המיקל בטעודת הקזת דם מקילין לו מזוניתיו
מן השמים אמרו הוא לא חס על מזוניתיו אנו נחוס עליו · רב ושמו דא תרויהו האי מאן ד
דעבד מילתא לא ליתיב היכא דאיכא זיקא דיל שפי ליה אומנא ומוקמי לה ארביעתא ואתי
זיקא ושאיב מינה ואתי לידי סכנה · שמו הוה רגיל דעביד מילת בביתא דשב ליבנ ואריחא
יומא חד עבד ארגיש בנפשיה בדיק והוה חסר ארחא · רב ושמו דא תרויהו האי מאן דעבד
מילת ליטעום מידי והדר ליפוק דאי לא טעים מידי ליסתכן האי פגע בשכבא ירקי אפיה
אי פגע כמה דקטיל נפשא מיית ואי פגע בדבר אחר קשי לדבר אחר · רב ושמו דא תרוי
האי מאי דעבד מילתא לישהי פורתא והדר ליקום דא מר חמשה קרובים למיתה יותר
מחיים ואוהן אכל ועסד שתה ועמד ישן ועמד שמש מטתו ועמד הקיז דם ועמד ·
אשמו פורסא דדמא עד ארבעין שנין יעבד כל תלתין יומין מן ארבעין עד שתין יעבד כל
שתין יומין מן שתין לקמיה יחזור וימעט · ואשמו פורסא דדמא חד בשבא ארבע ומעלי
שבתא אבל שני וחמשי לא דא מר מי שיש לו זכות אבות יקיז דם בשני וחמשי שבית דין
של מעלה ושל מטה שוין כאחד בתלתא מאי טעלא משום דקיימ מאדים בזווי מעלי
שבתא נמי הא קיימא מאדים בזווי כיון דדשובה רבים שומר פתאים יי · אשמו ארבע
דהוא אתבע ארבע דהוא ארבסר ארבע דהוא עשרין וארבע ארבע דליכא ארבעה בתרי ד
סכנתא ראש חדש ושני לו חולשא שלישי לו סכנתא מעלי יומא דערתא סכנתא ובזמ
רבנן כבלהו מעלי יומא טבא משום מעלי יומ דערתא דנפקביה זיקא דשמיה טכוח דאי
לא קבלו ישר תורה וזה טכח להו לבישריהו ודמיהו · אשמו אכל חטה והקיז דם לא הקיז
אא לאותה חטה הנ מילי לרפואה אבל אקולי מיקל · ואשמו הקיז דם שתיה לאתר אכילה
עד חצי מיל · איבעי להו שתיה לאתר הוא דמעלי בתר הכי וקמי הכי קשי או דיל לא קשי
ולא מעלי · איבעי להו אכילה עד חצי מיל הוא דמעלי מקמי הכי ואתר הכי קשי או דיל לא

לא קשי ולא מעלי תיקו. מכדיז רבא מאה קרי בזוזא מאה רישי בזוזא ספמי בלא כלום
א״ר יוסף היינו דאמרי דכי הוינן בי רב הונא יומא דהוו מפגרי רבנן אמרי האדא יומא דשפמי
ולא הוה ידענא מאי קאמרי. וקושרין הטבור. תנו רבנן קושרין הטיבור ר״ יוסי אומר
חותכין וטומכין השליא כדי שיחם הולד א״ר בן גמל בנות מלכים טומנות בספלי שמן
בנות עשירים בספוגין של צמר בנות עניים במוכין של פשתן א״ר נחמ״ א״ר בר אבוה אמרי לה בשם ר״ יוסי
בנות עשירים בספוגין של צמר בנות עניים במוכין של פשתן א״ר נחמ״ א״ר בר אבוה אמרי לה בשם ר״ יוסי
א״ר מורים חכמ״ לר״ יוסי בטבור של שני תינוקות שחותכין מאי טע״ דמנתחי אהדדי. א״ר
נחמ״ א״ר בר אבוה א״ר כלהאמור בפרשת תוכחה עושין לחיה בשבת ומולדותיך ביום
הולדת אותך לא כרת שרו״ ומולחתך מיכן שמיילדין את החיה בשבת. לא כרת שרך
מיכן שחותכין הטיבור בשבת. ובמים לא רוחצת למשע מיכן שמרחיצין את הולד בשבת
והמלח לא המלחת מיכן שמולחין הולד בשבת. והחתל לא חתלת מכן שמלפפין הולד בשבת:

הדרן עלך מפנין:

מביאו בשבת מגולה ובסכנה מכסהו על פי עדים ועוד א״ר אליע״
כורתין עצים לעשות פחמין לעשות ברזל. כללא״ עקיו כל מלאכה שאפשר לעשות
מערב שבת אינה דוחה שבת מילה שאי אפשר לעשותה מערב שבת דוחה שבת.
עושין כל צרכי מילה בשבת מוהלין ופורעין ומוצצין ונותנין עליה אספלנית וכמון לא
שחק מערב שבת לועס בשניו ונותן אם לא טרף יין ושמן נותן זה בעצמו וזה בעצמו ואין
עושין חלוק לכתחלה אבל כורך עליו סמרטוט ואם לא התקין מערב שבת כורך על אצבעו
ומביא ואפי מחיצר אחרת. מרחיצין את הקטן בין לפני מילה בין לאחר מילה ומזלפין
עליו ביד אבל לא בכלי ר״ אליע״ בן עזרי אומר מרחיצין הקטן ביום השלישי שחל בשבת ש״ ויהי
ביום השלישי בהיותם כואבים. ספק אנדרוגינוס אין מחללין עליהן את השבת ור״ יהודה
מתיר באנדרוגינוס. מי שהיו לו שני תינוקות אחד למיל אחר השבת ואחד למול בשבת
ושכח ומל את של אחר השבת בשבת חייב אחד למול בערב שבת ואחד למול בשבת
ושכח ומל את של ערב שבת בשבת ר״ אליע״ מחייב חטאת ור״ יהוד״ פוטר. קטן נמול לשמנה
לתשעה לעשרה לאחד עשר לשנים עשר לא פחות ולא יתר. כיצד כדרכו לשמנה נולד
בחול בין השמשות נמול לתשעה בין השמשות של ערב שבת נמול לעשרה יום טוב אחר
השבת נמול לאחד עשר שני ימים טובים של ראש השנה נמיל לשנים עשר קטן החולה אין
מהלין אותו עד שיבריא. ושוהין מעצבין המילה בשר החופה רוב העטרה ואינו
אוכל בתרומה ואם היה בעל בשר מתקנו מפני מראית העין מהל ולא פרע כאן ולא מהל.

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0141
powered by DWork • Heidelberg University Library

סליק פירקא ר"ע · איבעי להו טעמא דר"ע משום חבובי מצוה א"ד ל"ל משום
חשדא לכאי נפק מי לאתויי מכסה על פי עדים אי אמרת משום חבובי
מצוה מגילה אין מכסה לא אי אמרת משום חשדא אפי' מכסה שפיר דמי · מאי לוי א"ל אמר
ר"ע לא לחבב המצוה · תנא נמי הכי מביאו מגילה ואין מביאו מכסה דברי ר"ע · א"ר
אשי מתני' נמי דיק דקתני ובסכנה מכסה על פי עדים בסכנה אין שלא בסכנה לא שמע טעמא דר"ע
משום חבובי מצוה · תנא אדרבה מביאו מגילה ואינו מביאו מכסה דברי ר"ע ר"יהודה אומר משום
ר"ע נוהגין היינו בסכנה מביאין מכסה על פי עדים · איבעי להו עדים דאמרי הוא יחד או
ד"ל הוא ותרי תשמ' ובסכנה מכסה על פי עדים אי אמרת כשל הוא ותרי שפיר אי אמרת
הוא וחד מאי עדים שראויין להעיד במקום אחר · ועוד אר"ע כורתין · תנו רבנן
במקומו של ר"ע כורתין עצים לעשות פחמין לעשות ברזל במקומו של ר' יסי הגלילי אוכלין
בשר עוף בחלב · דלו אקלע לבי יוסף רישא קריבו ליה רישא דטוסא בחלבא ולא אכל כי אתא לקמי
דר' אליה מאי טעמא לא שמתינהו מר · אליה אתא דר' יהודה בן בתירה הוה אמינא דיל דרשלהו מ"ר יסי
הגלילי דתנ"ר יוסי הגלילי אם לא תאכלו כל נבילה וגו' לא תבשל גדי את שאסור משום נבילה
אסור לבשל בחלב עוף שאסור משום נבילה יכול יהא אסור לבשל בחלב תל בחלב אמו מישש
לו חלב אם יצא עוף שאין לו חלב אם · אר' יצחק עיר אחת היתה בארץ ישר' שהיו עושין כל
אילן והיו סתיה מתין בזמנן ולא עוד אלא פעם אחת גזרה מלכות הרשעה שמד על המילה ועל
אותה העיר לא גזרו · תנא אר' שמעון בן גמל כל מצוה שקבלו ישר' בקטטה כגון עדיות דכת
וישמע משה העם בוכה למשפחותיו על עסקי משפחותיו עדין עושין אותה בקטטה דליכא
כתובה דלא דמו בה תנויי וכל מצוה שקבלו בשמחה כגון מילה דכת ששאנכי על אמרתך
עדין עושין אותה בשמחה · תנא ר' שמעון בן אל"ע כל מצוה שמסרו ישר' עצמן למיתה
בשעת שמד כגון עדין מוחזקת היא בידן וכל מצוה שלא מסרו ישר' עצמן למיתה בשעת
השמד עדין מרופא היא בידן דאר' יוחאי תפלין צריכין גוף נקי כל ישראל בעל כנפים למאי הילכתא
אביי א"ל שלא יפיח בהן רבא א"ל שלא יישן בהן ומאי קרוליה לישראל בעל כנפים שפעם אחת גזרה
מלכות הרשעה שמד על ישר' שכל המניח תפלין יקרו את מוחו וזיה לישראל מניח תפלין ויצא
לשוק ורואהו קסדור אחד רץ מפני רץ אחריו כיון שהגיע אצלו נטלן מראשו ואחזן בידו ואלו
מה בידך כנפי יונה פשט ידיו ונטלו בה כנפי יונה לפיכך קורין אותו בעל כנפים ומאי שנא
כנפי יונה דניקט דמתילא כנסת ישר' ליונה דכת כנפי יונה נחפה בכסף מה יונה זו ככפיה מגינין
עליה אף ישר' מצות מגינות עליהן · אר"בין בר רב אדא אר' יצחק פעם אחת שכחו ולא הביאו

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0142
powered by DWork • Heidelberg University Library

אזמל מערב שבת והביאוהו בשבת שלא כרצון ר"ע מתקיף לה ר' יוסף אדרבה ר"ע הוא דשדי
וכי תימא שלא כרצון ר"ע דשדי אפי' ברשות הרבים אלא כרצון רבנן דאסרי דרך רשות הרבים ושרו
דרך גנות וקרפיפות וכי שרו והתנן חכמים אומרים אין מביאין אותו דרך רשות הרבים כך אין
מביאין אותו דרך גנות וקרפיפות אלא אי רב אשי שלא כרצון ר"ע ומחלקתו אלא כרצון ר"ש מעון
דתנן ר"ש מעון אומר אחד גנות ואחד חצרות וקרפיפות כלן רשות אחת הן לכלים ששבתו בתוכן
ולא לכלים ששבתו בתוך הבית · בעי מיניה ר' זירא מר' אסי מבוי שלא נשתתפו בו מהו
לטלטל בכולו מי אמרי כחצר דמי מה חצר אע"ג דלא ערבו בו מותר לטלטל בכולו אף האי נמי אע"ג
דלא ערבו בו מותר לטלטל בתוכו או דילמא דמי לחצר האי אית ליה ארבע מחיצות והאי
לית ליה ארבע מחיצות אי נמי חצר אית ליה דיורין האי לית ליה דיורין שתיק ולא אליבא ולא מידי
לזימנין אשכחיה דיתיב וקא אריש לקיש משום ר' יהודה נשיאה פעם אחת שכחו ולא הביאו
אזכול מערב שבת והביאוהו בשבת והיה הדבר קשה לפני חכמים ואמרו היאך מניחין דברי חכמים
ועושין כר"ע חדא דר"ע שמותי הוא ועוד יחיד ורבים הלכה כרבים · אר' אושעיא שאלית ר' יהודה
הנזר ולא לי מבוי שלא נשתתפו הוה ואתיוה מהאי רישא להאי רישא ואמר ליה סבירא ליה דמר
מבוי שלא נשתתפו בו מותר לטלטל בכולו אליבא אין והא כמה זימנין שאלית מינך ולא אמרת
לי הכי דיל אגב שיטפך ארהיט לך גמרך אליבא אין אגב שטפך אתיא לי גמראי · אתמר אר'
זירא אר' רב מבוי שלא נשתתפו בו אין מטלטלין בו אלא בארבע אמות אביי הא מילתא אר' זירא
ולא פרשה עד האתא רבה בר אבוה ופרשה דא"ר נחמן אמר רבה בר אבוה אר' רב מבוי שלא נשתתפו
בו ועירבו חצרות עם בתיהן אין מטלטלין בו אלא בארבע אמות לא עירבו חצרות עם בתים מותר
לטלטל בכולו · אליבא ר' חנינא חוזאה לרבא מאי שנא כי עירבו חצירות עם בתים דנתקו חצרות
ונעשו בתים ורב לטעם דא"ר אין המבוי נתר בלחי וקורה עד שיהו בתים וחצרות פתוחין בתוכו
והכא בתים איכא חצרות ליכא כי לא ערבו נמי לחזינהו להני בתים כמאן דסתימי וחצר איכא בית ליכא
איפשר דמכטרי רשותא דכולהו לגבי חד סוף סוף כית איכא בתים ליכא איפשר דמעפרא ועד
פלגא דיומא לגבי חד ומפלגא דיומא עד רמשא לגבי חד סוף סוף בעידנא דאיתיה להאי ליתיה
להאי ובעידנא דאיתיה להאי ליתיה להאי אלא אי רב אשי מי גרס לחצרות שיאסרו בתים ואין אר' רב
חייא בר אבא אר' יוחנן לא לכל אר"ע מכשירי מצוה דוחין שבת שהרי שתי הלחם חובת היום הן
ולא למדן ר"ע אלא בגזירה שוה דתנו ר"ע אומר מנין למכשירי שתי הלחם שדוחין שבת נאמר הבאה
בעמר ונאמר הבאה בשתי הלחם מה הבאה האמורה בעמר מכשיריו דוחין שבת אף הבאה האמורה
בשתי הלחם דוחין שבת מפני דאי לא מפני איכא למפרך מה לעומר שכן מצא קינור קוצר

תאמר בשתי הלחם שאם מצא קיצור אינו קיצור לאיי אפנויי מפני מקריבת והבאתם את עומר
מיום הביאכם למה לי שמ לאפוטיי אכתי מופנה מצד אחד הוא ושמעינ ליה לר אינ דא מופנה
מצד אחד למדין ומשיבין תביאו רבייא הוא · למעוטי מאי אילימ למעוטי לולב והתנא לולב
וכל מכשיריו דוחין שבת דברי אינ אל למעוטי סוכה והתנא סוכה וכל מכשיריה דוחין שבת
דברי אינ אל למעוטי מצה והתנ מצה וכל מכשיריה דוחין שבת דברי אינ אל למעוטי שופ
והתנ אינ או שופר וכל מכשיריו דוחין שבת ארב אדא בר אהבה למעוטי ציצית לטליתו
ומזוזה לפתחו · תנא נמי הכי ושוין שאם ציץ טליתו ועשה מזוזה לפתחו שהוא חייב מאי
טעמא לפי שאין קביעה להן זמן · א ליה אביי אדרבה כי אין קביעה להן זמן כל שעתא זמנה הוא
אל א רב נחמ בריה דרב יהוש הואיל ובידו להפקיר · אמר לולב וכל
מכשיריו דוחין שבת דברי אינ מנא ליה הא אי מעומר ושתי הלחם שכן עוקר גבוה
אל א קרא ביום ביום אפי בשבת למאי אילימ לטלטול ואצטרי קרא למשרי טלטול אל למכשי
ורבנן ההוא מבעי ליה ביום ולא בלילה ור אינ ביום ולא בלילה מנא ליה נפק ליה מושמחתם
לשני שבעת ימים ולא לילות · ורבנן איצטרי סלדע אפי נילף שבעת ימים מסוכה מה
להלן ימים אפי לילות אף כאן אפי לילות קמל · וליכתוב רחמ בלולב וליתי הנך ולילפי מינה
משום דאיכא למפרך מה ללולב שכן טעון אתרעמינן · סוכה וכל מכשיריה דוחין שבת
דברי אינ מנא ליה הא אי מעומר ושתי הלחם שכן עוקר גבוה אי מלולב שכן טעון ארבע
מינין אל נמר שבעת ימים מלולב מה לולב מכשיריו דוחין שבת אף כאן מכשיריה דוחין
שבת · וליכתוב רחמ בסוכה וליתי הנך ולילפי מינה משום דאיכא למפרך מה לסוכה שכן
נוהגת בלילות כבימים · מצה וכל מכשיריה דוחין שבת דברי אינ מנא ליה אי מעומר
ושתי הלחם שכן עוקר גבוה אי מלולב שכן טעון ארבע מינין אי מסוכה שכן נוהגת בלילות
כבימים אל נמר חמשה עשר מחב הסוכות מה להלן מכשיריו דוחין שבת אף כאן מכשיריו
דוחין שבת וליתי רחמ בסוכה וליתי הנך ולינמרו מינה משום דאיכ למפרך מה למצה שכן
נוהגת בנשים כבאנשים · שופר וכל מכשיריו דוחין שבת דברי אינ מנא ליה אי מעומ
ושתי הלחם כדאמרן אי מלולב כדאמרן אי מסוכה כדאמרן אי ממצה שכן נוהגת בנשים
כבאנשים אל א קרא יום תרועה יום אפי בשבת למאי אילימ לתקיעה והא אמרי דבי שמו
כל מלאכת עבודה לא תעשו יצא תקיעת שופר ורדיית הפת שהיא חכמה ואינה מלאכה אל
למכשיריו ורבנן ההוא מבעי ליה ביום ולא בלילה ור אינ ביום ולא בלילה מנא ליה נפק ליה
מביום הכפורים תענמרו שופר ובמרי מהדרו · וליכתו רחמ בשופר וליתי הנך ינמרו מינה

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0144
powered by DWork • Heidelberg University Library

מתקיעה דראש השנה ליכא למימר שכן מכנסת זכרון שליש׳ לאביהן שבשמים מתקיעה
דיום הכפורים ליכא למימר דא׳ מר תקעו בית דין בשופר נלטרו עברים ובתיהן ושדות חוזרות
לבעליהן. מילה וכל מכשיריה דוחין שבת דברי ר׳ יוסי מט ליה אי מעומר כדאמרן אי מ׳
מכולהו כדאמרן ועוד מה להנך שכן אם עבר זמנן בטלין תאמר במילה שאם עבר זמנה
איה בטלה לא הינו טעמא דר׳ יוסי דא׳ קרא וביום השמיני ימול ביום אפי׳ בשבת ולכתו׳ רחמ׳ במיל
ליתו הנך ולבמוי מיכה משום דאיכ׳ למפרך מהלמילה שכן נכרתו עליה שלש עשרה בריתו׳
עדכאן לא פליגי לא במכשירי מילה אבל מילה דברי הכל דחיא מנלן א׳ עולא הלכה וכן
א׳ רב אסי הלכ׳ וכן אר׳ יצחק נפחא הלכה. מתיבי מנין לפקוח נפש שדוחה שבת נענה ר׳ שמ׳ בן
עזר׳ ר׳ מה מילה שהיא אחד מאיברי תקוני דוחה שבת קל וחומר לפקוח נפש ואי סל דע
הלכה קל וחו׳ מהלכה מי אתי והתנ׳ אר׳ עקי׳ עצם כשעורה הלכה ובעינית דם קל וחו׳ ואין דנין
קל וחו׳ מהלכה לא אר׳ אתיא אות אות לא מעתה תפלין דכתיבהו אות לידחו שבת לא
אתיא ברית ברית נדול דכתיביה ברית לידחו שבת לא אתיא חדות ציצית דכתיביה דורות לידחו
שבת לא א׳ רב נחמ׳ דנין אות ברית ודורות מאות ברית ודורות לאפוקי הני דחד חד הוא דכתיבו
בהו ר׳ יוחנן א׳ קרא ביום ואפי׳ בשבת. ליה ריש לקיש לא מעתה מחוסרי כפרה דמת בהו ביום
הכי נמי דדחי שבת ההוא מיבעי ליה ביום ולא בלילה הכא נמי מבעי ליה ביום ולא בלילה
ההוא מבן שמנת ימים נפק ההוא נמי מביום ענותו את בני ישר׳ נפק איצטריך סד׳ הואיל
וחס רחמ׳ עליה לאתויי בדלות בלילה נמי ליתי קמ׳ל. מתקיף לה רבינ׳ לא מעתה יהא זר
כשר בהן ויהא אונן כשר בהן הא אהדריה קרא רב אחא בר יעק׳ א׳ קרא שמיני שמיני אפי׳
בשבת האי שמיני מיבעי ליה למעוטי שביעי שביעי מבן שמנת ימים נפק ואכתי מיבעי ליה
חד למעוטי שביעי וחד למעוטי תשיעי אי מחד הוה אמי שביעי הוא דלא מטא ומניה אמ׳
משמיני ואילך זמניה הוא לא מחוורתא כר׳ יוח׳. תנא כותי׳ דר׳ יוחנן ודלא כרב אחא בר
יעקב שמיני ימול אפי׳ בשבת ומה אני מקיים מחלליה מות יומת בשאר מלאכות חוץ ממיל
ואינו לא אפי׳ מילה ומה אני מקיים שמיני ימול חוץ משבת תל ביום ואפי׳ בשבת. האיתנא
מעקרא מאי ניחא ליה ולבסוף מאי קשו׳ ליה הכי קא שמיני ימול אפי׳ בשבת ומה אני מקיים
מחלליה מות יומת בשאר מלאכות חוץ ממילה אבל מילה דוחה מאי טע׳ קל וחו׳ הא מה צרעת
שדוחה את העבודה ועבודה דוחה שבת מילה דוחה אותה שבת שנדחת מפני עבודה אינו דין
שתהא מילה דוחה אותה ומאי אינו דקא הדר׳ ממאי דצרעת חמיר דיל שבת חמיר הא
שכן יש בה עונשין ואזהרות הרבה דמאי דמשום חומר דצרעת הוא דילמ׳ משום נברא הוא

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0145
powered by DWork • Heidelberg University Library

דלא חזי ומה אני מקיים שמיני ימול חוץ משבת תל ביום ואפי בשבת · תנו רבנן מילה דוחה
צרעת בין בוטנה בין שלא בזמנה יום טוב אינה דוחה אלא בזמנה מטהני מילי דתנו רבנן ימול
ערלתו אעפ שיש שם בהרת ומה אני מקיים השמר בנגע הצרעת בשאר מקומות חוץ ממילה
אבל אינו אלא אפי מילה ומה אני מקיים ימול ערלתו בזמן שאין שם בהרת תל בשר ואפי יש שם
בהרת ותנא מעקרא מאי ניחא ליה הכי קא ימול בשר ערלתו אעפ שיש שם
בהרת ומה אני מקיים השמר בנגע הצרעת בשאר מקומות חוץ ממילה אבל מילה דוחה צרע
מה טע משום דאתיא בקל וחו שבת דחמירא דחיא צרעת לא כל שכן ומאי אינו דקא הכי
קא ממאי דשבת חמיר דיל צרעת חמיר שכן דוחה עבודה ועבודה דוחה שבת תל בשר ערלתו
איכ דאמ הכי קא ימול בשר ערלתו אעפ שיש שם בהרת ומה אני מקיים השמר בנגע הצרעת
בשאר מקומות חוץ ממילה אבל מילה דוחה מאי טע דאתי עשה ודחי לא תעשה ומאי אינו
דקא הכי קא אימר דאמרי דאתי עשה וידחה לא תעשה לא תעשה בידא האי עשה ולא תעשי
הוא ומה אני מקיים ימול בשר ערלתו בזמן שאין שם בהרת תל בשר ואעפ שיש שם בהרת תינח
גדול דכת ביה בשר קטן נמי כת ביה בשר בינוני כגדל ~~אבל אתיא מבינוני~~ מגדול לא אתיא שכן
עגוש כרת מקטן לא אתיא שכן מילה בזמנה לא אתיא מבינייא · רבה מילה בזמנה לא צריכ
קרא דאתיא מקל וחו השת דחמיר דחיא צרעת לא שכן ליה רב ספר לתה ממאי דשבת חמי
דיל צרעת חמי שכן דוחה עבודה ועבודה חחה שבת התם לאו משום חומר דצרעת הוא אלא
משום נברא רבה הוא דלא חזי ויקוץ בהרתו ויעבוד מחוסר טבילה הוא הא תינח נגעים טמאים
טהורין מאי איכ למי אלא רבא שי היכא אמרי דאתי עשה ודחי לא תעשה כגון מילה בצרעת
אי נמי ציצית בכלאים דבעידנא דקא מתעקר לאו קא מוקים לעשה הכא בעידנא דמעקר לאו
לא מוקים עשה והא דרבה ורב ספר תנאי היא דתנא בשר אעפ שיש שם בהרת ימול דברי ר
ישיה ר יונת או אינו צריך שבת דחמירא דחיא צרעת לא כל שכן · אמר בשר אעפ שיש שם
בהרת ימול דברי ר ישיה והא למה לי קרא דבר שאין מתכוין הוא ודבר שאין מתכוין מותר אלא
אבי לא צריכ לר יהוד דא דבר שאין מתכוין אסור רבא אפי תימ ר שמע ומודה ר שמע בפסיק
רישיה ולא ימות ואבי ליתליה האי סברא והא אבי ורבא דא תרויהו מודה ר שמע בפסיק רישיה
ולא ימות לבתו ר שמעה מרבא סברא · ואיכא דמתני להא דרבא ואבי אהא השמר בנגע הצרע
לשמור ראוי ולעשות לעשות אי אתה עושה אבל אתה עושה בסיב שער רגלו ובמוט שעל
כתפו ואם עברה עברה הא למה ליקרא דבר שאין מתכוין הוא ודבר שאין מתכוין מותר · אבי
לא צריכא לר יהוד דא דבר שאין מתכוין אסור רבא אפי תימ ר שמע מודה ר שמע בפסיק רישי

קיל לחמי מאכלים

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0146
powered by DWork • Heidelberg University Library

ולא ימות ואבי ליה אי סברא והא אביי ורבא דא תרויהו מודי ר שמע בפסיק רישיה ולא
לבתר דשמעה מרבא סברא ואבי אביי דר שמע האי בשר מאי עביד ליה א רב עקרם באו לקיון
בהדתו הוא מתכוין תינח נדול קטן מאי איכ למי באו אבי הכן לקיון בנו הוא מתכוין ואי איכא א
אחר ליעביד אחר דא דיש לקי כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים את
שניהן מיטב ואם לאו יבא עשה ודחה לא העשה דליכא אחר. אמר יום טוב דוחה אא בזמנה
מנהני מילי א חזקיה וכן תנא דבי חזקיה אקרא לא תותירו ממנו עד בקר שאין תל עד בקר מה
תל עד בקר בא הכת ליתן לו בקר שני לשריפתו. אביי א אקרא עולת שבת בשבתו ולא עולת
חול בשבת ולא עולת חול ביום טוב. רבא א אקרא הוא הוא ולא מכשיריו לבדו ולא מילה שלא
בזמנה דאתא בקר וחזר אשי א שבתון עשה הוא יהוה ליה יום טוב עשה ולא תעשה ואין עשה
דוחה לא תעשה ועשה. מתני כלל אר עקי. א רביהודה הלכה כר עקי ותנן נמי נבי
פסח כי האי גונא כלל אר עקי כל מלאכה שאפשר לעשותה מערב שבת אינה דוחה שבת
שחיטה שאי אפשר לעשותה מערב שבת דוחה שבת א רביהודה הלכה כר עקי ויעריכ דאי אשמ
נבי מילה הכא הוא דמכשיריו דאפשר מאתמול לא דחי שבת דליכא כרת אבל נבי פסח דאיכא
כרת אימ לידחי שבת ואי אשמעי נבי פסח משום דלא נכרתו עליו שלש עשרה בריתות אבל
מילה דנכרתו עליה שלש עשרה בריתות אימ לידחי שבת עריכא. עושין כל ערב מילה.

מכדי קת לכלהו כל ערבי מילה לאתויי מאי לאתויי הא דתנו רבנן המל כל זמן שהוא עוסק
במילה חוזר בין על ציצין המעכבין את המילה בין על ציצין שאין מעכבין המילה פירש על
ציצין המעכבין חוזר על ציצין שאין מעכבין אינו חוזר. מאן תנא פירש א רבה בר בר חנא א ר
יוחנן ר ישמעאל בנו של ר יוחנן בן ברוק הוא דתנא אדבעה עשר שחל להיות בשבת מפשיט
הפסח עד החזה דברי ר ישמ בנו של ר יוח בן ברוק וחכמ אומ מפשיט את כולו וממאי דיל עד
כאן לא קא ר ישמ התם דמהשתא ואילך לא בעי זה אי ואנוהו אבל הכא דבעי זה אי ואנוהו
הכי נמי דתנא זה אי ואנוהו התנאה לפנו במעות עשה סוכה נאה עשה לולב נאה שופר נאה
ציצית נאה וכתוב לו ספר תורה לשמו בדיו נאה בקלמוס נאה ובלבלר אומן וכרכו בשיראין
נאין אבא שאול אומ ואנוהו הוי דומה לו מה הוא חנון ורחום אף אתה רחום וחנון אא א רב אשי ר יוסי
חיא דתנן בין שראה בעליל ובין שלא ראה בעליל מחללין עליו שבת ר יוסי אומ אם ראה
בעליל אין מחללין עליו שבת ממאי דיל לא הא עד כאן לא קא ר יוסי התם דלא נתנה שבת
לדחות אבל הכא דנתנה לדחות הכי נמי אא אמרי נהרדעי רבנן דפליגי עליה דר יוסי היא דתנן
ארבעה כהנים נכנסין לשרה שנים בידם שני סדורין ושנים בידן שני ביזכין וארבעה מקדימי

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0147
powered by DWork • Heidelberg University Library

לפניהן שנים ליטור שני בזיכין ושנים ליטור שני סדורין הכהנים עומדין בצפון ופניהם לדרום
והמוציאין עומדין בדרום ופניהן בצפון ואומשכין ואומניחין טפחו שר זה בנר טפחו שר זה שנ
לפני תמיד ר יוסי אומר אפי אומושכין ואומניחין אף זה היתה תמיד ומה אני מקיים תמיד שראין
שולחן בלא לחם. תנו רבנן מהלקטין את המילה ואם לא הלקיט ענוש כרת מנין א רבה בר נא אומר
מתקיף לה רב פפא אימר לימ להו אנא עבדי פלגא דמצוה אתין נמי עבדו פלגא דמצוה אלא א רב
פפא גדול מתקיף לה רבא גדול בהדיא כתיב ונכרתה אלא א רבא אשי לעולם
אומר כגון דאתא בין השמשות ואמרי ליה לא מספקת ואלהו מספיקנא ועבד ולא אסתפק ואשתכח
דחבורה הוא דעבד ועונש כרת. מתני' א רב פפא האי אומנא דלא מייץ סכנה הוא ומ
ומעברינן ליה פשי מדקא מחלל עליה שבתא סכנה הוא מהו דתימ האי דם מפקד פקיד קמר
דחבורי מחבר דומי דאספלנית וכמון מה אספלנית וכמון כי לא עביד סכנה הוא הכא נמי כי
לא עביד סכנה הוא. נוחתין עליה. א אביי אמרה לי אם אספלנית דכולהו כיבי שבמאני
תיבא ותדקירא רבא א קירא וקלבא דרש רבא במחוזא קרעינהו בני מעימין אס א למיהו אלהו
שבקי לכו חדא דא שמו האי מאן דמשי אפיה ולא מינגיב נקטא ליה חספיתא מאי תקנתיה
ליכשי במיא דסילקא. לא שוחק מערב שבת. תנו רבנן דברים שאין עושין למילה
בשבת עושין ביום טוב שוחקין לה כמין וטורפין לה יין ושמן א ליה אביי לרב יוסף מאי שנא כמין
ביום טוב דתזי לקדירה יין ושמן נמי חזי לחולה בשבת דתנ' אין טורפין יין ושמן לחולה בשבת
ר שמעון בן אל' ר משום ר מאיר טורפין יין ושמן לחולה בשבת א ר שמעון אחת חש
ר מאיר במעי ובקשנו לטרוף לו יין ושמן ולא הניחנו ואמרנו לו דבריך יבטלו בחייך ואלו אנ
שאני אוכך וחבירי אוכך כמימי לא מלאנ לבי לעבור על דברי חבירי הוא ניהו דאחמיר אנפשיה
אבל לכולי עלמ שרי התם לא בעיא הכא בעי ליכא הכא נמי ליעביד ולא לילוך היינו דקתני זה נותן
בעצמו וזה נותן בעצמו. תנו רבנן אין מסננין החרדל במסננת של ביום טוב ואין מכתתין
אותו בנחלת א ליה אביי לרב יוסף מאי שנא מיהא דתנן ניתנין ביצה במסננת של חרדל התם לא
מיחזי כבורר הכא מחזי כבורר. ואין מכתתין אותו בנחלת והתנא ממתקין אותו בנחלת לא קשיא
כאן בנחלת של מתכת כאן בשל עץ א ליה אביי לרב יוסף מאי שנא מבשרא אנוכרי א ליה התם
לא איפשר הכא איפשר א ליה אביי לרבא מהו לבנן א ליה אסור ומאי שנא מ' שנה התם לא
איפשר הכא איפשר והאמרי נהו דעינבה בת יומא מעליא הכי קא אפי בת יומא מעליא:
ואין עושין חלוק. א אביי אמר לי אם האי חלוק דינוקא ליפקיה לקיטרייה מאבראי דיל
מדביק נדרא מיי יאתי לידי כרת שפכה אימיה דאבי עבדא כיסתא לפלגא. א אביי אמר לי

לוסה

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0148
powered by DWork • Heidelberg University Library

אם האי ינוקא דלא ליה חלוק לייתי בליתא דאית ליה שופתא וליפכיה לשיפתיה לתראי וליע
ולעפפיה לעילאי. ר׳ אבי אמר לי אם האי ינוקא דלא ידעה ביה מפקתיה לשייפיר
ולינקטיה להדי יומא והיכא דזיב ליקרעיה כשערתא שתי ועיב אבל בכלי מתכות לא מאי טעם
משום דזריף. ר׳ אבי אמר לי אם האי ינוקא דלא מייץ מיקר הוא דקר פומיה מאי תקנתיה
לייתי כסא דנומרי ולישוייה להדי פומיה דחיים פומיה ומייץ. ר׳ אבי אמר לי אם האי ינוק
דלא מעיי ליתי לסילתיה דאימיה ולישרקי עילויה ומעיי. ר׳ אבי אמר לי אם האי ינוק דלא
מנשתים ליפפיה בנפייתא ומנשתים. ר׳ אבי אמר לי אם האי ינוק דקטין ליתי לסילתיה
דאימיה ולישרקיה עליה מקוטנא לאולמא ואי אלים מאולמיה לקוטניה. ור׳ אבי אמר לי
אם האי ינוק דסומק דאכתי לא איבלע ביה דמיה ליתרחוליה עד דמבלע ביה דמיה ולימהליה
דירוק דאכתי לא נפל ביה דמיה ליתרהוליה עד דנפיל ביה דמיה ולימהליה. תנא אר׳ נתן פעם
אחת הלכתי לכרכי הים ובאת לפני אשה שמולה בנה ראשון ומת שני ומת שלישי הביאתהו
לפני ראיתיו שהוא אדום ~~והיעתי בו ולא ראיתי בו דם ברית~~ אמרתי לה בתי המתיני לו עד שיבלע
בו דמו והמתינה לו ומלה אותו וחיה והיו קורין לו נתן הנבלי על שמי. שוב פעם אחת הלכתי
למזינת קפוטקיא ובאה אשה לפני שמלה בנה ראשון ומת שני ומת שלישי הביאתו לפני
ראיתיו שהוא ירוק העיתי בו ולא ראיתי דם ברית אמרתי לה בתי המתיני לו עד שיבלע בו
דמו והמתינה אותו וחיה והיו קורין לו נתן הנבלי על שמי. מרחיצין את הקטן.
והאמרת ר׳ מרחיצין רבהון ורבה בר אבוה ר׳ תרויהו כיצד קת מרחיצין את הקטן בין לפני
מילה בין אחר מילה כיצד מזלפין עליו בד אבל לא בכלי. ר׳ יהודא והא מרחיצין את הקטן
קת לא רבא הכי קת מרחיצין את הקטן בין לפני מילה בין לאחר מילה ביום הראשון כדרכו
וביום השלישי שחל להיות בשבת מזלפין עליו בד אבל לא בכלי. ר׳ שמעון בן עזאי אומר מרחיצין
את הקטן ביום השלישי שחל בשבת שנ׳ ויהי ביום השלישי בהיותם כואבים. תנא מתני
דרבא מרחיצין הקטן בין לפני מילה בין לאחר מילה כיצד ביום הראשון כדרכו ביום השלישי
שחל בשבת מזלפין עליו בד אבל לא בכלי. ר׳ שמעון בן עזאי אומר מרחיצין הקטן ביום השלישי
שחל בשבת ואע׳פ שאין ראיה לדבר זכר לדבר ש׳ ויהי ביום השלישי בהיותם כואבים וכשהן
מזלפין אין מזלפין לא בכוס ולא בקערה אלא בד אתאן לתנא קמא. מאי אע׳פ שאין ראיה לדבר
משום דגזיל לא סליק בשריה הוא. ההוא דאתא לקמי רבא אורי ליה כשמעתיה למחר
איחלש רבא. אמר רבי תנומא דמבי רבי אמרו ליה רבנן והוא כתו ומר אדהו מתני כותיה
דיק ממאי מדתנ׳ בן עזאי אומר מרחיצין את הקטן ביום הראשון שחל בשבת אי אמרת

בשל תנא קמא מזלפין קא היינו דקא ליה ר׳ אלעזר בן עזרי כמרחיצין ולא אי אמרת תנא קמא
מרחיצין קא ביום הראשון ומזלפין ביום השלישי האי ר׳ אלעזר מרחיצין אף מרחיצין מבעי
ליה כי אתי רב דימי א׳ הלכה כר׳ אלעזר בן עזריה הוובה במערבא הרחצת כל גופו אוהרחצת
מילה א׳ ליה ההוא תלמידא ר׳ יעקב שמיה מסתברא הרחצת כל גופו דאי סד הרחצת מילה
מיברע מחמין על גבי מכה דא׳ רב אין מונעין חמין ושמן מעל גבי מכה בשבת מתקיף
לה רב יוסף ולא שני לך בין חמין שהוחמו בשבת להוחמו מערב שבת מתקי׳ לה רב דימי ממא׳
דבחמין שהוחמו בשבת פליגי דיל בחמין שהוחמו ערב שבת פליגי א׳ אבימי אנא בעי דאשני ליה
וקדים רב יוסף ושני ליה מפני שסכנה הוא לו קתני אתמ׳ נמי כי אתא רבין אר׳ אבהו אר׳ יוחנן
הלכה כר׳ אלעזר בן עזר בין בחמין שהוחמו בשבת בין שהוחמו ערב שבת בין הרחצת כל גופו בין
הרחצת מילה מפני שסכנה הוא לו נופא ארבא אין מונעין חמין ושמן מעל גבי מכה בשבת
ושמו א׳ נותנין חוץ למכה ושותת ויורד למכה מתיבי אין נותנין חמין ושמן על גבי מוך ליתן
על גבי מכה בשבת התם משום סחיטה תשמ׳ אין נותנין חמין ושמן על גבי מוך שעל גבי
מכה בשבת התם נמי משום סחיטה תנא כותיה דשמו׳ אין נותנין חמין ושמן על גבי מכה
בשבת אבל נותן חוץ למכה ושותת ויורד למכה תנורבנן נותנין על גבי מכה מוך יבש וספונג
יבש אבל לא נמי יבש ולא כתיתין יבשין קשי כתיתין אכתיתין לא קשי הא בחדתי הא בעתיקי
א׳ אביי שמ׳ הני כתיתין מסו ספק ואנדרוגינוס תנורבנן עדלתו ערלתו ודאי
דוחה שבת ולא ספק ערלתו ודאי דוחה שבת ולא אנדרוגינוס ר׳ יהודא אנדרוגינוס דוחה
שבת ועושה ברית ערלתו ודאי דוחה שבת ולא נולד בין השמשות ערלתו ודאי דוחה שבת ולא
נולד כשהוא מהול שבית שמאי אומרים צריך להטיף ממנו דם ברית ובית הלל אומרים אין צריך להטיף
ממנו דם ברית א׳ מר ולא ספק דוחה שבת לאתויי מאי לאתויי האי דתנו רבנן בן שבעה מו
מחללין עליו שבת ובן שמנה אין מחללין עליו שבת ספק בן שבעה ספק בן שמנה אין מחלל
עליו השבת בן שמנה הרי הוא כבן ואסור לטלטלו בשבת אבל אמו שוחה עליו ומעיקתו מפני
הסכנה אתמר רב א׳ הלכה כתנא קמא ושמו א׳ הלכה כר׳ שמעון בן אלעזר רב אדא בר אהבה אתיליד
ליה ההוא ינקא כשהוא מהול אהדריה אתריסר מהולאי להטיף ממנו דם ברית עד דשוייה כרות
שפכה א׳ תיתי לי דעברי אדרב א׳ ליה רב נחמ׳ ואדשמו׳ לא עבר מר אימר דא׳ שמו׳ בחול בשבת
מי אמ׳ והא אסבר ערלה כבושה הוא דאיתמ׳ רבה א׳ חיישינן שמא ערלה כבושה הוא ורב יוסף א׳ והא
ערלה כבושה הוא א׳ רב יוסף מני אמ׳ לה דתנא ר׳ אלעזר הקפר ברבי אומר לא נחלקו בית שמאי ובית
הלל על נולד כשהוא מהול שצריך להטיף ממנו דם ברית על מה נחלקו לחלל עליו את השבת

אר׳ סמכא דאלעזר בן עזרי לקמן בפרק שמונה עשרה ותתלל עליו ערלה בשבת ונהגו לעשות לו ר׳ יעקב לתרי ר׳ אמנון ר׳ בחה עליו ונלקו על בן אחריו בשבת ומתחל זכר ר׳ יעקב לא צריך לעשות מלקות דם ברית אבל יש מחלל אחרי לאיבר להטיף מלמנו דם ברית

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0150
powered by DWork • Heidelberg University Library

שבית שמאי אין מחללין עליו שבת ובית הלל אין מחללין לאו מכלל דתנא קמא סבר דברי
הכל מחללין לא דיל דתנא קמא סבר דברי הכל אין מחללין אם כן לעון הקפר טעו בית שמאי
אתא לאשמועינן דיל הכי קא לא נחלקו בית שמאי ובית הלל בדבר זה. אמר רבא אמר רב אסי כל שאמו
טמאה לידה נמול לשמנה וכל שאין אמו טמאה לידה אינו נמול לשמנה שנאמר אשה כי תזריע
וילדה זכר וטמאה וכתיב ביום השמיני ימול. אליבא דבני דורות הראשונים יוכיחו שאין אמו טמאה
לידה ונמול לשמנה אליבא דתנא תורה נתחדשה הלכה. איני והא איתמר יצא דופן ומי שיש לו
שתי ערלות רבי הונא וחייא בר רב חד אמר מחללין עליו שבת וחד אמר אין מחללין עד כאן לא פליגי
לא לחלל עליו השבת אבל לשמנה ודאי מחללין ליה הא בהא תליא. כתנאי יש ילד בית שמאי
שנמול לאחר ויש ילד בית שנמול לשמנה יש מקנת כסף שנמול לאחר יש מקנת כסף שנמול
לשמנה כיצד לקח שפחה ועוברה עמה ואחר כך ילדה זהו מקנת כסף שנמול לשמנה לקח
שפחה וולדה עמה זהו מקנת כסף שנמול לאחר לקח שפחה ונתעברה אצלו וילדה זהו ילד
בית שנמול לשמנה ר חמא אמר ילדה ואחר כך הטבילה זהו ילד בית שנמול לאחר הטבילה ואחר
כך ילדה זהו ילד בית שנמול לשמנה מכלל דתנא קמא לא שני ליה בין הטבילה ואחר כך ילדה
ובין ילדה ואחר כך הטבילה אמר עגבאין אמו טמאה לידה נמול לשמנה אמר רבא בשל ר חמא
משכחת לה ילד בית שנמול לאחר ושנמול לשמנה כגון שילדה ואחר כך הטבילה הטבילה
ואחר כך ילדה מקנת כסף שנמול לשמנה כגון שלקח שפחה ועוברה עמה והטבילה ואחר
כך ילדה מקנת כסף נמול לאחר כגון שלקח זה שפחה וזה עובר אלא לתנא קמא בשלמא בולהו משכ
להו אלא ילד בית נמול לאחר היכי משכחת לה אר ירמיה בלוקח שפחה לעוברה הניח למאן דאמר קנין
פירות לא מקנין הגוף ומי אלא למאן דאמר קנין פירות מקנין הגוף ומי מאי איכא למימר אמר רב משרשיא
בלוקח שפחה על מנת שלא להטבילה. תנא בן שמן בן נמל אומר כל ששהא שלשים יום בא
אינו נפל שנאמר ופדויו מבן חדש תפדה שמנת ימים בבהמה אינו נפל שנאמר ומיום השמיני והלאה
ירצה. הא לא שהא אספיק הוי מימהל היכי מהלינן ליה בשבת. אמר אמר בר אבהו מלין אותו כמה
נפשך אי חי הוא שפיר קא מהיל ואי לא מחתך בבשר הוא לא הא דתנן ספק בן שבעה ספק בן
שמנה אין מחללין עליו את השבת ואמאי נמהליה ממה נפשך אי חי הוא שפיר קא מהיל ואילא
מחתך בבשר הוא. אמר בריה דרבא אנא וניחומי בר זבידא תרוינא מימהל הכי נמי דמהלינן
לא צריכי למכשירי מילה ושיב דל אינון. אביי נמי כתנאי לאכלה להבא בן שמנה שאין שחיט
מטהרתו ר יוסי בר יהודה ור אלעזר שמעון אמרו שחיטתו מטהרתו מאי לאו בהא קמיפלגי דסר
סבר חי הוא וסר סבר מתהוא. אמר רבא אי הכי אדמיפלגי לענין טומאה וטהרה ליפלגי לענין א

רב חמא מבני לה כרבא
ורב חמא ר ותנא קמא
לא סבר לה כרבא

אכילה אלא דכולי עלמא מתה הוא ר' יוסי בר' יהודה ר' שמעון כטריפה מה טריפה אינה ראויה מתה היא שחיטה
מטהרתה הכא נמי לא שנא. ורבנן לא דמו לטריפה טריפה היתה לה שעת הכושר האי לא היתה
לו שעת הכושר. וכי תימא טריפה מבטן מאי איכא למימר התם יש במינו הכא אין במינו שחיטה.
איבעי להו מיפלגי רבנן עליה דרבן שמעון בן גמליאל או לא אם תמצי לומר פליגי הלכה כמותו או אין
הלכה כמותו תשמע מינה שנולד ביום טוב שוחטין אותו ביום טוב הכא במאי עסקינן שכלו לו חדשין
תשמע ושוין שאם נולד ומומו עמו שזה מן המוכן הכא נמי שכלו לו חדשין. תשמע דא"ר יהודה
אשמעון הלכה כרבן שמעון בן גמליאל הלכה מכלל דפליגי שמעון. אביי נפלמין הנג ואכלו ארי דבריו
הכל חי הוא כי פליגי בשפיהק ומת מר סבר חי הוא ומר סבר מת הוא נפלמין הנג ואכלו ארי דבריו
הכל חי הוא והא רבמפא ורב הונא ברי' דרב יהודה איקלעו לבי דרב אידי בר אבין עבדי ליה יגלא תלת
ביממא דשבעה ואמרי ליה אי אתרהיתו עד לאורתא הוה אכלי מיניה השתא לא אכלי מיניה
אלא כשפיהק ומת דברי הכל ספק מת הוא כי פליגי כשנפלמין הנג ואכלו ארי מר סבר חי הוא
ומר סבר מת הוא. בריה דרב דימי בר יוסף הוה ליה ההוא ינוקא בני תלתין יומין שכיב יתיב
זקא מאבל עליה אליה אבי עורתא קא בעית למיכל אליה קים ליביה שכלו לו חדשין. רב
אשי איקלע לבי רב כהנא איתרע ביה מילתא בני תלתין יומין חזא דקא מאבל עילויה אליה
ולא סבר להמר לה אל"ר יהודה אשמעון הלכה כרבן שמעון בן גמליאל אליה קים ליביה שכלו לו חדשין.
אתמר מת בתוך שלשים יום ועמדה ונתקדשה אריבא משמי דרב אם אשת ישראל חולץ
אם אשת כהן אינה חולצת ורב שרבא משמי דרב אחת זו ואחת זו חולצת אליה דבינא
לרב שרבא באורתא אלרבא הכי ולעפרא הדרביה אליה שריתיה יהא רעוא ביומיכון דתישתרי
תרבא. ר' יהודה מתיר באנדרוגינוס. אר"ש שזכי אר"ח אל לכל אר' יהודה אנדרוגינוס
זכר הוא שאם אתה אומר כן בערכין יערך וממלן דלא מיערך דתנא הזכר ולא טומטום ואנדרוגינוס
יכול לא יהא בערך איש אבל יהא בערך אשה תל הזכר ואם נקבה זכר ודאי ונקבה ודאית ולא
טומטום ואנדרוגינוס אר"ר נחמן בר יצחק אף אנן נמי תנינא חכל כשרין לקדש חוץ מחרש
שוטה וקטן ר' יהודה מכשיר בקטן ופוסל באשה ובאנדרוגינוס שמעון. ומאי שנא נכי מילה
משום דכתי המוד לכם כל זכר. מי שהיו לו שני תנוקות. רבהונא מתני חייב רב
יהודה מתני פטור רבהונא מתני חייב אר"ש שמעון לא נחלקו ר' אליעזר ר' יהושע על מי שהיו לו שני
תינוקות אחד למול אחר השכת ואחד למול בשבת ושכח ומל את של אחר השבת בשבת
שהוא חייב על מה נחלקו על שהיו לו שני תינוקות אחד למול בערב שבת ואחד למול בשבת
ושכח ומל את של ערב שבת בשבת שר' אליעזר מחייב חטאת ר' יהושע פוטר ושניהם לא

למדוה לא מעי ר׳ שמעון סבר כמאן דאמר לא תעביד וכי עבד מיחייב הכא נמי לא שנא
ר׳ יהושע התם לא אומעוה הכא מיטה רבי יהודה מתני פטור אר מאיר לא נחלקו ר׳ שמעון ור׳ יהושע
על שהיו לו שני תינוקות אחד למול בערב שבת ואחד למול בערב שבת ושכח ומלאת שבת
ערב שבת בשבת שוקוא פטי על מה נחלקו על שהיו אחד למול אחר השבת ואחד למול
בשבת ושכח ומל שלאחר השבת בשבת שר שמעון מחייב חטאת ר׳ יהושע פוטר ושניהם
לא למדוה לא מעי ר׳ שמעון סבר כמאן דאמר לא תעביד וכי עבד מיחייב הכא נמי לא שנא
ר׳ יהושע התם לא טריד הכא טריד תנו רבנן אר מאיר לא נחלקו ר׳ שמעון ור׳ יהושע על
שהיו לו שני תינוקות אחד למול בערב שבת ואחד בשבת ושכח ומל את של ערב שבת בשבת
שהוא חייב על מה נחלקו על שהיו לו שני תינוקות אחד למול אחר השבת ואחד למול
בשבת ושכח ומל של אחר השבת בשבת שר שמעון מחייב חטאת ר׳ יהושע פוטר השתא סוגיא
דלא עבדי מצוה פטר ר׳ יהושע דעבד מצוה מחייב אמרי דבי ינאי רישא כגון שקדם ומל
של שבת בערב שבת דלא נתנה שבת לדחות סיפא הרי נתנה שבת לדחות אליה רב אשי לתנא
קמא רישא נמי הרי נתנה שבת לדחות אגל תינוקות דעלמא אליה לגבי האי גברא מהא לא
איתיהיב קטן נימול אשמו חלצתו חסה נתנן לו כל שנעה להברותו
איבעי להו מי בעינן מעת לעת או לא תשמ דתני לדא יום הברותו כיום הולדו מאי לאו
דלא בעינן מעת לעת לא עדיף יום הברותו כיום הולדו דיום הולדו לא בעי מעת לעת ויום
הברותו בעי מעת לעת ושל הן עיעין אמר רבינא ר׳ ירמיה בר אבא בשר החופה
רוב נובהה של עטרה ואם היה בעל בשר פתקנו אשמו קטן המסורבל בבשר ואין אותו
כל זמן שמתקשה ונראה מהול אין צריך למולו ואם לאו צריך למולו במתניתא תנא דבן שמ
בן נמלי אם קטן המסורבל בבשר ואין אותו בזמן שמתקשה ואינו נראה מהול צריך למולו
ואם לאו אין צריך מאי בינהו איכ בינהו נראה ואינו נראה מהול ולא פרע תנו
דבנן המל אשר קדשנו במצותיו וצונו על המילה אבי הבן אשר קדשנו במצותיו להכניסו
בבריתו של אברהם אבינו העומדים אם כשם שהכנסתו לברית כן תכניסהו לתורה ולחופה
ולמעשים טובים המברך אשר קדש ידיד מבטן חק בשארו שם וצאצאיו חתם באות
ברית קדש על כן בשכר זאת אל חי חלקנו צורנו צוה להעביר ידידות שארנו משחת למען בריתו
אשר שם בבשרינו ברוך כורת הברית המל את הערלה אשר קדש במצותיו על המילה
והמברך אשר קדש למול את הערלה והפיק ממנו דם ברית שאלמלא דם ברית לא נתקיימו
שמים וארץ שנאמר לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי ברוך כורת הברית

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0153
powered by DWork • Heidelberg University Library

המלאת העבדים אז ברוב ער המילה והמברך אז אשר קדשנו למול את העבדים ולהטיף
ממנו דם ברית שאלמלא דם ברית לא נתקיימו שמים וכו׳ ברוך כורת הברית׳׳

הדרן ערך

ר׳ שמעון אומר לא הביא׳׳ ר׳ שמעון אומר תולין את המשמרת ביום
טוב ונותנין לתלויה בשבת וחכמים אומרים אין תולין המשמרת ביום טוב
ואין נותנין לתלויה בשבת אבל נותנין לתלויה ביום טוב׳ נותנין מים על גבי שמרים
בשביל שיעורו ומסננין את היין בסודרין ובכפיפה ונותנין ביצה בכוס מסננת של חרס
ועושין אגומלין בשבת ר׳ יהודה אומר בשבת בכוס ביום טוב בלבן ובמועד בחבית ר׳ צדוק אומר
הכל לפי האורחין׳ אין שורין את החלתית בפושרין אבל נותנין לתוך החומץ׳ אין
שולין את הכרשינין ולא שפין אותן אבל נותנין לתוך הכברה או לתוך הכלכלה׳ אין מברין
אותה תבן בכברה ולא יתנו על גבי מקום גבוה בשביל שיזרק המוץ אבל נותן בכברה ונותן
לתוך האבוס׳ בורפין מלפני הפסח ומסלקין לצדדין מפני הרעי דברי ר׳ יוסה וחכמים
אוסרים׳ נוטלין מלפני בהמה זו ונותנין לפני בהמה זו׳ הקש שעל גבי המטה לא
ינענענו בידו אבל ינענענו בגופו ואם היה מאכל בהמה או שהיה עליו כרים מנענענו
בידו׳ מכבש של בעלי בתים מתירין אבל לא כובסין ושל כובסין לא ינענענו ר׳ יהודה אומר אם
מותר מערב שבת למחר מכיר את כליו ושומטן׳׳

סליק פרקא

ר׳ שמעון אומר השות ר׳ שמעון אוסרים אהל עראי לא מוסיפין
למעבד לכתחלה שרי דתנן פוקק החלון ר׳ שמעון אומר בזמן שקשור ותלוי פוקקין בו ואם לאו אין
פוקקין בו וחכמים אומרים בין כך ובין כך פוקקין בו׳ ואמרה ברבר חנא אמר יוחנן הכל מודין שאין
עושין אהל עראי כתחלה ביום טוב ואין צריך לומר בשבת לא נחלקו אלא להוסיף שר׳ שמעון אומר אין
מוסיפין ביום טוב ואין צריך לומר בשבת וחכמים אומרים מוסיפין בשבת ואין צריך לומר ביום טוב ר׳ שמעון
סבר לה כר׳ יהודה דתניא אין בין יום טוב לשבת אלא אוכל נפש בלבד ר׳ יהודה מתיר אף מכשירי
אוכל נפש אימר דשמעת ליה לר׳ יהודה במכשירין שאי אפשר לעשותן מערב יום במכשירין
שאי אפשר לעשותן מערב יום טוב מי שמעת ליה דר׳ שמעון עדיפא מדר׳ יהודה׳ וחכמים
אומרים אין תולין את המשמרת׳ איבעי להו תלה מאי אמר יוסף תלה חייב חטאת׳ אביי
אמר מעתה תלה כזאת בסיכתא הכי נמי דמיחייב אמר אביי מדרבנן שרא יעשה כדרך חול׳
מנקיט אביי חומרי מתניתא ותני העוד והמשמרת כילה וכסא נלין דלא יעשה ואם עשה פטור
אבל אסור אהל עראי לא יעשה ואם עשה חייב חטאת׳ אבל מיטה כסא טרסקל ואסלא
מותר לנטותן לכתחלה׳ ואין נותנין לתלויה׳ איבעי להו שימר מאי אמר רב כהנא ורב

יום שלישי

לדון

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0154
powered by DWork • Heidelberg University Library

מתקיף להרב ששת מי איכא מידי דרבנן מחייבי חטאת ור' אליעזר שרי לכתחלה מתקיף להרב
יוסף אמר לא והרי עיר של זהב דר' מאיר מחייב חטאת ור' אליעזר שרי לכתחלה דתנא ר' תנא
אשה בעיר של זהב ואם יצאת חייבת חטאת דברי ר' אליעזר וחכמים אומרים לא תצא ואם יצאת פטורה
ר' אליעזר ייצאה אשה בעיר של זהב לכתחלה אליה אבי מי סברת ר' אליעזר דדר מקיי דמשו
הוא אדרבנן קאי דאמרי פטור אבל אסור ואליה איהו מותר לכתחלה ומשום מאי מתרצניה
רבא אמשום בורר ור' זירא אמשום מרקיד ארבא מתני' דידי מסתבר מה דרכו של בורר נטל
אוכל ומניח פסולת אף כאן נטל אוכל ומניח פסולת ור' זירא מתני' דידי מסתבר מה דרכו
של מרקד פסולת מלמעלה ואוכל מלמטה הכא נמי פסולת מלמעלה ואוכל מלמטה
תני רמי בר יחזקאל טלית כפולה לא יעשה ואם עשה טוטוד אבל אסור ואסכר עליה חופאו
משיחה מותר לנטותה לכתחלה בעי מיניה רב כהנא מרב מלה מהו אליה אף מטה אסור
מטה מהו אף כלה מותרת מלה ומטה מהו מלה אסורה ומטה מותרת ולא קשיא הא דקאמר
אף מטה אסורה בריקדמנאי הא דקאי אף כלה מותרת כדרמי בר יחזקאל מלה אסור ומטה
מותרת בדידן ארב יוסף חזיא להו לכילי דבי רבהונא דאורתא נגדא ומעפרא חמיסא
רמיא ארב משומר חייא וילון מותר לנטותו ומותר לפורקו בשבת אמר משום ר' חייא
מלת התנים מותר לנטותה ומותר לפורקה ארב שישא ברי דרב אדא לא אמרן אלא שאין בנגה
טפח אבל יש בנגה טפח אסורה ומיאן בנגה טפח נמי לא אמרן אלא שאין בפחות משלשה ר
סמיך לנגה טפח אבל יש בנגה בפחות משלשה סמיך לנגה טפח אסורה ומי אין בפחות משלשה
מסמיך לנגה טפח נמי לא אמרן אלא שאין בשפועה טפח אבל יש בשפועה טפח ששוה אוהלים
כאהלים דרמי ולא אמרן אלא דלא נתנה מפורש טפח אבל נתנה מפורש טפח אסור
ארב שישא בר' דרב אידי האי טיאנא שרי והאיתמר טיאנא אסור לא קשיא הא דאיתיה טפח
הא דלית בה טפח אלא מעתה אליק בבלימה טפח הכי נמי דמיחייב אלא לא קשיא הא דמהדק
הא דלא מיהדק שלח ליה רמי בר יחזק לרב הונא אמלך אי זה הנך מילי דאמרת לן משמיה
דרב תרתי בשבתא וחדא בתורה שלח ליה הא דתנא נוד כעיסה מותר לנטותו בשבת ארבא
טוב לא בשני בני אדם אבל באדם אחד אסור ר' אבי וכילה אפי' בעשרה בני אדם אסור הא אכשר
דלא מיתחא פורתא ואידך מאי היא דתנא כילה שנשמטה אחת מיריעותיה מותר לטלטלה
שתים אסור לטלטלה רבא אפי' אחת אסור גזיר שמא יתקע תוריה מאיתיא דרב עתיד תורה
שתשתכח מישראל שב והלא יראת מבתך ואת מלמדיך ערך הפלאה זו אני יודע מהו כשהוא אולמן
הנני יוסיף להפליא את העם הזה הפלא ופלא אבדת חכמת חכמיו והי' הפלאה זו תורה

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0155
powered by DWork • Heidelberg University Library

תנורבגן כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה אמרו עתידה תורה שתשתכח מישראל שנ׳ הנה ימים באים
נאם יי׳ והשלחתי רעב בארץ ונו׳ כי אם לשמע דברי יי׳ ואינו נועו מים ועדים ישוטטו לבקש את
דבר יי׳ ולא ימצאו דבר יי׳ זה הקץ דברי יי׳ זו נבואה דברי יי׳ זו הלכה מאי דבר יי׳ ולא ימצאו אמרו
עתידה אשה שתפול כבר של תרומה ותחזור על כל בתי כנסיות ומדרשות לידע אם טמאה
היא או טהורה ואין מבין׳ אם טהורה ואם טמאה בהדיא תנ׳ בה מכל האוכל אשר יאכל אל
לידע אם ראשונה היא אם שניה האמר מתני׳ היא דתנן השרץ שנמצא בתנור הפת שבתו
שניה שהתנור תחלה מספק לחו׳ האי דרב אדא בר אהבה דא׳ ליה רב אדא בר אהבה לרבא
נחזי להאי תנור כמאן דמלי טומאה ותהוי פת ראשונה אליה לא אמרי דתנא יהו כל הכלים
מטמאין באויר כלי חרס תלכל אשר בתוכו יטמא וסמיך ליה מכל האוכל אשר יאכל אוכלין
מטמאין מאויר כלי חרס ולא כלים תנא ר׳ שמע׳ בן יוחאי אם חס ושלום שתשתכח
תורה מישראל שנ׳ כי לא תשכח מפי זרעו אם מה אני מקיים ישוטטו לבקש דבר יי׳ ולא ימצאו
שלא תמצא הלכה ברורה ומשנה ברורה במקום אחד׳ תנא אר׳ יוסי בן לעזר אם ראית
דור שצרות רבות באות עליו צא ובדוק בדייני ישראל שאין פורענות בא לעולם אלא בשביל
דייני ישראל שנ׳ שמעו זאת ראשי בית יעקב המתעבים משפט וכת׳ ראשיה בשחד ישפטו
ונ׳ ועליו ישענו לאמר הלא יי׳ בקרבנו לא תבא עלינו רעה דשעים הם אלא שתלו בטחונם
בבני שאם תהיה העולם לפיכך נגזר עליהן שלש פורעניות כנגד שלש עבירות שבידם שנ׳
לכן בגלל כם ציון שדה תחרש וירושלם לעיים תהיה והר הבית לבמות יער׳ ואין הקב״ה
משורה שכינתו על ישראל עד שיכלו שופטים ושוטרים רעים מישראל שנ׳ ואעיר כבור סיניך
ואסירה כל בדיליך ואחרי כן יקרא לך עיר הצדק קריה נאמנה׳ אמ׳ עולא אין ירושלים נפרת
אלא בזרקה שנ׳ ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה אמ׳ רב פפא אלבטרי יהודי בטרי אמגושי אבטרי דיני
בטרי גזרפטי אבטרי יהודי בטרי אמגושי רבת ואעיר כבור סיניך והדר אסירה שופטיך כל בדיליך
אי בטרי דיני בטרי גזרפטי רבת הסיר׳ משפטיך פנה ארבך׳ אמ׳ מלאי נישוב ר׳ שמעון בר אלעזר
מאי דכת׳ שבר׳ מטה רשע שבט מושלים אוהן הדיינין שעשין מקל לחזיהב שבט מישלים אות
תלמידי חכמים שבמשפחה הדיינין מר זוטרא אות תלמידי חכמים שלמדין הלכות ציבור לדיני בור
אמ׳ ר׳ אלעזר משום ר׳ שמעון מישרת מבפיכם גנאו ברם ואעבעתיכם בעון׳ כי בפיכם גנאו
ברם אוהדיינין ואעבעתיכם בעון אוספרי הדיינין ושפתותיכם דברי שקר אוערבי הדיינין ולשונכם
עולה תהגה אוערבי הדין׳ אמ׳ מלאי משום ר׳ יוחנן מגר לאה ביום שפירש יוסף מאחיו לאמתם
טעם יין שנ׳ ולקרקר עיר ארי ר׳ יוסי בר חנינא אמ׳ אף הם לאמתעמו טעם יין רבת וישתו וישברו עמו

ואחר שמרות ולא הוה שתיה הוה אר מלאי בשבר ואיך ושמיה בלבו זכה לחשן המשפט על לבו "
שלחו ליה בני בשבר לרבי יוסי בר חלפתא מיהו לנטותה ולפורקה בשבת בשותא בנרמא מיהו בת
ביום טוב מיהו יגר ראוד מז נפשיה דרבי אמ שמע לרב מנשיא חכימת שלח להו בילה חזרנו
על כל עיריה ולא מצאנו עד היתר אל שלח להו מרמי בר יחזקא לפי שאין בניתורה בשותא
בנרמא עירומה ולישלח יהו בר טרפון ותנן בשות ר טרפון אז אין מלאים בנרם וחכמים אז
מלאים בנרם [illegible] וקיבלן כל המקיל בארץ הלכה נמי כמותו בחוצה
לארץ לפי שאין בניתורה " מנין רבהאי מאן דבעי למיזרע בשותא בנרמא ליזרע רבעמרם
חסידא מנגיד יגרה רבמשרשיא יהיב פרוסה לתינוק גו חרע ליה וליתן ליה לתינוק
ישרא אתי למיפרך וליתן ליה לגדול גוי אתי לאיחלופי בישרא " מה שלח להו לא
יעסקו בו לא יהודאין ולא ארמאין לא ביום טוב ראשון ולא ביום טוב שני אינו והאמ
רב יהודה בר שילא אמ רב אסי עובדא הוה בכנשתא דמעון ביום טוב הסמוך לשבת
ולא ידענא אי מלגנזה אי מלאחריה ואתו לקמיה דר זח ואמ להו יתעסקו בו עממין ו
דאמ מת ביום טוב ראשון יתעסקו בו עממין ביום טוב שני יתעסקו בו ישרא ואפילו בשני
ימים טובים של ראש השנה מה שאין כן בביצה לפי שאינן בני תורה אמ אבין בר הונא א
רב חמא בר גוריא אמ רב מתעטף אדם בבילה ויוצא לרשות הרבים בשבת
ואינו חושש משום משאוי ומאי שנא מדרב הונא דא רב הונא היוצא בטלית שאינה מצויצת
בהלכתה בשבת חייב חטאת ציצית לגבי טלית חשיבי ולא בטלי הכי לא חשיבי ובטלי אמ
רבה בר רב הונא מערים אדם על המשמרת ביום טוב לתלות בה רמונים ותלה בה שמרים
אמ רב אשי והוא דתלה בה ומאי שנא מיהא דתנא מטילין שבר במועד לצורך המועד
ושלא לצורך המועד אסור אחד שבר תמרים ואחד שבר שעורים אעפ שלא שיש לו ישן
מערים לשתות ושותה מן החדש התא לא מוכחא מילתא הכא מוכחא מילתא אמרי ליה
רבנן לרב אסי חזי מר האי צורבא מרבנן ורב חייא בר בהן ואמרי להו רב הונא בר חלוון שמיה
ושקיל ברא דתומא ומנח ליה בברזא דדנא ואמ לאצנועי קא מיבוינא ואזיל ונים במבראא
ועבר לתקי נסא וסיד בכסיה ואמ אנא למינם קא מיבוינא אמ להו העדמיה קא אמריתו הערמ
בדרבנן חזא צורבא מרבנן לא אתי למעבד לכתחלה " נותנין מים " אמ זעירי
נותן אדם יין צלולו ומים צלולין לתוך המשמרת בשבת ואינו חושש אבל עכורין לא
מיתבי רבן שמעון בן גמליאל אומ טורד אדם חבית יינה ושמריה ונותן לתוך המשמרת בשבת
ואינו חושש תרומא זעירי בין הגיתות שנו " ומסננין את היין " אמ רב חייא בר אשי

רמונים

אמר רב זבלבד שלא יגיהנו מקרקעיתו שלכלי טפח · ארבא האי פרונקא אפלגא דכובא
שרי אכולה כובא אסור · ארב פפא לא ליהדק אינש עבדא בפיפיה דכובא משום דמחזי
כמשמרת · ארב פפא לא לישתי אינש שכרא ממנא למנא משום דמחזי כמסגנת · דבי רב
פפא שאלו שיכרא ממנא למנא אליה רב אחא מדפתי לרבינא האיכא ניצוצות ניצוצות בי
רב פפא לא חשיבי · נותנין ביצה · תנו יעקב קרחה לבני שאין עושין אותה אלא לנאן
איתמר חרדל שלשו מערב שבת למחר ממחו בכלי ואינו ממחו ביד אליה שמו אכולי
יומא בירממחו ליה מאכל תמוריס הוא אלא שמו ממחו ביד ואינו ממחו בכלי · איתמר
ליעז אחד זה ואחד זה אסור רי יוחנן אחד זה ואחד זה מותר · אביי ורבא דאמרי תרויהו אין
הלכה כר יוחנן קס ר יוח בשטתיה דר אלע וקמר אלע בשטתיה דר יוחנן אביי ורבא דאמ תרויהו
הלכה כר יוחנן · איכא דאמרי אביי עבדא ליה ולא אכל דביתהו דזעירי עבדא ליה לר חייא בר אשי
ולא אכל אמרה ליה לרבך עבדי ואכל ואת לא אכלת א רבי שבא הוה קאימנא קמיה דרב
הונא ובחשי ליה בשוטתא דתומא ואכל · אמר זומרא ליתהילכתא כל הני שמעתתא אלא בי
הא דאיתמר חרדל שלשו מערב שבת ממחו בין ביד בין בכלי ונתן לתוכו דבש ולא יטרוף אלא
מערב שם שרסקו שחלים שטרפן מערב שבת למחר נותן לתוכו שמן וחומץ וממטרף
לתוכן אמנתא ולא יטרוף אלא מערב שם שרסקו מערב שבת נותן לתוכו פור אונ ויסין ולא
ישחוק אלא מערב וממשיך את אמינתא מאי אמנתא נגיא אביי שמסי האיבא מעלי לתחלי
ועשין אנטמלין · תנו רבנן עשין אנטלין ואין עושין אלונטית אי זהו אנטמלין אי זהו
אלונטית אנטמלין יין דבש ופלפלין אלונטית יין ישן ומים עלולין ואפרסמון דעבדי ליה לבי
מסותא א רב יוסף זימנא חדא עלית בתר מר עוקבא לבי בני כי נגיק אתאי ואשקיין חד נסא
וחשי מבינתא דרישי עד טופרא דכרעאי ואי אשקיין נסא אחריא ממתלנא דיל מנכן לי מזמתי
לעולם דאתי והא מר עוקבא ישתי כל יומא שני מר עוקבא ודשיפה · מתני · אין
שורין החלתית · איבעי להו שרה מאי הנמ רב אדא בר אהבה קמי דרב יוסף שרה חייב חטאת
חטאת · אליה אביי אלא מעתה שרה אומעא במיא הכי נמי דחייב אלא אביי מדרבנן שולא יעשה
כדרך שהוא עושה בחול · בעי מינה ר יוחנן מר ינאי כהן לשורות החלתית בעינן אליה
אשי אמרן חט אין שורין החלתית בפ שורין הא בעינן מותר אליה מהו יהיו אחרא ותנא
אין שורין החלתית לא בעינן ולא ברמין ר יוסי אמר בחמין אסור בעינן מותר למאי עבדי ליה
ליוקרא דתיבה ובאורא בר יוסף חש ביוקרא דתיבה אתא לקמי דמר עוקבא אליה דיל שורי
תלתא תקלי בחלתא ומא אזל אשתי חמשא ומעדי יוגתא · לינמא אתא שאיל לבי מדרשא

אמרו ליה תנא דבי רב אחא ואמרי לה דבי מר אדא שותה אדם קב ואוקמים ואינו חושש אלהו
לשתות לא קמיבעיא לי לשרות מאי אלהו רב חייא בר אבין בר ידי הוה עובדא ואתאי ושאילתי
לרב אדא בר אהבה ולא הוה בידיה אתאי שאלתיה ואליהכי אתב שורה אדם בצינן ומעיחה כחמה
כמאן כמאן דשרי לא אפי למאן דאסר הני מילי היכא דלא אישתי כלל אבל הכא דשתי חמש
ומעלי שבתא אי לא שתי בשבתא מסתכן מסתמיך ואזיל רב אחא בר יוסף אכתפיה דרב
נחמן בר יצחק בר אחתיה ליה כי מטיינן לבי רב חסדא עיילינן כי מטא עיילה בעא מיניה מהו
לכסכוסי ביתונא בשבתא דרכוכי מיכין ושרי אודיל לאולודי חיורא מיכין ואסור אליה לרכוכי
מיכין ושרי כי נפיק אתא אליה מאי בעא מר מיניה אליה בעי מיכיה מהו לכסכוס ביתונא
ואלישרי תיבעי למר סודרא סודרא לא מיבעיא לי דבעי מרב הונא ופשט לי ותפשוט ליה
למר מסודרא הכא מחזי כאולודי חיורא הכא לא מחזי כאולודי חיורא אר"ב חסד האי כתנא
משלמה מקנא לדידה שרי קנא מיניה אסור אתי אם כלי קיואי הוא מותר אר"ב חסדא
האי הוצא דירקא אי חזיא למאכל בהמה שרי לטלטולה ואי לא אסור אר"ב חייא בר אשי אר"ב
הא תלא דבשרא שרי לטלטולה תלא דכווי אסור אר"ב קטינא העומר באמעא מטה כלוע
עומד בכריסה של אשה עובבה ולאו מילתא היא אר"ב חסד בר בי רב דזבין ירקא ליזבין אריכא
כישא ככישא ואורכא מכילא אר"ב חסד בר בי רב דזבין קנא ליזבין אריכא טונא כטונא ואת
ממילא אר"ב בר בי רב לא ליכול ירקא משום דגריר ואר"ב חסד אנא לא בעינותאי אכלי ירקא
ולא בעמירותאי בעינן אי משום דגריר בעמירותאי אמינא היכא דעייל ירקא ליעול בשרא
וכווי ואר"ב חסד האי בר ביתב לא ליכול בישרא אא דאוונקא ואר"ב חסד האי בר בי רב
דמשדר בישרא לאושפיזיה לישדר מבי ברוך דלא אתי לידי חשדא ואר"ב חסד האי בר בי
רב דלא נפיש ריפתא לא ליבעע מאי טוע דלא עביד בעין יפה ואר"ב חסד אנא מעקרא לא הוה
בענא עד דשדאי ידי במאני ואשכחית בה כל עיבי ואר"ב חסד האי מאן דאיכשר ליה
למיכל נהמא דשערי ואכיל נהמא דחיטי עובר משום בל תשחית ואר"ב פפא האי מאן דאפשר
ליה למשתי שכרא ושתי חמרא עובר משום בל תשחית ואר"ב פפא בר בי רב דלית ליה משחא
נימשי ידיה במיא דחריצי ואר"ב חסד בר בי רב דזבין כיתנא ליזבין מנהר אבא ונחוריה כל תליתי
יומין ומטפיא ליה ונריסר ירחי שתא ואנא ערבא מאי כיתנא כיתנא נאה אר"ב חסד האי בר בי
רב לא ליתיב איפיתא חדתי דבליא מאי ואר"ב חסד בר בי רב לא לישדר מאני לאושפיזיה
לחוורי ליה משום דלאן אורח ארעא אלהו תב חסד לבנתיה תהויין ענעין באפי נבריכו לא תכלון
נהמא באפי נבריכו ולא תיכלון ירקא בלילא ולא תכרון תמרי בלילא ולא תשתון שיכרא בלילא

Biblioteca Apostolica Vaticana
Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0159
powered by DWork • Heidelberg University Library

ולא תפסון היבא דספנו נבריכו ופי קרי איניש אבבא לא תמרון מנו אי מני נקיט מרבנתא
בחדא ידא והכא בחדא ידא מיבעיתא אחון להו וחכמא עבבא בידא עד דעערוה והדר
אחזיוה להו ~~אלמלקא אחזיתון כמה חביב מאן דעבדא~~ אין שורין מתני דלא כי
האי תנא דתני אלעזר בן יעקב אין משגיחין בכביה בל עיקר גרפין איבעיא
להו רבנן אריגי פליגי או אסיפי פליגי או דילמא אתרתי פליגי תשמ דתנא וחכמ אחד זה
ואחד זה לא יסלקנה לעולם ר' רב חסד מחלקת באבוס של קרקע אבל באבוס של כלי דברי
הכל מותר ואבוס של קרקע מיאיסא מאן דשרי הא קא משוי נומית לא אמר אתמר הכי אתמר
ר' רב חסד מחלקת באבוס של כלי אבל של קרקע דברי הכל אסור מתני' ונוטלין
מלפני בהמה זו תני חדא ינוטלין מלפני בהמה שפיה יפה ונותנין לפני בהמה שפיה
רעה ותנא אדך נוטלין מלפני בהמה שפיה רעה ונותנין לפני שפיה יפה ר' אבי' אידי דאי
מקמי חמרא לקמי תורא שקלינן מקמי תורא לקמי חמרא לא שקלי והאי דקתני נוטלין מ
מלפני בהמה יפה בחמור דליה ריחי ונותנין לפני בהמה שפיה רעה פרה דאית ליה ריחי
והאי דקתני נוטלין מלפני שפיה רעה חמור והאי דקרי ליה פיה רעה דלא דייק ואכיל ונותנין
לפני בהמה שפיה יפה פרה דדייקא ואכלא הקש שעל המטה ר' רב נחמן
האי פולא מלמעלה למטה טרי מלמטה למעלה אסור ר' רבה בר אדא אמרי ביר' תענא
דלא סבר נחמ הקש של גבי המטה לא ינענענו בידו אבל מנענעו בגופו שמ מי טלטול מן
הצד לא שמיה טלטול שמ מי ר' רבי יהודה הנשיא פלגי מידק חדא חדא בקתא דסכינא שרי
תרי אסור ר' פנן דמשני אפי טובא ר' רבי יהודה הנשיא מאן דסחי ליגיב נשייה ליל אתי לא
לאתויי בכרמלית ארבע אמות ומכרמלית לרשות הרבים אי הכי כי קא נחית נמי הא קא דחי
בהו ארבע אמות בכרמלית ואסור כחו בכרמלית לא נזרו נהו רבנן ר' אבי' ואיתימא רב
יהודה טיט שעל גבי רגלו מקנחו בקרקע ואינו מקנח בכותל ר' רבא בכותל מאי טעמא משו
דמחזי כבונה הא בגון חקלא הוא ר' רבא מקנחו בכותל ואין מקנחו בקרקע דיל אתי
לאשווויי נומית אמר מר כרי דרבא ר' אחד זה ואחד זה אסור תנ פליגא ר' אחד זה ואחד
זה כמותי למר כרי דרבא במאי מקנחו להן מקנחו להו בקורה ר' רבא לא ליתיב איניש
אפומא דלחיא דיל מנגדר ליה חפץ ואתי לאתויי ארבע אמות ר' רבא לא ליגדד איניש
כובא כארעא דיל אתי לאשווויי נומית ר' רבא לא ליהדק איניש אודנא בפומא דכובא
דיל אתי לידי שחיטה ר' רבא טיט שעל גבי בגדו מכסכסו בפומס ולא מכחוון מתיבי טיט
שעל גבי מגרו מגרו אנכסכו ושעל גבי בגדו מגרו בעפרון ובלבד שלא יכסכס מאי

מאילו שלא יכסכס כלל לא שלא יכסכס מבחוץ אבל מבפנים. אר אבהו א"ר אלעזר אר יוסי
מנעל חדש אבל לא ישן במה בררו אר אבהו בנב הסכין אליה ההוא סבא סמי דיד
מקמי הא דתנן ר"ח אין מברין לא מנעל חדש ולא ישן ולא יסוך רגלו שמן והוא בתוך
המנעל או בתוך הסנדל אבל סך רגלו שמן ומניחו בתוך המנעל או בסנדל וסך שמן כל
גופו ומעבר על גבי טבלא ואינו חושש אר"ח חסד לא שנו אלא לצחצחו אבל לעבדו אסור
לעבדו אסור פשי' ותו לצחצחו נמי מי איכא מאן דשרי אלא אי אתמר הכי אתמר אר"ח חסד
לא שנו אלא שעור לצחצחו אבל שעור לעבדו אסור. תנו רבנן לא יעבר קטן במנעל
גדול אבל יוצא הוא בחליק גדול ולא תצא אשה במנעל מרופט ולא תחלוץ בו ואם חלצה
חליצתה כשירה ואין יוצאין במנעל חדש ובאי זה מנעל אמרו במנעל של אשה. תנ"ר
קפרא לא שנו אלא שולא יצתה שעה אחת מבעוד יום אבל יצתה בו שעה אחת מבעוד יום
מותר. תני חדא שומטין מנעל מעל האמוס בשבת ותנא אדך אין שומטין לא קשי' הא
ר"ל הא רבנן דתנא מנעל שעל גבי האמוס ר"ל מטהר וחכמ' מטמאין הנה לרבא דא
דבר שמלאכתו לאסור בין לצורך גופו בין לצורך מקומו מותר שפיר אלא לאביי דא לצורך גופו
מותר לצורך מקומו אסור מאי איכא למימר הכא במאי עסיקי' ברפוי חתנ"ר יהודא אם היה
רפוי מותר. טע"ד רפוי הא לא רפוי לא הנה לאביי דא דבר שמלאכתו לאסור לצורך
גופו מותר לצורך מקומו אסור שפיר אלא לרבא דא בין לצורך גופו בין לצורך מקומו מותר
מאי איריא רפוי אפי' לא רפוי נמי ההוא ר"ל יהודא משום ר"ל הא דתנא ר"ל יהודא משום ר"ל
אם היה רפוי מותר: הדרן עלך ר"ל תולין: טטלאדם
את בנו והאבן בידו
כלכלה והאבן בתוכה ומטלטלין תרומה
טמאה עם הטהורה ועם החולין ר"יהודא אומר מעלין באחד ומאה. האבן שעל פי חבית
מטה על עדה והיא נופלת היתה כן החביות מנביהה ומטה על עדה והיא נופלת. מעות
שעל הכר נוער את הכר והן נופלות היתה עליו לשרשת מקנחה בסמרטוט היה של עור נותן
עליה מים עד שתבלה. בית שמאי אומרים מעל השלחן עצמות וקלפין ובית הלל אומרים מטלק
את הטבלא כלה ומנערה. מעבירין מעל השלחן פירורין פחות מכזית ושעור של פולים
ועדשים מפני שהוא מאכל לבהמה. מפוג אם יש לו בית אחיזה מקנחין בו ואם לאו אין
מקנחין בו בין כך ובין כך ניטל בשבת ואינו מקבל טומאה: סליק פ"ירקא
נוטל אדם: א"ר חנינא חי וכיס תלוי בצוארו
חייב משום כיס תינוק מת וכיס תלוי בצוארו הטור. תינוק חי וכיס תלוי בצוארו חייב משום פס

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0161
powered by DWork • Heidelberg University Library

וליחייב משום תינוק רבא כר נתן סבר ליה דא חי נושא את עצמו וליבטיל כיס לגבי תינוק
מילא תנן את החי במטה פטור אף על המטה שהמטה טפילה לו מטה לגבי חי מבטל ליה
כיס לגבי תינוק לא מבטל לה · תינוק מתוכיס תלוי לו בצואתו פטו וליחייב משום תינוק
רבא כר שמעון סבר ליה דא כל מלאכה שאינה עריך לגופה פטור עליה · תנן נוטל אדם את
בנו והאבן בידו אמרי דבי רינאי בתינוק שישלו בעצעין על אביו איהכי מאי איריא אבן אפי
דיגר נמי אמ׳ רבא לא שנו אלא אבן אבל דיגר אסור אבן אם נפלה לא אתי אביה לאתויי דיגר
אם נפלה אתי לאתויי · תנא כותי דרבא המועיל כליו מקופלין ומונחין לו על כתיפו וסנדליו
וטבעותיו בידו חייב ואם היה מלובש בהן פטור המועיל אדם וכליו עליו וסנדליו ברגליו ו
וטבעותיו בא עבעותיו פטור ושוהעיאן כמות שהן חייב · כלכלה והאבן · ואמאי
תהוי כלכלה בסיס לדבר האסור ארבה ברבר חנא אר יוחנן הכא בכלכלה מלאה פירות עסיקין
ולישדיהו לפירי ולישדיה לאבן ולינקטיהו כדאר אלעא ר רבבפירות המטונפין הכא נמי כ
בפירות המטונפין ולינעריהו נעורי ר רבחייא בר אשי ר רב הכא בכלכלה פחותה עסיקי דאבן
ינעמה נעשית דופן לכלכלה · מטלטלין תרומה · ר רב חסד לא שנו אלא שטהורה למטה
וטמאה למעלה אבל טהורה למעלה וטמאה למטה שקיל ליה לטהורה ושביק ליה לטמאה
וכי טהורה למעה נמי נשדיהו ולקטינהו אר אלעא ר רב בפירות המטונפין · מתיבי מטלטלין
תרומה טמאה עם הטהורה ועם החולין בין שטהורה למעלה וטמאה למטה בין שטהורה
למטה וטמאה למעלה תיובתא דרב חסד אלא רב חסד מתני לעורך נופו ברית לעורך מקומו ·
ומאי דוחקיה דרב חסד לאוקומי למתני לעורך נופו לוקמ לעורך מקומו ר רבא מתני קשתיה
מדקתני סיפא מעות שיער הכר נוער את הכר והן נופלות ואלבה בר בר חנה לא שנו אלא לעורך
נופו אבל לעורך מקומו מטלטלין ועודן עליו ומדם יבא לעורך נופו ריש נמי לעורך נופו ·
ר יהודא אומר מעלין · ואמאי הא קא מתקן ר יהודא כר שמעון סבר ליה דא תרומה
בעינא מחתה דתנן סאה תרומה שנפלה לפחות ממאה ונדמעו ונפל מן המדומע למקום
אחר ר שמעון אומר מדמע סתרומה והאיית וחכמים אומרים המדומע מדמע אלא לפי חשבון · אימר דשנ
דשמעת ליה לר שמעון לחומר לקולא מי אמ אלא הוא דא כר שמעון דתנן סאה תרומה שנפלה למאה
ולא הספיק להגביהה עד שנפלה אחרת הרי זו אסורה ור שמעון מתיר וממאי דיל התם בהא
קמיסלבי דתקן סבר אמר דנפל בזה אחר זה כמאן דנפל בבת אחת דמי והאי לחמשין נפלה
והאי לחמשין נפל ור שמעון סבר קמיתא תבטל במאה והאי תבטל במאה וחד אלא הוא דאמ
כר שמעון בן אלעון דתנא ר שמעון בן אלעון ניתן עינו בצד זה ואוכל בצד אחר והא מיפלג

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0162
powered by DWork • Heidelberg University Library

פליג עליה דתני ר יהודה אומר אף מעלין את המדומע באחד ומאה לשמעון בן גמליאל נתן עינו
בגד זה ואוכל מגד אחר דר יהודה עדיפא מדר שמעון האבן שעל פי ארבהון
ארב לא שנו אלא בשוכח אבל במזיד נעשה בסיס לדבר האסור היתה ביה חבורה
מאן תנא דכל היכא דאיכא היתירא ואסורא בהיתירא טרחינן ולא באיסור ארבה בר
בר חנה אר יוחנן רבן שמעון בן גמליאל היא דתנן הבורר קטניות ביום טוב בית שמאי אומרים בורר ואוכל
ואוכל וביתהלל אומרים בורר כדרכו בקנון ותמחוי ותני רבן שמעון בן גמליאל במה דברים אמורים באוכל
מרובה על הפסולת אבל פסולת מרובה על האוכל דברי הכל בורר ואוכל והא הכא דאוכל
מרובה על הפסולת הוא הכא נמי כיון דאי בעי למישקל לא משתקיל עד דשקיל ליה
כפסולת מרובה על האוכל דמי תני ר יוסי אומר בית מונחת באויר ושהיו לה זכוכית
מונחין תחתיה מגביהה למקום אחר ומטה על צדה והיא נופלת ונוטל ממנה מה שצריך
לו ומחזירה למקומה מעות שעל הכר אר חייא בר אשי ארב לא שנו אלא בשוכ
אבל במזיד נעשה בסיס לדבר האסור ארבה בר חנה אר יוחנן לא שנו אלא לערוך בופן אבל
לערוך מקומו מטלטל ועודן עליו וכן תני חייא בר רב מדפתי מעות שעל הכר נוער הכר
והן נופלין במה דברים אמורים לערוך בופן אבל לערוך מקומו מטלטלן ועודן עליו אר הושעיא
שכח אתקי בחצר מניח עליה ככר או תינוק ומטלטלה אר יצחק שכח לבינה בחצר מניח
עליה ככר או תינוק ומטלטלה אר יהודה בר שילא ארב אסי פעם אחת שכחו דסיקיא מלאה מעות
בספינה ובאו ושאלו את ר יוחנן להן הניחו עליה ככר או תינוק וטלטלוה אמר זוטרא הלכתא
כהלל הני שמעתתא בשוכח רב אשי ב אסי שוכח נמי לא ולא אמרו כגר או תינוק אלא למת בתר
אביי מנח כפא אכיפי ומטלטל רבא מנח סכינא אבר יונה ומטלטלה ארב יוסף ודיקא נמי
שמעתתא דרב דאמר דאמור רבנן בשוכח לכתחלה מי אמור אביי אנא אי לאו דאדם חשוב
כפא אכיפי למה לי הא חזו למזגא עליהו ארבא אי לאו דאדם חשוב אנא סכינא אבר יונה למה
לי הא חזי לאומצא כיון דחזי לאומצא הא לא חזי לא למימר דרבא כר יהודה סבר ליה והא ליה
רבא לשמעיה טוי לי בראווזא ושדי מעיה לשונרא התם כיון דמסרח מאיתמול דעתיה עליה
הכי נמי מסתברא דרבא כר יהודה סבר ליה דדרש רבא אשה לא תכנס לבית העצים ליטול מהן
אור ואור שנשנר אסור להסיקו ביום טוב לרבי שמסיקין בכלים ואין מסיקין בשברי כלים שמ
מי בית שמאי אומרים מגביהין ארבנחמן אנו אין לנו אלא בית שמאי כר יהודה ובית
הלל כר שמעון מגבירין מעל מסיי עליה דר יוחנן דאר יוחנן פירורין שאין בהם
כזית מותר לאכלן ביד ושל פולין מנין שמע היא דלית ליה מיקצה אימסוס

הפוג אם לו עוד בית אחיו מקנחין בו ואם לאו אין מקנחין בו אתאן לר' יהודה דא' ובר אין מ
מתמן אסור בהא אפי' לשמעון מודה ואביי ורבא דאמ' תרויהו מודה ר' שמע' בפסיק רישיה
ולא ימות הנברעין דתמרי ארמיתא שרו לטלטולינהו אגב אימן ודפרסיתא אסור
שמו מטלטל להו אגב רפתא שמו לטיל דא' עשה אדם כל צרכיו בפת ובא מטלטל
להו אגב לקנא דמיא רב הונא ברי' דרב יהודה עבד להו גרף של רעי אליה ורב אשי לאמ
וכי עשין גרף של רעי לכתחלה רב ששת רמי להו בלישניה רב פפא זרק להו לאחורי
מטה אמרו על יהודה בן אבטולס שהיה מחזיר פניו לאחורי מטה וזורקן:

הדרן עלך נוטל אדם ·· חבית שנשברה מעילין ממנה מזון שלש סעו
ואו לאחרים באו והעילו לכם ובלבד שלא יסתפג · אין סוחטין את
הפירות להוציא משקין ואם יצאו מעצמן אסורין ר' יהודא אם לאוכלין היוצא מהן מותר
ואם למשקין היוצא מהן אסור חלית דבש שרסקן מערב שבת יצאו מעצמן אסור לאכ
מתיר · כל שבא בחמין מערב שבת שורין אותו בחמין בשבת וכל שלא בא בחמין מ
מלפני השבת מדיחין אותו בחמין בשבת חוץ מן המליח הישן וקולים האיספסין שהדחתן
והגמר מלאכתן · שונר אדם חבית לאכול ממנה גרוגרות ובלבד שלא יתכוין לעשו
כלי אין נוקבין מנופה של חבית דברי ר' יהודה וחכמים מתירין · לא יקבנה מצדה ואם היתה
נקובה לא יתן עליה שעוה מפני שהוא ממרח אר' יהודה מעשה בא לפני רבן יוחנן בן זכאי
בערב וא' חוששני לו מחטאת · נותנין תבשיל בתוך הכור כשביל שיהא שמור את
המים היפים ברעים כשביל שיצונו ואת העונן בחמה כשביל שחמו · מי שנשרו כלין
בדרך מהלך בהן ואינו חושש הביע לחצר החיצונה שוטחן בחמה אבל לא כנגד העם ·
הרוחץ במי מערה ובמי טבריא ונסתפג אפי' בעשר אלונטיות לא יביאם בידו אבל
עשרה בני אדם מסתפגין באלונטית אחת פניהן וידיהן ורגליהן ומביאין אותן בידן סכין ו
וממשמשין אבל לא מתעמרין ולא מתגררין ואין יורדין לקורדימא ואין עושין אפיקטוזין
ואין מעצבין את הקטן ואין מחזירין את השבר מי שנפרקה ידו או רגלו לא יטרפס בעונן
אבל רוחץ כדרכו ואם טרפא נתרפא: **סליק פרקא** חבית שנשברה
בשמן שלא
תנא לא יסתפג ביין ולא יטפח
יעשה כדרך שעושה בחול · תנו רבנן נתבוררו לו פירות בחצירו מלקט עליו על ידו ואכ
אבל לא לתוך הסל ולא לתוך הקופה שלא יעשה כדרך חול · אין סוחטין · אר
יהודא שמו כודה היה ר' יהודה לזכמ בזתים ועגבים רבין דבר סחיטה נינהו יהיב דעתיה וסחי

ורבא חלוק היה ר יהודה אפי בזתים וענבים ועולא חלוק היה ר יהודה בזתים וענבים והלכה
כמותו בזתים וענבים ור יוחנן הלכה כר יהודה בשאר פירות א ליה ר ירמיה לר אבא לא בכולהי
פליגי א ליה רבי תשמח א רב נחמן בר יצחק מסתבר בזתים ורמונים פליגי דתנא זתים שמשך מהן
שמן וענבים שמשך מהן יין והכניסן לאוכלין היוצא מהן אסור תותים שמשך
מהן מיץ ורמונים שמשך מהן יין והכניסן לאוכלין היוצא מהן מותר למשקין ולסתם היוצ
מהן אסור דברי ר יהודה וחכמים אומרים בין לאוכלין בין למשקין היוצא מהן אסור וסבר ר יהודה
סתם משקין דמי ואסור והתנן אמרו לו לר עקיבא סלי זתים וענבים יוכיחו שהמשקין היוצ
מהן לרצון טמאין שלא לרצון טהורין דתנן חלב האשה מטמא בין לרצון בין שלא לרצון
וחלב הבהמה אינו מטמא אלא לרצון אר עקיבא קל וחומר מה חלב האשה שאינו מיוחדת אלא
לקטנים מטמאין לרצון ושלא לרצון חלב הבהמה שמיוחדת בין לקטנים בין לגדולים
אינו דין שיטמא בין לרצון בין שלא לרצון אמרו לו לא אם טמא חלב האשה שלא לרצון שדם
מנפתה טומאה יוכיח חלב הבהמה שלא לרצון שדם מנפתה טהור א להן מחמיר אני בחלב
מבדם שהחולב לרפואה טמא והמקיז דם לרפואה טהור אמר לו סלי זתים וענבים יוכיחו
שמשקין היוצאין מהן לרצון טמאין שלא לרצון טהורין מאי לאו לרצון דניחא ליה שלא לרצ
בסתמא ומה זתים וענבים דבני סחיטה נינהו שלא לרצון לא כרוס תותים ורמונים דלא בני
סחיטה נינהו לא כל שכן לא לרצון בסתם שלא לרצון דגליא דעתיה דלא ניחא לי ואיבע
אימא שני סלי זתים וענבים דראיכא קיימי מעיקר אפקורי מפקר להו אשכחן ר יהודה דמודה
לרבנן בזתים וענבים דבנן דמודו לר יהודה בשאר פירות מנלן דתנא סוחטין בסנגעים ובמ
ובפרישין ובעוזדין אבל לא ברמונים של בית משיא בן מנחם היו סוחטין ברמונים ומאי
דרבנן היא דיל ר יהודה היא ותהוי נמי ר יהודה אימר דשמעת ליה לר יהודה מעעמן סוחט
לכתחלה מי שמעת ליה לא מאי איתך דמי כיון דלא בני סחיטה נינהו אפי לכתחלה אפלו
תימא רבנן כיון דלא בני סחיטה נינהו אפי לכתחלה. של בית מנשיא בן מנחם היו עושין בן
שסוחטין ברמונים א רב נחמן הלכה כשל בית מנשיא א ליה רבא וכי בית מנשיא תנא הוא וכי
תימא הלכה כי האי תנא דבית מנשיא וכי מנשיא בן מנחם הוי רבא דעלמא אין והתנן המקיים
קוצין בכרם דאין אין קרש וחכמים אומרים לא קרש אלא דבר שכמיהו מקיימין ואר חנינא מאי טעמא
אינו שכן בערביא מקיימין שדות של קוצין לגמליהן מי דמי ערביא אתרא הוא הכא בטלה
דעת אדם אלא היינו טעמא כי רב חסדא דא רב חסדא תרדין שסחטן ונתנן למרקה פוסלין את
המקוה בשני מראה והא לא בני סחיטה נינהו אמאי איתך דמי כיון דאחשבינהו הוי לתרומה

משקה רב פפא א׳ משום דבר שאין עושין ממנו לכתחלה וכל דבר שאין עושין ממנו לכתחלה
פוסל את המקוה בשני מראה תנן התם נפל לתוכו יין ומוחל ושינה מראיו פסול מאן תנא
דמוחל משקה הוא א׳ אבי׳ ר׳ יעקב בהוא דתנא ר׳ יעקב אומר מוחל הרי הוא כמשקה ומה טעם אמרו
מוחל היינו לכתחלה טהור לפי שאינו חוצה בקיומו ר׳ שמעון אומר מוחל אינו כמשקה ומה טעם
אמרו מוחל היינו מעקר לבית הבר טמא לפי שאי אפשר לו בלא צחצוחי שמן מאי ביניה
איכא ביניהו דאתי בתר איצטא רבא א׳ משום דהוי דבר שאין עושין הימנו מקוה לכתחלה וכל דבר
שאין עושין ממנו לכתחלה פוסל את המקוה בשני מראה א׳ רב יהודה א׳ שמו סוחט אדם אשכול
של ענבים לתוך הקדרה אבל לא לתוך הקערה א׳ רב חסדא מדברי רבנו נלמוד חורב אדם עו
לתוך הקדרה אבל לא לתוך הקערה אמר קסבר משקה הבא לאוכל אוכל הוא מתיב רמי בר
חמא הזב שחלב העז טמא ואי אמרת משקה הבא לאוכל אוכל הוא במאי אתכשר כדר׳ יוחנן
בטפה המלוכלכת שעל פי הדד הכא נמי בטפה המלוכלכת שעל פי הדד מתיב רבינא טמא
מת שסחט זתים וענבים כביצה מכוונת טהור ובלבד שלא יגע במשקה הא יתר מכביצה טמא
ואי אמרת משקה לאוכל אוכל הוא במאי אתכשר הוא מותיב לה והוא מפרקלה בסוחט לתוך
הקערה א׳ ר׳ ירמי כתנאי המחליק בענבים לא הוכשר ר׳ יהודה אומר הוכשר מאי לאו בהא קמיפלגי
דמר סבר משקה הבא לאוכל אוכל הוא ומר סבר לאו אוכל הוא א׳ רב פפא לא דכולי עלמא מטמא
הבא לאוכל לאו אוכל הוא והכא במשקה העומד לאיבוד קמיפלגי מר סבר משקה הוא ומר סבר
לאו משקה הוא ובפלוגתא דהני תנאי קמיפלגי דתנא הספיגה בזתים בדים מסואבות הוכשר
לסופגן במלח לא הוכשר לידעאם הניעו זתיו למסוק אם לאו לא הוכשר ר׳ יהודה אומר הוכשר מאי
לאו בהא קמיפלגי דמר סבר משקה העומד לאיבוד משקה הוא ומר סבר לאו משקה הוא א׳ רב
הונא בריה דרב יהושע הני תנאי במשקה העומד לאיבוד פליגי הכי תנאי במשקה העומד לצחצוחו
פליגי א׳ ר׳ זירא א׳ ר׳ חייא בר אבא א׳ רב סוחט אדם אשכול של ענבים לתוך הקדירה אבל לא לתוך
הקערה ודבר לצידו אפי׳ לתוך הקערה יתיב רב רימי וקא לה אי שמעת אליה אבי׳ לרב רימי אתון
משמי דרב מתניתו לה ולא קשי׳ לכו אנן משמי דשמו מתנינן לה וקשי׳ לן מי אשונו דר׳ ליעזר
אפי׳ לתוך הקערה והאיתמר כבשין שסחטן א׳ רב לנופן מותר למימיהן פטור אבל אסור ושלקן
בין לנופן בין למימיהן מותר ושמו א׳ אחד כבשין לנופן מותר למימיהן פטור
אבל אסור א׳ ליה האיש עני ראו ולא זר משמיה דר׳ ירמי שמיעלי ור׳ ירמי מר זירא ור׳ זירא אמר
חייא ור׳ חייא מתוב גופא כבשין שסחטן א׳ רב לנופן למותר למימיהן פטור אבל אסור ושלקן
בין לנופן בין למימיהן ושמו א׳ אחד כבשין ואחד שלקות לנופן למותר למימיהן פטור אבל אסור

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0166
powered by DWork • Heidelberg University Library

ור' יוחנן א' אחד כבשין ואחד שלקות לגופן מותר למימיהן חייב חטאת. מתני' סוחטין כ
כבשין בשבת לצורך השבת אבל לא למוצאי שבת וזתים וענבים לא יסחוט ואם סחט חייב
חטאת קשי' לרב קשי' לשמו קשי' לר' יוחנן רב מתרץ לטע' ושמו מתרץ לטע' ור' יוחנן מתרץ
לטע' רב מתרץ לטע' סוחטין כבשין בשבת לצורך השבת אבל לא למוצאי שבת במ"ד אמור
לגופן אבל למימיהן פטור אבל אסור ושלקות בין לגופן בין למימיהן מותר וזתים וענבים לא
יסחוט ואם סחט חייב חטאת ושמו מתרץ לטע' סוחטין כבשין בשבת לצורך השבת
והוא הדין לשלקות במ"ד אמו לגופן אבל למימיהן פטור אבל אסור וזתים וענבים לא יסחוט
ואם סחט חייב חטאת ור' יוחנן מתרץ לטע' סוחטין כבשין בשבת לצורך השבת במ"ד אמו לגופן
אבל למימיהן לא יסחוט ואם סחט נעשה כמי שסחט זתים וענבים וחייב חטאת. א"ר
הונא בר אשי א"ר דבר תורה אינו חייב אלא על דריכת זתים וענבים בלבד וכן תנא דבי מנשי אינו
חייב אלא על דריכת זתים וענבים בלבד ואין עד מפי עד כשר אלא לעדות אשה. איבעי להו
עד מפי עד לעדות בכור מהו רבא אמר ורב אמי שרי א"ליה רבא לרב אסי והתנא דבי מנשי
אין עד מפי עד כשר אלא לעדות אשה ב"א אמ' לעדות שהאשה כשירה לה ר' יוחנן אמר כשר
עד מפי עד לבכור קרי עליה מרימר רב יומר שרי במסי והלכת עד מפי עד כשר לבכור.
מתני' חלות דבש כ"א תרומה ר' הושע' מטהרין אתא ואיתי מתניתא בידיה
זתים וענבים שרסקן מערב שבת ויצאו מעצמן אסורין לטע' ור' שמע' מתיר. א"ר יוסף נברא
יתיבא אתא לאשמעי' א"ליה טובא קמ"ל דאי מסתבר הוה אמי' התם הוא דמעיק אוכל והשתא
אוכל אוכל הכא דמעיק אוכל והשתא משקה אמ"ל קמ"ל. כל שבא בחמין
כגון מאי א"ר ספרא כגון תרנגולתא דר' אבא א"ר אבא זימנא חדא איקלעי להתם ואכלי מינה
ואי לאו דר' אבהו דאשקיין חמרא בר תלתא סרפי איתנסי. ר' יוחנן רייק מכותחא דבבלאי
א"ר יוסף ולידוק אגן מתרנגולתיה דר' אבא ועוד א"ר אבא זימנא חדא איקלעי להתם ועבדי
כותחא ושאלו מנאי כל כריחידמערבא. וכל שלא בא. הדיח מאי א"ר יוסף
הדיח חייב חטאת. א"ר בריה דרבי אף אנן נמי תנינא חוץ ממליח ישן וקוליס האיספלטן ש"מ
שהדחתן זו היא גמר מלאכתן שלמי. יתיב רב חייא בר אבא ור' אסי קמי דר' יוחנן ויתיבו ליה
וקמנמנם א"ליה ר' חייא בר אבא לרב אסי מפני מה עופות שבבבל שמינים א"ל כלן אינו
מדבר עזה ואראך שמינים מהן מפני מה מועדים שבבבל שמחים מפני שהן עניים
מפני מה תלמידי חכמי שבבבל מצויינין לפי שאין בני תורה מפני מה בנים מזוהמים מפני
שאוכלין שקצים ורמשים אתער בהו ר' יוחנן א"ל הו דרדקי לא כך שניתי לכם אמור לחכמה

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0167
powered by DWork • Heidelberg University Library

אתותי את אם ברור לך הדבר כאחותך שאסורה לך אמרהו ואם לאו אל תאמרהו
אמרו לו ולימלן מר מפני מה עופות שבבבל שמינים מפני שלא גלו ע שאנן מואב
מנעוריו ונ ובגולה לא הלך עלכן עמד טעמו בו נ׳ דהכא מנלן דגזר דתנאי ר יהודא
חמשים ושתים שנה לא עבר איש ביהודה ע על החדים אשא בני כי נתתי מבלי איש
עובר מעוף השמים עד בהמה נדדו הלכו בהמה בנימטריא חמשין ותרתין הויין אר
יוחנן כולן חזרו חוץ מקוליס האספנין דא רב הני מרדי דבבל מהדרי מיא לעין עיטס
והאי כיון דלא שריר שדריה לא מעי סליק מפני מה מועדים שבבל שמחין שלא היו
באותה קללה ע והשבתי כל משושה חגה חדשה נ וכתחדשיכם ומועדיכם שנאה
נפשי היו עלי לטרח מאי היו עלי לטרח אל תעלו הבה לא דיין לישר שחוטאין אלא
שמטריחין אותי לידע איזו בזירה אביא עליהן אר יוסי אין לך כל רבל ורבל שלא ב
בולשת לקפוד אר חנינא אין לך כל רבל שלא בא לטבריא הנמון וקומטון ובעלי זמרה
מפני מה תלמי חכמ שבבבל מעויינין לפי שאינן במקומן דאמרי אינשי במת שמאי
שלא במת תותבאי הבאים ישרש יעקב יציץ ופרח ישראל ן תלמ חכ שבבל שעושין
ציצין ופרחין לתורה מפני מה גוים מזוהמין שלא עמדו על הר סיני שבשעה נחש על חוה שמו
הטילה זוהמא ישר שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן גוים שלא עמדו על הר סיני לא פסק
זוהמתן אליה רב אחא ברי דרבא לרב אשי גרים מאי אע דאנהו לא הוו מזליהו הוו תת את
אשר אנכי פה עמנו היום ופליג דר אבא ברכהנא דא עד שלשה דורות לא פסקה זוהמא
מאבתינו אברהם הוליד ישמעאל יצחק הוליד עשו יעקב יצאו ממנו שנים עשר שבטים שאין
בהן שום דופי ושום פסול ואיכא דאמרי נמ פליג דר אבא ברכהנא התם פסולא דגופא הכא
פסולא דזוהמא דשכבת זרע מתני שובר אדם אל אשתו לא שנו אלא דרוסו
אבל מפורדות לא ומפורדות לא מתיבי רבן שמעון בן גמ׳ אומר מביא אדם חבית של יין ומתיז את
ראשה בסייף ומניחה לפני האורחין בשבת ואינו חושש ההיא רבנן הוא ומתני ר נחמיה ומאי
דוחקיה דר אושעיא לאוקמי למתני בדרוסות ור נחמיה לתקמ במפורדות ורבנן אר אבא מתניתי
קשתיה מאי איריא דתני נדוגרות ליתני פירות אלא לאו שמעמי בדרוסות תני חדא חותלות של
תמרים ושל גרגרות מתיר ומפקיע וחותך ותנא אדר מתיר אבל לא מפקיע ולא חותך לא קשי
הא ר נחמיה הא רבנן דתנא ר נחמיה אפי תרוד ואפי בולית אין נטלין אלא לעורך תשמישן
בעא מינה מרב ששת מהו למברז חביתא בבורטיא בשבתא לפתחא קא מכוין ואסור
או דיל לעין יפה קא מכוין ושפיר דמי אליה לפתחא קא מכוין ואסור מתיבי רבן שמעון בן גמ

אם מביא אדם חבית של יין ומתיז ראשה בסייף ומניחה לפני האורחים בשבת ואינו חושש
התם ודאי לעין יפה מיכוין הכי אם אינא דלעין יפה מיכוין ליפתח מיפתח
מתני׳ אין נוקבין׳ א״ר בקטינא מחלקת למעלה אבל מן העד דברי הכל אסור והיינו דקת
לא יקבנה מעדה ורב חסדא מחלוק מן העד אבל למעלה דברי הכל מותר והאי דקת לא יקבנה
מעדה בנופא דחבית׳ תנו רבנן אין נוקבין נקב חדש בשבת ואם בא להוסיף מוסיף
ויש אומרים אין מוסיפין ושוין שנוקבין נקב ישן לכתחלה ותנא קמא מאי שנא נקב חדש דלא
דקא מתקן פתחא אוסופי נמי קא מתקן פתחא א״ר בא דבר תורה כל פתח שאינו עשוי
להכניס ולהוציא אינו פתח ורבנן הוא דגזר גזירה משום לול של תרנגולין דעביד לעיולי אויר
ולא פוקי הכלא ואם בא להוסיף מוסיף אוסופי ודאי בלול של תרנגולין לא מוספינן משום
ריחשא׳ ויש אומרים מוסיפין דזמנין דלא תקטה מעיקרא ואתי לארוחי ביה׳ דרש
רב נחמן בר רב חסדא משמיה דר״ יוחנן הלכה כיש אומרים׳ ושוין שנוקבין נקב ישן לכתחלה
א״ר יהודה א״ר שמואל לא שנו אלא במקום העשוי לשמר אבל לחזק אסור היכי דמי לשמר היכי
דמי לחזק א״ר חסדא למעלה מן היין זהו לשמר למטה מן היין זהו לחזק רבא א״ל למטה מן
היין נמי זהו לשמר והיכי דמי לחזק כגון שנקבה למטה מטומרה׳ א״ל אביי לרבא תנינא
דמסיים ערלך בית סתום יש לו ארבע אמות פרץ פצימיו אין לו אלא ד׳ אמות בית סתום אמר
מטומא בכל סביביו פרץ פצימיו מטמא כל סביביו׳ [illegible] א״ר אסי ושמואל [illegible]
בתחלה כולי עלמא לא פליגי דאסור לאהדורי כולי עלמא לא פליגי דשרי [illegible]
מתקנה מאן דאסר גזרי דילמא אתי למחתך [illegible] ומאן דשרי לא גזרי׳ [illegible]
שפולרת ביום טוב ואין צריך לו בשבת עגלה מחזירין אותה בשבת [illegible]
לי׳ אשיה מיקר לי׳ אשיה אהייא אילימא אריע האי קא מתקן [illegible] קמא נמי
משרא שרי אלא לאו דחתנה ולא מתקנה איכא בינייהו [illegible]
מינה׳ דרש רב שישא בריה דרב אידי משמיה דר״ יוחנן הלכה כב״ש [illegible]
מתני׳ ואם היתה נקובה׳ א״ר יהודה משום רב אסי ושמואל [illegible]
גזרו משום שעה ומאן דשרי לא גזרי׳ א״ל רב שמואל בר יהודה [illegible]
אמרתלן מעמי דרב משום אשרי א״ר כובית דשבא א״ר שמואל [illegible]
רב ירמי מדיתי א״ר משום מרזב ורב אחי א״ר בזר שמא יקטנם [illegible]
דקטים ומנה׳ בי סדרא דרב אסי ושמואל [illegible]
עלמא לא פליגי דאסרי כי פליגי מצעי מאן דאסר מחזיר [illegible] ומאן דשרי לא מחזיר

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0169
powered by DWork • Heidelberg University Library

כמישוי והא דרב לא בפירוש אתמ׳ אלא מכללא אתמ׳ דרב איקרע להתוא אתרא דלא הוה
דווחא למיתב נפק איתיב בברמלית אייתו ליה בי סדיא ולא אייתיב מאן דחזי סבר משום
דבי סדיא אסור ולא היא דרב אכרוזי אכריו דבי סדיא שרי אלא משום כבוד תבותי לא ישב
עליו ומנו רב כהנא ורב אסי. מתני׳ נותנין תבשיל. פשי׳ מהו דתימא
ננזר דיל אתי לאשויי בומות קמ״ל. מתני׳ ואת המים. פשי׳ פיס איבטרי ליה
ואת הצונן בחמה הא נמי פשי׳ מהו דתימא ננזר דיל אתי לאטמוני ברמץ קמ״ל.
מישנשרו. א״ר יהודא״ רב כל מקום שאסרו חכמ׳ מפני מראית העין אפי׳ בחד
חדרים אסורי׳ תנן שוטחין בחמה אבל לא כנגד העם תנאי היא דתנא שוטחין בחמה
אבל לא כנגד העם ר״ע ור׳ שמע״ אוסר. א״ר הונא המנערטליתו בשבת חייב חטאת
ולא אמרן אלא באוכמי אבל בחורי וסומקי ליתלן בה והוא דקליד עליהו. עולא אקלע
לפומבדיתא חזא רבנן דקא מנפצי בלמיהו אקא מחללי רבנן שבתא אלהו רב יהודא נפיעו
ליה באפיה אגן לא קפדינן אבי הוה קאי קמי דרב יוסף אליה חזא ליה כומתי הוה אייכא טלא
עליה הוה קא מחסס למיתבא ליה אליה נפוץ ושדי אגן לא קפדי מידי. א״ר יצחק בר
יוסף א״ר יוחנן היוצא בטלית מקופלת ומונחת על כתפו חייב חטאת. תנא נמי הכי סיחרי
כסות היוצאין בטלית מקופלת ומונחת על כתיפו חייב חטאת ולא סיחרי כסות בלבד אמיו
אלא של כל אדם אלא שדרכן של סיחרי כסות ליצאת בכך וחכמים היוצא במעות הצרורים
בסדינו בשבת חייב חטאת ולא חכמים בלבד אלא כל אדם אלא שדרכו ליצאת בכך הרטנין
יוצאין בסודר שעל כתיפן ולא הם בלבד אלא כל אדם אלא שדרכן בכך. א״ר יהודא מעשה
בהורקנוס בנו ר״ע בן הורקנוס שיצא בסודר שעל כתפו בשבת אלא שנמא כרוכה לו
באצבעו ופשבא דבר לפני חכמ׳ אמרו אע״פ שאין נמא כרוכה לו באצבעו. דרש רב נחמ׳
בר רב חסדא משמ׳ דר״ יוחנן הלכה אע״פ שאין נמא כרוכה לו באצבעו מותר. עולא אקלע
לבי ר״אסי בר חיני בעו מיניה מהו לעטות מרזב בשבת אליה הכי א״ר אסור מאי מרזב
א״ר זירא כישוי בגדיתא. ליהודא הוה יתיב קמי דר״ זירא אליה הכי מאי אליה אסור א״ר
טבא נחום האי גברא בידך כל אדעתא דכנוסי אסור כל להתנאות שפיר דמי כי האי דרב
שישא כריה דרב אידי מתנאה בסדינו. כי אתא רב דימי אמר פעם אחת יצא לשדה והיו שני
עדי סליתו מונחין על כתיפו אלמטו יהוסף בן חמיו של ר״מאיר בזו לא חייב ר״מאיר
חטאת אלו דקדק ר״מאיר עד כאן שלטל סליתו כי אתא רבין אמר לא יהוסף בן חמיה היה אלא
יהוסף בן כוסי חתנו של ר״עקיבא היה ואם בזו לא חייב ר״עקיבא חטאת אלו דקדק ר״עקי׳ עד

ואמרין לא כתיב אבל מנהגין לן בה

שלשלל טליתו מ״אתא רב שמו״א נשאל אתמר הרוחץ במי מערה קתני מי
מערה דומיא דמי טבריא מה מי טבריא חמין אף מי מערה חמין הרוחץ דיעבד אין לכתח
לא מכלל דלכתח שרי דמי מני ר״ שמעון היא דתנא לא ישתקע
אדם כין בחמין בין בצונן דברי ר״ מאיר ר״ שמעון מתיר ר״ יהודה אומר בחמין אפילו ביצונן מחתה
ונסתפג רישא ריבות קמל וסוף רבותא קמל רישא ריבות קמל דאפי הני
דלא נפישי בהו מיא כיון דחד הוא אתי לידיסחיטה סוף ריבות קמל דאפי הני דנפישי
בהו מיא כיון דרבים הן מדברי אהדדי תנו רבנן מסתפג אדם באלונטית ומניחה
בחלון ולא ימסרנה לאוליירין מפני שחשודין על אותו דבר ר״ שמעון אומר מסתפג אדם באלונטית ומכיאה בידו לתוך ביתו ליה אביי לרב יוסף הלכתא ליה הא ר״ הא ר״ שמעון
הא שמו״א ר״ יוחנן ר״ שמעון הא דאמרן ר״ דתנא אר״ כשהיינו למדין תורה אצל ר״ שמעון
בתקוע היינו מעלין שמן ואלונטי מחיצה לבן ומבן לקרפף ומקרפף לקרפף עד שהיינו מ״
מביאין אצל מעיין שהיינו רוחצין בו שמו״ דר״ רב יהודה א״ שמו״ מסתפג אדם אפי באלונטי
ומכיאה בידו לתוך ביתו ר״ יוחנן דאר״ חייא בר אבא אר״ יוחנן מסתפג אדם באלונטית ומכיאה
בידו לתוך ביתו ומי אר״ יוחנן הכי והא״ר יוחנן הלכה כסתם משנה ותנן מסתפג אדם אף
בעשר ארונתיות ולא יביאם בידו לתוך ביתו ר״ יוחנן ההוא כבן חכינאי מתני לה אר״ חייא בר
אבא אר״ יוחנן האוליירין מכיאין בלדי נשים לבי בני ובלבד שיתכסה בהן ראשו ורובו
סבניתא א״ רבין בר רב חסדא אר״ יוחנן צריך לקשר שני ראשיה למטה אר״ חייא בר אבא אר״ יוחנן
למטה מכתפים א״ להו רבא לרבנן מחוזא כי מעברתו מני לבני חילא שרבובו להו למטה
מכתפים סכין וממשמשין תנו רבנן סכין וממשמשין בבני מעין ובלבד שלא
יעשה דרך שעושה בחול היכי עביד ר״ חייא בר חכינאי סך ואחר כך ממשמש ר״ יוחנן א״
סך וממשמש בבת אחת אבל לא מתעמרן אר״ חייא בר אבא אר״ יוחנן אסור לעמוד
בקרקעיתה של דימסית מפני שמתעמרת ומתרפא ארב יהודה א״ת כל ימיה של דמסית
עשרים ואחדים ועצרתם המכין איבעי להו עצרת מן המנין בתחלה או בסוף תשמע
מינה שחיינו מעלו מדבחא ועד עצרתא דיל התם דקדיר עלמ״ מעלי אכר הכא משום הבא
כמה דחמים עלמ״ טפי מעלי אר״ חלבו חמרא דפרוניתא ומיא דדמסית קפחו עשרת שבטי
מישראל ר״ שמעון בן ערר אקלערהתם איכשיר בתריהו איעקר תלמודיה הדר קם למקרי
בסיפרא בעא למיכמר החדש הזה לכם א״ החדש היה לבם בעו רבנן רחמי עליה ואיהדר תלמודיה
והיינו דתנן ר״ נהוראי אומר הוי גולה לתורה ואל תאמר שהיא תבא אחרין שחכירין

יקיימיה בידיך. תנא לא נהוראי שמו אא נחמיה שמו ואמ׳ להו ר׳ שמעון בן ערך שמו ולכך
נקרא שמו נהוראי שהיה מנהיר פני חכמי בהלכה. אבל לא מתגרדין. תנו רבנן
אין גוררין במגרדת בשבת רבן שמעון בן גמליאל אומר אם היו מלוכלכות רגליו בטיט ובצואה גוררו
כדרכו ואינו חושש. רבשמו בר יהודה עבדא ליה אימיה מגרדתא דכספא. אין זורדין
לקורדימא משום פוקה. ואין עושין אפיקטוזין. א׳ רבה בר בר חנה לא שנו אא
בסם אבלבד מותר. תנא נחמיה אומר אף בחור אסור מפני הפסד אוכלין. אין מעצבין
א׳ רבה בר בר חנה א׳ ריש לקיש נוקא בשבתא שפיר דמי והא אנן תנן אין מעצבין את
הקטן התם בחומרי שדרה דמיחזי כבונה. ואין מחזירין השבר. א׳ רבא בנדתא
א׳ שמו הלכה מחזירין את השבר רבה בר הונא איקלע לפומבדיתא לא על לפרקיה דרב יהודה
שדריה רב יהודה לאדא דייא א׳ ליה זיל גרביה אזל גרביה אשכחיה דקא דריש אין מחזירין
את השבר א׳ ליה הכי א׳ רב חנא בנדתא א׳ שמו מחזירין את השבר א׳ ליה הא חנא דידן
והא שמו דידן ולא שמיע לי ולא גרינא גרבתיך. מי שנפרקה ידו. רבא איי
הוה יתיב קמיה דרב יוסף שנא ליה הכי מאי אסור הכי מאי אסור אדהכי אתפח
ידיה א׳ ליה מאי תבעי לך והתנן מי שנפרקה ידו ורגלו לא יטרפס בעונן אבל רוחץ כדרכו
ואם נתרפא נתרפא א׳ ליה ולא תנן אין מחזירין את השבר א׳ רב חנא בנדתא א׳ שמו הלכה
מחזירין את השבר א׳ ליה אטו כלהו חדא מחיתא מחיתיטהו היכא דאתמר דלא איתמר
לא איתמר. הדרן עלך חבית שנשברה. שואל אדם מ׳
מחבירו כדי יין וכדי שמן ובלבד שלא יאמר הלוני וכן
האשה מחבירתה כברות ואם אינו מאמינו מניח טליתו ועושה עמו חשבון אחר השבת.
וכן ערבי פסחים בירושלים שחל להיות בשבת מניח טליתו אצלו ונוטל את פסחו ועושה
עמו חשבון אחר יום טוב. מונה אדם את אורחיו ופרנסותיו מפיו אבל לא מן הכתב.
מפיס אדם עם בנו ועם בני ביתו על השלחן ובלבד שלא יתכוין לעשות מנה גדולה כנגד
מנה קטנה משום קובע. מטילין חלשים על הקדשים ביום טוב אבל לא על המנות
ולא ישכור אדם פועלים בשבת ולא יאמר אדם לחבירו לשכור לו פועלים. אין מחשיכין
על התחום לשכיר פועלים ולהביא פירות אבל מחשיך הוא לשמור ומביא פירות כר׳
א׳ אבא שאול כל שאני דשאי באמירתו ושאי אני להחשיך עליו. מחשיכין על התחום
לפוקח על עסקי כלה ועל עסקי המת להביא לו ארון ותכריכין. מי שהביא חלילין בשב
לא יספוד בהן ישראל אם כן באו ממקום קרוב עשו אדון וחפרו את הקבר יקברו בו ישראל
ואם בשבי ישראל לא יקברו בו עולמים

עושין כל צרכי המת סכין וכדיחין אותו ובלבד שלא יזיזו בו אבר שומטין את הכר מתחתיו
ומניחין אותו על החול בשביל שימתין קושרין את הלחי לא שיערה אלא שלא יוסיף
וכן קורה שנשברה סומכין אותה בספסל או בארכות המטה לא שתערה אלא שלא יוסיף
אין מעמעין את המת בשבת ולא בחול עם יציאת נפש וכל המעמץ עם יציאת הרי זה שו
שופך דמים

סליק פרקא

שואל אדם אליה רבא בר רב חנן
לאביי מאי שנא השאילני ומאי שנא הלויני אלו השאיל
לא אתי למכתב הלויני אתי למכתב אליה וכיון דבחול זמנין דבעי למימר ליה הלוני ואלה
השאילני לא קפדינן עליה ואתי למכתב בשבת נמי אתי למכתב בשבת מיון דהשאילני א
שרו ליה רבנן הלויני לא שרו ליה רבנן מינכא לה מילת ולא אתי למכתב אליה רבא בריב
חנן לשבי תנן אין מספדין ואין מרקדין ואין מטפחין ביום טוב והא קא חזי דעבדי ולא אמרי להו
ולא מידי ולטעמיך הא דא רבא לא ליתיב איניש אפומא דלחיא דיל מבעדר ליה חפץ ואתי
לאתויי ויקא חזיתן נשי דמייתן חצביהו ויתבן אפומא דלחיא ולא אמרי להו ולא מידי אל
הנח לבנות ישר מוטב שיהו שונבין נאליהיו מזידין והני מילי בדרבנן אבל כדאורייתא
מתני וכן האשה מחטרתה בשבת הוא דאסור הא בחול שפיר דמי נימ
ריתני דלא כזלזל דתנן וכן היה הילל אומר לא תלוה אשה כסר לחטרתה עד שתעשנה דמים
ישכא יוקרו החטין ומיצאו באות לידי רבית אפי תימא הלל הא באתרא דקיץ דמיהו הא
באתרא דלא קיץ דמיהו ואם אינו מאמינו אתמר הלואת יום טוב רב יוסף א
לא נתנה ליתבע ורבי נתנה ליתבע רב יוסף אלא נתנה ליתבע דאי אמרת נתנה ליתב
אתי לכי נב רבא נתנה ליתבע דאי לא לא יהיב ליה ואתי לאימנויי משמחת יום טוב
תנן ואם אינו מאמינו מטה טליתו ואיבו אי אמרת בשל לא נתנה ליתבע משום הכי
מטה טליתו אצלו אי אמרת נתנה ליתבע אמאי מטה טליתו אצלו נתיב ליה ונתבעינ
דא לא בעינא דאיקום בדינא ודיינא מתיב רבא בר אבין השוחט את הפרה וחלקה בר
בראש השנה אם היה חדש מעובר משמט ואם לאו אינו משמט אי אמרת בשל נתנה
ליתבע משום הכי משמט דקרי ביה לא ניש אי אמרת לא נתנה ליתבע מאי משמט
שני התם דאיכא מילת למפרע וחול הוא תשמע מכאן ואם לאו אינו משמט מאי
אינו משמט דאי יהיבלית שקיל מכלל דרישא אי יהיב ליה לא שקיל ריטא צריך למימ
משמט אינו סוף לא צריך למימר ליה משמט אבי כדתנן המחזיר חוב בשמטת כסף
שיאמר לו משמט אני ואם אלו אין עדים יקבל הימנו שנ' זה דבר השמטה שמיט

רבא אוא שקיל משכונה דבהבר עולא מערים איערומי מתני וכן ערבי פסחי
אר יוח מקדיש אדם את פסחו בשבת וחגיגתו ביום טוב כמ מטייע ליה וכן ערבי
פסחי בירושלם וכו הכא במאי עסיק בממונה אחרים עמו על פסחו דמעיקר מקדיש וק
וקאי והתני אשעי הורף אדם אינר דועה הנבל אינו נותן לו טרה לפסחו ומקדישו
ויוצא בו התם נמי כיון דנבל אינו מקדישו מקדיש ליה מעיקר הא מקדישו קת הקדש
עלוי מדהבנן ומי אר יוח הכי והאר יוח הלכה כסתם משנה ותנן לא מקדישין ולא מחרימין לא ידעינן
ולא מובהין תרומה ומעשר כל אן ביום טוב אמרו קל וחו לשבת לא קשיא כאן בחובות
הקבועה לה זמן כאן בחובות שאין קבוע לה זמן מונה אדם מן הכתב מאיטע
לא תבביב נזיר שמא ימחוק אבי נזיר שמא יקרא בשטרי הדיוטות מאי ביניהו
איכ ביניהו דכת אכותל ומדלאי לאן דא שמא ימחוק לא חיישי למאן שמא יקרא חייש
ולמאן דא שמא ימחוק ליחוש שמא יקרא ותו שמא ימחוק לא חיישי והתנא לא יקרא
לאור הנר ו רבא אפי גבוה שתי קומות ואפי גבוה שתי מדעות ואפי עשרה בתים זו על
זו לא יקרא שא איכ ביניהו דכת אכותל ומתתאי למאן דא שמא ימחוק חיישי למאן דא
שמא יקרא לא חיישי נודא בשטרא לא מיחלף ולמאן דא שמא יקרא ניחוש שמא ימחוק
אא איכ ביניהו דחקיק אטבלא ואפינקס למאן דא שמא ימחוק לא חייש למאן דא שמא
יקרא חייש למאן דא שמא ימחוק ליחוש שמא יקרא וכי תימא טבלא ופנקס בשטרא לא
מיחלף והתנא מונה אדם את אורחיו כמה מבפנים וכמה מבחוץ וכמה מנות עתיד
להניח בפניהם מכתב שער נבי הכותל אבל לא מכתב שער נבי טבלא ופנקס הא טבלא
שעל נבי הכותל היכי דמי אילימא דכתב מכתב דכוותה שעל טבלא ופנקס דכת מכתב
מאי שנא הכא דשרי ומאי שנא הכא דאסר אא לאן דחייש מיחק וקתני מכתב שער הכותל
אין מכתב שער טבלא ופנקס לא לעולם דכת על הכותל ומדלאי ודקא קשי לך דרבא דרבא
תנאי היא דתנא מונה אדם את אורחיו ופרפרותיו מפיר אבל לא מן הכתב ראחא מתיר
מכתב שער נבי הכותל היכי דמי אילימא דכת אכותל ומתתאי ליחוש שמא ימחוק אא
לאו דכת אכותל ומדלאי ושמ דרבא תנאי היא שמ תנו רבנן אין רואין במראה בשב
ראחא מתיר במראה הקבועה בכותל מאי שנא קבועה בכותל אילימא אדהכי והכי מדבר
שאינה קבועה בכותל נמי אדהכי והכי מדבר הכא במראה של מתכת עסיק וכדרב נחמן
א רבה בר אכוה מפני מה אמרו מראה של מתכת אסורה מפני שאדם עשוי להשיבה
נימין המדודדלות תנו רבנן כתב המהלך תחת העורה ותחת דיוקנאות אסור

לקוותן בשבת ודיוקנה עמה אף בחול אסור להסתכל בה שנ׳ אל תפנו אל האלילים אל תפנו
אל מדעתכם · מתני · מפיס אדם עם בנו · עם בנו אין עם אדם אחר לא מאי
טע׳ דרב יהוד׳ א׳ שמו׳ דא׳ בני חבורה המקפידין זה על זה עוברין משום מדה ומשום משקל
ומשום מנין ומשום לוין ופורעין ביום סוב ובדברי בית הלל אף משום ריבית אי הכי בנו ובני
ביתו נמי בנו ובני ביתו היינו טע׳ דרב יהוד׳ א׳ רב דא׳ מותר לאדם להלוות לבנו ובני ביתו בתר
דלי להטעימן טעם רבית ולית הלכתא כותי׳ דיל אתי למיסרך אי הכי מנה גדולה כנגד מנה
קטנה נמי אין הכי נמי וחסורי מחסר והכי קתני מפיס אדם עם ביתו ועם בנו על השולחן ואפי׳
מנה גדולה כנגד מנה קטנה מאי טע׳ דרב יהוד׳ א׳ רב עם בנו ועם בני ביתו אין עם אחר לא
מאי טע׳ דרב יהוד׳ א׳ שמו׳ במה דב׳ אמו׳ בשבת אבל בחול מותר ומנה גדולה כנגד מנה קטנה
לאחר נמי אפי׳ בחול אסור מאי טע׳ משום קוביא · מטילין חלשים · מאי אבל לא
על המנות א׳ רב יעקב בריה דבתשמו׳ אבל לא על מנות של חול ביום טוב פש׳ מהו דתימא הואיל וכתי
ועמך כמריבי כהן אפי׳ מנה דחול נמי קמל · א׳ רב יעקב בריה דבתיעק׳ כל שחביריו נענש על ידו
אין מכניסין אותו במחיצתו של הב׳ מנלן אינם משום דכת׳ ואמר י׳ מי יפתה את אחאב ויעל
ויפל ברמות גלעד וכת׳ ויצא הרוח ויעמד לפני י׳ ואמר אני אפתה ואמר אליו במה ואמר
אצא והייתי רוח שקר בפי כל נביאיו ואמר צא וגם תוכל ואמרי מאי רוח ואר׳ יוח׳ זה רוח נבות
היזרעלי ומאי יצא א׳ לו הב׳ יצא ממחיצתי ממאי דיל התם היינו טע׳ משום דבר שקרים
לא יכין לנגד עיני · אל מהכא שבעת קלון מכבוד זה נבוכד נצר שתה גם אתה והערל זה ערקי
חדא דכולי קרא בנבוכד נצר כת׳ ועוד צדקיה צדיקא מאי הוה לה למעבד אנים מינס אל ארב
יהוד׳ מהכא דכת׳ גם ענוש לצדיק לא טוב לא רע וכת׳ כי לא חפץ רשע אתה ולא ינור
במגורך רע · ומאי משמ׳ דהאי חלשים לישנ׳ דפוריא דכת׳ איך נבדעת לארץ חולש ערלים
מאי חולש על גויים א׳ רבה בר רב הונא שהיה מטיל פור על גדולי מלכות לידע אי זה בן יומו למשכב
זכור · כל מדכי גויים כלם שכבו בכבוד איש בביתו אר׳ יוח׳ שנחן ממשכב זכור · ואר׳ יוח׳ כל ימיו
של אותו רשע לא נמצא שחוק בפי כל בריה שנ׳ נחה שקטה כל הארץ פצחו רנה מכל דעד
השתא לא הוה רנה · אר׳ יוח׳ אסור לעמד בביתו של אותו רשע שנ׳ ושעירים ירקדו שם ·
א׳ רב יהוד׳ א׳ רב בשעה שבקש אותו רשע לאותו צדיק כך נמשכה ערלתו שלש מאות אמה והתה
מחזרת על כל המסיבה שנ׳ שתה גם אתה והערל ערל בגימטריא תלת מאה הוו א׳ רב יהודה
בשעה שירד אותו רשע לגיהנם רעשו כל יורדי גיהנם אמרו למשול בנובא אולחלות כמותן
בא שנ׳ גם אתה חולית כמונו אלינו נמשלת יצתה בתקול ואמרה לו ממי נעמת דדה והשכבה

דא׳ רב יהוד׳ א׳ רב דא׳

אתהערליס בבור · איך שסתנונש שבתה מרהבה א״ר יהודה א״ר שבתה אומה האומ מדוד
והכא איכדא מאד הכא בלא מדה · ורבו יתיה הוספת לי א״ר ירמי בר אבא שרכב ארי ה
יקשר תנין בראשו לקים מה שנ׳ ונס חית השדה נתתי לו לעבדו · מתני׳ לא ישכו
אדם · מאי שנא הוא ומאי שנא חבירו א״ר בפפא חבירו גוי · מתקיף לה רב אשי פשיטא
אמירה לגוי שבות הוא אלא א״ר אשי אפי׳ תימא חבירו ישראל הא קמ״ל אין אדם לחבירו הנאה
שתעמד עמי לערב כמאן כר׳ יהושע בן קרחה דתניא לא יאמר אדם לחבירו הנאה שתעמד
עמי לערב ר׳ יהושע בן קרחה אומר אדם לחבירו הנאה שתעמד עמי לערב א״ר רבה ברחנא א״ר יוחנן
הלכה כר׳ יהושע בן קרחה · א״ר רבה ברחנא מאי טעמא ר׳ יהושע בן קרחה דאקרא ממצוא חפצך ודבר
דבר דיבור אסור הרהור מותר · ר״מ ליה רב אחא לרבא ומי א״ר יוחנן דיבור אסור הרהור מותר
אמ״ר הרהור לאו כדיבור דמי והא רבה ברחנא א״ר יוחנן בכל מקום מותר להרהר חוץ מבית הכס
ובית המרחץ שני התם דבעי והיה מחניך קדוש וליכא הכא נמי כתי ולא יראה בך ערות
דבר ההוא מיבעי ליה לכדרב יהודה א״ר דאגוי ערום אסור לקרות קריאת שמע כנגדו מאי
איריא גוי אפי׳ ישראל נמי דאמיבעיא קא״ל לא מיבעיא ישראל דודאי אסור אבל גוי דכתיב ביה בשר
חמורים בשרם אימ״ל שפיר דמי קמ״ל דאינהו נמי איקרו ערוה דכתי ועוות אביהם לא ראו ·
ודיבור מי אסור והא רב חסדא ורב המנונא דאמ״ר תרוייהו חשבונות של מצוה מותר לחשבם
בשבת ואר״ל עוז פוסקין צדקה לעניים בשבת ואר״ל יעק״ אר״ יוחנן מפקחין פקיח נפש בשבת
ואר״ל יעק״ בר אידי אר״ יוחנן הולכין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות לפקח על עסקי רבים בשבת
ותנא דבי מנשה אר״ שמו״ בר נחמני אר״ יוחנן הולכין לטרטיאות ולקרקסיאות לפקח על
עסקי רבים בשבת ותנא דבי מנשה משדכין על התינוקות ליארס ועל התינוק ללמדו סופר
ולדמדו אומנות שני התם אקרא ממצוא חפצך ודבר דבר חפצך אסורין חפצי שמים
מותרין · וא״ר יהודה א״ר שמו״ חשבונות של מה לך ושל מה בכך מותר לחשבן בשבת ·
תנא נמי הכי חשבונות שעברו ושעתידין להיות אסור לחשבן בשבת אבל מחשבין חשבו
של מה לך ושל מה בכך · ומינהו מחשבין חשבונות שאין עריכין ואין מחשבין חשבונות שעריכ
כיצד אם לחברו כך וכך פיערין הוצאתי עד שדה זו וכך דינ הוצאתי עד שדה זו אבל לא יאמר
לו כך הוצאתי וכך אני עתיד להוציא ולטעמי תקשי לך היא גופא אלא לא קשיא הא דאיכא
אגרא דאגירא נכיה הא דליכא אגרא דאגירא גביה · תנו רבנן מעשה בחסיד אחד ש
שנפרצה פרצה לתוך שדהו ונמלך עליה לגודרה ונזכר שהוא שבת ונמנע ולא גדרה ונעש
לונס ועלה בה צלף וממנה נתמלאה ופרנסה אנשי ביתו · מתני׳ אין מחשיכין ·

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0176
powered by DWork • Heidelberg University Library

ר׳ יהודה מותר לומר לחברו לכך פלני אינו הולך למחר שאם יש שם בורגנין הולך. תנן אין
מחשיכין על התחום לשכור פועלין ולהביא פירות בשל לשכור פועלין דבשבת לא מצי
אגר ולא להביא פירות לימר שאם יש שם מחיצות מביא משכחת לה בפירות המחוברין
והתני׳ אושעי׳ אין מחשיכין על התחום להביא תבן וקש בשל קש משכחת לה במחובר
ולא תבן היכי משכחת לה בתיבנא סריא. תשמר מחשיכין על התחום לקיח על עסקי המת
ועל עסקי כלה עד מתוכלה אין על עסקי אחר לא בשל אחר דומיא דכלה משכחת לה
למינן ליה אסא ולא מת מאי נינהו להביא ארון ותכריכין לימר כיון שאם יש שם מחיצות מביא
מת נמי משכחת לה למינן ליה גלימא. אבל מחשיך הוא. ואע״ג דלא אבדיל והא
ראינן אנטיגנוס משום ר׳ אגרי נאי אסור לעשות כלום שיבדיל וכי תימר דאבדיל בתפלה
והתנא המבדיל בתפלה ערך שיבדיל על הכוס וכי תימר דאבדיל על הכוס כוס בשדה מי איכ
תרגומ רב נתובר אמי קמי דרבא בין הנתות שנו אליה ר׳ אבא לרב אשי במערב אמרי הכי המבדיל
בין קדש לחול ועבדי ערכין ורב אשי כי הוינן בי רב כהנא ר׳ המבדיל בין קדש לחול ואפכיס סלתי
כלל לא אבא שאול. אבא שאול אהיא קאי אילימ ארישא קאי אין מחשיכין על התחום
לשכור פועלי׳ האי כל שאיני זכאי באמירתו אינו רשאי בחשיכתו מיבעי ליה ולא אסוף קאי
אבל מחשיך הוא לשמר ומביא פירות בידו האי כל שאיני זכאי בחשיכתו רשאי אני באמירתו
מיבעי ליה ולא אהא קאי דר׳ יהודה אשמו מותר לומר אדם לחברו שמור לי פירות שבתחו
ואני אשמר לך פירות שבתחומי וקא ליה אבא שאול לתני קמא מי לא מודית דמותר אדם
לו לחברו שמור לי פירות שבתחומך אמר כל שאני זכאי באמירתו רשאי אני להחשיך עליו
כלל לאתויי מאי לאתויי הא דתנו רבנן מחשיכין על התחום להביא בהמה היתה עומדת חוץ
לתחום קורא לה והיא באה ומחשיכין על התחום להביא ארון ותכריכין ואו לולך למקום כל
לא מצאת למקום פל הבא ממקום פל לך והבא ליבמה ואם לא מצאת במנה הבא במאתים
ר׳ יוסי או ובלבד שלא יזכור סכום מקח. גוישה כיא חלילין. מאי ממקום קרוב ת
אמקים קרוב ממש ושומ׳ אחיישינן שמא חוץ לחומה דנו ארבא דיק מתני כותי דשמו ודיקא
בריתי כותי דרב דיק מתני כותי דשמו דקת עשו ארון וחפרו קבר יקבר בו ישר אמר כסתמא שרי
הכא נמי בסתמא שרי בריתי כותי דרב דתניא עיר שישר וגויים דרין בה והיתה בה מרחץ המרחצת
כשבת אם רוב גויים רוחץ בה מיד ואם רוב ישר ימתין בכדי שיחמו מחצה על מחצה ימתין בכדי
שיחמו ר׳ יהודה או באמצי קטנה אם יש בה רשות רוחץ בה מיד מאי רשות ארבייתא ברי דרב
יהודה אם יש אדם חשוב שיש לו עשר עבדים שמחמין עשרה קומקמין בבת אחת רוחץ מיד.

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0177
powered by DWork • Heidelberg University Library

עשולו ארון. אמאי הכא נמי נימ ימתין בכדי שיעשו ג' עול בעומד באיסרטיא התיבה
קבר ארון אמאי איכ למי אר' אבהו במוטל על קברו. מתני' עושין כל ערכי המת
סכין והא רב יהודא שמו מעשה בתלמידו של ר' מאיר שנכנס אחריו לבית המרחץ בקש להדיח
לו קרקע אלו אין מדיחין לסוך לו קרקע אלו אין סכין קרקע בקרקע מי יחלף מתבקרקע אלא מיחלף
כלל אתוי מאי לאתויי הא דתנו רבנן מביאין כלי מיקר וכלי מתכות ומניחין לו על כריסו כדי
שלא יסרח ופוקקין נקבין כדי שלא יכנס בהן הרוח. ואף שלמה ג' בחכמתו עד שלא ירתק
חבל הכסף ותרוץ ונו' עד שלא ירתק חבל הכסף זו חוט השדרה ותרוץ בירת הזהב זה אמה
ותשבר כד על המבוע זו כרס ונרוץ הגלגל אל הבור זו פרש. וזריתי פרש על פניכם פרש ז
חגיכם א' רבהון לבני אדם שמניחין דברי תורה ועושין כל ימיהן כחגים. אר' לוי אר' פפי משמ
דר' יהושע דס כגון לאחר שלשה ימים כריסו של אדם נבקעת ונופלת לו על פניו ואוטול מה
שנתתי. מתני' אין מעמידין. תנו רבנן המעמיד עם יציאת נשמה הרי זו שופך
דמים משל לנר שהיתה כבה והולכת אדם מניח אצבעו עליו מידכבה. תנא ר' שמעון בן אל
הרוצה שיתעמעו עיניו שלמה נופחו יין בחוטמו ונותן לו שמן בין ריסי עיניו ואוחז בשני גודלין
והן מתעמעין מאליהן. תנא ר' שמעון בן אל תינוק בן יומו חי מחללין עליו את השבת אמר
תורה חלל עליו שבת אחת כדי שישמור שבתות הרבה דוד מלך ישראל מת אין מחללין עליו את
השבת דכיון שמת נעשה בטל מן המצות והיינו דאר' יוחנן מאי דכתי במתים חפשי כיון שמת אדם
נעשה חפשי מן המצות. תנא ר' שמעון בן אל תינוק בן יומו חי אין צריך לשמרו מן החולד
והעכברים עוג מלך הבשן מת צריך לשמרו מן החולדה והעכברים שנ' ומוראכם וחתכם יהיה
על כל חיות הארץ כל זמן שאדם חי אימתו מוטלת על הבריות כיון שמת בטלה אימתו א' רב פפא
נקיטי אדיא אבתרי לא נפיל והא חזינן דנפיל ההוא גברא מרבנן לא מעני והא חזינן דמעני אהדורי
עד שנדמה לו כבהמה שנ' אדם ביקר בלילין נמשל כבהמות נדמו. אר' יוח' אסור לאדם
שישן בבית יחידי בלילה דאר' יוח' כל הישן יחידי בלילה אחזתו לילית. תנא ר' שמעון בן אל
עשה עד שאתה מוצא ומצוי לך ועודן בידך ואף שלמה ג' בחכמתו וזכור את בוראך בימי בחורותך
ונו' עד שלא יבאו ימי הרעה אלו ימי הזקנה והגיעו שנים אשר אין חפץ בהן אלו ימי המשיח שאין בהן
לא זכות ולא חובה ופליג דשמו' דא' אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכיות בלבד
שנ' כי לא יחדל אביון מקרב הארץ. תנא ר' אל הקפר ברבי אל לעולם יבקש אדם רחמים על
מדה זו שאם הוא לא בא בנו לא בא בנו בן בנו שנ' כי בגלל הדבר הזה ותני דבי ר' ישמע
נלגל הוא שחוזר בעולם. א' רב יוסף נקיטי עורבא מרבנן לא מעני והא חזינן דמעני אהדורי

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0178
powered by DWork • Heidelberg University Library

אפי׳ לא מהדר׳ אליה דבחייא לדבריתנו כי אתי עשא לפתחא איקדימו ליה ריפתא כי היכי
דליקי לברך אמר ליה מילטקא לייטת להו אלה קרא כתבי במלה הדבר הזה נלבל הוא שחזר
בעולם תנא רבן גמליאל אומר דבר ונתן לך רחמים ורחמך והרבך כל המרחם על הבריות מרחמין
עליו מן שמים וכל שאינו מרחם על הבריות אין מרחמין עליו מן השמים׳ עד אשר לא תחשך
השמש אור וגו׳ אשר לא תחשך השמש זו פדחת והאור זו החוטם והירח זו הנשמה והכוכבים
אלו הלסת ושבו העבים אחר הגשם זו מאור עינו של אדם שהולך אחר הבכי׳ אשמו האי דמעת
עד ארבעים שנין הדרא מכאן ואילך לא הדרא׳ אר נחמן האי כוחלא עד ארבעין שנין מרווח מיכן
ואילך אפי׳ לא מאכסנא דגרדאי איקומי מוקים ארווחי לא מרווח מאי קמ׳ל דכמה דאלים
כוחלא טפי ניל׳ רחנינא שביבא ליה ברתא לא הוה בכי עלה אמר ליה דביתהו תרנגולתא
אפקת מביתא׳ אליה תרתי תיכלא ועיורא סבר לה כי האי דאר׳ יוסי בן קיסרתא שש
דמעותהן שוש יפות ושלש רעות שלבבי ושל עשן ושל בית הכסא רעות שלשחוק ושל
סם ושל פירות יעת׳ ביום שיזועו שומרי הבית וגו׳ ביום שיזועו שומרי הבית אלו הכסלים
והערלות והתעותו אנשי החיל אלו השוקים ובטלו הטוחנות אלו השנים וחשכו הרואות באחבי
אלו העינים׳ אליה קיסר לר׳ יהו׳ בן חנינא מאי טעלא אתית לבי אבידן אליה סוד תלג סחרנוהי
גליהן כלבוהי לא נבחין טחטוהי לא טחנין בי רב אמרי דלא אבידנא בחישנא׳ תנא ל יוסי
בן קיסמא אם טבן תרתי מתלת ווי לחדא דאזלא ולא אתיא ומאי ניהו ינקותא׳ ינקותא כלילא
דוורדא סיסתא כלילא דחלפי׳ תנא משמי׳ דר׳ מאיר דיק בבכי ותשכח בגרי שנ׳ ונשבע
לחם ונהיה טובים׳ אליה שמו לרבי יהוד שיננא שרי שקיך ועיילי מהמא עד ארבעין שנין
מיכלא מעלי מכאן ואילך משתיא מעלי׳ אליה ההוא בוזא לר׳ יהו׳ בן קרחא מהנא לקן
לקרחינאה כמה הוי אליה כמהכא לבוזה כרחא קרחא בארבעה איכא שלתא בתמניא חזיה
דלא סיים מסאני אליה דעלסוס מלך דעל חמר בן חדין דמנעל ברגליהי בראינש
דלא הא ולא הא חפיר וקביר טב מינה אליה תלת אמרתלי תלת שמעת הדרתפנים זקן שמח
לבב אשה נחלת׳ בנים בדוך המקום שמנע אותו האיש מכולן אליה קרחא מעי איכא
שליפא תוכחה׳ אליה דלר׳ שמעון בן חלפתא מפני מה לא הקברנו פניך ברגל כדרך שהקברו
אבותי את אבותיך אליה סלעים נעשו גבוהים קרובים נעשו רחוקים שתים נעשו שלש מטים
שלום בבית בטל׳ וסגרו דלתים בשוק אונקיו של אדם בשפלקול הטחנה בשביל קרקבן
שאינו טחן ויקום לקול העפור שאפי׳ עפור דרוד מנעוריו משנתו וישחו כל בנות השיר
שכל שרים ושרות דומות עליו כשיחה אף ברזלי הנלעדי אלדוד בן שמונים שנה אנכיהום

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0179
powered by DWork • Heidelberg University Library

האדעבין טובלרע מכאן דעת שלזקנים משתנות ואם אטעם את אשר אוכל מכאן ושפתי
מתרפטות ואם אשמע בקול שרים ושרות מכאן שאזניהם מתכבדות בקול שרים שרות
מיכאן שכל שירים רומין עליו כשיחה · רב א ברזירי הגלעדי שטוף בזימה היה שטוף
בזימה זקנה קופצת עליו · א רב ברזירי הגלעדי שקרא הוה דהא אמתא דבי ר בושעין ?
יתרתן שכן הוה והות טעימת קדירה · תנא ר ישמעאל בר יוסי אומר תלמי חו כל זכן
שמזקינין חכמה מיתוספת בהן שנ בישישים חכמה אבר עמי הארץ כל זמן מזקינין
טפשות מיתוספת בהן שנ מסיר שפה לנאמנים וטעם זקנים יקח · גם מגבון אן שאפי
נבשושית קטנה דומה עליו כהרי הרים · וחתחתים בדרך כשמהלך בדרך נעית לבותיהם
תוהים · ויכן השקד זה קליבוסת ויסתכל החגב או העגבות ותפר האביונה חמדה · רב
כהנא הוה פסיק סדרא קמי דת כי מטי האי פסוקא איתנח רב א שמ מי בל חמדה דרב ·
א רב כהנא מאי דכתי כי הוא אמר ויהי זו אשה הוא עזה ויעמד זו בנים · הא אשה חמת
מלא עזאה וטיה מלא דם והכל רצין אחריה · כי הולך האדם אל בית עולמו מלמד
שכל עדיק עושין לו מדור לפי כבודו משל למלך בשר ודם שנכנס הוא ועבדיו למדינה
אחת כשהן נכנסין נכנסין בשער אחד וכשהן רצין נותנין לכל אחד ואחד מדור לפי כבודו ·
א ר יצחק מאי דכתי כי הילדות והשחרות הבל דברים שעוביה אדם בעת ילדותו משחירין
פניו בעת זקנותו · א ר יצחק קשה דומה למת כמחט בבשר מי שיוציא אך בשרו עליו יכאב ·
א רב חסדא נפשו של אדם מתאבלת עליו כל שבעה שנ ונפשו עליו תאבל · א רב יהודה מת
שאין לו מנחמין הולכין עשרה בני אדם ויושבין במקומו · ההוא דיתיב בשיבותיה דרב
יהודה ולא הוה ליה מנחמין כל יומא דבר עשרה בני אדם ויתבי בדוכתיה איתחזי בחולמיה
ולא ליה תנוח דעתך שהנחת דעתי · א ר אבהו כל שאו בפני המת יודע עד אימת עד שיסתום
הגולל פליני בה ר חייא ור שמעון ברבי חד א עד שיסתם הגולל וחד א עד שיתעכל הבשר
מאן דא עד שיתעכל הבשר דכתי אך בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל מאן דא עד שיסתם
הגולל דכתי וישוב העפר אל הארץ והרוח תשוב אל האלהים · תנו רבנן והרוח תשוב אל
האלהים אשר נתנה תנה לו כמי שנתנה לך משל למה הדבר דומה למלך שחילק בגדי מלכות
לעבדיו פקחין שבהן קפלום והניחום בקופסאות שבהן מלוכלכין ועשו בהן מלאכה לימים
בקש המלך את בגדיו פקחין שבהן החזירום כשהן מגוהצין טפשין החזירום מלוכלכים
שמח המלך לקראת פקחין ובעס לקראת טפשין על פקחין א כלי יתנו לאוצר והם ילכו
לביתן לשרוש ועל טפשין א כלי יתנו לכפיסה והן יחזרו באיסורין אף הבה עלינו שלו

יכ

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0180
powered by DWork • Heidelberg University Library

צדיקים הוא אי יבא שלום ינוחו על משכבותן ועל נשמתן הוא אי והיתה נפש צרורה
בצרור החיים ועל רשעים הוא אי אין שלום אמר יי לרשעים ועל נשמתן הוא אי ונפש
אויבך יקלענה בתוך הקלע תנא ר׳ אי נשמתן של צדיקים גנוזות תחת כסא הכבוד
שנ׳ והיתה נפש אדני צרורה בצרור החיים ושל רשעים זוממות והולכות ואין להן מנוחה שנ׳
ואת נפש אויביך יקלענה אליה רבא לרב נחמן של בנינו מאי אליה השתא אינו שכיב
לא אמר ליה מילתא הכי א׳ שמו אי לדומה נמסרות לא הללו ישנן מנוחה והללו
אין להן מנוחה אר׳ רבמרי עתידי צדיקי דהוו עפרא ע׳ ושוב העפר אל הארץ כשהיה
הנהו סכולאי דהוו קפלי בארעא דרב נחמן עדים בהו לאתאי ב׳ ישי אתו ואמרו ליה
לרב נחמן נהים בן נברא אליה מינו מר אליה אנא אתאי ב׳ ישי אליה ולא אר׳ רב מרי
עתידי צדיקי דהוו עפרא אליה מנו מרי דלא ידענא אליה יהא קראתא ושוב העפר
אל הארץ כשהיה אליה האקרייך קהלת לא אקרייך משלי שנ׳ ורקב עצמות קנאה
מי שיש לו קנאה בלבו עצמותיו מרקיבין ושאין לו קנאה בלבו אין עצמותיו מרקיבין
בשעה וחזייה דאית ביה משעשא אליה קאי מר בני ביתא אליה בלית דעתך דאפי נמאי
לא איחרו לך דרת יידעת כי אני יי בפתחי את קברותיכם אליה והכת כי עפר אתה
ואל עפר תשוב אליה שיעה אחת קודם תחיית המתים אליה ההוא מינא לר׳ אבהו אי
אמרי׳ נשמתן של צדיקים גנוזות תחת כסא דבכור אובא טמיא היכי אסקיה לשמו
בעיבא אליה בתוך שנים עשר חדש ההד דתנא כל שנים עשר הנוף חיים ונשמה
עודה ויורד לאחר שנים עשר חדש הנוף בטל והנשמה עודה ואינה יורדת אר׳
יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב ש מהספידו של אדם ניכר אם בנו עולם
הבא אם לאו אינו והא אליה רב לשמואל בר שילת אחים הספידא דהתם מאי כנא לא יקשי
הא דמחכו ליה ואחים הא דמחמו ליה ולא אחים אליה אבי לרבא כגון את דסגי לך
כולהו בני פומבדיתא מאן אחים הספידא אליה מיסתאי אתו ובה ברבר חנה
כשא מינה לאלעזר ורב מר חנן אי זהו בן העולם הבא אליה אזניך תשמענה
דבר מאחריך לאמר זה הדרך לכו בה כי תאמינו וכי תשמאילו לחנן כל שדעת
רבותיו נוחה הימנו אינ דא בעו מינה מר אינו ור אלעזר ורב מר חנן אי זהו בן
העולם הבא כל שדעת הבריות נוחה הימנו וסבבו בשוק הסופרים בני בילא
אמרי עשה דברים לבני מסתר בני יהודה אמרי עשה דברים לאחר מיתתך ולא

פליני מר כי אתריה ומר כי אתריה · תנן התם ר׳ לעזר אומר שוב יום אחד לפני מיתתך שלא
תלמידיו אתר׳ ליעזר וכי אדם יודע איזו יום ימות אלא כל שכן ישוב היום שמא ימות למחר
ונמצאו כל ימיו בתשובה ואף שלמה אמר בחכמתו בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על
ראשך אל יחסר בכל עת יהיו בגדיך לבנים זה תשובה ושמן על ראשך אל יחסר אלו מעשים
טובים אמר רבן יוחנן בן זכאי משל למלך בשר ודם שזימן את עבדיו ולא קבע להן זמן פקחין
שבהן קושטין עצמן וישבו על פתח הבית ואמרו כלום חסר מבית המלך כלום טפשין
שבהן אולו ועשו מלאכה אמרו כלום יש סעודה שאין בה טרח פתאום בקש המלך את
עבדיו הלוו נכנסין מקושטין והללו מלוכלכין שמח המלך לקראת פקחין וכעס לקראת
טפשין אמר הללו ישבו ויאכלו וישתו והללו יעמדו ויראו זיותא׳ חתנו של ר׳ מאיר אמר משמ׳
ר׳ מאיר ולואי שהללו עומדין שאין להן בושה שתראין כשמשין אלא ולואי ישבין הללו
אוכלין והללו תעביס הללו שותין ושמחין והללו צמאים ועצבין שנ׳ לכן כה אמר יי הנה
עבדי יאכלו ואתם תרעבו עבדי ישתו ואתם תצמאו עבדי ירנו מטוב לב ואתם תצעקו מכאב
לב׳ דבר אחר בכל עת יהיו בגדיך לבנים אלו ציצית ושמן על ראשך אל יחסר אלו תפלין :

הזרן ערך שוא אדם מחביריו · מי שהחשיך בדרך ניתן כיסו לנכרי
ואם עמו נכרי מניחו על החמור הגיע לחצר החיצונה נוטל את הכלי
הניטלין בשבת ושאין ניטלין סתיר הנרות והשקין נופלין · מתירין פקיעי עמיר לפני
הבהמה ומפספסין את הכסיס אבל לא את הזירין אין מוסקין את השחת ולא את החרובי
לפני הבהמה בין דקה בין גסה ר׳ יהודה מתיר בח דובין לדקה · אין אובסין את הגמל
ולא דורסין אבל מלעיטין ואין מאמירין את העגלים אבל מלעיטין ומהלקטין לתרנגולין
ונותנין מים למורסן אבל לא לגובלין · אין נותנין מים לפני דבורים ולפני יונים שבשובך
אבל נותנין לפני אווזין ותרנגולין לפני יוני הרדסיות · מחתכין את הדלועין לפני הבהמ
ואת הגבינה לפני הכלבים ר׳ יהודה אומר אם היתה גבינה מערב שבת אסורה מפני שאינה מן
המוכן · מפירין נדרים בשבת ונשאלין לנדרים שהן לצורך השבת · פוקקין את הס
המאור ומודדין את המטלית ומודדין את המקוה מעשה בימי אביו של ר׳ עקיבא ובימי אבא
שאול בן בטנית שפקקו את המאור בטפיח וקשרו את המקירה בגמי ולידעאם יש בנ
בגיגית פותח טפח ואם לאו ומדבריהם למדנו שפוקקין ומודדין וקושרין בשבת ·

סליק פרקא מי שהחשיך · מאי טעם שרו ליה רבנן למיתב כיסו

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0182
powered by DWork • Heidelberg University Library

לנכרי דקים הוו לרבנן דאין אדם מעמיד עצמו על ממונו ואי לא שרית ליה אתי לאתויי
ארבע אמות ברשות הרבים אר"א דוק כיסו אבל מצאה לא פשי כיסו תנן מהו דתימא הוא
דאפי' מצאה והאי דקתני כיסו אורחא דמילתא קתני קמ"ל ולא אמרן אלא דלא אתא לידיה
אבל אתא לידיה ככיסיה דמי איב דאמ' בעי רבא מצאה הבאה לידו מהו בין דאתא לידיה
כביסיה דמי או דילמא כיון דלא טרח בה לא אתי לאתויי ארבע אמות ברשות הרבים תיקו

אין עמו נכרי סע"ד אין עמו נכרי האיש עמו נכרי לנכרי יהיב מאי טע' חמור אתה
מצוה על שביתתו גוי אין אתה מצוה על שביתתו חמור חרש שוטה וקטן אחמור כעין
ליה הני אדם והני לאו אדם חרש ושוטה לחרש לא יהיב לשוטה יהיב שוטה וקטן לשוטה
יהיב לקטן לא יהיב איבעי להו חרש וקטן מאי איב דל"ש לא תיבעי לך דתנ' ר' יצחק
א' משום ר' ע' תרומת חרש לא תצא לחולין מפני שהוא ספק כ' תיבעי לך איב דרבנן חרש
חמשה לא יתרומו ואם תרמו אין תרומתן תרומה אוהן חרש שוטה וקטן והתורם את שאינו
שלו והנכרי שתרם את שלישראל אפי' בדשות אין תרומתו תרומה מאי לחרש יהיב ליה דקטן
אתי לכלל דעת או דילמא לקטן יהיב דחרש אתי לאיחלופי בגדול פקח איב דאמ' לקטן יהיב
ליה ואיב דאמ' לחרש יהיב אין שם לא נכרי ולא חרש שוטה וקטן ולא חמור מאי אר' יצח
עוד אחרת היתה ולא רצו חכמי לגלותה מאי היא מוליכו מ' פחות פחות מארבע אמות
ואמאי לא רצו לגלותה כבוד אים הסתר דבר הכא מאי כבוד אים הסתר דבר איב דילמא אתי
לאתויי ארבע אמות תנא ר' אליעזר בן יעקב גדשוסאה ר' יהושע בן יעקב מחקוסאה
משל לר' אליעזר למה דומה לקופה מלאה קשואין אדם נותן לתוכה חברו והיא מחזקת
משל לר' יהושע למה דומה לעריבה מלאה דבש אדם נותן לתוכה אגוזים ורמונים מקשה

אמר אין עמו נכרי מניחו על החמור והלא מחמר הוא ורחמ' אלא תעשה מלאכה
אתה ובהמתך אר' אדא בר אהבה מניחו עליה כשהיא מהלכת והא אי אפשר דלא קימא
פורתא וקאתי למעבד עקירה והנחה תנא כשהיא מהלכת מניחו עליה כשהיא עומדת
נוטלו הימנה אי הכי אפי' חבירו נמי אר' פפא כל שבנוסו חייב חטאת בחבירו פטור אבל
אסור וכל שבחבירו פטור אבל אסור בחמורו מותר לכתחלה אר' אדא בר אהבה בהא היתה
חבירתו מונחת על כתפו ורץ תחתיה עד שמגיע לביתו דוק רץ אבל קלי קלי לא מאי טע'
כיון דלית ליה חבירא אתי למעבד עקירה והנחה סוף סוף כ' מטי לביתיה אי אפשר דלא
קאי וקא מעיל מרשות הרבים לרשות היחיד סוף סוף כ' מטי לבית דזריק ליה מלאחריך

א"ר מאיר חמא המחמר אחר בהמתו בשבת בשוגג חייב חטאת במזיד חייב סקילה מאי טע
דכתי לא תעשה כל מלאכה אתה ובהמתך בהמתו דומיא דידיה מה הוא בשוגג חייב חטא
במזיד סקילה אף בהמתו נמי בשוגג חטאת במזיד סקילה · א"ר בשתי תשובות בדבר חדש
דכתי תורה אחת יהיה לכם וגו' הוקשה כל התורה לעון מה עון עד דעביד מעשה בנועיד
הכא נמי עד דעביד בנועיה ועוד תנן המחלל את השבת בדבר שחייבין על שגגתו חטאת
חייב על זדונו סקילה לאו מכלל דאיכא דאין חייבין על זדונו סקילה ולא על שגגתו חטאת
ומאי נינהו מחמר לא תחומין ואיב דר עקיב הבערה ואיב דר יוסי · רב זבד מתני הכי א"ר מאיר
בר חמא המחמר אחר בהמתו בשבת בשוגג אינו חייב חטאת במזיד חייב סקילה מתיב
רבא המחלל את השבת בדבר שחייב על שגגתו חטאת חייב על זדונו סקילה הא אין
חייבין על שגגתו חטאת אין חייבין על זדונו סקילה מי קתני אין חייבין דיל הכי קא בדבר
שחייבין על שגגתו חטאת חייבין על זדונו סקילה ויש דבר שאין חייבין על שגגתו חטאת
וחייבין על זדונו סקילה ומאי נינהו מחמר · רבה אחוה דרב מרי ואמלה אחוה דמרי בר
רחל מתני לה להאי שמעתא משמי דר יוחנן לפטורה א"ר יוח' המחמר אחר בהמתו לטוד
מכלום בשוגג לא מיחייב חטאת דהוקשה כל התורה לעון במזיד לא מיחייב סקילה דתנן
המחלל את השבת בדבר שחייבין על שגגתו חטאת חייבין על זדונו סקילה הא אין חייבין
על שגגתו חטאת אין חייבין על זדונו סקילה בלאו נמי לא מיחייב דהוה ליה לאו שניתן
לאזהרת מיתת בית דין וכל לאו שניתן לאזהרת מיתת בית דין אין לוקין עליו ואי למאן דא
לוקין ליכתוב רחמנא לא תעשה כל מלאכה ובהמתך אתה לרבות לי הוא מיהו כי עביד מיחייב
בבהמתו לא מיחייב · הניע לחצר · א"ר הונא היתה בהמתו טעונה כלי זכ
זכוכית מביא כרים וכסתות ומניח תחתיה ומתיר חבלים והשוקין נופלין והאנו תנן ניטר
את הכלים הניטלין בשבת כי א"ר הונא בקרנא דאומנא דלא חזיא ליה והא מבטל כלי
מהיבנו בשליפי זכוכי מתיבי היתה בהמתו טעונה טבל ועששית מתיר את החבלים
והשוקין נופלין אעפ שמשתברין התם בכלי דאיכא דאיכא נמי דקת דומיא דטבל מה טבל
דלא חזי אף הא נמי דלא חזי ומאי אעפ שמשתברין מהו דתימא להפסד מועט נמי ח
חששו קמ"ל · תנא ר שמעון בן יוחאי אם היתה בהמתו טעונה שליף של תבואה
מניח האשו תחתיו ומסלקו לצד אחד והוא נופל מאליו תמוהו של תנן נמלי היתה
טעונה דבש ולא רצה לפורקו עד מוצאי שבת למוצאי שבת מותר והאיכן תנן ניטר

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0184
powered by DWork • Heidelberg University Library

אתהכלים הנטרין בשבת כשהדביש לכמאי חזי לכתיתא דגמרי יתיר חבלים והש
והשקין נופלין מצטרי זיקי יביא כרים וכסתית ויניח תחתיהן מטונפי וקא מבטל
כלי מהיכנו והאיכא עמר בעלי חיים דרבנן אבי אשכחיה לרבא דקא משיפשה
לבעיה אנבא דחמרא אליה קא משתמש כמר בבעלי חיים ותנן אין רוכבין על גבי
בהמה אליה עדדין נינהו ועדדין לא גזרו בהו רבנן ומנא תימרא דעדדין לא גזרו
בהו רבנן דתנן מתיר הכלים והשקין נופלין מאליו מאי לאו בחוור גוולקי דהוו
להו עדדין לא באוור גוולקי אי נמי בלכתא ומתני' איתיביה שתים בידי אדם
ואחת באילן או שתים באילן ואחת בידי אדם כשירה ואין עולין לה ביום טוב
מאי לאו דחקבאילן וסיכך ביה דהוה ליה עדדין ועדדין אסור לא דכפייה לאוקי
ואנח סיכוך עליה דקא משתמש באילן גופיה איהכי אימ סוף שלש בידי אדם
ואחת באילן כשירה ועולין לה ביום טוב ואי דאכפייה לאילן אמאי עולין לה
ביום טוב לא מאי עדדין אסורין סוף סוף אמאי עולין לה ביום טוב לא התם בנוזא
ופרסכנא דאילן גופיה דוקן בעלמא שוויה דייק נמי דקתני זה הכלל כל שאילו יז
ינטל האילן ויכורה לעמוד עולין לה ביום טוב שמע מינה ליומ כתנאי אין
עולין לה ביום טוב ר' שמעון בן אלעזר אומשום ר' מאיר עולין לה ביום טוב מאי לאו
בהא קמיפלגי דמר סבר עדדין אסורין ומר סבר עדדין מותרין לא אביי דכולי עלמא
עדדין אסורין והכא בעדי עדדין קמיפלגי מר סבר עדי עדדין אסורי ומר סבר
עדי עדדין מותרין רבא א"ל מאן דאסר בעדדין אסר נמי בעדי עדדין ומאן דשרי
בעדי עדדין עדי נמי בעדדין איתיביה רב משרשיא לרבא נעץ יתד באילן
ותלה בה כלכלה למטה מעשרה טפחים עירובו עירוב למעלה מעשרה טפח
אין עירובו עירוב טעמא דנעץ יתד באילן האלא נעץ אפילו למטה מעשרה
אין עירובו עירוב והא האי תנא דקאסר בעדדין ונקא שרי בעדי עדדין לא רבא
הכא בכלכלה דהוקה באילן עסיקי דבהדי דשקליה לעירוב קא מניד ליר
לאילן וקא משתמש באילן גופיה והילכתא עדדין אסורין עדי עדדין מותרי
א"ר אשי השתא דאמרת עדדין אסור האי דרבא דמי דלא לינחיה אינש
אדיקלא דהוה ליה עדדין אלינחיה אגוזא וכי סליק לא לינח כרעיה אגוזא
אלינח אקנים מתירין פקיעי עמיר א"ר הונא הן הן

פקעין הן הן כיפין פקיעין תרי כיפין תלת זירין דארזי והכי קא מתירין פקעי עמיר לפני
בהמה ומפספסין והוא הדין לכיפין אבל לא את הזירין לא לפספס ולא להתיר ארב
חסדא מאי טעם דרב הונא קסבר למטרח באוכלא טרחינן שוויי אוכלא לאמשוינן
רב יהודא הן הן פקיעין הן הן זירי פקיעין תרי זירין תלתא כיפין דארזי והכי קאמר
מתירין פקעי עמיר לפני הבהמה אבל פספוס לא וכיפין פספוס נמי מפספסינן
אבל לא הזירין לפספס ולא להתיר ארבא מאי טעם דר יהודא קסבר שוויי אוכלא
משוינן מטרח באוכלא לא טרחינן תנן אין מרסקין את השחת ואת החרובין
לפני בהמה בין דקה בין נסה מאי לאו חרוב דומיא דשחת מה שחת דרכיכא
אף חרוב דרכיך אלא לא טרחינן באוכלא תיובתא דרב הונא אלא לא שחת
דומיא דחרוב מה חרוב דאשון אף שחת דאשון והיכי משכחת לה בעלי זוטרי
תשמע ר יהודא מתיר בחרובין לדקה לדקה אין לנסה לא אי אמרת בשלמא תנאה
סבר מיטרח באוכלא לא טרחינן שוויי אוכלא שוינן היינו דקא ר יהודא חרובין
חרובין לדקה נמי שוויי אוכלא הוא ומותר אלא אי אמרת תנא קמא סבר שוויי
אוכלא לא משוינן מטרח באוכלא טרחינן ר יהודא מתיר בחרובין לדקה וכרשנן
לנסה מי סברת דקה דקה ממש לא מאי דקה נסה ואמאי קרי ליה דקה דיקא
ואכלה והא מדקתני רישא בין דקה בין נסה מכלל דר יהודא דקה ממש קא קשיא
תשמע מחתכין את הדלועין לפני הבהמה וחותכין את הגבילה לפני הכלבי
מאי לאו דלועין דומיא דגבילה מה גבילה דרכיך אף דלועין רכיכין אלא טרחינן
באוכלא ותיובתא דרב יהודא אלא לא גבילה דומיא דדלועין מה דלועין
דאשון אף גבילה דאשונה והיכי משכחת לה בבשר פילי אי נמי בגרי זוטרי
תשמע דתני חנן מנהרדעא מפרכין תבן ואספסתא ומערבין אלא טרחינן
באוכלא תבן בתיבנא סריא אספסתא בעלי זוטרי אין אובסין
מאי אין אובסין ר יהודא אין עושין לה אבוס בתוך מעיה מי איכא
כי האי גונא אין דא רב יהודא מדלתי לדידי חזי לי ההוא טייעא דאכליה כורא
ואטעניה כורא אין מאמרין אי זהו המראה ואי זהו הלעטה
ר יהודא המראה למקום שאינה יכולה להחזיר הלעטה למקום שיכולה להחזיר
רב חסדא אמר אידי ואידי למקום שאינה יכולה להחזיר המראה במלי הלעטה ביד

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0186
powered by DWork • Heidelberg University Library

מתיב רב יוסף מהלקטין לתרנגולין ואין צריך לומר שמלקטין ואין מלקטין ליום
שובך וליוני עלייה ואין צריך לומר שאין מהלקטין מאי מלקטין ומאי מהלקטין אילמא
מהלקטין דספק ליד יה מלקטין דשדי ליה קמיה אליום שובך ויוני עלייה משדא
קמיהו נמי לא אלא מהלקטין למקום שאינה יכולה להחזיר מלקטין למקום שיכולה
להחזר מכלל דהמראה בכלי ותיובתא דרב יהודה אלא רב יהודה לעולם מהלקטין דספק
ליה בידיה מלקטין דשדי ליה קמיה ודקא קשיא לך יוני שובך ויוני עלייה משדא
קמיהו נמי לא הני מזונותן עליך והני אין מזונותן עליך כדתנא נותנין מזונות
לפני הכלב ואין נותנין מזונות לפני חזיר ומה הפרש בין זה לזה הני מזונותן
עליך והני אין מזונותן עליך אלא אשי מתניתין נמי דיקא דקתני אין נותנין מים לפני
הדבורים ולפני יונים שבשובך אבל נותנין מים לפני אווזין ותרנגולין ולפני יונב
הרדסיאות מאי טעם לאו משום דהני מזונותן עליך והני אין מזונותן עליך ולמה
ולטעמיך מאי איריא מים אפילו חיטי ושערי נמי לא אלא שני מים דשכיחי
דרש ר יוסי אפיתחא דבי נשיאה מאי דכתיב ודעו עדים דין דלים ודע הקבה בכלב
שמזונותן מועטין לפיכך משהא אכילתו במעיו שלשה ימים סתגן כמה תשהא
אכילתו במעיו ויהא טמא בכלב שלשה ימים מעת לעת ובעופות ובדגים כדי
שתפול לאור ותשרף אלא רב המנונא שמע מיניה אורח ארעא למשדא אומצא למלב
וכמה אתמרי משום אודניה וחוטרא בתריה הני מילי בדבדא אבל במתא לא
מאי טעמא למסרך אלא רב פפא לית דענא מכלבא ולית דעתיר מחזירא
תנא כותיה דרב יהודה אי זהו המראה ואי זהו הלעטה המראה מתיצין ופוד
ופותחין את פיה ומאכילין כרשינין ומים בבת אחת הלעטה מאכילה
מעומד ומשקה מעומד ונותנין לה כרשינין בפני עצמן ומים בפני
עצמן ונותנין מים למורסן אביי אמרתה
לשמעתא קסיה דמר מתני מני ולא ר יוסי בר יהודה היא קמיה
דרב יוסף ולא ר יוסי בר יהודה היא דתנן אחד הנותן את הקמח
ואחד נותן את המים האחרון חייב דברי ר יוסי בר יהודה אם
אינו חייב עד שיגבר דילמא לא היא עד לא קא ר יוסי בר יהודה

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0187
powered by DWork • Heidelberg University Library

התם אלא קמח דבר גיבור הוא אבל מורסן דרבנן ברגיבור הוא לאפי ר יוסי מודה
תשמע דתנא בהדיא אין נותנין מים למורסן דברי ר יוסי בר יהודה אומר נותנין
תנו רבנן אין גוברין את הקלי ויש אומרים מאן יש אומרים ר חסדא ר יוסי בר יהודה
הוא והני מילי הוא דמשנה היכי משנה ר יהודה יד על יד ושיין שבוחשין אדרך
השתית ושותין זיתוס המערי והאמרת אין גוברין לא קשו האבעבה האברכה
והני מילי הוא דמשני היכי משני ר יוסף בחור נותן את החוכין ואחר כך נותן את
השתית בשבת נותן את השתית ואחר כך נותן את החוכין לוי בריה דרב הונא
אשכחיה דבי נשיאה דקא נבל וספיליה לתרי בטש ביה אתא אבוה אשכחיה
אליה הכי אבוה דאימיה משמיה דרב כהנא ואיתמיה בר אבא גוברין ולא מוסיפין
ודלא לקיטו ברישניה מלקיטין ידיה ביד והני מילי הוא דמשני היכי משני ר ביתמי
ברשלמיה משמיה דאבי שתי ועבד והאלא מיעבד שפיר ר יהודה מנערו בכרי
כת אפינקסיה דזעירי אמרית קדש ר ימר חנא מיהו רגבל אלי אסור מהו לפרק
אלי מותר ר אבא אשי חד תרי קמיתרי שפיר דמי תלת קמי תרי אסור
רב יוסף אפי קב אפי קבים עולא אפי כור אפי כורים כתו אפינקסיה
דלוי אמרית קדש ר ימר תבינו הקדוש על דהוו גברין שתית בבכר והוה עוזר
ר ולית דשמע ליה ולית חילא בידיה למיסר מאר יוסי בר יהודה מת אפינקסיה
דר יהושע בן לוי האי מאן דבחד בשבא יהא גבר ותא חדא ביה מאי ולא חדא
ביה אילימא לא חדא ביה לטיבו והא רב אשי אנא בחד בשבא הואי אנא ולא
חדא ביה רבישו והא רב אשי אנא ודימי בר חקנורא הוו אן בחד בשבא
אנא מרך והוא ריש גלותא אנא כוליה לטיבו אנא כוליה לרישו האי מאן
דבתרי בשבא יהא גבר רבן מאי טעם משום דאיפרגו ביה מיא האי
מאן דבתלתא בשבא יהא גבר עתיר ונעלא משום דאברו ביה עטבי
האי מאן דבארבע בשבא יהא גבר נהיר וחכים משום דאיתיר
דאיתירי וביה מאורות האי מאן דבחמשא בשבא יהא
גבר גומל חסדים מאי טעם משום דאיברו ביה עופות ודגים
האי מאן דבמעלי שבתא יהא גבר חזרן אמר נחמן חזרן

כמעות: האי מאן דבשבתא יהא בשבתא ימות על דאחילו עליה יומא דשמתא
א"ר בא וקדישא רבה יתקרי א"ליה ר"חנינא מוקו ואמרו ליה לבר ליואי לאמזל יום גרים
לא מזל שעה גרים האי מאן דבחכמה יהא גבר זיותן אכיל מדילה ושתי מדילה ורזוהי
גלן ואינגיבלא מצלח האי מאן דבגונה יהא גבר עתיר וזנאי מאי טע"מ משום דתלי
ביה נורא האי מאן דבמיכב יהא גבר נהיר וחכים מאי דספרא דחמה הוא האי מ
מאן דלבנה יהא גבר סכל מרעין בנאי וסתר סתר ובנאי אכיל דלאו דיליה ושתי
דלאו דיליה ורזוהי מכסן ואינגיב מצלח האי מאן דבשבתאי יהא גבר דמה שבתיה
בטילן ואיכ דאמ כל דמחשבן עלוהי בטילין האי מאן דבצדק יהא גבר צדקן א"
רב נחמן וצדקן במעות האי מאן דבמאדים יהא גבר אשיד דם אגנבא אומנא
אטבחא אמהולא א"ר בא והא אנא במאדים הואי א"ל אביי מר נמי ענש וקטיל
איתמר ר"חנינא א"מזל מחכים מזל מעשיר ויש מזל לישראל ר"יוחנן א"אין
מזל לישראל ואמר ר"יוחנן לטעמי דא"ר יוחנן אין מזל לישראל מנין שנ"כה אמר
יי אל דרך הגוים אל תלמדו ומאותות השמים אל תחתו כי יחתו גוים מהמה גוים
יחתו ואין ישראל יחתו ואף רב סבר שאין מזל לישראל דא"ר יהודה א"ר ממנין שאין
מזל לישראל שנ"ויוצא אותו החוצה א"אברהם לפני הקב"ה נסתכלתי באסטגנינות
שלי והנה בן ביתי יורש אותי א"ל לאו כי אם אשר יצא ממעיך א"ל פעיונינו של
עולם נסתכלתי באסטגנינות שלי שאיני ראוי להיות לי בן א"ל צא מאסטגנינו
שלך שאין מזל לישראל מאי דעביך דקאי צדק במערב מהדרא ומוקימנא
ליה במזרח והיינו דכתמי העיר ממזרח צדק יקראהו לרגלו ומדשמו נמי אין מזל
לישראל דשומו ואברם הוו יתבי הוו קא אזלי הנך אינשי לאנגא א"ליה אברם לשמו
האי גברא אזיל ולא אתי דטריק ליה חויא ולא אתי ומיית א"ליה שמו איבר ישראל
הוא אזיל ואתי אדיתבי וקא עסקי אזיל ואתא קם אברם אתא לביתיה שדייר
לכוענה אשכח ביה חויא דאיסיק ושדי ביתריגבי א"ליה שמו מאי עבד א"ל
כל יומא כרכינו ריפתא בהדי הדר ואכלינן האידנא הוה חד מינן דלא הוה ריפתא
בידה הוה קא מיכסיף קא אמינא ומו מינא ליה דיעתא כי מטינא לגביה שוי נפשאי
כמאן דשוקלי מינה כי היכי דלא ליכסיף א"ל מצוה קא עבדת נפק שכרו ודרש
וצדקה תציל ממות ולא ממירה משונה א"מ מכיתה עצמה ומדר עקיב נמ

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0189
powered by DWork • Heidelberg University Library

אין מזל לישראל דר עקיבא הוה ליה ברתא אמרו ליה כל דאי ההוא יומא דעיילא לבי גננא
טריק ליה חיויא ומתה הוה דאיבא מילתא מובא ההוא יומא שוקלתה למכבנתא דצוה
בבי זעא איתרמי יתיב בעינה דחיויא בעפרא כי שקלה ליה הוה קא סרך ואתי חיויא
בתרה אלה אביה מאי עבדת אמרה לה ברמשא אתא ענא קרא אבבא והוו כולי עלמא
טרידי בסעודתא וליכא דשמעיה קמית אנא שקלתיה לדסתא דיהבת לי ויהבית ליה
ניהליה אלה מצוה עבדת נפק ר עקי ודרש וינדקה תציל ממות ולא ממיתה משונה
אלא ממיתה עצמה: ומדרב נחמן נמי אין מזל לישראל דאמיה דרב נחמן בר יצחק אמרילה
כל דאי ברך גנבא יהוי ולא שבקתיה גלויי רישיה אמרה ליה כסי רישך כי היכי דתהוי
לך אימתא דשמיא ובעי רחמי ולא ידע מאי קא ליה יומא חד יתיב וקא בריס תותי דיקל
נפל גלימיה מעלוי רישיה דליעיה חזייה לדיקלא אלמיה יצריה סליק ופסקיה לקיבוה
בשיניה: כחתבין הדלועין: אתמר עול הלכה כר יהודה ואף רב סבר
הלכה כר יהודה מדכרכי דזוגי דרב אסר ושמו שרי אף לרי סבר הלכה כר יהודה כי האי דלוי כי
הוו מייתו טרפתא לקמיה ביומא טבא לא הוה חזי לה אלא יתיב אקיר קלתא אדיל לא מיתכשר
ואפי לכלבים לא חזיא ולא שריא לטלטולה ושמו אלא הלכה כר שמעון ואף זעירי סבר לה הלכה
כר שמעון דתנן בהמה שכותה לא יזיזנה ממקומה ותרומא זעירי בבהמת קדשים אבל
דחולין שפיר דמי ואף ר יוחנן סבר הלכה כר שמעון ומי אר יוחנן הכי והא ר יוחנן הלכה כסתם
משנה ותנן אין מבקעין עצים מן הקורות ולא מן הקורה שנשברה ביום טוב ר יוחנן ההוא
בר יוסי בר יהודה מתני לה: תשמ מתחילין בערימת התבן אבל לא בעצים שבמוקצה
התם בארזי ואשורי דבמוקצה מחמת חסרון כיס אפי ר שמעון מודה: תשמ אין מושקין
ושוחטין את המוברות אבל משקין ושוחטין אתה בייתות ר יוחנן סתמא אחרינא אשנה
דתנן בית שמאי אומרים מעלה שולחן עצמות וקליפין בית הלל אומרים מסלק את
הטבלה כולה ומנערה ואם רבנן חמון אנן אין לנו אלא בית שמאי כר יהודה ובית הלל כר שמעון:
פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר הלכה בכל השבת כולה כר שמעון לבר ממוקצה מחמת
מיאוס ומאי נינהו נרישן וחד אמר במוקצה מחמת מיאוס נמי הלכה כר שמעון לבר ממוקצה
מחמת איסור ומאי נינהו נר שהדליקו בה באותה שבת אבל מוקצה מחמת חסרון כיס
אפי ר שמעון מודה דתנן כל הכלים ניטלין בשבת חוץ מן המסר הנדון ויתד שול מחרישה:
מתני מפירין נדרים: איבעיא להו הפרה בין לצורך בין שלא

לצורך ושאלה לצורך אין שלא לצורך לא ומשום הכי קא פריגלה מהדדי אן דילה הפרה
נמי לצורך אין שלא לצורן לא: והאידקא פריגלהו מהדדי משום דהפרה אינה צריכה בית דין
ושאלה צריכה בית דין. תשמ דתני רבי פי מפירין נדרים בשבת לצורך השבת אמ
הפרת נדרים לצורך השבת אין שלא לצורך לא. לישנא אחרי אמרי לה איבעיא להו
לצורך אתרוייהו קאי אבל שלא לצורך לא אמ הפרת נדרים מעת לעת או דיל כי קתני
לצורך אשארא אבל אהפרת נדרים אפי שלא לצורך אלמ הפרת נדרים כל היום.
תשמ דתני זוטי בדבי רב פפא מפירין נדרים בשבת לצורך השבת אמ הפרת נדרים
מעת לעת א"ר אשי והאמר לא תנן הכי הפרת נדרים כל היום ואפי ויש בדבר להקל
ולהחמיר כיצד נדרה בלילי שבת מפירין בלילי שבת ויום שבת עד שתחשך נדרה עם
חשכה מפירין עד שתחשך שאם לא הפר עד שתחשך שוב אינו יכול להפר אמא
הפרת נדרים כל היום תנאי היא דתניא הפרת נדרים כל היום ר' יוסי בר יהודה ור' אלעזר בר שמע
אמרו מעת לעת והילכתא כל היום. ושואלין לנדרים. איבעיא להו בשלא
היה לו פנאי אודיל אפי היה לו פנאי תשמ דאיזדקיקו ליה רבנן לרב זוטרא בריה דר' זירא
ושרו ליה נדריה אעג דהוה ליה פנאי: מתני' פוקקין את המאור.
א"ר יהודה הילקטי קטנה היתה בין שני בתים וגינת סדוקה מונחת על גבן ופקקו את
המאור בטפיח וקשרו את המקירה בגמי לידע אם יש בגינת פותח טפח ואסלאו ומ
ומדבריהם למדנו שפוקקין ומודדין וקושרין בשבת. עולא איקלע לבי ריש גלותא
חזיה לרבה בר רב הונא דיתיב באוונא דמיא וקא משחר ליה א"ל איכא דאמור דאמור רבנן בא
במדינה דמצוה במדינה דלאו מצוה מי אמור א"ל אנא מתעסק בעלמא אנא.

הדרן עלך מי שהחשיך. סליק פירקא
וסליקא מסכת שבת. שבת
והם כד טרקים.

בריך רחמנא דסייע בהדין.

פלוס החפרה השמיטה יאבד
ליהודה החלקה מהיר
מאיר

משקין בית השלחין במועד ובשביעית בין ממעין שיינא בתחילה ובין ממעין
שלא ייגא בתחילה אבל אין משקין לא ממי הגשמים ולא ממי הקילון ואין
עושין עגיות לגפנים׳ ר אלעזר בן עזריה אומר אין עושין את האמה
בתחילה במועד ובשביעית׳ וחכמים אומרים עושין את האמה בתחילה בשביעית
ומתקנין את המקולקלת במועד ומתקנין את הקילקולי המים שבדרשות הרבים
וחוטטים אותם ומתקנין את הדרכים ואת הרחובות ואת מקוות המים ו
ועושין כל צרכי חובים ומציינין על הקברות ויוצאין את על הכלאים׳
ר אליעזר בן יעקב אומר משכין את המים מאילן לאילן ומגד שלא ישקו
את כל השדה זרעים שלא שתו למני המועד לא ישקום במועד וחכמים
מתירין בזה ובזה׳ ינדים את האישות ואת העגבניות משדה האילן
ומשדה הלבן גדרם במועד ובשביעית וחכמים אומרים מדבר
ומשדה הלבן שלא בדרכו מקרים את הפירות במועד בשביעית בונה
גדרתו׳ ר מאיר אוסר לראות את הנגעים בתחילה להקל אבל לא להחמיר
וחכמים אומרים לא להקל ולא להחמיר ועוד אמר ר מאיר כל מקום אדם עובר
אבוד ואמר מפני שמחה הוא לו׳ ר יוסי אומר אבל הוא לו לא יעמוד על מנת
ולא יסמוך קודם לרגל של שלשים יום׳ אין חופרין בונין וקברות במועד
אבל מתקנין את הבונין ועושין גדרות במועד וארון עם הבית בר ר
יהודה אומר אלא אם כן יש עמו נכרים׳ אין נושאין גשים במועד לא
בתולה ולא אלמנה ולא מיבם אבל מחזיר הוא את גרושתו מבלי שיגרשה
הוא לה ועושה אשה תכשיטיה במועד ר יחזקאל אומר לא תסור מעבר שמחה
הוא לה׳ ההדיוט תופר מדרסו והאומן בבגדו ומסגם את המיטות ר יוסי
אומר מתחין׳ מעמידים הגורנות ריחים במועד ר יהודה אומר
מכבשין את הדרך בתחילה׳ עושקים לגד ולמרתפות כועטה הדיוט
אבל לא מעשה אומן שמכין את הדקין ומעגלין אותן במעגלה מרחבנלא
לא גבוהלמים הצר והיצונו והקורה והמגעיל והמטרה שנשברו מתקנו בו
ובלבד שלא יגדלו את כל לבוער ובלבד שלא יעשה אומן אבל לא אגל נודן
בגוועד בגבשן׳ סליק מס׳ קא משקין בתחש

השלחין בזמורה ובשביעית בין מומרעין שיוצא בתחילה ובין מומרעין שאינו
יוצא בתחילה אבל אין מושקין לא מימי גשמים ולא מימי קולון ואין עושין
עזבונות לצלמים ר׳ אליעזר בן עזריה אומר עשוה את הא מה בתחילה בין בזמורה
ובין בשביעית וחכמים אומרים אין עושין את הא מה בתחילה בשביעית ומותרין את
הכרם ולקלה בזמורה׳ השתא שלא מומרעין שיוצא בתחילה דאתי לאינגולי
אמרת מושקין מומרעין שלא יוצא בתחילה דלא אתי לאינגולי מבעינא אמרי
איצטריך אי תנא מומרעין שיוצא בתחילה הוה אמינא הכא הוא דשדה בית השלחין
אין שדה בית הבעל לא מש ום דאתי לאינגולי אבל מומרעין שאינו יוצא בתחילה
דלא אתי לאינגולי אימא אפילו שדה בית הבעל מקול לא שנא מומרעין שיוצא
בתחילה ולא שנא מומרעין שאינו יוצא בתחילה בית השלחין אין בית הבעל לא
מאי שנא דבית השלחין לישנא דיתחותא הוא דכתיב והוא עיף ומתרגמינן
והוא משלחי ונא משמע דהא בית הבעל לישנא דימיתא הוא דכתיב ובעל
בחור בתולה ומתרגמינן ארי כמא דמיתת ביב עולים עם בתולתא כן יתותבון בנוי
בבי גוא תנא דמסייע ליה לא נאמר אלא בקונסמפסיד מושחה לא מטר
פרחינן אם רב הונא ר׳ אליעזר בן יעקב הוא דתנא ר׳ אליעזר בן יעקב אומר נושקין את
הכרם כשולין לאילן אבל לא ישקה אותם לחשוה פולה אימה דשמעת ליה לר׳
אליעזר בן יעקב דהוא תנא דלא שרי אן מומרעין בנוקמפסיד מי שמעת ליה לא
אמרב ספא הא מנו ר׳ יהודה הוא דתנא דמומרעין מומרעין יוצא לבתחילה מושקין
מומרעין שדה בית הבעל ר׳ יהודה אומר אין מושקין מומרעין לא שדה בית השלחין שחיבה
ר׳ אליעזר בן עזריה אומר לא אבל כך ולא כך נוהגין עלמא אמר ר׳ יהודה לא יצנע אדם אמתו
לבנתו אחורתא בחורו שלמה עד מאי חרבה אלימא חרבה מומרעין למה לי מלמשקי
לה אמאי שחרב מומרעין זה מאי מומרעין אתי ר׳ אליעזר בן עזריה אומר לא מקל ולא מקל לא
שנא חרב מומרעין ולא שנא לא חרב מומרעין מומרעין דיוצא לבתחילה לא מומרעין דיוצא
עד כאן לא קאמר ר׳ יהודה שדה בית השלחין אין שדה בית הבעל לא לא מומרעין שיוצא
לבתחילה דאתי לאינגולי אבל שלא יוצא לבתחילה דלא אתי לאינגולי אי לא אי
שדה בית הבעל מי אם כן מותרת אמאן דאמר ר׳ יהודה לא שנא מומרעין
שיוצא לבתחילה ולא שנא מומרעין שלא יוצא לבתחילה בית השלחין אין בית הבעל

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0193
powered by DWork • Heidelberg University Library

לא. והאי דקתני מעיין שיעור לא מתחלה לתורע דפחות דרבנן אמר מעיין
היינו לסתרא המשקין מטמאין אבל אם לא שדה בית הבעל נמי
אתמר
המובש והמשקה נים לזרע יוסף בשבת משום מוא נותרון בית רבי אמר משום
חורש ורב יוסף אמר משום זורע. אמר רבה בר בר חנה דרי מסתברא כוה דרבנן
של חורש לרב ורבא אמר הכא נמי קא מרפי ארעא. אמר רב יוסף בר חנה דרי
מסתברא מה דרבנן של זורע לאמוחי פירא אף הכא נמי קא מצפח פירא.
אמר ליה אביי לרבה לדידך קשיא ולרב יוסף קשיא לדידך קשיא משום חורשאי
משום זורע לה. לרב יוסף קשיא משום זורע ומשום חורשלה. וכי תימא בל
היכא דאיכא תרתי לא מחייב אלא חדא והא אמר רב פפא זמר ומעיר לעצים חייב
שתים אחת משום נוטע ואחת משום קוצר קשיא. אתיבה רב יוסף לרבה
המובש והמחמה בכלאים לוקה ערקים אם אף הנוקיים בשלמא לדידי דאמינא
משום זורע היינו דאסירא זריעה בכלאים אלא לדידך דאמרת משום חורש חרוש
בכלאים מי אסירא אמר ליה משום מקיים והא מדקתני סופא רעריבא אף אם
הנוקיים מכלל דתנא קמא סברא לא ומשום מקיים כולה שלדי עקרה. והכי
קאמר המובש והמחמה בכלאים לוקה נוה טעם משום נוקיים שדי עקרבא אם
אף המקיים נמי מעיקרא אמר מרא שדה לא תזרע כלאים אין לי אלא זורע
נוקיים מנין הלל כלאים לא. תנן משקין בית השלחין במועד ובשבעית בשלמא
מועד משום טורחא הוא ובלמוחם נמי דאשרו רבנן אלא שבעית למאן דאמר משום
חורש למאן דאמר משום זורע חרישה וזריעה בשבעית מי אישתרא אמר אביי
שביעית בזמן הזה ור הוא. דתנא ר אם וזה דבר השמטה שמוטה בשתי שמיטין ל
הבת מדבר אחת שמיטת קרקע ואחת שמיטת כספים בזמן שאתה נושמיטין קרקע
אתה משמיט כספים בזמן שאי אתה משמיט קרקע אי אתה נושמיט כספים. רבא
אמר אבילו תימא דבנן אבות אסר דבנן תולדות לא אסר רחמנא רבת ובשנת השביעית
שבת שבתון יהיה לארץ שבת לה' אתסר חרישה לא תזרע ואת ענבי נזירך לא
תבצר שבת שבתון יהיה לארץ. מיבדי זמירה בכרם זריעה ובעירה בכלל קצירה
למאן דאמר תולדה אם נתבטלו רחמנא דאמר תולדות הוא דמחייב אם אחרנא אתא
לא מחייב. ולא והתנא שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר איכלי לא זורע ומזמר מנין

מנין לנכש ולעדר ולכוסח תלשדך לא. כרמך לא. כלמר לא. כה שבשדך וכלמלאכה
שבכרמך מנין שאין מקרסנין ואין מזדרין ואת מפנין באילן תלשדך לא. כרמך לא.
כלמלאכה שבשדך וכלמלאכה שבכרמך מנין שאין מנכרין ואין מנכרין ואת מנאבנין
ואין מעשנין באילן תלשדך לא. כרמך לא. כלמלאכה שבשדך כלמלאכה שבכרמך
יכול לא יקשקש תחת הזיתים ולא יעדיר תחת הגפנים ולא ינולא נטעים כנים ולא יעשה
עוניות לגפנים תלשדך לא. תזרע. זריעה בכלל היתה ולמה יצאת לחקש עליה מה
זריעה מיוחדת עבודה שבשדה ושבכרמים אף כל עבודה שבשדה ושבכרמים מוחרמים
וקרא אסמכתא בעלמא. והישקושבשבעיות פוש. והכתיב שב עית תשמטנה ושש
ואלמר תשמטנה ממלאכה ונטשתה מלסקל. אמר רב עוקבא ברחמא תרי קשרי
הוו חדא אבדוי אילני וחדא סתם ומיפלי אבדוי אילני אסירא סתם מיפלי שרי
אתמר חזר בשבעית ר יוחנן ור אלעזר חד אמר לדה וחד אמר לא אינו לוקה במאי קמיפלגי
בדר אבין אמר אילני בלמקום שנאכל בעשה ומרבלא תעשה אי דבי אתי
בכלל ופרט. נמי דר אבין לוקה אי תליה דר אבין אילני ונמי דר אבין לוקה
ליתליה דר אבין אמר אילני לא. דכולי עלמא אי תליה דר אבין אילני ומאי דאמר
לוקה שניה. ומאן דאמר אינו לוקה אמר מבריר מדבריר בכלל זריעה ובריה בכלל
קיצירה למאי הילכתא בתבינהו דתמר לא מרא דאהני תולדותיה דנוחיב אחרינא
לא מחייב ולא ההנאה שדך לא. תזרע. כרמך לא. תזמר. אילן אלא זורע וזומר נוטע
לחרישלנכש ולעדר ולכוסח תלשדך לא. כרמך לא. כלמלאכה שבשדך וכל
מלאכה שבכרמך מנין שאין מקרסנין ואין מזדרין ואין נטע שאין מזבלין ואין גו
מנכרין ואין מאבקין ואין מעשנין באילן תלשדך לא. כרמך לא. כלמלאכה שבשדה
כלמלאכה שבכרמך יכול לא יקשקש תחת הזיתים ולא יעדיר תחת הגפנים ולא ינולא
נטעים כנים ולא יעשה עוניות לגפנים תלשדך לא. תזרע זריעה בכלל היתה ולמה
יצאת לחקש עליה מה זריעה מיוחדת עבודה שבשדה ושבכרמים אף כל עבודה
שבשדה ושבכרמים מוחרמים וקרא אסמכתא בעלמא. כיאתא רב דימי אמר יכול
ילקה על התוספת ונסיב לה תלמודא. למטורא ולא ידענא מאי היא. מאי תוספתא
לעדר אמר חרישא. ר יוחנן אמר מנוים שהוסיפו חכמים לנו ראש השנה. ר אלעזר אמר
חרישא הכי קאמר יכול ילקה על תוספת חרישא דאתיא מכלל ופרט ונסיב לה תלמודא,

לכתורא; אם כן כל הני כרתגלמר לי דהני תולדות הוא דמחייב אם חרטא לא מחייב.
ר' יוחנן אמר ימים שהוסיפו חכמי לפני ר"ש השנה הפך קמא דבולה ולקה על תוספת אש
השנה ואתנא מבחרוש ובקציר ונסיבלה תלמודא; לכתורא וכדרבינו לכי דבעינו לכי דבעינן
כראי ימים שלפני ר"ש השנה אתכן עדמיתי חורשין שדה אילן בשרב שביעית
בית שמאי אומרים כל זמן שיכלה לכורו בית הילל אומרים עד העצרת וחכמים דבריהם להזות
כדברי אלו ועד כמה תורשין שדה הלבן עד שבעה שביעית עד שתכלה הלוחה כל זמן
שבני אדם תורשין ליטע מקשאות ומדלעות אמר רב יוסף אם כן נתתה תורה לכל
אחד ואחד בידו אלא בשדה הלבן עד הנסה ובשדה האילן עד העצרת אמר
שמעון בן לקיש אמר יהושע בן לוי משום ר' אליעזר בן גולי ובית דינו גזרו על שני
מרקים הללו והתירום אמר ליה רב אחא לרב אשי לדידי שמעינן בן לקיש לר' יוחנן
דבן גולי ובית דינו הם מי שלבטלו דגזרתו אלא אם כן נדול חכמה ובמנין אשתמם נשעי
חדא הוה אמר לוה וכך היתה ביניהם כל הדבר הלכה ובטל ודידהו נטה הלכה
למשה מסיני היא דאמר אמר אמר יוחנן משום רבי אליעזר איש בית חנן עשר
עטיות ועשרה ונסיר המים הלכה למשה מסיני אמר ר' יוחנן אתאי הולכ שלש
ימים לפני ראש השנה ואתו בית שמאי ובית הילל ותקון מלכות ומעצרת וכך אתנו אינהו
בדידהו כל הדבר לבטל ובא ובטל הני הלכות נטלו הנקראו ענהו דתנא בחרוש
ובקציר ותשבת לעקרה אם אינו עריך לו מחרוש של שביעית ומקצור של שביעי שורי
עבר נאמר שדה לא תזרע וכרמך לא תחרוש של ערב שביעית שנכנס לשביעית ובקציר
של שביעית שוינא לכוינא שבעות ר' ישמעאל ומה תרוש ראשון אין מקצר ראשון
ואינו קצר הרבה שהוא מרבה אמר אביי הכי אמרי אנשי הלכה למשה ולדה
קרא לכוסר זקנה ומן דהולכה לכוסר ולדה לא מכולא זקנה פירא לא הולכתא
לדישה קרא לדעבדא ר' יוחנן אמר רבן גמליאל ובית דינו מדאורייתא בטול לדין ונמי
שלי נמור שבת שנת מושבת בראשית מה להלן אסורה לעבוד ולא לחרוש נמותרין
אף כאן נמי היא אסורה לעבוד ולא לחרוש מותרין מותקין לרבא אשי מאן דאמר
הולכתא היא נזירה שוה ועקרא הולכת ולמאן דאמר קרא אתיא נזירה שוה ועקרא
קרא אלא אמר רב אשי רבן גמליאל ובית דינו סברי לה כי ישנו ד[illegible]לכ נמירו

לה עבי נמירי דילפת בזמן שבית המקדש קיים דומיא דנסך דמים גבל בשמן שאין
ביה המקדש קיים לא מתני׳ אבל לא מים נשמים ולא מימי קילון
בטלו מי קילון אבא מירדא אלא מי נשמים מאי מירדא איכא אמר ר אילעא אמר ר
יוחנן גזירה מי נשמים אטו מי קילון רב אשי א מי נשמים גופיה נמי לידי קילון
קא אתו וקא מיגלגי בדה ר זירא דאמר ר זירא א דבה בר ירמיה אמר שמו נהרות
נהרות המושכין מן הנשמים מותר להשקות מהן בחולו של מועד רב אשי אית
ליה דר זירא ומר לית ליה דר זירא אמר רבה בר ירמיה אמר שמו נהרות המושכין
מים מן הענמים מותר להשקות מהן בחולו של מועד
איתביה ר ירמיה לר זירא אבל לא מימי נשמים ולא מימי
קילון א ליה ר ירמיה לר זירא מי הני אנמי די בבבל נמיא דלא נפקי
ראמו תנו רבנן הנסיקות והבריכות שנתמלאו מים
מערב יום טוב אסור להשקות מהן בחולו של מועד ואם
היתה אמת המים עוברת בינהם מותר אמר רב נחמן והוא שרובה
של אותה שדה שותה מאותה אמת המים רב אשי א אעפ שאין
רובה של אותה שדה שותה מאותה אמת המים מאי טעמא כיון דמשבא יו
ואתיא ולית בה עסידא מימר א אי לא שתיא לחד יומא תישתי לתרי תלתא יומי
תנו רבנן בריכה שניטנה מים משדי בית השלחין יו מותר להשקות ממנה שדה
בית השלחין אחר והא עבידא דנסקא אמר ר ירמיה ועוראנך היא מנסיעת אביי א
והוא שלא נסך מעיין ראשון תניא ר שמעון בן מנסיא אומר שתי ערוגות יו
למעלה מהו לא ידלה מן התחתונה וישקה את העליונה יותר על כן אמר ר אלעזר
בר ר שמעון ערוגה אחת חציה גבוה לא ידלה ממקום נמוך וישקה
למקום גבוה תנו רבנן מדלין לירקות כדי לאוכלן ואם בשביל לישותן
אסור רבינא ורבה תוספאה הוה קא אזלי באורחא חזיוה לההוא גיאוח דהוא
קא דאלי דולא אמר ליה רבה תוספאה לרבינא אתי מר לישמתיה אמר ליה
והתניא מדלין לירקות כדי לאוכלן אמר ליה מי כברת מאי מדלין אשקויי מ
מיא מאי מדלין שלוני כדתנן המידל בנטנים כשם שמידל בשלו כך
מידל בשל עניים דברי ר יהודה ר מאיר אומר בטלו בשלו ושאני בשל עניים

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0197
powered by DWork • Heidelberg University Library

אינו רשאי · וחתנא מדלין מים לירקות כדי לאוכלן · אמ׳ ליה אי תנא תנא ·

ואין עושין עוגות לבנים · מאי עוגות אמ׳ רב יהודה באגבי · תנא גמי הכי

אילו הן עוגות בדידין שבעיקרי זיתים ושבעקרי גפנים · איני והא רב יהודה שרא

להו לבי רב יתאי למעבד באגבי לגרמיהון · לא קשיא הא בחדתי הא בעתיקי ·

מתני · ר׳ אליעזר בן עזריה או׳ אין עושין את האמה בתחלה בין במועד בין ל׳

משביעית נשלמא מועד משום דקא טרח אלא שביעית מאי טעם עלינו בה ר׳ זירא

ור׳ אבא בר ממל חד אמ׳ מפני שנראה כעודר וחד אמ׳ מפני שמכשיר אגפיה לזריעה ·

מאי ביניהו איכא ביניהו דקא

מאן דאמ׳ שמכשיר אגפיה לזריעה

שנראה כעודר ליכא · מאן דאמ׳ שנרא

מכשיר אגפיה לזריעה אלא איכא ביניהו

ושאדי לאבראי · מאן דאמ׳ מפני שנראה

מפני שמכשיר אגפיה לזריעה ליכא ·

שמכשיר אגפיה לזריעה · ונחוש דילמ׳ נראי

כי שקיל ליה ברוסתיה מנח ליה · אמימר מתני לה מפני שנרא ה כעודר וחשיב

ליה דר׳ אליעזר בן עזריה אדר׳ אליעזר בן עזריה כל שנעשה כעודר אסור ורמינהו עושה

אדם את זיבלו אויר · ר׳ מאיר אוסר עד שיעמיק שלשה או עד שיגביה שלשה היה

לו דבר מיעט · מוסיף עליו והולך ר׳ אליעזר בן עזריה או׳ עד שיעמיק שלשה או

עד שיגביה שלשה או עד שיתן על גבי הסלע · ר׳ זירא ור׳ אבא בר ממל חד אמ׳ ל

כגון שהעמיקו קודם לכן חד אמ׳ דיבילו מוכיח עליו · מתני · וחכמים אומ׳

עושין את האמה מתחלה בשביעית ומתקנין את המקולקלת במועד · מאי מ׳ל

מקולקלת אמ׳ ר׳ אבהו שאבה היתה עמוקה טפח מעמידה על ששה טפחים ·

נשתיירו חיצי טפח על שלשה ולא ק בלום הוא טפחיים על שנים עשר לא ·

טפחים על שבעה · מאי והכא חמשה קא מעמיק אי דילמא כיון דיאבא שפיר

יתרא כיאי תיקו · אביי שרא להו לבני בי הירמך לשחאי נהרא ורבי ירמיה

שרא להו לבני סמיתא למיכרא נהרא טמיכא · ת׳ אשי שרא להו לבני מיא

מחניה לאיקדוחי נהר בורניין · אמ׳ ליה כיון דשאתו מיניהו פי רבים נינהו תנן

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0198
powered by DWork • Heidelberg University Library

דתנעשיו כל ערבי רבים · מתני · ומתקנין את הולכי המים שבדשות הרבים
(חוטטין אותן) · חוטטה איחד לא אמר ר' ערבאמר ר' חנינא לא שנו אלא שאין רבים ע"ר
עריבין להם אבל רבים עריבין להם אבל חגירא נמי כותר · מיתיבי חוטטין
בזרות שיחין ומערות של יחיד ואין עריך לומר של רבים ואין חוטרין בזרות שיחין
ומערות של רבים ואין עריך לומר של יחיד מאי לאו בשרבים עריבין להם לא בשאין
רבים עריבין להם דניתיר גבי יחיד שאין יחיד עריך להם חוטטא מי שרי והתנא
בזרות שיחין ומערות של יחיד כונסין מים לתוכן אבל לא חוטטין אותן ולא
שנין את סידקיהן ושל רבים חוטטין אותן ושנין את סידקיהן · ואילא מאי ל
בשיחיד עריך להם רמות גבי רבים בשהרבים עריבין להם · חגירא מי אסור
והתניא בזרות שיחין ומערות של יחיד כונסין מים לתוכן וחוטטין אותן אבל
לא חוטרין אותן ולא סדין אותן בסיד ושל רבים חוטרין וסדין אותן בסיד
ואי לא קשיא הך קמייתא תריין הכי חוטטין בזרות שיחין ומערות של יחיד
בשיחיד עריך להן ואין עריך לומר רבי רבים עריבין להם דאטלו חגירא
נמי מותר · ואין חוטרין בזרות שיחין ומערות של רבים בשאין רבים ע
עריבין להן ואין עריך לומר של יחיד דכי אין יחיד עריך להן דאעילו
חטיטא נמי אסיר · אמר רב אשי מתניתין נמי דיקא דקא תני עושין כל ל
ערבי רבים לאתויי מאי לאו לאתויי חגירא לא לאתויי הא דתנא יוצאין
לקוין את הדרכים ולתקן את הרחבות ולתקן את האיסתרטאות ולמיחה
את המקואות וכל מקוה שאין בו ארבעים סאה מרבלין לתוכו ארבעים
סאה ומעין שאינו לא יצאו ועשו כל דמים שנישטבו שם מעלה עליהן
הכת כאלו שטבום תל לו והיה עליך דמים · הא בהדיא קא תני לה מתקנין
את הדרכים ואת הרחובות ואת מקוות המים אלא כל ערבי רבים ל
לאתויי מאי לאו לאתויי חגירא שמעינה · ומוציאין את הרבים · אמר ר' שמעון
בן פזי תמן לעוקמין התורה נונין שנ ודאה עצם אדם ובטר אעלו יצוק עד קבין אותו
המקבדים אלנא הנוקנין · אמר ליה רבינא לרב אשי הא נוקנין דלותו יחזקאל
מוטל אמר ליה ולטעמיך הא דאמר רב חסדא דבר זה מתורת כושה דבינו לא למדנו
מרבי וחזקאל בן בוזי למדנו כלבנגי עדלל ועדלל בשר לא יבא אל מקדשי ל

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0199
powered by DWork • Heidelberg University Library

לשרתני והא מקמי דליתי יחזקאל כן אמרה אלא נמורה נמירה לה ואתא יחזקאל ונסמכי דר
אקרא דכא נמי נמירה נמירה לה ואתא יחזקאל ונסמכיה אקרא ר' אמר מי מחבא וטמא
טמא יקרא פומאה קרא לו ואומרת לו פרוש כבר פרוחה דרעי ישראל ומשמא
דרעי ישראל טומאה קרא לו ואומרת לו פרוש והא להכי הוא דאתא אמר מיבעי ליה לכתבא
וטמא טמא יקרא צריך לחודיע לרבים ורבים יבקשו עליו רחמים וכי כל מי שאירע
בו דבר צריך לחודיע לרבים ורבים יבקשו עליו אם כן לכתוב וטמא יקרא מאי
וטמא טמא שמע מינה טומאה קרא לו ואומרת לו פרוש אבל אמ מחבא
דלגבי עור לא תתן מכשול דר פנחס אמ מחבא סלוסלו פני דרך רב חנבא
בריה דרב אידי אמר דרומו מבש ולמי דרעי ר' יהושע בן לוי אמר אמ והודעתם
את דרך אשר ילכו בה אמר מר זוטרא אמ מחבא והזרתם את בני ישראל מטומאתם
רבא אמר אמ מחבא ושמרתם את משמרתי עשו משמרת למשמרתי רבינא אמ משם
דרדאר גבי שעירים אמר ר' יהושע בן לוי על השם אורחתי לשם שמים זוכר ורשאי
בשוגגת של הדר שנ' שם דרך אדני בשני אים אל תדרשו ישם דרך שם דרך
ר' נאי הוא לוהרוא תלמוד דאמר לא שתא הוה כיר שיליה בשפיתא דרבנן לא הוה מקשי
ליה קרי עליה שם דרך אדני בשעים תני רבנן אין מיצין לא על כיות מן המת
ולא על עצם כשעורה ולא על כל דבר שאינו מטמא באהל אבל מיצין על השדה ועל
הגלגלת ועל ריבבנו ועל ריבבנו שלמה ואין נוצין עם חודאות אבל מיצין על
הכניסות ואם רקסלדות סכבות מערות ובית הרים ואין נוגעין בהם טומאה שלא
לרכס את הטהרות ואין מרחיקין ציון נוקק ספינה שלא לחפס את המים ושל
וכזית מן המת אינו מטמא באהל ורבונה ואם שאין מטמאין באהל כזית מן המת אמר
מלא דבא בכזית בינומ עשיר ר' יוסי בר חנינא מיטב ישראל הרוגי שעה ואל
ישראל עליו תרומה לעולם ואם רקסלדות סכבות ומערות בית הרים סכבות אין
רבינו יוסף על הארץ מערות אולי בנו מערות וזיעאות מן הנדר כתתן הרוגי בית
הקברות עשה בית הרים ובמה הוא בית הרים בית מלא מערה אמר
בית המרפא מי מטמא באהל והא אמר רב יהודה אמר שמואל אין מיצין אדם בין
הקברות הרי רב חנינא בר אבוה נושבוה דרב יהודה אמר בית חמרים שיו דשטהר
אמר רב מפא לא קשיא כאן בשהה שאר מן הקבר כאן בשדה שיו דשטהר

(שדה שאבד בה קבר בית חרים קדו לה. דתנא החורש בית הקברות הרי הוא עושה בית חרים
ונטמא לא קבר בה קבר אין לה
וכמה הוא עושה חצי מערה של מאה אמה. איכא דתנא שלשה בית הפרסאן שדה בה קבר
ושדה שנחרש בה קבר ושדה בוכין. מאי שדה בוכין אמר רב יהושע בר אבא מתמיה דעולא שדה
שמוכסרין בה המיתין. וטעמא מאי אמר רב חסדא אמר אביי מושום ואנשי בעלים נגעו בה:
ושדה שנחרש בה קבר לא בעינא עיון והא תנא מיעא שדה מיעמיטת ואינו יודע מה טיבה ושו
בה אילנות בידוע שנחרש בה קבר אין בה אילנות בידוע שאבד בה קבר. רב יהודה אומר עד
שיהיה שם זקן אות תלמיד לפי שאין הכל בקיאין בדבר. אמר רב פפא ביתנא ההיא בשדה שנמצא
בה קבר ויצינתה ישבה אילנות בידוע שנחרש בה קבר אין בה אילנות בידוע שאבד בה קבר
ולי חוש דולמו אילנות גואי ושומאה מואבראי כדא עולא בעומדין על הגבולין הבא נמי בעומדין
על הגבולין. ודילמו טומאה גואי ואילנות מאבראי איבעית אימא במסובכין ואיבעית אימא כדאמרן
דאמרן אין מרחקין עיין טמקום טומאה שלא להפסיד את ארץ ישראל. ר יהודה אומר עד
שיהא שם זקן אות תלמיד לפי שאין הכל בקיאין בדבר. אמר אביי הואי יצורא מרבנן ואיכא
בתרא כלמילי דמותא עליה דמיה. אמר רב יהודה מיעא אבן אחת מיעמיטת תחתיה טמא.
שתים אם יש סיד ביניהן טמא ואם לאו ביניהן טהור ואע"ג דליכא חרש והא תנא מיעא אבן
אחת מיעמיטת תחתיה טמא שתים אם יש חרש ביניהן ביניהן טהור ואם לאו ביניהן טמא. אמר
רב פפא הכא בשהסיד שמוך על ראשיהן ומרודה לכן ולכן אי איכא חרש כוחמת חריש הוא דאי
דאיקפל ואולא סיד ביניהן הוא. אמר רב אשי מיעא מיעמיד אחד מיעמיד הוא טמא ועל
השדה כולה טהורה שנים הן טמאין ועל השדה כולה טהורה שלשה הן טמאין ועל השדה כולה
טהורה. גובעה הן טהורין ועל השדה כולה טמאה דאמר מר אין מרחקין עיין מקום טומאה
שלא להפסיד את ארץ ישראל. כוהני ויעאי על הבלאים. ועל
הבלאים בחולין של מעשר מי נמקנין ומעינהו באחר באדר מושבעין על השקלים ועל הבלאים
בחמשה עשר בו קוראין את המגילה בכרכין ומתקנין את הדרכים ואת הרחובות ואת מקודת
המים ועשין כל צרכי רבים ומעינין את הקברות ויעאין אף על הבלאים. ר לעזר ור
יוסי בר חנינא חד אמר כגון בצרי בגן נאמיל וחד אמר כגון בדרעסבון טרקות. אמר יוסי
אמר יוחנן לא שנו אלא שאין ניצן נעבר אבל ניצן נעבר ויעאין עליהן לאלהר מאי טעמא
בחולין של מעשר דנמחוקן אמר עקיבא אמר יוחנן מושום שכר מעלין דמזלי ניצן. אמר רב
זביד ואיתימא רב משרשיא שמע מינה יהבינן להו שכר מיהמינות הרשבה יהבינן לו

דאינו מקדעת מידידהו והבינן להו כל כמנא דבעו ליתן להו · ועד כמה אמורב שמואל בר
רב יצחק באותה ששנינו כל מאה שנה רובע זרע מימות אחר ימות · והתנא התקינו
שיהו מפקדין כל השדה כולה לא קשיא כאן במשנה ראשונה כאן במשנה אחרונה דתנא
בראשונה היו עוקרין ומשליכין את שדותיהן לפני בהמתן והיו בעלי בתים שמחים שהי שונאי
אחת שנוכשין להן שדותיהן ואחת שמשליכין לפני בהמתן התקינו שיהו עוקרין ומשליכין
על הדלים ועדין היו שמחים שנוכשין להן שדותיהן התקינו שיהו מפקדין את השדה כולה ·
מתני׳ ר׳ יעקב אומר משכין את המים כיון שאין לא אבל לא ושוקה את
כל השדה כולה · אמר רב הונא אם היתה שדה מוטונת מותר · תנא נמי הכי בשאמרו
אסור להשקותן במועד לא אמרו אלא בזרעים שלא שתו מולמי המועד אבל בזרעים ששתו מ
מולמי המועד מותר להשקותן במועד ואם היתה שדה מוטונת מותר ואין משדין שדה צריר
במועד וחכמים מתירין בזה ובזה · אמר רבינא כשמעי הא דרביעא שרי לתרביעא בחולי
המועד שדה צרירנא פרענא אפלא לשווה חדא הבא נמי אפלא לשווה חדא ·
תנו רבנן מרבצין שדה אילן לבן בשביעית אבל לא במועד והתנא בין בשביעית בין במועד לא
קשיא הא ר׳ יעקב הא רבנן · תנא אידך מרבצין שדה לבן ערב שביעית סרי שיצאו
ירקות בשביעית ולא עוד אלא שמרבצין בשביעית סרי שיצאו ירקות למוצאי שביעית ·
עדין את האישות · מאי אישות אמר רב יהודה כירא שאין לה עונים · אמר רבא בר שמואל
שאינו מרבה יבור בר שלמיה מאי קרא כמו שבלול תמס יהלך נפל אשת בלתי שמש ·
תנו רבנן עדין את האישות ואת העבדים מושדה אילן ומושדה הלבן כדרכו מחריבין חורי
נמלים כאיצר מחריבין ר׳ שבב אומר מכניס מחור זה ונותן לתוך חור זה והן חונקין זה את זה ·
אמר רב יהודה בר שלמיה דאמר רב והוא דקא כתרי עיברי נהרא והוא דליבא נישרא
והוא דליבא נבולא והוא דליבא מיטרא ועד כמה עד כדי רסא · וחכמים אומרים מושדה אלא כדי
כדרכו · תנו רבנן באיצר כדרכו חוכר צמא ותולה בה מיצרא ובאיצר שלא
בדרכו נועץ שנים ומכה בקרדום ומורה את האדמה מתחתיה · תנא דשמעון בן יוחאי
אומר בשאמרו בשדה הלבן כדרכו לא אמרו אלא בשדה לבן הסמוכה לשדה אילנות שמו
יעא ומשדה הלבן וחדינו את האילנות · ב ומחרין את הפירעה במו
באיצר מקרקע רב יוסף אמר רבה ער [illegible] בכותבתא תנא ער בעמרור ואינו טח בטיט ·
אמר רב חסדא לא שנו אלא כותלה [illegible] אבל כותל חיצר כותה בדיבו · לינו מסיע לדכותל

בותל הנותא לרשות הרבים מותר ובונה בדרכו כמנהג הסבה והתם בדקתני מועלין נושאים
מבנה · ואיבא דאמרי הא שמע בותל הנותא לרשות הרבים מותר ובונה בדרכו כמנהג
הסבה בנהגי הסבה איין שלא נמנעו הסבה לא לינו היהו תובתיה דהב חסדא אמר לך רב
חסדא ההם סתר ובנה הכא בונה ולא סותר והתם נמי ליסתור ולא ליבני אם כן מימנע ולא
סתר · אנורב אשי מתניתין מי דיקא דקתני ובשבועית בונה בדרכו דהיכא אלימא
דחיתר יצריכה למימר אלא לאו דינוד ואלעזר מיחזי כמאן דקא עביד נטירותא לגירי שמע
מינה · מתני · למאיר אורמאין את הנעים להקל אבל לא להחמיר ·
הנא רמאיר אורמאין את הנעים להקל אבל לא להחמיר ר יוסי אין לא להקל ולא להחמיר
שאם אתה מרבה לקל אתה מזקיק לו להחמיר · אמר רבא אין דברי רמאיר בכוסר
ודברי ר יוסי במוחלט · אמר רבה בטהור מוחלט כולי עלמא לא כולי דלא חזי ליה בהסר
ראשון כולי עלמא לא כולי דחזי ליה כי כולי בהמנין שני רמאיר סבר בראיה דטהר תלה
רחמי אי טהר אמליה טהור ואי טמא שתיק ור יוסי סבר לטהרו אי לטמאו פה · אמר ר
נחמן דברי רמאיר בכוסר ודברי ר יוסי במוחלט והתנא איכא הנאי היא ואלבא דרמאיר
סבר עבוותא דעלמא עדיף ליה ומר סבר עבוותא דאשתו עדיפא ליה למימרא דמוחלט מוחר
בתשמישה מפות איין והתנא ושב מחוץ לאהלו שבעת ימים שיהא במנוד ובא אל
ואסור בתשמישה מטה איין אהלו לא אשתו שלך אמור להם שובו לכם לאהלו שבעת
ימים תמנו לו ומי סברו ולא ימי חלוטו דברי ר יוסי ר יהו אוקל וחומר לימי חלוטו אמר רחי
חייא דתני לבנו ר לומר תנו רבנן יותם לא היה לו לעזיהו אלא ימי חלוטו אמר לו אף אנו כך
אמרתי במאי דמנלן מר סבר צלי רחמי בימי סגרו וכל שכן בימי חלוטו ומר סבר מאי
דגלי גלי ומאי דלא גלי לא גלי · למימרא דבראיה דכהן הלא מילתא איין והתנא ביום
דהאות בו ישיום שאתה רואה בו ושיום שאין אתה רואה בו ומיכאן אמרו חכמים שנולדו
נגעים מתוך ניגל שבעת ימי משתאות לו ולא ייצטרליה ולכסותו · וכן בהגלה מתוך לוסל
ימי הגל דברי ר יהו ר אין אינו ענין הדי הוא אי ענוה הסגר ונגע אתה הבית אם ממתין לבר
הרשות כל שכן לבר מעוה כאי בינהו אמר אביי מ שבעת דורשין איכא בינהו · דבא אמר
דבר הרשות איכא בינהו · ר יהו אי מחתם לא נמרינן דחורש הוא דהא עינים שאינם
בעלמא מטמאין והכא נטמאין ור תרי דאי למה לי אי עטריך דאי טהב רחמי ביום האות
כי הוה אמר הני מילי דלא טומאה דנפיק אבל הכא דטומאה דנפיק אימ לא עריכא

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0203
powered by DWork • Heidelberg University Library

אבל מרשיגים מצאה הרואה בו מטיום שאין אתה רואה בו ומא כשמוע אמר אביי לוסתום

דחמי ביום מצא ביום שמי מיגיש יום שאתה רואה בו ויש יום שאין אתה רואה בו ורבא

אמר בולי קרא יתיה הוא לוסתו דחמי בהדא ומא ביום שמי מיגיש יום שאתה

רואה בו ויש יום שאין אתה רואה בו שאמר ההוא מיבעי ליה ביום ולא בלילה ורבא ביום ולא

בלילה מנא ליה נקא ליה בולמי מראה עינו הכתם ואביי ההוא מיבעי ליה למעוטי טומא באחת

מעינו ורבא נמי מיבעי ליה לאכי אי הכי נמי ולא ביום ולא בלילה מנא ליה נקא ליה מכנגד

נראה ליבעית לי ולא לאורי ואביי בוחתם הוא דאכוינא הני מילי דלא טומאה דנגעים אבל ט

טומאה דנגעים אכלו לגוה ומי קתני כותני ועוד אמר מר מלקט אדם

עצמות אביו ואמו מנין ששנינו לו ורמינהי המלקט עצמות אביו ואמו הרי זה מתאבל

עליהן כל היום כולו ולערב אין מתאבל עליהן ואמר רב חסדא אפילו אמרו לו בשדינו אמר רב

חסדא אימא מנין ששמחת הרגל עליו כותני ולא יעורר על מתו מאן אמר רב

סתדר ספדנא במערבא ואמר ובכון עמיה מלמדרי ליבא כותני ולא יספדנו מודם

לרגל שלשים יום מאי שנא שלשים יום אמר רב כהנא ואמרי לה אמר רב יהודה אמר רב מעשה

באדם אחד שכנס מעותיו לעלות לרגל ובא סמדר ונכנס על פתח ביתו ונטלתם אשתו ונתנם

לו ונמנע ולא עלה באותה שעה אמרו לא יעורר על מתו ולא יספדנו קודם לרגל שלשים יום

ושמואל אמר לפי שאין המת משתכח מן הלב עד שלשים יום מאי בינייהו אביי אמר בינייהו דקא

עבדי בחנם כותני איזו חופרין בוכין וקברות במועד מאי בוכין ומאי קברות

אמר רב יהודה בוכין בחליצה קברות בבנין תנשמי דבי ואוחן בוכין ואוחן קברות בוכין בחליצה

קברות בבנין כותני אבל מוחנכין את הבוכין כאיצד מוחנכין אמר רב יהודה

שאומרים אדוך מוריאן בכותנתא הנא מאריך בו ומוחיבבו כותני ועשין

גבורות במועד מאי גבורות אמר רב יהודה ורבי יוחנן הגבורות והבקיע אמר אביי ואיתימא

רב סתא נהעוד ובדבר אחר ואוזן עם המת בחיצר תניא להא דתנו רבנן עושין כל תרבו

המת בגזיזין לו שערו ומכבסין את כסותו ועושין לו ארון מנסרים המנוסרים מערב יום טוב

דבן שבע אמות מניח עצים ומנסרו בצינעה בתוך ביתו כותני אין נושאין

נשים במועד לא בתולות ולא אלמנות מנין ששמחה הוא לו ובי שמחה הואל מאי

דרשו אמר רב יהודה אמר משמו וכן אמר רב אמר רב ששת ואיתימא רב אמר רב חנא לפי ש

שמחה בשמחה ורבה בר הונא אמר מכאן שמניח שמחת הרגל ועוסק בשמחת

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0205
powered by DWork • Heidelberg University Library

לו הקבה עולם תיעוץ ולישראל עמו לא תאחל לתן עוון הכלוים בשלמא
לישראל עמו לחיי העולם לגדול עבדו מגלן אמר רב יהודה אמר רב בשעה שבקש שלמה
להכנס ארון לבית קדשי הקדשים דבקו שערים זה בזה ואמר עשרים ואחד בעי דכתיב ולא
נענה הדר ואמר שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ובא מלך הכבוד מי זה מלך הכ
ו עזיז וגבור ה גבור המלחמה ולא נענה הדר ואמר שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם
ובא מלך הכבוד מי הוא זה מלך הכבוד ה צבאות הוא מלך הכבוד סלה ולא נענה ביון דאמר
ו אלהים אל תשב פני משיחך זכור לחסדי דוד עבדך מיד נענה באותה שעה נהפכו שונאי
דוד כשולו קדרה ונדעו שמחל לו הקבה על אותו עון לוונטן בן עבנואי ה והו בוערים
הנו בלרשת נדרים בר שמעון בן יוחאי אינטורפוסיה בא ורתא בעיניה הדור אותו הא
מופנה מוטה אמליה למודתנו רבנו תלמוד שמעטר מרבו ולקבא ותה העיר עדיד להפטר
הימנו דכתיב השמים שלח את העם וכתיב עשרים ושלשה לחדש השביעי שלח את
העם אל אהליו מוכאן להתלמוד שנפטר מרבו ולקבא ותה העיר עדיד להפטר הימנו כעם אחרת
אמר ליה לסיה בני אדם הללו שלי עונות הן ולנביהו דליברכוך אזל אשוסתונה דהא דמי מתאו
אהדדי סלפלים מנגל דבר וכלדהבי ובנו וסלא אחרים כלן תגלים נגון מעגלתיה לא תהיה
לא קשיא כאן בכוונה שאינה ראוי לעשותה עליו אחרים וכאן בכוונה שאינה ראוי לעשותה
עליו אחרים הדורתכו והא מבעי אלה סלא יקרה הא מפנים ובלחפעה לא ישוב הא
רבי שמים ישובה וסלא בלחפצים לא ישובה דא בלחפצי שמים לא קשיא כאן בכוונה
שאינה ראוי לעשותה עליו אחרים וכאן בכוונה שאינה ראוי לעשותה עליו אחרים
אמרו לו רמאי בעת הכא דאמרו אמר זיל אבא נביהו דלוברכוך אמר ליה הא דעבא הזרע
ולא תחיעור תגעול ולא תביה תכיה ולא תעול ליחרוב בתר ליוה ביאושמיה ליכלבי פתורך
ולא תחי שתא חדתא כי אתא לבי נבואמר ליה לא מיסתאן ברוכי דלא ברכון לא עבדו
עבדי לי אמר ליה מה אמר לך הכי והכי הנבולה בירכתא נעה הזרע ולא תחיעור תולוד בנים
דלא לימתו תגעול ולא תעיה תגעול בליתך ולא ליכותו בתך וליכה תכיה ולא תעול תכיה
בעתא ולא תמיתו נבריהו וליחדה ליחרוב בתך וליהיב אישפיך דהא עלמא אושפיזא
והיא עלמא ביתא דכתיב קרבם בתימו לעולם משכנותם לדור ודור אל תקרא קדבם אלא
קברם לכלכל ביתך ביבנו ובבתא ולא תחי שתא חדתי לא תימות אינתך ולא ה
תנסיב איתתא אחרינא לשמעון בן חלפתא אומפון מיוהדר אמר

ליה ליברוך קול בכי ולברכך אמר ליה הנא רעיא דלא הכיש ולא הכיש כי אתא לגבי אבוהון
ליה מאי אמר ליך אמר ליה מילתא בעלמא אמר ליה ברוך ברוכה דברכתה קודשא בריך הוא
לישראל והנאבה דסת ואכלתם ואכלתם אכול ושבוע והללתם את שם ד׳ אלהיכם אשר עשה עמכם להפלא
ולא יבשו עמי לעולם. וידעתם כי בקרב ישראל אני ואני ד׳ אלהיכם ואין עוד ולא יבשו עמי לעולם.
כותנ׳ ועשה אשה הכשיטים בגוער. הנו הכנן אלוהים הכשיטים נשים בוחלת
ומוסקת ונוערה שרק על פשה ואיבא דאמרי מעבירת סכין על פשה שלכותה. דכיון דודבחפי
מקשטא באנפי כלתא. ויהיב רב הונא ברחיננא קמיה דרב חמרא ויהיב נקאמר לא שתו אלא גלדה
אבל זקנה לא אמר ליה הלהים אמר לו אמר לו אינו דאיסור ואמר לו עמודת על מתה קברה
דאמרי אינשי בת שתין בת שתין לקל טבלא ריהטא. מתנ׳ ר׳ יהודה אומר אשה לא
הסיר מפני שנוול הוא לה. הגמ׳ ר׳ יהודה אומר אשה לא הסיר בגוער מפני שנוול הוא לה ומודה
ר׳ יהודה בסיר שיכולה לקנלו במועד שטופלין במועד שאינו שהיא מיצרה עבשו שמחה הוא
לאחר זמן. ומי איית ליה לר׳ יהודה אי סברא והתנן ר׳ יהודה אומר נטרעין כוהן כמפני שהוא מיצר אמרי
לא אינו שהוא מיצר עבשו שמח הוא לאחר זמן. אמר רב נחמן הנח להלכות מיצר דכולהו
מיצר עבשו ושמח לאחר זמן שהו. ורבינא אמר צו לעניין פרעון לעולם מיצר. אמר רב יהודה
אמר רב בנות ישראל שהגיעו לבירקן ולא הגיעו עונות טופלין אותן בסיר עשרות בסלת בנות
כולכם בשמן מור שהם חרשים בשמן המור ושהם חרשים בבשמים ובתמרוקים הנשים כולא
שכיר הכור דבהונא ברחייא אמר סטטת דב ירמיה בר אבא אמר שמן זית שלא הביא שליש.
הגמ׳ ר׳ יהודה כי אנפקנון שמן זית שלא הביא שליש ולמה סכין אתי שמשיר את השער ונוער
אתהבשר. רב ביבי הוא ליה בהדא אוכמתי מולה אבר אבר שקל בתנא העמאה זוזי הוה
איכא דהוא ניי בשוכבותיה הוא ליה ברהא אכמתא אטמלה בהדא זימנא ומיתא אמר קטלה
ביבי לברה. אמר רב נחמן ביבי דשתי חשיכרא בעין בעתיה טמלה אינון דלא שתינן טמלה
שיכרא לא בעין בעתן טמלא. כותנ׳ ההדיוט הופר בדמו. הכי דמי ההדיוט
אמרי דבי ישאי כל שאינו יכול להוציא מלא מחט בת אחת ר׳ יוסי בר חנינא אמר כל שאינו יכול
לכוון אינורא בחטת חלוקן. כותנ׳ והאומן מכליב. מאי מכליב ר׳ יוחנן אמר
מפסיע רבה בר שמואל אמר כלבתא. כותנ׳ וכוסרין את המטות ר׳ יוסי אומר ממותחין
מאי מסרגין ומאי ממותחין כי אתא רב דימי אמר מלין בהדחייא בר אבא ור אסי ותרוויהו משמיה
דחזקיה ור׳ יוחנן אמרי חד אמר מסרגין שתי ערב ממותחין שתי ערב ולא ערב וחד אמר מסרגין בא

ערב ממתחיל שנים היה ומיו ומתחיל אינו והא תנו רבנן חלוקתא בר שנא ולשון שנים מכשלין
בליל לתחילה בשלמא למאן דאמר מסרבין שתי וערב ממתחיל שתי בלא ערב היינו דקתני
רחלי תנא שון שנים מכשלין חבלין לתחילה אלא למאן דאמר מסרבין שתי בלא ערב ממתחיל
שנים היה רבוי ממתחו השתא שתי וערב אמורת לא מכשלין חבלין לתחילה בוכעינא קשיא
אמר לה רבינון בר יצחק לרב חייא בר אבין מי איכא למאן דאמר מסרבין בלא ערב והא
תנן לא מאיר אם המכוה מושסרב בה שלשה בתים שלא כיאותה ואין אמר במסרבין דכולי עלמא
לא מליבי דשתי וערב אלא מליבי בממתחין מרסבר ממתחין שתי בלא ערב ומרסבר שנים
היה רבוי ממתחו מתבי מסרבין את המטות ואין ערוך לומר שמנמתחין דברי לא מאיר לוסיאו
ממתחין אבל לא מסרבין ויש אומרים אין ממתחין כל עיקר בשלמא למאן דאמר ממתחין שתי בלא
ערב היינו דאתו ויש אומרים לא מכלל דיש אומרים לא מסברי דלא
ממתחין שנים היה רבוי ממתחו כמי שאין כיון דאינו ראוי למכולה בנוגע לא מטרחינן
מתני מעמידין תנור וכירים במועד ריחו אין מכבשין את הרחים מאי
מכבשין רב יהודה אמר מעיר רחיא רב יוסף אמר מתעינא מתיבי מעמידין תנור וכירים
ורחים במועד ובלבד שלא יעמוד מלא כתף וחכמים אומרים יעמוד ריחו אם משמע מעמידין את
הראשונה ומכבשין את השניה ויש אומרים אין מכבשין כל עיקר בשלמא למאן דאמר מכבשין
מעיר דחיא היינו דמשכחת ליה בשנה אלא למאן דאמר מתעינא שנה מתעינא למה לה
דקא מעי לאדוחי מה מטי מתתא רב דחיא שמעיה לחהוא גברא דקא מחיל יומא טבא מסר לה מישאומ
בחולי דמועד אמר מאן האי איתחיל נעיה דרחמא גברא דקא מחיל יומא טבא מסר לה מישאומ
דרשדב חמא מוקרון רחים בחולו שלמועד משום דבינו אמרי מוס שרוכב עליו
חמור שרוכב עליו מותר ליטול מנרים בחול שלמועד אבל דחמא דריחיא לא
רב יהודה שרא למשקל טומרי לחמרא דריחיא ולאוקמי ריחיא ולמיבנא ריחיא ולמיבנא
אמת דריחיא ולמיבנא אורינא דבא שרא למסר מוסיא ולמיבנא אמרינא ולמיבנא
אסטבא דבה שרא למשקל דבא לבהמה בחולי דמועד אבל אינו אבל אינו דמוסיעינא
לדמוקיון דם לבהמה ואין מונעין מלאכה מבהמה בחולו שלמועד דבה שרא לכסכוס
קרמי מאי טעמא מעשה הדיוט הוא אמר רב חסדא מיטורא בידי
אסור מאי טעמא מעשה אומן הוא אמר רבא מאן דמתקל תקלא
ארעתא דכודרי שרי ארעתא דארעא אסיר הכי דמי כולא ממולא ונגא בנגא ארעא

דכודרי

דבידרו ושרי שוקל מנולוא ושדי לנגא אדעתא דארעא ואסיר אמרינא ה
האי מאן דמזכי זכיא אדעתא דיניה שרי אדעתא דארעא אסיר הכי דמי שקל
דברכי ושבק זוטרי אדעתא דיניה שקל רבה וזוטרא אדעתא דארעא ואסיר אמר
רבא האי מאן דמתרמיא לארעא אדעתא דכוארי שרי אדעתא דארעא אסיר הכי
דמי מתחתי בבי חד מעיקרי וחד מתחתי אדעתא דכוארי ושרי מתחתי חד בבא
אדעתא דארעא ואסיר אמר רבא האי מאן דתמשיך חמלא אדעתא דחיותא
שרי אדעתא דדילא אסיר הכי דמי שוקל כוליא מחד נסא אדעתא דחיותא
ושרי מהאי נסא ומהאי נסא אדעתא דדילא ואסיר ואמר רבה הני תורי אנו
מנזדהי שרי מעצרנהי אסיר רבינא אמר דין דמיתלעה בכרקמטיא דמי ושרי
ואמר רבה מרקמטא כל שהוא אסור אמר ליה רבינא ובדבר האבר מותר
רבינא הוה ליה הנאה עיסרא בעי מינה בשיתא אלפי שתייה לטז חולי דמוגדא
יבנה בתלי יסרא אלפי רבינא הוה מסיק זוזי בבני אקרא דשבנאתא אתא לקמי דתנ
אשי אמר ליה מחו למיזל האדנא עד דתאמר ליה כיון דהאדנא הוא דמשכת להו ומומי
אחרנא לא משכת להו כרקמטיא האבר דמי ושרי ותניא כמי בני עין הא
ענא הולכין לירוד של יום ולוקחין מהן בדמה עבדים ושפחות בתים שדות וכרמים
וכותב ומוגלה בערכאה מלבי שהוא כמי לבודים רבינא שרא ליה לרבא
בבנשי למיזל אוחדי בחולי דמוגדא טעמעשי אדי בתנא אבל יגול פיר
טעמ מעשה אמרי הוא רב יהודה שרא ליה לאמי הנורא למיזל הנורי בחולי דמוגדא
ולדבא ברעוסבי למיזל נורולאיא אינו והאתנ רבה בר שמו שוין שאין צורלין הנור
לטרדה לגרשיה כאן בימות הגשמים עשין מעקה לי ולגר
ולגר נסת מעשה הדיוט הכי דמי מעשה הדיוט רב יוסף אמר בתרא דמתשה
ושא צר בצרר ואינו בטל בטיל שפין את הכרקין ומעגלין אותן במעגלה בידינו
אבל במחיגלים השתא במעגלה אמרת שרי בידו וברגל אבל לאבן הכי קאמר שפין את
הסרקין ומעגלין אותן כעין המעגלה בידו וברגל אבל לאבן
הצר והצנור והקורא והמגור והמורח שנשברו מתקינו במו ורמינהי עד כמה
כטיש מכה בירושלים עד כמה אין בינו ואילך לא אמר ישנא האבר נגר האבר
נפחי מתקין לה רב חסדא לרבא אסר קלא זיטרא אי רבים לגרשיה האמנם

הא בחצינו דבבא אמצעא קורס בזירה כאן לאחר בזירה . רב אשי אמר הא ר יהודה
הא ר יוסי דאמר ר יצחק בר אבא מאן תנא שנים מועד בדבר הא בבוד ולא כר יוסי . אמר
רבינא בבואן מדלגן האידנא קיבריתא דרשא בחולי דמן כמאן כר יוסי . ובבשין
שהוא יכול לאכול מהן כמו כובשין . ברייתא לבא אזול כולו עלמא עירא אינון כוארי
שרא להו רבה לנימרה מיעהו אמר ליה אביי והא אנן תנן בבשין שהוא יכול לאכול
מהן כמו כובשין אמר ליה כיון דמעיקרא אדעתא דאכילה איתנהו ואי שביק להו פסידו
כמרקחתיא הא בוד דמי נשרי . ואיבא דאמרי שרא להו רבה למיזל מיער ואיתנוי
ומימלח אמר ליה אביי והא אנן תנן בבשין שהוא יכול לאכלם מהן כמו כובשין ובולאין
לא יכול לא אמר ליה הא נמי מיתבל אגב אוירא כיהא דשמואל עבדין ליה שתין אוירא
אוירא ואכיל . רבא איקלע לבי רישגלותא עבדו ליה שתין אוירא ואכל . רב
איקלע לבי ר שגיר אייתו לקמייהו ההוא כוורא תלתא מילחא תלתא טוא . אמר רב
אמלי אירא עירא כוארא סמיך למיסרחיה מעלי ואמר רב אמלי אירא עירא כוורא
טוויה באחוה ואסוקי באבוה מיכליה ביכריה מישתא עליה אבוה . ואמר רב אמלי
אירא עירא כוורא תחלי ותלבא ליטעון נטא ולא ליטעון כוורא . ואמר רב אמלי אירא
עירא כוארא מיא ולא חמרא חמרא ולא שיכרא . הדרן עלך
כשקין בית השלחין . מי שהפך את זיתיו
ואירעו אבל אונס שחטעוהו טוען קורה ראשונה מניחה לאחר המועד דברי ר יהודה
ר יוסי אומר זולף ונומר כדרכו . וכן מי שהיה יגע בתוך הבור ואירעו אבל אונסאו
שחטעוהו זולף ונומר ונמ כדרכו דברי ר יוסי ר יהודה אומר עושה לו לימודים בשביל שלא
ותמיד . מוכנס ארס אתכירותיו מפני הנכים ושולה כשתנו מן המשורה בשביל
שלא ואבר ובלבד שלא יכוון אתמולאסתו כמו וכולן אסכין אתמולאתו כמו יאבדן .
אין לוקחין בתים עבדים אבנים ובהמה טא לעורך המועד אלא לעורך המזבח שאין
לו מה שאכל אין מוכנן מבית לבית אבל מפנה הוא לחיצון מפני ששמחה היא לו ואין
מביאין כלים מבית האוכן ואם חושש להן מכנן לחצר אחרת . מחתין את הקיעלת
בקשר יחו אין מעבין כוורי פירות כסת וכלים מוכרין בעינעה לעורך המו העיירין
והנשאות והנשים עושין בעינעה לעורך המו ר יוסי אומר הן החמירו על עצמן .
שליק פורקא מי שהפך את זיתיו וכו . מתה באבל וסיום

וסיום בחולו של מועד אמר רב ששת בריה דרב אידי זאת אומרת דברים המותרים בחולו
של מועד אסורין ביומי אבלו רב אשי אמר לא מבעיא קא מבעיא ליה מי אבלו דמדרבנן הוא
ושרי שלא אפילו בחולו של מועד דאסור מלאכה דאורייתא הוא במקום פסידא שרו ליה רבנן
הנאכלות דרב ששת בריה דרב אידי לו דברים העושין לאבל ביומי אבלו זתיו הפוכין וטרו
לצנוע ומשתנו להעלות מן המשרה ועמדו להעלות מן היורה ומרביצין לו שדהו מי שתנע
עונת כיסים שלו ויחורה אותה זורעין לו שדה ניר ושדה העומדת למשתן אמרו לו אם לא
תזרע בכור תזרע פאבל אם לא תזרע בכשתן תזרע מנין אחר רבן שמעון בן גמליאל אומר אף
הפוכין ואין שם אומן אלא הוא כשתנו להעלות מן המשרה עמדו להעלות מן היורה ואין שם
אומן אלא הוא הרי זה עושה בצינעה וכן היה רבן שמעון אומר לרבים וסתר לרבים והנעלת
הרגל אם אין שם אומן אלא הוא הרי זה יעשה בצינעה הארוסין והחברין והקבלנין הרי אלו יעשו
החמרין והגמלין והסנונין הרי אלו לא יעשו אם היו מוחברין אומשכרין אעל אחרים הרי אלו
יעשו שכיר יום אפילו בעיר אחרת לא יעשה חוץ מלאכתו אחרים בידו אעפ בקבלת לא
יעשה אעפ בקיבולת ולא מבעיא שאינה קיבולת אדוכה כדיה דמי לא אימא בין קיבולת
ובין שאינה קיבולת לא יעשה היתה מלאכתו בידו אחרים בביתו לא יעשו בבית אחר יעשו

מדין בריה דרבין ומר בריה דרב אחא בר יהודא הוה לחו נמולא בחדי חדדי אתרעיבה
בגוו בריה דרבא ופסקיה לגמליה אגו רב אשי לא נבדא רבה הוא ומר בריה דרב אחא בר יהודא
דתכנא נעבד חכי טי לפסידא דידיה לא חיש ליפסידא דאחרינא לא חיש והתנא אם היו מוחר
מוחברין או מוסכרין אעל אחרים הרי אלו יעשו אדם חשוב שנו אבל שמו מקבלי קבולת
בתוך התחום אסור חוץ לתחום מותר אמר רב פפא ואפילו חוץ לתחום לא אמרן אלא דליפא מותא
דמקרבא להתם אבל ליפא מותא דמקרבא להתם אסור אמר רב משרשיא וכי ליפא מותא
דמקרבא להתם נמי לא אמרן אלא בשכתות ויום טובים דלא שכיחי אינשי דאזלי מדוכתא
לדוכתא אבל בחולו של מועד דשכיחי אינשי דאזלי מדוכתא לדוכתא אסיר מרזוקא
בריה דרב טח כגון ליה אמדנא מקבלי קיבולת חוץ לתחום איקלעו רבנן ספרא ורבהונא ברחינא
ולא עיול לגוה ואיכ דאמר הוא נמי לא עייל לה והא אבל שמו מקבלי קיבולת בתוך התחום
אסור חוץ לתחום מותר אדם חשוב שנו ואיכא דאמר עבדיה קא מסייעי ליה בחייהו
רב דמא שרא להו לגבן נגרי דבי ריש גלותא למיעבד להו עבידתיה בחולו דמו אמרין דלמן
אגרא קא שקלי ושרשי הוא דקא משרשי ליתלנה תנו רבנן מקבלין קיבולת

במועד לעשותה לאחר המו ובמועד אסור כללו של דבר כל שהוא עושה אומר לבני
יעשה כל שאינו עושה אינו אומר לבני ועושה . תנא אידך מקבלין הבולת במו לעשותה
לאחר המו ובלבד שלא ישקול ולא יגרוד ושרא ימנה כדרך שהוא עושה בחול .
תנו רבנן אין מרבין בהמה בחולו של מועד אין מרבין בבור ולא בסוס
המוקדשין . תנא אידך אין מרבין בהמה בחולו של מועד ר' יהודה אומר חמורה שת
שהבעה מרבין עליה בשביל שלא תיצטנן ושאר כל הבהמה מכניסין אותן לבקרות
תנו רבנן אין מולין בהמה בחולו של מועד ואם באו מאליהן מותר ואין מוסיפין
אותן ואין מוסרין להן שומר לגר את עצמם אם היה שכיר יום שכיר שבת שכיר חדש
שכיר שנה מוסיפין אותן ומוסרין להן שומר לגר את עצמם ר' אומר באו בשבת נטובה
בשבתות בנזקות בכוער בשבר אמרו יוסף הילכתא מתני ובמישהו
יונן בבור וכו' ועריבא דאי אשמעינן קמייתא בהיא קאמר ליה יוסי מישום דמישהו
נגיש פסידיה אכל חמרא דלא נגיש פסידיה אינו מודה ליה לר' יהו' ואי אשמעינן הא
בהא קאמר ליה אכל הכי אימא מודה ליה יוסי עריבא אמר יצחק בר אבא מאן תנא
שנוי מועד בדבר האבוד דלא ר' יוסי בעון מיניה מרב יצחק מהו למשעא חביתא
דשיכרא בחולו דמו אמר להו סיני אמר הילכ כר יוסי אמר ליה אימר דאמר ליה יוסי בחמר
בשיכרא מי אמר חבורא טעם מאי משום דנגיש פסידיה שיכרא מי אית ביה פסידא
דאמר אביי אמרה ליה אם בר שית סאו ושיע בכר תמנו ולא שיע אמר רב חנא בר
בוריא אמר ת הילמועד בהילכות למא הילל אמר ל דעל ברדב קטינא אמר רבמר לבוד מוע
שעקורת הן ואין לגידות זומזה דאמ שמו זוטתין כזתא ואין זוטתין חבית ורב דימי מ
בנהרדעא אמר זוטתין חבית ואין זוטתין כזתא בר חיוש לנסיכא ומר חיוש לסיכא
אמר אביי נקוטינן הילכות מנוך בהילכות שבת ושמהן פטור אבל אסור ושמהן מותר
לסתלה . רב הונא שרא למחשליה תינרא בחולו דמועד איתיביה רבה ברב הונא
לרב הונא טוחנין קמח במועד לענוד המועד ושולא לענוד המועד אסור ודבר האבוד
במועד מותר לעשותו ודבר שאינו אבוד אסור בכמה דברים אמר בתלוש מן הקרקע
אבל במחובר לקרקע אפלו כלו אבוד אסור ואם אין לו כמה שאכל קיטר ונעמר ודש
וזורה ובורר וטוחן ובלבד שלא ידוש בפרדות אמר ליה יחידאה היא ולא סבירא ליה כוותיה
דתנא כלל זה אמר רשב"ג מישום ר' יוסי דבר התלוש מן הקרקע אפלו מקצתו אסור מותר :

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0212
powered by DWork • Heidelberg University Library

מותר והמחבר לקרקע אבלו בלוגבאסור אמר ר׳ יוסי ידוש שמי בפירות דאמרה

ישתה בראבא מאמר הנשמעני מנשה ובדבר דלא ר׳ יוסי פיון דבל יבנה לא בטלו

קאמר ישו האידנא לא שמעו הנא׳ תנו רבנן טוחנין קמח בנמוך לצורך המוך

ושלא לצורך המו אסור נאם טחן והעלה הרי זה מותר קוצצין עצים בנמו

לצורך המוך שלא לצורך המו אסור ואם קיצץ והעלה הרי זה מותר מוטילין

שכר במו לצורך המוך שלא לצורך המו אסור ואם הטיל והעלה הרי זה מותר

ובלבד שלא יערים ורמיה מוטילין שכר במו לצורך המוך שלא לצורך המו אסור

אחד שכר שלתמרים ואחד שכר של שעורים ואע׳פ שישלו ישן מערים ושותה מן

החדש הנא׳ היא דתנא ואין מערימין בכך ר׳ יוסי בר׳ יהודה אומר מערימין רב חיא רבה

ליה חיא בתולי דמוך שמוך שמו ואיקלד לימשמוש כביחידאה סביבא ליה לא

חיא דחיטי הוה ורבנן מעמי טעמי עבוד הכבי אין לו מה יאכל הוה ושמוא לא

סימוה קמיה אינגו אדם חשוב שני ל׳ יהודה נשיאה נפק בחומתא דמדינתא

ואישתמע דאחים קמילא ארבנא שמוע רב אמי ואיקלד אמר רב יוסף מאי טעמא

מרא מישום דעלמא דמדינתא דמדינתא והתנא השירים והנזמים והכבעות הריחן

ככל הכלים המטלטלין בחצר ואין משום דא שתי מנא דאחים קמילא ארבנא הא אמר

רב שמן בר יצחק אמר רב כל שהוא שאכל בלא חצר שהוא אין בו משום בשול בנים אדם

חשוב שני אמר רב קוצץ אדם דקל במוך ואע׳פ שאינו צריך לא לנסור

שלו הא ליכו עלה אבי אמליה לאסמתולי אישתמיט נתנא בעי למיפסקיה לכוקיה

שובקיה והדר אתא רב יהודה שמא למעבד שתנא ולכוקטל בישותא ולמעבד ש

שושמי בחולין דמוך אמליה אבוי לרב יוסף בשלמא כיתנא חזי לחבינא בשותא נמי

חזי לשיבא אבל שושמי לכוא חזי אמלי חזיה לטאוי דאיתבחי ר׳ ישמעאל הוה ליה הוא

נרדיסא בחולי דמוך קטמיה לישנא שהנויה כמלי עלמא לנרדיסיה לחולי דמוך אמקריה

ר׳ ישמעאל לנרדיסיה הכשר שהנא נותנין מכנים אדם פירות מטני הנבים

הנא ובלבד שיבטלם בעינה בתוך ביתו רב יוסף הוה ליה הנהו כשורי עיילינהו

בינכנא אמליה אבוי והתנא ובלבד שיבטלם בעינה לתוך ביתו אמליה ענעה דהנו

ומכוא הא כיון דבלי לא בעי נכרי יתיר ובעי מדבורו דנורא אושא מילתא

ושולה כשתנו גן המשרה וכו׳ בעי מינה ר׳ ירמיה מר זוטרא כיון מלאכתו למושר

ומת מהו שקנסו בנו אחריו אם המעשה לוכו עדים אוזן בבוד ומת קנסו בני אחריו משום

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0213
powered by DWork • Heidelberg University Library

דאיסורא דאורייתא הוא ואם תינוקות אלו מכר עבדו לבנים ומת קנסו בנו אחרון
משום דכל יומא קא מנקעת ליה מגו צורתה כמאי נברא קנסו רבנן והא ליכא אינו
כמונא קנסו רבנן והא איתיה אמר ליה תנדע שדה שניקוצה בשביעית תזרע במוצאי
שביעית ניטייבה אין נדיירה לא תזרע למוצאי שביעית ואמר יעקב בר חנינא נקיטין
הטיבה ומת בנו זורעה למלדיה קנסו רבנן לבריה לא קנסו רבנן ואנן אינו נקיטין
טימא טהרות ומת לא קנסו בנו אחרון מאי טעמא חזקה שאינו מכר לא שמוה הזקה
דרבנן הוא לדידיה קנסו רבנן לבריה לא קנסו רבנן מתני' אין לוקחין בתים
ועבדים וכו' בעו מיניה רב המנונא מן שכר פעולה שאין לו מה יאכל מהו אמר
ליה הניחא אם לעניי המוכר שאין לו מה שאכל לאתויי מאי לאתויי שכר פעולה אמר
ליה פרושי קא מפרש איתיביה אביי אין כותבין שטרי חוב במוצאי שביעית
מאמתי אין שאין לו מה יאכל הרי זה יכתוב שאין לו מה שאכל לאתויי מאי לאתויי
שכר פעולה שמעמיה ניתיב רב ששת וחכמים אין שלש אומנות עושין מלאכה
בערבי פסחים עד חצות ואלו הן החייטין והספרין והכובסין החייטין שכן הדיוט תופר
כדרכו בחולו של מועד הספרין והכובסין שכן הטא מגמדיות הים והיינא מבית האיסון
מותרין לסגר ולכבס בחולו של מועד ואי סלו שכר פעולה שאין לו מה יאכל שרי כל
מלאכה נמי לישתרי דהא אישתרי שכר פעולה שאין לו מה יאכל מתקיף לה
רבינא לא מעיה בנין לישתרי שכן כותל הנוחא לרבות הרבים סותר ובונה כדרכו
מפני הסכנה מתקיף לה רב אשי לא כעיה לכלל לישתרי שכן כותבי קידושין נשים
נטין ושוברין דתנן אלו כותבין בפני עדים נשים נטין ושוברין אמר רב אשי מפני
מאי דבעה עשר קא ומית מעיד מישום טירדה ולא טירדא חנא וכל בנוחום פיס דאשרו
ליה תנן ארבעה עשר כושום עורך יום טוב הוא מידי דעורך יום טוב שרו ליה רבנן מידי
דלא עורך יום טוב לא שרו רבנן ואין מוכרין מבית לבית אבל מוכרה הוא לחצירו
הא אמרת רישא אין מוכרין אמר אביי סוטא אהא לבית שבחצר אין מביאין כלים
מבית האומן אמר רב פפא בריך לן רבא תנן אין מביאין כלים מבית האומן ורמינהי מוליכין
ומביאין כלים מבית האומן ואינו שאין לעורך הנוע ואמרינן ליה באן בארבעה עשר
כאן בחולו של מועד ואיבעית אימא הא בחולו של מועד ולא קשיא הא בבמאכולת כאן
בשאין מומאנעו ומנא תימרא דתנא מביאין כלים מבית האומן כגון כד מבית הכיר
וכוס מבית הזגג אבל לא מעגר מבית הצבע ולא כלים מבית האומן ואם אין לו מה יאכל

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0214
powered by DWork • Heidelberg University Library

ואכר לנתן לו שכרו ומנרו אינו לו אם אינו מאמינו מנחיק בבית הסמוך לו ואם הושש

להן שמא יצאו מבאין בצנעה לתוך בית הרשות מביאין מוליכין קש ש, דקתני אין מוציא

וכל שכן אין מוליכין אלא מחוורתא כרשון מעיקרא · מחבין אבל אין בקש

ליהודאו אבל מעבין מוכרי פירות כסות וכלים מוכרין בצנעה לצורך המועד הצידין

הרשושות והברוסות עושין בצנעה לצורך המועד ר יוסי אומר הן החמירו על עצמן

פליגי בהל חיוא ברא ור אסי ורבינהו משמיה דחזקיה ור יוחנן אמרו חד אמר מחבין

אקלוטי ומעבין אסמוכי וחד אמר מחבין לא שנא הכי ולא שנא הכי מעבין עושה אינון

כמין כרי · תניא נמי הכי מעבין עושה אותו כמין כרי דברי ר יהו · מוכרי פירות

כסות וכלים מוכרין בצנעה לצורך המו הצידין והרשושות והברוסות עושין בצנעה

לצורך המועד ר יוסי אומר הן החמירו על עצמן · איבעית אימא הן החמירו על עצמן דלא

הוה עבדי כלל או דילמא הוה עבדי בצנעה תשובה התנא מוכרי פירות כסות וכלים מוכרי

בצנעה לצורך המועד · ר יוסי אומר תנן טבריה הן החמירו על עצמן שלא יהיו מוכרין

כל עיקר צידי חיה ועופות ודגים יעדין בצנעה לצורך המועד ר יוסי אומר צידי עכו הן

החמירו על עצמן שלא יהיו עדין כל עיקר · דוששי חילקה טונים וטיסני דוששין ב

בצנעה לצורך המו · ר יוסי אומר דשושי [illegible] צידי עכו החמירו על עצמן שלא יהיו נוששין

כל עיקר · אמר אביי חילקה חדא לתרתי [illegible] חדא לתלת טיסני חדא לארבעה

כי אתא רב דימי אמר כושאתא מתיבו [illegible] חילקה פודנים וטיסני טמאין בכל מקום בשלמא

למאן דאמר חדא לתרתי חדא לתלת חדא לארבע מטום הכי טמאין בכל מקום איתבשר לחו

אלא למאן דאמר כושאתא אמאי טמאין בכל מקום הא לא איתבשר אי לאו דשדא ביהמיא

לא הוה מיקלטה ואמאי קרי להו חילקה דשקיל חילקיהו מותיבי הנודר מן הדגן אסור

אסור אף בפול המעדי נבש ומותר בלח ומותר באורז וחילקה וטונים וטיסני בשלמא

דאמר חדא לתרתי וחדא לתלת וחדא לארבעי היינו דנעקר להו מתוכתיהן אלא למאן דאמר בונתא

דגן מעליותא הוא תיובתיה · רב יהו שרא להו להנה כרי ונואתא לצוגל ולזבוני בשוקא כי

אורחיה ובחולי דמועד איתיבה רבינא לרב יהו חנות פתוחה לסטיו פתוח ונועל כדרכו פתוחה

לרשות הרבים עותר אחת ונועל אחת ערב יום טוב האחרון של חג בזריזא ומעטיר אדת

השוק בנורות בשביל כבוד יום טוב האחרון לא קשיא הא מפירי הא מתיבלו :

הדרן עלך מי שהכך אחת והיו אומנלחין בכוי ערב הבא מעריבת

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0216
powered by DWork • Heidelberg University Library

איתביה מלונתא נביאתא נוהגת אבלות בקטן ותנא מוקדשין לקטן מוטב עבוטה נב
אמר רב אשי מי קתני אסורין דילמא התם אסורין ושמוהן אסור ושמוהן מותר
אבל אמר ואתא רב שישא ביה דרב אדא מתני הכי אמר שמואל קטן מותר לבלחובמו
לא נשא נולד ממון ולא שנא נולד בעיקרא · אמר רב פפא אף אנן נמי תנינא
כל אין שאמרו מותרין לבלח במו מותרין לבלח בימי אבלו הא אסורין לבלח בנוער
אסורין לבלח בימי אבלו ואי אמרת קטן אסור בנוער נוהגת אבלות בקטן והתנא
מוקדשין לקטן מוטב עבמת נכרי · אמר רב אשי מי קתני אסורין האסורין ושמוהן
אסור ושמוהן מותר · סימן · אבל ומנודה ומעלה רבל תסבורת עטיפת הגלילים
שלום · אבל אינו נוהג אבלות ברגל דתנן ושמחת בחגך אי אבלות דמעיקרא הא
אתי עשה דרבים ודחיה עשה דיחיד אי אבלות דהשתא הוא לא אתי דרבים ודחיי ד
עשה דיחיד · מנורה מהו שיטהר ברגל אמר רב יוסף הא שמעתין דינו נפשו
ודינו בכוונות ודינו מכות ואי לא עבדית דינא בשמתין ליה דאי סר אינו נוהג ניחוין
ברגל השתא הוא דחזה משמות ואתי מעיקרא אתא רגל ודחי ליה ברגל מוטב
אמר ליה אביי ורבינא · לעולם ביה ברינה דאי לא אתי מי הוי דינו נפשות דקתני
הבי נמי קטלינן ליה והא קא מנגנן משנה ויסטוב דתנא
דעריבא אין מעין לסתרין שהרגו אתה נגש שאין טומאין כלום אלא תים תל לא
יאכלו על הדם לא לעיון ולעיון נמנאת אתה נועה אתרינו דאתו כוצבא ומעיו
ביה ברינה נאכלו ועיילי ואכלו ונשרו כוצא כולי יומא והדרו ואתו סמוך לשקיעת
החמה נמרו ליה לרבינה וקטלו ל · אמר אביי תשמע ומנודה שהתירו לו חכמים
אמר ליה רבא מי קתני שהתירו שו · לו חכמים קתני דאזיל נעיסה לבעל דינה
ואתי לקמיה רבנן ושרו ליה · מי · עבדה שיהון ערעתו ברגל אמר אביי הא שמע
והמיר והמיר ערעבטומאתו לטו · והא בימי טומאתו ניחא לא מבעיא קא מגלא
מבעיא ביבמי טומאתו דלא נהיר דאתי רגל ודחי אבל מטומאתו לטהרתו נגזר שמא
ישהא קרבנותיו קמול · אמר רבא הערוע לרבות כהן גדול והא כהן גדול לא השנה
כולה כרגל לכולי עלמא דמי דהכא כהן גדול מחדש אונן ואינו אונן שמעינו נוהגין ערעת
ברגל שנו · אבל אסור בהספדה מדקאמר ליה רחמנא לכהן הגדול אל תפרעו
מכלל דכולי עלמא אסור מנודין ומעוזרעין כולהו בהספדה הנשמע מנודין ומעוזרעין

Biblioteca Apostolica Vaticana
ALL RIGHTS RESERVED ©
Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0217
powered by DWork • Heidelberg University Library

אסור לסגר ולכבס מנודה שמת בית דין סוקלין את ארונו אינו לא שון לא שוי עמדי עליונל
של אבנים כגון של עכן לא מ״ש שולחין ונועחין אבן על ארונו ללמוד שכל המתנדה ומת
בעדיו ב״ד סוקלין את ארונו שמ״ו . אבל חייב בעטיפת הראש כדקאמר ליה רחמי ליחזקל
לא תעטה על שנים מכלל דכולי עלמא מחייבין . מנודה מהו בעטיפת הראש אמר רב
יוסף תשמע והם מתעטפין ויושבין באבלים וכמנודים עד שירחמו עליהם מן השמים
אמר ליה אביי דילמא נדה לשתים שאני דתנוור . מעבר מהו בעטיפת הראש תשמע
ועל שנים יעטה מכלל שחייב בעטיפת הראש שמע מינה . אבל אסור להניח תפילין מדקא
ליה רחמי ליחזקל איך תבוש עליך מכלל דכולי עלמא אסירי . מנודה מהו בתפילין ת
תיקו . מעבר מהו בתפילין תשמע והעבר לרבות כהן גדול בגדין יהיו פרומים שיהיו
מקורעים וראשו יהיה פרוע שאין פריעה אלא גידול שער דכתיב אל תעל ולא תעקו אמרה
הויה בראש ואמרה הויה בבגדים מה הויה האמורה בבגדים דבר שהוא חוץ מגופו אף
הויה האמורה בראש דבר שהוא חוץ מגופו בראש שמע מינה לא תפילין אמר רבינא לא
כמותא וסודא . אבל אסור בשאילת שלום מדקא ליה רחמי ליחזקל האנקדם .
מנודה מהו בשאילת שלום אמר רב יוסף תשמע ושאל ת ושאילת שלום
בין אדם לחב בין אדם הנזופים לנקום אמר ליה אביי דילמא נזוף לשמים שאני
דתנוור . מעבר מהו בשאילת שלום תשמע ועל שנים יעטה שזהו שלותיהו
כדדיקות זו בזו כמנודה ובאבל ואסור בשאילת שלום שמ״ו . ועל שוטפוינהו נמי
למנודה אמר רב אחא ברב יעקב משמיה דרב יוסף מי קתני שאסור שיהיה במנודה
ובאבל במילי אחרנותא ואסור נמי בשאילת שלום . אבל אסור בדברי תורה
מדקא ליה רחמי ליחזקל האנקדם מכלל דכולי עלמא אסור . ומנודה מהו בדברי תורה
אמר רב יוסף תשמע מנודה שונה ושונין לו נשכר ונשכרין לו מותרים לא שונה ולא
שונין לו לא נשכר ולא נשכרין לו אבל שונה הוא לעצמו כדי שלא יפסיד תלמודו
ועושה לו חנות קטנה בשביל פרנסתו . אמר רב חסדא זבוני מיא בנקתא דערבית שמ״ו .
מעבר מהו בדברי תורה תשמע והודעתם לבניך ולבני בניך וסמיך ליה יום אשר
עמדת לפני ה׳ אלהיך בחרב מה להלן באימה וביראה ברתת וביקץ אף כאן באימה
וביראה ברתת וביקץ מיכן אמרו חכמים מעבר ובעלי נידות מותרין לקרות ובנביאים
ובתורה ובמשנה ולשנות במשנה ובמדרש ובהלכות ובאגדות ובעלי קריאי אסור

אסורין שמועה היא · אבל אסור בתכבוסת דכתי ושלח ידיו בתקועה ויקח משה
תכבוסה ויאמר אליהם התיאבלו נא בני אבל ואל תסורו שכון והיות באש
קדומים רבים מתאבלת עלמות · מנודים ומצערים מה הם בתכבוסת השמע כי
מנודים ומצערים אסור לסגר ולכבס שנה · אבל חייב בקריעה מדקא להו רחמנא
לבני אהרן בגדיכם לא תפרמו מכלל דכולי עלמא מחייבי · מנודה מהו בקרועת תיקון
מצערא מהו בקריעה תשמע בגדיו יהיו פרומים שיהיו בגדין מקורעים שמא ·
אבל חייב בכבייתה המטה דתנן בר קפרא אבי הקבה דמות דיוקנו נתתי בכם בפתיחה
בגלוי מיטתבן עליה · מנודין ומצערין מה הן בכבייתה המטה תיקון · סימן
מלאכת לחץ ונעל ושמש קרבן · אבל אסור בעשיית מלאכה דכתי והלכתי חנכם
לא אבל מה חן אסור בעשיית מלאכה אף אבל אסור בעשיית מלאכה · מנודה מהו
בעשיית מלאכה אמר רב יוסף תשמע כשאמרו אסור בעשיית מלאכה לא אמרו אלא
בינם אבל בלילה מותר וכן אתה מוצא במנודה ואבל מאי לאו אכולהו לא אשאר ·
תשמע מנודה שונה ושונין לו נושכר ונישכרין לו שמא · מצערא מהו בעשיית מלאכה
תיקון · אבל אסור ברחיצה דכתי ואל תסוכי שמן ורחיצה בכלל סיכה · מנודה מהו
ברחיצה אמר רב יוסף תשמע כשאמרו אסור ברחיצה לא אמרו אלא אבל נטו
ידיו ורגליו מותר וכן אתה מוצא במנודה ובאבל מאי לאו אכולהו לא אשאר ·
מצערא מהו ברחיצה תיקון · אבל אסור בנעילת הסנדל מדקא ליה רחמנא ליחזקאל
ונעלך תשים ברגלך מכלל דכולי עלמא אסירי · מנודה מהו בנעילת הסנדל אמר
יוסף תשמע כשאמרו אסור בנעילת הסנדל לא אמרו אלא בעיר אבל בשדה מותר מאי טעמא
הכא עושה ויצא לדרך נועל נכנס לעיר חולץ וכן אתה מוצא במנודה ובאבל מאי לאו
אכולהו לא אשאר · מצערא מהו בנעילת הסנדל תיקון · אבל אסור בתשמיש
המיטה דכתי ויגרשם דוד אחת בתשבע אשתו ויבא אליה וישכב עמה מכלל דמעיקרא
הוה אסיר · מנודה מהו בתשמיש המטה אמר רב יוסף תשמע כל אותן שנים שהיו
נשרא במדבר מנודין היו והיו משמשין מיטותיהן אמר ליה אביי והול מנודה לשנים
שאני קול והמנודה חמיר סגוקי מסגקא ליה קאי הכא מדחי ליה וקאי הכא מדחי ליה ·
מצערא מהו בתשמיש המטה וישב מלחם ולאהלו שבעת ימים עד היום הזה כמנודה
ובאבל ואסור בתשמיש המטה ואין אהלו אלא אשתו שנאמר לאמר להם שבו לכם לאהלכם
שמא · ונפשוטי נמי למנודה אמר רב אחא בר פנחס משמא דרב יוסף מי קתני שאסור

נבלו כרכם

בעבדים ובבני בם

שיהא במנודה וכא בלכמוהו אחרונים ואסור נמי בתשמישו המיטה . אבל
אינו משלח ברכותיו דתנא . לשמעון שלמים בזמן שהוא שלם בגופו ולא בזמן
שהוא אונן . מנודה כהן לשרת ברכותיו אמר רב יוסף תשמע כלאותי שונים
שהיו ישראל במדבר מנודים היו והיו משלחין ברכותיהם . אמר ליה אביי ודילמא
מנודה לשומים שאינו דקיל דתיל והאמרת חכמה סלוקי מסלקא ליה דחזי להכא
מרתי ודחזי להכא מרתי . מעתה מהו שיורה ברכותיו אמר תשמע ואחרי טוה
כוהתו אחרי ירושתו מקדמת שבעת ימים תספרו לו ושבעת ימים פטורים
בנאם אל הקדש אל החיצר הפנימית לשרת בקדש יקריב אטאתו ו עשירית האיפה
שלם דברי יהודה לשמעון אומר בבא יקריב בזמן שרבו לבשר רבו לדחיה ובזמן
שאינו רבו לבשר אינו רבו להתיר . אמר רבא ושרת משה לקרא לדתן ולאביו
ומנלן דאתי שליחא דסת ואמרו לא נעלה ומנלן דשדרינן שליחא מוסת דינא וכו
ומזמין לדינא דסת ואמר משה אל קרח אתה וכל עדתך היו לקמיה בבא דבא פלגא
דסת לפני ה אתה ופלגא דסת אתה והם שהן ומנלן דקבלינן זימנא דסת מחר
דבתר זימנא דסת קרגנא שם כרעה מלך מצרים שאין העפר המועד . ומנלן דאי
מתנוה ואתי שליחא ואמר ליה דאנא מותתי מי לישנא בישנא דסת העונה אשום
ההם תנקדלא נעלה . ומנלן דמזמנין לדינא דסת ואמר משה אל קרח אתה וכל
עדתך היו . לקמיה בבא פלגא דסת לפני ה אתה ופלגא דסת אתה והם ומנלן
דמשמתינן ליה דסת אורו מרו ומנלן דהכי סברא בבא דבא פלגא דסת אמר מלאך
ה . ומנלן דמתרמינן דסת אורו אורו . ומנלן דאכלו ושתיה בחדוה וקאי בארבע
אמות דולוה דסת ונשבה . ומנלן דמרטינן תיטאיה בעבורו דסת לא בשו לעיל
ולעורת ו בבורים . אמר עולא בא רבעשה שמרי שנותיה בסם לעורו .
איכא דאמרי בבא רבא הוה ואיכא דאמרי בבבא הוה שנ מן שמים נלחמו הכוכבים
ממסלותם נלחמו אסיסרא . ומנלן דמפרינן נכסיה דסת וכל אשר לו יבא
לטולשת הימים בעצת השרים והזקנים יתרם כל רכושו והוא ובדל מחהל הגול
ומנלן דנעיל וליטיל ומחיגן ומרטינן שויר ומשבעינן דסת ואריב עמם
ואקללם ואכהמוהם אנשים ואמרטם ואשבעם בשית אם תוכל אהבת
בניהם לבנתם ואם תרחו מוכנו תיהם לבנתם ולכם ומנלן דסתלינן נאם
ואסרינן ועבדינן הרדה דסת חן לנוות חן לשרש חן לעשות נכסין ולאסורון .

מנין לשרשי אבן אדם מרי אמר נתמית בר פרוך אמר רב חייא בר אשי אמר רב זה הדרשה עם
הדפה אמרה פנא נעבא דקני אמר רב זה בר הדר שמעון בר שולת משמיה דרב מנין
לאילה ושנין לאחר שלשים ומחרבן לאחר עשרים אמר ליה רב הונא ברחינא הכי אמר
רב חסדא קובעין זמן שני וחכמיה ושני אמר ליה הני מילי לגמרא אבל לאלה ודאי
לא ליה היה טבחא דאתלחר ביה רב טובי ברב מתנה אימנו עליה אבי ורבנן ושנו
ושמתוה אזל נייסיה לרב טובי בר רב מתנה דאמר אבי הכי נעביד לישרי ליה היה קא
בעי רבנן לאינשתורי לאחל שמתיה עליה תלתין יומין לא לישרי ליה קא בעי רבנן
למיעל אמר ליה אבי לרב אידי בר אבין מידי דשמיעא לך בה אי אמר להו הכי אמר
רב תחליטא בר אבימי אמר שמואל טוט אסר וטוט שרי הני מילי לממונא אבל ג
לא מיקרותא עד דחיילא שמתא עליה תלתין יומין אלמא קסבר אבוי הני גלתא
דמשמתי לא אתו בתלתא אחריני ושרו דאיכשיא להו הני בתלתא דמשמתי מה הוא
למיהא בתלתא אחריני ומשרו ליה תא שמע מנודה לנשיא מנודה לכל ישראל
מנודה לכל ישראל אין מנודה לנשיא מנודה לרבא אין מנודה לתלמיד מנודה לתלמיד
אין מנודה לרב מנודה לעירו מנודה לעיר אחרת לעיר אחרת אין מנודה לעירו ר"ש בן
שמעון בן גמליאל אחד מן התלמידים שנדרה ומת חלקו אינו מונה שמע מינה
תלת שמע מינה לתלמיד שנדה לבנדו נדוי נדוי תא שמע כל אחד ואחד מעיר
חלקו ושמין מנין הני בתלתא דמשמתי לא אתו בתלתא אחרינו ושרו ליה אמר
אמימר הילכתא הני בתלתא דמשמתי אתו בתלתא אחרינו ושרו אתעביה רבא
אשי לאמימר תנן שמעון בן גמליאל אחד מן התלמידים שנדה ומת חלקו אינו
מונה מאי לאו אינו מונה כלל ולא עד דאתי בתלתא אחרינו ושרו תנו רבנן אין
נדוי נדוי משלשים יום ואין נזיפה נחות משבעה ואין עלינו שאין ראיה דבר
זכר לדבר ויאמר ה' אל משה ואביה ירק ירק בפניה הלא תכלם שבעת ימים אמר ר"
חסדא נדוי שלנו נזיפה שלהם ונזיפה שלהם שבעה ונזיפה דיהו שבעה והא דר"
שמעון בר אבי ובר קמצא הוו יתבו ויקא גרסי קשיא להו שפיעתא אמר ליה ר' שמעון
בר יוי לבר קמצא דבר זה ידוע הוא אמר בר קמצא ומה דאו בדבר זה איצל ואמר ליה
גבוה איקנד בו אתא בר זקנא לאיתחזיא ליה אמר ליה אינו מבירך מעולם ידע
דינקיט מילתא בדעתיה נהג גזרותא בנפשיה תלתין יומין שוב טעם אדית גזר

ולשלא ישנו לתלמידים בשוק מאני דרש חמוך ו זריקך כמו חלאום מה יך בסתר
אל דברי תורה בסתר יעאר חיים ושתר לשון בני אחיו בשוק לרב ולרבה בר הונא
שמעי ואיקלר אתיאר חיים לאתחזיא ליה אמר ליה אי הראה מי קרא לך בחוץ אי
ידע דנקיטי מילתא בדעתיה נהג נזיטי הא בעשיה תלתין יומין ביום תלתין שולח ליה
הא עתיד לשלח ליה דלא תיתי מעיקרא מאי סבר לכסות מאי סבר מעיקרא סבר מקעת
היום סכלי לכסות סבר לא אמר מקעת היום סכלו כ"ת הא אמר ליה אינאי אתי רב
ישלח לי מר אתנא והא שלחי לך דלא תיתי אמר ליה זה דאיתי וזה לא דאיתי קרוה עליה
בריעות ו דרכי איש נסאו ויכו ישלם אתן אמר ליה מאי טעמא עבדתה אמר ליה דסת
חכמות בחוץ תשיר ברחובות תתן קולה אמר ליה אם הדיוטה לא שנית ואם שנית לא ש
שלשית אם שלשית לא מורשו לך חכמות בחוץ תרונה ברחבות תתן קולה דאמר רבא כל העוסק
בתורה בסתר מתרת מפרסת עליו כפרסא והכתיב לא מורא ש בסתר דבריתי ההוא ביומי דמלר
ור חיים חמוך בנאי מוקים ליה מוקים ליה בעיקר בגבולות חסדים אלנו נזיטר מילה
הלתין ובין נזיטר דשיבא שאנו ונזיטר דרן כמה הוי חד יומא כיהא דשמו ומר עקבא
כי חזו ותני וקא נסי הוה ותבבור עקבא קמיה דשמו ברחוק ארבע אמות כי הוה יתיב שמו
קמיה דמר עקבא ברחוק ארבע אמות וחזו חויא ליה לעורבא דוכתא אינתא ויתיב עליה
כי חזי דשתמען מילה כליונא חזר אמר ליה מר עקבא לשמו עד כמה דבריתה ונעבר
חד אטריד בדינא הוחקשלי אזיל שמו אסבריה עד כי מטא לביתיה אמליה נא ולא
שרי ליה מר בתנאי ידע דנקיטי מילתא בדעתיה ערב כי מטא בהדיה חד יומא ההוא
אתתא דהוה מנשנא חישלא בגוחא ונבא בשבילא נשיטא כרעא חלות ואזלעורבא
מרגנן ולא איתכנעא מרגיה אמר כמה חעיפה הוא אתתא אתיא לקמיה דרב נחמן אמליה
לה מי שמעת שמעתא מלומיד אמרה ליה לא אמליה זיל ניפלתא ערני בנעשיר חד יומא
רב חסדא בר טובא הוה רא כשיה מדרגא קמיה דרב וחזי כי מטא לה אי נפיה אזלה דבר
דוד האחרונים אמר ליה האחרונים כלל דאיכ ראשונים ראשונים מאי נינה אמר ליה מאי דעבד
דכר לאמון דלא ידע כירושא דתנא הוא לא נבא דכר הוא אי עבדיה מילתא בדעתיה נהנ ניפלת
בנעשיר חד יומא אתתן עלה מי חת אחרונים כלל דאיכ ראשונים ראשונים מאי נינה אמר
ליה כמאי דעבד דסת ו דבר דוד ליו את דברי השירה הזאת ביום הציל ו אתו נכח כל אויבי ומכת
שאול אמר לו תקבה לדוד דוד שירה אתה אמר לנו על נפלתו של שאול אי למלא אתה שאול

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0222
powered by DWork • Heidelberg University Library

ואלה הוא דוד אבירתי מפנו והיו דמת שנים לדוד אשר שר על הדרי כושכן ובנו ובכוש שמו
והלא שאול שמו שלא לומלך מהכושי משונה בעורו אין שאול משונה במעשיו כל האנשי
כיוצא בדבר אתה אין על אורות האשה הכושית אשר לקח וכי אשה כושית שומה והלא עלו
עבורה שמה שלא לומלך מה כושית משונה בעורה אין עבורה משונה במעשיה כל
הנשים כיוצא בדבר אתה אין ויצא עבד מלך הכושי וכי כושי שמו והלא עדיקיהו שמו
שלא לומלך מה כושי משונה בעורו אף עדיקיהו משונה במעשיו כיוצא בדבר אתה אין
הלא כבני כושיים אתם לי בית ישראל וכי כושיים שמם והלא ישראל שמם שלא לומלך מה
כושיים משונים בעורן אף ישראל משונין במעשיהן מכל אומה ולשון אמר שמעון בר
נחמני אמר יונתן בשם דמת שם דוד בן ישי ונאם הגבר הוקם על נאם דוד בן ישי שהקים
עולה של תשובה אמר אלהי ישראל לי דבר צור ישראל מאי קאמר אמר רבינו חכי קאמר
אמר דוד אלהי ישראל לי דבר צור ישראל אני ומושל באדם אינו ומי מושל בי צדיק מושל יראת
אלהים שאינו גזיר גזירה והוא מבטלה ואלה שמות הגבורים אשר לדוד ישב בשבת תחכ
המכמני ראש השלישים הוא עדינו העצני על שמונה מאות חלל בפעם אחת מאי קאמר
אבהו הכי קאמר אלה שמות הגבורים אשר לדוד אלה שמות הגבורים אשר לדוד גבורותיו
שלדוד ישב בשבת בשעה שהיה יושב בישיבה לא היה ישב לא על גבי כרים ועל גבי
כסתות כיון נעשה דעתו הגיע דוד הוה מתני להו לרבנן על גבי קרקע אמרו ליה רבנן
נתי מר כרים וכסתות לא קבל עליה המכמני אמלו הקטה הגיל והשלת עמך על
דברי תורה המכמני שאינו גזיר גזירה ואתה מבטלה ראש השלישים המה ראש לשלשה
אבות עדינו בשעה שהיה עוסק בתורה היה מעדן עצמו כתולעת העצני בשעה שהיה
יוצא למלחמה היה מקשה עצמו כעץ על שמונה מאות חלל בפעם אחת בשעה שהיה
זורק חץ היה מפיל שמונה מאות חלל בפעם אחת והיה נותן על מאתים דמת אפסה ירדה אחד
אין יצתה בת קול ואמרה לו רק בדבר אורה החתי אמר תנחום בריה דרב הונא איש כפר
עכו אמר שמואל אמר יעקב בר אחא ואמרי לה אמר יעקב בר אחא אמר שמואל ואמרי
לה אמר רבי נחום אמר רב הונא ואמרי לה אמר רב הונא לחודיה תלמי חכמי שעדה
לכבודו [illegible] כיוצאי דתנא מנודה לתלמיד אין מנודה לרב הונא ואינו מנודה
הא לכולי עלמא מנודה לנשיא אילנא למילי דשמיא והכת אין חכמה ואין תבונה ואין עצה
לנגד ה׳ שלא לשם לכבוד עצמו אמר רב יוסף הני עורבא מהבנן עביד דישא לנפשיה במילתא

כסתות לא על גבי קרקע
דכל מלה דהוה מתני להו
קיים הוה מתני להו לרבנן
על גבי כרים ועל גבי

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0223
powered by DWork • Heidelberg University Library

דסליקא ליה הוא עורבא כורבנן דתוספי שומעני אמר רב יהודה כי נעבוד ליה לוי
לישראל תיה עריכו ליה רבנן לא לישנתיה קא מהחיל שמא דשמא שני אמר ליה לדבר
ברבי חנא מידו שמיע לך בהא אמר ליה הכי אמר ר' יוחנן מאי דכתיב שלחתי בתן ושמרו
דעת ותורה יבקשו מלכיה כי מלאך ה' צבאות הוא אם דומה הוא למלאך ה' עבאורך
תורה יבקשו מלכיה ואם לא לא הוא ולא תורתו שמתיה רב יהודה לסוף אחלש רביה
אתו רבנן לשיולי ביה ואתא איהו נגיב הדר איהו ברחזיה דיהודה אחוך אמר ליה לא
מסתיה דמסתיה להוא נברא אנא אדוה נמי קא מחייכת ביה אמר ליה אנא לא בדיר
האמחייכנא אנא לכי אזלינן להתם עלמא ריחא דעתי דאנא ולא נברא רבא בוותיה
אחנפוליה נח נפשיה דרב יהודה אמר ליה רבנן עבדו אתבא דחשיב כרב יהודה דבא ליבא
דלישרי לך לא זילנא רבי יהודה נשמה דלישרי לך אזלנא דאמר ליה לרבא מי קים עליה
גדיעה אי אבעי ליה למישרא ליה שרי ליה עיין לאמר דריה סבר למישרא ליה עבוד
שמא כר נחמני עלינו ואמר ומה שלחתי שולבתי לא נתנו מחכמים קלות ראש בנוי
שלש שנים והודה חבירנו על אחת כמה וכמה אמר זירא כמאן דחמיר אמר דלוי סבא
האנידנא לכי מרשא דהא מנרשינו לא אמר ליה שמעון מינלא מובעי למנשרא ליה
לא שרו ליה נפקיה הוא בני ואזיל אתא זיבורא טרקיה עלא טמיר ושכיב עיל
למערתא דחסידו ולא קבלה לסערתא דדיוני וקבלה נמאי סנו שמעיה דעבד בר אנא
דתנא לעניו הזקן אם ראהו שיערו מהנבר עליו והכסה שחורים ויתנו
שחורים ונלך למקום שאין מכירים אתו ועשה מה שלבו ונגל וחלל שם שלו
בכרהם ש' שלחתו שולבתי מאי סיא דדרשא אמרה רבי ר' דחזיתנו להוא
נברא דהוה מחיה ליה לוי נגיל אנרה ליה הוא נברא בשמתא דקא עבר מלשון
ולנו עור לא הנן מכשול הנא דביה ישנו לנו עור לא הנן מכשול בכיסה בנו הנ
הנדול הכתי לדבר ר' שמעון בן לקיש הוה קא מנטר פירוש אתא הוה נברא
וקא אכיל האי דמאכיר חלא ולא אשנרב האמר ליה לוי הדר בשמתא אמר ליה
אדרבא ליהוי הוא נברא בשמתא אם מנין תחיובת לי [illegible]
לך אתא שאיל לרבי נורשי אמרו ליה נדוי שרי [illegible]
תרתיה זיל לגבי דלישרי לך ולא ידעינא זיל לגבי דלישרי לך דתנא נדוי
ונגיד יודע מי נדוי לך אזלנא ואמרו ליה אמר ליה אנא הוא דתנא

אם בית דין שסרחו אין מנדין אותן אלא אם הכתוב ושב בבית דין חזר וסרח מנדין אותו
מפני חלול השם ומלינא דר' שמעון בן לקיש דאמר ר' שמעון בן לקיש תלמיד חכם שסרח
אין מנדין אותו במרחסיא של וכשלת היום וכשל נמצא עמך לילה כסהו כלילה
מרזוטרא חסידא כי הוה מחייב צורבא מרבנן שמעתא בר ישא משמיה ליה לנפשי
והדר משמיה ליה לדידיה כי הוה עייל לא משמיה שדי ליה לנפשיה והדר שדי
ליה לדידיה דאמר רב נחמן אמר רב תלמיד חכם מנדה לעצמו ומסר לעצמו אמר רב
מתנא היתי לי דלא משמתי לי צורבא מעיר ואילא כי מחייב צורבא מרבנן שמתא הוי
נעבר היא דבנו מעיבא מימנו אגנבא לצורבא מרבנן ולא נימנו אשמתא מאי
שמתא אמר רב שם מיתה ושמואל אמר שמימה יהיה אמר אבוה דשמואל ומהנא ליה מטחוא
בהנורא ומלינא דר' שמעון בן לקיש דאמר ר' שמעון בן לקיש כשם שנכנסת נכנסת
למאתים וארבעים ושמונה איברים כך בשרצא יוצא ממאתים וארבעים ושמונה
איברים כשנכנסת רבת והיתה העורות חרם בנמטריא מאתים וארבעים ושמונה
הוה בשרצא יוצא דכי בדנו דחם תזכור דוחם בנמטריא הכי הוה אמר רב יוסף שרי
שרי אגנבתא דכלבא ואי דידה דידה קא עבדה ההוא כלבא דהוה קא אכיל
מא קלוסר
מכי דרבנן ולא הוו ידעי מינו נקא משמתו יומא חד אתליא ביה נורא בינגבתיה
ואכליה ההוא אלמא דהוה קא מעיל ליה לצורבא מרבנן ארבא לקמיה דרב
יוסף אמר ליה שמתיה אמר ליה מיסתפינא מיניה אמר ליה זיל שקיל מתוחה עילווה
ותל עיין ליסתשי מעמוקה אמר ליה שקיל ליה ואחתיה בכדא ואחתיה בי קברי וקרי בה
אל תבא בשעה רעה מאי אל תבא אל תבא מאי שיעורי
אמר רב אמר רבי מאיר אמר רב יוחנן אמר רב יוחנן בן נורי דמי דתנא
דשמעון בן נמלי אומר אל תבא בשעה רעה חכמי עיניהם כי אומיתה אזנם
ורחוקים הנשאלים מקום מנוחתו לפוחדתו בעון מיתה ר' ירמיה מן זרא
דשלא הוה להם מנאי ערב הדל אמר ליה הניחה
כי לא שאנו מנוחתו ילך לו במנוחה כי לא הוה להם מנאי ערב הדל אבלהיה להם מנאי
לנלו ולא נילמו נקיים ונזרוקים ולא ישיה קובעות הם תנאי הדל
והכהנים אין בלוה האי אבל כהנים אלמנה ישראל לישות בעיב הדל

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0225
powered by DWork • Heidelberg University Library

אם שחל להיות שני בשבת מי יכבה לה לצלות בערב שבת

איבעי ליה לצלוחי עירובא דגל דאמר רב חסדא אמר רבינא בר שילא הלכה כאיבא שאול

ומורים חכמים לא כבא שאול כשחל שמונה שלו בשבת ערב הרגל שמותר לצלח ערב

הרגל לא ערבא שחל שכיעי שלו להיות בשבת ערב הרגל תנא דבי ר' ישמעאל סבר לה כבא

שאול דאמר מקצת היום ככולו ויום שביעי עולה לו לכאן ולכאן וביום דשבת הוא והאי

אוסר הוא ותנא דיתר סבר לה כרבנן דאמר לא אמרו כוקצת היום ככולו ואסתי לא שלים

אבילות דשבעה האי כהן הכי דמי אלמא דשלים משמרתו ערב הרגל איבעי ליה לצלוחי

ערב הרגל לא ערבא דשלים משמרתו ברגל ותנא דידן סבר כיון דתנן בשלשה מדרון

בשנה היו כל המשמרות שוות באימורי הרגלים ובחילוק לחם הפנים כמאן דלא שלים

משמרתו דמי ותנא ברא סבר אע"ג דשיך בהלך משמרות משמרתיה דידיה מהא שול

שלימא ליה תנו רבנן כלאן שאמרו מותרין לצלח בפוע מותרין לצלח בימי אבלן

והתנא אסורין אמר רב חסדא אמר רבינא בר שילא כי תנא נמי מותרין בשתכלוהו אבילין

תכלוהו אבילין מאי אריא כלאן שאמרו אמלו כולי עלמא נמי דתנא תכלוהו אבילין בזה

אחר זה הכבוד שערו מוקל בתער ומכבס כסותו בכמים הא איתמר עלה אמר רב חסדא

דוקא בתער אבל במספרים לא ודוקא במים אבל לא בנתר ולא בחול אמר רב חסדא

ראת אומרת אבל אסור בתבבוסת תנו רבנן בשם שאמרו אסור לצלח בפוע

כך אסור ליטול ענינים בפוע דברי ר' יהודה ר' יוסי מתיר וכשם שאמרו אסור לצלח

לא כל בימי אבלו כך אסור ליטול ענינים בימי אבלו דברי ר' יהודה ר' יוסי מתיר אמר

עולא הלכה כר' יהודה באבל והלכה כר' יוסי בפוע ישמעאל הלכה כר' יוסי ביה ובזה

דאמר שמו הלכה כדברי המקיל באבל שמו אתי לידא ביה מילתא בנגעים

אחוה עייל שמו למישאל טעם מגיה חזנחו לטיעוריה דהוו נגעי אמר ליה אמאי

לא שקלתיהו אמר ליה אי לא דידיה הוי מי הוה מילתא בשמואל עייל לגבי אחוה לגבי שמואל טעם מגיה

לגבי השליט ואיתלידא ביה מילתא בשמואל עייל לגבי אחוה לגבי שמואל טעם מגיה

שקלתיהו לטיעוריה וחכבוהו באגיה אמר ליה אמר ליה ולית לה בתפרוצה לשנות אמר ליה

נזחנן מגיה שהבית כדותה לשטיים דכת ואמר אברהם אל נערו שבו לכם פה עם החמור

ואסתיעד מילתא וחדרו ואת תרגומו סבור מינה דיד אין ורגל לא אמר רבינא בר תחליפא

לדידי מפרשא לומינה דשמואל לא שנא דיד ולא שנא רגל אמר רבינא בר אשי אמר

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0226
powered by DWork • Heidelberg University Library

אמ' רב ובינסטר אסור אמ' רב שמן בר אבא הוה קאימנא קמיה דר' יוחנן כי מר
נויד רשא בחולי דמוע ושקליה לטופריה בשיניה וזרקינהו שמעמיה דלא שמעינן
מותר ליטול ציפרנים בחולו של מועד שנמי איכא בהם משום מראה שמא מותר לזורקן
אינו והתנא שלשה דברים נאמרו בציפרנים קוברן אצל המת שורפן חסיר זורקן רשע
טומנן שמא תעבור עליהם אשה ערה והכתיל אשה בן מזרשא לא שביא
וביתנו זיבנין דמכנשי להו ושדי להו אבריא כינו דאשתני אמ' רב יהו אמ' רב
זון בא מחמתן לכנ' ר' מר זוטרא מתני זון בא מחמתן לכנ' ובקשו ממנו ציפרנים והתיר
להם ואם בקשו ממנו שמה ומהר ושמו אמ' אין בקשו ממנו שמה והתיר להם אמ' ביטול
סברא משמיה דרב שמה מזוית הטחה כל זמן שמעכבת אמל אמי ובשמה המעכ
אמ' רב נחמן בר יצחק לדידי כי בשמה המעכבת דמי לן אמ' ביטול סברא משמיה
דרב מרעה שהיה ביני משה נרס ה' אמנה נזקנו אמה ונרמשתקן אמה ואת לקיים
מה שנ' ושמלא אנשים יקום עלה אמ' ביטול סברא משמיה דרב מרעה שהיה ביני
אנבושי היה שנ' והנה יוצא המימה מתני' ואומכבסין במוע הבא ממדינת
הים ומבית השביה והיוצא מבית האסורין ומנדה שהתירו לו חכמים ומי
שנשאל לחכם והותר ומטמחות הידים ומטמחות הספרים ומטמחות הסנב וה
והזבים והזבות והנדות והיולדות וכל העולים מטומאה לטהרה הרי לו מותרין ושאר
כל אדם אסורין ואומכבסין במוע אמ' רב אסי אמ' ר' יוחנן מי שאין לו אלא חלוק
אחד מותר לכבסו במוע מתיב ר' ירמיה ואומכבסין במוע הני אין ומי שאין לו אלא חלוק
אחד אמ' לוה' יעקב לר' ירמיה בר תחליפא אסברה לך מתניתין אעב דאית ליה תרי וכ
ומטמ' שלח רב יצחק בר יעקב בר ביזרי משמיה דר' יוחנן כלי כשרקן מותר ל
לכבסן במוע מתיב רבה מטמחות הידים ומטמחות הספרים הני אין כלי כשרקן לא
אמ' ליה אביי כתנעתון אכלו רשאר מינו אמ' בר חדיא לדידי חזי לי ימא שלטברא
דמוקמו ליה מושכלי משכלי דמוא דכיתנא בחולי דמוע מותקין לה אביי מאן לימא לן
דכיצון חכמים עבור דילמ' שלא חכמים עבור מתני' ואומתכין במוע
קידושי נשים וגיטין ושוברין ויתקן ומתנה וכרוזבילין ואיגרות שום ואיגרות מזון
ושטרי הלוה ומיאונין ושטרי בירורין ואיגרות של בתדין ואיגרות של רשות
אמ' שמו ומותר לאדם אשה בחולו של מועד שמא יקדמנו אחר לימנו מסיעליה ואומכבן

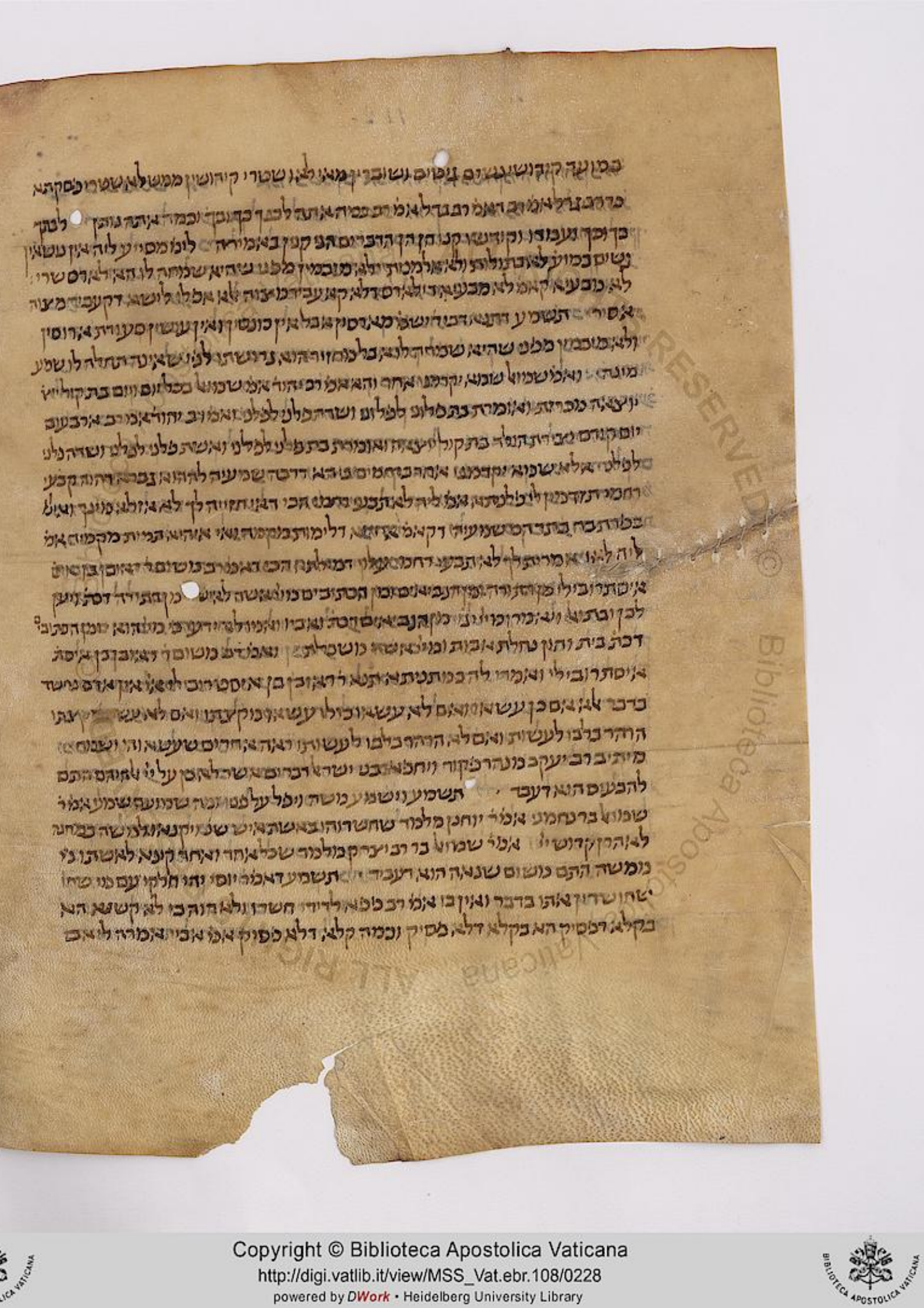

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0228
powered by DWork • Heidelberg University Library

אם בטלה דמיתא יומא ופלגא והני מילי דלא מסיק בא ביני אפלגי שבתא
הינא דלמים וכי כתים ביני בגולא אמרי לא מחמתי שלא מחמת דאנס אפלגי
מסיק מחנה דגולא הוא דמסיק ולא אמסלא אלא הדר נבוט אכל הדר נבוט הוא
נבוטי ולא אמרי לא דלות ליה אנוסים אבל אשת ליה אנוסים מעיקרא לאן קלא
הוא אנוסים הנשים אקרי לקלא מתני אין כותבין שטר חוב במועד
אם אינו מאמינו אדם שאין לומר שאכל הרשות בתוב אין כותבין סדרים הגדולים
ומזוזות במוזנאין פעיהין אותיות ואפלו בספר עירא ר יהודא אומר אדם תלה
ומזוזות לעצמו וכוונה על ידו הבלתי לעצמו תנו רבנן כיצד אדם תלה לין
ומזוזות לעצמו ושאחרים נכונה דברי ר יהודא אומר מעיר ומוכר אתשלו
וחוזר וכותב לעצמו ר יוסי אומר כותב ומוכר פרדסו כדי שיתנסה אדם לתרב לכ
חנא וכן אודה ליהודה בר חנא לחנא הילכתא כותב ומוכר כדי שתנסה
וכוונה על ידו דברי תנו רבנן טוב אדם של ידו תכלית לעצמו אכל לא בא בן
דברי ר שלא וחכמו אומרים כשבקבין בפלגים אמר רב יהודא אמר שמואל וכן אמר חיא
בר אבא אמר ר אחא הולכ כן בא בן בין בטרף ותלכ כותב ומוכר בדי פרשה
מתני התקבר אותנו שלשה עשר קודם לתבלבלה הימנו ציית שבעה
שמנה בטלה הימנו ציית שלשים מלבד שאמרו חשבת עולה שעה נוסקת
והרגל מנסקין ואונן עולים אמר רב גזירות בטלו ימים לא בטלו וכן אמר
רב הונא גזירות בטלו ימים לא בטלו ושמואל אמר אפלו ימים נמי בטלו מתקיף לה
רב שישא ברוה דרב אידי לדברי האי גזירות בטלו ימים לא בטלו וכי מאחר דגזירות
בטלו ימים מאי טעמא לא בטלו שנים לא נמלח ערב הרגל אסור לנלח אחר הרגל
ר הא תניא התקבר אותנו שלשה ימים קודם הרגל בטלה הימנו ציית שבעה שמנה
ימים בטלה הימנו ציית שלשים ומנלח ערב הרגל שאם לא נלח ערב הרגל אסור
לנלח אחר הרגל מבא שאול אומרים לנלח אחר הרגל שכשם שמעות שלשה
מבטלות גזירות שבעה כך מעות שבעה מבטלות גזירות שלשים ושבעה והא אין
שמוטה תנו קסבר אבא שאול מקיעת הוא כמולו ויום שביעי עולה לו ולטמא ולטמא
אמר רב חסדא אמר רב יוסף הלכה כאבא שאול ומודים חכמים לאבא שאול
בשחל שביעי שלו להיות בשבת ערב הרגל שמותר לנלח ערב שבת כמאן

אחלא, הא דאמרב עמים אמרב אלעזר שעמדו מעמנים מאיגלי מורע ברתיה
דמאן דאמר שאול. אמרב אלעזר דאמר שאול נאין הלכה כמותו ביום שבעה
ומודים לו חכמים ביום שלישי דאמר מקצת היום כולו. ורבא אמר הילכתא
שאול ביום שלישי נאין הלכה כמותו ביום שבעה. נהדרעני אמרי הלכתא
שאול כה ונוה דאמר שמוהדרו כדמי המוהלכתא. שלשים נערן אתיא מרע
מרע מגיר כתה הכא ראשו והיה מרוע וכתה התם קרוש והיה נד למרע שנד ראשו מה
להלן שלשים אף כאן מי שלשים. והתם נמי הנערן אמרב מתנה סתם גזירות ש
שלשים ומם מגיי טעמא אמר קרא והיה והיה בגמטריא תלתין הוי. אמרם הוא
בריה יהושע הכלמודים כשחל שלישי של יהיות עדה הרגל שאסור בתחנה עד
המערב. אמרב נחמיה בריה דרב יוסף אשכחתינה לרב פפי ולרב מנא דיתבי וקא
אמרי הלכה כרב הונא בריה יהושע. איכא דאמרי אמרב נחמיה בריה דרב יוסף
אשכחתינה לרב פפי ולרב מנא ולרב הונא בריה דרב יהושע דיתבי וקאמרי הכלמודים
כשחל שלשים שלו להיות עדה הרגל שאסור בתחנה עד הערב. בעא מיניה אביי
מרבה קברו ברגל רגל עולה לו למנין שלשים או אין עולה לו למנין שלשים לכנין שבעה
לא קמבעיא לי לענין שלשים דקא נהנה מעות שלשים ברגל כמאן אמ לי הוא נו עולה.

אתיביה חקוברו אתמתו שם ימים קודם הרגל מוטר חמשה אחר הרגל ומלאכתו נעשית
על ידי אחרים ועבדיו ושפחותיו עושין בעצמן בתוך ביתן ואין רבים מתעסקין בו בכדי
נתעסקו בו ברגל כלו שלדבר כל שהוא משום אבל רגל מכסיקו כל שהוא נמשום עסקו
רבים אין הרגל מכסיקו קברו שלשה ימים בסוף הרגל מוטר שבעה אחר הרגל ארבעה
ימים הראשונים רבים מתעסקין בו ושלשה ימים האחרונים אין רבים מתעסקין בו שכבר
נתעסקו בו ברגל ורגל עולה לו מאי אסמכתא לא אמרשא. אתיביה רגל עולה לו
לכנין שלשים כאי מי קברו קודם הרגל מוטר שבעה אחר הרגל ומלאכתו נעשית על
ידי אחרים ועבדיו ושפחותיו עושין בעצמן בתוך ביתן ואין רבים מתעסקין בו בכדי
נתעסקו בו ברגל כלו שלדבר כל שהוא משום אבל רגל מכסיקו כל שהוא נמשום עסקו
רבים אין הרגל מכסיקו קתני מגו אחת הרגל עולה לכנין שלשים תיובתא. כי אתא רבין
אמר יוחנן אמר לי קברו ברגל ונ אמר לי לא לרב אשי קברו ברגל
תנו רבנן קיום כמות המטה שלשה ימים קודם לרגל שבא אינו עולה לכמותה אחר הרגל

אלא נתנם הנשות
מנה דינו כיקר
ראיבעלו

הדנו דברי רבי עקיבא וחכמים אומרים אפילו יום אחד ואפילו שעה אחת. אמר רבי שמעון בן
יוחאי דברי בית שמאי והן הן דברי בית הלל שבית שמאי אומרים שלשה ובית הלל אומרים אפילו יום
אחד ואפילו שעה אחת. אמר הוא אמר חייא בר אבא אמר יוחנן ואמרי לה אמר
ליה יוחנן לחייא בר אבא ורחייא בר אבא לרב הונא אפילו יום אחד ואפילו שעה אחת.
רבא אמר חולה בתנאי הוא דן מ שלשה רבינא איקלע לסורא וקדרת אמליה דרב תחיבא
דמסורא דיכית לוביא תילף מאי אמליה אפילו יום אחד ואפילו שעה אחת.
סימן המעלה והיב לחייא בר אבא ורי יעקב בן אלעזר איקלע דר יעקב בן אלעזר מעלמא
מילתא מבניהו מנין לאבילות שהוא שבעה שנ והנכתי תנוכם לנכל מהתנ שבעה
אבילות שבעה ואמר עצות דאיקרי תנ והרי מא הוא תהא מבעי ליה לכדר שמעון בן
לקיש משום ר יחיד נשיאה מנין לשמועה רחוקה שאינה נוהגת אלא יום אחד דכתי והלכת
חנכם לאבל ואשכחן עצרת דאיקרי תנ והרי ומאהא תנו רבנן שמועה קרובה
נוהגת שבעה ושלשים ושמועה רחוקה אינה נוהגת אלא יום אחד איזהו קרובה
ואיזהו רחוקה קרובה בתוך שלשים ורחוקה לאחר שלשים דברי ר עקיבא וחכמים
אומרים אחד שמועה קרובה ואחת שמועה רחוקה נוהגת שבעה ושלשים אמר רבה
בר תנא אמר יוחנן כל מתים שנתה בוצא יחזר מיקל ובים מחמירים הלכה כדברי
המחמירים חוץ מזה שאינו שבעה ב מקל וחכמים מחמירים הלכה כר עקיבא דאמר משמו
הלכה כדברי המיקל כאן כל לעשות תנא אתיא ליה שמועה דאבוה מפי הונא
אתא לקמיה דרב חסדא אמליה שמועה רחוקה אינה נוהגת אלא יום אחד רב נחמן
אמר אתיא ליה שמ ועה דאמיה מפי הונא אתא לקמיה דרבא אמליה הדר אמרו שמועה
רחוקה אינה נוהגת אלא יום אחד אינו תנאי במה דברים אמורים מתי מעוה אבל
על אביו ועל אמו נוהג שבעה ושלשים אמליה הא זתדאה הוא ולא כביה כוותה תנא
מעשה ונתאבל ישראל בצינה ובא והודיעה לאחר שלש שנים ובא ושאלו
אותו לישעבן אבות וחטם שיעמו ואמרו לו נוהגת שבעה ושלשים וכשמת
בנו שלו אחוה בצינה שבעה עליו שבעה ושלשים אינו הוא רבר אחוה דר
חייא דהוה בר אחדנה דר חייא כי סליק לחתם אמליה אבא קיום אמליה אמר הקיומת
אמליה אבא קיום אמליה חלוקו מנעלו והורד אחרי כלים לבית המדרש שמע מינה
תלת שמועות אבל אסור בעולת הסנהל שמע מינה שמועה רחוקה אינה נוהגת אלא יום

אמליה לאיתא
דיחיא

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0231
powered by DWork • Heidelberg University Library

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0232
powered by DWork • Heidelberg University Library

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0233
powered by DWork • Heidelberg University Library

עושה בענעה בתוך ביתו והאשה טווה בענעה כולך בתוך ביתה · תנו רבנן
אבל שלשה ימים הראשונים אינו הולך לבית האבל מוכאן ואילך הולך ואינו יושב
במקום המנחמים אלא במקום המתנחמים · תנו רבנן אבל שלשה ימים הראשונים
אסור בשאילת שלום משלשה ועד שבעה משיב ואינו שואל מוכאן ואילך שואל
ומשיב כדתנו · שלשה ימים הראשונים אסור בשאילת והתנא מעשר ומתובנו
שלו עקיבא ובאו כל ישראל הפליגו הסנהדרין ובשעת פטירתן עמד לעקיבא
על סמל גדול שמא אחינו בית ישראל שמעו אפלו שנים ימים אתנים קבר מנוחתם הוא
בשביל כבוד שעשיתם ואם בשביל עקיבא בא באתם הרי כמה עקיבא בשוק לא כדאי מהתם
תורת אחיו בלבו לא תמעד אשתו וכל שכן ששכרם כפול לעתיד לבא לכל בתיכם לשלום
כבוד רבים שאינו · משלשה ועד שבעה משיב ואינו שואל מוכאן ואילך שואל ומשיב
ורמינהו המוציא את חבירו אבל בתוך שלשים יום מדבר עמו תנחומים ואינו שואל בש
בשלומו לאחר שלשים יום שואל בשלומו ואינו מדבר עמו תנחומים מתה אשתו ושא
אשה אחרת אינו רשאי לכנס לביתו ולדבר עמו תנחומים מיאו בשוק אומר לו בשעה
רמה וכובד ראש · אמר רב אידי בר אבין הוא שואל בשלום אחרים שאחרים שרוין
בשלום אחרים אין שואלין בשלומו שהוא אינו שרוי בשלום והא מדקתני משיב מכלל
דשאילו לוה דלא ולעני איהכי התם נמי התם מודע להן דלא ידעו ולא מהדר ליה והכא
לא עדיף לא ידעוהו · ורמינהו המוציא את חבירו אבל בתוך שנים עשר חדש מדבר
עמו תנחומים ואינו שואל בשלומו לאחר שנים עשר חדש שואל בשלומו ואינו
מדבר עמו תנחומים אבל מדבר עמו תנחומים מן העד · אמר רמי אמר המוציא את חבירו
אבל לאחר שנים עשר חדש מדבר עמו תנחומים למה הוא דומה לאדם שנשכה כלב
וחיותר מיאו ומא בשיר ואמר לו לך איעלי שאני ארפאיה כדי שהדעו סימנו שלו ומין
הן לא קשיא הא באבין ואמו הא בשאר קרובים הוא נמי ודבר עמו תנחומין מן העד הכי אמר
אינו מדבר תנחומין כדרכו אבל מדבר עמו מן העד · תנו רבנן אבל שלשה
ימים הראשונים בא ממקום קרוב מותר עמהם ממקום רחוק מותר לעצמו מכאן ואילך
אפלו בא ממקום קרוב מותר לעצמו · רשמעון בן שלעזאר אפלו בא ביום השביעי
ממקום קרוב מותר עמהם · אמר שלשה ימים הראשונים בא מנמקום קרוב מותר
עמהם אמר רחייא בר אבא אמר יוחנן והא שישנו ולבית · אי בעית לתני הולך

גדול הבית בבית הקברות פמה תשמע דאמר רב חייא בר אבא אמר יוחנן אמלוקן
גדול הבית בבית הקברות ממונה עמהם שהתנא ממונה לעמו לא קשיא הא דאתו בני
תלתא הא דלא אתו בני תלתא מי היא דאמר להו כל בני העלבון דאיתו בני תלתא
לימני כהדיכו דלא אתו בני תלתא נימני לעבשיה אמר להו רבא לבני מחוזא בגין
אתון דלא אזלתון אבתר ערסא כי מהדריתון אמיכו כי יבבא דאבילי אתחילו מנו
רשמעון בן עזר ואמרי לה אמרי בר כיסא חשבי ממקום קרוב ממונה עמהם אמר רב חייא בר
נחמני אמר ריש בן שאול אמר הוא שבא ומצאת תחומים אצלי בעי רב עגן מנעדו
לעמוד ולא עמדו מהו תיקו נמירי חביריו דקבר מדר אבא ומנו זירא ואמרי לה
חביריו דר זירא מר זירא ומנו רבא דאמר רבא ברה דר חייא בר אבא אמר חייא בר
אבא אמר יוחנן הלכה כרשב"ג בטריפות מאי היא דתנא רשב"ג אומר בנו מעים שנקבו
והלחה סותם כשרה מאי לחה אמר רב כהנא שירקא דמעיא דנפיק אגב דיחקא אמר
מאן דהוא אזכה ואיסר אגמרה לשמעתא מיכומא דנוחה כי סליק אשטחיה לרבה
בריה דר חייא בר אבא אמר ליה מר הלכה כרשב"ג בטריפות אמר ליה אין הלכה אמרי
כר שמעון באבל מאי היא אמר ליה פלוגתא ענהו דאיתמר רב חסדא אמר הלכה וכן אמר יוחנן
הלכה ורב נחמן אמר אין הלכה ואין הלכה כרשב"ג בטריפות והלכה כר שמעון באבל ר
דאמר שמואל הלכה כדברי המיקל באבל סימן מטה ממעט חולין וסימן בשמחה
על כל המתים כולן מדה מיטתן הרעה משוכה של אביו נשל אמו הרי זה מצוה היה
עוסק בשבת או ערב יום טוב או שהיו נשמים זולגין על פנשת הרי זה משובח לפי שאינו
לא לכבוד אביו ואמו על כל המתים כולן רעה ממעט בעשיר רעה אינו ממעט על אביו
ועל אמו ממעט על כל המתים כולן רעה חולין רעה אינו חולין על אביו ועל אמו חולין
ונעשה בגדול הדור אחד שמת אביו ובקש לחלוץ ובקש שיבא הדור שעמו לחלוץ ונמנע
ולא חלץ מאן גדול הדור אמר אביי גדול הדור גדול הדור שעמו יעקב בר אחא
אביי דאמרי גדול הדור יעקב בר אחא גדול הדור שעמו בשלמא לנשאר דאמר נחל
הדור שעמו היינו דנמנע ולא חלץ אלא לנשאר מאי יעקב בר אחא אמר נמנע ולא חלץ
רשב"ג נשיא הוא ורבו עלמו מחוסלין לגזר חלץ על כל המתים כולן מסכה לאתו שלשים
יום על אביו ועל אמו מגזל פרע ערשיעגרת בחבירין על כל המשמרות מלכים
לבית השמרה לאחר שלשים יום על אביו ועל אמו לאחר שנים עשר חדש אמר רבא

הלכה כר' שמעון באבל
מי שאינו נוהג אבלות
בשמחת בני ישראל

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0235
powered by DWork • Heidelberg University Library

ולשמחת תורה ועוד מהרבי

בר רב הונא לשמחה שלשום ולמריעות שלשום אומא ולשמחה שלמריעות והתנא
לשמחה שלשום ולמריעות שלשום קשיא אמר רב אחא בר רב הונא ול
ולשמחת מריעות מותר ליכנס לגלותא והתנא לשמחה שלשום ולמריעות שלשום
לא קשיא הא בארשיתא והא בסוף עשרה סימן בטלה עשרה מבדיל שולל בכלי
מבפנים על כל המתים כולם קורע טפח על אביו ועל אמו עד שיגלה את לבו
אמר רב כהן מאי קראה ויחזק דוד בבגדיו ויקרעם אמר ריש לקיש אחתה מטמא על
המתים כולם אמר לבוש עשרה חלקים אמר רב אמי העליון על אביו ועל אמו ורבנן
את כולם ואמר ריש לקיש אינה מעכבת אדם אשה ושמעון בן אלעזר אומר האשה
קורעת את התחתון ומחזירתו לאחריו ומחזיקה את העליון על כל המתים
כולם רעה מבדיל קמיה סכה שלו ראשו ולא קרע שלו אמר רב הונא טעמא דר
ותורה דבת ונחזק בגדיו ויקרעם אינו אומר שלשים פחות
לשנים אלא מלמד שעירבן פשנים על כל המתים כולם שולל לאחר שבעה ומאחה
לאחר שלשים על אביו ועל אמו שולל לאחר שלשים ואינו מאחה לעולם והאשה
שולל לגלות רבנן אמרי חכמים על כל המתים כולם קורע בכלי
על אביו ועל אמו קורע ביד אמר חייא בר אבא אמר רבי יוחנן על כל המתים כולם קורע
מבפנים ועל אביו ועל אמו מבחוץ ואמר רב חסדא וכן לנשיא מתיבי לא השוו לאבות
ולא אמו לא לגלות ותני בלבד מאי לאו אפילו נשיא לא בר מנשיא נשיא שכיב אמר לוה
רב חסדא לרב חנן בר אבא כמה אפיתא זקים עליהון ותו מדיעה לעלמא סימן
חכם בבית המדרש ונעמה נשיא ונדיין תנו רבנן על חכם חולקין כבוד ועל אב בית דין
משמא ועל הנשיא מיבנן ומבאן תנו רבנן חכם שמת בית המדרש בטל אב בית דין
שמת בתי מדרשות שבעיר בטלים ובני הכנסת נסגרין לבית הכנסת ומשכין את מק
מקומן הן ונוטלין בגדיהם בידיהם ויושבין בעפר ונשים שמתה בתי מדרשו
פחות בטלים ובני הכנסת עכשיו לבית הכנסת ומלין שמע ונוטלין ו ותושבע בן קרחה אל
לא שיעשה ומטילו בשוק אלא תשבי ודוי ואין אנו שמועה יהרה בבית הא בל אמרו
עלינו עלה חנינא בקמלה שהיה אין שמועה הנשיא בכוח הא בל תנו רבנן אמר שמת
הנשיא אינו יושב מלמעלה בתוך שנים ואינו יושב במקומו שלשה ויושב במקומו

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0236
powered by DWork • Heidelberg University Library

ואינו מדבר רביעית הרי הוא כבלי אדם. לוה הוא אינו לוה הוצרכו לומר שכת דאשונה מפני
שהכל נכנסין לביתו לרחמו אבל שנה ראשונה מפרחפיתן שלישית יושב ואינו יושב
במקומו רביעית יושב במקומו ואינו מדבר חמישית הרי הוא כבלי אדם. תנו רבנן
כל שלשים יום לנשואים מתר אשתו אסור לישא אשה אחרת עד שיעברו עליה שלש
רגלים ר' יהודא אומר על הראשון ושני אסור ושלישי מותר ואם אין לו בנים מותר לישא לאלתר
מפני ביטול מדה ובזה הרחה לו בנים קטנים מותר לישא לאלתר מפני מדה אמר
ר' יוסי מעשה שמתה אשתו של יוסף הכהן ואמר לאחותה בית הקברות לכי ונכנסי
בית בנו אמונתך ואעפ"כ לא בא עליה אבל לזמן מרובה אמר רבינא לאחר
שלשים יום. תנו רבנן כל שלשים יום לניהוק אחר כלים חדשים ואחר כלים ישנים
יוצאין מתחת הפרכת לא אמרו אלא כלים חדשים בלבד. אמר רב שמעון אומר
לא אמרו אלא כלים חדשים לבנים בלבד. אביי נפיק בנראה דסרבלא כרבי דתנא
בחיבורתא דנמי דתנא סומקתי חדתי כל לעבר שמעון. מתני' כלני שאמרו
השבת עולה ואינה מפסקת והרגלים מפסיקין ונו'. בני יהודה ובני גלילה הם אמרו יש
אבילות בשבת והם אמרו אין אבילות בשבת מאן דאמר יש אבילות בשבת דקתני עולה
ומאן דאמר אין אבילות בשבת דקתני אינה מפסקת ואי סד"ר יש אבילות בשבת השתא
אבילות נהגא אפסוקי מבעיא ואלא קתני עולה אידי דקא בעי למיתנא מילתא אין
עולין תנא ראשונה עולה. ולמאן יש אבילות בשבת תנא קא תני אינה מפסקת לשום
דקא בעי למיתנא סופא מפסיקין תנא ראשונה אין מפסקת. לוי אמר מי שמיתתו
מוטל למנוחה וכל הבית אחר ואם אין לו בית אחר אוהל בבית חבירו אין לו בית חבירו עושה
מחיצה ואוכל אין לו דבר לעשות מחיצה יחזור לבנו ואוכל ואינו מוסב ואינו מברך ואינו
אוכל בשר ואינו שותה יין ואינו מברך ואינו מזמין ואין מברכין עליו ופטור מקריאת שמע
ומן התפילין ומן התפלה ומן כל המצות האמורות בתורה ובשבת מוסב ואוכל ואוכל בשר
ושותה יין ומברך ומזמין ומברכין עליו ומזמנין עליו וחייב בקריאת שמע ובתפלה ובכל המצות
האמורות בתורה. רבן גמליאל אומר אף שהיו כבאו כך נתחייב במולין ואמר יוחנן תשמיש
המטה אינה בכלל מצוה לאו כדאמר קמולני דמר סבר אבילות בשבת אינו מבטל אין
אבילות בשבת גזרה דילמא עד כאן לא קאמר הנא קמא התם משום דמתו מוטל לנו אבל
הכא דאין מתו מוטל לנו לא אינו עד כאן לא קאמר ר' נסלי לתנא דמתני לא חל אב

אבילות עליה אבל הכא דחל אבילות עליה הכי מי בעא מינה מר יוחנן משמו
ושאבילות בשבת או אין אבילות אמליה אין אבילות בשבת ותבי רבנן קמיה
דרב כהנא ותבי וקאמרו משמיה דשמואל אבל ששימש מטתו בימי אבלו חייב מיתה
אמ להו אסיר איתמר משמיה דר יוחנן איתמר ואי משמיע לכו משמיה דשמואל הכי שמע
לכו אמר רב תחליטא בר אבדימי אמ שמואל אבל שלא פירע ושלא פירס חייב מיתה
שנ ראשיכם אל תגרעו ובגדיכם לא תפרעו אחר שלא פרע ושלא פירס חייב מיתה
אמ ופרס בר פטא הנא באבל רבתי אבל אסור לשמש מטתו בימי אבלו ומעשר
באחד ששימש מטתו בימי אבלו ושמטו חזירים את גניתו אמר רב מעשה ברתחלינא
אמר רב כהנא אמ שמואל סימן לחזה חובה נתר רשות פריעת הראש וחזרת קרע לאח
לאחורין ונקיפת המטה חובה נעילת הסנדל והשמיש המטה ורחיצת פנו ידיו ורגליו
בחמין רשות רב אמ אף פריעת הראש נמי רשות נראי שאנ דנעילת הסנדל דרשות
דלאו גולי עלמ עבידי דסימו מסניהו פריעת הראש נמי לאו גולי עלמ עבידי דמגלי ר
רישיהו שמואל לטעמיה דאמ שמואל כל קרע שאינו בשעת חימום אינו קרע וכל עטיפה
שאינה בעטיפת ישמעאלים אינה עטיפה עד כמה מחוי רב נחמן עד גובי דיקנא אמ
ר יעקב אמר יוחנן לא שנו אלא שאין לו מנעלים ברגליו אבל יש לו מנעלים ברגליו
מנעלים מוכיחין עליו כל קרע שאינו בשעת חימום אינו קרע והא אמרו
ליה לשפוואנה עטיה דרב קרע עליה תליסר כנדיה נאינה אמ איזיל ליה נברא דיהוה
מיסתפנא מינה ואמרו ליה לר יוחנן נח נפשיה דר חנינא קרע עליה תליסר אינעטל
דמ לתא אמ ליה איזל ליה נברא דהוה מיסתפנא מינה שאני רבנן כיון דכל שעתא
ושעתא קא מדכרי שמעתיהו בפומיהו שעת חימום דמי אמ ליה רבין בר רב אדא ל
לרבא אמרי תלמידיך אמר רב עמרם תנא כל שבעה קורעין מלפנו ואם בא להחליף מח
מחליף וקורע ובשבת קורע לאחורו ואם להחליף מחליף ואינו קורע כי תנא לכבוד
אביו ואמו אותן קדעין מתאחין אואינן מתאחין פליג בהאבוה דר הושעא ובר קפרא
חד אמ אין מתחין וחד אמ מתאחין אסתיים דאבוה דר הושעא דאמ אין מתאחין דאמ
ר הושעא אין מתאחין כמאן שמעיה ליה לאו מאבוה שמיעליה לא מדבר קטנה
רביה אמ רבא אבילו מטייל באונקלי בתוך ביתו אכיי אשכחיה לרבינא דפריס
סודריה אראישיה וקא אזיל ואיתי בראשיה בביתיה אמ ליה לא סבר לה מר אין אבילות

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0238
powered by DWork • Heidelberg University Library

בשבת אמליה הכי אמר יוחנן הברים שבעזרה נוהג מתני ראוי ומשחרב
בית המקדש עצרת בשבת רבן גמליאל אומר ראש השנה ויום הכפורים כרגלים חכמים
אומרים לא כדברי זה ולא כדברי זה אין עצרת כרגלים וראש השנה ויום הכפורים בשבת
אמר רב ברמני מי אמר שמואל הלכה כרבן גמליאל ואיבא דמתני לה להא דרב גידל
ברמעשי אדא דתנא כל שלשים יום תיבוק יוצא בחיק ונקבר באשה אחת ובשני אנשים
אבלא באיש אחד ובשתי נשים אבא שאולא אין באיש אחד ובשתי נשים ואין
עומדין עליו בשורה שאין אומרים עליו ברכת אבילים ותנחומי אבילים בן שלשים יוצא
בגלוסקמי דיהודאי לא בגלוסקמי הנטלת עלמתא אלא בדלוסקמי הנטלת באנפיים
ועומדין עליו בשורה ואומרים עליו ברכת אבילים והנחומי אבילים בן שנים עשר חדש
יוצא במטה דעקיבא אזהב בן שנה ואיברו בן שתים הש בן שתים ואיברו בן שנה
יוצא במטה דשמעון בן עזאי אומר היוצא במיטה רבים מצהיבין עליו ושאינו יוצא במיטה
אין רבים מצהיבין עליו דאמר רבי עזריה אמר נכרי לרבים רבים מתעסקין בו ושאינו נכרי
לרבים אין רבים מתעסקין בו ומהתם בהסמך דיהודה אמר משום דשמעון עניים בני שלש
ועשירים בני חמש דיהודאי משמע עניים בני חמש ועשירים בני שש ובני זקנים בבני עניים
אמר רב גידל בר מנשיא אמר שמואל הלכה כדיהודה שאמר משום דשמעון דרשו עניני
בר ששון אמר אמר רבי נשיאה יום אחד לפני עצרת ועצרת הרי זה ארבעה עשר שמעון בר
ששת ואיקמר אמר אמר רב דיהודה היא דאמר אמר רב חשעיא הוא דאמר אמר אמר חשעיא
מנין לעצרת שיש לה תשלומין כל שבעה דתנן המעות ובתנן השבועות ובתנן הסוכות
מקיש תנן השבועות לתנן המעות מה תנן המעות יש לה תשלומין כל שבעה אף תנן שבועות
יש לה תשלומין כל שבעה אדרבה דבמנא לרב אויה סבא ודרש יום אחד לפני ראש
השנה וראש השנה הרי כאן ארבעה עשר אמר ליה מסתבינא
דהו עשרים ואחדים דבינא אקרא לסורא דכרת אמר ליה רב חנינא דמסורא דכרת
לרבינא אמר יום אחד לפני ראש השנה וראש השנה הרי כאן ארבעה עשר אמר ליה מסתבינא
כרבי גמליאל אמר כיתני אין קורעין ואין חולצין ואין מברין לא דרובים של
מת ואין מברין לא עלמיטות זקוקות ואין מוליכין לבית האבל לא בשבלא ולא בסיוט לא
ולא בחצי אלא בסדין ואין אומרים ברכת אבילים כמוער אבל עומדין בשורה ומנחמין ואין

אתי דאיקמי אמנא דאיתי אמר הוא
דרבי אלעזר בר שמעון אמר הוא
דרבי אלעזר בר שמעון אמר הוא
ועצרת הרי כאן ארבעה עשר
יום שמונה עשר בשבת

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0240
powered by DWork • Heidelberg University Library

ואמרי לא לעא נפק ור חנינה לא נפק: דנפוק מאי טעמיהו דתנא ארון העומד ממקום למקום
עומדין עליו בשוה ואומרין עליו תנחומי אבלים וכרגר אבלים ודילא נפוק מאי טעמא דתנא
ארון העומד ממקום למקום אין עומדין עליו בשוה ואין אומרין עליו ברכת אבלים ותנחומי אבלים
קשיאן אהדדי לא קשיא כאן בשלדו קיימת כאן בשאין שלדו קיימת ורב הונא שלדו קיימת
הוה ור' אבא נפק לא סיימוה קמיה אמרי דבי גנזיה דרב הונא רבין הורה לישראל ור' חייא
רבין הורה בישראל לעולם למערתה דר' חייא כאן מעיילא לידה
דאורקימתיה לתלמודאי מינה בדהוא בר הכני סרי לא חיאי ליקרא קמיהכי ימשום עליה
קמיה וידעון בלבייה דמא חד אזל מפטא ליה ומנעה לתפליה עליה ויתיב עלה אדעין
בתעניתא דהוה גבי יהודה מימינה ואבו וחזקיה משמאליה אמר ליה יהודה לחזקיה קובבר
מדוכתיך דלאו אורח ארעא דקאי רב הונא קמיך בהדיה עמודה דגיהנם וחזייה רב דנאי
ואנעית זקפה לארונו ונפק ואתא ודאי דלא מעשי רבי דנאי משום דזקיק ארונו דרב הונא
בינה נפשיה דתב חמדא סברי לאותבי ספר תורה אפוריה אמר להו רב יצחק בר אמי מלתא
דלדיה לא סבירא ליה אינון ניקום נעביד ליה סבור דלא למשל קירעיהו ואמר להו רב יצחק
בר אמי תנינא דתם שמת בתוך שהחזיר פניו באחורי הכמה שולל בינה נפשיה דרבא
בר רב דיתא ורב הכנא אנקעדו להדם בימטו נשרא קמו גמלי אמר להו דהוא טייעא
מאי הא אמרו ליה דבנן דקא עברי קרא לחדדי בר אמר ליעול ברישא ובר אמר
ליעול אמר דהוא טייעא אי בדינא דידי גברא בר גברא ליעול ברישא ולא גמליה
דבר בר רב דתא ברישא בר ר' נגיה ושניה דהוא טייעא מתח עליה דהוא ספינא
גוי ישרשים עלה מבבל ועמו ספר מלחמות קאת וקמיך הוו מלו לראות בשוד ושבר הנא
משוטר הוא על עולמו וחמים נעשות ושכח בחם בבלה חדשה דתב עובות שש ושמרה
בבוא עליו נעש בן ר' יצחק בינה נפשיה דרבא מתח עליה דהוא ספינא הגיעו ואמר
על צדיק סבור לשום לילות כימים ולמשים לילות כימים אמר ליה רב אשי עבר קעבר
דהוא יומא מאי אמרת עליה אמר ליה אמינא בארים נפלה שלדבת מה יעשו אזוב קיר
לויתן בחמה חגלה מה יעשו דגי רקק בגדל שוטף נפלה חבה מה יעשו מים גבים אמר
ליה ר' אבוי דם ושלום דחבר שלבת בצדיקי לא תבא מאי אמרת בנו בנו לאבלים ולא
לאבדה שהיא לעבודה ואין לנחות חלש דעתיה ואתחמיך בר עיהו ודהוא יומא לא אכל
יהיבו דא רב אשי אינון חליון ולא בר קישון חליון רבא בר אתא דגלת אמר ליה לבר אבו
קום ואימא מלתא קם ואמר באו רב דשל שית באנו באש ונמים זבר ביה ורחים דעינו

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0241
powered by DWork • Heidelberg University Library

מאחריך נאשה מבעלה אל תזניחנו באות מימרה׳ ר׳ חנן ההוא דבי נשיאה הוה ולא הוו ליה
בנין בעא רחמי והוו ליה בימא דהוו ליה נח נפשיה פתח עליה ההוא ספדנא שמחה לתנה נחלה
ששון ויגון הוזבקו בעת שמחתו נאנח בעת חנינתו אבד חנני יאסיקו ליה ר׳ חנן על שמיה׳
כינח נפשיה דר׳ נתן פתח עליה ר׳ יצחק בן אלעזר היום קשה להן לישראל כבוא השמש
בצהרים עד זה היה ביום ההוא והבאתי השמש בצהרים ואמר ר׳ יוחנן זה יומו של יאשיהו׳
כינח נפשיה דר׳ יוחנן איתיב ר׳ אמי עליה שבעה ושלשים אמר ר׳ אבא בריה דר׳ חייא
בר אבא ר׳ אמי דעבד לגרמיה הוא דעבד הכי אמר ר׳ חייא בר אבא אר׳ יוחנן אנלו רבו ש׳
שלמדן חכמה אינו יושב עליו אלא יום אחד בלבד׳ כינח נפשיה דר׳ זירא פתח
עליה ההוא ספדנא ארץ שנעלה הרה וילדה ארץ עבי גדלה שעשועיה אוי נאלה׳
אמיה דקתני אבד כל חמודתה׳ כינח נפשיה דר׳ אבהו אחיתו עמודי דקסרי׳ מאוי
כינח נפשיה דר׳ יוסי שפעי מרגבי דעפרי המא׳ כינח נפשי דר׳ יעקב איתחזיא כוכבי
ביממא׳ חל אסי איתעקרו כל ארזי׳ דר׳ שמעון בר יצחק איתעקרו כל אילני׳ דר׳ חייא
נחיתו כיפי דנורא מן רקיעא׳ דר׳ מתנה בר סימאי איתשעו כל עלמא והוו למתלא׳
כינח נפשי דר׳ תנחום בריה דרב חייא איש כפר עקו איתעקרו כל אינדרטיא׳ דר׳
יצחק בן אשיב איתחתרו שבעין מחתרתא בטבריא׳ כינח נפשי דרב המנונא
נחיתי כיפי דברדא מן רקיעא׳ דרבא ורב יוסף נשיק כיפי דכרת אחדי׳ דאביי ורבא
נשיק כיפי דבלת דרב משרשיא׳ טענו דיקלי שיתי׳ תנו רבנן אוקרעין שאין
מתאחין הקורע על אביו ועל אמו ועל רבו שלמדו תורה ועל נשיא ועל אב בית דין
ועל שמועות הרעות ועל גרמת השם ועל ספר תורה שנשרף ועל עיר יהודה ועל ירושל׳
קורע על המקדש ומוסיף על ירושלים׳ אביו ואמו ורבו שלמדו חכמה מנלן דכת׳
ולשנאה והוא מעיר אבי אבי רבי ישו׳ ופרשין׳ אבי אבי זה אביו ואמו רבי ישו׳
זה רבו שלמדו חכמה׳ מאי משמע כדמתרגם רב יוסף רבי דטב להון לישר בעלותיה
מדתיכין ופרשין׳ ולא מתאחין מנלן דכת׳ ויחזק בבגדיו ויקרעם לשנים ממשמע
שנ׳ ויקרעם איני יודע שהוא לשנים אלא מלמד שקרעין ועומדין לשנים׳ אליה ל
מתון לי יוחנן והא איהו חיהוא׳ אלא לומיין דכת׳ ולא ראהו עוד לבני דידיה כמת דמי׳
נשיא ואב בית דין ושמועות רעות מנלן דכת׳ ויחזקו בבגדיו ויקרעם לשנים ובי עד
שאול ועד יהונתן בנו ועל בית ישרא׳ כי נפלו בחרב׳ על שאול זה נשיא׳ ועל יהונתן זה
אב בית דין׳ ועל בית ישרא׳ אלו שמועות הרעות׳ אליה בר שבי לרב כהנא ואמ׳

עד נלהו אמ ליה על הפסיק הענין ואשמועינן הרעתא דקרעינן והא אמרו ליה לשמואל כטל
שבור מלכא תליר אלפי יהודאי במגזרת דקסרי ולא קרע לא אמרו אלא ברוב עבור ובמעשה
שהיה ומיקטל שבור מלכא יהודאי דאמ לקל יתירי דמגזרת דקסרי נקע שוראא דלודקיא
בבית השם מנא ליה דכתיב ובא אליקים בן חלקיהו אשר על הבית ושבנא הסופר ויואח בן אסף
המזכיר אל חזקיה מלך יהודה קרועי בגדים ויגידו לו את דברי רב שקה תנו רבנן אחד
השומע ואחד השוגע כמי השומע חייב לקרוע והעדים אינן חייבין לקרוע שבבר קרעו בשעה
ששמעו ד קרעו בשעתא דשמעו מאי הוה הא לא שמעי השתא לא סלק דעת דכתיב
בשמעו מלך את דבריהם ויקרע את בגדיו מלך קרע והם לא קרעו ולא מתאחין מנא לן אתא
מרעה מהתם כפר תורה שנשרף מנא לן דכתיב בקרא יהודי שלשה דלתות וארבעה יקרענה
פתער הסופר והשליך על האש אשר על האח מאי שלש דלתות וארבעה אמרו ליה ליהויקים בתר
ירמיה כפר קינות אמ להו מאי כתיב ביה אמרו ליה אבא ישבה בדד אמ להו אנא מלכא ועוד
מה כתיב ביה בכה תבכה בלילה ותנו מה כתיב ביה גלתה יהודה מעני אמ להו אנא מלכא
דרבי צדון אבלות אמ להו אנא מלכא היו צריה לראש אויביה שלו אמ להו מי אמרה בי ר הוצ
על חב משעיה מיד קדר כל האזכרות שבה ושרפה באש וכתב לא פחדו ולא קדעו מכלל דבעי
מקרע אמ ליה רב פפא לאביי ואימא משום שמועות רעות אמ ליה שמועות הרעות
הא שעתא מי הואי אמ ר חלבו רב הונא הראה כפר תורה שנשרף ריב לקרוע
שתי קרעות אחד על הגיל ואחת על הכתב דכתיב ויהי דברי אל ירמיהו אחרי שרף
המלך המגלה ואת הדברים באש ר אבא ור הונא בר חיא דהו יתבי קם ר אבא לאנגוי
שקלה לטיטפתיה ואחתה אבי מדא אתא בת נעמיתא בעא למכלייה שיקה ביה ידיה אמ ליה
השתא איכו שקלינדו מחייבת שתי קריעות אמ ליה מנא לך הא ואמ ליה הא בדידי הוה עובדא
ואתא קמיה דרב מתנא ולא הוה בדידיה ואתא לקמיה דרב יהודה ואמ ליה הכי אמ שמוא לא
אמרן אלא ברוע ובמעשה שהיה עדי יהודה מנא לן דכתיב ויבאו האנשים משכם ומשילה
ומשמרון שמונים איש מגולחי זקן וקרועי בגדים ומתגודדים ומנחה ולבונה בידם להביא
בית יי ארחלבו אמ עולא ביראה ארעא הראה ערי יהודה בחורבנה או ערי יהודה עיר מדבר
היו מדבר יקרא ירושלם בחורבנה או ציון מדבר היתה ירושלם שממה זקורע בית המקדש
בחרבני אויבי מקדשנו ותפארתנו אשר הללוך אבותינו היתה לשרפת אש וכל מחמדינו
היתה לחרבה יקורע על מקדש ומים יון על ירושלם: ידכינהו אחר השמע ואחר הראה כיון
שהגיע לצונים קורע וקורע על מקדש עינמו על ירושלם בנגי עמה לא מש א הא תנגע ב

במקדש וא דשגיב בירושלם ברישא: תנו רבנן יבולן רשאין לשולחן ולקטן למולן ולעשותן
כמין סולמות אבל לא לאחיתן: אמר רב חסדא באיחוי אלכסנדרי: תנו רבנן הקורע מתוך
ושלל מתוך המלל מתוך הליסים מתוך הסולמות אלא ייצא: מתוך האיחוי ייצא אמר רב
תמא באיחוי אלכסנדרי: תנו רבנן דשאי לרבי למטה ולאחותו ר שמעון בן אלעזר אומר
כשם קאמר אבי דני קאמר דשאי להעבר למטה ולאחותו ר שמעון בן אלעזר אומר באיחוי
ונמצא שמוכר אסור באיחוי כך לוקח אסור לאחותו לביבן מוכר ערב לחודש ללוקח
תחלת אשה ייצא: חולה: תנו רבנן תחלת קריעת טמא ותוספת שלש עצבעות דברי
ר מאיר ר יהודה אומר שלש עצבעות ותוספת כל שהוא אמר עולא הלכה כר מאיר בקרי
יהודה כר יהודה בתוספת: תנא נמי הכי אומר תחלת קריעה טמא ותוספת כל שהוא
תנו רבנן אמרו לו מת אביו וקרע מת בנו והוסיף תחתון מתאחד עליון אין מתאחד מת
בנו וקרע מת אביו והוסיף עליון מתאחד תחתון אין מתאחד מת אביו ומתה אמו מת
אחיו ומתה אחותו קורע קרע אחד על כולן: ר יהודה בן בתירא אומר על כולן קרע אחד ועל
אביו ועל אמו קרע אחד לפי שאין מוסיפין על קרע של אביו ושל אמו כאן טעה ר נחמן
בר יצחק לפי שאין בתוספת: שמעון הלכה בר יהודה בן בתירא: ומי אמר שמעון חכי והא
שמעון הלכה כדברי המיקל באבל: אבלות לחד וקריעה לחוד: תנו רבנן עד תינו
הוא קורע עד שיבודו ויש אומרים עד שיאבד לדבר זנר לדבר וקרעו
לעבנב ואל בגדם הגיע למיבודו מרחוק שלש אצבעות וקורע: נתמלא
מלמעלה מחזירו לאחוריו נתמלא מלמעלה הוא מלמטה והקורע כן הנדרים
ולא ייצא: ואלא שבקו גדול נורם למטה: פלגיה דמתנה ומי עיקר
ותרוויהו משמיה דאנתה דשמיא ולוי חד אמר כל שבעה קורע לאחד שבעה מוסיף ואחד אמר
כל שלשים קורע לאחר שלשים מוסיף: מתקיף לה ר זירא דאמר כל שבעה קורע אמאי
דלא נתן לשללו אלא לאשה דאמר מר האשה שוללתו לאלתר דבי נמי הוה משום פגם
אשה הוא: ונאמן דאמר כל שלשים קרע אמאי דלא נתן לאחותו אלא דאבוי אמו דלא
נתן לאחותו לעולם הוא נמי הוה משום כבוד אבוי ואמו הוא: תנו רבנן היו יצא בבגד קרוע
לפני המת דרי הגזל אמר חכמים ואת החיים רבן שמעון בן גמליאל אומר לחברו השאילני
חלוקך ואלך ואבקר את אבא כשהוא חולה והלך ומצאו שמת קורע ומאחה ובשיבא
לביתו מחזיר לו חלוקו ונותן לו דמי קרעו ואם לא הודיע קרעו לא יעבוד: תנו רבנן
חולה שכתת לו מת אין מודיעין אותו שמא תטרף דעתו עד שיאין מקרעין לו ומשתקין

את הנשים מפניו ומקרעין לקטן מפני אנחת נפש וקורע על חמיו ועל חמותו מפני כבוד אשתו
אמר רשב"ר נמא דאמר מאכל דתניא אכל לא עזה תניק בתוך חיקו מפני שמבאו לידי שחוק
ונמינא כתענה על הבריות מתני' ואין מוברין אותו על מטות זקופות תנו רבנן ההולך
לבית האכל אם היה לבו גס בו עד הן על מטות מטויות אם לאו יכרוהו על מטות זקופות
רבא איתמר ביה מילתא קמיה דאבא בר מרתא דהוא אבא בר מנומי רבה זקיף ואבא בר
מנומי פני אמר ליה מה דעתא דמאן דתנן הלך הקו הנפה פיכן תנו רבנן
ההולך ממקום למקום ושמע שמועת לו מת אם ביל למעשר בעסקו ימעטו ואם לאו יגלגל עמה
תנו רבנן מאימתי מוסין את המטות משיגיע מיתה ביתו דברי ר' יהושע משיגיע
הגלל ובשעת הגלל אלהן ר' יהושע נמו מטותינם אמרו לו נבר נמים על גבי זקן תנו רבנן מ
מאימתי זקפין את המטות בערב שבת מן המנחה ולמעלה אמר רבה בר רב הונא אעפ
אסור לישן עליה עד שתחשך ולמיתאי שבת אעפ שאין לו אלא יום אחד חוזר וכופה
תנו רבנן הכופה את מטתו לא מטתו בלבד הוא כופה אלא כל המטות שיש לו בתוך
ביתו כופה ואפלו יש לו עשר מטות בעשרה מקומות כופה את כולן ואפלו המשה אחים
ומת אחד מהן כולן מוסין ואם היתה מטה מיוחדת לבלם אינו צריך לכפותה דבש אינו
צריך לכפותו אלא זקפו רבן שמעון בן גמליאל אי דבש מתיר קרביטיו והוא נופל מאליו
מאי דבש א"ל עול ערשא דבבא אמרי ליה רבנן לעולא אלא מעתה בי מלך דתנן ומשמרין
אותו כל העם מסובין על הארץ והוא מסב על הדבש מי איכא מידי דאדנא ל
אותביניה והשתא מותבנן ליה מתקיף רבינא ומאי קושיא דלמא מידי דהוה מאכילה
ושתיה דעד השתא לא אכלינה ואשקינה השתא מכלינן ליה ומשקינן ליה ואלא
אי קשיא הא קשיא דבש אינו צריך לכפותו אלא זקפו ואי סלק דעת ערבא דבבא
אמאי אינו צריך לכפותו הא קתני הכופה את מטתו לא מטתו בלבד הוא כופה אלא כל
מטות שיש לו בתוך ביתו הוא כופה ומאי קושיא דלמא משום דהוה מטה מיוחדת לבלים
דתבא אם היתה מטה מיוחדת לבלים אינו צריך לכפותה ואלא אי קשיא הא קשיא רבן
שמעון בן גמליאל א"ל דבש מתיר קרביטיו ונופל מאליו ואי סלק דעת ערבא דבבא מאי קרבמון
אית ליה בי אתא רבן אמר לה הוא מרבנן ורב חחלפא בר מערבא שמיה דשבוה בשחלא
הגילדאי מאי דבש עדשא דבבא איתמר נמי א"ר ירמיה דבש סרגו מתכו מטה פיחתא
מעל גבה אר יעקב בר אידי אר חנינא לוי הלמה מרבנן שמעון גמל איתמר א"ר
יעקב בר אחא מטה שנקליטיה ויתאין זקפה ודיו תנו רבנן ישן על גב מטה על גב

נפא על גבי מפסל ועל אדני גדולה מכולם על גבי קרקע לא יצא ידי חובתו ואמר ר' יוחנן שלא קיים בפית
המטה" תנו רבנן מכבדין ומרביצין בבית האבל ומדחין קרערות בוטות ומגלוחיות בבית האבל
ומין מבאין לא את המגבר ולא את הבשמים לבית האבל אני יודע תני בר קפרא אין מברכין על המגבר
ועל הבשמים של בית אבל אם מברכין הא אי תני כתנין לא קשיא הא בבית האבל הא בבית המנחמין"
מתני" ואין מוליכין לבית האבל" כל זכוכית בין דבש בין נידה זב קשה כמין"
תנו רבנן בראשונה היו מוליכין לבית האבל בקלתות של כסף ושל זהב ועניים בכלי נצרים עשל
ערבה קלופה והיו עניים מתביישין שיהיו הכל מביאין בכלי נצרים של ערבה קלופה מפני
כבודן של עניים" תנו רבנן בראשונה היו משקין בית האבל עשירים בזכוכית לבנה ועניים בזכוכית
צבועה והיו עניים מתביישין שיהיו הכל משקין בזכוכית צבועה מפני כבודן של עניים"
תנו רבנן בראשונה היו מגלין פני עשירים ומכסין פני עניים שהיו פניהם מושחרין בשני בצרות והיו
עניים חיין מתביישין שיהיו מכסין פני הכל מפני כבודן של עניים" בראשונה היו מניחין
עשירים בגלינה ועניים בדרגש והיו עניים מתביישים שיהיו מניחין בגלינה מפני כבודן
של עניים" בראשונה היו מניחין המגבר תחת חולי מעיים והיו חלי מעיים חיים מתביישין שהיו
שהיו מניחין תחת הכל מפני כבודן של חולי מעיים חיים" בראשונה היו מטבלין את הכלים על
גבי נדות מתות והיו נדות חיות מתביישות שיהיו מטבלין על גבי כל הנשים מפני כבודן של
נדות חיות" בראשונה היו מטבלין את הכלים על גבי זבים מתים והיו זבים חיין מתביישין
שהיו מטבלין את הכל מפני כבודן של זבים חיים" בראשונה היתה יציאת רמת קשה
לקרוביו יותר ממיתתו עד שהיו מניחין אותו ובורחין עד שבא רבן גמליאל ונהג קלות ראש בעצמו
ליטאת בני נשתו ונהגו כל העם אחריו" אמר רב נחמן והאידנא נהוג עלמא כניחא בר יוחנן"
מתני" אין מניחין את המטה ברחוב מפני שמרגלת" א"ר יוחנן אין מועד בפני תלמיד חכם
ולא שכ' חנוכה ופורים והני מילי בפניו אבל שלא בפניו לא" אמר ר' אבהו כפדרה
ר' יוחנן
לרב זביד מנהרדעא כמה נהרא" א"ר כפני יום שמועה הוה דכפניו דמי" א"ל דבעי על לב
דמת על עדים מעלים מעוה ביד קילום ברגל" תנו רבנן המקלם לא יקלם
מפני
התבנה" גענע נשיא שינו" א"ר יוחנן אבל מין שמגע בראשו אין המנחמין רשאין לישב אצלו
א"ר יוחנן הכל חייבין לעבד מפני נשיא חוץ מאבל וחולה" וא"ר יוחנן לבי אומ שבי חוץ מאבל וחולה
לדם" בעיר" מתרשה סמי" א"ר יהודה אשמו אבל יום ראשון אסור אבל מש[illegible]ן דמא
ליה רחמנא לאוקי לדם אנשים לא תאבל" דבר ויבוא מחלוקין שעדתיהו להדי" אמר רב יהוד
א"ר מת בעיר כל בני העיר אסורין בעשית מלאכה" ת"ר המנינא אקילע לאתרא מיתא שמעיל
שיעורא דשבא חזא חד אנשי דעבדי עבידא אמ' להו הנך אינשי בשמתא לאו שבא אשא

בבתא אמרו ליה חבורא אתון אנן א"ל הו אידבי שרי לן · ואמ' רב יהודה כל המתקשה על מיתו
יותר מדאי על מת אחר הוא בוכה ההוא אתרא דהוה בשבבותיה דרב הונא הוו ליה שבעה
בני שכיב חד מינהו והוא קא בכיה עליה יתירא שלח ליה רב הונא לא תעבד הכי שלח ליה
אי ציתה מוטב ואי לא לא איכפת מיתו ומיתו בטלהו · עבות זורתא לעשה
אל תבכו למת ואל תנודו לו · בכה בכה להולך כי לא ישוב וראה עוד את ארץ
אל תבכו למת יותר מדאי ואל תנודו לו יותר מכשיעור הא כאן יצד שרשה
שבעה להספד שלשים לניחוץ ולתספורת מיכאן ואילך א"ר הקבה אני אתם
ורחמנים יותר ממני · בכה בכה להולך אבל רב יהודה א"ר להולך בלא בנים
ר' יהושע בן לוי אמר אזל אלא לא אבלא מכאן ד"ת בני דת בכו בכה להולך בלא בנים · כי
לא ישוב וראה עוד את ארץ מולדתו · א"ר הונא זה שעבר עבירה ושנה בה · ת"ר הונא
לטעמיה דא"ר הונא כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה הותרה לו הותרה לו סלק דעתך
אלא נעשת לו כהתר · א"ר לוי שלשה ימים הראשונים הוא עצמו כאלו חרב מונחת לו
על בתיו · משלשה ועד שבעה כאלו מונחת לו בקרן זוית · מיכן ואילך כיאילו עוברת
בנגדו בחוץ · ולא של נשים מפני הכבוד · אמרי נהרדעי לא שנו אלא חיה אבל שאר
כל הנשים מניחין · אמ' רעזר אבל שאר כל הנשים אין מניחין זנת ותמת שם מרים
ותקבר שם סמוך לימותה קבורה · ואמ' רעזר אף מרים בעשיקה מתה ואתיא שם שם
ומפני לא נאמר שם שם בה על פי מפני שנאי הדבר לומר · אכר אבי למה נסמכה
קמיותה מרים לפרה אדומה לומר לך מה פרה אדומה מכפרת אף מיתתן של צדיקים
מכפרת · א"ר אלעזר למה נסמכה פרשה מיתת אהרן לבגדי כהונה לומר לך מה בגדי
כהונה מכפרין אף מיתת הצדיקים מכפרת · תנו רבנן מת פתאום זו היא מיתת
חטופה · חלה יום אחד ומת זו היא מיתה דחופה · ר' חננא בן גמ' אומ' זו היא מיתת
מגפה שנבן אדם הנני לוקח את מחמד עיניך במגפה וכת' ואדבר אל העם בבקר
ותמת אשתי בערב · שני ימים זו מיתה דחויה · שלשה ימים גערה · ארבעה זו מיתת
נזיפה · חמשה זו מיתת כל אדם · וא"ר יוחנן מאי קראה ואמר לי אל משה הן קרבו ימי
ימיך תרי הן חד שבני בלשון בני קורין לאחת זן · מת בחמשים זו היא מיתת כרת ·
חמשים ושתים זו היא מיתתו של שמואל הרמתי · ששים זו היא מיתתו של בלעם
א"מר זוטרא מאי קראה הנא בחיל אלי קבר בבלח בני מטרא · ששים הוו · שבעים
שינה · שמונים גבורות זנת ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה
א"ת מחמשים ועד ששים מיתת כרת ואיכא דאמרי חשיב להו מששים בגיזו דשמיא

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0248
powered by DWork • Heidelberg University Library

ארם שיר דשבנים ב אמרינד נד נדמא פסקא ונמטייה מא לאנטוכא א ד ב שי דשבנים אבוי מיכנו
שיול אינטרא לבר חרי דשליחו זוזדה ואוטא שי דשבנים אמרן עסוק וכסו הוי דנגנו עליהן
וא רבא נגי דשבנים אמרן אחונא תרי דאזבנים דבקי ואיתאנשי דשבנים אמרן רחיס ונגל
בר אזוד ואמינגדי זוטא זיע אמר ותאנשי דשבנים אמרן נמוהא ומי יאזבולא תנא היה
דמאיר אומר טוב לנת אל אל מלכל לבית שמחה ומשתה והרי יתן אל לבו מאי הכי יתן אל לבו
הרי יתן אל לבו דברים של תורה דיסר יסגדוניה דיקבר יקבר ינדה לישיב ישיבה דלה דלונה
ואנא דאמרי לא דל ידלנה זת טוב אמר לך הנה מה שמולך לעבר נדיב אשר ראו עיניך ושמעו
בנו של ר ישמעאל ארבעה זקנים לבר מן ר יוסי הגלילי ר אלעזר בן עזריה ר עקיבא ר טרפון א להן
זטרפ דעיטו הבגדול הוא וכסי בהבדית הוא אל יבנס אחד מכם לתוך דברי חברו אד עקיבא
בתרא מתחה שמעון ורבי ענותיו הבמוחו אגליו הטרדה דבותו מעם ראשונה ושבה נענה ר
טרפון אל יראתכם כל בית ישראל יבנו את הטרפה אשר שרא לי והלא דברים קל וחומר ומה נדב
ואביהוא שלא עשו אלא מצוה אחת דבת ויקריבו את הדם אליו כר בנו של ר ישמעאל על אחת כמה
וכמה נענה ר יוסי הגלילי ואל יבנדו לבל ישרא וקנרו אות בי בא לידעם אל קבר יון בי נאבו
דבר טוב אל לי אחי ישרא בבית ידעם והלא דברים קל וחומר ומה אביה בן ידעם שלא עשה
אלא דבר אחד כת ביה דבר טוב בנו של ר ישמעאל על אחת כמה וכמה מאי דבר טוב זורא
ור הנגבר מטא חד א עבטל משמרתו ועלה לרגל דד אמ טעבל מרדסיאות שהוש ב אבו
שלא יעלו ישרא לרגל נענה ר אלעזר בן עזריה ואב בשלום ומית ובמשרטות אבותיך הראשונים
כך ישרגר לך אשר היו למנר כך ישרטו לך הוי אדון יכמדו לך כי דבר אני דברתי נאם יי והלא
כידבר אני דברתי נאם יי והלא דברים קל וחומר ומה עזקיה מלך יהודה שלא עשה אלא
מצוה אחת שהעלה ירבי יהו מן הטיט בר בנו של ר ישמעאל על ר אחת כמה וכמה נענה ר עקיבא
אמ ביום ההוא יגדל המספד בירושלים כמספד הדדמון בן טברימון בבקעת מגדון א ר יוסה אלמלא תרגומיה
דהאי קרא לא ידענא כאי הא נעדנא ההוא יסגא מספדא בירושלים כמספדא דאדאב בר עמי
ויקטל ית חדדימון בן טברימון ובמגדא דאשיה בר אמין דיקטל ית מרעה חגיא בבקעת
מגדון והלא דברים קל וחומר ומה אחאב בן עמרי שלא עשה אלא דבר אחת דבת חמיך חיבר
מעמר במלחמה במרנבה נבח ארם עד חרב וימת לעת בא דשמשבר בנו של ר ישמעאל על
אחת כמה וכמה א ליה רבא לרבה טבביה בעזקיה בשלום ומית וכת ביה ועבי עזקיהו עד
א ליה שמת נביכר נגד בימיו אמ ליה רבא לרבה בר מרי מת ביה ואשיה הנני אוסיף אל אבותיך
ונאספת אל קברתיך בשלום ובת ייחרו אמרים אל אשיה א רב יהודה שעשאהו לבל נגנו

בברכה אלוה דבי אר יוחנן שלא חתם בית המקדש בינתם אמר רב יהודה אמר רב בשעה שישב על גבי כרובים שנ׳
ושבו איש לארצו ואם רב יהודה אין מנחמין ואמאי לומר דבר זה ש״ש אמר שנ׳ ושבו איש לארצו אין דבר
אלא דבר אחר ואחרים בתוך אותם ביה׳ והדרו ויעקב לומר התפני אר יאבדה בנין לאמר שמסב בראש שב
אחור דרגב ואשבר ראשו אשר בנין בראש אנלים עתם עתה אחרים משמיע אדם נחמו בני ינחקן
שבבנת מר זוטרא אמר מר זוטר מרוח מרוחם כמין שעשה מרוח עשה שר לרוחים אר אבא
יב חנא מני לחתן שנסב בראש שנ׳ כמין אר מה כבר בראש את הגן בראשו והגן גופיה מנא לן תנא
דבי ישמעאל וקדשתו לכל ימיו שבקדושה לעתיד ראשון ולעתיד ראשון ולעתיד מנה ראשון אר חלבו
דבנה קשה ישראל נשמה מן הגיע בעור בני ועשו ורוחן בנפטורי בני ועשו אר לוי מר אמר הנפטר
כמן המת אל אבר לילך לבית עולם אלא לך בשלום שנ׳ אחד תבא אל אבותיך בשלום והנפטר מחברו אל אמרו
לך בשלום אלא לך לשלום שהרי יתרו אב למשה לך לשלום וחלך והעליך דוד שנ׳ לאבשלום לך בשלום דלך
יעתלה אר לוי בר חייא מבית הכנסת והולך לבית המדרש ומבית המדרש והולך לבית הכנסת ומקבל
הקשבנה שנ׳ ולכו בחיל אל חיל אר חייא בר אשי אמר תלמידי חכמים אין להם מנוחה בעולם הזה
בעולם הבא שנ׳ לכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון

הדרן עלך ואלו מגלחין במועד

סליק פירקא וסליקא מסכתא

תשרק

108. Vat. Ebr.

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0250
powered by DWork • Heidelberg University Library

© Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0251
powered by DWork • Heidelberg University Library

Vat. Ebrai. 108

© Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED
© Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0252
powered by DWork • Heidelberg University Library

© Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED
© Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0253
powered by DWork • Heidelberg University Library

Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED ©
Biblioteca Apostolica Vaticana ALL RIGHTS RESERVED ©

Copyright © Biblioteca Apostolica Vaticana
http://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.108/0258
powered by DWork • Heidelberg University Library